

**Θέλετε να αλλάξετε τον κόσμο;
Ασφαλώς και θέλετε. Από πού όμως να
ξεκινήσετε;**

«Ο Michael Norton είναι σωστό εργοστάσιο ιδεών και στο νέο του βιβλίο
προτείνει τρελαμένους τρόπους όπου, με λίγη προσπάθεια, το κοινό
μπορεί να αλλάξει τον κόσμο προς το καλύτερο».

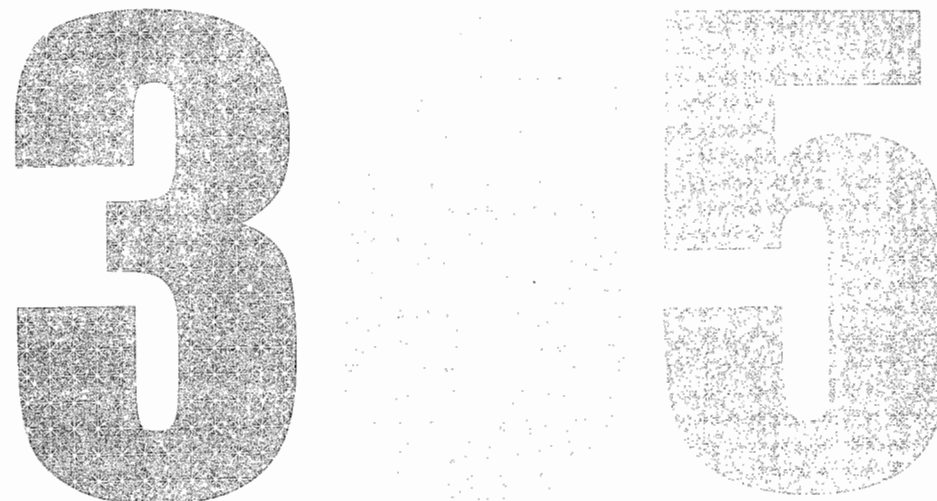
Guardian

«Για όσους η σωτηρία του κόσμου είναι ένας άθλος που φοβούνται ότι
τους ξεπερνάει, αυτό το βιβλίο έχει φροντίσει να φέρει το όνειρο στα
μέτρα τους.
Ένα δάνειο ιδεών και αισιοδοξίας σε 365 δόσεις για να μην σας
ακινητοποιήσει ποτέ η ύπουλη απορία “Και τι μπορώ να κάνω εγώ τώρα
γι’ αυτό;”»

Δημήτρης Τσακούμης
αρχισυντάκτης της ελληνικής έκδοσης του περιοδικού *Esquire*

Michael Norton | 365 Τρόποι να Αλλάξεις τον Κόσμο

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
DEU

Michael Norton

365 Τρόποι να Αλλάξεις τον Κόσμο
πώς να κάνεις τη διαφορά... μέρα με τη μέρα

Μετάφραση: Νίκος Ιωαννίδης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
DEU

Περιεχόμενα

Λίγα λόγια για το συγγραφέα.....	8
Ευχαριστίες.....	9
Θεματικές Ενότητες.....	10
Εισαγωγή.....	11
Πριν ξεκινήσετε.....	12
Τι θα χρειαστείτε.....	13

Ιανουάριος.....	14
Φεβρουάριος.....	45
Μάρτιος.....	74
Απρίλιος.....	105
Μάιος.....	135
Ιούνιος.....	166
Ιούλιος.....	196
Αύγουστος.....	227
Σεπτέμβριος.....	258
Οκτώβριος.....	288
Νοέμβριος.....	319
Δεκέμβριος.....	349

Λίγα λόγια για το συγγραφέα

Ο Michael Norton είναι ο ιδρυτής, και μέχρι το 1995 ήταν ο διευθυντής του Σώματος Κοινωνικών Αλλαγών, του εξέχοντος βρετανικού πρακτορείου που παρείχε πληροφορίες και υποστήριξη σε εθελοντικές ομάδες. Το 1995 ίδρυσε το Κέντρο Καινοτομίας για την Εθελοντική Δράση, με σκοπό την φρώθηση νέων αντιλήψεων για το ρόλο των φιλανθρωπιών. Βλ. www.civa.org.uk

Τα προγράμματα του Κέντρου επί του παρόντος, πέρα από το βιβλίο αυτό, περιλαμβάνουν τη δημιουργία μιας Τράπεζας Άνθρωκα, για να μπορέσει ο κόσμος να αντισταθμίσει την αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας, υποστηρίζοντας οικονομικά παιδιά στη Νοτιοανατολική Ασία, την ίδρυση βιβλιοθηκών στην Ινδία και την παραγωγή υλικών για νεαρούς ακτιβιστές στη Μεγάλη Βρετανία. Ο Michael Norton θέσπισε τους Changemakers, προκαλώντας τους νέους ανθρώπους να σκεφτούν και να διαχειριστούν τα δικά τους προγράμματα, σε θέματα που τους απασχολούν και τους ενδιαφέρουν. Είναι, επίσης, ο ιδρυτής της YouthBank UK, μιας τράπεζας που επιτρέπει στους νέους να κάνουν δωρεές σε άτομα ή ομάδες της τοπικής τους κοινωνίας.

Το 2002 οργάνωσε ένα διεθνές καλοκαιρινό σχολείο για νέους ακτιβιστές με τον τίτλο NEO! ΑΛΛΑΞΤΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ! Αυτό έγινε πια ετήσιος θεσμός που σχεδιάζεται και λειτουργεί εξολοκλήρου από νεαρά άτομα, φέρνοντας κοντά πάνω από 250 ανθρώπους από όλο τον κόσμο.

Είναι ένας από τους ιδρυτές και διαχειριστές του unLTD – του Ιδρύματος Κοινωνικών Επιχειρηματιών, που έλαβε δωρεά 100 εκατομμυρίων δολαρίων από την Επιτροπή του Μιλένιουμ και με τα χρήματα αυτά επιβραβεύει κάθε χρόνο 1000 άτομα στην Αγγλία που δραστηριοποιούνται και επιθυμούν να αλλάξουν την κοινωνία προς το καλύτερο.

Είναι, τέλος, συγγραφέας πολυάριθμων βιβλίων σχετικά με τη συγκέντρωση χρημάτων για δωρεές και εράνου.

Ευχαριστίες

Η ιδέα του βιβλίου αυτού σπριφογυρνούσε στο μυαλό μου για αρκετά μεγάλο διάστημα, αλλά ο άνθρωπος που τελικά με ώθησε να πάρω την απόφαση να το ξεκινήσω ήταν η Vicki Saunders. Η Christen Eddy ήταν υπεύθυνη για το επίσημο site και οργάνωσε τις συναντήσεις μας σχετικά με το υλικό του βιβλίου.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τη Victoria Stanski για τη συνεισφορά της στο κομμάτι της «Ειρήνης» και τους παρακάτω συνεργάτες για τη βοήθειά τους:

Πριν ξεκινήσετε	Christen Eddy
Τι θα χρειαστείτε	Isabel Losada
7 Φεβρουαρίου	Shane Messer
8 Φεβρουαρίου	Victoria Stanski
15 Μαΐου	Greg Buhrman
22 Ιουνίου	Peter Sweatman
4 Ιουλίου	Peter Tatchell
10 Ιουλίου	Victoria Stanski
14 Ιουλίου	Toby Lloyd
17 Αυγούστου	Jillian Frumkin
5 Σεπτεμβρίου	Victoria Stanski
20 Σεπτεμβρίου	Victoria Stanski
3 Νοεμβρίου	Victoria Stanski
4 Νοεμβρίου	Kathryn Blume
25 Νοεμβρίου	Margaret Murray
7 Δεκεμβρίου	Rebecca Sherman
9 Δεκεμβρίου	Bob Barclay
10 Δεκεμβρίου	Victoria Stanski

Επίσης, ευχαριστίες θα ήθελα να δώσω στις Εκδόσεις Myriad και συγκεκριμένα στους: Jannel King, Candida Lacey, Bod Benewick, Corinne Pearlman, Isabelle Lewis, Martine McDonagh, Sadie Mayne, Catherine Quinn, Helen Kingstone, Colin Kennedy και Roger Harmar.

Τέλος, για το φωτογραφικό υλικό ευχαριστώ τους:

Ιανουάριος: 1. James Parr, 7. World Food Program/ Robert Maas, 13. Derek Chung/ Tactile Pictures, 14. GLINN Media Corporation Gay/ Lesbian International News Network, 27. Erik Millstone. Φεβρουάριος: 5. WaterAid, 13. Jason Stitt, 15. Neve Shalom, 20. Robert Benewick. Μάρτιος: 9. Daniel Tan, 20. UNICEF India/ Ami Vitale, 22. WHO/ P Piro, 23. WHO, 25. David Lawson/ WWF-UK. Απρίλιος: 3. Simon Edwin, 5. Laurie Knight, 7. Rotary International, 14. Phototag, 15. Dania Lolah, 16. Linda Bucklin, 20. World Bank/ Francis Dobbs, 25. Sean Locke. Μάιος: 5. World Bank/ Tran Thi Hoa, 23. World Bank/ Ami Vitale, 24. USDA/ Bill Tarpenning, 26. Marc Gold, 31. Woodrow Phoenix © Comic Company. Ιούνιος: 2. Friends of Nature Burial Ground, 3. worldnakedbikeride.org, 7. Nancy Durrell McKenna, 17. Excellent Development Ltd, 24. Colin Kennedy. Ιούλιος: 8. Anna Mockford © BareWitness.org, 16. US State Department, 17. Augusta Riddy, 18. Lee Dowse, 19. Kenneth C. Zirkel, 24. Jonathan Ling, 27. Peter Morenus, 28. Daniel Fletcher. Αύγουστος: 1. Judy Ashlock, 3. Zed Nelson, 4. Björn Kindler, 6. Greg Nicholas, 9. Anupam Mishra, 10. Rene Mansi, 13. Dane Wirtzfeld, 17. © Vo Cong Thong/ Street Vision/ PhotoVoice, 21. Rafal Zdeb, 25. Kamila Kingstone, 26. Stefan Klein, 29. Woodrow Higgins © Comic Company, 16. WFP/ torn Haskell, 18. FAO/ J Holmes, 20. Room to Read, 21. Esther Benjamins Trust, 30. Jen Fariello. Νοέμβριος: 27. World Bank. Δεκέμβριος: 9. Tina Rencelj, 10. Paiwei Wei, 11. Daniela Andrea Spyropoulos, 13. World Bank/ Eric Miller, 14. World Bank, 16. Theodora Children's Trust, 17. World Bank/ Curt Carnemark.

Θεματικές Ενότητες

Κοινότητα και γειτονιά

Γνωριμία με την πόλη και τη γειτονιά σας, τρόποι για να λάμψει περισσότερο, φέρτε γέλιο και χαρά στην κοινωνική ζωή σας, δουλειά με περιθωριοποιημένα άτομα και με κρατούμενους σε φυλακές.

Πολιτισμός και δημιουργικότητα

Επαφή με τους ανθρώπους, νέες ιδέες για να περάσετε τα μηνυτά σας, επικοινωνία με γλώσσες και ιστορίες, ακούσματα που θα σας εμπνεύσουν.

Δημοκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα

Αγώνας για την ελεύθερη πληροφόρηση, συμμετοχή σε εκλογές, υποστήριξη των εκλεγμένων αντιπροσώπων σας, ανθρώπινα δικαιώματα και αδικίες σε όλο τον κόσμο.

Διακρίσεις

Αγώνας για τα δικαιώματα των ΑΜΕΑ, αγώνας κατά του ρατσισμού και του σεξισμού (και όλων των -ισμών στην κοινωνία μας), αντιμετώπιση της βίας και της κακομεταχείρισης.

Εργασία και απασχόληση

Καταμερισμός των πηγών και των δεξιοτήτων, προγράμματα προσβάσιμα σε όλους, διαδικτυακή συνεργασία, κοινωνική απασχόληση, μικρή πίστωση.

Περιβάλλον

Αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας, μόλυνση, εντομοκτόνα και τοξικά, διατήρηση των ειδών και των φυσικών αποθεμάτων, δάση και βλάστηση, υποφερτές συνθήκες διαβίωσης, απορρίμματα και ανακύκλωση, μετακινήσεις.

Παγκοσμιοποίηση και καταναλωτισμός

Πολυεθνικές και υπεύθυνη εταιρική λειτουργία, ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο, λιγότερη κατανάλωση, περισσότερη ηθική.

Υγεία

Αντιμετώπιση του ιού του έιτς, της ελονοσίας και άλλων παγκόσμιων ασθενειών, καλύτερες συνθήκες υγιεινής, αθλητισμός και καλή κατάσταση του οργανισμού, πείνα και παχυσαρκία, τροφές και δίαιτες.

Διεθνής ανάπτυξη

Εκπλήρωση των Αναπτυξιακών Στόχων του Μιλένιουμ, αντιμετώπιση των ανισοτήτων και των κοινωνικών αδικιών με δεξιότητες, χρήματα και ιδέες, ανακύκλωση για τη διευκόλυνση των φτωχών, αποπληρωμή των κρατικών χρεών, χρησιμοποίηση της κατάλληλης τεχνολογίας.

Ειρήνη

Εξοπλύνοντας πόλεμο στους πολέμους, κατάρτιση των όπλων, προώθηση της ειρήνης, αποτροπή πάσης φύσεως γενοκτονιών.

Εθελοντισμός και πολιτικά δικαιώματα

Διαδώστε το μήνυμά σας, να είστε καλοί με τους άλλους, έτοιμοι για δράση, με σωστή συμπεριφορά, δωρεές χρημάτων και έρανοι, γίνετε εθελοντές.

Νέοι άνθρωποι

Βελτίωση της εκπαίδευσης και των σχολείων, αγώνας για τα δικαιώματα των παιδιών, υποστήριξη όσων έχουν την ανάγκη μας, αντιμετώπιση της βίας κατά των παιδιών, ευκαιρίες για παιχνίδι και άσκηση. Γίνετε νέοι ακτιβιστές.

Εισαγωγή

Για ποιο πράγμα μιλάμε;

Ο κόσμος είναι γεμάτος προβλήματα, όπως τα πιο κάτω:

Το έιτς, που μεταδίδεται σε όλο και περισσότερους ανθρώπους

Ο ολοένα και διευρυμένος διαχωρισμός Βορρά – Νότου

Πόλεμος και τρομοκρατία (και ο «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας»)

Όλοι οι -ισμοί (ρατσισμός, σεξισμός κτλ.) που στερούν από τους ανθρώπους τις ευκαιρίες

Υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και μόλυνση

Έλλειψη νερού για χρήση και κατανάλωση

Πείνα που μαστιάζει πάρα πολλούς ανθρώπους

Έλλειψη της καθολικής, βασικής σχολικής εκπαίδευσης

Διαφθορά και κακές κυβερνήσεις σε πάρα πολλά μέρη

Καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων (δουλεία και βασανιστήρια)

Αύξηση της θερμοκρασίας που θα επηρεάσει σχεδόν τα πάντα

...και πολλά πολλά ακόμα.

Όλοι πιστεύουν τα δικά τους για το τι πάει στραβά στον κόσμο μας. Θα υπάρξουν διαφωνίες σχετικά με το ποιο είναι το πιο σοβαρό και σημαντικό ζήτημα. Όλοι όμως θα συμφωνήσουν ότι **τα πράγματα θα μπορούσαν να είναι πολύ καλύτερα** και ότι **πραγματικά πρέπει κάτι να κάνουμε**. Και μετά; Απλώς περιμένουμε από τις κυβερνήσεις και τους διεθνείς οργανισμούς να δράσουν; Ή υπάρχουν και πράγματα που μπορούμε **εμείς οι ίδιοι να κάνουμε** για να αλλάξει ο κόσμος;

Τα ζητήματα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε φαίνονται τόσο τεράστια, πολύπλοκα και δύσκολα που φαντάζει απίθανο να υπάρχει κάτι που μπορούμε να κάνουμε που να έχει

ουσιαστικό αποτέλεσμα. Είμαστε όμως πολλοί στον κόσμο.

Αν πολλοί άνθρωποι κάνουν πολλά μικρά πραγματάκια, τότε θα έχουμε τεράστια αποτελέσματα. Και κάνοντας κάτι, δείχνουμε ότι υπάρχει κόσμος εκεί έξω που ενδιαφέρεται και νοιάζεται.

Μαζί μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο. Αυτή είναι η βασική ιδέα του βιβλίου. Από τον τρόπο που ζούμε και τη δράση μας σε ζητήματα που μας απασχολούν, ξεκινάμε και κάνουμε τη διαφορά.

Στο βιβλίο αναφέρεται μια ιδέα για κάθε μέρα του χρόνου. Οι περισσότερες είναι απλές και μπορείτε να τις εφαρμόσετε από το σπίτι (θα χρειαζόμαστε και το διαδίκτυο) και δεν θα σας πάρουν πολύ χρόνο. Μερικές απαιτούν κάτι περισσότερα.

Ξεκινήστε και αλλάξτε τα όλα. Μπορείτε να αρχίσετε οποι-αδήποτε στιγμή. Η καλύτερη στιγμή όμως είναι τώρα που μιλάμε. Ανοίξτε το βιβλίο στη σημερινή ημερομηνία, διαβάστε και εμπνευστείτε. Κάντε το.

www.365act.com. Ως συμπλήρωμα του βιβλίου δημιουργήσαμε αυτή την ιστοσελίδα που περιλαμβάνει **και τις 365 ιδέες** και πολλές άλλες. Επίσης, θα βρείτε και άλλες χρήσιμες διευθύνσεις στο διαδίκτυο, ώστε να φτάσετε στην πηγή των πληροφοριών που αναφέρονται στο παρόν βιβλίο.

Το βιβλίο αυτό είναι η αφετηρία για μια τράπεζα ιδεών ώστε να αλλάξει ο κόσμος. Χρειαζόμαστε τη βοήθειά σας και τις ιδέες σας, τις πληροφορίες από αυτά που προσπαθήσατε να κάνετε, έτσι ώστε να γίνει πραγματικότητα το όνειρό μας να κάνει ο καθένας από εμάς κάτι για την αλλαγή του κόσμου. Αnuπομονούμε να μάθουμε νέα σας.

Michael Norton

Σεπτέμβριος 2005

Πριν ξεκινήσετε

Βλέπετε τις ειδήσεις κάθε βράδυ. Κλείνετε την τηλεόραση ενοχλημένοι και αναρωτιέστε αν μπορείτε να κάνετε κάτι για να αλλάξουν τα πράγματα. Μπορείτε. Το γεγονός ότι διαβάσετε αυτό το βιβλίο είναι η απόδειξη ότι ενδιαφέρεστε. Είστε έτοιμοι να δράσετε; Προτού εξαλείψετε το έιτζ, προτού τερματίσετε το εμπόριο όπλων και ξεγράψετε το δημόσιο χρέος, ρίξτε μια ματιά στον δικό σας τρόπο ζωής. Υπάρχουν κάποια πράγματα που θα έπρεπε να τα κάνετε τακτικά. Μερικά από αυτά, ακόμα και τα πιο εγωιστικά, είναι τα «σωστά πράγματα». Άλλα είναι σσφά και άλλα απλώς αστεία.

Δείτε αν είστε οικολογικά αμαρτωλοί ή κοινωνικά άγιοι. Τσεκάρετε αυτά που κάνετε πιο τακτικά:

- ☐ **Σβήνεται το φως** κάθε φορά που βγαίνετε από το δωμάτιο.
- ☐ **Βάζετε στην κατασράλα** όσο ακριβώς νερό χρειάζεστε.
- ☐ **Έχετε μαζί σας τις δικές σας τσάντες** όταν πηγαίνετε για ψώνια.
- ☐ **Δεν αφήνεται τη βρύση ανοιχτή** όσο δεν χρησιμοποιείτε το νερό.
- ☐ **Φοράτε θερμότερα ρούχα**, όταν κρυώνετε στο σπίτι, αντί να ανεβάσετε το καλοριφέρ.
- ☐ **Απλώνετε τα ρούχα στον ήλιο**, αντί να χρησιμοποιήσετε στεγνωτήρα.
- ☐ **Περπατάτε ή πηγαίνετε με ποδήλατο** σε κοντινές αποστάσεις, αντί με το αμάξι.
- ☐ **Δεν πετάτε σκουπίδια** από το παράθυρο του αυτοκινήτου (τσίχλες, αποσιγάρα κ.ά.).
- ☐ **Μαζεύετε από κάτω σκουπίδια**, όταν τα βλέπετε.
- ☐ **Σκορπίζετε λίγη χαρά γύρω σας**. Χαμογελάτε και είστε ομιλητικοί.
- ☐ **Κάνετε μια καλή πράξη** σε κάποιον εντελώς άγνωστο.
- ☐ **Αγοράζετε από μαγαζάκια της γειτονιάς** και όχι από πολυκαταστήματα.
- ☐ **Ανακυκλώνετε** ό,τι είναι ανακυκλώσιμο.
- ☐ **Φτιάχνετε λίπασμα** με τα αποφάγια σας.
- ☐ **Προτιμάτε να κάνετε ντους και όχι μπάνιο** ή μοιράζεστε το μπάνιο.
- ☐ **Κάνετε πράγματα για άλλους**. Εθελοντικά, τουλάχιστον δύο ώρες την εβδομάδα.

- ☐ **Δεν αγοράζετε παράνομα εισηγμένο καπνό ή τσάι.**
- ☐ **Εμποδίζετε τα μηνύματα ενοχλητικής αλληλογραφίας.** Ξεγράψετε από τέτοιες λίστες.
- ☐ **Είστε ενεργοί πολιτικά.** Ψηφίζετε, λέτε τη γνώμη σας, υποστηρίζετε τους αντιπροσώπους σας σε καίρια ζητήματα.
- ☐ **Δεν καπνίζετε** ή τουλάχιστον το έχετε κόψει.

Το οικο-σκορ σας

Είναι η Μέρα της Κρίσεως, η στιγμή που θα μάθετε αν η μητέρα γη θα σας ρίξει στα τάρταρα ή θα σας ανεβάσει στα ουράνια. Παίρνετε έναν βαθμό για κάθε τσεκάρισμα και κάνετε την πρόσθεση.

Σκορ 0-5: Είσαι ένας αδιόρθωτος, βάρβαρος καύλιγκαν κατά του περιβάλλοντος.

Σκορ 6-10: Δεν έχουν καθεί όλα, αλλά χρειάζεται δουλειά ακόμα.

Σκορ 10-15: Λίαν καλώς. Αξίζεις ένα μπράβο, αλλά μην το παίρνεις και πάνω σου.

Σκορ 16-20: Είσαι ο σωτήρας του κόσμου. Ο Γκάντι, η Μητέρα Τερέζα και εσύ.

Και τώρα: Απλά τα πράγματα. Άρχισε να ζεις πιο υπεύθυνα. Διάβασε το βιβλίο. Κάνε ένα πράγμα κάθε μέρα, για έναν καλύτερο κόσμο.

12

Τι θα χρειαστείτε

Η Ιζαμπέλ Λοσάντα είναι αυτή που ίδρυσε τη Δράση για το Θιβέτ, καθώς και η συγγραφέας του βιβλίου **Για το Θιβέτ με αγάπη: ένας οδηγός για να αλλάξετε τον κόσμο**. Αυτή είναι η λίστα της με τα δέκα πράγματα που θα χρειαστείτε για να αλλάξετε τον κόσμο:

1. Ένα αποθηκευτικό ντουλαπάκι – για να βάλετε μέσα την τηλεόραση.
2. Ένα τρελό, χαζούλικο, θετικό, θαυμάσιο και χαρούμενο πλάνο (όπως ο Νώε).
3. Επιλεκτική κώφωση (παντελής ανικανότητα να ακούσετε τις λέξεις «όχι, δεν μπορώ, κακή ιδέα» κτλ.).
4. Πολλούς καφέδες. Δεν γίνεται αλλιώς.
5. Άνευ όρων αγάπη για τους άλλους – απαραίτητο.
6. Ανισόρροπους φίλους (βλ. πιο κάτω).
7. Την παράλογη επιθυμία να κάνεις τρελά πράγματα (να πηδās από αεροπλάνα κ.ά.) για φιλανθρωπικούς σκοπούς.
8. Μία ιστοσελίδα που σήκωσες μόνος σου και θα σε διατηρήσει.
9. Ανισόρροπη αίσθηση του χιούμορ.
10. Επιμονή, χαρά, επιμονή, χαρά, επιμονή, χαρά, επιμονή, χαρά, επιμονή...

Δράση για το Θιβέτ: www.actfortibet.com

Ιζαμπέλ Λοσάντα: www.isabellosada.com

Και τώρα αρχίστε. Αλλάξτε τον κόσμο. Ξεκινήστε σήμερα. Από την αρχή του βιβλίου. Ή πηγαίνετε στη σημερινή ημερομηνία και κάντε ό,τι λέει εκεί. Ή αναστρέψτε στα θέματα που σας ενδιαφέρουν πιο πολύ. Γυρίστε τη σελίδα και αρχίστε το ταξίδι.

13

Η επανάσταση της ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Ο καλύτερος τρόπος να μαντέψεις το μέλλον είναι να το επινοήσεις.

— Άλαν Κέι

Παραδοσιακά η Πρωτοχρονιά είναι η ημέρα που κοιτάς μπροστά, κάνεις μια νέα, φρέσκια αρχή, καθορίζεις τις προσδοκίες σου. Όλες οι σκέψεις μας όμως εξανεμίζονται, μόλις καθαρίσει το μυαλό μας από το χθεσινό πάρτι και σίγουρα όταν επιστρέψουμε στις δουλειές μας. Και αν δεν αλλάζει τίποτα γύρω σας – πόλεμοι, αρρώστιες, φτώχεια, βασανιστήρια – φαίνεται ότι δεν έχει και πολύ νόημα να κόψετε το κάπνισμα ή να χάσετε τα περιττά κιλά. Να μια πρόταση: αντί να παρακολουθείτε γεμάτοι ενοχές την οθόνη της τηλεόρασης, ξεκινήστε την Επανάσταση της Πρωτοχρονιάς. Αλλάξτε τη ζωή σας και μαζί με αυτήν και τον κόσμο.

Το πρώτο βήμα είναι το πιο σημαντικό. Αν ξεκινήσεις, όλα μετά φαίνονται απλούστερα. Σήμερα λοιπόν κάντε αυτό το πρώτο βήμα. Αν αποφασίσετε να σταματήσετε την παγκόσμια υπερθέρμανση ή τη φτώχεια (ή οτιδήποτε άλλο), το πρώτο πράγμα είναι να κάνετε ένα πλάνο. Κάντε ένα πλάνο και καθορίστε τους στόχους σας. Να είστε φιλόδοξοι. Αρκεί το πλάνο να είναι και πραγματοποιήσιμο.

Στο τέλος της χρονιάς βάλτε τα κάτω και δείτε τι καταφέρατε. Αν επιτύχατε τους στόχους σας. Μάθετε από τις εμπειρίες σας. Και προγραμματίστε τις επόμενες κινήσεις σας.

Μην φοβάστε την αποτυχία. Κάντε κάτι και βάλτε τα δυνατά σας σε αυτό. Ακόμα και αν δεν τα καταφέρετε, θα έχετε αποδείξει ότι ενδιαφέρεστε αληθινά, πιθανότατα θα έχετε πετύχει κάποια αλλαγή, αλλά θα έχετε μάθει πολλά – που θα σας φανούν χρήσιμα στο μέλλον.

...αποφασίστε να αλλάξετε τον κόσμο

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.tomphillips.co.uk/portrait/sbec και κατεβάστε το πορτρέτο του Σάμιουελ Μπέκετ με τη ρήση:

Δεν πειράζει,

Προσπάθησε ξανά,

Απέτυχε Πάλι,

Απέτυχε Καλύτερα

Αποθήκευσε την εικόνα και τα λόγια του Μπέκετ κάπου και βλέπε τα κάθε μέρα. Ας είναι το μότο των προσπαθειών σας για την αλλαγή του κόσμου. www.mygoals.com/about/NewYearsTips.html

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ Πρωτοχρονιά

14

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΤΕ

Είναι σχεδόν βέβαιο ότι κάποτε ενοχλήσατε κάποιον, βλάψατε κάποιον, είχατε διαφωνίες, σταματήσατε να έχετε σχέσεις, χάσατε επαφές. Σκεφτήκατε αυτό το άτομο πάρα πολλές φορές, αλλά για κάποιο λόγο δεν προσπαθήσατε να γεφυρώσετε το χάσμα. Διορθώστε το. Ξεχάστε το παρελθόν και ζητήστε συγγνώμη. Φερθείτε υπεύθυνα και γιατρέψτε την κατάσταση. Αν το κάνετε, θα έχετε κάνει το σωστό – και θα έχετε ένα πράγμα λιγότερο να σας απασχολεί.

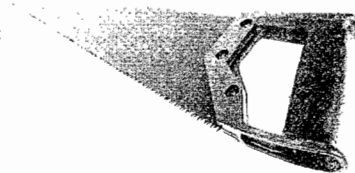
Ολόκληρες κοινωνίες μπορούν να βελτιωθούν. Στο Γκρήνσμπορο της Νότιας Καρολίνα τον Νοέμβριο του 1979, μέλη της Κου Κλουξ Κλαν και του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος σκότωσαν πέντε άτομα και τραυμάτισαν άλλους δέκα, σε μια συγκέντρωση ακτιβιστών για τη φυλετική και κοινωνική αδικία. Ύστερα από 25 χρόνια, ο Δήμος του Γκρήνσμπορο στάθηκε απέναντι στο παρελθόν του με την Επιτροπή Αλήθειας και Συμφιλίωσης, το θεσμό του Μαντέλα που τόσο επιτυχημένα εφαρμόστηκε στη Νότια Αφρική μετά το apartheid. Το παρελθόν δεν διαγράφεται, αλλά ο κόσμος και οι κοινωνίες μπορούν να βελτιωθούν – και να προχωρήσουν μπροστά.

Πρόγραμμα Επιτροπής Αλήθειας και Συμφιλίωσης του Γκρήνσμπορο: www.gtcrp.org

Η Ιστορία του Πάβελ

Αναγκασμένος να εργάζεται σε ένα ξυλουργείο και εσώκλειστος τις νύχτες, ο Πάβελ Κουτλιάρφ δύσκολα θα ξεχάσει τις δυσκολίες και την πείνα που έζησε. Ο Πάβελ, ένας Ουκρανός, μαζί με εκατομμύρια άλλους αναγκάστηκε από τους ναζί να δουλεύει σαν σκλάβος. «Το φαγητό ήταν τόσο χάλια, που ονειρευόμασταν ένα κομμάτι ψωμί».

Πενήντα χρόνια μετά, γερμανοί φοιτητές στην πόλη Γκερστχόφεν, εκεί όπου ήταν ο Πάβελ, προσπάθησαν να επανορθώσουν για το παρελθόν. Έστειλαν σε αυτόν και σε άλλους πρώην κρατούμενους επιστολές με τις απολογίες τους και ταυτόχρονα και χρήματα που είχαν συγκεντρώσει, σαν μια μικρή αποζημίωση. Η γερμανική κυβέρνηση αποζημίωσε με 1000 δολάρια καθέναν από τους 600.000 επιζώντες πρώην κρατούμενους, αλλά οι φοιτητές και πολλοί άλλοι Γερμανοί ήθελαν κάτι παραπάνω. Πολλοί δήμοι χορηγούν ταξίδια στη Γερμανία και βοηθούν οικονομικά τους πρώην σκλάβους, που είναι πλέον σχεδόν 80 ετών.

...και νιώστε πολύ καλύτερα

Σήμερα κιόλας επανορθώστε. Σηκώστε το ακουστικό, γράψτε ένα γράμμα, ελάτε σε επαφή. Δεν έχει σημασία ποιος φταίει. Κάντε εσείς το πρώτο βήμα. Λίγη ταπεινοφροσύνη, δέκα λεπτά από το χρόνο σας και νιώστε καλύτερα.

15

2 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

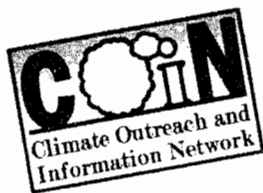
ΑΛΛΑΓΗ του κλίματος

Ανησυχίες προκαλεί η αλλαγή του κλίματος του πλανήτη. Καύσωνες, ξηρασίες, μουςώνες και τυφώνες ξεσπούν καταρρίπτοντας τα ρεκόρ. Σημάδια της αλλαγής στο κλίμα που στοιχίζουν ακριβά και σε ανθρώπινες ζωές. Υπάρχουν και άλλα, αόρατα, σημάδια, όμως, που μπορεί να αποδεικτούν ακόμα πιο φονικά.

Υψηλότερες μέσες θερμοκρασίες, λιώσιμο των πάγων. Στην Ανταρκτική, τεράστια στρώματα πάγου διαλύονται. Σε περιοχές του Καναδά, της Αλάσκας και της Σιβηρίας, το λιώσιμο των αιώνιων πάγων υπονομεύει δρόμους, αεροδρόμια και κτιριακές εγκαταστάσεις. Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι τεράστιοι όγκοι πάγου της Γροιλανδίας αρχίζουν να λιώνουν, απελευθερώνοντας εκατομμύρια κυβικά χιλιόμετρα φρέσκου νερού στον βόρειο Ατλαντικό. Οι ορεινοί παγετώνες στις εύκρατες περιοχές υποχωρούν και καθώς συρρικνώνονται, η ροή του νερού θα δυναμώσει, προκαλώντας ελλείψεις αρδευτικών αποθεμάτων, αλλά και ενέργειας, σε περιοχές που βασίζονται στις υδροκινητικές γραμμές. Το λιώσιμο των πάγων και η αύξηση της θερμοκρασίας θα οδηγήσουν πιθανότατα στην άνοδο του επιπέδου της θάλασσας κατά 92 εκ. τα επόμενα 100 χρόνια. Μερικές περιοχές θα πάνε να υφίστανται. Άλλες θα γνωρίσουν μεγάλες πλημμύρες.

Αυτές οι κλιματικές αλλαγές οφείλονται στην εκπομπή αερίων. Χρειάζεται συντονισμένη κυβερνητική δράση για να αλλάξουν τα πράγματα. Αλλά οι δικές μας επιλογές και πράξεις είναι αυτές που προκαλούν πρωτογενώς το πρόβλημα.

www.coinet.org.uk

Πώς να μειώσετε τις εκπομπές διοξειδίου κατά 50%

Στη Βρετανία, ο Τζορτζ Μάρσαλ έκανε ό,τι μπορούσε για να περιορίσει το πρόβλημα. Μέσα σε έναν χρόνο μείωσε στο μισό την εκπομπή άνθρακα, αλλάζοντας τον τρόπο ζωής του και εξοικονομώντας ενέργεια. Συγκρότησε το δίκτυο COIN, ένα δίκτυο πληροφόρησης για το ζήτημα του κλίματος και προσπάθειας μείωσης των προσωπικών μας εκπομπών ρύπων.

...πρέπει να σταματήσει

Βάλτε ένα μέτρο στην εκπομπή διοξειδίου και πείστε και τους φίλους σας να κάνουν το ίδιο. Ο μέσος Ευρωπαίος ευθύνεται έμμεσα και άμεσα για την εκπομπή 12 τόνων διοξειδίου ετησίως στην ατμόσφαιρα. Μειώστε το κατά 5%-10%:

- Αντικαταστήστε τις λάμπες στο σπίτι με αντίστοιχες χαμηλής ενέργειας
- Χαμηλώστε το θερμοστάτη σας κατά 2°C
- Αγοράστε καινούργιο θερμοστάτη με αυτόματο προγραμματισμό
- Χρησιμοποιήστε το αυτοκίνητο 20 χιλιόμετρα λιγότερο κάθε εβδομάδα

3 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

16

ΚΑΦΕΣ σε λογική τιμή

Ο καφές της λιανικής παρέχει υψηλότερο εισόδημα και μεγαλύτερη ασφάλεια για τους μικροπαραγωγούς, παρά αυτός της παγκόσμιας αγοράς. Η τρέχουσα εμπορεύσιμη τιμή του καφέ είναι υπερδιπλάσια της τιμής στην αγορά, πράγμα που κυμαίνεται ευρέως. Το 1994, ο καφές έφτασε τα 4,4 δολάρια το καιλό, εξαιτίας του παγετού και της ξηρασίας στη Βραζιλία, αλλά μέχρι το 2001 η τιμή έπεσε στο 1,1 δολάριο - όπου παρέμεινε. Ο αντίκτυπος της χαμηλής τιμής εμπορίας του καφέ επηρεάζει τους μικροπαραγωγούς που στηρίζονται αποκλειστικά σε αυτήν για τη σοδειά τους. Σε χώρες όπως η Αιθιοπία, η Ουγκάντα και οι Ονδούρες, ο καφές είναι σημαντικότατο εξαγωγικό προϊόν και η πτώση της τιμής του κόμπει την οικονομία όλης της χώρας.

Μερικές τάσεις στην παραγωγή καφέ: Περισσότερος καφές παράγεται παρά καταναλώνεται, χρηματοδοτούμενος από κυβερνητικά προγράμματα. Ως αποτέλεσμα, πέφτει η τιμή. Νέες τεχνολογίες εφαρμόζονται για να αφαιρεθεί η αίσθηση πίκρας από την ποικιλία καφέ Robusta, για να είναι πιο αρεστός στον καταναλωτή. Περισσότερες Robusta καταναλώνεται και έτσι καλλιεργείται εντατικά σε μεγάλες εκτάσεις, με εκτεταμένη χρήση μηχανημάτων, μειώνοντας τα εργατικά χέρια. Το αποτέλεσμα που θα είχαν 1000 εργάτες σε ένα μικρό κτήμα στη Γουατεμάλα, το επιτυγχάνουν 12 άτομα στη Βραζιλία σε μια φάρμα με υπερσύγχρονα μηχανήματα. Οι πωλήσεις καλής ποιότητας καφέ (ειδικής μάρκας, οργανικού καφέ κτλ.) ανεβαίνουν ραγδαία. Έτσι, ο καφές από μικρούς παραγωγούς αντιστοιχεί μόλις στο 1% στις ΗΠΑ και 2% στην Αγγλία.

Το μείρασμα της τιμής ενός καφέ:

Κόστος παραγωγής και κέρδος 30%

Φόρος 15%
Καφές 5%
Ημερομίσθιο 5%
Ποτήρι 5%
Συσκευασία και ζάχαρη 5%

...απολαύστε τη γεύση μιας καλής πράξης

Αγοράζετε και πίνετε καφέ από μικροπαραγωγούς. Η ψηλότερη τιμή βοηθά τις μικρές φάρμες. Γράψτε επιστολές προς τις μεγάλες αλυσίδες καφετεριών, ζητώντας να πωλούν μόνο καφέ από μικροπαραγωγούς και να περιλαμβάνουν στην τιμή κάποιο ποσοστό υπέρ του Ιδρύματος Μικροεμπορίου.

17

4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

αρχίστε **ΝΑ ΠΙΝΕΤΕ**

Όταν πίνετε με τα φιλαράκια σας υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε την τοπική οικονομία, αλλά και το περιβάλλον.

Μειώστε τα μίλια της μπίρας. Είναι η απόσταση που διανύει η μπίρα από το ζυθοποιείο μέχρι εσάς, τον καταναλωτή. Υποστηρίξτε τους τοπικούς ζυθοποιούς και οινοπαραγωγούς.

Επιλέξτε φιάλες κρασιού με φυσικό φελλό. Οι εκτάσεις καλλιέργειας δέντρων παραγωγής φελλού στην Πορτογαλία και την Ισπανία δίνουν το 80% όλων των φυσικών φελλών. Αυτές οι εκτάσεις υποστηρίζουν την άγρια ζωή, ενώ ενισχύουν και την τοπική οικονομία.

Ανακυκλώνετε όλα τα μπουκάλια και τα κουτάκια.

Προτιμάτε οργανική μπίρα και κρασί. Οι παραγωγοί τέτοιων προϊόντων δεν χρησιμοποιούν φυτοφάρμακα και δεν μολύνουν τον υδάτινο ορίζοντα. Επιπλέον δεν έχουν προσθετικά στοιχεία και σας γλυτώνουν από τον πονοκέφαλο το άλλο πρωινό.

Προτιμάτε το φυσικό ζύθο. Δοκιμάστε και μόνοι σας τη ζυθοποιεία.

www.by.com www.campra.org.uk

Στις ιστοσελίδες αυτές μπορείτε να βρείτε μερικές ενδιαφέρουσες συνταγές παραγωγής μπίρας: υπάρχει μπίρα που παράγεται από **στρείδια**, που αφήνει μια ελαφριά αλμυρή γεύση. Υπάρχει καλλιέργεια μπίρας από **άγριο ρύζι**, άλλη από **φυσικές ίνες κάνναβης** (απόλυτα νόμιμη!) και άλλες παικταλίες που χρησιμοποιούν **καυτές πέτρες** για να ζεσταθεί το φυτό και να καραμελωθεί η ζάχαρη.

...για το περιβάλλον

Προσπαθήστε να φτιάξετε τη δική σας μπίρα. Μπορείτε να αρχίσετε με απλούς τρόπους ή να δοκιμάσετε την παραγωγή των πιο εξωτικών παικτιλίων που αναφέρονται πιο πάνω. Υπάρχει μάλιστα και περιοδικό για την παραγωγή μπίρας, το **Brew Your Own**, το οποίο κυκλοφορεί δέκα και πλέον χρόνια.

Αν αυτό σας φαίνεται κομμάτι δύσκολο, τότε απλώς ζητήστε από το μπαράκι που συχνάζετε ή την μπυραρία να σας φέρει μπίρα ντόπιας παραγωγής. Αν δεν έχει, ρωτήστε το λόγο.

5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

18

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ και λάθη

Ανοίξτε οποιαδήποτε ημέρα μια εφημερίδα και θα διαβάσετε για κάποια φυλάκιση σε κάποιο μέρος του κόσμου, για κάποιο βασανιστήριο ή για την εκτέλεση κάποιου που δεν ήταν αρεστός στην κυβέρνηση. Ο αναγνώστης μένει με μια αρρωστημένη γεύση αδυναμίας πράξεων. Και όμως, αν όλα αυτά τα αισθήματα μπορούσαν να ενωθούν σε μια κοινή δράση, κάτι αποτελεσματικό θα μπορούσε να γίνει.

— Πίτερ Μπένσον

Ο Πίτερ Μπένσον ξεκίνησε τη Διεθνή Αμνηστία το 1961. Το ερέθισμα αυτού του άγγλου δικηγόρου ήταν η φυλάκιση δύο πορτογάλων φοιτητών που έκαναν πρόταση για την ελευθερία σε ένα εστιατόριο της Λισαβώνας, στα χρόνια της δικτατορίας του Αντόνιο Σαλαζάρ. Ήθελε να ξυπνήσει τον ενθουσιασμό του κόσμου και το ενδιαφέρον σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ζητήθηκε από τον κόσμο να αναλάβει από τρεις «κρατούμενους συνείδησης», έναν από τη Δύση, έναν από το σοβιετικό μπλοκ και έναν από τις τρίτες χώρες. Μετά θα διαδίδωναν και θα ζητούσαν την απελευθέρωση των κρατούμενων, κινητοποιώντας κρατικούς μηχανισμούς και δείχνοντας ότι δεν έχουν λησμονηθεί οι φυλακισμένοι κρατούμενοι.

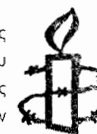
Σήμερα, οι παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι το ίδιο ευρείες όπως και όταν δημιουργήθηκε η Διεθνή Αμνηστία. Η Διεθνή Αμνηστία με βάση την Αγγλία και η Human Rights Watch με βάση τις ΗΠΑ είναι οι δύο κυριότεροι ανθρωπιστικοί οργανισμοί στον κόσμο, με εκατομμύρια κατά της βίας, κατά της θανατικής ποινής, κατά των βασανιστηρίων, των όπλων και υπέρ των δικαιωμάτων των προσφύγων κ.ά.

www.amnesty.org www.hrw.org www.hrni.org www.ishr.ch

Το Δίκτυο Άμεσων Ενεργειών της Αμνηστίας

Ένας ακτιβιστής «εξαφανίζεται» στο Μεξικό... Ένας δημοσιογράφος συλλαμβάνεται στην Τουρκία... Ακτιβιστές στην Κένυα φυλακίζονται και ξυλοκοπούνται... Ένας πολιτικός κρατούμενος στην Ινδονησία αρνείται χορήγηση ινσουλίνης για το διαβήτη του...

Κάθε μέρα η Αμνηστία ενημερώνεται για τέτοιες περιπτώσεις. Απαιτείται η άμεση διεθνής αντίδραση για τέτοιες παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων ενώ κινητοποιείται το Δίκτυο Άμεσων Ενεργειών. Μέλη του δικτύου κατακλύζουν με επιστολές για να σταματήσει το κακό. Είτε πρόκειται για βασανιστήρια, θανάτους εξ αμελείας ιατρών, άδικες δίκες, θανατικές καταδίκες, πολιτικές δολοφονίες, όλες είναι περιπτώσεις παραβίασης των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

...χρειάζεται άμεση αντίδραση

Γίνετε μέλη του Δικτύου Άμεσων Ενεργειών της Αμνηστίας.

19

6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Μπείτε στην ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ ΠΕΙΝΑΣ

Κάθε μέρα, 24 χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν από την πείνα. Τα 3/4 εξ αυτών είναι παιδιά κάτω των πέντε ετών. Τον Ιούνιο του 1999 σπκώθηκε ένα σάιτ που εστιάζει στη δύναμη του διαδικτύου για την εξάλειψη του παγκόσμιου λιμού. Ο επισκέπτης στην «ιστοσελίδα της πείνας», κάνει απλώς κλικ στην ένδειξη Give Free Food και ένα πιάτο φαγητό δωρίζεται σε κάποιον πεινασμένο. Η προσφορά φαγητού χρηματοδοτείται από χορηγούς και το κόστος λειτουργίας της ιστοσελίδας καλύπτεται από διαφημίσεις και την πώληση σχετικών αντικειμένων (βραχιόλια, τισέρτ, κοσμήματα κ.ά.).

Περισσότεροι από 200 εκατομμύρια επισκέπτες έδωσαν 300 εκατομμύρια πιάτα φαγητό στα πρώτα πέντε χρόνια λειτουργίας της σελίδας. Έναν μήνα του 2005, 3,2 εκατομμύρια άνθρωποι επισκέφθηκαν τη σελίδα και 3,6 εκατομμύρια πιάτα φαγητού βάρους 207 τόνων μοιράστηκαν με ένα μόνο κλικ. Το φαγητό μοιράζεται από τα Σώματα Ελέους (μέσω δωρεών και προγραμμάτων σε χώρες της Αφρικής, της Ασίας, της ανατολικής Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Λατινικής Αμερικής) και μιας αμερικανικής οργάνωσης, της Americas Second Harvest, που βοηθά 26 εκατομμύρια πεινασμένους στις ΗΠΑ.

www.thehungersite.com www.mercycorps.org www.secondharvest.org

Η Πείνα στον Κόσμο

10% των παιδιών στις αναπτυσσόμενες χώρες πεθαίνουν προτού φτάσουν τα δέκα έτη. Η πλειοψηφία των θανάτων οφείλεται σε χρόνιο υποσιτισμό, εξαιτίας της φτώχειας των οικογενειών και της αδυναμίας τους να τραφούν σωστά. Οι πόλεμοι και οι λιμοί ευθύνονται μόλις για το 10% των θανάτων από την πείνα. Ο υποσιτισμός προκαλεί ανεπανόρθωτες βλάβες στην όραση, νωθρότητα, κακή ανάπτυξη και αφήνει τον οργανισμό εξαιρετικά ευάλωτο σε ασθένειες. Εκτιμάται ότι ένας στους έξι ανθρώπους στον κόσμο υποφέρει από πείνα και υποσιτισμό, σχεδόν 100 φορές περισσότεροι από εκείνους που πεθαίνουν εντέλει από την πείνα κάθε χρόνο. Χρειάζονται ελάχιστα μέσα για να αποκτήσουν οι υποσιτισμένοι αρκετή τροφή για να είναι αυτόρχεις. Χρειάζονται σπόροι, εργαλεία, πρόσβαση σε νερό και μικρές βελτιώσεις στις τεχνικές καλλιέργειας.

...δώστε ένα γεύμα ανθρωπιάς

Επισκεφθείτε καθημερινά την ιστοσελίδα της Πείνας και κάντε μια δωρεά. Δεν θα σας κοτίσει τίποτα, αλλά θα ταΐσετε κάποιον πεινασμένο. **Προγραμματίστε τον υπολογιστή σας** να ανοίγει κάθε φορά την ιστοσελίδα της Πείνας. **Ενημερώστε όλους τους φίλους σας,** στείλτε μια e-card και ζητήστε να μπου στην ιστοσελίδα.

7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

20

ΤΟ ΞΕΝΟ ΧΡΕΟΣ: στείλτε χρήματα

Τις δεκαετίες του 1970 και 1980, οι φτωχότερες χώρες του κόσμου άρχισαν να δανείζονται χρήματα. Θα επένδυαν σε προγράμματα που θα παρείχαν οικονομικά αποτελέσματα για να ξεπληρωθεί το δάνειο. Αυτό δεν έγινε ποτέ. Αντί αυτού, φορτώθηκαν τεράστια χρέη και τόκους που απλούστατα δεν μπορούσαν να αποπληρώσουν. Η «Χροιά του Ιωβηλαίου» είναι η εποχή να σβηστούν αυτά τα χρέη. Το 2000 η Εκστρατεία του Χρέους προσπάθησε να απαλλάξει τα φτωχά κράτη από τα χρέη τους. Η **Πρωτοβουλία Χρωμένων Φτωχών Κρατών** ιδρύθηκε το 1996 από την Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το αρχικό χρέος των 52 φτωχότερων κρατών ήταν 375 δισεκατομμύρια δολάρια. Η πρωτοβουλία σκόπευε να εξαλείψει χρέη 100 δις πολύπλευρων και ισότιμων χρεών. Σε ανταπόδοση, οι χώρες θα επένδυαν στην υγεία, την εκπαίδευση και την ανάπτυξη. Η πρωτοβουλία αφορούσε 42 χώρες. Από αυτές, η Μπενίν, η Βολιβία, η Μπουρκίνα Φάσο, η Αιθιοπία, η Γκάνα, η Γουιάνα, η Μαδαγασκάρη, το Μάλι, η Μαυριτανία, η Μοζαμβίκη, η Νικαράγουα, ο Νίγηρας, η Σενεγάλη, η Τανζανία και η Ουγκάντα ολοκλήρωσαν τη διαδικασία. Χρέη 46 δις δολαρίων αβήστηκαν. Η **Εκστρατεία Χρέους** συνέχισε τις πιέσεις για 100% εξάλειψη των απλήρωτων χρεών όλων των κρατών. Οι ηγέτες των οκτώ πλουσιότερων χωρών στη Σύνοδο των G8 τον Ιούλιο του 2005 συμφώνησαν να σβήσουν τα χρέη 18 χωρών προς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Κεντρική Τράπεζα και την Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης.

www.jubileedebtcampaign.org.uk www.ofrodad.org www.clubdeparis.org/en/

Το συνολικό χρέος χωρών του **Τρίτου Κόσμου** είναι 523 δις δολάρια και τα 300 δις από αυτά σφορούν χώρες της Αφρικής. Χώρες χαμηλού εισοδήματος πληρώνουν καθημερινά 100 εκατομμύρια δολάρια. Στη Μπενίν, το 54% των χρημάτων ξοδεύεται για την υγεία. Στην Τανζανία, η εξάλειψη των χρεών οδήγησε στην κατάργηση των διδάκτρων στα δημοτικά σχολεία, με παράλληλη αύξηση των μαθητών κατά 66%.

...βοηθήστε να σβηστεί το χρέος

Βοηθήστε τα οικονομικά της Σιέρα Λεόνε. Η Σιέρα Λεόνε είναι χώρα 5 εκατομμυρίων κατοίκων. Σπαράσσεται από εμφύλιο πόλεμο και είναι η φτωχότερη χώρα του πλανήτη. **Βάλτε σε ένα φάκελο όσα χρήματα** μπορείτε και στείλτε το στην Τράπεζα της Σιέρα Λεόνε (Siaka Stevens Street, Freetown, Western Area, Sierra Leone). Στείλτε το υπόψη του Κυβερνήτη Ρότζερς. Σημειώστε ότι αφορούν το χρέος της χώρας και ζητήστε απόδειξη.

21

8 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Στείλτε Φαξ στο ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΣΑΣ

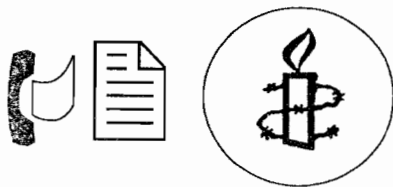

Οι βουλευτές είναι στη Βουλή για να εκπροσωπούν ΕΣΑΣ. Εκφράστε τις απόψεις σας για τον πόλεμο στο Ιράκ, για την εθνοκαθάρση στο Σουδάν, για τις σχολικές συμμορίες, τη βοήθεια της χώρας σας στους πληγέντες του τσουνάμι και ό,τι άλλο σας απασχολεί. Πείτε τους αυτό που σκέφτεστε. Ζητήστε την υποστήριξή τους. Ζητήστε από αυτούς να κάνουν επερώτηση στη Βουλή. Ζητήστε δράση εν ονόματί σας. Αυτό είναι κοινοβουλευτική δημοκρατία. Οι βουλευτές είναι υπόλογοι των πράξεών τους.

Η ιστοσελίδα www.writetothem.com σας επιτρέπει να μιλήσετε με το βουλευτή σας με ένα απλό κλικ στο ποντίκι σας. Αρχικά ήταν μέσο επικοινωνίας μόνο με άγγλους βουλευτές, αλλά πλέον έχουν μπει και οι διευθύνσεις των ευρωβουλευτών και των μελών των τοπικών κοινοβουλίων της Σκωτίας και της Ουαλίας. Απλώς βάζετε τον ταχυδρομικό σας κώδικα, επιλέγετε τον εκπρόσωπό σας, γράφετε την επιστολή και τη στέλνετε δωρεάν. Μόλις επικοινωνήσατε με το βουλευτή σας. Μέσα σε δύο εβδομάδες θα λάβετε την απάντηση.

Βρείτε ποιος είναι ο κοινοβουλευτικός σας αντιπρόσωπος και δείτε τις κινήσεις τους στη Βουλή. Αν είστε μέλος κάποιας εκστρατείας και στέλνετε μαζικά μηνύματα και τυποποιημένες επιστολές, ίσως να μην λάβετε απάντηση. Πολλά δίκτυα, βέβαια, χρησιμοποιούν τις μαζικές επιστολές ως μέτρο πίεσης και έκφρασης της δημόσιας ανησυχίας.

www.writetothem.com www.theyworkforyou.com www.mysociety.org/ycml

Μάθετε περισσότερα για το τι κάνει ο τοπικός σας βουλευτής, μέσω του σχεδίου που οργάνωσε το MySociety.org. Συμπληρώστε τα στοιχεία σας και μπείτε και εσείς στη λίστα των πολιτών που θέλουν να παρακολουθούν τις κινήσεις των βουλευτών. Όταν συγκεντρωθούν 50 ή 500 αιτήσεις των κινήσεών του, ο βουλευτής θα αναγκαστεί να λογοδοτήσει.

...κάντε γνωστά τα πιστεύω σας

Στείλτε ένα φαξ σήμερα κιόλας στο βουλευτή σας. Αν η απάντησή του δεν σας ικανοποιήσει, επικοινωνήστε εκ νέου. Κάντε ένα τηλεφώνημα στο πολιτικό γραφείο του βουλευτή. Κλείστε ένα ραντεβού ή απλώς κάντε την εμφάνισή σας.

9 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

22

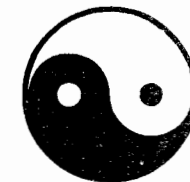
ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ και κατανοείς

Υπάρχουν πολλά κοινά στοιχεία στις θρησκείες, όλοι όμως επικεντρώνονται στις διαφορές. Οι θρησκείες φαίνεται ότι ξεκίνησαν από παρόμοια κίνητρα – την επιθυμία να κατανοήσουν οι άνθρωποι τη θέση τους στο σύμπαν, την ανάγκη να κατανοήσουν τα μυστήρια της ζωής και του θανάτου και την επιθυμία να γνωρίσουν το νόημα και την ευτυχία στον αντίποδα της δυστυχίας. Τα προβλήματα καθολικών και προτεσταντών στην Ιρλανδία, οι συνεχείς συγκρούσεις Ισραηλινών και Παλαιστινίων (Εβραίων και Αράβων), το ζήτημα του Κασμίρ στην Ινδία και το Πακιστάν (ινδουιστές και μουσουλμάνοι) και το αποσπαστικό κίνημα στη Σρι Λάνκα (η ινδουιστική μειονότητα στη βουδιστική χώρα), όλα βασίζονται σε χειροπιαστά ζητήματα, αλλά συνάμα δείχνουν πώς οι θρησκευτικές διαφορές διαχωρίζουν κοινότητες και κοινωνίες και πώς αυτός ο διαχωρισμός οδηγεί στη βία. Ο κόσμος θα ήταν καλύτερος αν υπήρχε μεγαλύτερη θρησκευτική ανεκτικότητα.

virtualreligion.net/vrgi/

www.faihandfood.com

Οι κυριότερες θρησκείες στον κόσμο είναι ο Βουδισμός, ο Χριστιανισμός, ο Κομφουκιανισμός, ο Ινδουισμός, το Ισλάμ, ο Ιουδαϊσμός, ο Τζαϊνισμός, οι Μορμόνοι, οι Κουακέροι και οι Σιχ. Αλλά υπάρχουν και διαφορές ακόμα και μέσα στις ίδιες θρησκείες, όπως για παράδειγμα οι διαφορές καθολικών, προτεσταντών, ορθόδοξων και ευαγγελιστών χριστιανών ή και μεταξύ σουνιτών και αιτιών μουσουλμάνων.

...προωθήστε τη θρησκευτική ανεκτικότητα

Κατανοήστε καλύτερα τις θρησκείες του κόσμου. Μαζευτείτε με τους φίλους σας και αναλάβετε ο καθένας να μελετήσει τα βασικά στοιχεία μιας θρησκείας (Βίβλος, Κοράνι κτλ.) και μετά συζητήστε γι' αυτά. Παρακολουθείστε λειτουργίες από όσα περισσότερα δόγματα μπορείτε. Προσέξτε όμως – πριν επισκεφθείτε κάποιο ναό, ρωτήστε για τους κανόνες συμπεριφοράς ή ένδυσης.

Ποια τα βασικά δόγματα; Πώς αντιλαμβάνονται την ειρήνη και τη βία; Η γνωριμία σας με τις θρησκείες επιβεβαίωσε τις προκαταλήψεις σας; Προωθείται η ανεκτικότητα έναντι των άλλων θρησκειών; Αυτοαποκαλείται η μόνη αληθινή θρησκεία; Ποια η θέση ανδρών και γυναικών; Τι λέει η θρησκεία για τη συγχώρεση; Υπάρχει η έννοια της αφιλοκερδούς ελεημοσύνης; Γίνονται τακτικές λειτουργίες και άλλες εκδηλώσεις;

23

10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΕΧΩ μια **ΙΔΕΑ**

Είστε από εκείνους τους ανθρώπους που κουράζουν τους δικούς τους, φλυσιρώνοντας ασταμάτητα για τον καλύτερο τρόπο να αντιμετωπίσετε μια κατάσταση; Ή είστε αυτός που έχει τον τελευταίο λόγο, για τον οποίο όλα τα φλέγοντα ζητήματα έχουν μια απλούστατη λύση; Αντί να κρατάτε τις ιδέες για τον εαυτό σας (και τους γύρω σας), έχετε τη δυνατότητα να τις μοιραστείτε με όλο τον κόσμο.

Η ιστοσελίδα Μία Ιδέα την Ημέρα σηκώθηκε τον Αύγουστο του 2000 και κάθε μέρα ανασφύρει μια πρωτότυπη ιδέα. Μπορείτε να κανονίσετε να σας έρχεται με μέπλ αυτή η ιδέα καθημερινά. Αν και η δική σας ιδέα είναι αρκετά ευφάνταστη, ίσως δημοσιευθεί κιόλας. Όλες οι ιδέες που κατά καιρούς έχουν εμφανιστεί, παραμένουν για πάντα στην ιστοσελίδα. www.idea-a-day.com/archive.asp

500 από τις καλύτερες ιδέες δημοσιεύθηκαν στο βιβλίο The Big Idea Book του Ντέιβιντ Όουεν, ιδρυτή της ιστοσελίδας – όπου μπορείτε να βρείτε και λεπτομέρειες για το βιβλίο.

Μερικές ιδέες από την ιστοσελίδα:

Σημεία συνάντησης στα κέντρα των πόλεων. Θα καθορίζονται 12 σημεία σε έναν κύκλο σε μια πλατεία στο κέντρο της πόλης. Το σημείο στον βορρά θα ονομάζεται 12 η ώρα. Με τη φορά του ρολογιού, τα σημεία θα είναι 1 η ώρα, 2 η ώρα κ.ο.κ. Μετά θα λες σε κάποιον φίλο σου: «Να πάμε για ένα ποτάκι, μετά τη δουλειά, στις 6 στην πλατεία». Θα έχετε συμφωνήσει τον τόπο και την ώρα. **Να μπορείς να καταψιφίζεις κάποιον στις εκλογές.** Πάλι θα έχετε δικαίωμα μόνο μιας ψήφου, αλλά θα μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε είτε υπέρ είτε κατά κάποιου συγκεκριμένου. Θα μπορείτε να εναντιώνεστε στην άνοδο στην εξουσία κάποιου συγκεκριμένου ανθρώπου ή κόμματος. **Να αποκλείονται με κορδέλες σημεία** φυσικής ομορφιάς ή πολιτιστικής σημασίας. Η κορδέλα της αστυνομίας δεν θα κλείνει μόνο τη σκηνή ενός φόνου, αλλά και αρχαία μνημεία ή εκεί που ο Μπέκαμ έκανε πρόταση γάμου στη Βικτόρια. **Διεθνής Γλώσσα της Αγάπης** ήτοι μια σχολή ξένων γλωσσών που θα είναι ταυτόχρονα και γραφείο γνωριμιών. Θα σας βρίσκουν το κατάλληλο ετερόγλωσσο ταίρι και θα προσπαθείτε να συνεννοηθείτε. **Ηχογραφημένες κασέτες διασημοτήτων που κοιμούνται.** Θα πέφτετε για ύπνο, θα βάζετε την κασέτα και θα λέτε ότι κοιμάστε με την τάδε διασημότητα.

...μία ιδέα για κάθε ημέρα

Γραφτείτε στην ιστοσελίδα και λάβετε μία ιδέα καθημερινά. Θα αρχίσετε να σκέφτεστε διάφορα πράγματα για το πώς θα αλλάξει ο κόσμος.

Σκεφτείτε τη δική σας συνταρακτική ιδέα και στείλτε τη.

11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

24

ΦΟΡΕΣΤΕ **βραχιολάκια**

Τα βραχιολάκια είναι ένας τρόπος να δείξετε ότι υποστηρίζετε έναν συγκεκριμένο σκοπό. Μετά την εκστρατεία του ποδηλάτη Λανς Άρμστρονγκ για τους καρκινοπαθείς, στη βιομηχανία της μόδας τα βραχιολάκια αντικατέστησαν τις κορδέλες. Μερικά βραχιολάκια, εξαιτίας της ανάμειξης στην εκάστοτε εκστρατεία πολλών διασημοτήτων, έγιναν ανάρπαστα. Τα περισσότερα κοστίζουν περίπου 3 ευρώ. Καλύτερα να τα προμηθευέστε απευθείας από το φιλανθρωπικό κίνημα, παρά από μεσάζοντα. Έτσι, όλα τα έσοδα θα πηγαίνουν για καλό σκοπό.

Φάρμακα για παιδιά που πάσχουν από έιτζ, κόκκινο. www.keepachildalive.org

Εκστρατεία κατά της φτώχειας, λευκό. www.makepovertyhistory.org

Καρκινοπαθείς, κίτρινο. www.livestrong.org

Κατά ασθενειών του δέρματος, μωβ www.lupus.org

Αλληλεγγύη στην Πορτοκαλί Επανάσταση της Ουκρανίας, πορτοκαλί Orangeukraine.squarespace.org

Βοήθεια στα θύματα του τσουνάμι, μπλε. www.weartsunamiamid.org

Δράση κατά του ρατσισμού στο ποδόσφαιρο, ένα μαύρο και ένα λευκό. www.standupspeakup.com

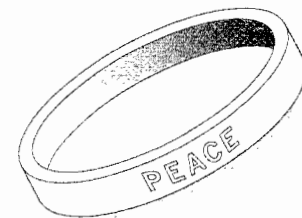
Αγώνας κατά του καρκίνου των γυναικών, ροζ. www.athenapartners.org

Κατά του καρκίνου του στήθους, ροζ. www.breastcancercare.org.uk

Κατά του νεανικού διαβήτη (τύπου 1), πορτοκαλί. www.charitybands.com

Βραχιολάκια Κατά των Τραμπούκων

Η αντιμετώπιση του τραμπουκισμού είναι μια εκστρατεία που ξεκίνησε το 2004 το ραδιόφωνο του BBC και το υπουργείο Παιδείας. Έβγαλαν ένα βραχιολάκι για να φορούν οι νέοι που στήριζαν το σκοπό αυτό. Διάφορες διασημότητες όπως οι ποδοσφαιριστές Γουένι Ρούνι και Ρίο Φέρνιναντ και συγκροτήματα όπως οι Scissor Sisters και οι Franz Ferdinand φόρεσαν δημοσίως τα βραχιολάκια. Δημιουργήθηκε τεράστια ζήτηση που δεν μπορούσε να αντιμετωπιστεί. Τελικά, διαμοιράστηκαν πάνω από ένα εκατομμύριο βραχιολάκια προτού τελειώσει η εκστρατεία. Ήταν τόσο δημοφιλή, που μερικά έφτασαν να πωλούνται και 30 δολάρια στο eBay.

...δείξε ότι ενδιαφέρεσαι

Αγόρασε και εσύ ένα βραχιολάκι και στήριξε έναν καλό σκοπό. Φόρα το με καμάρι και εξήγησε στους δικούς σου τι συμβολίζει.

Η πώληση τέτοιων βραχιολιών είναι καλός τρόπος για να μαζευτούν χρήματα.

25

12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

γίνε ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΗΣ

Το διαδίκτυο είναι ιδανικό στο να φέρνει κοντά χιλιάδες ανθρώπους για έναν κοινό σκοπό. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με άλλους πάρα πολύ γρήγορα. Μπορείτε να λάβετε άμεσες απαντήσεις. Και γλυτώνετε και τα έξοδα του ταχυδρομείου. Η διαδήλωση στο Σιάτλ το 1999 κατά του Οργανισμού Παγκόσμιου Εμπορίου αφύπνισε τον κόσμο σχετικά με τον διαδικτυακό ακτιβισμό. Με ένα κλικ στο ποντίκι ιδέες και πληροφορίες ξεχύθηκαν στον πλανήτη, αναπτύχθηκαν σχέδια και ο κόσμος μαζεύτηκε στο Σιάτλ για να φωνάξει για δικαιότερες εμπορικές συμφωνίες υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών.

Το πρώτο βήμα του διαδικτυακού ακτιβισμού είναι να δημιουργήσετε μια λίστα με τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις ανθρώπων και ιδρυμάτων που ίσως ενδιαφέρονται να μάθουν τι κάνετε. **Συγκεντρώστε τα ηλεκτρονικά μηνύματα** όσο περισσότερων φίλων, συναδέλφων, βοηθών και υποστηρικτών μπορείτε. Ελάτε σε επαφή με τα ΜΜΕ ή πιθανούς χορηγούς και όποιον άλλο θέλετε να έχετε συχνή επικοινωνία. **Φτιάξτε ένα τακτικό newsletter** για να ενημερώνετε ηλεκτρονικά τους προαναφερθέντες για τις κινήσεις σας. **Πάρτε μαζί σας διαφημιστικό υλικό** σε όποιο εργαστήρι ή σεμινάριο πηγαίνετε. Ας έχετε και κάρτες, για να έρθουν σε επαφή μαζί σας αυτοί που ενδιαφέρονται. Δώστε στον κόσμο τη δυνατότητα να εμπλακεί. **Προτείνετε απλά πράγματα** που μπορούν να κάνουν για να βοηθήσουν την εκστρατεία σας. Ζητήστε γνώμες και απόψεις.

www.globalarcade.org/wto/photo.html

depts.washington.edu/wtohist

Τρίτη 30 Νοεμβρίου 1999. μια γκρίζα και συννεφιασμένη ημέρα. Όταν έφτασα στο Στάινμπεργκ Παρκ στις 07.00 ήταν ήδη συγκεντρωμένοι 1000 διαδηλωτές, περιβαλλοντολόγοι, μέλη σωματείων και δικηγόροι ανθρώπινων δικαιωμάτων. Γρήγορα το πλήθος άρχισε να κινείται προς το Συνεδριακό Κέντρο του Σιάτλ, έδρα του Συνεδρίου του Οργανισμού Παγκόσμιου Εμπορίου, των κυβερνητικών αντιπροσώπων που ρυθμίζουν το διεθνές εμπόριο. Οι σύνεδροι θα παρευρίσκονταν στην τελετή έναρξης αλλά οι ακτιβιστές ήταν αποφασισμένοι να τους χαλάσουν τα σχέδια. Με την άφιξη των συνέδρων δημιούργησαν ένα ανθρώπινο φράγμα, εμποδίζοντας την είσοδο στο Κέντρο...

- Λιζ Χάλιμαν, www.black-rose.com

...μέσα από το διαδίκτυο

Μάθετε για τον ακτιβισμό: www.netaction.org/training
www.backspace.com/action/all.php

13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

26

EITZ - Πανό Μνήμης

Τον Ιούνιο του 1987 μια μικρή ομάδα ανθρώπων μαζεύτηκε στο Σαν Φρανσίσκο. Σκοπός τους ήταν να δημιουργήσουν κάτι σε ανάμνηση αυτών που είχαν πεθάνει από τον ιό του έιτζ και να προμοτάρουν την κατανόηση για την ασθένεια. Η συγκεντρωση αυτή οδήγησε στη δημιουργία του Αναμνηστικού Πανό για το έιτζ. Από τη μέρα εκείνη, περισσότερα από 44.000 μικρά πανό 90cm x 180cm έχουν ραφτεί από φίλους και συγγενείς – καθένα στη μνήμη κάποιου που πέθανε κτυπημένος από τον ιό. Το Αναμνηστικό Πανό κατά καφούς εκτίθεται, είτε στο σύνολό του είτε μερικά κομμάτια του.

Το Πανό:

Είναι ένας δημιουργικός τρόπος να τιμήσεις μια ζωή που έληξε νωρίς.

Παρέχει μια σκληρή οπτική απεικόνιση της πανδημίας του ιού.

Προκαλεί το ενδιαφέρον του κοινού για τον ιό και την ασθένεια.

Συγκεντρώνει δωρεές για τη μάχη κατά του ιού.

Δεν χρειάζεται να είσαι καλλιτέχνης ή ειδικός για να συνεισφέρεις ένα πλαίσιο. Μπογιά, στάμπες, βελόνα, όποια τεχνική προτιμάτε. Μπορείτε να φτιάξετε το δικό σας μπάνερ ή να ακολουθήσετε την παραδοσιακή τάση. Η συνεισφορά ενός πλαισίου είναι εντελώς δωρεάν. Αλλά και οι δωρεές είναι καλοδεχούμενες. Οι οργανωτές προτείνουν μια εθελοντική προσφορά εκατό δολαρίων ετησίως για την κατασκευή και φροντίδα του κάθε μπάνερ και διακόσια δολάρια αν θέλετε να μπει και το δικό σας στο μεγάλο Πανό. www.aidsquilt.org

Πώς να σχεδιάσετε ένα μπάνερ

Το ολοκληρωμένο μπάνερ πρέπει να είναι ακριβώς 90cm x 180cm. Αφήστε περιθώριο 7cm για το στρίφωμα.

Χρησιμοποιήστε το μπάνερ εις μνήμη ενός μόνο θύματος του ιού. Αναγράψτε το όνομά του, την ημερομηνία γέννησης και θανάτου, τον τόπο καταγωγής.

Χρησιμοποιήστε βαμβακερό ύφασμα ή ποπλίνα. Ράψτε τις πληροφορίες. Μην βάζετε κόλα, γιατί θα φθείρει με τον καιρό το μπάνερ. Αν θέλετε να βάλετε μια φωτογραφία, βγάλτε μια φωτοτυπία της, κάντε στάμπα και ράψτε τη πάνω στο μπάνερ.

...ράψτε ένα πανό

Δώστε και εσείς ένα μπάνερ εις μνήμη κάποιου γνωστού σας που χάθηκε. Δώστε ένα μπάνερ για κάποιο άγνωστο θύμα του ιού – όπως το Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη που είναι εις ανάμνηση όλων των ανώνυμων νεκρών.

27

14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

αποκαλύψτε τις ΚΡΥΜΜΕΝΕΣ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ

Παρόλο που είστε ταγμένοι υποστηρικτές της ισότητας και ισχυρίζεστε ότι συμπεριφέρεστε χωρίς προκαταλήψεις, ίσως έχετε καλό κρυμμένες προκαταλήψεις και στερεότυπα. Πιστεύετε ότι βλέπετε ισότητα όλους τους ανθρώπους, αλλά αυτά τα κρυμμένα χαρακτηριστικά ίσως επηρεάζουν τον τρόπο που σκέφτεστε και ενεργείτε. Ψυχολόγοι στο Χάρβαρντ, τη Βιρτζίνια και την Ουάσιγκτον έχουν δημιουργήσει το Πρόγραμμα Ενδεχόμενο και έφτιαξαν σειρά από τεστ στο διαδίκτυο για να ανακαλύψουν τα κρυμμένα στερεότυπα στη συμπεριφορά των ανθρώπων.

Το τεστ στις φυλετικές προκαταλήψεις: πρώτα διαχωρίζετε πρόσωπα φυλετικά αναγνωρίσιμα, είτε λευκοί είτε μαύροι. Έπειτα διαχωρίζετε λέξεις που συνδέονται με θετικές (ειρήνη, ευχαρίστηση, φίλος) ή αρνητικές έννοιες (βία, αποτυχία). Μετά σας ζητούν να διαχωρίσετε λέξεις σε συνδυαστικές κατηγορίες, π.χ. λευκό πρόσωπο από τη μια στήλη, με θετική έννοια από την άλλη στήλη. Όσο ανοίγουν οι εικόνες στην οθόνη – ειρήνη, λευκός, απάιστο, μαύρος – η πλειονότητα των ανθρώπων δυσκολεύονται να κάνουν το διαχωρισμό. Τα σημάδια της προκατάληψης φαίνονται στο επόμενο βήμα, όταν οι εξεταζόμενοι ζητούνται να αντιστρέψουν τη διαδικασία, να βάλουν δηλαδή θετικές έννοιες σε μαύρα πρόσωπα και αρνητικές σε λευκούς. Θεωρητικά, θα έπαιρνε τον ίδιο χρόνο καθώς έχει την ίδια δυσκολία, αλλά οι περισσότεροι αργούν χαρακτηριστικά πιο πολύ και κάνουν εμφανώς περισσότερα λάθη. Πάνω από τρία εκατομμύρια τεστ έχουν συμπληρωθεί και δείχνουν την ύπαρξη προκατάληψης κατά στιγμισμένων ομάδων, ιθαγενών στην Αυστραλία ή Τούρκων στη Γερμανία. Οι προκαταλήψεις περνούν τις στενές φυλετικές γραμμές. Σε παραλλαγές του τεστ, φαίνονται και οι προκαταλήψεις κατά των ηλικιωμένων ή και των γυναικών. implicit.harvard.edu www.tolerance.org

Το www.tolerance.org είναι ιστοσελίδα κατά του φανατισμού και υπέρ της προώθησης της διαφορετικότητας στο σχολείο, το σπίτι, το χώρο εργασίας. Υποστηρίζει τη δράση κατά της προκατάληψης και προτείνει δέκα τρόπους να νικήσετε το μίσος και 101 εργαλεία για την ανεκτικότητα.

...Κάντε το τεστ και ανακαλύψτε

Κάντε και εσείς το τεστ και τσεκάρτε τις προκαταλήψεις σας για την ηλικία, το φύλο, τη φυλή ή την εθνικότητα. Κάθε τεστ διαρκεί δέκα λεπτά και έχετε άμεσα αποτελέσματα. Μάθετε περισσότερα για τα στερεότυπα και την κοινωνία μας.

15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

28

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ στην Κένυα

Ο Τζόνθαν και ο Φλικ Χαρτ στηρίζουν το σχολείο και τα παιδιά στο Καισούμου, στις ακτές της λίμνης Βικτόρια στην Κένυα. Συνταξιούχοι δάσκαλοι και οι δύο, επισκέπτονται το Καισούμου αρκετές φορές το χρόνο. Η δουλειά τους εκεί έχει πραγματικό αποτέλεσμα. Να τι λένε οι ίδιοι:

Βοηθούμε ένα ορφανοτροφείο για άστεγα παιδιά. Φιλοξενεί 45 παιδιά ηλικίας 6 έως 18. Το κύριο αποτελείται από ένα ερειπωμένο σπίτι και μια μεγάλη αυλή. Υπάρχουν πολλές κρεβατοκάμαρες, ενώ τα μεγαλύτερα παιδιά κοιμούνται στο γκαράζ. Δεν υπάρχει παροχή νερού και πληρώνουμε για την κάθε σταγόνα. Το φαγητό αποτελείται από τα απολύτως απαραίτητα και παρασκευάζεται από τα ίδια τα παιδιά σε έναν υπαίθριο φούρνο. Τα παιδιά τα κάνουν όλα.

Η υγεία είναι σημαντικό ζήτημα. Τα φάρμακα είναι πολύ ακριβά. Το πρόβλημα είναι να πείσουμε τον κόσμο να παίρνει τα φάρμακα του ακόμη και όταν νιώθει λίγο καλύτερα. Διαπιστώσαμε ελονοσίες, υποσιτισμό και όλα τα είδη των μολύνσεων. Δύο παιδιά είχαν έλκη στα πόδια τους, ευτυχώς όμως το προλάβσαμε και δεν είχαμε ακρωτηριασμό. Η έννοια του να καθαρίζεις τις πηλές φαίνεται απλή, δύσκολη να την εξηγήσεις όμως και ακόμα δυσκολότερο είναι να το πετύχεις, ιδίως χωρίς καθαρό νερό.

Στηρίζουμε πα σχέσεις του Καισούμου με σχολεία στη Βρετανία. Με δικά μας χρήματα αλλά και με δωρεές από σχολεία της Αγγλίας κατασκευάσαμε 140 έδρες για τρία σχολεία στο Καισούμου. Τώρα τα παιδιά δεν θα κάθονται κατάχαμα για το μάθημά τους. Κάθε θρανίο είναι για 3-4 παιδιά, ενώ είναι κατασκευασμένο από ντόπια υλικά και κοστίζει μόλις 10 λίρες έκαστο. Τέλος αγοράσαμε και τέσσερις υπολογιστές τελευταίας τεχνολογίας για δύο σχολεία, κόστους 1.300 λίρες.

www.streetchildren.org.uk

Ένας νεαρός ονόματι Τζέιμς εργάζεται με τα παιδιά του δρόμου. Όταν συστήθηκε τον ρωτήσαμε πού ήταν το γραφείο του και μας απάντησε: «στο δρόμο, μαζί με τα παιδιά». Πετώξαμε από χαρά. Φέρεται με ευαισθησία στα παιδιά που τον φωνάζουν «δόσκαλο». Προσπαθεί να φτιάξει μια νέα ζωή γι' αυτά, μακριά από τους δρόμους. Μερικά από αυτά τα παιδιά κατασκευάζουν σανδάλια από μεταχειρισμένα λάστιχα. Τα σανδάλια βγαίνουν σε διάφορα στυλ και είδη. Αγοράσαμε 85 ζευγάρια για να ενισχύσουμε το σκοπό τους.

..φτιάχνουν σανδάλια μόνο για σας

Σχεδιάστε το περίγραμμα του ποδιού σας σε ένα κομμάτι χαρτί. Στείλτε το μαζί με 30 ή 50 λίρες στην εξής διεύθυνση: Jonathan Hart, 9 Mansfield Place, London, NW3 1HS.

Σε αντάλλαγμα θα λάβετε ένα ολοκαίνουργιο ζευγάρι σανδάλια, φτιαγμένα από πρώην παιδιά του δρόμου στο Καισούμου της Κένυα. Η βοήθειά σας θα προσφέρει εργασία και θα ενισχύσει τον αγώνα του Τζέιμς.

29

16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

τα νέα ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Οι εφημερίδες που πωλούν άστεγοι και άλλοι κοινωνικά αποκλεισμένοι στους δρόμους των πόλεων είναι συχνό θέαμα. Οι μικροπωλητές αγοράζουν πολλά αντίτυπα με 50% ή 60% έκπτωση και τα μεταπωλούν, κρατώντας το κέρδος. Τους ορίζουν ένα συγκεκριμένο πόστο πώλησης και έναν κώδικα συμπεριφοράς. Οι οργανωτές πίσω από αυτά τα φυλλάδια και τα περιοδικά έχουν στόχο να βοηθήσουν τους άστεγους να βοηθήσουν τους εαυτούς τους, παρέχοντάς τους τον τρόπο να βγάλουν τα προς το ζην χωρίς να ζητιανεύουν. Παράλληλα, ενισχύουν την επανένταξή τους στην κοινωνία. Κάθε κέρδος από τα περιοδικά, στηρίζει τους ίδιους τους άστεγους.

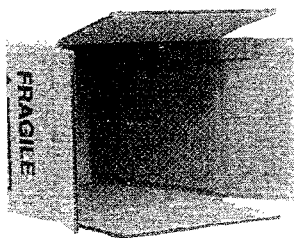
Το περιοδικό **Big Issue** στο Λονδίνο είναι εμπνευσμένο από το αντίστοιχο **Street News** της Νέας Υόρκης. Υπάρχουν περισσότεροι από 400 μικροπωλητές που πωλούν 131 χιλιάδες αντίτυπα του κάθε τεύχους. Υπάρχουν χωριστά Big Issue για τη βόρεια και νοτιοδυτική Αγγλία, την Ουαλία και τη Σκωτία. Τα τελευταία δέκα χρόνια, το Ίδρυμα Big Issue συνεργάστηκε με 5.398 άτομα, από τα οποία 407 συνέχισαν τη σχολική τους εκπαίδευση, 281 επέστρεψαν στα σπίτια τους και 75 βρήκαν μόνιμη εργασία.

Οι εφημερίδες του δρόμου τώρα πια υπάρχουν σε πολλές μεγάλες πόλεις. Το Διεθνές Δίκτυο Εφημερίδων του Δρόμου έχει 55 μέλη σε 28 χώρες, με επίσημη κυκλοφορία 26 εκατομμύρια αντίτυπα.

Ο κώδικας συμπεριφοράς των μικροπωλητών

Δεν ζητιανεύουμε - Δεν πίνουμε - Δεν βρίζουμε - Δεν παρενοχλούμε τον κόσμο

www.bigissue.com www.street-papers.com www.nasna.org

Η ιστορία του Τζον: στα 33 του ο Τζον έχασε τη δουλειά του, χώρισε με τη σύντροφό του και βρέθηκε άστεγος. Ξεκίνησε να πουλάει το Big Issue για να βγάλει λεφτά. Το Ίδρυμα Big Issue τον βοήθησε να συνεχίσει τις σπουδές του πληρώνοντας τα δίδακτρα. Τώρα ο Τζον είναι φοιτητής του University of London.

...να αγοράζετε το Big Issue

Αγοράστε ένα φύλλο της τοπικής σας εφημερίδας του δρόμου. Κάντε το σε τακτά διαστήματα, πάντα με χαμόγελο. Μιλήστε με τον πωλητή, πηγαίνετε για έναν καφέ.

Κατεβάστε το Street Papers, έναν οδηγό για αρχάριους στο www.nasna.org.

17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

30

ΤΟ ΧΡΗΜΑ μιλάει

Όλοι χρησιμοποιούν χρήματα. Ακόμα και αν είστε μανιώδεις χρήστες πιστωτικής κάρτας, όλο και κάποια χαρτονομίσματα θα έχετε πάνω σας. Το χρήμα μιλάει στις μάζες. Υπόσχεται φαγητό για το στομάχι, ένα ζεστό σπίτι, διασκέδαση και χαρά και ένα καλύτερο αύριο. Μπορείτε όμως να αξιοποιήσετε τα χαρτονομίσματα για κάτι παραπάνω από έναν καφέ και ένα ντόνατ.

Κάντε τα χρήματά σας να μιλήσουν στον κόσμο. Ο κόσμος δείχνει προσοχή στα χρήματα. Γράψτε με κόκκινο μελάνι πάνω στα χαρτονομίσματα που θα περνάνε από χέρι σε χέρι. Μερικές συμβουλές για το τι να γράψετε στα χαρτονομίσματα:

Πάνω από ένα δις άνθρωποι συντηρούνται με λιγότερο από ένα δολάριο την ημέρα

842 εκατομμύρια άνθρωποι θα πέσουν νηστικοί για ύπνο σήμερα

Μία στις πέντε γυναίκες πέφτει θύμα σεξουαλικής παρενόχλησης ή βιασμού

Τα όπλα σκοτώνουν 34 χιλιάδες Αμερικανούς ετησίως

Φοράτε προφυλακτικά. Σήμερα μολύνθηκαν ακόμα 14 χιλιάδες άτομα από το έιτς

Κάντε μια καλή πράξη σε κάποιον σήμερα

Δώστε το χαρτονόμισμα αυτό σε κάποιον που το έχει ανάγκη

Συμφιλιωθείτε με κάποιον. Ζητήστε του συγγνώμη

Αφήστε χώρο για τους άλλους. Δώστε τους την πρωτοβουλία

Μοιράστε λίγη χαρά. Χαμογελάστε.

www.banknotes.com en.wikipedia.org/wiki/Money

...δώστε φωνή στα χρήματά σας

Χρησιμοποιήστε τα λεφτά και διαδώστε το μήνυμά σας.

Πάρτε όλα τα χαρτονομίσματα από το πορτοφόλι σας και γράψτε ένα απλό αλλά σκληρό μήνυμα σε κάθε πλευρά. Μην γράφετε σε όλη την επιφάνεια, γιατί μπορεί να το αχρηστέψετε. Γράψτε στα περιθώρια.

Το μήνυμά σας θα διαδωθεί σε όλους όσοι θα πάρουν στα χέρια τους τα χαρτονομίσματα. Κάντε το ζωντανό και ενδιαφέρον, έτσι ώστε να διαβαστεί. Προτείνετε κάποια ιστοσελίδα.

31

18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

να σκέφτεστε ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ

Δέκα χρόνια είναι τόσο παλιά όσο και η ανθρώπινη τεχνολογία. Έχουμε κομμάτια από πηλίνα δοχεία που είναι τόσο παλιά. Γεωγραφικά μιλώντας, όμως, είναι ένα τίποτα.

Δεν μπορώ να φανταστώ το μέλλον, αλλά νοιάζομαι για το μέλλον. Ξέρω ότι είμαι μέρος μιας ιστορίας που άρχισε πολύ πριν από εμένα και θα συνεχιστεί για τόσο πολύ που κανείς δεν θα θυμάται εμένα. Μιώθω ότι ζω σε μια εποχή σημαντικών αλλαγών και αισθάνομαι την ευθύνη να γίνουν σωστά αυτές οι αλλαγές. Έχω ελπίδες για το μέλλον.

- Ντάνι Χιλς

Συνήθως μετράμε την πρόοδο ανάλογα με πόσο γρήγορα γίνονται τα πράγματα και πόσο φθηνά πωλούνται τα προϊόντα. Πέρασαν σχεδόν 10 χιλιάδες χρόνια από την εποχή του τελευταίου παγετώνα και την απαρχή του σύγχρονου πολιτισμού. Το ίδρυμα Long Now Foundation ιδρύθηκε το έτος 01996 (sic). Στόχος του είναι να προωθήσει την καλύτερη σκέψη και να καλλιεργήσει τη δημιουργικότητα στο πλαίσιο των επόμενων 10 χιλιάδες ετών.

Το ρολόι των 10 χιλιάδων ετών: ένα από τα σχέδια του Long Now Foundation είναι το ρολόι που θα κινείται μόλις δύο φορές το χρόνο, ο δείκτης των αιώνων θα προχωρά κάθε 100 χρόνια και ο κούκος θα βγαίνει κάθε χιλιετία. Το ρολόι θα κρατήσει 10 χιλιάδες χρόνια. Το κατασκευάζει ο Ντάνι Χιλς και ένα πρωτότυπο αυτού εκτίθεται στο Μουσείο Επιστημών του Λονδίνου. www.longnow.org www.wfs.org

Η Μελλοντική Κοινωνία του Κόσμου είναι ένα μέρος για να ακουστούν ιδέες για το μέλλον, προβλέψεις, προτάσεις και εναλλακτικά σενάρια. Οι ιδέες αυτές θα ετοιμάσουν τον κόσμο γι' αυτά που έρχονται τα επόμενα χρόνια και μόλις ο κόσμος οραματιστεί ένα καλύτερο μέλλον, θα μπορέσει να το δημιουργήσει. Η Κοινωνία έχει παραρτήματα σε 100 πόλεις στον κόσμο. Μία από τις προβλέψεις λέει: «περισσότερη έμφαση θα δοθεί στα προσόντα που δεν μπορούν να αυτοματοποιηθούν, όπως το ενδιαφέρον, η κρίση, η έμπνευση, η ηθική, η φιλικότητα και η φαντασία».

...και προβλέψτε το μέλλον

Προβλέψτε το μέλλον. Στην ιστοσελίδα του Long Now Foundation μπορείτε να κάνετε τις δικές σας προβλέψεις και να τις αιτιολογήσετε. Θα σας κοστίσει 50 δολάρια. Μπορείτε να ψηφίσετε τις προβλέψεις που έχουν κάνει άλλοι. Μπορείτε να βάλετε στοίχημα με κάποιον ότι η πρόβλεψή του δεν θα βγει - ο χαμένος δωρίζει το ποσό σε φιλανθρωπικό ίδρυμα στο www.longbets.org

19 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

32

ΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ

Ο πιο προφανής τρόπος αντιμετώπισης του έιτζ είναι το προφυλακτικό. Όμως, δεν κάνουμε όλοι τρελό σεξ όλη την ώρα. Ευτυχώς (ή δυστυχώς) πολλοί από εμάς δεν κάνουμε σεξ καθόλου συχνά. Άσχετα με το αν το κυνηγάτε διακαώς ή αν έχετε κλειστεί σε μοναστήρι, μπορείτε να πολεμήσετε το έιτζ. Οι άνθρωποι που εργάζονται στο ερευνητικό κέντρο Scripps έβαλαν το κεφάλι τους κάτω για να σκεφτούν έναν εύκολο τρόπο για να βοηθήσουν στην έρευνα για το εμβόλιο κατά του ιού. Χρειάζεται απίστευτη ποσότητα δύναμης του υπολογιστή για να διευθετηθούν τα απαραίτητα δεδομένα δημιουργίας του εμβολίου. Ο προσωπικός σας υπολογιστής κάθεται άπραγος και αχρησιμοποίητος, ενώ θα μπορούσε να συμμετέχει στην έρευνα. Το κέντρο Scripps δημιούργησε ένα πρόγραμμα, το FightAids@Home, που μπορείτε να το κατεβάσετε στην επιφάνεια εργασίας. Το πρόγραμμα κάνει τον υπολογιστή σας να ψάχνει, όταν εσείς δεν τον χρησιμοποιείτε. Έπειτα, μόνος του στέλνει τα δεδομένα στο Scripps όπου και αναλύονται από τους ειδικούς. Όποτε πιάνετε τον υπολογιστή και κάνετε μια δική σας εργασία, το πρόγραμμα αυτομάτως αδρανοποιείται.

FightAidsatHome.scripps.edu/help.html www.unaids.org www.avert.org

Το έιτζ στον κόσμο

Σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη, πάνω από εξήντα εκατομμύρια άνθρωποι έχουν μολυνθεί από τον ιό από το ξέσπασμά του το 1980. Στις 45 χώρες με τα περισσότερα κρούσματα, υπολογίζεται ότι 68 εκατομμύρια άτομα θα πεθάνουν πρόωρα, εξαιτίας του ιού, από το 2000 ως το 2020. Στην περιοχή της Σαχάρα αναμένονται επιπροσθέτως 55 εκατομμύρια πρόωροι θάνατοι. Η αναμενόμενη διάρκεια ζωής στη Σαχάρα είναι 47 χρόνια. Χωρίς το έιτζ θα έφτανε τα 62 χρόνια. Στη Μπουρουνά (τη χώρα με το υψηλότερο ποσοστό ασθενών με έιτζ - 38,8%), ο μέσος όρος ζωής έπεσε κάτω από τα σαράντα χρόνια. Σε πολλές περιοχές, όσο μεγαλύτερος είναι ο μέσος όρος ζωής τόσο περισσότερες είναι οι πιθανότητες να μολυνθεί κάποιος. Στο Λεσότο για παράδειγμα, εκτιμάται ότι κάποιος που έκλεισε τα δεκαπέντε του το 2000 έχει πιθανότητες 74% να μολυνθεί μέχρι τα πενήντα του...

...για να βρουν το εμβόλιο κατά του έιτζ

Πάνω από 5 εκατομμύρια άνθρωποι μολύνθηκαν με τον ιό το 2006. Δεν νομίζετε ότι ήρθε η ώρα να ανακαλυφθεί ένα εμβόλιο; Βοηθήστε στην έρευνα, κατεβάζοντας δωρεάν το πρόγραμμα του Scripps.

33

20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΔΙΑΔΟΣΗ των ειδήσεων

Η γιγάντωση του διαδικτύου αλλάζει το συσχετισμό δυνάμεων μεταξύ δημοσιογράφων και αναγνώστών. Ο Νταν Γκίλμορ γράφει στο βιβλίο του: «Τα μεγάλα κανάλια...έβλεπαν τις ειδήσεις σαν μάθημα σε ακροατήριο. Αναφέραμε τις ειδήσεις και είτε τις πιστεύατε είτε όχι... Οι ειδήσεις του αύριο θα είναι σαν συζήτηση ή σεμινάριο. Οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών δεν θα είναι τόσο εμφανείς, αλλάζοντας το ρόλο και των δύο. Το ίδιο το δίκτυο επικοινωνίας θα αποτελεί το μέσο για να ακουστεί ο καθένας και όχι μόνο όποιον μπορούσαν οικονομικά να σηκώσουν έναν δορυφόρο ή να ανοίξουν έναν τηλεοπτικό σταθμό με τις ευλογίες του κράτους».

Το βιβλίο του Γκίλμορ αναφέρει τεράστιες αλλαγές. Ακολουθούν τρία παραδείγματα:

OhMyNews: Στην Κορέα όλοι μπορούν να είναι ρεπόρτερ. Όταν σηκώθηκε (2000) η ιστοσελίδα OhMyNews είχε 727 πολίτες-ρεπόρτερ που αποκαλούνταν «αντάρτες» και μετέδιδαν ειδήσεις με γνώμονα τη δική τους, συνήθως αντιδραστική, προσωπική. Αμέσως, τεράστιος αριθμός στόμων ήθελε να συμμετέχει και οι ειδήσεις του σάιτ από εβδομαδιαίες έγιναν ημερήσιες. Μέχρι το 2004, περισσότεροι από 32.000 Κορεάτες έγιναν ερασιτέχνες ρεπόρτερ. Το OhMyNews δημοσιεύει 200 άρθρα καθημερινά, εκ των οποίων τα 150 συντάσσονται από πολίτες-δημοσιογράφους. Έχει και εκδοχή στην αγγλική γλώσσα: English.ohmynews.com

H Memory Hole στις ΗΠΑ λέει τις ειδήσεις που δεν θέλουν να μάθετε. Η Memory Hole (η τρύπα της μνήμης) διαφυλάσσει και διασπείρει υλικό που κινδυνεύει να χαθεί, είναι δύσκολο να βρεθεί ή απλώς δεν είναι πολύ διαδεδομένο. Για παράδειγμα, χρησιμοποίησε το Νόμο περί Ελευθερίας της Πληροφόρησης για να δημοσιεύσει φωτογραφίες νεκρών αμερικανών στρατιωτών από τον πόλεμο στο Ιράκ.

Indymedia: ένα παγκόσμιο δίκτυο μέσων ενημέρωσης. Πρόκειται για ένα δίκτυο μεμονωμένων, ανεξάρτητων και εναλλακτικών ακτιβιστών και οργανισμών που προσφέρουν επιφανειακή κάλυψη σημαντικών κοινωνικών και πολιτικών θεμάτων. Το δίκτυο εξαρλώνεται με γοργούς ρυθμούς ανά τον κόσμο, παρέχοντας με ακρίβεια και πάθος την αλήθεια. www.indymedia.org

Διαβάστε την Schnews: για λεπτομέρειες σχετικά με ειρηνευτικά φεστιβάλ, πορείες και διαμαρτυρίες στην περιοχή σας, το Schnews είναι κάτι σαν το Time Out για τους ακτιβιστές. www.schnews.org.uk

...ο καθένας μπορεί να το κάνει

Εγγραφείτε στο indymedia και το Schnews και πείτε εσείς τις ειδήσεις.

21 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

34

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Η ποιότητα ζωής δεν είναι μόνο ο εθνικός και ο προσωπικός πλούτος. Υπάρχουν πολλοί άλλοι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη. Πώς μπορείς όμως να συγκρίνεις μια χώρα με μια άλλη; Η Ενότητα Ευφύιας του Economist δημιούργησε ένα Ευρετήριο Βιοτικού Επιπέδου, προσπαθώντας να αξιολογήσει πόσο καλή είναι μια χώρα για να ζει κανείς. Το 2005 εξετάστηκαν 111 χώρες. Η έρευνα αξιολογούσε κάθε χώρα σε 9 διαφορετικούς τομείς:

Υλική ευημερία: το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά κεφαλή

Υγεία: αναμενόμενη διάρκεια ζωής.

Πολιτική σταθερότητα και ασφάλεια: στατιστικά του Economist.

Ποιότητα οικογενειακής ζωής: αριθμός διαζυγίων.

Κοινωνική συνοχή και συμμετοχή στα κοινά: συνδικαλισμός, εκκλησιασμός κτλ.

Κλίμα και γεωγραφία: υψόμετρο, διαχωρισμός ψυχρών και θερμών περιοχών.

Εργασιακή ασφάλεια: δείκτης ανεργίας.

Πολιτική ελευθερία: πολιτικές ελευθερίες και δικαιώματα του πολίτη.

Ισότητα των φύλων: αναλογία εισοδημάτων μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Η Ιρλανδία βρίσκεται στην κορυφή της λίστας, καθώς συνδυάζει τα καλά της νέας εποχής (υψηλό ΑΕΠ κατά κεφαλή, χαμηλή ανεργία, πολιτικές ελευθερίες), ενώ διατηρεί και μερικά συντηρητικά στοιχεία (σταθερές οικογένειες, κοινωνικότητα). Η Ζιμπάμπουε, παρά το καλό της κλίμα, είναι στον πάτο της λίστας. Έλλειψη τροφίμων, υψηλό ποσοστό έιτζ, πληθωρισμός 200%, ανεργία 70%, πλήρης διάβρωση των πολιτικών δικαιωμάτων...δεν περνάνε και πολύ καλά εκεί πέρα. www.economist.com

Αυτά είναι τα αποτελέσματα της έρευνας του Economist:

Πρώτες 6 χώρες

1. Ιρλανδία
2. Ελβετία
3. Νορβηγία
4. Λουξεμβούργο
5. Σουηδία
6. Αυστραλία.

Τελευταίες 6 χώρες

106. Τατζικιστάν
107. Τανζανία
108. Νιγηρία
109. Μποτσουάνα
110. Αιτή
111. Ζιμπάμπουε.

...Ιρλανδία 8.3, Ζιμπάμπουε 3.8

Αναλογιστείτε πώς νιώθετε για το δικό σας βιοτικό επίπεδο. Μπορείτε να το βελτιώσετε; Κάντε κάτι για να βελτιώσετε την ποιότητα ζωής στη χώρα σας. Κάντε κάτι για τους ανθρώπους στη Ζιμπάμπουε και την Αιτή. Μπείτε στην ιστοσελίδα του Human Rights Watch και μάθετε για τα προβλήματά τους: hrw.org

35

22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

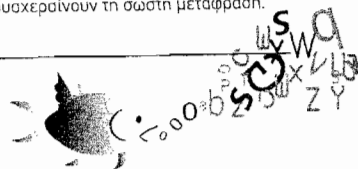
ΧΑΜΕΝΟΙ ΣΤΗ μετάφραση:

Θέλετε να στείλετε ένα μήνυμα σε πολλές γλώσσες; Ίσως χρειαστεί να συγκεντρώσετε τα κείμενα σε μια ιστοσελίδα, να φτιάξετε πολύγλωσσα φυλλάδια σχετικά με μια εκστρατεία ή να εκδώσετε ένα μανιφέστο με τις ιδέες σας – όλα αυτά σε μια γκάμα γλωσσών. Αν εργάζεστε στις ΗΠΑ, καλό θα ήταν να μεταφράσετε μερικές από τις συμβουλές σας στα ισπανικά, για την ισπανόφωνη κοινότητα. Μπορείτε να βρείτε κάποιον που μιλάει πολύ καλά αγγλικά για να σας μεταφράσει τα κείμενα. Υπάρχει όμως και άλλος ένας τρόπος. Το πρόγραμμα μετάφρασης Altavista Babel Fish Translation μεταφράζει ιστοσελίδες ή συμπαγή κείμενα 150 λέξεων με ένα κλικ του ποντικιού σας. Η μετάφραση γίνεται από τα αγγλικά προς τα κινεζικά, τα ολλανδικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ελληνικά, τα ιταλικά, τα ιαπωνικά, τα κορεάτικα, τα πορτογαλικά και τα ισπανικά.

Η υπηρεσία είναι δωρεάν – παρόλο που μπορείτε να αγοράσετε και πιο εξελιγμένα προγράμματα από την Altavista. Για μεταφράσεις προς τα κινεζικά, τα κορεάτικα, τα ιαπωνικά και τα ελληνικά θα χρειαστεί να κατεβάσετε ειδικές γραμματοσειρές. Ως πρόγραμμα αυτόματης μετάφρασης, το Babel Fish αποδίδει καλύτερα όταν το κείμενό σας είναι σωστά γραμματικά. Η αργκό, οι ανορθόγραφες λέξεις και οι μακροσκελείς προτάσεις δυσχεραίνουν τη σωστή μετάφραση.

Babel Fish: world.altavista.com

...ένας εύκολος τρόπος για να μεταφράσετε

Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα της Babel Fish και μεταφράστε ένα μικρό κείμενο ή την ιστοσελίδα σας στη γλώσσα που επιθυμείτε.

Allez au site Web de Poissons de Babel a world.altavista.com et traduisez un prospectus ou une page de votre site Web dans une autre langue.

Vaya al Web Site de los Pescados de Babel en world.altavista.com y traduzca un prospecto o las paginas de su web site a otra lengua.

Gehen Sie zur Babel Fisch web site auf world.altavista.com und ubersetzen Sie ein Fahlblatt oder die Seiten ihrer Website in eine andere Sprache.

Δοκιμάστε το!

Την επόμενη φορά που θα πάτε κάποιο ταξίδι, ετοιμάστε μερικές χρήσιμες εκφράσεις και μεταφράστε τις στη γλώσσα της χώρας που θα επισκεφτείτε.

23 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

36

κλείστε ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Σε γενικές γραμμές προσπαθούμε να πείσουμε τον κόσμο για μια μέρα να κάνει κάτι, οτιδήποτε, που αφορά τον αληθινό κόσμο – να συναντήσει άλλους, να περπατήσει, να κάνει βόλτα με το ποδήλατο. Χρησιμοποιήστε το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για να κανονίσετε ένα ραντεβού, αλλά κλείστε τον υπολογιστή σας την ημέρα του ραντεβού.

- Παγκόσμια Τράπεζα Ιδεών

Το διαδίκτυο είναι ένα θαυμάσιο πράγμα από πολλές απόψεις. Έχει αλλάξει τον τρόπο που ζούμε. Επικοινωνούμε άμεσα με ανθρώπους όπου και αν βρίσκονται. Μεγάλες ομάδες ατόμων λαμβάνουν μέρος σε μια συζήτηση και ακούγονται οι απόψεις τους. Κάνουμε σχέδια μαζί, χωρίς να πρέπει να αναγκαστικά να βρεθούμε. Έχουμε πρόσβαση σε μια θάλασσα πληροφοριών με ένα κλικ του ποντικιού μας. Κατεβάζουμε ταινίες και μουσική...

Από την άλλη, όμως, το διαδίκτυο μας κρατά κολλημένους στην οθόνη του υπολογιστή, μας απομονώνει από τους συνανθρώπους μας. Τα μεγάλα γραφεία είναι ήσυχα σαν νεκροταφεία. Προτιμούμε να στείλουμε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα, παρά να πάρουμε ένα τηλέφωνο ή να περπατήσουμε δέκα μέτρα και να πούμε ένα γειά.

Πρέπει να κρατήσουμε μια ισορροπία μεταξύ του ψηφιακού κόσμου και του αληθινού κόσμου στον οποίο ζούμε. Κλείστε τον υπολογιστή σας μία ημέρα την εβδομάδα, μην παίρνετε τον φορητό υπολογιστή παντού μαζί, βγείτε έξω...ζήστε λιγότερο! www.globalideasbank.org

Αν γράψετε στο Google «το τέλος του διαδικτύου» θα σας βγάλει περίπου 118 εκατομμύρια ιστοσελίδες στα αγγλικά μόνο. Αυτή είναι μία από τις πρώτες.

Το Τέλος του Διαδικτύου

Συγχαρητήρια! Αυτή είναι η τελευταία σελίδα.

Ευχαριστούμε που επισκεφτήκατε το Τέλος του Διαδικτύου. Δεν υπάρχουν άλλα links.

Τώρα πρέπει να κλείσετε τον υπολογιστή σας και να πάτε να κάνετε κάτι το αληθινά δημιουργικά.

Διαβάστε ένα βιβλίο, για όνομα του θεού!

www.turnofftheinternet.com

....ζήστε τη ζωή σας

Τσεκάρετε το βαθμό του εθισμού σας στο διαδίκτυο: www.netaddiction.com/resources/internet_addiction_test.htm

Κλείστε τον υπολογιστή σας όλη την ημέρα κατά τη διάρκεια της Μέρας-Χωρίς-Διαδίκτυο, δηλ. την τελευταία Κυριακή του Ιανουαρίου. Για να μάθετε για την επόμενη Μέρα-Χωρίς-Διαδίκτυο: www.globalideasbank.org

Οργάνωσε τη δική σου Μέρα-Χωρίς-Διαδίκτυο στο γραφείο, στο πανεπιστήμιο, στην περιοχή σου.

37

24 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΑΝΤΕ ΤΑΚΛΙΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

Ας είμαστε ξεκάθαροι. Στην Αφρική σήμερα το έιτζ παίρνει τόσες ζωές όσο όλοι οι πόλεμοι, οι λιμοί, οι πλημμύρες και η θανατηφόρα ελονοσία μαζί. Καταστρέφει συθέμελα οικογένειες και κοινότητες.

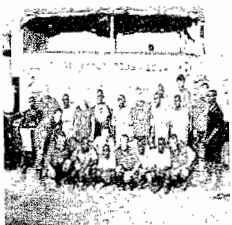
- Νέλσον Μαντέλα

Η οργάνωση TackleAfrica χρησιμοποιεί το ποδόσφαιρο για να εκπαιδεύσει τις ντόπιες αφρικανικές κοινότητες σχετικά με το έιτζ. Διοργανώνει ποδοσφαιρικούς αγώνες στην περιοχή γύρω από τη Σαχάρα, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς, μετά τη λήξη των οποίων, ακολουθεί ενημέρωση για τον ιό. Η οργάνωση ιδρύθηκε το 2002 από ομάδα νεαρών Βρετανών που παλιότερα ζούσαν ή εργάζονταν στην Αφρική και ένιωσαν την ανάγκη να κάνουν κάτι για να σταματήσουν την εξάπλωση του -καταστρεπτικού για αυτή την ήπειρο- ιού.

Η TackleAfrica παρέχει πληροφορίες για τον ιό του έιτζ και τον αντίκτυπό του στις τοπικές κοινωνίες. Εξηγεί τους τρόπους μείωσης της πιθανότητας μόλυνσης και παράλληλα προωθεί την ανεκτικότητα απέναντι στους φορείς της ασθένειας. Συνεργάζεται με την Christian Aid, μια από τις πιο μεγάλες διεθνείς οργανώσεις.

Το 2005 υπήρχαν στην Αφρική περισσότεροι από 40 εκατομμύρια άνθρωποι μολυσμένοι με τον ιό του έιτζ. Κάθε εννέα δευτερόλεπτα μολύνεται ακόμα ένας. Κάθε δεκατρία δευτερόλεπτα πεθαίνει ακόμα ένας.

www.tackleafrica.org www.christianaid.org.uk/tackleafrica

Το πρώτο ποδοσφαιρικό τουρνουά της TackleAfrica έλαβε χώρα το 2003-04 σε έντεκα χώρες της δυτικής και ανατολικής Αφρικής. Η ομάδα αποτελούνταν από είκοσι παίκτες ηλικίας 21 ως 30 ετών -από φοιτητές μέχρι τραπεζοκούς- τέσσερις εκ των οποίων ήταν γυναίκες. Ταξίδευσαν με φορτηγό και στους έξι μήνες της περιοδείας έδωσαν 45 αγώνες, επισκέφθηκαν 28 σχολεία και έπαιξαν μπροστά σε συνολικό κοινό 50.000 ανθρώπων.

...το ποδόσφαιρο στην καταπολέμηση του ιού του έιτζ

Η TackleAfrica χρειάζεται οποιοδήποτε υλικό σχετικό με το ποδόσφαιρο. Μπάλες, στολές, παπούτσια, σημαία του κόρνερ, κορύνες προπόνησης, δίκτυα εστίας. Τα παιδιά στην Αφρική δεν έχουν χρήματα για να τα αγοράσουν. Και όμως αγαπούν το ποδόσφαιρο. **Στείλτε τις δωρεές σας στο:** The Kit Amnesty, TackleAfrica, Meadham Cottage, Hannington, Tadley, Hampshire RG26 5UA.

25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

38

ΠΑΛΙΑ ΓΥΑΛΙΑ νέοι ιδιοκτήτες

Ένα ζευγάρι γυαλιά θα έκανε πολύ πιο εύκολη τη ζωή για τα 200 εκατομμύρια των ανθρώπων που ζουν στις αναπτυσσόμενες χώρες. Πολλοί από αυτούς ζουν σε αγροτικές περιοχές όπου δεν υπάρχουν οφθαλμίατροι. Οι πιο πολλοί δεν έχουν χρήματα για εξετάσεις και γυαλιά. Αναγκάζονται να ζουν με τη βοήθεια.

Όσοι το αντέχουν οικονομικά, αλλάζουν γυαλιά κάθε φορά που αλλάζει και η όρασή τους. Μερικοί αγοράζουν μόνο επώνυμες μάρκες γυαλιών. Εκατομμύρια ζευγάρια απόλυτα χρησιμοποιήσιμων γυαλιών πετιούνται στα σκουπίδια κάθε χρόνο - περίπου 10 εκατομμύρια σε Ευρώπη και Βόρεια Αμερική. Αυτά τα γυαλιά θα ήταν σωτήρια για τους ανθρώπους στις αναπτυσσόμενες χώρες, αν μπορούσε να βρεθεί ένας τρόπος ανακύκλωσής τους.

www.vao.org.uk www.uniteforsight.org

Η ιστορία της Vision Aid Overseas

Το 1985, μια ομάδα βρετανών οφθαλμιάτρων και οπτικών αποφάσισαν να κάνουν κάτι. Πήραν δύο εβδομάδες άδεια, έκαναν εξετάσεις σε ανθρώπους στις αναπτυσσόμενες χώρες και τους έδωσαν γυαλιά που είχαν φέρει από την Αγγλία. Ενθαρρυνμένοι από την επιτυχία, κάθε χρόνο στέλνουν ομάδες εθελοντών σε χώρες όπως η Γκάνα, η Ινδία, η Κένυα, το Μαλάσι, η Ουγκάντα και το Βιετνάμ. Κάθε ομάδα αποτελείται από τέσσερις ως οκτώ επαγγελματίες οπτικούς που κάνουν εξετάσεις και έχουν μαζί τους χιλιάδες προσεκτικά διαλεγμένα ζευγάρια γυαλιών. Σύλλογοι Ροταριανών, σχολεία και εκκλησίες συγκεντρώνουν τα ανεπιθύμητα παλιά γυαλιά. Πολλά καταστήματα οπτικών στην Αγγλία είναι και σημεία συγκέντρωσης τέτοιων γυαλιών. Κρατούμενοι σε επτά φυλακές διαχωρίζουν και

αξιολογούν τα γυαλιά. Η Vision Aid Overseas δεν χαρίζει μόνο γυαλιά, αλλά κάνει κανονικές εξετάσεις και γράφει τις κατάλληλες συνταγές γυαλιών για τον καθένα ξεχωριστά. Είναι παράλληλα κέντρο συμβουλών ενώ οργανώνει και εκπαιδευτικά εργαστήρια

...αλλάξτε την εξωτερική εμφάνιση κάποιου

Δωρίστε τα παλιά σας γυαλιά. Αν ζείτε στη Μεγάλη Βρετανία, πηγαίνετε στο τοπικό κατάστημα οπτικών και ρωτήστε αν συγκεντρώνει γυαλιά για τη Vision Aid Overseas. Όπου και αν μένετε, μαζέψτε τα παλιά γυαλιά και στείλτε τα στην Vision Aid Overseas, Crawley RH10 2FZ, UK.

Ξεκινήστε μια εκστρατεία συγκέντρωσης γυαλιών στην τοπική σας κοινωνία. Πείτε σε φίλους και συναδέλφους να δώσουν τα παλιά τους γυαλιά. Απευθυνθείτε στα μέσα ενημέρωσης. Θα αλλάξετε τις ζωές πολλών ανθρώπων.

39

26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΧΑΡΙΣΤΕ ΑΙΜΑ

Είναι θαυμάσιο το συναίσθημα να σώζεις τη ζωή κάποιου συνανθρώπου σου. Αν και οι γιατροί, οι πυροσβέστες και οι διασώστες το βιώνουν αυτό καθημερινά, για όλους εμάς είναι κάτι το ασυνήθιστο. Ακόμα και εμείς όμως μπορούμε να σώσουμε μια ζωή, δίνοντας μισή ώρα από το χρόνο μας – και ένα ποτήρι του μισού λίτρου αίμα.

Λίγοι μπορούμε να προβλέψουμε πότε θα χρειαστούμε μετάγγιση αίματος. Και αν είμαστε τυχεροί και δεν χρειαζόμαστε ποτέ, τότε είναι σχεδόν σίγουρο ότι οι γονείς, τα παιδιά μας ή κάποιος που ξέρουμε θα χρειαστεί κάποια στιγμή στο μέλλον. Δεν υπάρχει ευκολότερο πράγμα από το να δώσεις αίμα. Γρήγορα, απλά, με ασφάλεια. Και σου μένει και η ικανοποίηση ότι βοήθησες να σωθούν ζωές.

Οι περισσότεροι μπορούν να γίνουν δωρητές αίματος. Αν είστε, σε γενικές γραμμές, καλά στην υγεία σας, από 17 ως 59 ετών και ζυγίζετε τουλάχιστον 50 κιλά, τότε ξεκινήστε σήμερα κιόλας. Και θα δείτε πόσο εύκολα σώζεις τη ζωή κάποιου ανθρώπου. Αν είστε έγκυος ή μόλις γεννήσατε, αν παίρνετε αντιβιοτικά, αν είστε ή νομίζετε ότι είστε φορέας του έιτζ, αν είχατε ελονοσία, αν παίρνετε ενδοφλέβια ναρκωτικά, αν είστε φορέας υποτίτιδας τότε δεν μπορείτε να δώσετε αίμα. Υπάρχουν και άλλα κριτήρια για τους δότες αίματος, οπότε καλύτερα να ρωτήσετε στο νοσοκομείο και να συμπληρώσετε τη φόρμα που θα σας δώσουν.

Όταν πάτε να δώσετε αίμα, κάποιος θα ελέγξει τον ιατρικό σας φάκελο. Αν περάσετε τα κριτήρια τότε θα σας πάρουν μια σταγόνα αίμα από το δάκτυλο του χεριού, για να δουν αν έχετε αναιμία. Αν και πάλι είστε εντάξει, τότε θα σας πάρουν ένα φακελάκι αίμα σε μόλις δέκα λεπτά. www.blood.co.uk

Η ιστορία της Χέλεν

Η Χέλεν γεννήθηκε πρόωρα και ζύγιζε μόλις 1,9 κιλά. Όταν ήταν μερικών εβδομάδων, κόλλησε μια μόλυνση των πνευμόνων και σταμάτησε να αναπνέει. Χρειάστηκε να υποστηρικτεί μηχανικά για να ζήσει, ενώ της χορηγούσαν αντιβιοτικά για να υποχωρήσει η μόλυνση. Φαινόταν ότι θα έχανε τη μάχη. Η εξέταση αίματος έδειξε ότι είχε αναιμία και χρειαζόταν μετάγγιση αίματος. Μια μικρή ποσότητα αίματος, που έδωσε ένα άτομο από το προσωπικό του νοσοκομείου, άλλαξε το χρωματάκι της από το άρρωστο κλωμό στο ζωηρό ροζ. Της έσωσε τη ζωή.

...και σώστε ζωές

Αν μπορείτε, γίνετε δωρητές αίματος. Απευθυνθείτε στο νοσοκομείο της περιοχής σας και μάθετε τις λεπτομέρειες.

27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

40

ΥΠΟΦΕΡΤΑ ΣΠΙΤΙΑ

Το Tree People Center στο Λος Άντζελες χτίζει σπίτια με πολλά πράσινα χαρακτηριστικά. Αυτά περιλαμβάνουν:

Μεγάλους εξωτερικούς χώρους και μια «πράσινη» ταράτσα με φυσικά φυτά που δροσίζουν το καλοκαίρι.

Γκαράζ για το ποδήλατο και χώρους αποθήκευσης που θα σας ενθαρρύνουν να κάνετε ποδήλατο.

Δεξαμενή συγκέντρωσης του βρόχινου νερού και συσκευή ποτίσματος για τον κήπο.

Υδραυλικά χαμηλής ροής και άνωδρα εξαρτήματα για οικονομία κατανάλωσης νερού.

Ανανεώσιμη παροχή ενέργειας για τη μισή τουλάχιστον κατανάλωση ενέργειας της οικοδομής.

Ηλιακές πλάκες που παράγουν το 20% των ενεργειακών αναγκών του κτιρίου.

Απομονωμένα πατώματα, οροφές και τοίχοι για εξοικονόμηση ζέστης το χειμώνα και δροσιάς το καλοκαίρι.

Ανακυκλωμένα δομικά υλικά, όπου αυτό είναι εφικτό.

Μπογιές, υφάσματα, κόλλες, χαλιά και υλικά στεγανοποίησης που δεν εκπέμπουν αιθάλη, κάτι που βελτιώνει την ποιότητα του αέρα στο σπίτι.

Φυσικό φωτισμό, όπου είναι δυνατόν, για να αποφεύγεται η χρήση τεχνητών φωτών.

<http://tours.virtuallygreen.com>

Δεν μπορείτε να αλλάξετε τη διατάξη ενός ήδη υπάρχοντος κτιρίου, αλλά μπορείτε να κάνετε κάποια πράγματα για να γίνει πιο πράσινο. Πάρτε μαθήματα από το Tree People Center και βελτιώστε την κατάσταση στο σπίτι σας.

Νερό: αποθηκεύστε το βρόχινο νερό στην οροφή. Χρησιμοποιήστε περισσότερες συσκευές που δουλεύουν με νερό. Πάρτε οικολογική τουαλέτα. Βάλτε φυτά και ποτίζετε τα με το νερό της βροχής.

Ενέργεια: σιγουρευθείτε ότι η οροφή σας και η δεξαμενή νερού δεν έχει διαρροές και ελαχιστοποιήστε τις απώλειες θερμότητας από πόρτες και παράθυρα. Οι κουρτίνες να μην εμποδίζουν την είσοδο του φωτός και καλά είναι οι τοίχοι να είναι λευκοί ή ανοιχτόχρωμοι ώστε να μεγιστοποιείται ο φυσικός φωτισμός.

...φτιάξτε ένα πιο πράσινο σπίτι

Κάντε μια εικονική βόλτα σε ένα «πράσινο σπίτι» χωρίς να αφήσετε τις ανέσεις του δικού σας σπιτιού. Δείτε πώς κατασκευάζονται, τον χωροταξικό σχεδιασμό, τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν. **Σκεφτείτε πώς μπορείτε να κάνετε και το δικό σας σπίτι πιο πράσινο, πιο οικολογικό.**

41

28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

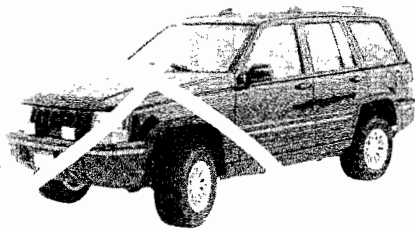
πολεμήστε την **ΑΠΕΙΛΗ ΤΩΝ ΤΖΙΠ**

Ζείτε στα βάθη της χώρας και συχνά είστε αναγκασμένοι να οδηγείτε εκτός δρόμου; Αν όχι, τότε μάλλον δεν χρειάζεστε ένα πολυμορφικό αυτοκίνητο ή ένα τζιπ. Εντούτοις, αυτά τα μεγάλα οχήματα γίνονται όλο και πιο δημοφιλή, αν και είναι επικίνδυνα τόσο για τους πεζούς όσο και για το περιβάλλον. Ένα στα τέσσερα αυτοκίνητα που πωλείται στις ΗΠΑ είναι τζιπ και το ποσοστό συνεχώς αυξάνεται. Το ίδιο παρατηρείται και στην Ευρώπη.

Τα τζιπ θεωρούνται «διαβατήρια» για την απόλυτη ελευθερία. Στις τηλεοπτικές διαφημίσεις περνούν από χιονισμένα τοπία ή διασχίζουν αμμόδεις περιοχές. Στην πραγματικότητα, τα πιθανότερα είναι να βγουν στην πρασινάδα δίπλα από το γκαράζ σας και τίποτα περισσότερο.

Τα τζιπ μολύνουν την ατμόσφαιρα περισσότερο από κάθε άλλο αυτοκίνητο. Για κάθε γαλόνι πετρελαίου που καταναλώνουν, εκπέμπουν 12 γραμμάρια διοξειδίου του άνθρακα και τα αμάξια αυτά καίνε πολύ. Και όσο λιγότερο κινούνται εκτός δρόμου και παραμένουν στις πόλεις τόσο πιο πολύ καταναλώνουν, πράγμα που τα καθιστά σημαντικό παράγοντα των κλιματολογικών αλλαγών. Αυτές οι τεράστιες μηχανές εκτοξεύουν διπλάσιο μονοξείδιο του άνθρακα και διοξείδιο υδρογόνου από τα συνηθισμένα πιο «ηρόσινα» αυτοκίνητα. Προκαλούν αύξηση του όζοντος πάνω από τις πόλεις, επηρεάζουν την ποιότητα του αέρα, με αποτέλεσμα να προκαλούνται πονοκέφαλοι, ερεθισμοί σε μάτια και λαιμό και μακροπρόθεσμα σημαντικές βλάβες στους πνεύμονες. www.stopurban4x4s.org.uk www.suv.org

Αγοράστε ένα πιο «καθαρό» αυτοκίνητο

Πριν αγοράσετε νέο αυτοκίνητο, κάντε μια έρευνα. Υπάρχει τεράστια γκάμα επιλογών και ποικίλλουν όσον αφορά τον αντίκτυπό τους στο περιβάλλον. Δώστε σημασία στις εκπομπές ρύπων και την κατανάλωση καυσίμου σε πόλη και αυτοκινητόδρομο. Δημοφιλή αρχίζουν να γίνονται τα οχήματα που δεν καίνε καύσιμα με υποπροϊόντα του άνθρακα, με όλες αυτές τις αυξησεις τιμών και τις κλιματολογικές αλλαγές. Σκεφτείτε την αγορά ενός ηλιακού οχήματος ή ενός υβριδικού αυτοκινήτου.

...βγάλτε από το δρόμο τα οχήματα εκτός δρόμου

Κολλήστε ένα μεγάλο, ειρωνικό αυτοκόλλητο στα τζιπ. Το καλύτερο μέρος, για να μην προκληθεί και ατύχημα, είναι στο κάτω μέρος του πίσω παραθύρου. Κατεβάστε τα σχέδια των αυτοκόλλητων από το www.changingthecclimate.com

29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

42

Η ΡΑΣΤΩΝΗ των βραδυπόδων

Τί σημαίνει να είναι ένας βραδύπους; Οι βραδυπόδες είναι τεμπέλικα και βρώμικα ζώα. Είναι ανόητα και αργόστροφα. Θα εκπλαγείτε από τον τρόπο που ζουν πραγματικά οι βραδυπόδες και από το πόσα έχουμε να κερδίσουμε παρατηρώντας τους. Ένα γεγονός στην παράκτια ζούγκλα του Εκουαδόρ ενέπνευσε τη δημιουργία του Κλαμπ Βραδυπόδων. Μια ομάδα οικο-τουριστών συνάντησε έναν βραδυπόδα σε ένα ταμινένιο κλουβί που περίμενε να θανατωθεί και να φαγωθεί. Η Άννα Λάιτ, τραγουδίστρια και ακτιβίστρια του Κέντρου Πληροφόρησης του Αυστραλιανού Τροπικού Δάσους και αρκετά μέλη της Ιαπωνικής Δράσης Αναδάσωσης είδαν κάτι στον ανυπεράσπιστο βραδυπόδα που τους συγκίνησε.

Είδαν όλη την αδικία και τον πόνο στον κόσμο να απεικονίζεται στο δέσιμο ενός άκακου ζώου και τη θανάτωσή του για το ελάχιστο του κρέας του: τα παιδιά στις φτωχές χώρες που πεθαίνουν από την πείνα, η κακομεταχείριση των ζώων, οι ανόητοι πόλεμοι, ο εκφυλισμός του πλανήτη. Ο βραδύπους είναι ένα σύμβολο του δάσους και το δάσος του Εκουαδόρ καταστρέφεται με τρομακτικούς ρυθμούς. Ξαφνικά φάνηκε σημαντικό σε αυτούς τους ανθρώπους να ελευθερώσουν το ζώο, για να μειώσουν κόπως τη δυστυχία στον κόσμο, αν και για μια στιγμή μόνο. Πλήρωσαν από πέντε δολάρια και το άφησαν ελεύθερο.

Δημιούργησαν το Σύλλογο του Βραδυπόδα για να προστατεύσουν το ενδιαίτημα του ζώου αυτού και για να αλλάξουν τον τρόπο που σκεφτόμαστε. Προωθούν την ιδέα του να κάνουμε λιγότερα, να ζούμε απλά και να ανακαλύπτουμε τη χαρά στη ζωή χωρίς να κάνουμε και να καταναλώνουμε άσκοπα πράγματα. «Θέλουμε την αλλαγή από 'γρηγορότερα, περισσότερα, δυνατότερα' σε 'λίγα, ήσυχα, ήρεμα'. Ο βραδύπους είναι ο μέντοράς μας για να το πετύχουμε». **Σκοπός του Συλλόγου** είναι να κατασκευάσει ένα καταφύγιο για βραδυπόδες στο Εκουαδόρ, να συγκεντρώσει δωρεές για το δάσος, να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο των τοπικών κοινωνιών, να προκαλέσει ένα πολιτιστικό κίνημα γενικότερης χαλαρότητας.

Ο Βραδύπους είναι ένα άκακο χαρτοφάγο ζώο που ζει στα τροπικά δάση της Κεντρικής και Νότιας Αμερικής και περνά τη ζωή του στεκόμενο ανάποδα στα 30 μέτρα πάνω από το έδαφος. Παρόλο που δεν έχει μεγάλη μυϊκή μάζα, σκαρφαλώνει στα δέντρα και προφυλάσσεται. Ζει σε αρμονία με το περιβάλλον του. Εξού και το αρμονικό-χαμόγελο.

...για την προεστία και την αποκατάσταση

Γίνετε μέλη του Συλλόγου του Βραδυπόδα.

43

30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Σας τρώει. Μετά φαίνεται σαν ελονοσία και ανεβάζετε πυρετό. Αν προηγουμένως η μύγα είχε δαγκώσει ένα λυσασμένο ζώο, και μετά δαγκώσει εσάς, θα μπορούσατε να κολλήσετε λύσσα.

- Ληθ

Πρόκειται για το χειρότερο τσίμπημα εντόμου. Η Ντιθ ζει στο Καθεκάνι στη νότια Κένυα. Επηρεάζονται, επίσης, και τα βοοειδή. Ο γείτονάς της, ο Πωλ, έχασε όλα του τα βόδια από την τρυπανοσωμίαση, μια ασθένεια που μεταφέρεται από τη μύγα τσε τσε.

Αν δεν ελεγχθεί η δράση της μύγας τσε τσε, θα καταστρέψει τις ζωές πολλών χιλιάδων αγροτών και κτηνοτρόφων στην Κένυα. Το μεγαλύτερο μέρος της χώρας είναι ξηρό και τα σπαρτά φυτρώνουν κάθε τρία χρόνια. Έτσι πολλές οικογένειες εκτρέφουν κοτόπουλα, γίδες και αγελάδες. Είναι ο μόνος τρόπος να καλύψουν τις ανάγκες τους. Πριν από 20 χρόνια, οι μύγες τσε τσε εξόντωσαν το 80% όλων των οικόσιτων ζώων στο Καθεκάνι. Σε όλη την Αφρική απειλούνται άμεσα 55 εκατομμύρια κτηνοτρόφοι και τα ζωντανά τους.

Όμως, υπάρχει λύση. Οι παγίδες για τις μύγες τσε τσε μπορούν να εξαφανίσουν το 99% του πληθυσμού τους. Οι κτηνοτρόφοι συνεργάζονται για να σπρώξουν φράγματα με τέτοιες παγίδες και να τις στήσουν στα κατάλληλα σημεία. Στο Καθεκάνι, οι δέκα παγίδες που υπάρχουν, σκοτώνουν 20.000 μύγες καθημερινά. Η κάθε παγίδα στοιχίζει μόνο 40 δολάρια. Είναι φτιαγμένες έτσι ώστε να μοιάζουν με αγελάδες. Οι μύγες έλκονται από τη μυρωδιά σύρων αγελάδας που είναι συγκεντρωμένα σε ένα μπουκάλι. Μόλις έρθουν σε επαφή με το μαύρο ύφασμα, σκοτώνονται. Η παγίδα για τις μύγες τσε τσε είναι μια μόνο από τις πολλές τεχνολογικές λύσεις που προτείνει η Practical Action. Άλλες ιδέες που υλοποιήθηκαν είναι η **κατασκευή δρόμων** στη Σρι Λάνκα, η **τιθάσωση ποταμών** στη Ζιμπάμπουε, η **συγκομιδή νερού** και **κατασκευή δρόμων** στο Σουδάν, οι **πλιακοί στεγνωτήρες** για τη διατήρηση τροφών και η **αντιαισιμικές κατασκευές** στο Νεπάλ, τα **πλιακά φανάρια** στην Κένυα και η **αναπαραγωγή ψαριών** στο Μπαγκλαντές. www.practicalaction.org

Η Ομάδα Ανάπτυξης και Τεχνολογίας (τώρα η Practical Action) δημιουργήθηκε το 1973, μετά τη δημοσίευση του βιβλίου του Ε. Σουμάχερ *Small is Beautiful: Economics as if people mattered*

...βρείτε απλές λύσεις

Σχεδιάστε μια μηχανή αφαλάτωσης του νερού και αλλάξτε τον κόσμο.

31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

44

ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ ΤΗΝ απάθεια

Αν τα βάρη των προβλημάτων του κόσμου σας προκαλούν απάθεια και δεν ξέρετε πού να κατευθύνετε την ενέργειά σας (αν έχετε τέτοια), τότε υπάρχει μια ιστοσελίδα για εσάς. Σας γλυτώνει από τον κόπο να ψαρεύετε στο διαδίκτυο, παρέχοντας προϊόντα για όλους όσους θέλουν να διαφέρουν.

Το Κίνημα της Αντι-Απάθειας αρχίζει με την ιδέα ότι όλοι μας θα πρέπει να κάνουμε **κάτι** για να καλύτερεύσουμε τον κόσμο και ότι η απάθειά μας είναι ένας από τους λόγους που δεν αλλάζουν τα πράγματα. Το Κίνημα σκοπεύει να προκαλέσει τους κυνικούς ανθρώπους να ευαισθητοποιηθούν για σημαντικά ζητήματα και να τους αποδείξει ότι μπορούν να κάνουν τον κόσμο μας πιο δίκαιο, πιο δημοκρατικό και πιο υποφερτό μέσα από τη δράση τους και την ενημέρωσή. Το μόνο που έχετε να κάνετε είναι να ενδιαφερθείτε.

Μερικοί από τους οργανισμούς που θα βρείτε στην ιστοσελίδα:

Amnesty International: ανθρώπινα δικαιώματα

The Big Issue Foundation: άστεγοι

Center for Alternative Technology:

εναλλακτικές τεχνολογίες

Fair Trade Foundation: δίκαιο εμπόριο

Friends of the Earth: περιβάλλον

Grass Roots Collective: τέχνες και μέσα ενημέρωσης

www.antiapathy.org

Slow Food: υπεύθυνη κατανάλωση τροφών

Space Hijackers: χρήση δημόσιων χώρων

Surfers Against Sewage: θαλάσσια μόλυνση

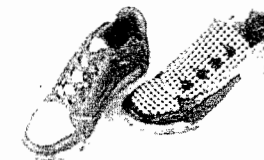
Survival International: λαοί και φυλές σε όλο τον κόσμο

World Development Movement:

αντιμετώπιση της παγκόσμιας φτώχειας

ΞΑΝΑΦΟΡΕΜΕΝΑ

Αυτά τα μοναδικά αθλητικά παπούτσια, φτιαγμένα από ανακυκλωμένες κουβέρτες από φυλακές, από πετσέτες, αλεξιπτώτα και τζάκετ, διατίθενται από την ιστοσελίδα.

...αρχίστε να κάνετε κάτι το διαφορετικό

Τα πρώτα πέντε βήματα αντιμετώπισης της απάθειας: παραδεχτείτε ότι μια ζωή στην απάθεια, είναι μισή ζωή. Πιστέψτε ότι η δύναμη να αλλάξουν τα πράγματα ξεκινάει από μέσα σας. Αναρωτηθείτε τι μπορείτε να κάνετε. Κάντε μια λίστα με όλες τις πράξεις σας που επιβαρύνουν τους γύρω σας και τον πλανήτη. Σταματήστε να κάνετε πράγματα που ενοχλούν τους άλλους.

45

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΟΙ ΕΠΤΑ ΘΑΝΑΣΙΜΕΣ ΑΜΑΡΤΙΕΣ

Τα πράγματα παλιότερα ήταν κοφτά και απλά: η μεσαιωνική Εκκλησία γνωστοποιούσε αυτά που θεωρούνταν αμαρτίες και τις επακόλουθες τιμωρίες που περίμεναν τους άπιστους στην κόλαση.

Αμαρτία

Αλαζονεία ή έπαρση

Φθόνος

Λαιμαργία ή απληστία

Λαγνεία

Οργή και θυμός

Φιλαργυρία ή πλεονεξία

Οκνηρία ή απραγία

Οι τιμωρίες αυτές θυμίζουν έντονα την πραγματικότητα του τηλεοπτικού σόου **I'm a Celebrity: Get Me Out of Here** ίσως υπάρχει μια σχέση...

Ο Μαχάτμα Γκάντι έφτιαξε μια διαφορετική λίστα των θανάσιμων αμαρτημάτων, που έκρινε ότι ανταποκρίνονται καλύτερα στον σύγχρονο κόσμο. Είναι πιο πολύπλοκα και αξίζουν μελέτης.

Πλούτος χωρίς εργασία

Απόλαυση χωρίς συνείδηση

Επιστήμη χωρίς ανθρωπιά

Γνώση χωρίς χαρακτήρα

www.deadlysins.com

Τιμωρία στην Κόλαση

Βασανιστήριο σε έναν πέτρινο τροχό

Καταβύθιση σε παγωμένα νερά

Καταναγκαστική κατανάλωση εριπιδίων και ποντικιών

Κάψιμο στην πυρά

Ακρωτηριασμός χειρών ή ποδιών

Καταβύθιση σε καυτό λάδι

Πτώση σε λάκκο με φίδια

Πολιτική χωρίς αρχές

Εμπόριο χωρίς ηθική

Λατρεία χωρίς θυσία

Σε πιο πρακτικά επίπεδα, η μεσαιωνική Εκκλησία

συνομολόγησε τις **Επτά Πράξεις του Ελέους:**

ταΐστε όσους πεινούν, δώστε νερό στους διψασμένους,

δώστε στέγη στους άστεγους, ντύστε τους γυμνούς,

επισκεφτείτε τους άρρωστους, βοηθήστε τους

κρατούμενους, θάψτε τους αποθανόντες.

...και οι επτά επουράνιες αρετές

Προσπαθήστε να κάνετε μια αμαρτία λιγότερη, από αυτές που κάνετε έτσι και αλλιώς. Κάντε σήμερα μια πράξη ελέους.

2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

46

ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΕΣ για όλους

Το Wi-Fi (ασύρματο διαδίκτυο) αρχίζει να βρίσκεται παντού σε δημόσιους χώρους στις πλούσιες δυτικές χώρες, παρέχοντάς μας πρόσβαση όπου και αν πηγαίνουμε. Αυτοί όμως που ευνοούνται περισσότερο από την ασύρματη επανάσταση είναι οι άνθρωποι στις αναπτυσσόμενες χώρες – σε χώρες και περιοχές που δεν υπάρχουν δρόμοι ή τηλέφωνα.

Το Wi-Fi βγαίνει σε έντονα χρώματα. Ένα καλάθι ποδηλάτου, διακοσμημένο να μοιάζει με ινδουιστική άμαξα, μεταφέροντας όμως έναν υπολογιστή με ασύρματη σύνδεση, γυρίζει στα χωριά του Ουτάρ Πραντές της Ινδίας. Ο οδηγός είναι δάσκαλος πληροφορικής και μαθαίνει σε μικρούς και μεγάλους τα βασικά, ενώ τους δίνει και μια webcam και τη γνώση χρήσης της, για να συμμετέχουν αργότερα σε online μαθήματα. Το καλάθκι επίσης μεταφέρει ιατρικό εξοπλισμό.

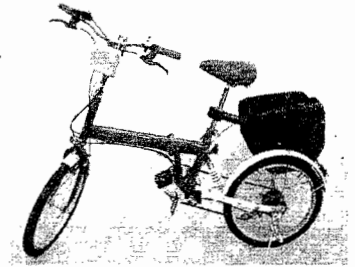
Το Wi-Fi βοηθάει τις απομακρυσμένες κοινότητες να βγουν από την απομόνωση. Οι αγρότες Γιακ στις μακρινές επαρχίες του Νεπάλ χρησιμοποιούν ασύρματες συνδέσεις για να έρθουν κοντά με φίλους και συγγενείς, να αντιμετωπίσουν τα ιατρικά τους προβλήματα, να κάνουν online εμπορικές συναλλαγές. Το πρόγραμμα ξεκίνησε από τον καθηγητή Μαχαμπήρ Πουν, που ενώ είχε υπολογιστές στο σχολείο του, δεν υπήρχε πρόσβαση στο διαδίκτυο. Χωρίς τηλεφωνικές γραμμές, αποφάσισε την ασύρματη λύση. Ο σέρβερ στέλνει το σήμα μέχρι και 50 χλμ μακριά, σε έναν σταθμό στην κορυφή ενός λόφου. Από εκεί το σήμα πάει σε άλλον σταθμό και διανέμεται σε πέντε συνολικά χωριά.

www.iitk.ac.in/MLAsia/infothela.htm nepalwireless.net

Το Μαγικό Ποδήλατο: σύνδεση στο διαδίκτυο σε δύο τροχούς

Κατασκευάστηκε από τον Γιούρι Γκίτμαν στη Νέα Υόρκη. Είναι μια κινητή μονάδα παροχής ασύρματου ίντερνετ, ιδανικό για event τέχνης και πολιτισμού, επείγουσα χρήση ίντερνετ, δημόσιες διαδηλώσεις, αλλά και για κοινότητες που είναι πίσω τεχνολογικά.

www.magicbike.net

...βάλτε το ασύρματο ίντερνετ στη ζωή σας

Συνδεθείτε στο διαδίκτυο στήνοντας τη δική σας ασύρματη σύνδεση.

Συνεργαστείτε με τους γείτονές σας και στήστε μια ασύρματη βάση για κοινή χρήση. Μοιραστείτε τα έξοδα.

Γραφτείτε συνδρομητές στο www.bytessforall.org – ένα online περιοδικό για το διαδίκτυο και την ανάπτυξή του.

47

3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

προσέξτε το ΚΕΝΟ

Τα λίγα έξοδα και τα υψηλά έσοδα είναι το όνομα του παιχνιδιού για τα μεγάλα ονόματα της μόδας, όπως η Gap και η Diesel, και των αθλητικών ειδών, όπως η Adidas, η Nike και η Puma. Ένας τρόπος για να το πετύχουν αυτό είναι να χρησιμοποιούν απάνθρωπα σκληρά τους εργαζόμενούς τους. Εταιρείες που εκμεταλλεύονται τοιςυποτρόπως τους υπαλλήλους τους ποικίλλουν, από εργοστάσια high-tech με 10.000 προσωπικό μέχρι μεμονωμένους που δουλεύουν από το σπίτι. Αυτό που όλοι έχουν κοινό είναι η πολύωρη εργασία για ελάχιστες αποδοχές, συχνά σε συνθιγινές και επικίνδυνες συνθήκες.

Πάνω από 23,6 εκατομμύρια άνθρωποι δουλεύουν υπό τέτοιες συνθήκες εκμετάλλευσης, σε 160 χώρες στον κόσμο. Πολλοί από αυτούς είναι νεαρές γυναίκες ή έφηβοι που φτιάχνουν φτηνά ρούχα για τις δυτικές αγορές. Περίπου το 80% εργάζεται κάτω από συνθήκες που χαρακτηρίζονται παράνομες. Πολλές από τις μεγάλες φίρμες έχουν εκδώσει «κώδικες συμπεριφοράς» και υποστηρίζουν καμπάνιες κατά της φτώχειας, αλλά στην πραγματικότητα η κατάσταση είναι όλο και χειρότερη, καθώς οι φτωχές χώρες ανταγωνίζονται για τα φτηνότερα εργατικά χέρια. Πολλές από τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης είναι «έξω από τα βιβλία» και παραμένουν κρυφές και άγνωστες.

Τώρα είναι η ώρα να απαιτήσουμε να σταματήσει η εκμετάλλευση των εργαζόμενων στις αναπτυσσόμενες χώρες. Αυτοί ελέγχουν τη βιομηχανία, αυτοί μπορούν να τη σταματήσουν. Και εμείς οι καταναλωτές θα πρέπει να ξεχάσουμε τις στοίβες με τα φτηνά ρούχα στους πάγκους των μεγάλων αλυσίδων ρούχων.

www.nosweat.org.uk www.behindthelabel.org

Το 2003 ο Ντέιβιντ Μπέκαμ «κέρδισε» 15,5 εκατομμύρια λίρες κλείνοντας συμφωνία με την Adidas. Οι Ινδονήσιοι που εργάζονται στην Adidas υπό άθλιες συνθήκες βγάζουν 400 λίρες το χρόνο. Εργαζόμενοι στο Tower Hamlets του Λονδίνου, παράγοντας τζόκει για το Top Shop, δουλεύουν σε επικίνδυνες και απάνθρωπες συνθήκες για μόλις 3,7 λίρες την ώρα. Ο Φίλιπ Γκρνν, ιδιοκτήτης της Top Shop αρνήθηκε ότι γνώριζε κάτι σχετικό. Οι γυναίκες στο Μπαγκλαντές που φτιάχνουν τα μπλουζάκια της Disney παίρνουν 5 σεντς για κάθε μπλουζάκι που ράβουν, ενώ ο Μάικλ Έσνερ, το αφεντικό της Disney, βγάζει περίπου 63.000 δολάρια την ώρα.

...να βλέπετε πίσω από τις ταμπέλες

Αγοράστε ένα No-Sweat t-shirt. Κοιτάτε πού φτιάχνονται τα ρούχα που παίρνετε.

4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

48

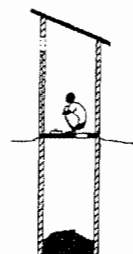
ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ: σίγουρα έχετε μία

Οι πιο πολλοί από εμάς θεωρούμε δεδομένη μια τουαλέτα με καζανάκι. Και όμως σχεδόν οι μισοί κάτοικοι στον πλανήτη δεν έχουν καν πρόσβαση σε αξιοπρεπή τουαλέτα. Η έλλειψη τουαλέτας είναι σημαντικότατο ζήτημα υγιεινής. Είναι πολύ κρίσιμο να μην έρχονται σε άμεση επαφή με τα ανθρώπινα απόβλητα άλλοι άνθρωποι, ζώα και έντομα, καθώς έτσι μεταδίδονται πάρα πολλές ασθένειες. Η διάρροια σκοτώνει πάνω από 2 εκατομμύρια παιδιά ετησίως. Με σωστές αποχετεύσεις, πολλά από αυτά τα παιδιά θα σώζονταν.

Η έλλειψη αποχετεύσεων είναι και φυλετικό ζήτημα. Είναι πολύ πιο εύκολο και λιγότερο ενοχλητικό για τα αγόρια και τους άντρες να ουρούν ή και να αφοδεύουν σε ανοιχτούς χώρους. Οι γυναίκες δεν τολμούν να το κάνουν. Πρέπει να περιμένουν να νυχτώσει ή να σπκωθούν πριν την αυγή, πράγμα που είναι κακό για την υγεία τους, εκτός από άβολο.

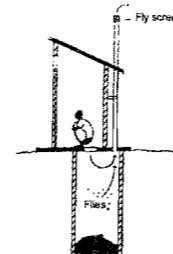
Πολλά σχολεία στις αναπτυσσόμενες χώρες δεν έχουν καν τουαλέτες – ακόμα και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με χιλιάδες μαθητές. Δύσκολο για όλους, μα πιο πολύ για τα νεαρά κορίτσια. Πολλοί αναγνωρίζουν ότι οι σχολικές τουαλέτες είναι το κλειδί της εκπαίδευσης των νεαρών γυναικών. Και οι καλά εκπαιδευμένες γυναίκες είναι το κλειδί για την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη πολλών φτωχών κρατών. Η απάντηση στα παγκόσμια προβλήματα θα μπορούσε να είναι περισσότερες τουαλέτες στα σχολεία.

www.wateraid.org www.irc.nl

Η απλούστατη τουαλέτα-λάκκος

είναι ουσιαστικά μια τρύπα στο έδαφος, με ένα κάλυμμα για να μην μπαίνουν έντομα. Μερικές έχουν και αεραγωγούς. Μια πιο πολυτελής βερσιόν είναι αυτή με το σύστημα ροής νερού σαν καζανάκι. Αυτές οι τύπου τουαλέτες θέλουν σωστή χρήση και φυσικά συχνό άδειασμα.

...τώρα δώστε μία τουαλέτα σε κάποιον που δεν έχει

Αν όλοι όσοι είχαν τουαλέτα, έδιναν και μία σε έναν που δεν είχε, το πρόβλημα θα είχε λυθεί. Υπάρχουν πολλές διεθνείς εταιρείες αποχέτευσης. Κάντε την έρευνά σας και δώστε μερικά χρήματα. Σύμφωνα με τη Water Aid:

Με 8 δολάρια παράγεται τσιμέντο για να χτιστεί μια τουαλέτα-λάκκος στο Μαλάουι και με 15 δολάρια αγοράζεις μια οικολογική τουαλέτα στη Μοζαμβίκη. Με 350 δολάρια φτιάχνεις τουαλέτες για 150 παιδιά στην Ινδία. Ρωτήστε και ενδιαφερθείτε.

49

5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

«επιδρομική» ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η αγνή περιέργεια οδηγεί πολλές ομάδες παιδιών στην εξερεύνηση και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μαθαίνουν πολλά πράγματα.

Ο Δρ Σουλγκάτα Μίτρα του NIIT –μιας εξέχουσας εταιρείας πληροφορικής εκπαίδευσης και λογισμικού υπολογιστών στην Ινδία– σκέφτηκε τη **Μινιμαλιστική Επιδρομική Εκπαίδευση (ΜΕΕ)**. Το γραφείο της ΜΕΕ ήταν δίπλα σε μια φωτοχογειτονιά, όπου κανένα παιδί δεν είχε πρόσβαση σε υπολογιστή ούτε ήταν ιδιαίτερα εξοικωμένο με την αγγλική γλώσσα. Άνοιξαν μια τρύπα στον τοίχο των γραφείων από την οποία φαινόταν ο υπολογιστής από το δρόμο.

Μέσα σε τρεις μήνες τα παιδιά είχαν αναπτύξει ένα σχετικό επίπεδο γνώσης πληροφορικής χωρίς καμία εκπαίδευση. Μπορούσαν να σερφάρουν στο διαδίκτυο, να κατεβάσουν τραγούδια, να μπουν σε ιστοσελίδες με καρτούν. Εφάραν μέχρι και το δικό τους λεξιλόγιο για να ορίσουν ορολογίες του υπολογιστή, όπως *swi* (= βελόνες) για τον κέρσορα, **κανάλια** για τις ιστοσελίδες και άλλα. Στους τέσσερις μήνες, τα παιδιά μπορούσαν να δημιουργούν φακέλους, να κάνουν αποκοπή και επικόλληση, να δημιουργούν συντομεύσεις, να χρησιμοποιούν άπαιστα το Ms Word.

Δέκα ακόμη κιάσκια τοποθετήθηκαν σε πόλεις της Ινδίας και άλλα 100 είναι στα σχέδια. Όταν τέθηκε το θέμα να απομακρυνθεί το αρχικό κιάσκι, αντίθετοι σε αυτό ήταν τόσο τα παιδιά όσο και οι γονείς τους. Το κιάσκι είναι ακόμη εκεί και το χρησιμοποιούν καθημερινά περίπου 80 παιδιά.

www.hole-in-the-wall.com

Παιδιά προσλημμένα στη δουλειά τους στο σταθμό Stok Learning Station στο Λαντάκχ στα Ιμαλάια, άλλο ένα πρόγραμμα τρύπας-στον-τοίχο.

...είναι απλά μια τρύπα στον τοίχο

Μάθετε όσο πιο πολλά μπορείτε για το **πρόγραμμα Τρύπα-Στον-Τοίχο**. Γράψτε ένα απλό εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης.

Γνωστοποιήστε την ιδέα αυτή σε εκπαιδευτικούς οργανισμούς και κρατικές υπηρεσίες – τόσο στη χώρα σας όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Την επόμενη φορά που θα ταξιδέψετε, προσπαθήστε να βρείτε μια οργάνωση που να δουλεύει για το πρόγραμμα αυτό. Ρωτήστε τους αν θα μπορούσαν να το επεκτείνουν και να το προωθήσουν στον τόπο σας.

6 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

50

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΠΟΛΕΜΟΥ: τώρα είναι η ευκαιρία σας

Είμαι ένας σχετικά φιλελεύθερος Ρεπουμπλικάνος, τελείως μπερδεμένος με το όλο θέμα των Όπλων Μαζικής Καταστροφής. Μου αρέσουν τα αινίγματα, τα παζλ και τα παιχνίδια. Κυρίως, μου αρέσει το κυνήγι θησαυρού. Έφτιαξα το κυνήγι «Βρείτε αυτά τα όπλα» για να μαζέψω τα 25.000\$ που χρειαζόμουν για να συνεχίσω το κολλέγιο, αλλά και για να ζητηνίσω συνειδήσεις για το Ιράκ και για να συγκεντρώσω δωρεές και φιλανθρωπίες.

Το Δεκέμβριο του 2003 ξεκίνησα το παιχνίδι. Ο κόσμος έπρεπε να ψάξει για Όπλα Μαζικής Καταστροφής, ερευνώντας χιλιάδες έγγραφα και αληθινά ντοκουμέντα από τον πόλεμο στο Ιράκ. Ο νικητής θα έπαιρνε ατόφιο χρυσό αξίας 5.000\$ και ένα σάκο γεμάτο μετρητά. Άλλος ένας σάκος με μετρητά θα πήγαινε σε φιλανθρωπικό ίδρυμα της αρεσκείας του και ένα μπιτόνι με βενζίνη θα πήγαινε στον Πρόεδρο Μπους. Πάνω από 1.000 άτομα συμμετείχαν στο παιχνίδι που τελείωσε τον Αύγουστο του 2004.

- Σέιν Μέσσερ

Μερικά θέματα είναι πραγματικά πολύπλοκα, και ο μόνος τρόπος να καταλάβεις τι παίζεται είναι να μελετήσεις πολύ προσεκτικά τα γεγονότα. Αλλά ας μη γελοιάσουμε, αυτό μπορεί να είναι πολύ βαρετό. Γιατί λοιπόν να μην το δούμε σαν ένα παιχνίδι; **Συγκεντρώστε όσο πιο πολλά στοιχεία μπορείτε** για το θέμα. Για τον πόλεμο στο Ιράκ πολλές πληροφορίες ήταν προσβάσιμες σε επίσημες και ιδιωτικές ιστοσελίδες: φυλλάδια από τον πόλεμο, χάρτες της περιοχής, οικονομική αποτίμηση πολλών πτυχών του πολέμου, δηλώσεις των εμπλεγμένων, στοιχεία και αριθμοί.

Μαζέψτε όλες αυτές τις πληροφορίες και θέστε κάποιες ερωτήσεις τις οποίες θα απαντούν οι παίκτες, αφού έχουν μελετήσει όλα τα ντοκουμέντα. Μια απλή ερώτηση θα μπορούσε να είναι: **ο Μ_____ και ο Μ_____ ήταν οι σημαντικότεροι συνήγοροι υπέρ του πολέμου.** Η απάντηση φυσικά είναι ο Μπους και ο Μπλερ. Οι ερωτήσεις δίδονται σε όλους τους παίκτες και ο πρώτος που θα τις απαντήσει όλες σωστά είναι και ο νικητής.

Όσοι περισσότεροι συμμετέχουν τόσο το καλύτερο. Μαζέψτε δημοσιότητα γύρω από το παιχνίδι σας – δεν είναι δύσκολο. Μπορείτε να βάλετε μια τιμή συμμετοχής για να καλύψετε τα έξοδά σας και να πληρώσετε το νικητή.

www.findthoseweapons.com

Οι Ένοπλες Δυνάμεις των ΗΠΑ έδωσαν στους στρατιώτες τους 55 τραπουλόχαρτα με τους πιο καταζητούμενους ανθρώπους στο Ιράκ. Ο Σαντάμ ήταν ο Άσος Μπαστούνι.

www.defenselink.mil/news/Apr2003/pipc10042003.html

www.greatusaflags.com

...βρείτε αυτά τα Όπλα Μαζικής Καταστροφής

Πάρτε όποιο θέμα θέλετε, μαζέψτε τους φίλους σας και κάντε κάτι παρόμοιο.

51

7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

οι γυναίκες κρατούν ΤΟΝ ΜΙΣΟ ΟΥΡΑΝΟ

Πολλές φορές η σκέψη μας εμποδίζεται από λανθασμένες εκτιμήσεις. Σκεφτείτε το εξής: ο πατέρας με τον γιο γυρίζουν με το αυτοκίνητο στο σπίτι. Γίνεται ένα φοβερό τροχαίο και το υρ ηηγαίνουη στο νοσοκομείο. Και των δύο η κατάσταση είναι κρίσιμη. Ένας χειρουργός μπαίνει στην εντατική για να σώσει το αγόρι, ρίχνει μια ματιά στον ασθενή και λέει: «δεν μπορώ να κάνω την επέμβαση, το παιδί είναι ο γιος μου». Αλλά ο πατέρας του παιδιού είναι στο διπλανό φορείο.

Τι λέει ο χειρουργός λοιπόν; Η απάντηση είναι απλή. Ο γιατρός είναι η μητέρα του παιδιού.

Η ανισότητα των δύο φύλων μπορεί να σταματήσει με μια απλή αλλαγή στον τρόπο σκέψης μας. Σκεφτείτε τις γυναίκες ως ηγέτες, ακτιβιστές, ειδικούς και όχι σαν παθητικούς θεατές ή θύματα. Στην πραγματικότητα, οι γυναίκες επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό την κοινωνία. Γι' αυτόν το λόγο τα περισσότερα προγράμματα κατά της φτώχειας απευθύνονται σε γυναίκες. Όπως είπε και ο Μάο, «οι γυναίκες βαστούν τον μισό ουρανό». Ήταν οι γυναίκες από το Σουδάν που σταμάτησαν τις εχθροπραξίες μεταξύ των φυλών Ντίγκα και Νουέρ. Μετά τη σύνοδο που έγινε, οι δύο λαοί συμφώνησαν να σταματήσουν να μάχονται και να μοιραστούν το νερό, τα ψάρια και τη διαφιλονικούμενη γη. Και παρά τη συνεχιζόμενη βία, είναι οι γυναίκες από το Ισραήλ και την Παλαιστίνη που μοχθούν για το κοινό όραμα της ειρήνης. www.adventuredivas.com

Μερικές εξέχουσες γυναίκες της Ινδίας:

Βαντάνα Σίβα:

εξέχουσα ερευνήτρια και ακτιβίστρια της βιοποικιλότητας, της διατήρησης και προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων από απειλές κατά της ζωής και του περιβάλλοντος.

Έλα Μπατ:

ξεκίνησε την Ένωση Γυναικών με Δική τους Επιχείρηση που αντιπροσωπεύει 250.000 γυναίκες εργοδότες. Οργανώνει προγράμματα υγείας και μητρότητας.

Κίραν Μπέντι:

η πρώτη γυναίκα αξιωματούχος στην Αστυνομική Υπηρεσία. Από το 2003 απασχολείται και σε τμήματα του ΟΗΕ. Επίσης, ίδρυσε ένα σώμα για την αναβάθμιση των φυλακών και την πρόληψη του εγκλήματος.

...αναδείξετε την ισότητα των δύο φύλων

Οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται στα ανώτερα στρώματα των οργανισμών. Δεν κάθονται και πολλές στους προεδρικούς θώκους. Αναρωτηθείτε γιατί.

8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

52

ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ: ένα χάρισμα ζωής

Οι μεταμοσχεύσεις σώζουν ζωές – αλλά υπάρχει τεράστια ανάγκη για περισσότερα όργανα και όσο πιο πολύ συζητείται η δωρεά οργάνων τόσο πιο πολλοί άνθρωποι σώζονται. Πάνω από 5.500 άτομα στην Αγγλία είναι σε λίστες αναμονής για κάποιο όργανο και περίπου 400 πεθαίνουν κάθε χρόνο περιμένοντας μάταια την πολυπόθητη μεταμόσχευση.

Οι μεταμοσχεύσεις βασίζονται άμεσα στη γενναιοδωρία των δωρητών και των οικογενειών τους που είναι πρόθυμοι να κάνουν αυτό το δώρο ζωής. Μπορείτε να δωρίσετε τα όργανά σας – αν το έχετε δηλώσει γραπτώς όσο είστε εν ζωή (ή προφορικά ενώπιον δύο μαρτύρων) ή αν το άτομο που είναι υπεύθυνο για το άψυχο σώμα σας μετά το θάνατο επιθυμεί κάτι τέτοιο και δεν υπάρχει λόγος να πιστεύει ότι εσείς θα ήσασταν αντίθετοι. Οι νόμοι περί του θέματος ποικίλλουν από χώρα σε χώρα.

Τα όργανα που μπορούν να μεταμοσχευθούν είναι: η καρδιά, οι πνεύμονες, τα νεφρά, το πάγκρεας, το ήπαρ και το λεπτό έντερο. Οι ιστοί που μπορούν να μεταμοσχευθούν είναι: ο κερατοειδής χιτώνας, το δέρμα, τα οστά, οι βαλβίδες της καρδιάς και οι τένοντες.

Ο κερατοειδής χιτώνας μεταμοσχεύεται σε άτομα που έχουν σοβαρή ασθένεια ή τραυματισμούς στα μάτια. Τα οστά και οι τένοντες χρησιμοποιούνται στην αποκατάσταση κάποιου τραυματισμένου άκρου, ενώ οι μεταμοσχεύσεις οστών γίνονται και σε περιπτώσεις καρκίνου. Οι βαλβίδες της καρδιάς ηηγαίνουη σε μωρά που γεννιούνται με καρδιακά προβλήματα, ενώ το δέρμα χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις βαρέων εγκαυμάτων. Οι τένοντες επιδιορθώνουν κινητικά προβλήματα. www.uktransplant.org.uk

Στην Αγγλία μέχρι τον Μάρτιο του 2005 είχαν γίνει 2.242 μεταμοσχεύσεις οργάνων χάρη στη γενναιοδωρία 752 δωρητών μετά το θάνατό τους. Άλλοι 2.375 βρήκαν το φως τους μετά τις επιτυχείς μεταμοσχεύσεις κερατοειδούς. Περισσότεροι από ένα εκατομμύριο άνθρωποι έχουν γραφτεί σε λίστες δωρητών οργάνων.

...δεν σας κοστίζει απολύτως τίποτα

Γνωστοποιήστε την πρόθεσή σας να δωρίσετε τα όργανά σας, στους φίλους σας, την οικογένεια και τη γιατρό σας. Εγγραφείτε στη Διεθνή Λίστα Δωρητών. Ενθαρρύνετε τους φίλους και τους συγγενείς σας να κάνουν το ίδιο. Είναι μια κίνηση που δεν στοιχίζει τίποτα, αλλά βοηθάει στην επίλυση πολλών προβλημάτων.

53

9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

μαζέψτε ΟΛΑ ΤΑ ΨΙΛΑ ΣΑΣ

Τα ψιλά και τα κέρματα στις τσέπες είναι πολλές φορές μπελάς – χαλάει και το στρώσιμο των παντελονιών. Άλλωστε τα φουσκωμένα με ψιλά πορτοφόλια δεν είναι και το πιο άνετο πράγμα. Το μόνο που μένει να κάνετε είναι να τα **ελαφρύνετε**. Κάθε βράδυ που γυρίζετε στο σπίτι αδειάστε όλα τα ψιλά σε ένα βοζάκι ή σε έναν κουμπιέρα ή κάτω από το στρώμα σας – όπου σας βολεύει.

Θα εκπλαγείτε από το πόσο γρήγορα αυξάνεται το ποσό. Και δεν θα σας έλειπαν και ποτέ τα χρήματα αυτά. Στο τέλος του χρόνου – ή όποτε γεμίσει το βάζο – θα είστε στην ευχάριστη θέση να προβληματίζεστε για το πού να τα δωρίσετε. Ακόμα και αυτά τα μικροποσά κάνουν τη διαφορά.

Αναφέρουμε μερικές ιστοσελίδες σχετικές με το θέμα:

www.globalgiving.com

www.giveindia.org

www.justgiving.com

...και προσφέρετε μια περιουσία

Πόση διαφορά μπορούν να κάνουν τα ψιλά σας. Υπάρχουν τόσα πολλά ενδιαφέροντα πράγματα που μπορείτε να κάνετε με αυτά. Βάλτε τα ψιλά σας για να αλλάξετε τα κακώς κείμενα.

Μπορείτε να δώσετε:

- 5 λίρες για να στείλετε προσεκτικά διαλεγμένα βιβλία στην Αφρική: www.bookaid.org
- 17 λίρες για μια εγχείρηση καταράκτη ενός ενήλικα: www.sightsavers.org
- 200 λίρες για ένα μπαλονάκι στην καρδιά ενός ασθενή: www.pumpaid.org

Μπορείτε να γίνετε ακόμα πιο φιλόδοξοι και να επιλέξετε ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα από την ιστοσελίδα της Global Giving. Δύο παραδείγματα από το Ελ Σαλβαδόρ:

- Βοηθήστε μια οικογένεια αγροτών να αγοράσουν τη γη στην οποία εργάζονται. Κοστίζει 7.535 δολάρια.
- Σώστε το τροπικό δάσος, βοηθώντας τους πενήντα εθελοντές του SalvaNATURA, μην αφήνεται να κάβουν τα δέντρα. Κοστίζει 10.000 δολάρια.

Όλα τα παραπάνω είναι απλές προτάσεις που δείχνουν τι θα μπορούσατε να κάνετε με τα χρήματά σας.

Κάντε **χοντρά** πράγματα με τα **ψιλά** σας.

10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

54

ΕΡΓΑΛΕΙΑ στα σωστά χέρια

Δίνοντας εργαλεία βοηθάτε τον κόσμο να εργαστεί και να βγάλει τα προς το ζην – είναι το ίδιο με το να μαθαίνεις ψάρεμα σε κάποιον που πεινάει χωρίς απλώς να του δίνεις τα ψάρια. Σε χώρες όπως η Τανζανία και η Γκάνα, είναι εξαιρετικά δύσκολο και ακριβό να αποκτήσει κάποιος εργαλεία για να βγάλει το ψωμί του. Τα πράγματα είναι δύσκολα αλλά υπάρχει μια ευφάνταστη λύση.

Η οργάνωση Εργαλεία για την Αυτο-Στήριξη (ΕΑΣ) συγκεντρώνει και στέλνει κάθε χρόνο σε έξι χώρες της Αφρικής εργαλεία εξαιρετικής ποιότητας συνολικού βάρους 500.000 τόνων. Τα εργαλεία τα παίρνουν τεχνίτες για να μπορέσουν να εργαστούν και να ζήσουν. Η ΕΑΣ, επίσης, εκπαιδεύει ανθρώπους για τη σωστή χρήση και φύλαξη των εργαλείων. Μπορείτε να ενισχύσετε το τοπικό παράρτημα της ΕΑΣ ή να μαζέψετε κάποια εργαλεία, τα οποία η ΕΑΣ θα φροντίσει να στείλει στα φτωχότερα μέρη της Αφρικής.

Ποια εργαλεία είναι απαραίτητα;

Μεγαλύτερη ζήτηση υπάρχει για εργαλεία ξυλουργικής, σιδηρουργίας, κατασκευών και υδραυλικής, επεξεργασίας δερμάτων, κατασκευής υποδημάτων, επιδιόρθωσης αυτοκινήτων και ποδηλάτων καθώς και επεξεργασίας μετάλλων. www.tfsr.org

Οι αφρικανοί αδελφοί μου έχουν πολλά προσόντα, έχουν όρεξη για δουλειά και πολλά αποθέματα ενέργειας. Εργάζονται σκληρά για να προσδεύσουν και να αναπτυχθούν οι κοινότητές τους και ολόκληρη η ήπειρός τους, ενάντια σε όλα τα προγνωστικά. Δεν μπορούν όμως να δουλέψουν με γυμνά χέρια.

- Αιδεσιμότατος Ντέζμοντ Τούτου σε δηλώσεις στο BBC

...διαδώστε και συνδράμετε την αυτο-στήριξη

Οργανώστε μια προσπάθεια συγκέντρωσης εργαλείων.

Ελάτε σε επαφή με την ΕΑΣ. Θα σας δώσουν τη λίστα με τα πλέον απαραίτητα εργαλεία και θα σας ενημερώσουν για τα πλησιέστερα σημεία συγκέντρωσης.

Ενημερώστε για το θέμα τους φίλους, τους συγγενείς και τους συναδέλφους σας στη δουλειά. Πείτε τους τι κάνετε και τι χρειάζεστε. Μαζέψτε εργαλεία και ηγησείτε τα στα σημεία συγκέντρωσης.

55

11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

οργανώστε μια FLASHMOB

Οι flashmobs (αστραπιαίες μάζες) δημιουργήθηκαν για να διασκεδάζουν και να προκαλούν σύγχυση. Πρόκειται για αυθόρμητες συγκεντρώσεις ανθρώπων, αλλά στην πραγματικότητα οργανώνονται εν κρυπτώ μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή ημνυμάτων σε κινητά. Απαιτεί απόλυτο συγχρονισμό και ακρίβεια για να είναι αποτελεσματική. Μεγάλες ομάδες ανθρώπων μαζεύονται σε δημόσιους χώρους για ένα σύντομο χρονικό διάστημα. Σε προκαθορισμένο χρόνο, όλα τα μέλη αποχωρούν προς διαφορετικές κατευθύνσεις.

Το φαινόμενο των flashmobs πρωτοεμφανίστηκε στη Νέα Υόρκη το 2003. Η τρέλα γρήγορα εξαπλώθηκε σε όλη την Αμερική ενώ επεκτάθηκε σε Ασία και Ευρώπη. Η Γερμανία είναι σήμερα το κέντρο των εξελίξεων. Υπάρχουν καταγεγραμμένες ομάδες σε 21 πόλεις και εκδηλώνονται flashmobs σχεδόν κάθε βράδυ της εβδομάδας.

Φαινομενικά πρόκειται για ασήμαντη δραστηριότητα, αλλά δεν είναι αναγκαστικά έτσι τα πράγματα. Μια flashmob γίνεται θέμα συζήτησης τόσο από αυτούς που συμμετείχαν όσο και από αυτούς που άκουσαν γι' αυτή. Περνάς τα μηνύματά σου, έστω και υποσυνείδητα.

www.flashmob.co.uk

Η πρώτη flashmob στο Λονδίνο έγινε ακριβώς στις 18.30 στις 7/8/2003. Το Sofas UK στο κέντρο του Λονδίνου κυριεύτηκε από 250 ιδρωμένους ανθρώπους που μιλούσαν χωρίς να προφέρουν το γράμμα «ο». Είχαν σταλεί ηλεκτρονικά μηνύματα σε ύσους είχαν γραφτεί στην ιστοσελίδα του LondonMob. Είχαν δοθεί οδηγίες για να συναντηθούν σε μια παμπ ακριβώς στις 18.17, όταν και θα δίνονταν περαιτέρω πληροφορίες. Όταν έφτασε η μάζα στο Sofas UK, αν και στην ώρα τους, είδαν ότι ο ιδιοκτήτης είχε κλείσει το κατάστημα νωρίτερα για να πιει μια δροσερή μπύρα – έκανε πολύ ζέστη. Πείστηκε να ανοίξει το μαγαζί του και οι mobsters του έδωσαν συγκαρτήρια για την ποιότητα των επίπλων, πριν αποχωρήσουν.

Μια άλλη φορά, 200 άτομα κρατώντας ομπρέλες τραγουδούσαν στην απογευματινή λιακάδα με συντροφιά τα κινητά τους στο συντριβάνι της αυλής του Somerset House, πρώην έδρα των Γενικών Αρχείων του Λονδίνου. Η μάζα κατέφτασε ακριβώς, στις 18.25 από παμπ του Γουέστ Εντ. Ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να στείλουν sms σε κάποιον κολλητό τους για να τους τηλεφωνήσει ακριβώς στις 18.30 και να χτυπήσουν έτσι όλα τα κινητά μαζί, συνοδεύοντας το τραγούδι των mobsters.

...κάντε έτσι μια δήλωση

Γίνετε και εσείς ένας Flashmobster.

12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

56

ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ: καιρός να γυρίσετε το διακόπτη

Περίπου το 30% των ρύπων CO₂ προέρχεται από την καύση πρώτων υλών για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος.

Το πράσινο ρεύμα (ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές όπως ο αέρας και το νερό) δεν αφήνει καθόλου CO₂. Πώς γίνεται αυτό; Οι παραγωγοί ρεύματος στην Αγγλία υποχρεούνται διά νόμου να παράγουν το 3% της ποσότητας ρεύματος (αυξανόμενο στο 15% μέχρι το 2015) από ανανεώσιμες πηγές. Άλλες χώρες έχουν υιοθετήσει παρόμοιες νομοθεσίες. Οι εταιρείες έχουν ένα πιστοποιητικό που βεβαιώνει ότι παράγουν ρεύμα από «πράσινες» πηγές. Και αν παράγουν περισσότερο από αυτό που τους αναλογεί, τότε μπορούν να πουλήσουν το πλεόνασμα σε άλλες εταιρείες, οι οποίες το χρησιμοποιούν σαν δικό τους και μπορούν, έτσι, να μην παράγουν το δικό τους πράσινο ρεύμα.

Προσφορά και ζήτηση. Ο καλύτερος τρόπος για να ενθαρρυνθούν οι εταιρείες να παράγουν πράσινη ενέργεια είναι να το απαιτούν περισσότερο οι καταναλωτές και να αγοράζουν ρεύμα από εταιρείες που έχουν πλεόνασμα παραγωγής πράσινου ρεύματος και δεν το δίνουν σε άλλες εταιρείες.

www.foe.co.uk www.greenelectricity.org/domestic.html

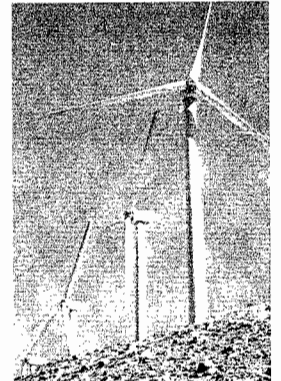
Πηγές ρεύματος:

Έντονο πράσινο – τουρμπίνες αέρα, ηλιακές επιφάνειες, υδροηλεκτρική ενέργεια, όλα χρησιμοποιούν φυσικές πηγές και δεν αφήνουν ρύπους διοξειδίου του άνθρακα.

Απαλό πράσινο – βιομάζες και καύση φυτικών υλικών. Οι επικωματώσεις στις χωματερές και τα βιοαποβλήματα εκπέμπουν μεθάνιο, το οποίο μπορεί να καεί για παραγωγή ενέργειας.

Συμβατικό – καύση πετρελαίου, άνθρακα ή αερίου. Η καύση τέτοιων μη ανανεώσιμων πηγών είναι ο κυριότερος παράγοντας αύξησης του διοξειδίου στην ατμόσφαιρα.

Πυρηνικό – δεν παράγεται διοξείδιο, αλλά το πρόβλημα σε αυτή την περίπτωση είναι τα πυρηνικά απόβλητα.

...στραφείτε σε μια πιο υπεύνητη παροχή ρεύματος

Επιλέξτε τον πράσινο ηλεκτρισμό. Μπορείτε να το κάνετε αυτό online.

Μπείτε στην ιστοσελίδα του www.eculicity.com, που παρέχει ρεύμα απευθείας στους ενδιαφερόμενους χρήστες.

Το πιο σημαντικό είναι να μειώσετε την καθημερινή σας κατανάλωση ρεύματος με όποιον τρόπο μπορείτε.

57

13 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

μάθετε μια νέα γλώσσα ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ ΤΩΡΑ

Τα νοήματα είναι το κυριότερο μέσο επικοινωνίας για τους κωφούς. Είναι η κύρια γλώσσα που μαθαίνουν. Χειρονομίες που ερμηνεύονται οπτικά. Κάθε λέξη έχει την αντίστοιχη χειρονομία. Υπάρχουν νεύματα για κάθε γράμμα του αλφαβήτου. Υπάρχει διαφοροποίηση ανάμεσα στη βρετανική νοηματική και την αμερικανική νοηματική γλώσσα. Και, όπως και με τις ομιλούσες γλώσσες, υπάρχουν και εδώ ιδιωτισμοί και αργκό.

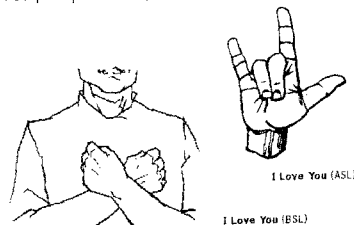
Ο κοινωνικός συνυπολογισμός είναι η κύρια ιδέα της γενιάς μας – να βρίσκουμε τρόπους να δεχόμαστε ανθρώπους παρά τις δυσκολίες και τις αναπηρίες. Για παράδειγμα, να ενθαρρύνουμε άτομα με μαθησιακές δυσκολίες να συμμετέχουν σε κανονικά σχολεία, να κάνουμε τα δημόσια κτίρια προσβάσιμα σε αναπήρους κτλ. Αν συναντήσετε κάποιον κωφόλαλο, ανακαλύψτε πώς προτιμά να επικοινωνεί. Το να μάθετε μερικά νοήματα δείχνει την αφοσίωσή σας σε μια πιο δίκαιη και ανεκτική κοινωνία. Δεν είναι και τόσο δύσκολο – πολλές λέξεις βασίζονται σε κινήσεις που αναπαριστούν την ουσία της λέξης. Για παράδειγμα:

Τι κάνεις: Ανοίξτε τα χέρια σας και ακουμπήστε το στήθος σας, μετά κινήστε τα προς τα έξω, σφίγγοντας τις γροθιές και σηκώνοντας τους αντίχειρες.

Πεινάω: Με σφιγμένη τη γροθιά, κάντε ένα κύκλο στο στομάχι σας. Με τον ίδιο τρόπο δηλώνεται και η χώρα της Ουγγαρίας (= Hungary).

Ευχαριστώ: Με τεντωμένα δάχτυλα, φέρτε το χέρι στο πηγούνι σας και με απαλές κινήσεις φέρτε το χέρι μπροστά μια, δυο φορές.

www.british-sign.co.uk www.learnbsl.org

...και μιλήστε στους κωφούς

Ξεκινήστε με μια πρόταση. Αυτή είναι μια απλή φράση για αρχή. Πρώτα βρείτε κάποιον/α που θέλετε να του το πείτε. Και μετά πείτε το, με πάθος!

Εγώ (δείξτε τον εαυτό σας)

Σε (δείξτε το άλλο άτομο)

Αγαπώ (σταυρώστε τα κλειστά ή τεντωμένα χέρια σας στο μέρος της καρδιάς, με τις παλάμες στραμμένες προς τα μέσα)

14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ του Αγίου Βαλεντίνου

58

ΠΛΕΞΙΜΟ: βγάλτε τις βελόνες

Η Peace Fleece ψάχνει να βρει κοινό έδαφος σε πολιτικά και θρησκευτικά χωρισμένους ανθρώπους. Ξεκίνησε από τον Πίτερ Χάγκερτι και τον Μάρτι Τρέισι το 1989, όταν και αγόραζαν μαλλί από τη Σοβιετική Ένωση, ελπίζοντας ότι με το εμπόριο θα διακετόταν η απειλή του πυρηνικού πολέμου. Από τότε δημιούργησαν συνδέσμους με βοσκούς στη Ρωσία, την Κιργιζία, το Ισραήλ και την Παλαιστίνη, αλλά και στη Μοντάνα, το Οχάιο, το Τέξας και το Μέιν, προάγοντας την αμοιβαία κατανόηση και την οικονομική ανεξαρτησία.

Ο συνδυασμός μαλλιού από όλο τον κόσμο σε ένα νήμα συμβολίζει την ειρήνη. Αντιδρώντας στον πόλεμο στο Ιράκ, η Peace Fleece σκέφτηκε το «Μπλε της Βαγδάτης», ένα νέο χρώμα τόσο έντονο όσο ο ουρανός της ερήμου. Όλα τα έσοδα από τις πωλήσεις του «Μπλε της Βαγδάτης» πηγαίνουν στο Neve Shalom/Wahat al Salaam, μια διεθνή κοινότητα στο Ισραήλ, την οποία ίδρυσε ένας δομικανός μοναχός, ο Μπρούνο Χουσάφ.

Το πλέξιμο από μόνο του μπορεί να αποτελέσει πολιτική πράξη. Πρόκειται για την «αυτοεπάρκεια» και τον αυτοσχεδιασμό, μια εναλλακτική αντίδραση στις ιδιοτροπίες της βιομηχανίας της μόδας και την εκμετάλλευση των εργαζομένων σε αυτές. Τα αγόρια που πλέκουν σπάνε το φυλετικό κατεστημένο. Έτσι πιστεύει η Cast Off, μια αντάρτικη ομάδα πλεξιμάτου που ιδρύθηκε στην Αγγλία το 2000 από τη σχεδιάστρια Ρέιτσελ Μάθιους και την καλλιτέχνιδα Άμι Πλαντ.

www.peacefleece.com www.castoff.info/shop.asp

Στο χωριό της ειρήνης Neve Shalom, Εβραίοι, Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι ζουν αρμονικά, ακολουθώντας ο καθένας τις παραδόσεις και την πίστη τους, με σεβασμό στους άλλους. Η έμπνευση είναι από τα λόγια της Βίβλου: «Εθνος δεν θα σπρώξει ξίφος εναντίον άλλου έθνους, ούτε θα μαθαίνουν πια πόλεμο». Η ειρήνη είναι μορφή τέχνης. Δεν γίνεται από μόνη της. Πρέπει να μάθεις σε κάποιον να είναι ειρηνικός. Μπορείτε να πάτε ως εθελοντές στο Neve Shalom/Wahat al Salaam

www.nswas.com

...κεντητό νήμα για την ειρήνη

Αν δεν έχετε πιάσει ποτέ στα χέρια σας βελόνες, τώρα είναι η στιγμή να το κάνετε. Παραγγείλτε μαλλί από την Peace Fleece και φτιάξτε τις κυζάμες σας.

59

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Η αχυρένια ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Η μέθοδος δεν-κάνω-τύποτα στην αγροτική ζωή βασίζεται σε τέσσερις αρχές:

1. Όχι καλλιέργειες
2. Όχι λιπάσματα
3. Όχι ξεχορτάρισμα
4. Όχι μικροβιοκτόνα

Παραδέχομαι ότι είχα και τις αποτυχίες μου στα σαράντα χρόνια που ακολουθώ τα παραπάνω. Επειδή όμως ήμουν στη σωστή κατεύθυνση, έχω τώρα σοδειές που είναι ισάξιες, αν όχι καλύτερες, από τις επιστημονικά καλλιεργημένες σοδειές. Και το πιο σημαντικό είναι ότι η μεθοδός μου αποδίδει με ελάχιστη εργασία και έξοδα, τα οποία μάλιστα σκοπεύω να μειώσω στο μηδέν – αν είναι εφικτό.

Σε κανένα σημείο της διαδικασίας της καλλιέργειάς μου δεν υπάρχει ίχνος μόλυνσης, ενώ το έδαφος παραμένει πάντα γόνιμο. Σας διαβεβαιώνω ότι όλοι μπορούν να καλλιεργήσουν με αυτό τον τρόπο.

– Μασανόμπου Φουκουγιόκα, συγγραφέας της Αχυρένιας Επανάστασης

Ο Μασανόμπου Φουκουγιόκα είναι ένας ιάπωνας αγρότης που επινόησε μια επαναστατική μέθοδο καλλιέργειας. Οι μονοκαλλιέργειες, το όργωμα της γης, τα εντομοκτόνα και τα λιπάσματα απορρίφθηκαν. Προς έκπληξη όλων, χρόνο με το χρόνο οι σοδειές του μεγάλωναν, μέχρι που τελικά παρήγαγε περισσότερα από όσα αν χρησιμοποιούσε τα συμβατικά μέσα και τεχνικές. Μαθητές σε όλο τον κόσμο συνεχίζουν να πειραματίζονται με τη φυσική μέθοδο του Φουκουγιόκα, θέτοντας σε αμφισβήτηση όλη τη βάση της παγκόσμιας αγροτικής πολιτικής. Ο Φουκουγιόκα πιστεύει ότι έτσι μπορεί να αλλάξει και το άγονο έδαφος της Αφρικής.

Το βιβλίο της Αχυρένιας Επανάστασης (*One-Straw Revolution*) μπορείτε να το βρείτε στην Amazon. Για πληροφορίες επικοινωνήστε στο oibs@bom2.vsnl.net.in www.seedballs.com/2seedpa.html

Άλλα βιβλία με παρόμοιο «επαναστατικό» περιεχόμενο είναι τα εξής: *Gaia* του Τζέημς Λάβλοκ, *Small is Beautiful: economics as if people mattered* του Ε. Σουμάχερ, *Pedagogy of the Oppressed* του Πάολο Φρίερ, *Rules for Radicals* του Σαούλ Αλίνσκι, *Limits to Medicine: Medical Nemesis, the Expropriation of Health* και το *De-schooling Society* του Ιβάν Ίλιτς.

...αλλάξτε τον τρόπο που σκέφτεστε

Κάντε τη δική σας λίστα με έξι βιβλία που μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο. Πείτε στους φίλους σας να τα διαβάσουν.

16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

60

ΟΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΈΧΟΥΝ ΠΛΑΚΑ

Προτεούμε ότι ο κόσμος θα ήταν καλύτερος αν ο καθένας μας μπορούσε να πάει σε κάποια από τις Ομάδες Συνάντησης *Meetup*. Αυτός είναι ο στόχος μας.

Η meetup.com βοηθάει τους ανθρώπους να έρθουν σε επαφή με άλλους ανθρώπους με παρόμοια ενδιαφέροντα ή σκοπούς. Είναι η αφετηρία δημιουργίας και διατήρησης ισχυρών, τοπικών κοινωνικών ομάδων. Οι συναντήσεις της οργάνωσης είναι συνήθως ανεπίσημες και γίνονται σε μηνιαία βάση, ανοικτές στον καθένα – μπορείτε να φέρετε και φίλους σας αν θέλετε – σε δημόσια μέρη, όπως καφετέριες και πάρκα, αν και μερικές γίνονται και σε ιδιωτικά γραφεία ή σπίτια. Μερικές συναντήσεις έχουν θεματικές ενότητες, όπως το πλέξιμο ή οι ξένες γλώσσες· άλλες γίνονται για έναν κοινό σκοπό, όπως μια διαμαρτυρία για την καταπάτηση των δικαιωμάτων των γυναικών ή η στήριξη ενός συγκεκριμένου πολιτικού υποψηφίου. Σε άλλες απλώς γίνεται κουβεντούλα.

Υπάρχουν χιλιάδες τοπικές Ομάδες Συνάντησης σε όλο τον κόσμο με χιλιάδες ενδιαφέροντα. Υπάρχουν ομάδες συνάντησης για την ισπανική γλώσσα, για τη φιλοσοφία, για τους οπαδούς του Έλβις, για τους υποστηρικτές της δίαιτας του Άικινς, για κρασοπατέρες, χαρτόμουτρα, αθλητές μαραθωνίου, ιδιοκτήτες πεκινούα, οπαδούς του Χάρι Πότερ, φωτογράφους, μπλόγκερς, ακτιβιστές...

Πάνω από ένα εκατομμύριο άνθρωποι σε όλο τον κόσμο είναι μέλη μιας τουλάχιστον Ομάδας Συνάντησης. Αυτές φέρνουν πιο κοντά τους ανθρώπους, ταρασκουνούν τους πολιτικούς, δίνουν φωνή στον κόσμο... Και όλα αυτά με τρελό κέφι.

www.meetup.com www.greendrinks.org

Τα δικαιώματα των μελών της *Meetup*:

Το δικαίωμα της συνάντησης: δωρεάν, μηνιαίως, ανοικτές για όλους.

Το δικαίωμα της μυστικότητας: η ηλεκτρονική σας διεύθυνση δεν γνωστοποιείται χωρίς έγκριση.

Το δικαίωμα να μην ενοχλείστε από διαφημίσεις: όχι pop-ups, αγγελίες, όχι spam.

Το δικαίωμα να συναντιέστε, σχεδόν, για τα πάντα: το meetup.com είναι μη δογματικό και μη οπαδικό. Ο καθένας έχει πρόσβαση στις Ομάδες για τα πάντα (εκτός από το μίσος και την αισχρολογία).

Το δικαίωμα να επιλέγετε τον τόπο συνάντησης: Οπουδήποτε μπορείτε να βρεθείτε. Αν είναι ιδιωτικός χώρος, πάρτε ένα ποτό και κεράστε τον ιδιοκτήτη.

...ευκαιρία να μάθετε, να κάνετε, να αλλάξετε

Γίνετε και εσείς μέλος μιας τοπικής Ομάδας η Λέσχης Συνάντησης σχετικά με κάτι που σας ενδιαφέρει. Αν δεν υπάρχει, ξεκινήστε την εσείς.

61

17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

σταματήστε να ΤΡΩΤΕ ΓΑΡΙΔΕΣ

Τεράστιες ποσότητες γαρίδας εκτρέφονται στις αναπτυσσόμενες χώρες. Περισσότεροι από τέσσερα εκατομμύρια τόνοι γαρίδας μεταφέρονται με καράβια κάθε χρόνο για να καταναλωθούν στις πλούσιες χώρες. Αυτό προκαλεί μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα στις χώρες προέλευσης.

Το ψάρεμα της γαρίδας είναι τεράστιο απειλή για το οικοσύστημα και τη θαλάσσια ζωή. Το 75% των γαριδών φαρύεται κυρίως από βάρκες που ρίχνουν τεράστια δίκτυα σε εκβολές παταμών, κόλπους και καταφύγια. Αυτό καταστρέφει τον πυθμένα και παρασύρει ό,τι βρίσκεται στο πέραςμα της τράτας. Περίπου δέκα κιλά νεκρά ψάρια, κελώνες και άλλα θαλάσσια είδη πετιούνται για κάθε κιλό γαρίδας που μαζεύεται. Το ψάρεμα της γαρίδας ευθύνεται για το 33% των πετμένων ψαριών, ενώ παράγει και αποτελεί μόλις το 2% του θαλασσινού μας φαγητού.

Ούτε όμως η εκτροφή γαρίδας είναι η λύση. Καταστρέφει την αγροτική ζωντόνια και τα χωράφια στις παράκτιες περιοχές. Όταν κατασκευάζονται τέτοια εκτροφεία, το θαλασσινό νερό, τα χημικά και τα λιπάσματα μεταφέρονται στο έδαφος, αλλοιώνοντας την ποιότητα της γης και περιορίζοντας τη γονιμότητα. Ένα εκτροφείο γαρίδας προσφέρει δουλειά σε 65 συνολικά άτομα, εκτοπίζοντας όμως 50.000 άτομα, μέσα από απώλειες της παραδοσιακής αλιείας και καλλιέργειας. Καταστρέφεται το φυσικό παράκτιο περιβάλλον. Σχεδόν το 25% των τροπικών παραθαλάσσιων δασών έχει καθεί για να χτιστούν εκτροφεία γαρίδας. Κάθε κιλό γαρίδας εκτροφείου χρειάζεται δύο έως τέσσερα κιλά πρωτεΐνης, η οποία προέρχεται από άγρια ψάρια. www.worldwatch.org/pubs/goodstuff/shrimp

Η βιομηχανία εκτροφής γαρίδας στο Εκουαδόρ έχει αναπτυχθεί ραγδαία τα τελευταία τριάντα χρόνια. Καταλαμβάνει περίπου 500.000 εκτάρια από το παλιό τροπικό δάσος και από παράκτια καλλιέργησιμη γη. Οι διεφθαρμένοι κυβερνητικοί αξιωματούχοι και οι άπληστοι παραγωγοί συνεργούν και καταλαμβάνουν τους ανθρώπους των ακτών από την παραδοσιακή αλιεία, αλλά και την παραγωγή ξυλείας από το παράκτιο δάσος. Σε συνεργασία με τη Greenpeace και τη Fundecol επιχείρησαν με τα γυμνά τους χέρια να καταστρέψουν μία μονάδα εκτροφής γαρίδας και να επαναφέρουν το αρχικό τροπικό περιβάλλον.

βοηθήστε το περιβάλλον

Δραστηριοποιηθείτε για να σταματήσει η κατανάλωση γαρίδας. Για κάθε χίλια άτομα που δεν θα τρώνε γαρίδες, 5,4 τόνοι θαλάσσιων ζώων θα σώζονται κάθε χρόνο.

18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

62

ΣΤΕΙΛΤΕ MAIL στον Μπιλ Γκέιτς

Ο Μπιλ Γκέιτς λαμβάνει καθημερινά περίπου τέσσερα εκατομμύρια ηλεκτρονικά μηνύματα. Πολλά από αυτά είναι spam – ανεπιθύμητη αλληλογραφία. Τα στέλνουν εξαιτίας του πλούτου που κατέχει ή επειδή πολλοί πιστεύουν ότι σκεύει πολύ μεγάλη εξουσία στον ψηφιακό κόσμο ή απλώς γιατί είναι ο Μπιλ Γκέιτς.

Όλα αυτά τα ανεπιθύμητα ηλεκτρονικά μηνύματα θα έπρεπε να τον προβληματίσουν σχετικά με το τεράστιο ζήτημα των spam – πέρα από το χρόνο που σας τρώει αυτός ο μπελός. Μέχρι και 80% της κίνησης των ηλεκτρονικών μηνυμάτων είναι spam, πολλά εκ των οποίων είναι πορνογραφικού περιεχομένου ή διαφημιστικά σεξουαλικών βοηθημάτων που στοχεύουν να ελαφρύνουν λίγο την τσέπη των ηλιθίων.

Ως η μεγαλύτερη εταιρεία software στον κόσμο, η Microsoft είναι σε θέση να δράσει – να μας προστατεύσει από όλα αυτά τα ανεπιθύμητα μηνύματα και να σταματήσει τη διάδοσή τους. Ο Μπιλ Γκέιτς επανδρώνει ολόκληρο τμήμα που ελέγχει τα ηλεκτρονικά μηνύματα που λαμβάνει καθημερινά. Πιθανότατα δεν θα διαβάσει ποτέ αυτό που θα του στείλετε. Αν όμως κατακλύζεται καθημερινά όλο και με περισσότερα μηνύματα, τότε ίσως κάνει κάτι.

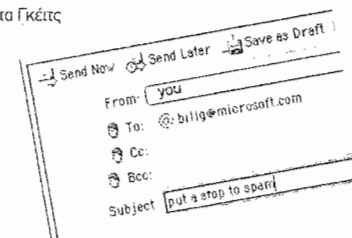
billg@microsoft.com askbill@microsoft.com

www.zpub.com/un/bill www.microsoft.com www.gatesfoundation.org

Τα σημαντικά προβλήματα μπορούν να επιλυθούν. Η πραγματικότητα γύρω μας δημιουργεί την αίσθηση της αναγκαιότητας, αλλά και την αισιοδοξία. Πιστεύουμε ότι αυξάνοντας την αμεροληψία και τις ευκαιρίες, ο κόσμος θα γίνει πολύ καλύτερο μέρος. Τα χρόνια που έρχονται θα φέρουν επιτεύγματα στην υγεία και την εκπαίδευση και κατανοώντας τα μερίδια της παγκόσμιας ευθύνης που μας αναλογεί, θα διασφαλίσουμε ότι αυτά τα επιτεύγματα θα φτάσουν εκεί που πρέπει.

– Μπιλ Γκέιτς και Μελίντα Γκέιτς

Ο Μπιλ και η Μελίντα Γκέιτς δεν είναι μόνο λόγια. Το Ίδρυμα Γκέιτς έχει πειρασιά ύψους 27 δις δολαρίων και χρηματοδοτεί πρωτοβουλίες για την παγκόσμια υγεία, βιβλιοθήκες αλλά και σχολεία στις ΗΠΑ – όπως, επίσης, πολλά χρήματα δωρίζονται στις κοινότητες του Πασίφικ Νορθ Γουέστ, εκεί όπου έχει έδρα η Microsoft. Ο Μπιλ Γκέιτς δεν είναι μόνο ο πιο πλούσιος άνθρωπος στον κόσμο, αλλά και ο πιο φιλόanthropos.

...για να βάλει ένα τέλος στα spam

Στείλτε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στον Μπιλ Γκέιτς και ενημερώστε τον ότι δεν πάει άλλο με τα ενοχλητικά spam και τα διαφημιστικά για φθηνά βιάγκρα. Πείτε του ότι περιμένετε από τη Microsoft να βρει μια λύση.

63

19 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ χωρίς βία

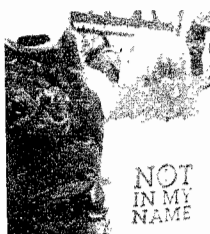

Η χωρίς βία άμεση δράση μπορεί να είναι ένας καλός και αποτελεσματικός τρόπος για να αλλάξουν τα πράγματα. Είναι παρεξηγημένη και χαρακτηρίζεται πολύ «ακραία», πολύ «πολιτική» ή ακόμα και «παράνομη». Σίγουρα είναι ακραία, συχνά πολιτική και μερικές φορές προκαλεί και το νόμο, αλλά έχει μακρά παράδοση επιτυχίας: Το Πάρτι Τσαογίου της Βοστώνης, όταν δηλ. πέταξαν το τσάι στη θάλασσα, ήταν η αφετηρία της ανεξαρτησίας της Αμερικής. Οι Πορείες του Γκάντι ανέδειξαν τις αδικίες της βρετανικής κυριαρχίας στην Ινδία και παρακίνησαν τον κόσμο να στηρίξει την ανεξαρτησία της Ινδίας. Ο Γκάντι έκανε τη μη δράση πολιτική φιλοσοφία. Ο Πίτερ Χέιν ηγήθηκε της **Εκστρατείας κατά του Απαρτχάιντ** και σταμάτησε την περιοδεία των νοτιοαφρικανών αθλητών στην Αγγλία. Το **Κίνημα Πολιτικών Δικαιωμάτων των ΗΠΑ** ξεκίνησε μοϊκόταξ κατά των φυλετικών διαχωρισμών. Οι **Φίλοι της Γης** στην Αγγλία άρχισαν να επιστρέφουν στη Schwerkpe άδεια μπουκάλια που δεν ήταν «επιστρέψιμα». Τέτοιες κινήσεις είναι πλέον συνηθισμένη τακτική.

Το **οικολογικό κίνημα** έχει ενσωματώσει σημαντικά στοιχεία άμεσης δράσης στις εκστρατείες κατά της πυρηνικής ενέργειας, για τη διάσωση των τροπικών δασών, την κατάργηση των παρασυσρόμενων δικτύων ψαρέματος, για το αντιπολεμικό κίνημα και τον πυρηνικό αφοπλισμό.

www.greenpeace.org

ruckus.org

Οι λειτουργίες μιας άμεσης δράσης:

Προειδοποίηση για να προκληθεί η προσοχή σε ένα φλέγον θέμα, **ενίσχυση** για την αύξηση της δημοτικότητας της εκστρατείας, **σχεδιασμένη κλιμάκωση** για να δείξετε ότι δεν αστεϊεύεστε και τέλος **πθικό** για να ανανεώσετε την ενέργειά σας.

Πριν ξεκινήσετε οτιδήποτε, καθορίστε με σαφήνεια το ζήτημα, ποιος ευθύνεται και τι ακριβώς θέλετε να πετύχετε. Θα κάνετε κάτι που θα έχει αντίκτυπο. Επίσης, πρέπει να γνωρίζετε καλά το νόμο και τα δικαιώματά σας.

...προκαλέστε την αλλαγή

Γίνετε **οργανωτικά άτομα**. Η Ruckus Society είναι ένα κέντρο οργανωτών. Έχει δωρεάν εκπαιδευτικά προγράμματα στις ΗΠΑ. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα τους. Αν θέλετε να διαμαρτυρηθείτε και να κάνετε κάτι για το περιβάλλον, γραφτείτε στην Greenpeace. Αναλαμβάνει δράση και συχνά είναι αποτελεσματική.

20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

64

μπορείτε να πείτε **ΑΝΤΙΟ ΣΤΑ Άνιου**:

Μόλις ογδόντα ηλικιωμένοι άνθρωποι μιλούσαν Άνιου στη νήσο Χοκάιντο της Ιαπωνίας στα τέλη του 1980. Μόλις αποφασίστηκε να γίνει κάτι, η γλώσσα ξαναζωντανέψε. Η γλώσσα της Κορνούλης χάθηκε το 1777. Χρησιμοποιώντας σωσμένα γραπτά ντοκουμέντα, οι απόγονοι των ομιλητών αυτού του ιδιώματος άρχισαν να μιλούν την παλιά τους γλώσσα και να τη μαθαίνουν στα παιδιά τους. Άρχισαν να εμφανίζονται διπλές οδικές πινακίδες, στα αγγλικά και τα κορνού-αλικά. Σήμερα, περίπου 2.000 άνθρωποι μιλούν κορνούαλικά.

Γιατί είναι αυτό σημαντικό; Χωρίς τις λέξεις η γνώση και οι ιδέες χάνονται. Η απώλεια έστω και μιας ανθρώπινης γλώσσας σημαίνει μείωση του συνόλου της ανθρώπινης γνώσης και σκέψης, καθώς και υποβάθμιση του είδους μας. Προβλέπεται ότι τουλάχιστον οι μισές από τις 6.000 γλώσσες που ομιλούνται σήμερα στον κόσμο θα καθούν μέχρι το 2050. Ένας **Άτλας των Γλωσσών σε Κίνδυνο** αναφέρει ότι πενήντα ευρωπαϊκές γλώσσες κινδυνεύουν. Στη Σιβηρία σβήνουν σιγά σιγά οι σαράντα τοπικές διάλεκτοι. Οι γλώσσες εξαφανίζονται σε διπλάσιο ρυθμό από τα θηλαστικά και τέσσερις φορές πιο γρήγορα από τα πτηνά υπό εξαφάνιση. Ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη μεγάλες εκστρατείες για τη διάσωση των ζώων και των φυτών, για τις γλώσσες του κόσμου το ενδιαφέρον δεν είναι τόσο ζωηρό.

www.ogmios.org www.ethnologue.com www.un.org/depts/dhl/language

Οι γλώσσες με τους περισσότερους ομιλητές στον κόσμο:

Κινεζικά – 1.075 εκατομμύρια

Αγγλικά – 514 εκατομμύρια

Χίντι – 496 εκατομμύρια

Ισπανικά – 425 εκατομμύρια

Ρωσικά – 275 εκατομμύρια

Αραβικά – 256 εκατομμύρια

Το Σαν Αντόνιο του Περού είναι η πατρίδα των τελευταίων ομιλητών της **ικουίτα**, μιας γλώσσας σε κίνδυνο που ομιλείται μόλις από 26 άτομα, η νεαρότερη των οποίων είναι μία γυναίκα 52 ετών. Φοιτητές του πανεπιστημίου του Όστιν στο Τέξας μαθαίνουν τη γλώσσα ενώ παραδίδουν ανοιχτά μαθήματα σε 400 ακόμα άτομα.

...σώστε μια γλώσσα υπό εξαφάνιση

Κάντε κάτι για να επαναφέρετε μια **ξεχασμένη γλώσσα**. Μάθετέ την και βοηθήστε στην εξάπλωσή της.

65

21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΠΕΪΤΕ **ΟΧΙ** ΣΤΙΣ ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΣΑΚΟΥΛΕΣ

Σακούλες που χρησιμοποιείτε για λίγα μόνο λεπτά θα διατηρηθούν για χίλια χρόνια. Κάθε φορά που ψωνίζετε από το σούπερμαρκετ και δέχετε την πλαστική σακούλα, βλάπτετε το περιβάλλον – ακόμα και αν πάτε εκεί με τα πόδια ή με το ποδήλατο. Μέχρι και οι βιοδιασπώμενες σακούλες κάνουν χρόνια για να διαλυθούν.

Τα σκουπίδια από τις πλαστικές σακούλες δημιουργούν τεράστια προβλήματα. Μπορούν να εγκλωβίσουν πουλιά και μικρά νεογέννητα ζώα. Ένας κτηνοτρόφος στην Αυστραλία βρήκε στο στομάχι ενός νεκρού μοσχαριού οκτώ σακούλες – η απώλεια του μοσχαριού του κόστισε 500 δολάρια. Δεν είναι μόνον αυτά. Οι πλαστικές σακούλες μπλοκάρουν υδρορροές και οχετούς. Συσσωρεύονται στις άκρες των δρόμων και σε παραλίες. Είναι κηλίδα στο φυσικό τοπίο και κίνδυνος για το περιβάλλον.

Η κυβερνητική δράση μπορεί να βοηθήσει. Στην Ιρλανδία, όταν εισήχθη ένας νόμος που φορολογούσε τους εμπόρους που δεν είχαν σακούλες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ξανά, η χρήση τους μειώθηκε κατά 90%. Γλυτώσαμε έτσι από ένα δις σακούλες σε μόλις έναν χρόνο. Στην Αυστραλία τα καταστήματα ήταν υποχρεωμένα να μειώσουν τις πλαστικές τους σακούλες κατά 25% το 2004 και κατά 50% το 2005.

Και οι καταναλωτές πρέπει να δράσουν. Να χρησιμοποιείτε τις ίδιες ανανεώσιμες σακούλες όποτε πάτε για ψώνια. Ρίξτε στους κάδους ανακύκλωσης πλαστικές σακούλες και κουτάκια.

www.oneless.co.uk

Γνωρίζετε ότι...

Υπάρχουν πάνω από 46.000 πλαστικές σακούλες σε κάθε τετραγωνικό μίλι στους ωκεανούς. Τα πλαστικά απορρίμματα σκοτώνουν τουλάχιστον 100.000 πουλιά, φάλαινες, φώκιες και χελώνες κάθε χρόνο. Κατά την παρασκευή τους εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα καρκινογόνα αέρια. Χρειάζονται αιώνες για να λιώσουν οι σακούλες. Όταν καίγονται, επικίνδυνες διαξίνες και υδροκυάνιο μολύνουν το νερό και το έδαφος. Στην Αυστραλία, ογδόντα εκατομμύρια σακούλες καταλήγουν στις χωμετερές κάθε χρόνο. Στην Κίνα, οι σακούλες που παρασύρονται από τον αέρα αποκαλούνται «λευκή μόλυνση». Στη Νότια Αφρική υπάρχουν τόσες πολλές σακούλες στην επαρχία, που ονομάζονται «εθνικό λουλούδι».

...σώστε το περιβάλλον

Πείτε **ΟΧΙ** στις πλαστικές σακούλες. Αγοράστε υφασμάτινες, αχυρένιες, φτιαγμένες από ανακυκλωμένα υλικά. Να τις έχετε μαζί σας στο ψώνια και να τις χρησιμοποιείτε ξανά και ξανά.

22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

66

ΔΡΟΜΟΙ για τους ανθρώπους

Υπήρχε μια εποχή που οι δρόμοι εξυπηρετούσαν όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Σε χωριά και πόλεις, υπήρχαν χώροι για εμπόριο, συναντήσεις, παιχνίδι, διασκέδαση και διαμαρτυρίες. Υπήρχαν και οι διαδρομές για ταξίδια και διακίνηση αγαθών. Μέχρι την εποχή των αυτοκινητοδρόμων όλα αυτά ήταν σε αρμονία. Σήμερα η ισορροπία έχει χαθεί. Οι δρόμοι έγιναν διάδρομοι κίνησης και διέγερξαν τους δεσμούς των τοπικών κοινωνιών. Η κίνηση των οχημάτων είναι σημαντικότερη από την τοπική ζωή. Οι δρόμοι έγιναν βρώμικοι και επικίνδυνοι. Οι κοινωνίες υποφέρουν παντού.

Ας δώσουμε τους δρόμους πίσω στον κόσμο. Ας ζωντανέψουν οι δρόμοι μας. Αυτό το μανιφέστο υιοθετήθηκε από την εκστρατεία της **Ένωσης Πεζών για τους Ζωντανούς Δρόμους**:

1. **Πολύς κόσμος μέσα και γύρω από τους δρόμους.** Οι άνθρωποι χρειάζεται να μένουν στους δρόμους και να τους περπατούν. Πρέπει να υπάρχουν σπίτια, καταστήματα, γραφεία, καφετέριες και σχολεία, όλα σε κοντινή απόσταση.
2. **Ισορροπία μεταξύ ανθρώπων και κίνησης.** Οι δρόμοι έγιναν άσχημοι και αποκρουστικοί. Πρέπει να είναι σχεδιασμένοι και για ανθρώπους, όχι μόνο για αυτοκίνητα.
3. **Η κίνηση και η συχνότητα των οχημάτων** δεν θα πρέπει να είναι υψηλή. Η κίνηση σκοτώνει ανθρώπους και κοινωνίες.
4. **Το περιβάλλον του δρόμου.** Ακαταστασία στα πεζοδρόμια, συνωστισμός ανάμεσα σε κτίρια και αμάξια, «έπιπλα» του δρόμου παντού.
5. **Συντήρηση των δρόμων.** Πρέπει να καθαρίζονται από σκουπίδια, ακαθαρσίες ζώων, παρατημένα οχήματα, βανδαλισμούς.
6. **Ασφαλείς και καλοφωτισμένοι δρόμοι.** Αν δεν είναι ασφαλείς, κανείς δεν θα τους χρησιμοποιεί.
7. **Εγκαταστάσεις για χαλάρωση.** Παγκάκια και τοιχάκια για να ξεκουράζεται ο κόσμος και να περνάει την ώρα του.
8. **Ένα καλό μέρος για να κάθεται κανείς.** Ελκυστικό και ενδιαφέρον περιβάλλον του δρόμου.
9. **Πρόσβαση.** Η πρόσβαση από και προς τους δρόμους θα πρέπει να είναι εύκολη.
10. **Πληροφόρηση των πεζών.** Εύχρηστοι χάρτες και πινακίδες για τους πεζούς.

www.livingstreets.org

www.reclaimthestreets.net

...πρώτα οι πεζοί

Κάντε μια έρευνα και δείτε πόσο άνετοι είναι οι δρόμοι στην περιοχή σας. Είστε ικανοποιημένοι; Σκεφτείτε μερικές ιδέες για την καλύτερησή τους.

67

23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

γίνετε ΕΣΕΙΣ ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ

Όταν ένα νέο θέμα βγαίνει στην επιφάνεια, οι ειδικοί επ' αυτού είναι σε ζήτηση. Τα μέσα ενημέρωσης προσπαθούν να γεμίσουν το χρόνο τους και οι εφημερίδες να καλύψουν τις στήλες τους. Οι δημιουργοί πολιτικής ζητούν ειδικούς για συμβουλές. Ο κόσμος χρειάζεται πληροφορίες για τόσα πολλά ζητήματα. Κάτι πρέπει να υπάρχει για το οποίο να γνωρίζετε περισσότερα από οποιονδήποτε άλλο, ή κάτι το οποίο σας ενδιαφέρει περισσότερο ή σας ενοχλεί και θέλετε να μαζέψετε όλες τις σχετικές πληροφορίες. Κάνοντας αυτό, γρήγορα θα γίνετε εσείς ο ειδικός επί του θέματός σας.

Ενημερώστε τον κόσμο για τη σημασία αυτού που γνωρίζετε. Θα μπορούσατε να:

Γράψετε και να δημοσιεύσετε μια αναφορά. Αυτομάτως γίνεστε **ειδικοί**. Η αναφορά να είναι σωστά ενημερωμένη και απλά δομημένη.

Επικοινωνήστε με δημοσιογράφους και ενημερώστε τους. Θέλει δουλειά αυτό, στήστε ένα σκηνικό για να τραβήξετε την προσοχή.

Συγκεντρώστε όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες και ανεβάστε αυτές τις πληροφορίες σε μια ιστοσελίδα.

Πάρτε συστατικές επιστολές από αναγνωρισμένους και καταξιωμένους κοινωνικά ανθρώπους.

Στείλτε ένα δελτίο τύπου κάθε φορά που το θέμα βγαίνει στην επικαιρότητα.

Αγοράστε και διαβάστε το βιβλίο του Α. Τζ. Τζέικομπς *The Know-It-All: One Man's Humble Quest to Become the Smartest Person in the World*.

Μερικές ιδέες για να μπείτε σε διαδικασία σκέψης:

Ο Στίβεν Μιλμαν έγραψε σε όλες τις σοκολατοβιομηχανίες και ρώτησε αν σε οποιοδήποτε σημείο της παραγωγής οι εργαζόμενοι τυχάνουν απάνθρωπης μεταχείρισης. Αυτό τον έκανε ειδικό στις συνθήκες δουλειάς στις σοκολατοβιομηχανίες.

Η τήρηση ντακουμέντων και αρχείων σας βοηθάει να βλέπετε τις διαφορές με το πώς ήταν και πώς είναι πλέον τα πράγματα. Θα έχετε οπότε αποδείξεις για τις αλλαγές που έχουν γίνει. Κρατήστε ημερολόγιο, φωτογραφικό αρχείο, αποκόμματα τύπου.

...γνωρίστε τα γεγονότα

Σκεφτείτε ένα θέμα που πραγματικά σας ενδιαφέρει. Καλύτερα ένα θέμα που κανείς άλλος δεν είναι ειδικός ή κάτι που θα γίνει σημαντικό αργότερα. Μαζέψτε πληροφορίες, «σπρώξτε» μια ιστοσελίδα, γράψτε γι' αυτό στη wikipedia.org. Μαζέψτε μια ομάδα εκατό νέων ανθρώπων και γίνετε η «φωνή της νεολαίας» σε θέματα όπως η δημοκρατία ή οι φυλετικές διακρίσεις.

24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

68

ΕΠΗΡΕΑΣΤΕ τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

Με ρωτάτε τι ήρθα να κάνω στον κόσμο. Ήρθα να ζήσω δυνατά και έντονα.

- Εμίλ Ζολά

Το διαδίκτυο μας παρέχει τη δυνατότητα να γνωστοποιήσουμε τα πιστεύω μας. Το πολιτικό μπλόγκιν είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος να κρατήσουμε ζωντανή τη δημοκρατία χρησιμοποιώντας την τελευταία τεχνολογία. Χρησιμοποιήστε την ελευθερία έκφρασης για να κρατάτε διάφανη και υπόλογη την κυβέρνησή σας - τοπικά και εθνικά. Ακόμα και αν ζείτε σε ένα τυρρανικό καθεστώς, το διαδίκτυο σας δίνει το μέσο για να εκφραστείτε.

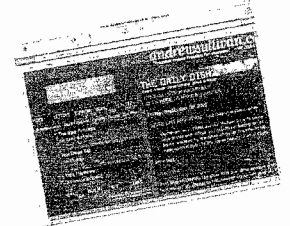
Το blog είναι συντομογραφία του web-log - ενός διαδικτυακού ημερολογίου που αναπαριστά τις ιδέες, τις εμπειρίες και τις απόψεις του συγγραφέα του, συχνά με links σε άλλες ιστοσελίδες. Ο κόσμος γράφει σε μπλόγκ για ό,τι μπορείτε να σκεφτείτε. Μερικοί το κάνουν απλώς σαν να κρατάνε ημερολόγιο, άλλοι για να μοιραστούν τις ιδέες ή τις γνώσεις τους. Και άλλοι το κάνουν για πολιτικούς λόγους. Μερικοί θέλουν να μοιραστούν τα μυστικά τους. Μία από τις ιστοσελίδες με τις περισσότερες επισκέψεις είναι το weblog μιας κοπέλας γνωστής ως «belle de jour»: belledejour-uk.blogspot.com

Μερικά καλά πολιτικά μπλόγκς:

www.andrewsullivan.gotzspace.dk www.instapundit.com

Τα περισσότερα μπλόγκς έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά για εύκολη πρόσβαση:

Φωτογραφίες και links σε κείμενα, αρχεία ήχου και εικόνες, αλλά και σε άλλες ιστοσελίδες. Μία ή περισσότερες στήλες με καινούργιο περιεχόμενο τοποθετημένες πλάι στην κεντρική στήλη. Υπάρχει πρόσβαση σε παλιότερες αναφορές και σκόλια επισκεπτών. Γίνεται αυτόματη χρονολογική ανανέωση, έτσι ώστε ο επισκέπτης να διαβάζει απευθείας την πιο πρόσφατη δημοσίευση. Οι ανανεώσεις μπορεί να είναι καθημερινές, ακόμα και από ώρα σε ώρα.

...γίνετε και εσείς πολιτικοί μπλόγκερς

Γίνετε μπλόγκερς. Μία καλή και απλή υπηρεσία μπλόγκιν για να ξεκινήσετε είναι το www.blogspot.com. Το να σπρώξετε το δικό σας ψηφιακό ημερολόγιο θα σας πάρει το πολύ μερικά λεπτά της ώρας. Από εσάς εξαρτάται πόση ενέργεια και προσπάθεια θα καταβάλλετε για να βρείτε και το αναγνωστικό κοινό.

Υπάρχουν ζητήματα στην κοινωνία σας για τα οποία δεν νοιάζεται κανείς, όπως το κυκλοφοριακό, οι άστεγοι, η αστυνομική αυθαιρεσία; Φέρτε το θέμα στην επιφάνεια και γίνετε εσείς η φωνή του δικαίου.

Επικροτήστε και αποδοκιμάστε τους κυβερνητικούς αξιωματούχους. Ελέγξτε αν τήρησαν τις υποσχέσεις τους. Ενημερωθείτε για το πολιτικό τους πρόγραμμα και τη στάση τους σε σημαντικά ζητήματα.

69

25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

σταματήστε την ΟΜΑΔΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

Παρακολουθήσατε ποτέ μια ομαδική συζήτηση, διαφωνώντας με αυτά που λέγονται ή νιώθοντας ότι χάνεται η ουσία του θέματος, αλλά διστάσατε να το επισημάνετε; Είναι πολύ πιθανό και οι υπόλοιποι να αισθάνθηκαν έτσι. Αυτή είναι η **Ομαδική Σκέψη**.

Όλοι μας θα βρεθούμε κάποια στιγμή σε μια ανάλογη κατάσταση. Ίσως αφορά ένα ασήμαντο θέμα ή κάτι πολύ σημαντικό. Ό,τι και αν είναι, σκωθείτε και μιλήστε ελεύθερα. Γνωστοποιήστε τις απόψεις σας. Επηρεάστε τη συζήτηση και την απόφαση. Η άποψή σας είναι σημαντική και πρέπει να ακουστεί.

Έξι συμπτώματα Ομαδικής Σκέψης:

1. Να πιστεύετε ότι υπάρχουν καλοί λόγοι που θα πάρετε μια λάθος απόφαση.
2. Να πιστεύετε ότι αυτό που κάνετε είναι ηθικά σωστό, ακόμη και αν δεν είναι.
3. Να χρησιμοποιείτε στερεότυπα στη συζήτηση.
4. Να σκείτε άμεση και έμμεση πίεση σε άλλα άτομα στη συζήτηση με τα οποία δεν συμφωνείτε.
5. Η αυτολογοκρισία. Αν δεν εκφράξετε, δεν περνάτε τις απόψεις σας.
6. Ψευδαίσθηση ομοφωνίας, με τη συναίνεση της σιωπής.

Έξι τρόποι για να αποφεύγετε την Ομαδική Σκέψη:

1. Να καταλάβετε πόσο επηρεάζει η Ομαδική Σκέψη τη λήψη των αποφάσεων.
2. Βρείτε κάποιον ουδέτερο που θα ελέγχει τη συζήτηση.
3. Αφήστε χώρο σε όλους για να εκφραστούν ελεύθερα.
4. Συγκρίνετε την προτεινόμενη απόφαση με λιγότερο δημοφιλείς εναλλακτικές αποφάσεις. Βρείτε έναν «δικηγόρο του διαβόλου».
5. Μόλις βρείτε μια πλειοψηφούσα γνώμη, ακούστε τις αντιβολίες των άλλων.
6. Χωριστείτε σε μικρές ομάδες και προτείνετε μια πορεία δράσης. Μετά βρείτε το κοινό σημείο.

www.online-literature.com/orwell/1984 www.filmsite.org/twelve.html

Μερικά παραδείγματα Ομαδικής Σκέψης και αποσιώπησης στη σύγχρονη ιστορία είναι η μεταχείριση των Εβραίων από τους ναζί, η εκστρατεία του Μακάρθρι κατά των κομμουνιστών και το κίνηρι των μαγισσών τον Μεσαίωνα. Δεν μπορεί, κάποιοι θα αισθάνονταν ότι όλα αυτά ήταν λάθος, αλλά κανείς δεν μιλούσε.

υψώστε τη φωνή σας αν διαφωνείτε

Την επόμενη φορά που θα βρεθείτε σε μια συζήτηση, μην μείνετε σιωπηλοί.

26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

70

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ για πλάκα

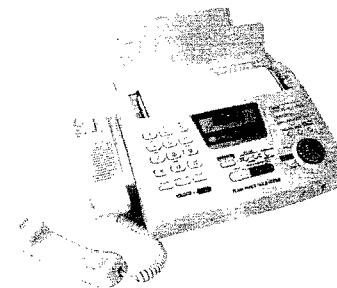
«Σκεφτείτε Παγκόσμια – Ανακυκλώστε Τοπικά». Το Δίκτυο Freecycle στήθηκε για όσους θέλουν να ανακυκλώνουν πράγματα και όχι απλώς να τα πετούν στα σκουπίδια. Είτε πρόκειται για ένα παλιό τηλέφωνο είτε για ένα πιάνο ή μια πόρτα που δεν χρειάζεστε, η Freecycle θα ψάξει να βρει κάποιον που ίσως τα χρειάζεται. Ή αν ψάχνετε κάτι εσείς, η Freecycle είναι ένα καλό μέρος για να ερευνήσετε.

Η ανακύκλωση προϊόντων βοηθά να μην καταλήγουν χρήσιμα πράγματα στις χωματερές. Αποτελεί ουσιαστική απάντηση σε ένα παγκόσμιο πρόβλημα. Ένας μόνο κανόνας υπάρχει – ό,τι διαφημίζεται πρέπει να είναι δωρεάν. Υπάρχουν σήμερα πάνω από 1.500 πόλεις στον κόσμο με ομάδες Freecycling, με συνολικά 525.000 μέλη. Η μεγαλύτερη ομάδα είναι στο Πόρτλαντ του Όρεγκον με 10.000 συμμετέχοντες. Στην Αγγλία υπάρχουν 120 τέτοιες ομάδες. Μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε πόλη του κόσμου και είναι ανοιχτή σε όποιον θελήσει να συμμετάσχει. Συνήθως υπάρχει ένας εθελοντής που συντονίζει και οργανώνει την ομάδα.

Freecycle: freecycle.org

Ο όρκος τμής του Freecycling:

- Δεσμεύομαι να είμαι καλός και υπομονετικός όταν χειρίζομαι τη νέα ιστοσελίδα μας.
- Υπόσχομαι να χρησιμοποιώ το όνομα της Freecycle μόνο στο πλαίσιο της μη κερδοσκοπικής ομάδας μας.
- Θα παραμείνω ανοιχτός σε μια δημοκρατική συζήτηση στην ιστοσελίδα μας, αλλά θα γνωρίζω πότε πρέπει να πάρω μια σκληρή απόφαση για να μην μακρηγορούμε.
- Με τιμή θα κρατήσω μακριά όλα τα spam και τις διαφημίσεις.
- Θα προτείνω στον κόσμο να χαρίζει τα πράγματά του και όχι να τα πουλάει.
- Εντέλει, εγώ, πρώτος, θα καθαρίσω τα πράγματά μου από την αποθήκη για να δω τι πραγματικά χρειάζομαι και τι όχι.

...βρείτε στέγη στα πράγματα που δεν χρειάζεστε

Κοιτάξτε αν υπάρχει στην περιοχή σας ή στη γειτονιά σας κάποια ομάδα freecycling. Αν υπάρχει, γίνετε μέλη της. Διαθέστε τα παλιά σας πράγματα και ψάξτε να βρείτε αν έχουν άλλοι κάτι που σας ενδιαφέρει. Αν δεν υπάρχει κάποια σχετική ομάδα, ξεκινήστε εσείς μία. Μπείτε στην ιστοσελίδα της Freecycle και εκεί θα σας καθοδηγήσουν.

71

27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

να είστε ΚΑΛΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ

Σε αυτή την εποχή της υψηλής τεχνολογίας, μπορείτε να νιώσετε κοντά με κάποιον που είναι χιλιόμετρα μακριά. Αυτή η αίσθηση του «παγκόσμιου χωριού» χρησιμοποιείται από τη NABUUR, ένα ολλανδικό ίδρυμα, που βοηθά τις κοινότητες των αναπτυσσόμενων χωρών να αποκτήσουν πρόσβαση στις πηγές που χρειάζονται για να καλύψουν τις ανάγκες τους: πληροφορίες, ειδίκευση, εμπειρίες, ιδέες χρηματοδότησης.

Έτσι δουλεύει η NABUUR:

Μια κοινότητα χρειάζεται βοήθεια. Της παραχωρείται μία σελίδα στην ιστοσελίδα NABUUR.com. Ένας εκπρόσωπος της κοινότητας εξηγεί το πρόβλημα. Ο κόσμος που θέλει να βοηθήσει γράφεται ως ψηφιακός γείτονας του «χωριού». Μαζί με άλλους ψάχνουν τη λύση στο πρόβλημα. Οι καλύτερες προτάσεις πηγαίνουν στην κοινότητα προς συζήτηση. Ο εκπρόσωπος συζητά με τον κόσμο. Η κοινότητα αποφασίζει τι τελικά θα πράξει και εφαρμόζεται η λύση. Οι καλοί γείτονες μπορούν να βλέπουν τα αποτελέσματα των ιδεών τους μέσα από φωτογραφίες που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα.

Οι καλοί γείτονες βοηθούν ψάχνοντας για πληροφορίες στο διαδίκτυο, επικοινωνούν με οργανισμούς που θα μπορούσαν να συνεισφέρουν, προσφέρουν τη δημιουργικότητά τους και παρέχουν συμβουλές και ειδικές γνώσεις.

Η NABUUR είναι το πνευματικό παιδί του Ζίγκφριντ Γόλντεκ, πρώην προέδρου του παραρτήματος του WWF Ολλανδίας, www.nabuur.com

Καλωσήλθατε στο Χιμαλενάγκο της Γουατεμάλα

Οι Κακτάικελ Μάγια που ζουν στο Χιμαλενάγκο είναι απευθείας απόγονοι των προκολομβιανών Μάγια. Η πλειοψηφία τους είναι αγρότες. Η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού τα τελευταία χρόνια έχει οδηγήσει σε αποψίλωση του δάσους και για να βελτιωθεί η κατάσταση, οι χωρικοί προτείνουν τον οικοτουρισμό σε μια περιοχή πλούσια σε φυσική ομορφιά, ναούς, τροπικά φυτά, ηφαίστεια κ.ά. Η κοινότητα θέλει πληροφορίες σχετικά με το τι θα ενδιέφερε τους τουρίστες, τις δραστηριότητες που θα μπορούσαν να αναπτύξουν και γενικώς πώς θα προωθήσουν και θα προβάλλουν τον τόπο τους.

...βοηθήστε το χωριό κάποιου άλλου

Γίνετε ένας καλός «γείτονας» του «παγκόσμιου χωριού» μας.

28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

72

ΗΜΕΡΑ ΧΑΛΑΡΩΣΗΣ: καθαρίστε το μυαλό σας

Σήμερα είναι μία επιπλέον ημέρα στο ημερολόγιο για να «ευθυγραμμιστούμε» με τις εποχές. Γιατί λοιπόν να μην πάρετε ρεπό την ημέρα αυτή, αν μπορείτε, και να κάνετε κάτι πέρα από τα συνηθισμένα: κάποιο επικίνδυνο σπορ ή μια πράξη γενναιοδωρίας – κάτι που θέλατε να κάνετε εδώ και χρόνια. Αν είστε πολυάσχολο άτομο, μπορείτε απλώς να χαλαρώσετε και να ξεκουραστείτε. Κάντε αυτό που νομίζετε ότι χρειάζεστε περισσότερο. Ασφαλώς, αυτό θα μπορούσε να είναι να σκεφτείτε μερικές ιδέες για να αλλάξετε τον κόσμο...

Ακολουθούν συγκεκριμένες προτάσεις, αλλά μην νιώσετε υποχρεωμένοι να κάνετε μόνο αυτά:

Βουλιάξε σε μια γεμάτη μπανιέρα. Χαλαρώστε. Σκεφτείτε πώς θα ήταν πιο καλά τα πράγματα.

Φωνάξτε τους φίλους σας και περάστε μαζί αυτή την ωραία ημέρα.

Πάρτε κάποιον μικροπωλητή από το δρόμο και κεράστε τον ζεστό καφέ. Πιάστε μια φιλική κουβεντούλα.

Σερφάρετε στο διαδίκτυο. Γράψτε μια δυο λέξεις που να περιγράφουν αυτό που σας ενδιαφέρει και δείτε τι θα προκύψει. Ακολουθήστε τα links που θέλετε.

Γράψτε στην κυβέρνηση σας (ή σε οποιοδήποτε άλλο δημόσιο πρόσωπο) και ρωτήστε τις δικές τους απόψεις και προτάσεις για το πώς θα κάναμε τον κόσμο ένα καλύτερο μέρος.

Σας προτείνουμε μερικές ιστοσελίδες για να επισκεφτείτε:

www.whynot.net

www.globalideasbank.org

www.ideaexplore.net

www.idea-a-day.com

www.brainflower.com

www.shouldexist.org

www.halfbakery.org

www.worldchanging.com

www.demosgreenhouse.co.uk

www.innovationtools.com

...αφήστε χώρο για φρέσκες ιδέες

Οργανώστε ένα «πάρτι ιδεών» για να αλλάξετε τον κόσμο. Αποφασίστε για ένα θέμα που σας καίει, κάντε λίστα με προτάσεις και ιδέες, φωνάξτε τους φίλους σας, φάτε, πιείτε και οι ιδέες θα έρθουν από μόνες τους.

73

29 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

παρακολουθείτε ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Υπάρχουν πολλές πληροφορίες στο διαδίκτυο, αλλά λίγος χρόνος για να «ψακουλεύουμε» και να σερφάρουμε στις ιστοσελίδες. Η προσπάθειά μας να παρακολουθούμε τις εξελίξεις είναι πολύ χρονοβόρα διαδικασία.

Τι θα λέγατε να σας στέλνουν στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας τα τελευταία νέα; Με μια υπηρεσία που λέγεται RSS, αυτό είναι πλέον εφικτό. Τέρμα η αναζήτηση από σελίδα σε σελίδα για να βρείτε τις τελευταίες εξελίξεις – η RSS τις στέλνει απευθείας.

Τα αρχικά είναι από το **Really Simple Syndication**. Σας επιτρέπει να επιλέγετε από ιστοσελίδες που σας ενδιαφέρουν και μεταφέρει στον υπολογιστή σας τα νέα. Η RSS διευκολύνει την πρόσβαση σε πολλαπλά μπλογκς και ιστοσελίδες ειδήσεων ταυτόχρονα. Αντί να σερφάρετε σε είκοσι σελίδες, η RSS δείχνει τα νεότερα στοιχεία με το πάτημα του ποντικιού. Για να τα χρησιμοποιήσετε, απλώς εγκαταστήστε το RSS reader και γραφτείτε στις ιστοσελίδες που θέλετε. Κάντε κλικ στο κουμπί update και το RSS reader εμφανίζει μια λίστα με όλα τα νέα αντικείμενα, με σύντομη περιγραφή και χρονολόγηση.

www.newzcrawler.com www.howstuffworks.com/rss-feeds.htm

Ιστοσελίδες που προσφέρουν την υπηρεσία RSS

Όλο και περισσότερες είναι οι ιστοσελίδες που προσφέρουν την υπηρεσία του RSS, όπως η Guardian, το Reuters, το BBC και το CNN. Όσο πιο γνωστή γίνεται η παροχή της υπηρεσίας αυτής, τόσο και περισσότερες ιστοσελίδες θα την προσφέρουν.

Μερικές ιστοσελίδες που ήδη παρέχουν την υπηρεσία RSS:

www.npr.org/rss/index.html

news.bbc.co.uk/1/hi/help/rss/default.stm

www.cnn.com/services/rss

today.reuters.com/rss/newsrss.aspx

guardian.co.uk/webdfeeds

www.wired.com/news/rss/

...χρησιμοποιήστε την υπηρεσία RSS

Αρχίστε να δουλεύετε το RSS. Αποκτήστε έναν news reader. Μπορείτε να το κατεβάσετε, υπάρχουν πολλά διαθέσιμα προγράμματα. Κοιτάξτε στην ιστοσελίδα που διαβάζετε τις ειδήσεις, αν παρέχει την υπηρεσία RSS.

74

1 ΜΑΡΤΙΟΥ

εξαλείψτε την ΕΝΟΧΛΗΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

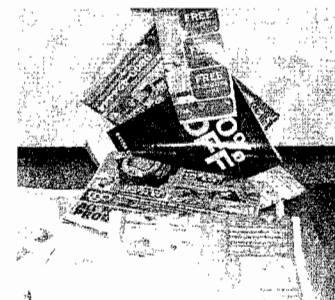
Όλοι μας λαμβάνουμε junk mail – αυτή την στέλνεται αλυσίδα αυτόκλητων επιστολών και φυλλαδίων που καταφθάνει καθημερινά στο λογαριασμό μας. Δάνεια, πιστωτικές κάρτες, αγορές από καταλόγους, προσφορές, δώρα κ.ά. Αυτός ο απρόσωπος φάκελος που έρχεται με τον ταχυδρόμο διαλύει τη γλυκιά προσμονή ενός γράμματος από κάποιο αγαπημένο πρόσωπο. Μόλις αναγνωρίζουμε αυτά τα γράμματα-σκουπίδια, τα πετάμε στον κάλαθο των αχρήστων χωρίς καν να τα ανοίξουμε.

Η αλληλογραφία διαφημιστικών είναι τεράστια σπατάλη χαρτιού, επιπλέον βάρος για τους ταχυδρόμους και έξτρα σκουπίδια στον κάδο μας, για να μην αναφέρουμε και την προσωπική μας ενόχληση.

www.mpsonline.org.uk www.obviously.com/junkmail www.newdream.org www.forestethics.org/

Πώς να κάνετε τη διαφημιστική αλληλογραφία φιλική προς το περιβάλλον

Η New American Dream και η Forest Ethics ζητούν από τις 5 μεγαλύτερες εταιρείες τηλεφωνικών καταλόγων στις ΗΠΑ να χρησιμοποιούν ανακυκλωμένο χαρτί για τους 600 εκατομμύρια καταλόγους που εκδίδουν κάθε χρόνο. Μέχρι τώρα δεν χρησιμοποιούν σχεδόν καθόλου τέτοιο υλικό. Βοηθήστε να πεισθούν οι εταιρείες που βγάζουν και τους καταλόγους παραγγελιών αγορών να είναι πιο φιλικές προς το περιβάλλον. Γράψτε τους μια επιστολή ζητώντας να μειώσουν το ρυθμό των ενημερωτικών που σας στέλνουν και να τυπώνουν τουλάχιστον το 10% των καταλόγων τους με ανακυκλωμένο χαρτί. Ζητήστε τους να αυξήσουν το ποσοστό αυτό στο 50% μετά από μια πενταετία. Πείτε στους φίλους σας να κάνουν το ίδιο.

...σταματήστε τη διαφημιστική αλληλογραφία

Αν σας έχει κουράσει όλο αυτό, θα χαρείτε αν μάθετε ότι μπορείτε να κάνετε κάτι για να σταματήσει.

Ελάτε σε επαφή με την Ταχυδρομική Υπηρεσία και ενημερώστε τους ότι δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε διαφημιστικά. Θα σας σβήσουν από τους καταλόγους και μετά από τρεις μήνες δεν θα γεμίζετε πια με τα ενοχλητικά φυλλάδια. Καλύτερα να σταματήσει το πρόβλημα από την πηγή και όχι να τα παίρνετε και να τα πηγαίνετε μετά στην ανακύκλωση. **Βάλτε τικ στο κουτάκι** που λέει ότι δεν επιθυμείτε να ενημερώνεστε για νέα προϊόντα. **Μην συμπληρώνετε πουθενά τα στοιχεία σας.**

75

2 ΜΑΡΤΙΟΥ

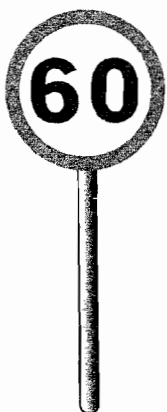
Ξεκινήστε την ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΑ ΔΙΑΙΤΑ

Οι ΗΠΑ ειθύνονται για το 25% της παγκόσμιας κατανάλωσης ενέργειας – το μεγαλύτερο μέρος της οποίας παράγεται από την καύση φυσικών καυσίμων. Κάθε Αμερικανός είναι έμμεσα ή άμεσα υπεύθυνος για την απελευθέρωση 20 τόνων CO₂ στην ατμόσφαιρα κάθε χρόνο. Στην Αγγλία το αντίστοιχο είναι περίπου 12 τόνοι. Η παγκόσμια ετήσια εκπομπή CO₂ είναι 6,5 δις τόνοι, τέσσερις φορές περισσότερο από όσο ήταν το 1950. Η ικανότητα της Γης να απορροφά το διοξείδιο είναι σταθερή και η επιπλέον εκπομπή των αερίων αυτών επιβαρύνει το φαινόμενο του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα.

Σταματήστε τις δικές σας εκπομπές CO₂. Στις πλούσιες δυτικές χώρες είμαστε αρκετά επικεικείς με το θέμα αυτό. Πρέπει τώρα να ξεκινήσουμε μια «δίαιτα άνθρακα».

www.pbs.org/wgbh/warming/carbon <http://hes.lbl.gov>

Μερικές συμβουλές:

Να αγοράζετε τοπικά λαχανικά, φυσικά μεγαλωμένα, όποτε μπορείτε.

Μην αφήνετε την τηλεόραση και τις άλλες συσκευές στο standby.

Το 8% του ρεύματος που καταναλώνετε είναι από αντικείμενα που δεν χρησιμοποιείτε.

Σιγουρευτείτε ότι το σπίτι σας είναι σωστά μονωμένο.

Χρησιμοποιείτε συσκευές χαμηλής κατανάλωσης. Βάλτε παρόμοιους λαμπτήρες παντού στο σπίτι σας.

Αποκτήστε ρεύμα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Αγοράστε προϊόντα από εταιρείες που ενδιαφέρονται και φροντίζουν το περιβάλλον. Ρίξτε μια ματιά στο www.climatecare.org

Να οδηγείτε πιο αργά. Αν πηγαίνετε με 80 χλμ και όχι με 100 χλμ στον αυτοκινητόδρομο, καταναλώνετε 25% λιγότερα καύσιμα. Ακόμα καλύτερα αν αφήνετε το αυτοκίνητο και πηγαίνετε με τα πόδια ή με το ποδήλατο – ή και με πατίνια ακόμα!

...δείτε πώς είναι να ζεις ελαφρά

Κράτήστε ένα 24ωρο ημερολόγιο κατανάλωσης ενέργειας, να δείτε πόσο καταναλώνετε προσωπικά.

Φυτέψτε ένα δέντρο. Θα τραβάει περισσότερο CO₂ από αυτό που εκπνέετε εσείς. Δεν είναι καλό που ένα δέντρο εργάζεται για να μειώνει τη ζημιά σας.

Αρχίστε μια δίαιτα στον άνθρακα. Αλλάξτε τον τρόπο ζωής σας και ελαχιστοποιήστε τις προσωπικές σας εκπομπές CO₂.

3 ΜΑΡΤΙΟΥ

76

ΤΟΞΙΝΕΣ στην τηλεόραση

Πολλά ηλεκτρονικά προϊόντα περιέχουν τοξικά χημικά συστατικά. Ποσοστά αυτών των χημικών μπορεί να προκαλέσουν μεγάλη μόλυνση, όταν οι συσκευές είναι πια άχρηστες και τις πετάξουμε.

Τι γίνεται λοιπόν; Η λύση που προτείνουμε είναι να πιέσουμε τους παραγωγούς να καταργήσουν τα τοξικά χημικά από τις συσκευές τους. Ήδη η Samsung, η Nokia, η Sony και η Philips δεσμεύθηκαν να το κάνουν, μόλις ρεαλιστικό μπορέσουν.

Αν το κινητό σας τηλέφωνο είναι μάρκας: Motorola, Panasonic, Sharp, Siemens, Sony Ericsson...

Αν η τηλεόρασή σας είναι μάρκας: Akai, Bang & Olufsen, Daewoo, Grundig, JVC, Panasonic, Sharp...

Αν ο υπολογιστής σας είναι μάρκας: Acer, Apple, Dell, Fujitsu-Siemens, HP/Compaq, IBM, Panasonic, Toshiba, Tulip...

...τότε η πίεσή σας μπορεί να κάνει αυτές τις εταιρείες να ακολουθήσουν το καλό παράδειγμα όσων ήδη δεσμεύτηκαν να εξαλείψουν τα τοξικά συστατικά.

www.greenpeaceweb.org/consumingchemicals/ddtest.asp

Επιστολή-πρότυπο που μπορείτε να αποστείλετε στις εταιρείες:

Αξιότιμοι Κύριοι,

Έχω ένα προϊόν της εταιρείας σας (αναφέρετε την εταιρεία). Σαν πελάτης σας, επιθυμώ να μάθω αν ο υπολογιστής/ηλεκτρικός εξοπλισμός (αναφέρετε προϊόν και μοντέλο) που αγόρασα από εσάς περιέχει τοξικά χημικά συστατικά.

Τα τοξικά χημικά, αν χρησιμοποιούνται από την εταιρεία σας κατά την παραγωγή των προϊόντων, προκαλούν ζημιές τόσο στο περιβάλλον όσο και στους ανθρώπους. Ιδιαίτερα ανησυχώ για τα επιβραδυντικά καύσης βρομίνης και τις φθαλίνες.

Όλο και περισσότερες εταιρείες αποφασίζουν να μην χρησιμοποιούν τέτοια χημικά κατά τη διαδικασία της παραγωγής. Αν εσείς τα χρησιμοποιείτε, σκοπεύετε να τα καταργήσετε;

Αν **δεν** σκοπεύετε να το πράξετε, τότε φοβούμαι ότι θα το σκεφτώ πολύ σοβαρά να ξαναγοράσω προϊόντα της δικής σας εταιρείας.

Με Εκτίμηση

(αναφέρετε το όνομά σας και το email σας)

...κάντε το τοξικό τεστ

Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα της Greenpeace και κάντε το τοξικό τεστ.

Στείλετε επιστολές στους κατασκευαστές ηλεκτρονικών. Πρότυπες επιστολές θα βρείτε και στην πιο πάνω ιστοσελίδα.

77

4 ΜΑΡΤΙΟΥ

κάντε τη ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΔΡΑΣΗ

Έχετε κολλήσει σε μια δουλειά που δεν σας αρέσει; Είστε απογοητευμένοι; Νιώθετε ότι οι ικανότητές σας δεν εκτιμώνται από τους εργοδότες σας; Θέλετε να κάνετε κάτι πιο ουσιαστικό και να εκμεταλλευτείτε τα ταλέντα και τη δημιουργικότητά σας;

Δεν είστε ο μόνος. Πολλοί άνθρωποι κατασταλάζουν σε μια δουλειά που τους δίνει ένα κάποιο κύρος και ένα σταθερό εισόδημα, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι αυτό είναι αυτό που ήθελαν να κάνουν στη ζωή τους. Έχουμε μόνο μία ζωή, οπότε ας τη ζήσουμε κάνοντας αυτό που πραγματικά θέλουμε – κάτι με το οποίο έχουμε παθιαστεί. Κάτι που να συνεισφέρουμε πραγματικά και να νιώθουμε ικανοποίηση.

Το Κλαμπ της Απόδρασης δημιουργήθηκε για ανθρώπους σαν εσάς, από τον Άλοκ Σινγκ και τον Σάτου Κρέουλα. Αυτοί οι δύο πρωτοπόροι της αλλαγής έβλεπαν πολλούς φίλους τους δυσσαρεστημένους στη δουλειά και θέλησαν να κάνουν κάτι για αυτό και να τους βοηθήσουν. Το Κλαμπ της Απόδρασης προσφέρει στους ανθρώπους μια αλλαγή καριέρας σε αυτό που πραγματικά θέλουν: συγκεκριμένα εργαλεία, προγράμματα, επικοινωνία με ανθρώπους που μπορούν να βοηθήσουν, αληθινές ιστορίες κ.ά. Επίσης παρέχονται πολλές ιδέες από άλλα μέλη του κλαμπ.

www.escape-club.org www.downshifting.net.au

Συμβουλές από ένα μέλος:

Ποτέ μην αφήνετε τους περιορισμούς σας να σας παίρνουν από κάτω.

Πάρτε το ρίσκο και κάντε αυτό που θέλετε.

Παθιαστείτε με κάτι και κάντε αυτό το κάτι δουλειά σας.

Να θυμάστε να κάνετε πάντα γερές τις βάσεις – σχεδιάστε αυτό που θέλετε καλά και ρίξτε όσο πάθος διαθέτετε.

Να είστε ευέλικτοι, να αλλάζετε γρήγορα τις ιδέες, να βλέπετε τι σας παίρνει να κάνετε και τι όχι και να συνεχίζετε από εκεί και πέρα.

Να είστε ταπεινοί και να ζητάτε βοήθεια και συμβουλές άλλων.

- Χελένα Ντένισον, Ιούνιος 2004

...αλλάξτε την καριέρα-σας

Κάντε τη δική σας Μεγάλη Απόδραση.

Διαβάστε τα αρχεία με τις ειδήσεις και τα νέα του Κλαμπ της Απόδρασης. Θα βρείτε ιστορίες για ανθρώπους που είπαν «εντάξει, δεν πάει άλλο» και ξεκίνησαν να κάνουν αυτό που πάντα ονειρεύονταν, παρόλα τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν.

5 ΜΑΡΤΙΟΥ

78

ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ με το καφεδάκι

Όταν ο κόσμος συναντιέται για ένα καφεδάκι, συζητάνε για τα πάντα. Η χαλαρή κουβεντούλα με άλλους είναι ένας ωραίος τρόπος να ακουστούν ιδέες, να λυθούν προβλήματα και να γνωρίσεις τον άλλο καλύτερα. Αυτή την εποχή όμως φαίνεται ότι κανείς δεν έχει το χρόνο να ακούσει τον άλλο.

Στο Rawthmells Coffee House του Λονδίνου το 1774, μια ομάδα φίλων αποφάσισε να βρει χρόνο για κουβέντα. Ήθελαν να συζητήσουν για όλα τα προβλήματα και να δουν πώς θα μπορούσαν όλοι μαζί να κάνουν καλύτερο τον κόσμο. Ίδρυσαν λοιπόν τη Βασιλική Ακαδημία Τεχνών.

Για τον εορτασμό της 250ης επετείου, η Ακαδημία, μαζί με την αλυσίδα Starbucks, άρχισαν να οργανώνουν συγκεντρώσεις για καφεδάκι και συζήτηση, έτσι ώστε ο κόσμος να ανταλλάσει απόψεις και ιδέες για τα επρχόμενα 250 χρόνια. www.thersa.org/250/chc.asp

Οι Ιππότες της Τετράγωνης Τραπεζής

Ακριβώς στο κέντρο του Μπάγκαλορ, στο καφέ Koshy's, μια ομάδα ατόμων που ονομάζεται Ιππότες της Τετράγωνης Τραπεζής βρίσκονται κάθε πρωί από τις 11.00 ως τις 12.00. Ο Πρεμ Κόσι εξηγεί πώς άρχισαν όλα:

«Μερικοί από εμάς καθόμασταν σε αυτό το τραπέζι κουβεντιάζοντας για τα πάντα, κάτω από τη λιακάδα. Κάποιος ανέφερε ότι χρειαζόταν τη βοήθειά μας, είτε για τα ναρκωτικά, για προβλήματα με αλκοόλ, για φαγητό ή και για θέματα υγείας. Κάποιος από τους υπόλοιπους είχε τη λύση. Βοηθήσαμε ένα 11χρονο παιδί με κινητικά προβλήματα, υπνωτίσαμε έναν άνδρα που έπασχε από χρόνιους πόνους, κάποιον άλλο με πνευμονολογικά προβλήματα. Οι υπηρεσίες μας είναι εντελώς δωρεάν. Δεν ζητάμε τίποτα, δεν περιμένουμε τίποτα.

Οι Ιππότες δεν προσπαθούν να σώσουν τον κόσμο, αλλά να τον βοηθήσουν.»

...κατεβάστε μερικές ωραίες ιδέες

Δημιουργήστε τις δικές σας τακτικές συγκεντρώσεις σε καφέ για κουβέντα. Κάθε μήνα θα ήταν καλό. Βρείτε ένα καλό κατάστημα και εξηγήστε στον ιδιοκτήτη τι σκοπεύετε να κάνετε. Επιλέξτε τα θέματα προς συζήτηση. Βρείτε έναν συντονιστή ή καλέστε κάποιον ιδιαίτερο ομιλητή.

Γνωστοποιήστε στον τοπικό τύπο τις συγκεντρώσεις. Περιμένετε να δείτε ποιοί θα αρχίσουν να έρχονται. Όλα μετά εξαρτώνται από τις ιδέες σας και την ενέργεια που θα δώσετε.

79

6 ΜΑΡΤΙΟΥ

ΣΩΣΤΕ ΤΟ ΤΡΟΠΙΚΟ ΔΑΣΟΣ

Αρχικά υπήρχαν στον κόσμο 6 εκατομμύρια τετραγωνικά μίλια τροπικού δάσους. Σήμερα, με τις αποψλώσεις, παραμένουν μόλις 2 εκατομμύρια τετραγωνικά μίλια. Το δάσος συρρικνώνεται ραγδαία. Κάθε δευτερόλεπτο χάνονται δύο εκτάρια. Προκαλείται διάβρωση του εδάφους, απώλεια της βιοποικιλότητας και αύξηση του διοξειδίου στην ατμόσφαιρα.

Μπορείτε να κάνετε όμως κάτι. Μπορείτε να σώσετε εκτάρια δάσους, αν μπειτε σε πολλές από τις ιστοσελίδες «κλικ δωρεάς». Κάντε κλικ με το ποντίκι και συνεισφέρετε μια δωρεά για το τροπικό δάσος (και όχι μόνο) σε λίγα δευτερόλεπτα. Μπορείτε να αγοράσετε εκτάρια δάσους πιο φθηνά από το να πάρετε ένα οικόπεδο στην Αγγλία. Με 25 δολάρια αγοράσετε ένα κομμάτι τροπικού δάσους του Αμαζονίου στο Εκουαδόρ. Με μια δωρεά μόλις 150 δολάρια, σώζετε 1500 τροπικά δέντρα.

www.therainforests.com www.worldlandtrust.org

Ιστοσελίδες δωρεάς

Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες για να δωρίσετε χρήματα για καλό σκοπό. Μερικές φορές δεν χρειάζεται καν να πληρώσετε. Μπείτε στο www.donationjunction.com με τις εμπορικές εταιρείες που δωρίζουν ποσά για τη δημοσιότητα. Βρείτε το σκοπό που σας ενδιαφέρει και κάντε κλικ. Όσο πιο πολλές ιστοσελίδες τόσο το καλύτερο. Μην ξεχνάτε, πολλές από τις δωρεές που επιλέγετε, καλύπτονται από τις εταιρείες για διαφήμιση. Να μερικά:

www.thehungersite.com
www.theliteracysite.com
rainforest.care2.com
oceans.care2.com
ecologyfund.com
www.wildglobe.com
www.solvepoverty.com
www.povertyfighters.com
distributedcomputing.info/projects.html

...με ένα κλικ του ποντικιού σας-

Να μπαίνετε καθημερινά στη σελίδα του www.therainforests.com. Σώστε δωρεάν κομμάτια του τροπικού δάσους. Απλά κάντε κλικ στο «Save our Rainforests». Το κλικ ενεργοποιεί αυτόματη δωρεά από τους χορηγούς της σελίδας. Κάθε κλικ σώζει ένα τετραγωνικό μέτρο δάσους. Μέχρι στιγμής, με τα κλικ των επισκεπτών σώθηκαν 17.000 εκτάρια δάσους σε Παραγουάη, Μεξικό και Περου.

7 ΜΑΡΤΙΟΥ

80

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Η ιστορία της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας

Το 1909, μετά τη διακήρυξη του Σοσιαλιστικού Κόμματος των ΗΠΑ, η πρώτη πανεθνική Ημέρα της Γυναίκας στις ΗΠΑ ορίστηκε η 28η Φεβρουαρίου.

Το 1910, η Σοσιαλιστική Διεθνής στην Κοπεγχάγη θέσπισε μια Διεθνή Ημέρα της Γυναίκας για να τιμήσει το κίνημα για τα δικαιώματα των γυναικών και για να δοθεί σε αυτές το δικαίωμα ψήφου. Η πρώτη Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας ήταν η 11η Μαρτίου του 1911.

Το 1913, σαν μέρος του ειρηνευτικού κινήματος στις αυγές του Α' Παγκόσμιου Πολέμου, οι γυναίκες της Ρωσίας όρισαν τη δική τους Ημέρα της Γυναίκας για την τελευταία Κυριακή του Φεβρουαρίου του 1913.

Το 1917, με 2 εκατομμύρια νεκρούς Ρώσους στρατιώτες, οι γυναίκες της χώρας επέλεξαν πάλι την τελευταία Κυριακή του Φεβρουαρίου για να απεργήσουν για «ψωμί και ειρήνη». Τέσσερις ημέρες μετά ο Τσάρος εξαναγκάστηκε σε παραιτήση και η νέα Προσωρινή Κυβέρνηση έδωσε στις γυναίκες το δικαίωμα ψήφου. Εκείνη η Κυριακή έπεφτε στις 23 Φεβρουαρίου με το Ιουλιανό Ημερολόγιο που ακολουθούσαν τότε οι Ρώσοι, που ήταν η 8η Μαρτίου με το Γρηγοριανό ημερολόγιο που ακολουθούσε ο υπόλοιπος κόσμος.

Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας έχει γίνει παγκόσμια ευκαιρία εορτασμού του δυναμισμού και της τόλμης καθημερινών γυναικών για τα δικαιώματα του φύλλου τους.

www.un.org/events/women/lwd

Το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης έχει δωθεί 12 φορές σε γυναίκα από τότε που καθιερώθηκε το 1901: Μπέρθα φον Σούτνερ (1905), Τζέιν Άνταμς (1931), Έμιλι Μπαλς (1946), Μέρντθα Κόριγκαν και Μπέτι Γουίλιαμς (1976), Μπέρτα Τερέζα (1979), Άλβα Μυρντάλ (1982), Αουν Σαν Σου Κουί (1991), Ριγκομπέρτα Μεντσού (1992), Τζόντι Γουίλιαμς (1997), Σιλβία Εμπαντί (2003) και Γουανγκάρι Μααθά (2004).

...για να τιμήσετε τους αγώνες των γυναικών

Κάντε δύο πράγματα για να προωθήσετε τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία.

Αφιερώστε 15 λεπτά ερευνώντας και διαβάζοντας για μια γυναίκα—ηγέτη που σας έχει εντυπωσιάσει.

Πάρτε συνέντευξη από μια σπουδαία γυναίκα της κοινωνίας σας. Πείτε σε φίλους και γνωστούς για τη γυναίκα αυτή.

81

Ημέρα της Γυναίκας 8 ΜΑΡΤΙΟΥ

κάτω ο ΚΑΠΝΟΣ

Ο καπνός ευθύνεται για το θάνατο ενός στους δέκα ενήλικες στον κόσμο (περίπου 5 εκατομμύρια άνθρωποι ετησίως) και το νούμερο προβλέπεται να διπλασιαστεί μέχρι το 2020. Οι μισοί από όσους καπνίζουν σήμερα (650 εκατομμύρια άνθρωποι) θα πεθάνουν από τον καπνό.

Πολλοί καπνιστές ζουν σε αναπτυσσόμενες χώρες, εκεί όπου επικεντρώνονται πλέον οι μεγάλες καπνοβιομηχανίες. Το κάπνισμα και η φτώχεια είναι στενά συνδεδεμένες έννοιες, μιας και το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων των φτωχών πηγαίνει σε καπνό – στερώντας από την υγεία, την εκπαίδευση και τη διατροφή.

Περισσότερες από 160 χώρες μέχρι στιγμής υπέγραψαν το Πλαίσιο του ΟΗΕ για Έλεγχο του Καπνίσματος και έχουν δεσμευτεί να προστατεύουν τους μη καπνιστές, ενώ έχουν απαγορεύσει τις διαφημίσεις καπνού. Οι πολιτείες της Νέας Υόρκης και της Καλιφόρνια ήταν από τις πρώτες στις ΗΠΑ που απαγόρευσαν το κάπνισμα. Στη Νέα Υόρκη το κάπνισμα απαγορεύεται σε μπαρ, εστιατόρια, αίθουσες μπόουλινγκ, μπιλιάρδου, ακόμα και σε εταιρικά αυτοκίνητα. Στην Καλιφόρνια, απαγορεύεται ακόμα και στις φυλακές.

Το Μπουτάν ευελπιστεί να γίνει η πρώτη χώρα του κόσμου που δεν θα καπνίζει κανένας. Η πώληση προϊόντων καπνού και το κάπνισμα έχει ήδη απαγορευτεί σε 19 από τις 20 περιοχές αυτού του βασιλείου στα Ιμαλάια. Το Υπουργείο Υγείας παρέχει βοήθεια στους εναπομείναντες καπνιστές για να το κόψουν.

www.ash.org.uk www.nosmokingday.org.uk

Τα φονικά στοιχεία του καπνού

Κάθε χρόνο καπνίζονται 5.600 δισεκατομμύρια τσιγάρα. Αυτό σημαίνει 875 για κάθε κάτοικο του πλανήτη.

Υπάρχουν 1,1 δις καπνιστές, αλλά μόλις το 15% ζουν σε πλούσιες χώρες. Παρά τις προειδοποιήσεις, 30% των ενήλικων συνεχίζουν να καπνίζουν σε Βόρεια Αμερική, Ευρώπη και Ιαπωνία.

Υπάρχουν 4,8 εκατομμύρια πρόωροι θάνατοι κάθε χρόνο, από αιτίες που συνδέονται με το κάπνισμα. Οι προβλέψεις θέλουν το 2030 οι θάνατοι να ανεβαίνουν στα 10 εκατομμύρια ετησίως.

...Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος

Αν καπνίζετε, κόψτε το. Ενοχλίστε όσους ξέρετε που καπνίζουν. Συγκεντρώστε πληροφορίες για τις βλαβερές επιπτώσεις του καπνίσματος.

9 ΜΑΡΤΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος

82

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: φτιάξτε τη δική σας

Υπάρχετε πραγματικά; Ο γάλλος φιλόσοφος Ρενέ Ντεκάρτ έλεγε: «Σκέφτομαι, άρα υπάρχω». Έψαχνε για τις αλήθειες στη ζωή. Το μόνο πράγμα για το οποίο ήταν απόλυτα σίγουρος ήταν ότι σκεφτόταν. Και αυτό τον οδήγησε σε μια άλλη αλήθεια – για να σκεφτεί κάποιος, πρέπει να υπάρχει.

«Δεν έχω ιστοσελίδα, άρα δεν υπάρχω». Αν κάποιος θέλει να μάθει περισσότερα για σας, για τις ιδέες σας, την οργάνωσή σας και το σκοπό που υποστηρίζετε, το πρώτο πράγμα που θα σκεφτεί να κάνει είναι να γράψει το όνομά σας στο Google. Αν η αναζήτηση δεν βγάλει τίποτα, τότε, όσον αφορά τον ερευνητή, απλώς δεν υπάρχουν. Στην εποχή του διαδικτύου, χρειάζεστε μια εικονική ψηφιακή ταυτότητα.

www.havingmyownwebsite.net www.virtuallyignorant.com www.webspawner.com

Το **Charity Focus** δημιουργήθηκε το 1999 από τον 23χρονο Νιπούν Μεχτά και τέσσερις φίλους του από το Σαν Φρανσίσκο. Κατάλαβαν ότι οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις δεν μπορούσαν να φτιάξουν καλές ιστοσελίδες και προσφέρθηκαν να το κάνουν οι ίδιοι δωρεάν. Σύντομα έγιναν περιζήτητοι και τώρα πια δέχονται σαράντα προτάσεις την εβδομάδα. Δεν μπορούν να τους βοηθήσουν όλους και τώρα επικεντρώνονται σε οργανώσεις που δεν έχουν καθόλου διαδικτυακή παρουσία. Η υπηρεσία τους είναι εθελοντική και εντελώς δωρεάν (πλην ορισμένων χρεώσεων που πηγαίνουν σε τρίτα πρόσωπα). Έχουν δημιουργήσει ένα ασφαλές σύστημα που προσφέρει τη δυνατότητα διαδικτυακών αγορών για φιλανθρωπικούς σκοπούς, προβάλλουν εμπνευσμένες, φωτεινές καταχωρίσεις (banners) αντί διαφημίσεων, ενώ παρέχουν και υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

- charityfocus.org

...πείτε στον κόσμο ότι υπάρχουνε

Σχεδιάστε και σκώστε μια ιστοσελίδα:

- Για τον εαυτό σας,
- Για την κοινότητά σας,
- Για οργανισμούς ή ιδέες που σας απασχολούν.

Αν δεν μπορείτε να το κάνετε μόνοι σας, βρείτε έναν σχεδιαστή ιστοσελίδων (web designer), επισκεφθείτε την ιστοσελίδα WebSpawner.com και μάθετε μόνοι σας ή ψάξτε για έναν «εθελοντή» στο διαδίκτυο.

83

10 ΜΑΡΤΙΟΥ

πουλήστε BIBΛΙΑ ONLINE

Το **GreenMetropolis.com** είναι ένα online βιβλιοπωλείο μεταχειρισμένων βιβλίων. Αν ψάχνετε ένα βιβλίο, ίσως το βρείτε εδώ σε εξαιρετική τιμή. Όλα τα βιβλία με μαλακό εξώφυλλο πωλούνται προς 3,75 λίρες (Αγγλίας). Δεν υπάρχει όριο ελάχιστης παραγγελίας ούτε έξοδα αποστολής. Απλώς κοιτάξετε αν υπάρχει το βιβλίο που θέλετε.

Αν είστε πωλητής, τότε κάντε χρήμα τα βιβλία που διαβάσατε και δεν θέλετε πια. Μπείτε στην ιστοσελίδα και γράψτε τον κωδικό ISBN του βιβλίου (συνήθως είναι τυπωμένος στο πίσω μέρος) και την κατάστασή του. Μόλις πουληθεί το βιβλίο, ακολουθεί ηλεκτρονικό μήνυμα για το πού να το στείλετε και στο λογαριασμό σας μπαίνουν 3 λίρες. Τα έξοδα αποστολής και συσκευασίας είναι δικά σας.

Το **GreenMetropolis.com** δωρίζει 5 σεντς για κάθε βιβλίο που πωλείται στο Woodland Trust's Plant. Έτσι βοηθάτε να μεγαλώσουν νέα δέντρα και να παραχθεί περισσότερο χαρτί. Άλλη εναλλακτική επιλογή είναι να πουλήσετε στην Amazon, όπου καταβάλλετε ένα (προκαθορισμένο) μικρό ποσό και 15% από το ποσό της πώλησης. Μόλις ειδοποιηθείτε για την αγορά, στέλνετε το βιβλίο στον αγοραστή.

www.greenmetropolis.com www.amazon.co.uk www.oxfam.org.uk

Δωρεά βιβλίων για φιλανθρωπικούς σκοπούς

Αν τίποτα από τα παραπάνω δεν σας ενθουσίασε, μπορείτε να χαρίσετε τα παλιά σας βιβλία σε φιλανθρωπικά ιδρύματα. Η Oxfam είναι ο μεγαλύτερος πωλητής μεταχειρισμένων βιβλίων στην Ευρώπη (έντεκα εκατομμύρια ετησίως). Υπάρχουν πάνω από 750 καταστήματα σε όλη την Αγγλία, αλλά μπορείτε να αφήνετε τα παλιά βιβλία και σε συγκεκριμένα σημεία που βρίσκονται στο δρόμο, συνήθως δίπλα σε κάδους ανακύκλωσης.

...και αγοράστε τα από δεύτερο χέρι

Τι να κάνετε τα παλιά βιβλία και περιοδικά

Ανακυκλώστε όλα όσα δεν χρειάζεστε πια. Παραδώστε τα σε χέρια νέων αναγνωστών (σώζοντας έτσι τα δέντρα) και με τα χρήματα που θα πάρετε κάντε ένα φιλανθρωπικό έργο ή μια δωρεά.

Χαρίστε βιβλία σε βιβλιοθήκες.

Πουλήστε παλιά βιβλία από το πανεπιστήμιο σε νέους φοιτητές – ας γλυτώσουν αυτοί ένα σωρό χρήματα.

Δημιουργήστε έναν χώρο απόθεσης παλιών περιοδικών. Κάποιος θα τα θέλει.

11 ΜΑΡΤΙΟΥ

84

ΠΕΙΤΕ ΟΧΙ στη θανατική ποινή

Η θανατική ποινή δεν είναι πλέον περισσότερο αποτελεσματική για την πρόληψη των εγκλημάτων από την ισόβια κάθειρξη. Είναι προφανές ότι το φορτίο της θανατικής ποινής βαρύνει τα πιο φτωχά και αμόρφωτα μέλη της κοινωνίας μας.

– Θάργκουντ Μάρσαλ, Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ

Οι κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο καταργούν τη θανατική ποινή. Κάθε χρόνο, από το 1976, τρεις ακόμα χώρες προχωρούν σε κατάργηση της ποινής. Οι θανατώσεις με δικαστική απόφαση, όμως, εξακολουθούν να υπάρχουν σε αρκετά μέρη του κόσμου. Στις ΗΠΑ, την Κίνα, το Ιράν και τη Σαουδική Αραβία γίνονται σήμερα τα 80% των εκτελέσεων για τις οποίες υπάρχουν επίσημα στοιχεία. Στις ΗΠΑ έχουν εκτελεστεί 800 άνθρωποι από το 1976, ενώ πάνω από 3.700 άνδρες και γυναίκες περιμένουν την ημέρα της εκτέλεσης. Παρά την όποια υποστήριξη που έχει, η θανατική ποινή δεν σταματά τη βία. Άλλοι λόγοι που συνηγορούν για την κατάργησή της είναι ότι δεν αντιμετωπίζονται δίκαια οι φτωχοί και έγχρωμοι πολίτες, ενώ είναι μη αναστρέψιμη ποινή (ενδέχεται να παρουσιαστούν στοιχεία για την σθωότητα του κρατούμενου όταν είναι πια αργά).

Ενεργήστε σαν φίλοι θανατοποινιτών, γράφοντάς τους γράμματα που θα απαλύνουν το απάνθρωπο σύστημα. Υπάρχουν οργανισμοί που θα σας συμβουλευθούν επί του θέματος. Μέσω αυτών, έρχεστε σε επαφή με έναν θανατοποινίτη. www.humanrights.org www.green.colossus.net/cyberspace-inmates/death.htm

Ο Έρνεστ Γουίλιαμς ήταν ο 117ος θανατοποινίτης που αθωώθηκε στις ΗΠΑ από το 1973. Είχε καταδικαστεί σε θάνατο πριν από 17 χρόνια για εμπρησμό ενός σπιτιού που οδήγησε στο θάνατο δύο ανθρώπων. Το δικαστήριο έκρινε ότι η πολιτική αγωγή είχε χορηγήσει αντιψυχωτικά φάρμακα στον Γουίλιαμς χωρίς την άδειά του και χωρίς να συντρέχει ιατρικός λόγος, ότι είχε αποκρύψει αποδείξεις και στοιχεία υπέρ του κατηγορούμενου και ότι είχε διορίσει αναποτελεσματικούς δικηγόρους υπεράσπισής του. Ο εισαγγελέας ζήτησε τη γνώμη ειδικού πυροσβέστη που έκανε την έρευνά του και δεν βρήκε ούτε ένα στοιχείο εμπρησμού. Δίλωσε για τον Γουίλιαμς «απλώς δεν το έκανε αυτός... Πραγματικά λυπάμαι που κατηγορήθηκε όλα αυτά τα χρόνια».

...προστατεύστε τα ανθρώπινα δικαιώματα

Ενεργήστε σαν φίλοι των θανατοποινιτών, γράφοντάς τους γράμματα.

Βοηθήστε τη Reprieve, οργάνωση σωτηρίας θανατοποινιτών (www.reprieve.org.uk).

85

12 ΜΑΡΤΙΟΥ

ελάτε σε επαφή με τον εκλεγμένο **ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΣΑΣ**

Θέλετε περισσότερα από την κυβέρνηση στο ζήτημα της παιδικής εργασίας; Ή να εξαλείψει τη φτώχεια; Μήπως να απαιτήσει ελευθερία του τύπου στη Ζιμπάμπουε; Η διεθνής πίεση μπορεί να φέρει αποτελέσματα; Μήπως είναι μολυσμένο το ποτάμι της περιοχής σας;

Όποιος και αν είναι το ζήτημα, ο τοπικός βουλευτής ή ευρωβουλευτής εκλέχτηκε ακριβώς για να σας εκπροσωπεί. Ενημερώστε τον επί του θέματος και βοηθήστε τον να γίνει καλύτερος αντιπρόσωπος.

www.theyworkforyou.com www.writetothem.com

Πώς να έρθετε σε επαφή με το βουλευτή σας

Αποφασίστε να επικοινωνήσετε με τον τοπικό σας βουλευτή. Πώς το κάνετε αυτό;

Πηγαίνετε σε μια εκδήλωση που γνωρίζετε ότι θα είναι παρών και απλώς κάντε ότι πέσατε πάνω του...

Κάντε τους ένα τηλεφώνημα. Αν καλέσετε στο πολιτικό του γραφείο, συνήθως δεν θα απαντήσει ο ίδιος. Αφήστε τα στοιχεία σας και ευγενικά εξηγήστε το λόγο που καλέσατε.

Ζητήστε μια συνάντηση. Προσπαθήστε να μην δεχτείτε αρνητική απάντηση.

Στείλτε επιστολές, φαξ, ηλεκτρονικά μηνύματα.

...βοηθήστε τους να κάνουν καλύτερα τη δουλειά τους

Πώς να επηρεάσετε τους εκπροσώπους σας.

Βρείτε όσο πιο πολλές πληροφορίες μπορείτε για το βουλευτή που σας εκπροσωπεί. Ανακαλύψτε τα πιστεύω του και τα εχέγγυα που διαθέτει.

Αποφασίστε τι ακριβώς θέλετε να του ζητήσετε. Είναι θέμα που απασχολεί την κοινωνία σας; Να είστε όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένοι. Να κάνετε μια μικρή έρευνα ώστε να έχετε εύκαιρα τα στοιχεία και τους αριθμούς, αν σας ζητηθούν.

Ελάτε σε επικοινωνία μαζί τους. Ενημερώστε τους για το θέμα. Μην δώσετε την εντύπωση ότι είστε φανατικοί ή φαφλατάδες. Εξηγήστε τους με απλό τρόπο τι θέλετε από αυτούς. Ζητήστε να σας απαντήσουν άμεσα. Υπονοήστε ότι θα συνεχίσετε να τους ενοχλείτε, αν σας αγνοήσουν. Αν απαντήσουν, ευχαριστήστε τους ευγενικά.

Μην σταματάτε την πίεση. Θεωρείτε ότι οι εκλεγμένοι σας αντιπρόσωποι δεν κάνουν τίποτα. Τηλεφωνήστε τους κάθε μέρα, στείλτε ηλεκτρονικά μηνύματα και επιστολές κάθε μέρα. Πείτε στους φίλους σας να κάνουν το ίδιο.

13 ΜΑΡΤΙΟΥ

86

«ΤΟΞΙΚΕΣ» ΕΚΔΡΟΜΕΣ οργανώστε τη δική σας

Η κοινωνία μας «ξερνάει» απίστευτες ποσότητες παραποτάμιων λυμάτων και απορριμμάτων. Το χειρότερο είναι ότι προσπαθούν να μας το κρύψουν. Αυτό που βλέπουμε είναι σειρές όμορφων προϊόντων στα ράφια των καταστημάτων, αλλά δεν βλέπουμε τα εργοστάσια που τα φτιάχνουν, ούτε τα σκουπίδια που πετάνε, ούτε τα χημικά που απελευθερώνουν στην ατμόσφαιρα.

Δεν βλέπουμε τα βουνά σκουπιδιών που μαζεύουν από τα σπίτια μας και στοιβάζουν στις χωματερές. Ούτε βλέπουμε τα ανθρώπινα απόβλητα και πού καταλήγουν. Είναι η κρυφή πλευρά της κοινωνίας μας. Αν γνωρίζαμε το χάλι που προκαλούμε, ίσως επιλέγαμε έναν διαφορετικό τρόπο ζωής, πιο φιλικό προς το περιβάλλον.

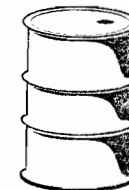
www.foe.co.uk/resource/briefings/toxic_tips.html

www.wilderdom.com/games/descriptions/ToxicWaste.html

Διεθνή τοξικά απορρίμματα

Τον Νοέμβριο του 1998 το φορτηγό πλοίο **Chang Shun** «γλίστρησε» στο νότιο λιμάνι της Καμπότζης, το Σιχανούκβιλ. Το φορτίο ξεφορτώθηκε και πετάχτηκε δεκαπέντε χλμ. μακριά. Γρήγορα, οι χωρικοί της περιοχής άρχισαν να παραπονιούνται για διάρροιες, πονοκεφάλους και εμετούς.

Η ρίψη τοξικών αποβλήτων είναι πολύ σοβαρό πρόβλημα για τις φτωχές χώρες. Μπορεί να χρειάζονται τα χρήματα, αλλά δεν έχουν τις πηγές για τη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων ούτε και για τη δημόσια υγεία. Το 1989 υιοθετήθηκε η Συνθήκη της Βασιλείας που ήλεγχε τα φορτία των πλοίων με τοξικά απόβλητα. Το **Δίκτυο Δράσης της Βασιλείας** κάνει εκστρατείες σχετικά με το θέμα των αποβλήτων, εισβάλλοντας σε πλοία και επιβλέποντας την επικύρωση της απαγόρευσης εξαγωγής επικίνδυνων τοξικών απορριμμάτων από πλούσιες σε φτωχές χώρες.

...παρακολουθείτε τα τοξικά απόβλητα

Οργανώστε μια «Τοξική» Εκδρομή για να ξυπνήσετε το ενδιαφέρον του κόσμου και για να προκαλέσετε την κινητοποίηση εναντίον των αποβλήτων και αυτών που τα παράγουν.

Πάρτε μέλη της κοινότητάς σας αλλά και άτομα με ειδικό βάρος και πηγαίνετε να δείτε πού καταλήγουν τα απορρίμματα της πόλης σας. Επισκεφτείτε την εγκατάσταση βοθρολυμάτων, τον βιολογικό καθαρισμό και τη χωματερή, ένα δημοτικό κέντρο ανακύκλωσης ή κάποιο νοσοκομείο και δείτε τα ανθρώπινα απόβλητα, μια μονάδα εκτροφής ζώων... Θα τρομάξετε από την ποσότητα των αποβλήτων.

87

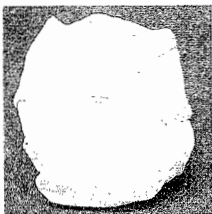
14 ΜΑΡΤΙΟΥ

πράσινα ΜΩΡΑ

Επτά εκατομμύρια δέντρα κόβονται για να κατασκευαστούν τα τρία δισεκατομμύρια πάνες που διατίθενται κάθε χρόνο στην αγορά της Αγγλίας. Καθεμία από αυτές τις πάνες, που απαιτούνται 200 με 500 χρόνια για να λιώσουν, πρέπει να πεταχτεί στα σκουπίδια. Εξαιτίας του τεράστιου αντίκτυπου στο περιβάλλον, τώρα πια γίνεται προσπάθεια να πειστούν οι γονείς να αγοράζουν ανακυκλώσιμες πάνες.

Στις ΗΠΑ η κατάσταση είναι η ίδια – σε ακόμα μεγαλύτερη κλίμακα. Κάθε χρόνο, καταλήγουν στα σκουπίδια δεκαοκτώ δισεκατομμύρια πάνες, που καταναλώνουν σχεδόν 100.000 τόνους πλαστικού συσκευασίας και 800.000 τόνους κομμένα δέντρα για την παρασκευή. Το κόστος απόρριψης στα σκουπίδια είναι 350 εκατομμύρια δολάρια ετησίως. www.wen.org.uk/rmw

Δώστε μια ευκαιρία στις ανακυκλώσιμες πάνες

Τα πράγματα προχώρησαν. Μια μοντέρνα, ανακυκλώσιμη πάνα είναι πολύ καλύτερη από ό,τι κυκλοφορούσε στο εμπόριο μέχρι τώρα. Θα δείτε ότι μπορείτε να φροντίσετε τα παιδιά σας και να γλυτώσετε και χρήματα ταυτόχρονα. Το κόστος για το μωρό με τις ανακυκλώσιμες πάνες πέφτει στις 50 λίρες. Ακόμα και αν προσθέσουμε το νερό που θα χρειαστεί για να τις ξεπλύνετε, πάλι γλυτώνετε συνολικά 500 λίρες για κάθε μωρό.

Προμηθευτές ανακυκλώσιμων πανών μπορείτε να βρείτε στο διαδίκτυο. Η εταιρεία Babygro είναι ένας από αυτούς (www.babygro.co.uk).

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Δίκτυο Real Nappy, που λειτουργεί από μομάδες με εμπειρία σε υφασμάτινες πάνες, και να πάρετε πληροφορίες και συμβουλές.

...σε ανακυκλώσιμες πάνες

Ανακαλύψτε τα γεγονότα. Κάντε μια έρευνα στο διαδίκτυο για τον αντίκτυπο και τη ζημιά που προκαλούν οι πάνες που πετιούνται στα σκουπίδια. Συγκρίνετε τις τιμές με τις ανακυκλώσιμες πάνες στο www.wen.org.uk/nappies/cost_comparison.htm
Πείτε σε όποιον φίλο/η σας περιμένει παιδί για τα κέρδη της χρήσης ανακυκλώσιμων πανών, τόσο για την τάξη όσο και για το περιβάλλον. Φτιάξτε και μοιράστε στο δρόμο ενημερωτικά φυλλάδια.

15 ΜΑΡΤΙΟΥ

88

σταματήστε την ESSO

Η Exxon/Mobil, που δραστηριοποιείται στην Αγγλία σαν Esso, είναι η μεγαλύτερη μη κρατική πετρελαϊκή εταιρεία στον κόσμο. Έπαιξε σημαντικό ρόλο πιέζοντας παρασκευαστικά την κυβέρνηση των ΗΠΑ κατά της συμφωνίας του Κιότο και προωθώντας την άποψη ότι δεν συνδέεται η εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα με την αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας. Ο Economist περιέγραψε την Exxon/Mobil σαν «τον μεγαλύτερο αντιρρησία της κλιματολογικής αλλαγής». Επίσης, η Exxon/Mobil έχει κάνει πολύ λιγότερα από όσα μπορούσε στο θέμα της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η ιστοσελίδα της Exxon/Mobil γράφει: «Ως πολίτης, μερικές φορές χρειάζεται να δράσεις για να συνεισφέρεις θετικά στα πράγματα που σε ενδιαφέρουν». Η εκστρατεία **Σταματήστε την Esso** αναφέρει: «Η Esso καταστρέφει το περιβάλλον. Μπορούμε να επιλέξουμε να μην αγοράζουμε τα προϊόντα της. Μην αγοράζετε από την Esso».

Η δύναμη των καταναλωτών μπορεί να αλλάξει τη συμπεριφορά των βιομηχανιών. Σύμφωνα με την εκστρατεία **Σταματήστε την Esso**, ένα εκατομμύριο άνθρωποι μποϊκοτάρουν την Esso στην Αγγλία. Από τη δημιουργία της τον Μάιο του 2001, η εκστρατεία μεταφέρθηκε και στην Αμερική, τη Γερμανία, τον Καναδά, την Αυστρία, την Αυστραλία, τη Γαλλία, τη Νορβηγία, το Λουξεμβούργο και τη Σλοβακία. Τη δεύτερη **Ημέρα κατά της Esso** διαδηλωτές βρέθηκαν έξω από 400 σταθμούς της εταιρείας. Ένας αναλυτής δήλωσε ότι η εκστρατεία αποτελεί πλέον «κίνδυνο για την εταιρεία».

www.corporatewatch.org.uk/?lid=292 www.stopesso.org
www.greenpeace.org.uk/climate/climatecriminals/esso

Ήσυχα, μποϊκοτάρετε την Esso – γίνεται καλύτερα με την πανσέληνο!

Βρείτε κάποιο σταθμό της Esso που να είναι κατά μήκος του αυτοκινητόδρομου.

Φτιάξτε πινακίδες που θα γράφουν:

Esso Βενζινάδικο 100μ., ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΜΗΝ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΤΕ

Esso Βενζινάδικο 50μ., ΣΙΓΟΥΡΑ ΜΗΝ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΤΕ

Esso Βενζινάδικο 20μ., ΑΠΟΦΥΓΕΤΕ ΤΟ, ΣΥΝΕΧΙΣΤΕ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΣΑΣ

Μια ωραία νύχτα με φεγγάρι, τοποθετήστε τις πινακίδες στις σωστές αποστάσεις.

...πολεμήστε τις μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες

Κατεβάστε το περιοδικό *Alternative Staff* από την ιστοσελίδα της *StopEsso*. Οργανώστε ειρηνικές συγκεντρώσεις και διαμαρτυρίες.

89

16 ΜΑΡΤΙΟΥ

Τσεκάρετε την ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΕΩΝ

Η Παγκόσμια Τράπεζα Ιδεών έχει ένα μείγμα περιέργων και πανέξυπνων ιδεών για να αλλάξουμε τον κόσμο. Μερικές έχουν δοκιμαστεί στην πράξη, άλλες είναι υπό σκέψη, άλλες είναι απλώς καλές ιδέες. Μπορείτε να ψηφίσετε τις υπάρχουσες ιδέες και να γράψετε το δικό σας σχόλιο.

Na μερικές ιδέες:

Ο δήμαρχος στα παγκάκια. Ο δήμαρχος της πόλης να εμφανίζεται κάθε εβδομάδα στα πάρκα και τις πλατείες και να συζητά με τους συμπολίτες του.

Na δημιουργηθεί ιστοσελίδα για κάθε φάρμακο που χορηγείται με συνταγή, για πληροφορίες και συζητήσεις ασθενών. Τις καλύτερες συμβουλές τις δίνουν οι χρήστες παρά οι ειδικοί.

Ένα γουρούνι σε κάθε γειτονιά. Οι άνθρωποι στις αστικές περιοχές δεν έχουν καμία επαφή με ζώα, πλην των κατοικίδιων. Αποκόπτονται έτσι από τη φύση.

Ελεύθερη ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Ο Καναδάς αυτήν τη στιγμή τοποθετεί ασύρματες συνδέσεις σε όλες τις βιβλιοθήκες. Καταπληκτική ιδέα!

Τυπώστε στατιστικά στοιχεία στο χαρτί υγείας. Θα τραβήξει την προσοχή του κοινού και θα δώσει πληροφορίες για διάφορα ζητήματα.

www.globalideabank.org

Μια ιδέα που έριξε στην Τράπεζα Ιδεών ο Δρ Τζ. Κάλντγουελ

Οι επιτροπές, οι ομάδες λήψης αποφάσεων και οι κυβερνήσεις ίσως θεωρούν ότι ξέρουν ακριβώς για ποιο πράγμα συζητάνε, αλλά το κρύβουν πίσω από φανταχτερή γλώσσα. Προτείνω σε κάθε συνεδρίαση για λήψη απόφασης (στον Λευκό Οίκο, στο Νο 10 της Ντάουνιν Στρίτ, σε διάφορες λέσχες κτλ.) να παραβρίσκεται και ένα παιδάκι έντεκα ετών. Το δικό μου παιδί λέγεται Τζακ.

Όσο προχωράει η συνάντηση, καθένας πρέπει να τσεκάρει τι καταλαβαίνει ο Τζακ από τη συζήτηση, αν γνωρίζει για ποιο πράγμα μιλάνε, αν βαρέθηκε ή όχι. Αν ο Τζακ καταλαβαίνει τι λένε γύρω του και έχει σκόνη το ενδιαφέρον να παρακολουθεί, τότε η συνάντηση πάει καλά και πιθανότατα θα παρθούν λογικές και χρήσιμες αποφάσεις.

...συνεισφέρετε και εσείς μια καλή ιδέα

Στείλτε τις ιδέες σας στην Παγκόσμια Τράπεζα Ιδεών. Υπάρχει και βραβείο για την καλύτερη ιδέα της χρονιάς.

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Enterprise Insight στο www.starttalkingideas.org. Είναι εγχειρίδιο να μετατρέψετε τις ιδέες σας σε πράξη.

17 ΜΑΡΤΙΟΥ

90

ΑΥΤΟΝΟΜΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ

Πώς μπορείς να ακούσεις ραδιόφωνο χωρίς ρεύμα; Πέρα από την ψυχαγωγία, το ραδιόφωνο είναι πηγή πληροφόρησης και μόρφωσης – πηγή στην οποία δεν έχουν πρόσβαση εκατομμύρια άνθρωποι που δεν έχουν ρεύμα και δεν αντέχουν οικονομικά να αγοράζουν μπαταρίες. Ο βρετανός εφευρέτης Τρέβορ Μπέιλις βρήκε τη λύση και έφτιαξε το **Κουρδιστό Ραδιόφωνο**. Επίσης, πρότεινε τα ραδιόφωνα να ενημερώνουν για το ασφαλές σεξ, ως μέσο καταπολέμησης του έιτς στην Αφρική.

Η τεχνολογία αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε άλλες ηλεκτρικές συσκευές, όπως κατάλαβαν οι Κρις Στέινς και Ρόρι Στίαρ, όταν δημιούργησαν την ομάδα ενέργειας Freeplay Energy. Εκτός από ραδιόφωνα, τα προϊόντα της Freeplay περιλαμβάνουν φακούς και φορτιστές κινητών τηλεφώνων.

Το ίδρυμα Freeplay Foundation δημιουργήθηκε το 1998 από τη Freeplay Energy, για να διασφαλιστεί ότι η τεχνολογία έφτανε σε αυτούς που πραγματικά την είχαν ανάγκη. Περισσότερα από 300.000 freeplay ραδιόφωνα προσφέρθηκαν σε περισσότερες από σαράντα αναπτυσσόμενες χώρες. Αυτό έχει βοηθήσει πάνω από έξι εκατομμύρια ανθρώπους (και πολλούς άλλους έμμεσα), δίνοντάς τους τη δυνατότητα να ψυχαγωγούνται και να επιμορφώνονται.

Το Freeplay Foundation δημιούργησε το 2003 το Lifeline ραδιόφωνο, βασισμένο εξολοκλήρου στα παιδιά που έμειναν ορφανά από το έιτς ή από τις συγκρούσεις στην Κένυα, τη Ρουάντα και τη Νότια Αφρική. Είναι το πρώτο ραδιόφωνο αυτόνομης ενέργειας, φτιαγμένο ειδικά για ανθρωπιστικούς σκοπούς, κυρίως για τα παιδιά που έμειναν μόνο τους στον κόσμο.

Το ραδιόφωνο συμβάλλει στη μόρφωση των παιδιών. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Ζάμπια δωρίζει ραδιόφωνα στα σχολεία της κοινότητας, δίνοντας την ευκαιρία σε παιδιά που δεν παρακολουθούν κανονικό σχολείο να μορφωθούν.

www.freeplayenergy.com www.freeplayfoundation.org

Στο Μαλάουι, το Υπουργείο Γεωργίας μοίρασε στους αγρότες 9.100 freeplay ραδιόφωνα.

Στη Μαδαγασκάρη, εκπέμπεται μια δραματοποιημένη ραδιοφωνική σειρά με σκοπό την ενημέρωση και την πρόληψη του έιτς.

...σε όλο τον κόσμο

Κάντε δώρο ένα ραδιόφωνο σε κάποιον που το έχει ανάγκη. Μέσω του Freeplay Foundation χαρίζετε μια συσκευή σε ένα σχολείο ή σε μια οικογένεια.

91

18 ΜΑΡΤΙΟΥ

παγκόσμια ΑΔΕΛΦΟΣΥΝΗ

Αν θέλετε να μάθετε πώς αλλάζουν οι ζωές των γυναικών στον κόσμο, επισκεφτείτε το **Παγκόσμιο Δίκτυο Αδελφότητας**. Ο οργανισμός αυτός παρακολουθεί τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο για τυχόν εξελίξεις που μπορεί να έχουν αντίκτυπο στις ζωές των γυναικών. Εξελίξεις που αφορούν την οικονομία, το περιβάλλον, την υγεία, τους νόμους, την πολιτική, την τεχνολογία, το εμπόριο και τις επιστήμες.

home.vicnet.net.au/~globalsn

www.global-sisterhood-network.org

Πώς περιγράφει τον εαυτό του το ίδιο το Δίκτυο

Το Παγκόσμιο Δίκτυο Αδελφότητας παρέχει πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων κριτικών σχολίων και αποκομμάτων τύπου που ενισχύουν την πατριαρχία και τον μισογυνισμό, τα οποία όμως έχουν προσελκύσει το έντονο ενδιαφέρον, καθώς ο κόσμος μας προχωρά εγγύτερα προς τη δημοκρατία και την ισότητα.

- Παγκόσμιο Δίκτυο Αδελφότητας

...και μια φεμινιστική προοπτική

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Παγκόσμιου Δικτύου Αδελφότητας και ρίξτε μια ματιά και στα links. Θα βρείτε πολλές συνδέσεις με γυναικείες οργανώσεις που προσπαθούν να κάνουν καλύτερο τον κόσμο μας:

www.afghanwomensmission.org
www.diversewomen.org
www.narmada.org
home.vicnet.net.au/~gramya
www.rawa.org
www.feministpeacenetwork.org
www.iwtc.org
www.wings.org
www.wilpf.int.ch
wib.matriz.net

19 ΜΑΡΤΙΟΥ

92

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΗΣ σας χρειάζεται

Το μόνο πράγμα που έχουμε όλοι κοινό είναι ο πλανήτης μας. Ας αφιερώσουμε τις ζωές και τις τύχες μας βοηθώντας στο ωραίο έργο της ανανέωσής του και ας είναι ο καθένας από εμάς εγγυητής της τύχης και της φροντίδας της Γης.

- Τζον ΜακΚόνελ, ιδρυτής της Ημέρας της Γης

Η Ημέρα της Γης είναι ένα ετήσιο γεγονός αφιερωμένο στον εορτασμό του θαύματος της ζωής στον πλανήτη που δρα ως εκέγγυο διασφάλισης του μέλλοντος των κατοίκων της Γης. Γίνεται κάθε χρόνο κατά την εαρινή ισημερία, στις 20 ή 21 Μαρτίου. Η Ημέρα της Γης τιμάται από ανθρώπους όλων των τάξεων, των θρησκειών και των εθνικατήτων.

Το Δίκτυο της Ημέρας της Γης ιδρύθηκε, επίσης, από τους δημιουργούς της Ημέρας της Γης και προωθεί τα περιβαλλοντικά πολιτικά δικαιώματα με δράση όλο το χρόνο. Ακόμα, συνδέει εκστρατείες για το περιβάλλον που γίνονται στις ΗΠΑ και στον υπόλοιπο κόσμο. Στην ιστοσελίδα του δικτύου μπορείτε να βρείτε ιδέες για δράση σε πράγματα όπως: τα ζώα και τα φυτά, ο καθαρός αέρας και το νερό, οι τροφές και οι καλλιέργειες, τα δάση, η παγκόσμια υπερθέρμανση, τα πυρηνικά και τοξικά απόβλητα, τα μέσα μεταφοράς, την πολιτική, την ανακύκλωση, την εξάπλωση των αστικών ιστών κ.ά. Αν θέλετε να πάρετε μια δυο ιδέες για το πώς να ξεκινήσετε την αλλαγή του κόσμου, η ιστοσελίδα αυτή είναι μια καλή αφετηρία.

www.earthday.net www.earthsite.org

Δεν θα

Ποίημα ενός μαθητή λυκείου στο Πακιστάν για την Ημέρα της Γης (1991):

Σήμερα είναι η Ημέρα της Γης και όλοι κάνουμε υποσχέσεις, αλλά εγώ:

Δεν θα σταματήσω να πετάω χαρτιά στο δρόμο.

Δεν θα σταματήσω να παίρνω πλαστικές σακούλες.

Δεν θα πάω να καθαρίσω τις ακτές.

Δεν θα σταματήσω να ρυπαίνω.

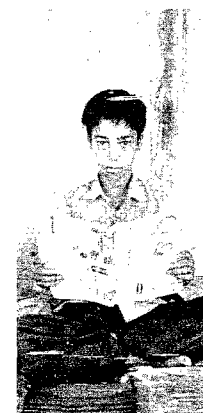
Δεν θα τα κάνω αυτά, γιατί δεν είμαι εγώ αυτός που μολύνει τον κόσμο.

Είναι οι μεγάλοι που ρίχνουν τις βόμβες.

Είναι οι μεγάλοι που πρέπει να σταματήσουν.

Μία μόνο βόμβα καταστρέφει πολύ περισσότερο από όσο θα μολύνω εγώ.

Είναι οι μεγάλοι αυτοί που πρέπει να καθίσουν να τα βρουν, να σταματήσουν τους πολέμους και να λύσουν τα προβλήματα.

...υποσχεθείτε ότι θα βοηθήσετε και εσείς τον πλανήτη

Υπογράψτε τη διακήρυξη που θα βρείτε στην ιστοσελίδα της Ημέρας της Γης.

93

εαρινή ισημερία 20 ΜΑΡΤΙΟΥ

εξαλείψτε ΤΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ

Η 21η Μαρτίου είναι η Παγκόσμια Ημέρα Κατά του Ρατσισμού – μία μέρα για να σκεφτείτε τα εκατομμύρια των ανθρώπων στον κόσμο που διώκονται εξαιτίας των προκαταλήψεων. Άνθρωποι που δεν απολαμβάνουν δικαιώματα και ευκαιρίες, λόγω του φύλου, του χρώματος, της θρησκείας ή της σωματικής αναπηρίας τους. Μην στέκεστε απαθείς.

Πώς μπορούμε να σταματήσουμε το ρατσισμό; Σκεφτείτε την υπόθεση του Μαλ Χουσεΐν και της συντρόφου του Λίντας Λιβινγκστον, που αγόρασαν ένα γωνιακό μίνι μάρκετ στα Λόνκαστερ της Αγγλίας τον Ιούνιο του 1991. Αντιμετώπιζαν επί 24ώρου βάσεως φυλετικές παρενοχλήσεις, απειλές για τη ζωή τους, πετροβολισμούς, εμμηρησμούς, σωματική βία, γκραφίτι και βωμολοχίες. Το κατάστημα ήταν διαρκής στόχος, όπως ήταν και οι πελάτες που ψώνιζαν από εκεί. Τώρα το έχουν πουλήσει και έχουν μετακομίσει μακριά. Τέτοιες συμπεριφορές στην «πολιτισμένη» κοινωνία μας θα πρέπει να θεωρούνται ανεπίτρεπτες. Οι ίδιοι οι πολίτες πρέπει να σταθούν απέναντι στη φυλετική βία και να πιέσουν την αστυνομία και τις δικαστικές αρχές να δρουν αμερόληπτα και δίκαια.

www.naar.org.uk/family/mal.asp www.cre.gov.uk

Ο Τζέι Άμπαταν, ένας 42χρονος μαύρος, δέχτηκε επίθεση από μια συμμορία στο Μπράιτον τον Ιανουάριο του 1999. Πέθανε στο νοσοκομείο, πέντε ημέρες αργότερα, εξαιτίας σοβαρών κρανιοεγκεφαλικών κακώσεων. Ο αδελφός του Μάικλ και ένας φίλος τους δέχτηκαν επίσης επίθεση. Δύο άνδρες συνελήφθησαν για τη δολοφονία, αλλά στο δικαστήριο κατηγορήθηκαν μόνο για την επίθεση κατά του Μάικλ, εξαιτίας της απουσίας μαρτύρων. Οι ένορκοι δεν άκουσαν ποτέ για τον Τζέι, γιατί ο δικαστής έκρινε ότι θα επηρεάζονταν. Μέχρι σήμερα κανένας δεν έχει δικαστεί για τη δολοφονία του Τζέι.

Η συγκεκριμένη έρευνα ήταν στα χέρια της αστυνομίας του Έσσεξ. Η αρχική ερευνητική ομάδα αντικαταστάθηκε από μια δεύτερη. Δύο χρόνια μετά ανακοινώθηκε ότι ο φόνος θεωρούνταν ρατσιστική δολοφονία. Ωστόσο, η οικογένεια του Τζέι δεν έχει δει ακόμη τα αποτελέσματα της δεύτερης έρευνας. Η NAAR υποστηρίζει την οικογένεια στην προσπάθειά της να πείσει την αστυνομία να ανοίξει το φάκελο της υπόθεσης.

...ενωμένοι για τη δικαιοσύνη

Στηρίξτε την εκστρατεία της NAAR και της οικογένειας του Τζέι. Αναμειχθείτε προσωπικά, σταθείτε κοντά στα θύματα ρατσιστικών επιθέσεων και αναφέρετε στην αστυνομία κάθε ρατσιστική ενέργεια που θα υποέσει στην αντίληψή σας.

21 ΜΑΡΤΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Κατά του Ρατσισμού

94

ΜΑΖΕΨΤΕ τη βροχή

Το βρόχινο νερό έρχεται απευθείας σε μας, κάθε φορά που βρέχει. Αν το σπίτι σας είναι σε κτήμα 400 τμ και μια καταιγίδα ρίξει 2εκ. νερού, τότε μόλις έπεσαν στον κήπο και το σπίτι σας 8.000 λίτρα νερού. Το νερό αυτό είναι σε γενικές γραμμές καθαρό, χωρίς χημικά. Οι περισσότεροι δεν το εκμεταλλεύονται και το αφήνουν να χαθεί. Σε χώρες όμως που δεν βρέχει πολύ ή δεν υπάρχει πολύ νερό, οι κοινότητες στήνουν μηχανισμούς συγκομιδής του βρόχινου νερού για να μην χαθεί στη θάλασσα.

Αυτό λέγεται συγκομιδή βρόχινου νερού. Μπορεί να συμπεριλάβει την αποθήκευση και χρήση του νερού που έπεσε σε οροφές, φράγματα, αυλάκια και άλλες εγκαταστάσεις συγκέντρωσής του, ενισχύοντας τον υδροφόρο ορίζοντα. Σε έναν κόσμο που το νερό λιγοστεύει ραγδαία, η συγκομιδή του βρόχινου νερού είναι ιδιαίτερα σημαντική.

www.rainharvesting.com www.dot.co.pima.az.us/flood/wh/index.html www.barefootcollege.org

Σκεφτείτε και τους άλλους ανθρώπους κατά την Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό

Στις δυτικές χώρες, κάθε φορά που θέλουμε λίγο νερό, απλώς ανοίγουμε τη βρύση. Πιθανότατα δεν σκέφτεστε και πολύ πόσο νερό σπαταλάτε ή πώς αυτό το καθαρό και πόσιμο νερό έρχεται στο σπίτι σας. Όμως, για δισεκατομμύρια ανθρώπους στον κόσμο είναι πραγματικός αγώνας να βρουν νερό για τις καθημερινές τους ανάγκες. Γυναίκες και παιδιά περπατούν ώρες κάθε μέρα για να βρουν μια πηγή. Ίσως χρειαστεί να κάνουν πολλά δρομολόγια, για να καλύψουν τις ανάγκες της οικογένειας.

...πιάστε το νερό

Σχεδιάστε έναν μηχανισμό συγκέντρωσης του βρόχινου νερού για να μαζέψετε όλο το νερό που πέφτει στην οροφή του σπιτιού σας. Ξοδέψτε όσο το δυνατόν λιγότερα.

Κατασκευάστε το μηχανισμό συγκέντρωσης του βρόχινου νερού. Χρησιμοποιήστε το νερό για να ποτίζετε τα φυτά σας, για να κάνετε μπάνιο στο σκύλο σας και να πλύνετε το αυτοκίνητο. Αν βάλετε και φίλτρο, τότε θα είναι και πόσιμο. Φτιάξτε ένα απλό εγχειρίδιο και μοιράστε το στους φίλους σας. Οι ιδέες σας ίσως λύσουν το πρόβλημα νερού που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας.

95

Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό 22 ΜΑΡΤΙΟΥ

μην κλείνετε τα μάτια στην ΥΠΕΡΘΕΡΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ

Οι κλιματολογικές αλλαγές αποτελούν μεγαλύτερη απειλή για τον πλανήτη από την τρομοκρατία.

- Ντέιβιντ Κινγκ, επιστημονικός σύμβουλος της αγγλικής κυβέρνησης

Από την αρχή του κόσμου, η Γη ζεσταίνεται από το ηλιακό φως, που διαπερνάει την ατμόσφαιρα από διοξείδιο του άνθρακα, υδροτμούς, όζον, μεθάνιο και άζωτο. Η ατμόσφαιρα αυτή παγίδευε τη θερμότητα και διατηρούσε σταθερές κλιματολογικές συνθήκες για τη διατήρηση της ζωής. Χωρίς αυτήν, η Γη θα ήταν παγωμένη και δεν θα υπήρχε ζωή. Από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης, η καύση φυσικών καυσίμων έχει αυξήσει το ποσοστό της εκπομπής αερίων. Τα αέρια παγιδεύουν όλο και περισσότερη ζέση, η οποία θα διέφευγε στο διάστημα. Ως αποτέλεσμα, ανεβαίνει η παγκόσμια θερμοκρασία. Αν δεν κάνουμε κάτι γρήγορα, η Γη θα είναι πια πολύ θερμή για να υπάρχει ζωή.

www.outtherenews.org

Δύο σενάρια για το 2050

Το αισιόδοξο σενάριο: το βράδυ της Πρωτοχρονιάς γιορτάζεται έντονα σε όλο τον κόσμο. Είναι το μεγαλύτερο πάρτι της χιλιετίας. Το 2050 ήταν το σημείο που είχε θέσει ο ΟΗΕ στην παγκόσμια οικονομία για να σταματήσει την καύση φυσικών καυσίμων. Και προς έκπληξη όλων ο στόχος επιτεύχθηκε. Αν και την τελευταία στιγμή. Το κρίσιμο σημείο ήταν η Διεθνής Κλιματολογική Συμφωνία του 2025, μετά την παύση της Συμφωνίας του Κιότο. Σύμφωνα με αυτή, οι πληθυσμοί των χωρών που ο ΟΗΕ θα έκρινε ακατοίκητες θα έβρισκαν καταφύγιο στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική, εξαιτίας του ρόλου που αυτές έπαιξαν στην υπερθέρμανση – σε ανατροπή των χρόνιων πολιτικών αποφυγής

προσφύγων στις πλούσιες χώρες.

Το απαισιόδοξο σενάριο: με αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας κατά 3°C στο τέλος αιώνα, ο κόσμος είναι πολύ διαφορετικός. Εκατομμύρια άνθρωποι έχουν εγκαταλείψει τις εστίες τους στις παράκτιες περιοχές του Ειρηνικού, όπου το νερό ανέβηκε κατά 80εκ. Στην Ευρώπη οι Άλπεις δεν έχουν πια χιόνι. Η βιομηχανία του σκι έσβησε πριν από 20 χρόνια. Και στα Ιμαλάια έχει μείνει μόνο το 1/3 του πάγου. Πανικός επικρατεί κατά τη μεγαλύτερη μετανάστευση ανθρώπων, καθώς 300 εκατομμύρια πρόσφυγες από την Ινδία και το Μπαγκλαντές κατευθύνονται στην Ευρώπη.

(σοκολατένιοι) ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ

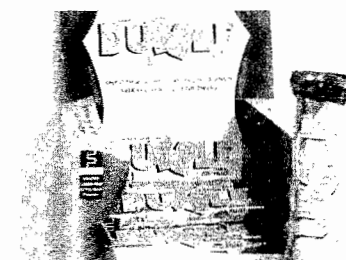
Η παραγωγή κακάο στη Γκάνα υποφέρει. Μέχρι το 1976, η Γκάνα ήταν ο μεγαλύτερος παραγωγός κακάο στον κόσμο, δίνοντας περίπου το 40% της συνολικής παραγωγής. Στο τέλος της δεκαετίας του 1970, η τιμή του κακάο έπεσε κατά τα 2/3. Οι γκονέζοι παραγωγοί έχασαν πολλά χρήματα από τη μείωση των τιμών και πολλοί σταμάτησαν τελείως να ασχολούνται με το κακάο. Η κατάσταση έγινε ακόμα χειρότερη μετά την ξηρασία και τις πυρκαγιές του 1980. Το ποσοστό παραγωγής κακάο της Γκάνας έπεσε από το 1/3 που ήταν το 1972 στο 12% το 2005.

Η επιχείρηση Kuara Kokoo προσπαθεί να αλλάξει τα πράγματα στη Γκάνα. Πρόκειται για μια ομάδα αγροτών που έκαναν έναν συνεταιρισμό το 1993 για να πωλούν κακάο προς όφελος των μελών. Η Kuara Kokoo έχει σήμερα 35.000 μέλη και πουλάει ετησίως στην Ευρώπη χίλιους τόνους κακάο. Επί του παρόντος παίρνουν 1.600 δολάρια για κάθε τόνο, συν 150 δολάρια έξτρα μπόνους για το κακάο τους, ενώ η παγκόσμια τιμή είναι γύρω στα 1000 (δολάρια). Αυτό το επιπλέον εισόδημα είναι που κάνει τη διαφορά στις ζωές των αγροτών και των οικογενειών τους.

www.dubble.co.uk www.divinechocolate.com

Η σοκολάτα Dubble

Η Kuara Kokoo αποφάσισε την παραγωγή μιας δικής τους μάρκας σοκολάτας, για να αυξήσει τα εισοδήματα των αγροτών. Το 1998 ίδρυσαν την εταιρία Chocolate Day σε συνεργασία με αρκετές διεθνείς εταιρείες και διαφημιστικά πρακτορεία και έκαναν τη σοκολάτα με γάλα Divine. Η συγκεκριμένη σοκολάτα πωλείται σήμερα σε όλη την Αγγλία. Η σοκολάτα Dubble είναι μέρος της αλυσίδας Divine και απευθύνεται κυρίως σε παιδιά.

...σε αποστολή για δικαιότερο εμπόριο

Γίνετε και εσείς «πράκτορες» της Dubble και αναλάβετε τη «μυστική αποστολή» σας, κάντε αυτά που πρέπει και αλλάξτε τον κόσμο κομματάκι κομματάκι. Πηγαίνετε στα ράφια των σουπερμάρκετ και δείτε αν είναι δίκαιη σε αναλογία η προβολή και το στοκ των διάφορων σοκολατών. Τσεκάρτε αν υπάρχει η Dubble. Αν δεν τη βρείτε, ζητήστε το λόγο από τους υπεύθυνους.

97

24 ΜΑΡΤΙΟΥ

...η μεγαλύτερη πρόκληση του πλανήτη

Μάθετε όσο πιο πολλά μπορείτε για την υπερθέρμανση, σκεφτείτε κάποια λύση.

23 ΜΑΡΤΙΟΥ Παγκόσμια Μετεωρολογική Ημέρα

96

ΓΙΝΕΤΕ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΖΩΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΗΠΩΝ

Ο βρυχηθμός ενός ενήλικου λιονταριού ακούγεται σε απόσταση οκτώ χιλιομέτρων. Ένα από τα λίγα εναπομείναντα μέρη που μπορείτε ακόμη να το ακούσετε είναι ο ζωολογικός κήπος. Υπάρχουν περίπου 1.500 ζωολογικοί κήποι στον κόσμο, προσφέροντας μια μοναδική δυνατότητα στους ανθρώπους (κυρίως τα παιδιά) να βιώσουν την ποικιλία και τη διαφορετικότητα των ζώων του πλανήτη. Αν όμως νομίζετε ότι τα λιοντάρια και οι τίγρεις που ζουν εκεί είναι ευτυχισμένα, τότε απατάστε.

Μερικά ζώα στους ζωολογικούς κήπους κρατούνται σε αποτρόπαιες συνθήκες. Είναι τραγικό όταν κακομεταχειρίζονται τα ζώα, όχι μόνο σε ζωολογικούς κήπους, αλλά και σε τσίρκο, μαγικά σόου, δελφινάρια και άλλες τουριστικές ατραξιόν. Πολλές εγκαταστάσεις δεν παρέχουν στα ζώα τις συνθήκες ζωής που χρειάζονται. Αν νοιάζεστε πραγματικά, τότε θα πρέπει να κάνετε κάτι.

www.bornfree.org.uk/zoocheck/zoo20.htm

Γνωρίζετε ότι:

Ένα άλμπατρος μπορεί να κοιμάται εν πτήση. Μισοκοιμάται κάνοντας τριάντα χιλιόμετρα.

Τα μύδια μπορούν να αλλάξουν φύλο. Όλα είναι αρχικά αρσενικά και μερικά επιλέγουν στην πορεία να γίνουν θηλυκά.

Οι ελέφαντες έχουν περίοδο κωφορίας 20 μήνες.

Τα πουλιά της οικογένειας *mimus polyglottos* μπορούν να μιμηθούν οποιοδήποτε ήχο.

Οι καρχαρίες είναι τα μοναδικά ζώα που δεν αρρωσταίνουν ποτέ. Έχουν ανοσία σε όλες τις γνωστές ασθένειες, ακόμα και στον καρκίνο.

Το κίτσι δεν μπορεί να πετάξει ζει σε μια τρύπα στο έδαφος, είναι τυφλό και γεννάει μόνο ένα αυγό το χρόνο. Και όμως υπάρχει στον πλανήτη εδώ και εβδομήντα εκατομμύρια χρόνια.

Ο δηλητηριώδης βάτραχος έχει αρκετή ποσότητα δηλητηρίου για να σκοτώσει 2.200 ανθρώπους.

Μπορείτε να δείτε αυτά τα ζώα και άλλα πολλά στους ζωολογικούς κήπους.

...πιάστε από το γινακά δσους κακομεταχειρίζονται τα ζώα

Η οργάνωση **Born Free** έχει δημιουργήσει τον Έλεγχο Ζωολογικών Κήπων και τα Πρωτοδικονητικά Συστήματα Ταξιδιωτών για την αναφορά οποιασδήποτε κακομεταχείρισης ζώου. Αν δείτε ζώα να κρατούνται σε άθλιες συνθήκες, τραβήξτε φωτογραφίες και βίντεο και στείλτε τα στον Έλεγχο Ζωολογικών Κήπων. Εκείνοι θα ξεκινήσουν εκστρατεία για τη βελτίωση των συνθηκών κράτησης των ζώων.

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

98

ΟΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗ

Η Αρχιτεκτονική για τον Άνθρωπο είναι μια οργάνωση που ίδρυσε ο Κάμερον Σινκλέρ, αρχιτέκτονας από το Λονδίνο. Παρέχει αρχιτεκτονικές και σχεδιαστικές λύσεις σε παγκόσμια κοινωνικά και ανθρωπιστικά προβλήματα, ενώ προσφέρει και τις υπηρεσίες του σε κοινότητες που το έχουν ανάγκη.

Η Αρχιτεκτονική για τον Άνθρωπο δουλεύει με διαγωνισμούς σχεδίου, ανοικτούς σε όλους. Οι διαγωνισμοί αυτοί δεν έχουν σκοπό την κατασκευή πολυτελών ξενοδοχείων, αλλά χαμηλού κόστους κτιρίων για διεθνείς κοινότητες σε κρίση. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν λίστα με τα έξοδα και τα υλικά κατασκευής. Μετά τους ζητείται να διατυπώσουν ένα σχέδιο, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η παροχή νερού, οι τοπικές πηγές ενέργειας, η ύπαρξη ή όχι ηλεκτρικής ενέργειας και τέλος ο προϋπολογισμός. Αν επιλεγεί το σχέδιό σας, εκείνοι το χτίζουν.

www.architectureforhumanity.org

Μερικά σχέδια της Αρχιτεκτονικής για τον Άνθρωπο:

2004: διαγωνισμός για την κατασκευή γηπέδου ποδοσφαίρου στο Σόμκελε, μια περιοχή στη Νότια Αφρική με το υψηλότερο ποσοστό έιτζ στον κόσμο. Ο χώρος έπρεπε να προσφέρει ένα μέρος για το καθαυτό παιχνίδι, χώρο ενημέρωσης για την ασθένεια και μια κινητή ιατρική μονάδα. Εδώ βλέπουμε το σχέδιο των φιναλίστ Ντέιβιντ Ματίας και Τιμ Ντένις.

2004 και συνεχίζεται: Ξαναχτίζοντας το Μπαμ του Ιράν. Η Αρχιτεκτονική για τον Άνθρωπο σε συνεργασία με ανθρωπιστικές οργανώσεις παρέχει μόνιμη κατοικία στους χιλιάδες Ιρανούς του Μπαμ που έμειναν άστεγοι μετά το σεισμό που σκότωσε 41.000 ανθρώπους.

2002: διαγωνισμός σχεδίου για την κατασκευή κινητών ιατρικών μονάδων που θα καλύψουν τις βασικές ανάγκες και τις εξετάσεις για τον ιό του έιτζ στις περιοχές της Αφρικής γύρω από τη Σαχάρα.

Η Αρχιτεκτονική για τον Άνθρωπο εργάζεται και για τον καθαρισμό των ναρκών, τη δημιουργία παιδότοπων και τη στέγαση προσφύγων στα Βαλκάνια και το Αφγανιστάν.

...ανθρωπιστική αρχιτεκτονική

Κοιτάξτε αν υπάρχει στην περιοχή σας κάποια ομάδα της Αρχιτεκτονικής για τον Άνθρωπο. Υπάρχουν 132 ομάδες σε πόλεις σε όλο τον κόσμο. Οι συγκεντρώσεις γίνονται την πρώτη Τρίτη κάθε μήνα και είναι δεκτοί όλοι. Αν όντως υπάρχει μια ομάδα κοντά σας, γιατί να μην πάτε;

Ανατρέξτε στην ιστοσελίδα τους και κοιτάξτε το People We Like. Είναι αναφορές και πληροφορίες για ενδιαφέροντες ανθρώπους και οργανισμούς.

99

26 ΜΑΡΤΙΟΥ

διαμαρτυρηθείτε με το ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τα τραγούδια είναι πολύ σημαντικά για τις πορείες διαμαρτυρίας. Δημιουργούν την αίσθηση ενότητας και σκοπού. Φέρνουν κοντά τον κόσμο. Μας κάνουν να νιώθουμε όμορφα. Να μερικά τραγούδια-διαμαρτυρίας που επέλεξε ο Τάκης Μηλουμ, κάτοικος Λονδίνου:

Τραγούδια για την ειρήνη:

Bob Marley & The Wailers: War (Rastaman Vibration, 1976)
Faithless: Mass Destruction (No Roots, 2004)
Boogie Down Productions: Stop the Violence (By All Means Necessary, 1988)
Curtis Mayfield: We've Got to Have Peace (Roots, 1972)
Spearhead: Piece O' Peace (Home, 1994)
Basement Jaxx: Love is the Answer (Peace Songs, 2004)

Τραγούδια διαμαρτυρίας:

Public Enemy: *Fight the Power* (Fear of a Black Planet, 1994)
Levellers: *Liberty Song* (Levelling the Land, 1992)
Johnny Cash: *I Shall Not Be Moved* (My Mother's Hymn Book, 2004)
Chumbawumba: *Enough Is Enough* (Anarchy, 1998)
The Pogues: *Streets of Sorrow/Birmingham Six* (If I Should Fall From Grace With God, 1987)
Jimmy Cliff: *Viet Nam* (Wonderful World, Beautiful People, 1970)

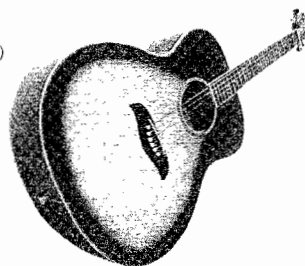
www.lacarte.org/songs/anti-war/index.html/summary

www.newsongsforpeace.org www.songs4peace.com

Παραγωγοί τραγουδιών διαμαρτυρίας

Το Μουσείο Σμιθσόνιαν δημοσιεύει μια μεγάλη γκάμα τραγουδιών, μερικά από τα οποία είναι τραγούδια-διαμαρτυρίας.
www.folkways.si.edu

Το *Amaze Me: Songs in the Key of Peace* είναι ένα αντί για την ειρήνη, στο οποίο συμμετέχουν γυναίκες τραγουδίστριες από τις ΗΠΑ που νοιάζονται για τη χώρα τους και θέλουν να τη δουν πρωταπόρα στον αγώνα για την ειρήνη. Όλα τα έσοδα από την πώληση του δίσκου πηγαίνουν σε ειρηνευτικούς οργανισμούς.
Για περισσότερες πληροφορίες τσεκάρτε το www.peacecd.com

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ: τι να κάνουμε

Αν ξαναφτιάχναμε από την αρχή το αποχετευτικό σύστημα της Αγγλίας, δεν θα βάζαμε καζανάκια, θα τα μαζεύαμε και τα θα κάναμε λίπασμα.

- Μάικλ Ρους, πρώην επιθεωρητής πόσιμου νερού

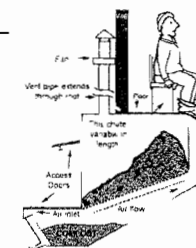
Θεωρούμε δεδομένη την απόρριψη των ανθρώπινων απορριμμάτων. Ποτάμε το καζανάκι και τα βλέπουμε να χάνονται στο αποχετευτικό σύστημα. Υπάρχουν μερικά προβλήματα όμως. Τα ακατέργαστα λύματα διαλύονται με τη βοήθεια του οξυγόνου στο νερό. Αφού χρησιμοποιείται όμως το οξυγόνο, οι μικροοργανισμοί συνεχίζουν τη διαδικασία αναερόβια (χωρίς οξυγόνο). Αυτό παράγει πολλά θρεπτικά συστατικά (που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σαν λίπασμα) και αέρια μεθανίου (που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σαν καύσιμο). Αυτά όμως δεν τα εκμεταλλευόμαστε και καταλήγουν στις θάλασσες. Τα θρεπτικά συστατικά δημιουργούν φυτά που όταν πια μαραίνονται, καίνε οξυγόνο. Η επακόλουθη μείωση του οξυγόνου στο νερό της θάλασσας σκοτώνει πολλούς οργανισμούς και ζώα.

Για να διασφαλίσουμε τη σταθερότητα, ό,τι παίρνουμε από τη γη πρέπει να επιστρέφει εκεί. Αν δεν συμβαίνει αυτό, τα φυσικά λιπάσματα του εδάφους χάνονται και αντικαθίστανται αναγκαστικά από χημικά. Τα χημικά αυτά πέφτουν σε λίμνες και ποτάμια μολύνοντας τα νερά. Το καθαρό νερό φτάνει σε μας με σωληνώσεις πολλών χιλιομέτρων και γύρω στο 40% το χρησιμοποιούμε στις τουαλέτες. Θα πρέπει να υπάρχει καλύτερος τρόπος. Οι τουαλέτες λιπάσματος ίσως είναι η λύση.

www.compostingtoilet.org

Τουαλέτες λιπάσματος

Οι τουαλέτες λιπάσματος χρησιμοποιούν ελάχιστο ή και καθόλου νερό. Δεν είναι συνδεδεμένες με εξωτερικό αποχετευτικό σύστημα. Δεν προκαλούν προβλήματα στο περιβάλλον και παράγουν λίπασμα που μπορείτε να το ρίξετε στον κήπο σας ή και να το πουλήσετε. Υπάρχουν δύο είδη διαδικασίας παραγωγής λιπάσματος. Το σύστημα επεξεργασίας χρησιμοποιεί ένα καντέινερ, το οποίο γεμίζει και αντικαθίσταται από ένα άδειο. Η παραγωγή λιπάσματος ολοκληρώνεται στον γεμάτο κλωβό. Σε ένα συνεχές σύστημα, τα απορρίμματα κινούνται προς τα κάτω και συγκεντρώνονται, λίπασμα πια, ύστερα από έξι μήνες. Αν η ξυλουργική δεν είναι το δυνατό σας σημείο, μπορείτε να αγοράσετε μια τουαλέτα λιπάσματος. Υπάρχουν πολλά μοντέλα για να διαλέξετε. Μπείτε στην ιστοσελίδα για πληροφορίες.

...φωνή για έναν καλύτερο κόσμο

Να έχετε έμπνευση. Κατεβάστε και ακούστε τα παραπάνω τραγούδια. Αν θέλετε και μπορείτε, γράψτε και το δικό σας και στείλτε το στο www.365act.com

100

27 ΜΑΡΤΙΟΥ

...με όλα αυτά τα...κακάκια

Διαβάστε το *Humanure Handbook*, οδηγό παραγωγής ανθρώπινου λιπάσματος.

101

28 ΜΑΡΤΙΟΥ

άνθρωποι με ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Δεν είμαστε η πηγή του προβλήματος. Είμαστε τα μέσα που χρειάζονται για να λύσουμε το πρόβλημα. Είμαστε επένδυση, όχι έξοδα. Είμαστε πολίτες του κόσμου.

- Άντριου Μπιγιούνζικα, ακτιβιστής για τα δικαιώματα των αναπήρων της Ουγκάντα

Αυτή είναι η ιστορία του Άντριου: «Είμαι ο Άντριου Μπιγιούνζικα. Κινούμαι με τη βοήθεια αναπηρικού καροτσιού. Στο σχολείο ήρθα αντιμέτωπος με πολλές προκλήσεις. Οι τάξεις, οι τουαλέτες, τα εργαστήρια δεν είχαν πρόσβαση για άτομα με ειδικές ανάγκες. Δεν ήταν εύκολο, αλλά δεν μπορούσα να κάνω αλλιώς. Ήρθα αντιμέτωπος με πολλές δύσκολες καταστάσεις που με επηρέασαν ψυχολογικά. Αλλά δεν τα παράτησα. Ίδρυσα μια οργάνωση με την ονομασία RENYAD για τα προβλήματα νέων ανθρώπων με κινητικά προβλήματα. Είναι πολύ σημαντικό να δίνονται ίσες ευκαιρίες στα άτομα αυτά. Μέχρι να δεχτεί ο κόσμος το μερίδιο της ευθύνης του απέναντί μας, εγώ θα συνεχίζω να αγωνίζομαι για τα δικαιώματά μας. Έχω τη θέληση, τη γνώση, την ευαισθησία και την αφοσίωση για να το κάνω.

www.radar.org.uk www.disability.gov.uk www.add.org.uk

Οι προτάσεις του Άντριου επί του ζητήματος:

Ενισχύστε την εκστρατεία και υποστηρίξτε τα δικαιώματα των αναπήρων και την αξιοπρέπειά τους. Πρόκειται για θέμα ανθρώπινων δικαιωμάτων. Πιέστε την κυβέρνησή σας να διασφαλίσει στο σκέραίο τη ζωή και τις ευκαιρίες των αναπήρων.

Σταματήστε να κρίνετε τους άλλους από την εμφάνισή τους σταματήστε τις διακρίσεις απέναντι σε άτομα με κινητικά προβλήματα.

Σταματήστε τους πολέμους. Οι πόλεμοι ευθύνονται για μεγάλο ποσοστό αναπήρων.

...παλέψτε για να σταματήσει η άνιση μεταχείριση

Σκεφτείτε ένα πρόβλημα που μπορεί να αντιμετωπίσει ένας άνθρωπος με διανοητικά ή κινητικά προβλήματα στην κοινωνία σας. Ίσως οι τράπεζες δεν έχουν μπάρες, οι διασταυρώσεις στο δρόμο, τα θέατρα και οι κινηματογράφοι δεν είναι προσβάσιμοι. Συζητήστε με ανθρώπους που αντιμετωπίζουν ανάλογα προβλήματα. Σκεφτείτε λύσεις και δράσεις.

Ξεκινήστε μια εκστρατεία επιστολών. Συναντήστε τους τοπικούς αξιωματούχους. Υπάρχουν εκατοντάδες προβλήματα που περιμένουν λύση και χιλιάδες τρόποι να αλλάξετε την κατάσταση.

29 ΜΑΡΤΙΟΥ

102

ΠΤΟΣΤΟΠ μέχρι το Μαρόκο

Φανταστείτε μια τάξη, αλλά χωρίς βιβλία, θρανία, καρέκλες και παράθυρα. Βγάλτε και το ταβάνι. Μετά βάλτε έναν όμι και τόσο καλά προετοιμασμένο δάσκαλο και πάρα πολλά παιδιά – μερικά από τα οποία περπάτησαν πέντε χλμ. για το σχολείο ή άλλα που δεν έφθγαν πρωινό ή και τα δύο. Αυτή είναι η κατάσταση για πολλά παιδιά στον κόσμο σήμερα. Δεν φτάνει αυτά που γεννήθηκαν σε μια χώρα που δεν έχει αξιοπρεπές εκπαιδευτικό σύστημα.

Χωρίς σωστή εκπαίδευση, καμία κοινωνία δεν μπορεί να ξεφύγει από την ανέχεια. Μπορούν να αλλάξουν τα πράγματα. Η Link Community Development έχει τη βάση της στη Νότια Αφρική αλλά δραστηριοποιείται επίσης στη Γκάνα και την Ουγκάντα. Βοηθάει τους διευθυντές των σχολείων να αναπτύξουν τα σχολεία τους. Εκπαιδεύει δασκάλους, βοηθά τα σχολεία να μαζέψουν χρήματα για τις αναγκαίες βελτιώσεις, αδειοδοτεί σχολεία της Αφρικής με σχολεία της Αγγλίας και παρέχει τη δυνατότητα σε άγγλους δασκάλους να μοιραστούν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους με τους συναδέλφους τους στην Αφρική.

H Link έχει βοηθήσει στη βελτίωση της εκπαίδευσης περισσότερων από 500.000 παιδιών. Άλλοι 700 οργανισμοί σαν τη Link θα αρκούσαν για να βελτιωθεί το εκπαιδευτικό σύστημα όλων των χωρών της Αφρικής. www.icd.org.uk www.camfed.org www.educategirls.org

Μαθήματα χορού στο Μαρόκο

Όσο ήμουν εθελόντρια του Ειρηνευτικού Σώματος στο Μαρόκο, παρατήρησα ότι αντί να πηγαίνουν στο σχολείο, τα κορίτσια έπρεπε να μένουν στο σπίτι να βοηθούν τις μητέρες τους και να υφαίνουν χαλιά για να πουλήσουν στο παζάρι. Θέλησα να δώσω στις κοπέλες μια ευκαιρία να είναι ο εαυτός τους, να εκφράσουν τη δημιουργικότητά τους, να δασκευδασουν. Δημιούργησα λοιπόν μια σχολή χορού. Τυλιγμένες με μαντίλες και μακριές φούστες, στριφογυρίζαμε και χορεύαμε. Αυτό και μόνο αύξησε την αυτοπεποίθηση των κοριτσιών και τα έκανε να περιμένουν κάτι με αγωνία.

- Κάρι Ντέγγουιλερ, Νέα Υόρκη

...δώστε μια ευκαιρία στα παιδιά

Με ωτοστόπ στο Μαρόκο.

Πηγαίνετε μαζί με τους άλλους στο Morocco Hitch την άνοιξη. Η εγγραφή είναι μόλις 25 λίρες ενώ παίρνετε ένα μπλουζάκι μαζί με έναν οδηγό για το Μαρόκο.

103

30 ΜΑΡΤΙΟΥ

ΓΙΝΕΤΕ ΟΠΑΔΟΣ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Η Street League χρησιμοποιεί τη δυναμική των σπορ για να μεταμορφώσει τις ζωές των ανθρώπων – αυτών που δεν στάθηκαν τυχεροί, δεν μορφώθηκαν σωστά, των κοινωνικά αποκλεισμένων. Συμπεριλαμβάνονται οι άστεγοι, όσοι συμμετέχουν σε προγράμματα απεξάρτησης από τα ναρκωτικά ή το αλκοόλ, οι πρόσφυγες, οι άνεργοι και άλλα περιθωριοποιημένα άτομα. Ο ιδρυτής, ο Ντέμιαν Χάτον, λέει: «Πέρα από τον προγραμματισμό που δίνεται στις ζωές τους, με τις προπονήσεις και τα χρονοδιαγράμματα, οι παίκτες παρακινούνται να κάνουν αλλαγές στον τρόπο της ζωής τους μέσα από την επιθυμία να βελτιώσουν τις αθλητικές τους αποδόσεις». Ο καθένας μπορεί να συμμετάσχει, ανεξάρτητα από το αν ξέρει ή όχι ποδόσφαιρο. Υπάρχουν εβδομαδιαίες προπονήσεις με ειδικούς προπονητές, μηνιαίοι αγώνες και ένα πρωτάθλημα.

Η Street League ιδρύθηκε το 2001 από τον Δρ Ντέμιαν Χάτον σε μια πτέρυγα ενός νοσοκομείου του Λονδίνου. Η οργάνωση μεγάλωσε. Υπάρχουν πια 850 αθλητές σε ομάδες της Street League σε όλη την Αγγλία, μέχρι και τη Σκωτία. Ένα χρόνο πριν υπήρχαν μόλις 260 παίκτες. Γκρας 2003, Γκέτεμποργκ 2004, Νέα Υόρκη 2005: το Παγκόσμιο Κύπελο Αστέγων φέρνει κοντά ομάδες από 26 διαφορετικές χώρες. Το Παγκόσμιο Κύπελο προσφέρει και μεγάλη δημοσιότητα για την υπόθεση των ανθρώπων χωρίς στέγη.

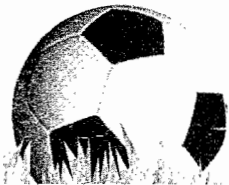
www.streetleague.co.uk www.streetsoccer.org

www.mondialiantirazzisti.org www.progettoultra.it

www.faren.net www.playsoccer-nonprofit.org

Η ιστορία του Χοσέ

Η εξάρτηση από τα ναρκωτικά στοίχισε στον 42χρονο Χοσέ τα πάντα – τη δουλειά του, την οικογένεια και το σπίτι του. Αφού πέρασε επτά χρόνια άστεγος, βλέποντας τους φίλους του να πεθαίνουν από το έιτζ ή να καταλήγουν στη φυλακή, άρχισε αποτοξίνωση. Τώρα μένει σε ένα μικρό διαμέρισμα, άρχισε ξανά το πανεπιστήμιο και βρήκε πάλι τα παιδιά του. Όλα αυτά τα χρωστάει «στο Θεό και το ποδόσφαιρο». Ο Χοσέ ήταν μέλος της αμερικανικής ομάδας στο Παγκόσμιο Κύπελο Αστέγων το 2003. Δεν πήγε στην Αυστρία, καθώς έπρεπε να τελειώσει την απεξάρτησή του. Αλλά όλοι αυτοί οι μήνες προπόνησης και άσκησης καθάρισαν το σώμα και το μυαλό του.

...στους δρόμους είναι η δράση

Γίνετε οπαδοί του ποδοσφαίρου. Διαλέξτε ομάδα και υποστηρίξτε την. Θα σας γεμίσει με ενθουσιασμό. Μπορείτε να ενισχύσετε οικονομικά στο www.goodgifts.org

31 ΜΑΡΤΙΟΥ

104

ΑΥΝΑΝΙΣΤΕΙΤΕ για την ειρήνη!

Σήμερα είναι Πρωταπριλιά – ημέρα για να κάνετε πλάκα και να πείτε ψέμματα σε φίλους και συναδέλφους σας. Η παράδοση θέλει η φάρσα να γίνεται πριν από το μεσημέρι.

Είναι αυτή η ιστοσελίδα φάρσα: Ή είναι πραγματικότητα: Ανατρέξτε στο www.masturbateforpeace.com και βγάλτε τα δικά σας συμπεράσματα.

Αυτή είναι η δήλωση που υπάρχει στην ιστοσελίδα:

Δεν υπάρχει καλύτερο αντίδοτο στον πόλεμο από την αγάπη. Τα αισθήματα μίσους και δυσπιστίας είναι αυτά που αποτελούν τη βάση των ένοπλων συγκρούσεων. Αντικαταστήστε τα με αγάπη και θα έχετε κάνει τον μισό δρόμο για την επίλυση όλων των συγκρούσεων.

Ωστόσο, κάθε αληθινό αίσθημα αγάπης πρέπει να ηγηάται από μέσα μας. Δεν μπορείς να αγαπήσεις τους άλλους αν δεν αγαπάς πρώτα τον εαυτό σου. Και, φυσικά, ο αυνανισμός είναι η καλύτερη έκφραση της αυτο-αγάπης. Επομένως τι πιο φυσικό από το να ενωθούν οι πολίτες του κόσμου και να αυνανιστούν για την ειρήνη.

Όταν ξεκινήσαμε αυτή την πράξη αγάπης προς τον εαυτό μας, ενθαρρύνουμε και άλλους να κάνουν το ίδιο, να ευχαριστηθούν τη ζωή και να μοιράσουν τη θετική ενέργεια του αυνανισμού σε έναν κόσμο που την έχει ανάγκη.

Το να μπει στο κίνημά μας είναι απλό. Αυνανιστείτε με τον τρόπο σας, συγκεντρώνοντας τις σκέψεις και την ενέργειά σας στην ειρήνη και την αγάπη. Πείτε και σε άλλους να κάνουν το ίδιο. Συμπληρώστε την αίτηση και πείτε μας πώς σκοπεύετε ακριβώς να αυνανιστείτε για την ειρήνη.

liberal.home.comcast.net/slogans.htm www.museumofhoaxes.com

Συνθήματα για την ειρήνη:

Ό,τι και αν κάνει ο πόλεμος, η ειρήνη το κάνει καλύτερα.

Οι παράπλευρες απώλειες είναι ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΖΩΕΣ.

Ρίξτε τον Μπους, όχι βόμβες.

Πόσες ζωές ανά γαλόνι;

Αν δεν μπορείς να την προσφέρεις, μην τη βομβαρδίζεις.

Ο πόλεμος είναι ακριβός, η ειρήνη είναι ανεκτίμητη.

PEACE
IS PATRIOTIC

...αυτο-αγάπη για να σταματήσουν οι συγκρούσεις

Φτιάξτε και κολλήστε παντού αντιπολεμικά αυτοκόλλητα. Το ειρηνευτικό κίνημα «Αυνανιστείτε για την Ειρήνη» αριθμεί πάνω από 17.000 μέλη σε 91 χώρες.

105

Πρωταπριλιά 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

«αντάρτικη» ΚΗΠΟΥΡΙΚΗ

Οηλισμένοι με μυστρί, σπόρους και όραμα, μπορείτε να φυτέψετε οπουδήποτε. Παντού.

– Αντάρτες των Κήπων

Οι πόλεις μας είναι θλιβερά τσιμεντένια κλουβιά. Περισσότερα πάρκιν από πάρκα. Περισσότερα φανάρια από δέντρα. Όσο κοιτάζετε το αστικό τοπίο, αναρωτηθείτε: πρέπει αναγκαστικά να είναι έτσι; Οι **Αντάρτες των Κήπων** φυτεύουν ανώνυμα λουλούδια και λαχανικά όπου υπάρχει χώρος για να το κάνουν, ακόμα και στα χωρίσματα των πεζοδρομίων ή στις άκρες των δρόμων.

Η κηπουρική ως διαμαρτυρία εμφανίστηκε στο 1970 στη Νέα Υόρκη από μια ομάδα που αποκαλούνταν **Πράσινοι Αντάρτες**. Αυτοί οι «περιβολάρηδες» της πόλης γέμιζαν χειροβομβίδες σπόρου (χριστουγεννιάτικα στολίσια γεμισμένα με χώμα και σπόρους) και τις άφηναν σε εγκαταλειμμένα ή κατεστραμμένα κτίρια, όπου αργότερα φύτρωναν εκατοντάδες όμορφα λουλούδια και πρασινάδες, τα οποία έδιναν την εικόνα ενός κανονικού κήπου. Το σύνθημά τους ήταν «Η αντίσταση είναι γόνιμη».

Γιατί να μην γίνετε και εσείς ένας αντάρτης των κήπων; Καλλιεργείστε το σπόρο της αλλαγής. Ξαναδώστε το αστικό περιβάλλον πίσω στη φύση. Αυτά που χρειάζεστε είναι:

Λίγοι σπόροι και ένα τσουβάκι χώμα.

Ένα μυστρί και ένα ποτιστήρι.

Μερικοί φίλοι (έχει περισσότερη πλάκα αν έχετε παρέα)

www.primalseeds.org www.publicspace.ca

Μάιος 2003, Φυτά για την Ειρήνη, ανακοίνωση των κηπουρών του Τορόντο:

Η πιο επαναστατική πράξη είναι να φυτέψεις ένα λουλούδι για την ειρήνη. Ελάτε μαζί μας για τη διεκδίκηση του οικολογικού πάρκου δίπλα από το μετρό ως μέρος γαλήνης και ειρήνης. Στην κοινωνία περιλαμβάνονται όλα τα πουλιά, ο ουρανός, τα δέντρα, οι άνθρωποι, τα μικρά ζώα, οι πέτρες, τα φυτά, τα έντομα. Ειρήνη είναι ένα μέρος για να κάτσεις, να χαμογελάσεις, να αναπνεύσεις και να χαρείς τη στιγμή. Η «αντάρτικη» κηπουρική είναι επαναστατική ιδέα – ο δρόμος για την ειρήνη.

...καλλιεργείστε τους σπόρους της επανάστασης

Κάντε μια βόλτα και βρείτε μέρη για να φυτέψετε λουλούδια. Φυτέψτε σπόρους την άνοιξη ή το καλοκαίρι και βολβούς το φθινόπωρο. Τις πρώτες μέρες να φροντίζετε τα φυτά ή τα λουλούδια. Κάντε έναν όμορφο κήπο.

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

106

ΜΠΟΥΚΛΕΣ αγάπης

Η αλωπεκία δεν έχει γνωστή αιτία ούτε και θεραπεία. Πολλά παιδιά υποφέρουν από αυτή την ασθένεια. Οι **Μπούκλες της Αγάπης** χαρίζουν αληθινά μαλλιά σε παιδιά ηλικίας δεκαοκτώ ετών και μικρότερα, τα οποία έχουν υποστεί κάποια μορφή απώλειας μαλλιών και έχουν οικονομικό πρόβλημα. Επίσης, δίνονται μαλλιά σε καρκινοπαθείς που κάνουν χημειοθεραπεία. Ενισχύεται έτσι η αυτοπεποίθησή τους, ενώ έχουν καλύτερες σχέσεις με τους υπόλοιπους ανθρώπους γύρω τους.

Οι **περούκες από φυσικό ανθρώπινο μαλλί δεν είναι πάντα η λύση** για τους καρκινοπαθείς, για δύο λόγους. Οι περούκες φτιάχνονται κατά παραγγελία και ίσως απαιτηθούν ως και δύο μήνες για να φτιαχτούν – οι περισσότεροι όμως δεν γνωρίζουν δύο μήνες πριν ότι πρόκειται να κάνουν χημειοθεραπεία. Θα ήθελαν την περούκα συντομότερα. Οι περούκες από ανθρώπινες τρίχες είναι ακριβές. Αν τα μαλλιά σας μεγαλώσουν ξανά, είναι πολυτέλεια να αγοράσετε μια τέτοια περούκα.

Ο **καθένας μπορεί να δωρίσει τα μαλλιά του** στις Μπούκλες της Αγάπης αρκεί να τηρούνται τα εξής:

Μίνιμουμ 25 εκ. μαλλιού (από άκρη σε άκρη). Τεντώστε το κατασάρω μαλλί για να το μετρήσετε.

Το μαλλί στέλνεται δεμένο σε καταίδα ή πλεζούδα.

Το μαλλί πρέπει να είναι καθαρό. Στεγνό, σε πλαστική σακούλα, τοποθετημένη μέσα σε φάκελο.

Το μαλλί μπορεί να είναι είτε από άνδρα είτε από γυναίκα, νέο ή ηλικιωμένο, οποιοδήποτε χρώματος.

Το μαλλί μπορεί να είναι βαμμένο, αρκεί να μην έχει χημικά.

Το μαλλί που μαζεύετε από το πάτωμα δεν κάνει.

Το μαλλί που είναι κοντό ή γκριζό και δεν κάνει για παιδιά, ξεχωρίζεται και πωλείται στην αγορά, για να μειωθεί το κόστος της περούκας.

Τα περισσότερα μαλλιά που δωρίζονται στις Μπούκλες της Αγάπης προέρχονται από παιδιά που θέλουν να βοηθήσουν άλλα παιδιά.

www.locksoflove.org wigbank.com

Η Άγκνες Λένοξ έμαθε ότι πάσχει από καρκίνο τον Ιανουάριο του 2003. Το χειρότερο ήταν η απώλεια των μαλλιών της κατά τη χημειοθεραπεία. Οι φυσικές περούκες είναι ακριβές και έτσι η Άγκνες αποφάσισε να δημιουργήσει μια **τράπεζα περούκας**. Οι περούκες που δωρίζονται, πλένονται και ανανεώνονται και μετά πωλούνται σε πολύ χαμηλότερες τιμές.

...χαρίστε τα μαλλιά σας

Αφήστε τα μαλλιά σας να μεγαλώσουν 6-7 πόντους, κόψτε τα και στείλτε τα στην οργάνωση *locks of love*.

107

3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΜΙΜΗΘΕΙΤΕ ΤΟΝ ΓΚΑΝΤΙ

Κάντε το ακόλουθο τεστ: φέρτε στο μυαλό σας το πρόσωπο του φτωχότερου και πιο αδύναμου ανθρώπου που είδατε και αναρωτηθείτε αν η επόμενη σας κίνηση θα του φανεί καθόλου χρήσιμη. Θα κερδίσει κάτι από αυτή; Θα του δώσει πάλι τον έλεγχο της ζωής και του πεπρωμένου του;

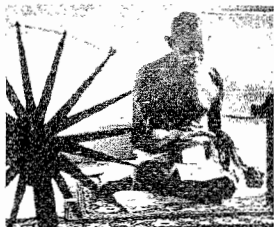
- Μαχάτμα Γκάντι

Είστε πολύ τυχεροί που διαβάζετε αυτό το βιβλίο. Σοβαρά. Είχατε τα χρήματα να το αγοράσετε, το χρόνο να το διαβάσετε, ακόμα και αν το ξεφυλλίζετε μόνο. Είστε μορφωμένοι και κατανοείτε τι λένε οι λέξεις. Και διαβάζετε με τα ματάκια σας, με βοήθεια φακών ή γυαλιών. Όλα αυτά είναι που σας κάνουν πραγματικά τυχερούς.

Κάθε μέρα περνάτε δίπλα από ανθρώπους που δεν είχαν αυτή την τύχη. Το ένστικτό σας λέει, πιθανότατα, να αγνοήσετε αυτόν που κάθεται στην άκρη του δρόμου και ζητιανεύει μερικά κέρματα. Είναι για σας μια στιγμή αμχανιάς, που περνάει μόλις στρίψετε στην άλλη γωνία και συνεχίσετε το δρόμο σας.

Υπάρχουν πολλοί λόγοι εξαιτίας των οποίων οι άνθρωποι βρίσκονται σε αυτήν τη δύσκολη κατάσταση. Είναι πάντα δύσκολο και συχνά μοναχικό. Μια μικρή πράξη μπορεί να τους αλλάξει ολόκληρη την ημέρα – μια κίνηση καλοσύνης, ένα χαμόγελο, μια κουβεντούλα, ένα δυο κέρματα που σίγουρα μπορείτε να δώσετε. Για εσάς δεν φαίνεται πολύ σημαντικό, για εκείνους είναι τα πάντα.

www.mahatma.org.in www.mk gandhi.org www.kamat.com/mmgandhi/link.htm

Ποιος ήταν ο Μαχάτμα Γκάντι;

Μαχάτμα σημαίνει «μεγάλη ψυχή», ονομασία που δόθηκε στον Γκάντι ως ένδειξη σεβασμού. Ο Μαχάτμα Γκάντι γεννήθηκε το 1869 στη δυτική Ινδία. Σπούδασε νομικά στο Λονδίνο και έγινε δικηγόρος το 1891. Μετέπειτα πήγε στη Νότια Αφρική, όπου γνώρισε τις κάκιστες συνθήκες διαβίωσης και την έλλειψη ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών και αποφάσισε να αλλάξει τις ζωές τους, αναπτύσσοντας μια ιδεολογία αντίστασης χωρίς βία ως μέσο διαμαρτυρίας. Παρέμεινε σε όλη τη ζωή του πιστός στη θρησκευτική ανεκτικότητα και στην προσπάθεια βελτίωσης της ζωής των φτωχών.

...κάντε κάτι σήμερα κιόλας

Εφαρμόστε τις αρχές του Γκάντι. Ο Γκάντι πίστευε ότι δεν είσαι άξιος να ζεις την ημέρα σου, αν δεν κάνεις μια καλή πράξη σε κάποιον που δεν είναι τόσο τυχερός όσο εσύ. **Σήμερα κιόλας, όταν ξεκινάτε για τον προορισμό σας,** σταματήστε στο ζητιάνο που θα δείτε, κεράστε τον ένα κομμάτι πίτσα, μιλήστε του, ακούστε τον.

4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

108

PANTEBOY-ΑΣΤΡΑΠΗ έτσι για αλλαγή

Στις κοινωνικές σας συναναστροφές μην κουτσομπολεύετε απλώς ποιος βγαίνει με ποια ή πόσα βγάζει κάποιος. Ούτε να συζητάτε για τα προβλήματα του κόσμου και να γκρινιάζετε μόνο για τους πολιτικούς. Συγκεντρωθείτε σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα που σας ενδιαφέρει και βρείτε λύσεις και ιδέες για να κάνετε πραγματικά κάτι.

Ακολουθήστε τη δυναμική των αστραπιαίων ραντεβού και να μιλήσετε για το πώς μπορεί να αλλάξει ο κόσμος. :

Γεμίστε ένα δωμάτιο με ανθρώπους που θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα.

Χωριστείτε σε ζευγάρια και για πέντε λεπτά ανταλλάξτε ιδέες.

Ο καθένας βαθμολογεί τον άλλο με βάση το πόσο ενδιαφέρουσες ήταν οι ιδέες του, αν πιστεύουν ότι κάτι είναι εφικτό και το κατά πόσο είναι πρόθυμος να κάνει ένα βήμα παραπάνω και να δράσει πραγματικά.

Ακούγεται η σφυρίχτρα ύστερα από πέντε λεπτά και όλοι αλλάζουν ζευγάρια.

Η διαδικασία συνεχίζεται μέχρι το απόγευμα.

Ή μπορείτε να αρχίσετε συζητήσεις σε πάρτι. Καλέστε επτά άτομα για φαγητό. Κάθε καλεσμένος πρέπει να ρίξει μια ιδέα για το πώς θα αλλάξει ο κόσμος με ομαδική προσπάθεια. Στο δείπνο ή μετά το φαγητό, ο καθένας έχει δύο τρία λεπτά για να αναλύσει τις ιδέες του και μετά ακολουθεί συζήτηση. Στο τέλος, επιλέγετε την καλύτερη, κατά γενική ομολογία, ιδέα και όλοι καλείστε να εργαστείτε για την υλοποίησή της.

Ραντεβού-αστραπή για γρύλλους

Για να εξακριβωθεί αν οι αρσενικοί γρύλλοι ήταν ελκυστικοί ή όχι, η αυστραλή ερευνήτρια Μέγκαν Χεντ οργάνωσε «διαγωνισμούς ραντεβού», όπου ζευγάρια αρσενικών και θηλυκών γρύλλων χρονομετρήθηκαν για να διαπιστωθεί πόση ώρα θα τους πάρει να κάνουν σεξ. Οι αρσενικοί που γρήγορα ενδιέφεραν τις θηλυκές κατηγοριοποιούνταν ως «ελκυστικοί». Η Μέγκαν παρατηρούσε τι συνέβαινε αργότερα.

Οι θηλυκές που ζευγάρωναν με πολλούς «ελκυστικούς» πέθαιναν συντομότερα και έκαναν λιγότερους απογόνους. Είχαν όμως περισσότερους «ελκυστικούς» γιους και τα εγγόνια τους γεννήθηκαν συντομότερα. Τα γονιδιά τους δηλαδή περνούσαν στις επόμενες γενιές.

Η έρευνα της Μέγκαν έχει σημασία για τις ανθρωπίνες σεξουαλικές επιλογές και προτιμήσεις. Είναι η ποιότητα των απογόνων που έχει σημασία, όχι μόνο η ποσότητα.

...ένα γεγονός μεταμόρφωσης

Ανανεώστε την ερωτική σας ζωή. Κάντε νέους φίλους. Οργανώστε μια συγκέντρωση-αστραπή, συζητήστε, πείτε τις ιδέες σας.

109

5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

θυμηθείτε τη ΡΟΥΑΝΤΑ

Οι γενοκτονίες είναι γεγονός και εμείς συνηθίζουμε να λέμε «ποτέ ξανά». Πάντα όμως επιτρέπουμε να ξανασυμβεί. Με τη Ρουάντα και το Κόσοβο να είναι φρέσκα στη μνήμη μας, με τη βία μεταξύ ινδουιστών και μουσουλμάνων στην Ινδία, είναι η κατάλληλη στιγμή για να δράσουμε. Η γενοκτονία στην Ρουάντα άρχισε στις 7 Απριλίου 1994. Μέσα σε εκατό μέρες σφαγιασθηκαν ένα εκατομμύριο άνθρωποι. Πρέπει να βάλουμε τα δυνατά μας και να μην επιτρέψουμε να ξανασυμβεί γενοκτονία ποτέ πια στον κόσμο μας.

Το πρώτο βήμα για την αποτροπή γενοκτονιών είναι η ενημέρωση. Μάθετε τι συμβαίνει στον πλανήτη. Συχνά τα μεγάλα μέσα ενημέρωσης δεν καλύπτουν τις θηριωδίες που γίνονται. Μάθετε πού γίνεται μια αδικία. Η Μαίρη Κετέσι Μπλεβίτ, με καταγωγή από τη Ρουάντα, ίδρυσε τη SURF, αφού έχασε πενήντα μέλη της οικογένειάς της κατά τη γενοκτονία. Η SURF βοηθάει τους επιζώντες να ξεπεράσουν την τραγωδία του 1994. Η οργάνωση Remember Rwanda διατηρεί τη μνήμη της γενοκτονίας, ενημερώνοντας το κοινό για τα θύματα και όσους προσπάθησαν να βοηθήσουν.

Το Ανθρωπιστικό Ίδρυμα Elie Wisel δημιουργήσε forums για συζήτηση και προσπάθεια επίλυσης καίριων ηθικών ζητημάτων. Ιδιαίτερα ασχολείται με το μίσος, τη μισαλλοδοξία, την αδικία και την αδιαφορία. Κάθε χρόνο οργανώνει έναν διαγωνισμό έκθεσης στον οποίο συμμετέχουν οι τελειόφοιτοι των πανεπιστημίων στις ΗΠΑ.

www.preventgenocide.org www.survivors-fund.org.uk www.eliewiesel.foundation.org

Η ιστορία της Ασούμπα:

Την εποχή της γενοκτονίας ήμουν δεκαοκτώ ετών. Έχασα τον πατέρα και τη μητέρα μου, αδελφούς και αδελφές και άλλους τριάντα συγγενείς, ενώ με βίασαν και με ξυλοκόπησαν. Η αδελφή μου γύρισε στο χωριό μετά τη γενοκτονία και τις επιτέθηκαν ξανά οι δολοφόνοι, για να μην τους μαρτυρήσει στις αρχές. Ήταν σε κώμα για μήνες. Σιγά σιγά ανέκτησε τις αισθήσεις της, αλλά έχει χάσει την ακοή της και ζει με συνεχείς πονοκεφάλους και ψυχολογικά προβλήματα. Εγώ έκανα δύο αποτυχημένες απόπειρες αυτοκτονίας. Ζω στη σκιά της γενοκτονίας. Μερικές φορές νομίζω ότι συναντώ τη μητέρα μου στο δρόμο ή κάποιους συγγενείς μου.

...σταματήστε τις γενοκτονίες

Μάθετε για την τραγωδία της Ρουάντα. Κατεβάστε από το διαδίκτυο και μοιράστε κείμενα και φωτογραφίες, για να μην ξεχαστούν ποτέ οι θηριωδίες.

6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

110

ΠΟΛΙΟΜΥΕΛΙΤΙΔΑ, ας την εξαλείψουμε μια για πάντα

Η πολιομυελίτιδα είναι μία από τις ελάχιστες ασθένειες που μπορεί να θεραπευτεί ριζικά. Καθώς προσβάλλει μόνο τους ανθρώπους, υπάρχει αποτελεσματικό και φθηνό εμβόλιο, ενώ η ανοσία είναι ισόβια. Η πολιομυελίτιδα είναι εφικτό να εξαλειφθεί με τον μαζικό εμβολιασμό. Το 1988 ξεκίνησε η **Παγκόσμια Πρωτοβουλία Εξαλείψης της Πολιομυελίτιδας** και αποτελεί την αιχμή του δόρατος του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία, των Ροταριανών, του Κέντρου για τον Έλεγχο και την Πρόληψη Ασθενειών και της Unicef. Η προσπάθεια έχει κινητοποιήσει μέχρι τώρα πάνω από διακόσιες χώρες, είκοσι εκατομμύρια εθελοντές και διεθνείς επενδύσεις τριών δις δολαρίων. Ο αριθμός των κρουσμάτων πολιομυελίτιδας παγκοσμίως έπεσε από τις 350.000 το 1988 στα 800 το 2003.

Εκτιμάται ότι πέντε εκατομμύρια άνθρωποι μπορούν και περπατούν χάρη στην προσπάθεια αυτή. Σε κάθε άλλη περίπτωση όλοι θα ήταν παράλυτοι. Η εκστρατεία βοήθησε, επίσης, τα συστήματα υγείας σε πολλές χώρες. Εκπαιδευτική ιατρικό προσωπικό εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων και εκατομμύρια εθελοντές κινητοποιήθηκαν για να υποστηρίξουν τις εκστρατείες ανοσοποίησης.

Η πολιομυελίτιδα είναι ενδημική σε μόλις έξι χώρες στον κόσμο: το Αφγανιστάν, την Αίγυπτο, τη Νιγηρία, τον Νίγηρα, την Ινδία και το Πακιστάν. Και όλες αυτές οι χώρες δεσμεύθηκαν να κάνουν το καλύτερο δυνατό για να την εξαλείψουν. Η απόλυτη επιτυχία της μεγαλύτερης εκστρατείας υγείας είναι πλέον εφικτή. Αν καταφέραμε τελικά να εξαλείψουμε αυτή την ασθένεια, κανένα παιδί στο μέλλον δεν θα γνωρίσει τις τραγικές εμπειρίες της παράλυσης. Βέβαια και οι φαρμακοβιομηχανίες μπορούν να κάνουν περισσότερα για την καταπολέμηση της ελονοσίας και του ιού του έιτς, για να επεκτείνουν τουλάχιστον τις ζωές όσων ήδη πάσχουν.

www.polioeradication.org www.rotary.org/foundation/polioplus

Η φαρμακευτική Sanofi-Pasteur δώρισε, μέχρι το 2005, 120 εκατομμύρια δόσεις του εμβολίου της για την εκστρατεία κατά της πολιομυελίτιδας. **Η Chiron Vaccines** έδωσε είκοσι εκατομμύρια εμβόλια από το 1997 ως το 1998. Το 2002 έκανε μια δεύτερη δωρεά 9.5 εκατομμυρίων εμβολίων.

...ξεριζώστε την από τον κόσμο μας

Γράψτε ευχαριστήριες επιστολές στις διευθύνσεις των φαρμακευτικών εταιρειών που πραγματοποίησαν τις δωρεές.

111

Παγκόσμια Ημέρα για την Υγεία **7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ**

τι θα λέγατε για τη ΔΕΚΑΤΗ;

Η δεκάτη είναι η προσφορά του 10% των ετήσιων εισοδημάτων σας σε φιλανθρωπίες. Η ιδέα να δίνεις ένα ποσοστό των εσόδων σε φιλανθρωπίες και η ιδέα αυτού του συγκεκριμένου αριθμού, του 10%, έρχεται από την Παλαιά Διαθήκη. Πολλές άλλες θρησκείες όμως ενθαρρύνουν κάποια μορφή της δεκάτης.

Υπάρχουν πολλοί καλοί λόγοι για να δίνετε χρήματα σε φιλανθρωπίες:

Αν έχετε χρήματα που σας περισσεύουν, μπορείτε να βοηθήσετε άλλους που δεν έχουν καθόλου.

Αν έχετε πράγματα που σας περισσεύουν, το να αγοράζετε και άλλα είναι σπατάλη.

Η δημιουργική αξιοποίηση των χρημάτων σας για βοήθεια άλλων ή για να αλλάξετε τον κόσμο μπορεί να έχει πολύ πλάκα.

Μπορεί να μην θέλετε να δώσετε το 10% των εσόδων σας. Δώστε λιγότερα. Όσο ανεβαίνει το εισόδημά σας, αυξήστε το ποσό που δωρίζετε. Θα αρχίσετε να χαίρεστε τα χρήματά σας. Και μετά μην περιορίζετε στο 10%. Δώστε ακόμα περισσότερα.

Αν αισθάνεστε ότι δωρίζετε όσα μπορείτε, μπορείτε να προσφέρετε το χρόνο σας ή το ταλέντο σας για κάποιον καλό σκοπό. www.nacba.net/tithe.htm www.cafonline.org

Αν θέλετε να δωρίσετε τα χρήματά σας, πρέπει να πάρετε μερικές αποφάσεις.

Πιο μέρος των εσόδων σας να διαθέσετε. Αποφασίστε κάποιο συγκεκριμένο ετήσιο ποσοστό, το οποίο θα καταθέτετε σε ξεχωριστό τραπεζικό λογαριασμό.

Τι να κάνετε για να επωφεληθείτε φορολογικά από τις δωρεές.

...δώστε το 10% των εσόδων σας σε φιλανθρωπικούς σκοπούς

Δωρίστε ένα μέρος των εσόδων σας ή του χρόνου σας σε φιλανθρωπίες. Υπολογίστε πόσα χρήματα πραγματικά χρειάζεστε το χρόνο και δωρίστε όσα περισσεύουν. **Δώστε το χρόνο σας** αντί για χρήματα. Το 10% των εργατοωρών ισοδυναμεί με τέσσερις ώρες την εβδομάδα. Γίνετε εθελοντής για τις ώρες αυτές. **Δώστε το ταλέντο σας** αντί για χρήματα. Έχετε μια ειδικευση κάπου για να προσφέρετε; **Δωρίστε ένα αντικείμενο** που δεν χρειάζεστε πια. **Πιάστε μια δουλειά ημιαπασχόλησης** και ότι βγάξετε από αυτή, χαρίστε το εκεί που το χρειάζονται.

8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

112

ΕΚΛΟΓΕΣ: κάντε τη διαφορά

Μπορείτε να κατεβείτε υποψήφιοι στις εκλογές. Αρκεί να είστε νόμιμοι πολίτες της χώρας και να έχετε συμπληρώσει ένα συγκεκριμένο όριο ηλικίας, ανάλογα με το σύνταγμα κάθε χώρας.

Ειδικά για τη Βρετανία, χρειάζεται να σας προτείνουν δέκα άνθρωποι για να είστε υποψήφιοι για το κοινοβούλιο. Πρέπει να καταθέσετε το ποσό των 500 λιρών (το οποίο επιστρέφεται αν πάρετε τουλάχιστον 5% των ψήφων). Μπορείτε να στείλετε μια επιστολή (όχι μεγαλύτερη από εξήντα λέξεις) δωρεάν σε όλο το εκλογικό σώμα της περιοχής σας – γλυτώνετε από όλα τα γραμματόσημα, αλλά πληρώνετε για το χαρτί.

Ο Lord Sutch ξεκίνησε τα Πάρτι της Τρέλας το 1983. Συμμετείχε σε περισσότερες από σαράντα εκλογές, λαμβάνοντας συχνά ικανοποιητικό αριθμό ψήφων. Ο Lord Sutch (που δεν είναι αληθινός λόρδος, αλλά ποπ τραγουδιστής της Αγγλίας) ήταν εύκολα αναγνωρίσιμος από τα φανταχτερά ρούχα και τα καπέλα του. Λίγο μετά που κέρδισε πολλές ψήφους από τη Μάργκαρετ Θάτσερ στις εκλογές του 1983, το ποσό που κατέβαλαν οι υποψήφιοι αυξήθηκε από τις 150 στις 500 λίρες. Αυτό δεν επηρέασε και πολύ τον Lord Sutch που απλώς αύξησε τον αριθμό των συναυλιών που έδινε για να πληρώνει τις πολιτικές του καμπάνιες.

www.electoralcommission.org.uk

Ο Γουίλιαμ Πιτ ο Νεότερος έγινε πρωθυπουργός της Βρετανίας το 1783 σε ηλικία 24 ετών, ενώ δηλαδή θεωρητικά ήταν ακόμη «νεαρός άνθρωπος». Είχε πάει στο πανεπιστήμιο στα 14, μπήκε στη Βουλή στα 22 και έγινε υπουργός Οικονομικών στα 23 του.

Ο Πιτ πάλεψε σκληρά εναντίον της διαφθοράς, έδωσε μόχες για φορολογικές μεταρρυθμίσεις, ενώ ενίσχυσε και την εξουσία της Βουλής των Κοινοτήτων. Επίσης, ήταν υπεύθυνος για την Πράξη Ενότητας (1800), με την οποία η Ιρλανδία γύριζε πίσω στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η Πράξη προέβλεπε απελευθέρωση από το αναγκαστικό δόγμα του καθολικισμού, πράγμα που απέρριψε ο βασιλιάς. Ο Πιτ παραιτήθηκε σε ένδειξη διαμαρτυρίας το 1801.

Έγινε ξανά πρωθυπουργός το 1804 και παρέμεινε μέχρι το θάνατό του το 1806. Ήταν στην πολιτική σκηνή της χώρας για είκοσι χρόνια.

...πάρτε μέρος στις εξελίξεις γύρω σας

Στις επόμενες εκλογές βάλτε υποψηφιότητα. Οι φίλοι σας θα σας ψηφίσουν. Αν κάνετε και σοβαρό προεκλογικό αγώνα, ίσως σας ψηφίσουν και άλλοι. Ακόμα και αν δεν εκλεγείτε, θα γίνετε γνωστός και θα μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τη δημοσιότητα για καλό σκοπό.

113

9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

οικονομία ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ

Επιλέξτε με σύνεση πού θα τοποθετήσετε τις αποταμιεύσεις σας και από ποιον δανείζετε χρήματα. Αυτό μπορεί να επηρεάσει όχι μόνο τις τράπεζες, αλλά και τις εταιρείες που οι τράπεζες επιλέγουν για να επενδύσουν. Οι οικονομικές εταιρείες, όπως οι τράπεζες, βασίζονται στα χρήματά σας για να έχουν κέρδη. Πολλοί επιλέγουν τις συνθησιασμένες εμπορικές τράπεζες, όπως η Citibank (η μεγαλύτερη του κόσμου) ή και η HSBC.

Μια εναλλακτική επιλογή είναι μια συνεργατική τράπεζα. Αυτό σημαίνει ότι η τράπεζα δεν είναι αναγκασμένη να πληρώνει μερίσματα στους μετόχους της, επομένως έχει τη δυνατότητα να επενδύει τοπικά και να υποστηρίζει κοινωνικά υπεύθυνες αξίες.

Οι συνεργατικές τράπεζες προτιμώνται από όσους θέλουν να λειτουργούν πιο «ηθικά». Στην Αγγλία, η Co-operative Bank είναι μέρος του Συνεργατικού Κινήματος «ηθικών» τραπεζών, μαζί με τη Smile online banking, την Triodos και την Ecology Building Society.
www.uksif.org www.eiris.org

AFFINITY CARD

Κάρτες Σχέσης

Η πιστωτική σας κάρτα είναι ένας εναλλακτικός τρόπος να κάνετε κάτι καλό με τα χρήματά σας. Υπάρχουν εκατοντάδες πιστωτικές κάρτες. Μερικές εκδίδονται από ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα σε συνεργασία με έναν φιλανθρωπικό οργανισμό, που λαμβάνει ένα ποσό για κάθε νέο πελάτη που βγάζει την κάρτα αυτή, συν μια μικρή χρέωση σε κάθε αγορά. Αυτές είναι γνωστές ως **κάρτες σχέσης**.

Αν ενδιαφέρεστε για μια τέτοια κάρτα, σκεφτείτε τα εξής: Είστε αποφασισμένοι να παρατήσετε τα προνόμια που προσφέρουν οι άλλες κάρτες, όπως οι πόντοι για αεροπορικά ταξίδια; Είναι τα επιτόκια δίκαια; Η κάρτα θα δίνει αρκετά σε φιλανθρωπίες; Μερικές δίνουν περισσότερα από άλλες. Πιστεύετε αρκετά στο σκοπό της φιλανθρωπίας; Τότε βρήκατε έναν τρόπο να προσφέρετε τον οβολό σας.

...επενδύστε και κάντε το να πετύχει

Αλλάξτε την υπάρχουσα πιστωτική σας κάρτα με μια κάρτα σχέσης. Βάλτε τα χρήματά σας σε μια συνεργατική τράπεζα. Αν έχετε μετοχές, επενδύστε σε εταιρείες που δεν βλάπτουν τον πλανήτη και δεν εκμεταλλεύονται τους υπαλλήλους τους.

10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

114

AZADIRACHTA INDICA, το φαρμακείο της φύσης

Το δέντρο αυτό είναι γνωστό στην Ινδία σαν το «**φαρμακείο της φύσης**», εξαιτίας των πολλών θεραπευτικών ιδιοτήτων του. Είναι η πηγή ενός μεγάλου αριθμού φυσικών φαρμάκων. Βοηθά στην προστασία των σπαρτών από τα βλαβερά έντομα, καθώς και στην προστασία των ανθρώπων από ασθένειες που μεταφέρονται από αυτά. Τα κλαδιά του χρησιμοποιούνται σαν οδοντο-βουρτσες και οδοντόκρεμες.

Το δέντρο ήταν σχετικά άγνωστο στον υπόλοιπο κόσμο μέχρι το 1959 όταν ένας γερμανός γιατρός ήταν μάρτυρας μετανάστευσης ακρίδων στο Σουδάν. Μετά το πέραςμα τους, το μόνο δέντρο που είχε μείνει ανέπαφο ήταν το συγκεκριμένο. Ύστερα από λεπτομερή έρευνα, οι ειδικοί συμπέραναν ότι τα σμήνη των ακρίδων κάθονταν πάνω στο δέντρο αυτό, αλλά ήταν το μόνο που δεν έτρωγαν.

Έχει υπάρξει έντονο επιστημονικό ενδιαφέρον μετά την ανακάλυψή του καθώς και εντατικές έρευνες για τις ιδιότητές του. Γνωρίζουμε πλέον ότι περιέχει πολλά φυσικά δραστικά συστατικά που το προστατεύουν όχι μόνο από τις ακρίδες, αλλά και από 300 διαφορετικά έντομα, μύκητες και ιούς. Οι χημικές αυτές άμυνες δεν είναι χρήσιμες μόνο για το δέντρο, αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν βάση για πολλά φυσικά φάρμακα.
www.neemfoundation.org www.theneemteam.co.uk

Ιδιότητες του δέντρου αυτού

Θεραπευτικό και καταπραυντικό

Τα φύλλα του χρησιμοποιούνται για την ανακούφιση πόνων του δέρματος ή και πληγών. Στην Ινδία το εκχύλισμα και το λάδι από το δέντρο χρησιμοποιούνται στις δερματοπάθειες και στις θεραπείες προβλημάτων στα νύχια.

Εντομοαπωθητικό

Είναι, επίσης, και ισχυρό εντομοαπωθητικό. Το λάδι του δέντρου δοκιμάστηκε εντατικά στη Σκοτία από ομάδα ειδικών. Το πότισμά τους ήταν ότι το εκχύλισμα του σπόρου ήταν ισχυρό εντομοκτόνο, ιδίως στις ψείρες της κεφαλής των ανθρώπων.

Οικονομικό καύσιμο

Το δέντρο μπορεί να σώσει τις καλλιέργειες, την υγεία και να λύσει πολλά προβλήματα του περιβάλλοντος. Η ζήτηση για υποπροϊόντα του δέντρου αυτού είναι μεγάλη, ενώ δημιουργούνται και νέες θέσεις εργασίας.

...ένα δέντρο για τα προβλήματα του κόσμου

Μάθετε για τα ζητήματα βιο-πειρατείας στο www.american.edu/TED/neemtree.htm

115

11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Η κληρονομιά είναι το κληροδότημά μας από το παρελθόν και αυτό που θα αφήσουμε στις επόμενες γενιές. Η πολιτιστική και φυσική κληρονομιά είναι αναντικατάστατες πηγές ζωής και έμπνευσης. Μέρη μοναδικά και διαφορετικά, όπως οι άγριες ομορφιές της ανατολικής Αφρικής, οι Πυραμίδες της Αιγύπτου, το Μεγάλο Φράγμα στην Αυστραλία και οι μπαρόκ καθεδρικοί ναοί στη Λατινική Αμερική, αποτελούν την κληρονομιά μας.

Αυτό που κάνει εξαιρετική την έννοια της παγκόσμιας κληρονομιάς είναι η καθολική της αποδοχή. Τα μέρη της παγκόσμιας κληρονομιάς ανήκουν σε όλους τους ανθρώπους του κόσμου, ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία βρίσκονται.

Τα μέρη της παγκόσμιας κληρονομιάς ενθαρρύνουν τη διατήρηση των πολιτιστικών και φυσικών κληροδοτημάτων του κόσμου. Συμπεριλαμβάνονται σε μια διεθνή συνθήκη με την ονομασία «Σύμβαση για την Προστασία των Πολιτιστικών και Φυσικών Κληροδοτημάτων» που υιοθέτησε η UNESCO το 1972.

whc.unesco.org

Μερικά μέρη παγκόσμιας κληρονομιάς στη Μεγάλη Βρετανία:

Το Κάστρο και ο Καθεδρικός του Ντάρχαμ
Το Στόουνχετζ
Το Παλάτι Μπλένχαιμ
Η Πόλη του Μπαθ
Ο Πύργος του Λονδίνου
Ο Καθεδρικός του Καντέμπουρι
Η Παλιά και Νέα Πόλη του Εδιμβούργου
Το Ντορσέτ και η Παραλία του Ντέβον
Οι Βασιλικοί Βοτανικοί Κήποι στο Κίου

...συνεισφέρετε για τη διατήρησή τους

Μπειτέ στην ιστοσελίδα με τις τοποθεσίες παγκόσμιας κληρονομιάς. Επισκεφθείτε τα μέρη αυτά. Μην πάρετε φαγητά, σκαούλες, κουτάκια με αναψυκτικά, μπουκαλάκια νερού. Πάρτε μόνο τους φίλους σας και περάστε με υπέροχη ημέρα. Πηγαίνετε να δείτε όλα τα μέρη παγκόσμιας κληρονομιάς που βρίσκονται στη χώρα σας. Βοηθήστε να διατηρηθούν σε καλή κατάσταση.

12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

116

ΚΑΤΑΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ

Ε: Γιατί όσοι ζητούν πολιτικό άσυλο έρχονται στην Αγγλία;

Α: Δεν έρχονται. Οι περισσότεροι πολιτικοί πρόσφυγες μένουν σε χώρα κοντινή σε αυτήν της καταγωγής τους. Αυτό σημαίνει ότι μερικές από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου απορροφούν τεράστιους αριθμούς προσφύγων. Η Αγγλία δέχτηκε 33.930 αιτήσεις ασύλου το 2003 (σε αντίθεση με τις 71.365 του 2001). Είναι λιγότερο από το 0,02% των προσφύγων όλου του κόσμου. Οι περισσότεροι δεν διαλέγουν καν τη χώρα που θα καταφύγουν. Εξαρτάται πιο πολύ από το πόσο γρήγορα εγκατέλειψαν τις εστίες τους και με ποια μέσα. Για όσους μπορούν να επιλέξουν, σημαντικό ρόλο παίζει η υπάρχουσα κοινότητα, οι δεσμοί με την πατρίδα, αλλά και η γλώσσα. Λίγοι κοιτάζουν τα οικονομικά στοιχεία. Οι περισσότεροι δεν έχουν καμία γνώση της οικονομικής κατάστασης στην Αγγλία.

Ε: Οι πρόσφυγες παίρνουν περισσότερα χρήματα από τους συνταξιούχους;

Α: Όχι. Οι πρόσφυγες δικαιούνται μόνο το 70% του βασικού μισθού. Ένας οικονομικός πρόσφυγας παίρνει ημερομίσθιο 39 λίρες την εβδομάδα, ενώ ο μέσος συνταξιούχος παίρνει 105,45 λίρες την εβδομάδα.

Ε: Δεν αλλοιώνουν την κουλτούρα μας;

Α: Είναι συνηθισμένο να ακούγεται στις πλούσιες δυτικές χώρες ότι οι πρόσφυγες αλλοιώνουν τον τοπικό πολιτισμό. Οι αριθμοί αυτών που έρχονται είναι μικροί, συγκριτικά με τους ντόπιους. Σε μερικές περιπτώσεις, οι τοπικές αρχές έχουν εγκαταστήσει σε μικρές περιοχές μεγάλο αριθμό προσφύγων και αυτό δημιούργησε προβλήματα, ιδίως αν οι περιοχές αυτές είναι υποβαθμισμένες. Οι κοινότητες τότε κατηγορούν τους πρόσφυγες, αλλά δεν ευθύνονται εκείνοι για την ήδη υπάρχουσα υποβάθμιση.

www.solaarts.org www.refugeeaction.org.uk

Το πρόγραμμα **Mythbusters Project** αντικρούει τις προκαταλήψεις στις πληροφορίες που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο. Ο κόσμος ενισχύει τις προκαταλήψεις του βασισμένος σε ψευδή και αναληθή στοιχεία και αριθμούς. Το πρόγραμμα προκαλεί και αμφισβητεί τις προκαταλήψεις κατά των μεταναστών στην Αγγλία. Στο μέλλον μελετάται να ασχοληθούν και με το φύλο, το ρατσισμό, τους άνεργους, τους άστεγους, τους ανάπηρους και τους τοξικομανείς.

SOLA ARTS.ORG

Γίνετε και εσείς ένας Mythbuster.

Επιλέξτε ένα θέμα και καταρρίψτε με στοιχεία, την ευρέως διαδεδομένη προκατάληψη που το συνοδεύει. Στείλτε την αναφορά σας στο sold_arts@yahoo.co.uk.

117

13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

φυτέψτε ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΟ

Τα δέντρα ανανεώνουν το απόθεμα του αέρα που αναπνέουμε, απορροφώντας το διοξείδιο του άνθρακα και παράγοντας οξυγόνο. Δύο ώριμα δέντρα παράγουν οξυγόνο για μια οικογένεια τεσσάρων ατόμων.

Ένα δέντρο παράγει περίπου 118 κιλά οξυγόνου ετησίως.

Μισό εκτάριο δέντρων αφαιρεί 2,6 τόνους διοξειδίου του άνθρακα ετησίως.

Η σκιά των δέντρων προστατεύει από την ηλιακή ακτινοβολία και δροσίζει τα κτίρια κατά 10°C το καλοκαίρι.

Τα δέντρα δροσίζουν τον αέρα με το νερό που εξοτμίζεται από τα φύλλα τους.

Οι ρίζες των δέντρων σταθεροποιούν το έδαφος και αποτρέπουν τη διάβρωση.

Τα δέντρα βελτιώνουν την ποιότητα του νερού, φιλτράροντας το νερό της βροχής.

www.treesaregood.com www.treesforcities.org www.treeaid.org.uk

Οργανώσεις που φυτεύουν δέντρα για εσάς:

Οργανώσεις και ομάδες όπως η Trees for Cities φυτεύουν δέντρα στις πόλεις για ένα αντίτιμο δωρεάς μόλις 15 λίρες το χρόνο. Πολλές φορές παρέχουν και τον δεντροκηπευτικό εξοπλισμό.

Η Trees for Cities δουλεύει και εκτός έδρας. Μπορείτε να φυτέψετε μπανάνες,

λεμονιές και αβοκάντο σε μέρη συναρπαστικά όπως η Αντίς Αμπέμπα.

Η Trees for Cities προσφέρει, επίσης, πολλά εκπαιδευτικά προγράμματα, όπως «πώς να εργαστείτε με το ηριόνι».

Η Tree Aid έχει οργανώσει τρία φυτώρια, φυτείες δέντρων και μονάδες επεξεργασίας ξύλου στην Αιθιοπία, το Μάλι, τη Μπουρκίνα Φάσο, τον Νίγηρα και τη βόρεια Γκάνα. Βοηθήστε στην αναζωογόνηση της ερήμου, ενισχύοντας την Tree Aid να φυτέψει ένα ακόμα δέντρο.

...βελτιώστε την ποιότητα του αέρα

Φυτέψτε και μεγαλώστε τα δικά σας δέντρα. Πιγαίνετε στο μπακάλικο της γειτονιά σας και ζητήστε μεγάλα χαρτόνια που τους περισεύουν. Βάλτε μέσα τους σπόρους, να ποτίζετε που και που και αν μεγαλώσουν αρκετά, πάρτε μια μεγαλύτερη γλάστρα.

Βρείτε ένα κατάλληλο μέρος για να φυτέψετε τα δέντρα σας. Μια χωματερή, ένα μονοπάτι ρυμούλκησης στο κανάλι, το τέλος μιας δεντροστοιχίας.

Να πηγαίνετε να βλέπετε τα δεντράκια σας. Να τα φροντίζετε και να καμαρώνετε για αυτά και τον εαυτό σας.

14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

118

ΕΙΡΗΝΗ, φαντάσου

Φαντάσου...

- Τζον Λέον

Φανταστείτε την ειρήνη. Σκεφτείτε τι σημαίνει για εσάς.

Να μερικά πράγματα για να σκεφτείτε:

Αν οι στρατιώτες πολεμούσαν για την ειρήνη αντί στα πεδία των μαχών, τι ακριβώς θα έκαναν;

Αν όλα τα όπλα ανταλλάσσονταν με λουλούδια, πώς θα ήταν ο κόσμος μας;

Πώς μπορούμε να ξεφορτωθούμε το μίσος και τη βία από τον κόσμο; Από τη γειτονιά μας;

Ακούστε το *Imagine* του Τζον Λέον. Ζωγραφίστε αυτό που φανταστήκατε.

Ποιο ζώο αναπαριστά καλύτερα την ειρήνη; Και ποιο τη βία; Πού διαφέρουν; Πού είναι ίδια;

Αν η ειρήνη φύτευε σε ένα δέντρο, πώς θα ήταν αυτό;

Τι συστατικά θα χρειαζόνταν για ένα «γεύμα ειρήνης»; Γράψτε μια συνταγή.

Αν η ειρήνη ενσαρκωνόταν σε ένα φυσικό πρόσωπο, ποιος θα ήταν αυτός/ή;

www.merseyworld.com/imagine/lyrics/imagine.htm

Τέχνη για την ειρήνη

Μπορούμε να μάθουμε πολλά από τους νέους ανθρώπους. Ως μελλοντικοί ενήλικες και μελλοντικοί ηγέτες του κόσμου, το όραμά τους για το μέλλον και οι ιδέες τους για την επίλυση των προβλημάτων είναι σημαντικά.

Η δυνατότητα των νέων να εκφραστούν για την ειρήνη μέσα από την τέχνη είναι ένα βήμα εγγύτερα στην πραγματοποίησή της. Εμπνέει τους νέους να μοιράζονται τα όνειρά τους και να δρουν για ένα καλύτερο αύριο.

Η επικέντρωσή μας στην ειρήνη προκαλεί αισιοδοξία. Η επικέντρωση στην τρομοκρατική απειλή μας τρομάζει περισσότερο.

...έναν κόσμο χωρίς πολέμους

Οργανώστε μια εκδήλωση με θέμα την ειρήνη. Κάντε το στη μνήμη όσων σκοτώθηκαν βία.

Ελάτε σε επαφή με σχολεία και οργανώσεις, βρείτε χορηγούς.

Αφήστε τους νέους καλλιτέχνες να εκφράσουν ελεύθερα τη φαντασία τους. Είναι πολύ σημαντικό να μην υπάρχει το στοιχείο του ανταγωνισμού στην εκδήλωση.

119

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

σουπερ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ

Το chessbrain ήταν το πρώτο παιχνίδι δικτύου που έπαιζες αντίπαλος με άλλον πραγματικό άνθρωπο. Στις 30 Ιανουαρίου 2004 το γεγονός κέρδισε μια θέση στα παγκόσμια ρεκόρ ως το μεγαλύτερο παιχνίδι σκακιού στον κόσμο. Ένας κεντρικός υπολογιστής έπαιζε αντιμετώπος με 2.070 υπολογιστές σε πενήντα χώρες στον πλανήτη. Το παιχνίδι έληξε ισόπαλο.

Μερικά προγράμματα απαιτούν πολύ μεγάλη δύναμη υπολογιστών για να λυθούν. Τόσο μεγάλη που είναι αδύνατον για έναν υπολογιστή ή έναν άνθρωπο να καταφέρει να τα λύσει σε εύλογο χρόνο. Ένας μεγάλος αριθμός μικρών υπολογιστών μέσω του διαδικτύου είναι σε θέση να καταφέρει περισσότερα.

Μικρά κομμάτια του προβλήματος δίνονται σε πολλούς διαφορετικούς υπολογιστές. Και η λύση παρέχεται από τα μέρη που συνιστούν το όλο σύστημα των υπολογιστών. Τέτοια διαδικτυακά συστήματα χρησιμοποιούν τους υπολογιστές εκατοντάδων χιλιάδων εθελοντών σε όλο τον κόσμο. Πέρα από παιχνίδια για σκάκι, αυτά τα προγράμματα μπορεί να είναι:

Οι πρώτοι αριθμοί να βρεθούν μεγαλύτεροι αριθμοί – με περισσότερα από 10 εκατομμύρια ψηφία.

Εξωγήινα ραδιοσήματα. Η έρευνα συνεχίζεται.

Η εξερεύνηση πτυσσόμενων πρωτεϊνών. Προσπάθεια εύρεσης θεραπείας για ασθένειες όπως το αλτσάιμερ.

Η ανακάλυψη νέων, αποτελεσματικότερων φαρμάκων για το έιτς και τον καρκίνο.

Η χαρτογράφηση του παγκόσμιου ιστού στο grub.org
distributedcomputing.info

Δουλειά για πιθήκους

Βοηθήστε να τσεκάρουμε τη θεωρία για τον Σαίξπηρ και τους πιθήκους: «Αν βάλεις πολλούς πιθήκους να χτυπούν τυχαία τα πλήκτρα μιας γραφομηχανής, εντέλει θα γράψουν κάτι από τα έργα του Σαίξπηρ». Το τωρινό ρεκόρ είναι τα 24 πρώτα γράμματα από τον Ερρίκο Η΄ μέρος Β, τα οποία τυπώθηκαν ύστερα από 2.737.850 εκατομμύρια δισεκατομμυρίων χρόνων πιθήκου, στις 3 Ιανουαρίου 2005. Μπείτε στο www.aardasnails.com και τσεκάρετε.

...πάρτε και εσείς μέρος σε ένα δίκτυο στο ίντερνετ

Θα χρειαστεί να μπείτε σε μια ιστοσελίδα και να κατεβάσετε μερικά προγράμματα όσο είστε συνδεδεμένοι στο διαδίκτυο. Αποκεί και πέρα, εσείς θα δουλεύετε στον υπολογιστή σας και εκείνος θα λύνει μερικά από τα μεγαλύτερα προβλήματα.

16 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

120

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΜΙΛΙΑ, δωρίστε τα

Σήμερα, περισσότεροι από 120 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως ανήκουν σε κάποιο πρόγραμμα αεροπορικών προνομίων. Το σχέδιο Air Miles επιβραβεύει τα αεροπορικά μίλια των πελατών με μπόνους σε άλλους τομείς του εμπορίου. Σύμφωνα με τον *Guardian*, τα αεροπορικά μίλια έχουν γίνει πια ένα «νέο παγκόσμιο νόμισμα».

Τα προγράμματα τακτικών αεροπορικών πελατών άρχισαν το 1981. Σχεδόν 14 τρισεκατομμύρια μίλια τέτοιων τακτικών πελατών έχουν συσσωρευθεί. Κάθε μίλι αξίζει από δύο μέχρι δέκα σεντς. Το συνολικό στοκ των αεροπορικών μιλίων που συγκεντρώθηκαν είναι αξίας 700 δισεκατομμυρίων δολαρίων, που υπερβαίνει την αξία όλων των δολαρίων που κυκλοφορούν σήμερα, ενώ είναι πολλά περισσότερα από τα 42 εκατομμύρια λίρες σε χαρτονομίσματα και μη που κυκλοφορούν στη Βρετανία. Μερικά προγράμματα προβλέπουν δωρεές σε φιλανθρωπικά ιδρύματα.

Το ίδρυμα Make-A-Wish πραγματοποιεί τις επιθυμίες παιδιών που κινδυνεύουν από κάποιο πρόβλημα υγείας. Δικαίωμα εκπλήρωσης των επιθυμιών έχουν τα παιδιά ηλικίας δυσόμιση έως δεκαοκτώ ετών. Το ίδρυμα επικοινωνεί με τον γιατρό που παρακολουθεί το παιδί, επιβεβαιώνει την κακή του κατάσταση (για να εκπληρωθούν τα ιατρικά κριτήρια) και διαπιστώνει αν έχει απευθυνθεί σε κάποιο άλλο ίδρυμα παράλληλα.

Οι περισσότερες επιθυμίες αφορούν κάτι από τα παρακάτω:

Θέλω να πάω κάπου...

Σε ένα θεματικό πάρκο, μια εξωτική παραλία, μια κρουαζιέρα, να δω χιόνι για πρώτη φορά.

Θέλω να γίνω κάτι...

Να είμαι κάτι για μία ημέρα – πυροσβέστης, αστυνομικός, μοντέλο.

Θέλω να συναντήσω κάποιον διάσημο...

Να γνωρίσω έναν αθλητή, τραγουδιστή, αστέρα του σινεμά ή της τηλεόρασης.

Θέλω να αποκτήσω κάτι...

Έναν υπολογιστή, κάτι ιδιαίτερο που το ήθελαν εδώ και καιρό.

www.wish.org/home/giving/airmiles.htm

Νικήστε τον καρκίνο με ένα βιντεοπαιχνίδι

Ο Μπεν Ντάσκιν βρέθηκε να έχει καρκίνο στα πέντε του. Η μητέρα του τού εξήγησε τι συμβαίνει στο σώμα του μέσω ενός αναλογικού βιντεοπαιχνιδιού. Ο Μπεν ζήτησε και του έφτιαξαν ένα παιχνίδι όπου με το πατίι του σκότωνε τα καρκινικά κύτταρα.

...πραγματοποιήστε μια ευχή

Βοηθήστε ένα παιδί στο www.worldwish.org. Χαρίστε τα αεροπορικά σας μίλια.

121

17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

να χρησιμοποιείτε ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΟ ΧΑΡΤΙ ΥΓΕΙΑΣ

Μειώνοντας το χαρτί που καταναλώνετε και αυξάνοντας το χαρτί που ανακυκλώνεται, βοηθάτε στη μείωση της πίεσης στην παγκόσμια ξυλεία. Έτσι σώζεται τόσο ενέργεια όσο και δέντρα, καθώς για να αναπαραχθεί ανακυκλωμένο χαρτί απαιτείται η μισή ενέργεια και νερό από το κανονικό χαρτί.

Κάθε άνθρωπος στην Αγγλία χρησιμοποιεί κάθε χρόνο χαρτί ίσο με έξι δέντρα. Είναι έξι φορές περισσότερο από όσο ήταν πριν από πενήντα χρόνια. Το περισσότερο χαρτί στην Αγγλία είναι εισαγόμενο, γεγονός που ενισχύει και τη μόλυνση λόγω των μεταφορών. Η παραγωγή χαρτιού απαιτεί τεράστια ενέργεια. Για να παραχθεί ένας τόνος χαρτί απαιτείται η ίδια ενέργεια για να παραχθεί και ένας τόνος ατσάλι. Το νέο χαρτί υγείας είναι συνήθως λευκό, όχι γιατί είναι το φυσικό του χρώμα, αλλά γιατί λευκαίνεται. Η λεύκανση με τη σειρά της προκαλεί μόλυνση των υδάτων.

Τα εργοστάσια πολτοποίησης πετούν ανεξέλεγκτα τοξικά απόβλητα, όπως διοξίνες. Μέχρι πρόσφατα ο έλεγχος των απορριμμάτων από τα εργοστάσια πολτοποίησης ήταν σχεδόν ανύπαρκτος. Παρόλο που το χαρτί μπορεί να ανακυκλωθεί, με το ποσοστό αυτού που πράγματι ανακυκλώνεται να αυξάνεται, περισσότερο από το μισό αυτού που καταναλώνεται πετιέται στα σκουπίδια. Ένα στα πέντα δέντρα στον πλανήτη κόβεται για να φτιαχτεί χαρτί υγείας. Κοιτάξτε μόνο τον δικό σας κάδο! Ένα ποσοστό 30% των σκουπιδιών σας είναι κόλλες αναφοράς και χαρτιά υγείας. Δύο δέντρα τα χρόνια κόβονται εξαιτίας σας. www.wildlifewatch.org.uk/helpingwildlife

Χαρτί υγείας ShitBeGone (Σ.τ.Μ. = σκατοφεύγο)

Το ShitBeGone είναι 100% ανακυκλωμένο, γιατί ποιος θέλει να ρίχνει στην τουαλέτα του δέντρα; Μόνο ένας κρετίνος θα πουλούσε στον κόσμο κάτι φτιαγμένο από δέντρα, όταν δεν χρειάζεται.

Το χαρτί υγείας ShitBeGone δεν είναι ανάγλυφο. Αντί να χρησιμοποιηθεί αέρας, το ShitBeGone είναι προσεκτικά και σφικτά τυλιγμένο στο ρολό. Αυτό κάνει το ρολό μας μικρότερα και σκληρότερα από εκείνα άλλων εταιρειών. Αλλά το ShitBeGone είναι φθηνότερο.

Εκφράζουμε την ελπίδα και την πίστη ότι ένας καλύτερος κόσμος είναι εφικτός. www.shitbegone.com

...ξαντυλίξτε το χαρτί υγείας

Χρησιμοποιείτε ανακυκλωμένο χαρτί υγείας. Κάντε οικονομία.

18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

122

ΣΥΝΔΕΘΕΙΤΕ με τον κυβερνοχώρο

Το διαδίκτυο παρέχει όλων των ειδών τις ευκαιρίες για όσους συνδέονται. Για το σκοπό αυτό έχουν δημιουργηθεί μερικά ενδιαφέροντα προγράμματα.

Το πρόγραμμα 1000 Journals αποτελείται από χίλια περιοδικά που ταξιδεύουν τυχαία ανά τον κόσμο. Κάθε άτομο συμπληρώνει μία σελίδα και τη στέλνει σε κάποιον άλλο. Τα πρώτα 700 περιοδικά στάλθηκαν σε ανθρώπους που τα ζήτησαν, οι οποίοι με τη σειρά τους τα έδωσαν σε φίλους. Μπορεί να συμπληρώσει στο περιοδικό ό,τι θέλει ο καθένας, όσο το έχει στα χέρια του. Το συμπληρωμένο περιοδικό, μετά τη βόλτα του, μπαίνει ολόκληρο στο διαδίκτυο. Το πρώτο περιοδικό που γύρισε πίσω είχε ταξιδέψει σε 13 αμερικανικές πολιτείες, τη Βραζιλία και την Ιρλανδία.

Ο στόχος του Προγράμματος Σύγκλησης Μοιρών είναι να δώσουν το παρόν σε κάθε σημείο της επιφάνειας της Γης, όπου διασταυρώνονται μίρες γεωγραφικού πλάτους με εκείνες του γεωγραφικού μήκους, ενώ όποιος βρίσκεται εκεί βγάζει και μια αναμνηστική φωτογραφία. Οι φωτογραφίες και οι ιστορίες από την κάθε περιοχή δημοσιεύονται στο διαδίκτυο. Μέχρι στιγμής έχουν φωτογραφηθεί 3.430 σημεία σε 155 χώρες. Υπάρχει ένα σημείο διασταύρωσης κάθε 79 χλμ, ενώ συνολικά ο αριθμός τους είναι 12.737, στην ξηρά εννοείται. Ο καθένας μπορεί να συμμετάσχει σε αυτό το πρόγραμμα.

1000journals.com www.confluence.org www.phototag.org

PhotoTag – όπου κάμερα και η μοίρα της

Αυτό το αστειό, μη κερδοσκοπικό εγχείρημα αιχμαλωτίζει τις τύχες των φωτογραφικών μηχανών, που καταγράφονται και μετά αφήνονται με οδηγίες ώστε αυτές που θα τις βρει να τραβήξει μια φωτογραφία και μετά να την αφήσει κάπου με τη σειρά του. Ένας προπληρωμένος φάκελος με διεύθυνση είναι μαζί με την κάμερα, έτσι ώστε όταν τελειώσει το φιλμ, να σταλεί πίσω στη PhotoTag. Όσοι έπεσαν πάνω στην κάμερα, μπορούν να δούν όλες τις φωτογραφίες που τραβήχτηκαν με τη συγκεκριμένη κάμερα στην ιστοσελίδα της PhotoTag. Όταν επιστρέφεται μια κάμερα, όλες οι φωτογραφίες εμφανίζονται και δημοσιεύονται στο site. Μέχρι το 2001 είχαν αφεθεί στην τύχη τους σαράντα κάμερες, από τις οποίες όμως μόλις έξι επέστρεψαν πίσω για εμφάνιση.

...δείτε τι μπορεί να συμβεί

Επισκεφτείτε τις ιστοσελίδες που αναφέρονται πιο πάνω.

Ας ελπίσουμε ότι θα κεντρίσουν το ενδιαφέρον σας. Σκεφτείτε και εσείς ένα πρόγραμμα που θα ενώσει τους ανθρώπους της κοινότητάς σας. Αναπτύξτε τις ιδέες σας.

123

19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

συνδεθείτε με τις ΦΤΩΧΟΓΕΙΤΟΝΙΕΣ

Υπάρχουν 923 εκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο που ζουν σε παραγκουπόλεις και φτωχογειτονιές. 554 εκατομμύρια στην Ασία, 187 εκατομμύρια στην Αφρική, 128 στη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική και 54 εκατομμύρια στις ηλιόλουστες χώρες. Αυτό αντιπροσωπεύει σχεδόν το 1/3 του παγκόσμιου αστικού πληθυσμού και το 43% των ανθρώπων στις αναπτυσσόμενες χώρες. Στα επόμενα τριάντα χρόνια, ο αριθμός αυτός αναμένεται να εκτοξευθεί στα δύο δισεκατομμύρια.

Σύμφωνα με τον ΟΗΕ, ως παραγκουπόλεις θεωρούνται οι περιοχές που δεν έχουν:

Πρόσβαση σε επαρκές και φθινό νερό.

Πρόσβαση σε τουαλέτα.

Σταθερό χρόνο μίσθωσης, χωρίς το φόβο της έξωσης.

Μόνιμες και επαρκείς εγκαταστάσεις σε ασφαλείς τοποθεσίες.

Αρκετό χώρο – χωρίς να στοιβάζονται δύο και περισσότερα άτομα σε ένα δωμάτιο.

Οι κάτοικοι στις φτωχογειτονιές ζουν σε σπίτια μικρότερα των 50 τμ. Χωρίς τις χαρές της ζωής (θέατρα, βιβλιοθήκες, γυμναστήρια κ.λπ.) και χωρίς υπηρεσίες. Όταν αρχίζουν να νιώθουν πιο ασφαλείς, συχνά σπρώχνουν μερικούς τοίχους από τούβλα ή φτιάχνουν την οροφή και θεωρούν τους εαυτούς τους ιδιοκτήτες. Αντί για νοίκι, πληρώνουν ένα «ντόπιο σφεντικό», που τους προστατεύει από τις αρχές ή τον ιδιοκτήτη σε περίπτωση έξωσης. Μερικές φορές οι παραγκουπόλεις αλλάζουν μέρος, με τις αρχές της πόλης να παραχωρούν μια νέα τοποθεσία και τον κόσμο να χτίζει τα σπιτάκια του εκεί. Συχνά τους κάνουν έξωση, με αποτέλεσμα να αρχίζουν το ψάξιμο από την αρχή.

www.sdinet.org www.unhabitat.org

Η *Shack/Slum Dwellers International* παρέχει ένα βήμα στους κατοίκους των παραγκουπόλεων όλου του κόσμου, ώστε να μπορούν να αναφέρουν αυτά που κάνουν για να βελτιώσουν το νοικοκυριά τους. Εκείνοι λένε πώς καλύπτουν τις ανάγκες τους, πώς διεκδικούν τα βασικά δικαιώματά τους, πώς αποκτούν γη και χτίζουν τα φτωχόσπιτα, και γενικά τις διάφορες δραστηριότητες τους.

Τα καλά νέα είναι ότι η κυβέρνηση της Ταϊλάνδης ενέκρινε ένα σχέδιο ύψους 470 εκατομμυρίων δολαρίων για την αναβάθμιση και την ανάπτυξη των κατοικιών σε 2000 κοινότητες κατά το διάστημα 2005-08.

...βοηθήστε στην αναβάθμιση των φτωχόσπιτων

Μπείτε στις παραπάνω ιστοσελίδες, ενδιαφερθείτε, βρείτε υποστηρικτές.

20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

124

ΧΑΛΑΡΩΣΤΕ

Οι περισσότεροι άνθρωποι συμφωνούν ότι κάτι λείπει από τις ζωές μας. Η ζωή στη γρήγορη λωρίδα σημαίνει άγχος, ανησυχίες για χρήμα και καταξίωση, καθώς και την αίσθηση ότι κάτι δεν πάει καλά. Ακολουθούν δύο ενδιαφέρουσες αντιδράσεις απέναντι σε μια πραγματικότητα που τρέχει όλο και γρηγορότερα:

Κατεβάστε ταχύτητα: αλλάξτε την στρεσαρισμένη καριέρα των «πολλών οκτανίων» με μια πιο χαλαρή καθημερινότητα. Με άλλα λόγια, χαλαρώστε και απολαύστε τη ζωή σας. Σύμφωνα με πληροφορίες, 16 εκατομμύρια άνθρωποι στην Ευρώπη θα ρίξουν τους ρυθμούς τους μέχρι το 2007. Η παρουσιάστρια και δημοσιογράφος Τρέισι Σμιθ οργανώνει μια ετήσια **εβδομάδα χαλαρότητας** κάθε τελευταία εβδομάδα του Απριλίου, για να τονίσει τρόπους απλούστερης και ευτυχέστερης ζωής, με σεβασμό παράλληλα στο περιβάλλον. Μεταξύ των προτάσεων είναι:

Πάρτε μισή μέρα άδεια από τη δουλειά σας και περάστε την με αυτόν/ή που αγαπάτε.

Πετάξτε μία από τις πιστωτικές σας κάρτες

Σταματήστε τρία ανούσια έξοδα που κάνετε κάθε εβδομάδα.

Χαλαρώστε: η Οργάνωση για την Επιβράδυνση του Χρόνου υποστηρίζει τη χαλαρότητα. Τα χίλια μέλη της εργάζονται σε μια γενική διαδικασία επιβράδυνσης όποτε είναι εφικτό. Η παραπάνω οργάνωση ιδρύθηκε το 1990 και έχει τη βάση της στο Κλάγκενφουρτ της Αυστρίας. Διοργανώνει ομιλίες και εργαστήρια, καθώς και ένα ετήσιο συμπόσιο. Επίσης, προσπαθεί για την καλύτερη δημοσιότητα της. Μερικές ιδέες:

Χρυσό Μετάλλιο για τον πιο αργό διαγωνιζόμενο στις Ολυμπιάδες – ιδέα που μετέφεραν στην ΔΟΕ.

«Παγίδες» ταχύτητας πεζών, που χρονομετρούν τους πεζούς σε απόσταση πενήντα μέτρων. Αν ο πεζός κάνει κάτω από 37 δευτερόλεπτα, τους σταματούν και τους ρωτούν το λόγο που βιάζονται. Σαν ποινή τους βάζουν να κάνουν τα πενήντα μέτρα σε ρυθμό χελώνας.

www.zeitverein.com www.frenchentree.com/fe-downshifting www.downshiftingweek.com

Διαβάστε το βιβλίο *In Praise of Slow* του Καρλ Όνορ και βρείτε την ιδανική ισορροπία βιασύνης και χαλαρότητας. Δείτε και την ιστοσελίδα www.inpraiseofslow.com

...χαρείτε τη ζωή και χαλαρώστε

Συμβιβαστείτε με την ιδέα να ρίξετε τους καθημερινούς σας ρυθμούς. Σκεφτείτε δέκα τρόπους για να χαλαρώσετε τον τρόπο ζωής σας. Δεσμευτείτε ότι θα το κάνετε.

125

Η τελευταία εβδομάδα του Απριλίου είναι **Εβδομάδα Χαλαρότητας 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ**

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΟΙ της πίσω αυλής

Οι μέλισσες είναι πολύτιμες για τη διατήρηση της ζωής στη Γη. Μεταφέρουν γύρη από τα αρσενικά στα θηλυκά μέρη των λουλουδιών. Χωρίς τη διαδικασία αυτή, πολλά φυτά δεν θα είχαν γύρη και δεν θα μπορούσαν να παράγουν φρούτα, λαχανικά και καρπούς που θέλουμε και χρειαζόμαστε. Σχεδόν το 80% της τροφής που τρώμε προέρχεται από σοδειές που δεν θα γονιμοποιούνταν χωρίς τις μέλισσες.

Η μελισσοκομία έχει πολύ πλάκα. Οι μέλισσες κάνουν όλη τη δουλειά. Για να μαζέψουν 454 γραμμάρια μέλι, πρέπει να πάνε σε δύο εκατομμύρια λουλούδια. Αυτό σημαίνει ταξίδι 80.000 χιλιομέτρων – δύο φορές το γύρο του κόσμου. Μια εργάτρια μέλισσα πηγαίνει σε εκατό λουλούδια σε κάθε βόλτα της και μπορεί να κάνει μέχρι δεκαπέντε βόλτες την ημέρα. Για να ξεκινήσετε θα χρειαστείτε:

Μία κυψέλη.

Τον βασικό εξοπλισμό.

Προστατευτική ενδυμασία.

Και, φυσικά, μερικές μέλισσες.

Μια μέση κυψέλη παράγει περίπου δώδεκα με δεκαπέντε κιλά μέλι κάθε χρόνο, ενώ μπορεί να φτάσει και τα τριάντα κιλά.

www.somersetbeekeepers.org.uk www.bbka.org.uk outdoorplace.org/beekeeping/citybees.htm

Πού να βάλετε τις μέλισσές σας

Δεν χρειάζεται καν να έχετε δικό σας κήπο. Μπορείτε να το κάνετε στην οροφή του σπιτιού σας. Ή μπορείτε να ζητήσετε άδεια από ένα πάρκο ή από κάποιον γείτονα να σας παραχωρήσει τον κήπο του. Οι μέλισσες θα δουλέψουν και για αυτούς, οπότε θα σας αφήσουν.

Θα χρειαστείτε μισή ώρα καθημερινά από τον Απρίλιο μέχρι τον Αύγουστο για να φροντίζετε τις κυψέλες και τις μέλισσες. Σύμφωνα με την Ένωση Μελισσοκόμων θα χρειαστείτε 150-230 λίρες για τον εξοπλισμό ενδυμασίας και 80 λίρες για μια μεταχειρισμένη κυψέλη με μέλισσες.

...γονιμοποιήστε με γύρη τον κόσμο

Γίνετε μελισσοκόμοι. Ακόμα και αν ζείτε σε μια ζούγκλα από τσιμέντο, μπορείτε να το κάνετε. Θα γίνετε φίλος της Γης και παραγωγός τροφής. Υπάρχουν 40.000 μελισσοκόμοι στην Αγγλία, οι πιο πολλοί από τους οποίους το κάνουν για χόμπι και όχι για βιοποριστικούς λόγους. Αν θέλετε μπορείτε να πουλήσετε το μέλι που θα παράγουν οι μέλισσες. Ή μπορείτε να το δώσετε στους φίλους σας.

22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

126

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ του δημιουργού

Το copyright είναι αναπόσπαστο κομμάτι του καπιταλιστικού συστήματος. Δημιουργεί ιδιοκτησία σε πνευματική περιουσία, έλεγχο στη χρήση ή την υιοθέτηση της και το δικαίωμα να ζητάς αμοιβή για κάθε χρήση του υλικού. Το copyright προστατεύει τον γραπτό λόγο, τα ηλεκτρονικά δεδομένα, τη μουσική και τη γραφιστική. Μια παρόμοια νομική ρύθμιση προστατεύει τις εφευρέσεις και τις ανακαλύψεις.

Το copyright έχει τιμή. Μπορεί να ανήκει στον αυθεντικό συγγραφέα ή μπορεί να μετατεθεί ή να πουληθεί σε άλλο πρόσωπο. Για παράδειγμα, ο Μάικλ Τζάκσον αγόρασε τα δικαιώματα πολλών τραγουδιών των Beatles, ενώ τα δικαιώματα του Πίτερ Παν χαρίστηκαν από τον Τζ.Μ. Μπάρνι στο νοσοκομείο *Great Ormond Street for Sick Children*, που τους έχει αποφέρει πολλά έσοδα τα τελευταία χρόνια.

Το copyright ισχύει για εβδομήντα χρόνια από την αρχική έκδοση του έργου ή το θάνατο του συγγραφέα, όποιο συμβεί τελευταίο, σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς. Μετά το πέρας του χρόνου αυτού, το copyright παύει να ισχύει και ο καθένας μπορεί να χρησιμοποιήσει δωρεάν το έργο όπως νομίζει.

www.gnu.org/copyleft/gpl.html www.gnu.org/copyleft/copyleft.html

Υπάρχει και ο αντίλογος για το copyright: το copyleft

Δημιουργήθηκε από το ίδρυμα *Free Software Foundation*. Βεβαιώνει τα δικαιώματα του συγγραφέα στο έργο, αλλά επιτρέπει τη δωρεάν διανομή του, ενώ απαγορεύει στον οποιοδήποτε τρίτο να ισχυριστεί ιδιοκτησία επί του έργου.

Το copyleft πρέπει να χρησιμοποιείται από όποιον θέλει να προωθήσει δωρεάν τη δουλειά του, αφοσιωμένος στην έννοια της συνεισφοράς. Σε έναν κόσμο που κατοχυρώνονται προϊόντα όπως το ρύζι και το τυρί, η ιδέα του copyleft αποτελεί καλή εναλλακτική διεξόδο.

...η πνευματική ιδιοκτησία είναι κλοπή

Προσθέστε σε οποιοδήποτε κείμενο γράφετε τα εξής:

Αυτό το έργο είναι copyleft ως μέρος της αφοσίωσης του συγγραφέα σε μια δίκαιη κοινωνία, σε μια κοινωνία που διαπνέεται από την ηθική της προσφοράς. Είστε ελεύθεροι να δημοσιοποιήσετε οποιοδήποτε μέρος του έργου, αρκεί να αναφέρετε το όνομα του συγγραφέα.

Οι παραλλαγές του πρωτότυπου έργου του συγγραφέα δεν επτρέπονται χωρίς προηγούμενη άδεια του τελευταίου.

Αν δεν γίνονται παραπάνω, ο συγγραφέας δύναται να κινηθεί δικαστικά.

127

Παγκόσμια Ημέρα του Βιβλίου και του Copyright 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

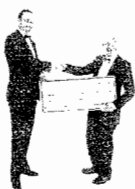
αποτελεσματικοί ΕΡΑΝΟΙ

Οι άνθρωποι που συμμετέχουν στους εράνους «δωρίζουν» το χρόνο τους για να μαζέψουν χρήματα και να αλλάξουν τον κόσμο. Υπάρχουν πολλοί καλοί σκοποί να δώσετε χρήματα και πολλοί τρόποι για να τα μαζέψετε.

1. **Ετοιμάστε μια μικρή ομιλία**, ίσως μια παρουσίαση PowerPoint. Ελάτε σε επαφή με σχολεία και ιδρύματα. Ρωτήστε τους αν μπορούν να φέρουν έναν ομιλητή. Ζητήστε από το κοινό να σας υποστηρίξει ή να μαζέψουν χρήματα για σας.
2. **Ζητήστε από τους φίλους, συγγενείς και συναδέλφους σας**. Αρκούν πενήντα άτομα, τα οποία θα συνεισφέρουν 3 λίρες κάθε εβδομάδα (όσο κάνει ένας καφές) για ένα χρόνο και θα έχετε συγκεντρώσει 7.200 λίρες. Ετοιμάστε ένα φυλλάδιο που θα εξηγεί το σκοπό σας. Ζητήστε χρήματα από όποιον μπορείτε να σκεφτείτε.
3. **Οργανώστε μια φιλανθρωπική συγκέντρωση** – ένα πάρτι ή χορό, μια θεματική βραδιά, ένα πικνικ. Υπάρχουν πολλοί τρόποι.
4. **Οργανώστε μια δημοπρασία υποσχέσεων**. Βάλτε τους να σας υποσχεθούν ότι θα κάνουν κάτι για σας, π.χ. να προσέχουν τα παιδιά σας μία φορά την εβδομάδα, να κουρεύουν το γκαζόν το καλοκαίρι, να κάνουν καντάδα στον αγαπημένο/η σας. Μετά βγάλτε σε πλειστηριασμό τις υποσχέσεις.
5. **Τρέξτε σε έναν φιλανθρωπικό μαραθώνιο**. Κάντε κάτι που φαίνεται πολύ δύσκολο και αναζητήστε χορηγούς.
6. **Κάντε λίστα με όλα τα πράγματα που χρειάζεστε** και δώστε τη σε ανθρώπους ή εταιρείες που μπορούν να σας τα φέρουν. Σκεφτείτε ποιος μπορεί να τα έχει και ζητήστε τα.

www.millenniumcampaign.org

Αποτελεσματικοί έρανοι

Για να αλλάξετε τον κόσμο χρειάζεστε μια καλή ιδέα, πολύ χρόνο και ενέργεια, κουράγιο και φίλους να σας στηρίζουν. Θα χρειαστείτε και χρήματα για να καλύψετε τους σκοπούς σας. Κάντε έναν προϋπολογισμό. Γράψτε όλα όσα θα χρειαστείτε και πόσο θα στοιχίσουν. Μόλις μάθετε πόσα πρέπει να βγάλετε από τον έρανο, ξεκινήστε να τα μαζεύετε. Θυμηθείτε να ευχαριστήσετε όλους σας βοηθούν. Να κρατάτε λίστες με τους δωρητές. Αν ο έρανος πάει καλά, στον επόμενο έρανο ξαναζητήστε τους.

...πώς να το κάνετε

Μαζέψτε σήμερα μερικά χρήματα και δωρίστε τα.

24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

128

ΜΠΟΪΚΟΤΑΡΕΤΕ τις «κακές» εταιρείες

Ως καταναλωτές είστε σε πλεονεκτική θέση. Μπορείτε να υποστηρίξετε εταιρείες που συμπεριφέρονται πιο ηθικά και μπορείτε να ασκήσετε την αγοραστική σας δύναμη για να μποϊκοτάρετε εταιρείες που δρουν ανήθικα. Δεν κάνετε τίποτα άλλο από το να **μην αγοράζετε** προϊόντα από προμηθευτές που δεν εγκρίνετε.

Το μποϊκοτάζ πάνει. Τα δάση του Καναδά, οι αλυσκές του Μεξικού, οι φάλαινες και οι πυθμένες των θαλασσών κέρδισαν πολλά από μποϊκοτάζ που έλαβαν χώρα κατά το παρελθόν. Ακτιβιστές των δικαιωμάτων των ζώων ασκούν, επίσης, τη μέθοδο του μποϊκοτάζ με επιτυχία, στους τομείς της μεταφοράς ζωντανών, του κυνηγιού, των εξετάσεων σε ζώα κ.λπ. Το μποϊκοτάζ για την υποστήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ήταν αποτελεσματικό σε ό,τι αφορά τη δράση των πολυεθνικών στη Βιρμανία.

www.ethicalconsumer.org

www.responsible shopper.org

www.boycotts.org

Εκστρατείες σε εξέλιξη:

Μποϊκοτάρετε τον Μπους για την απόρριψη της Συμφωνίας του Κιότο σχετικά με την υπερθέρμανση του πλανήτη. Οι πρώτες πέντε εταιρείες για να μποϊκοτάρετε είναι η Esso, η Maxwell House, η Microsoft, η MBNA και η Asda.

Μποϊκοτάρετε την Coca Cola για τις οικολογικές και ανθρωπιστικές καταχρήσεις της εταιρείας στην Κολομβία και την Ινδία.

Μποϊκοτάρετε την De Beers για την έξωση που κάνει στους κατοίκους του Καλαχάρι της Μποτσουάνα για την κατασκευή νέου ασμανορυχείου.

Μποϊκοτάρετε τη Nestle για τα υποκατάστατα μητρικού γάλακτος που χρησιμοποιεί στα προϊόντα της. Υπολογίζεται ότι 1,5 εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν κάθε χρόνο από έλλειψη μητρικού γάλακτος.

...η δύναμη του να μην αγοράζεις

Μποϊκοτάρετε αυτές τις εταιρείες και όλα τα προϊόντα με τα οποία διαφωνείτε. Οι πράξεις σας θα κάνουν τη διαφορά. Μην δίνετε τα χρήματά σας σε εταιρείες που δρουν ανήθικα. Σταματήστε να αγοράζετε από αυτές.

129

25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ στους δρόμους

Η αλυσίδα Starbucks είναι από τις λίγες μεγάλες εταιρείες που καταλαμβάνουν τους δρόμους μας. Μπορεί να έχει ωραίο καφέ και να διαθέτει μερικά από τα κέρδη της σε καλούς σκοπούς, αλλά κλείνει πολλές μικρές καφετέριες και δημιουργεί πανομοιότυπη εικόνα σε όποιο εμπορικό κέντρο ή δρόμο του κόσμου ανοίγει υποκατάστημα.

Οι SpaceHijackers αντιτίθενται στη διάβρωση των δρόμων μας από την παρουσία των πολυεθνικών. Θέλουν να δώσουν πίσω στο κοινό αυτούς τους, άλλοτε, κοινόχρηστους χώρους.

Συγκεκριμένος στόχος των SpaceHijackers είναι η Starbucks, που είναι ήδη πανίσχυρη στις ΗΠΑ και επεκτείνεται ασταμάτητα στην Αγγλία – τη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά. Το 1997, ένας 25χρονος προγραμματιστής υπολογιστών από το Χιούστον έβαλε σκοπό να επισκεφτεί όλα τα Starbucks στον κόσμο και να πιει έναν καφέ στο καθένα. Μέχρι το 2005 είχε πάει σε 4.765 Starbucks στη βόρεια Αμερική και σε άλλα 213 στον υπόλοιπο κόσμο. Το πρόβλημα είναι ότι ανοίγουν 25 νέα καταστήματα Starbucks κάθε εβδομάδα.

www.spacehijackers.org www.starbucks.com

Γύρω γύρω όλοι στα Starbucks

Είστε στο Starbucks της περιοχής σας. Ο κόσμος που κάθεται γύρω σας αρχίζει και σπκώνεται και πηγαίνει σε άλλες θέσεις. Μυρίζετε για να τσεκάρετε ότι... δεν βρωμάτε. Ξαφνικά, μια κοπέλα σπκώνεται από την άλλη άκρη και τσιρίζει με όλη της τη δύναμη «ΕΠΙΘΑ Starbucksίτιδα». Όλοι μαζί στο κατάστημα αρχίζουν και αναστενάζουν από στεναχώρια. Την επόμενη στιγμή αρχίζουν όλοι να γελάνε και φεύγουν ομαδικά από το μαγαζί. Εσείς και το προσωπικό είστε οι μόνοι που παραμένετε και είναι τόσο σαστισμένοι όσο κι εσείς...

Όλοι παίζουν αυτό το παιχνίδι στα Starbucks.

Δώστε ανθρώπινο πρόσωπο στις πόλεις μας

Παίξτε και εσείς το παιχνίδι αυτό. Φτιάξτε μια ομάδα ανθρώπων, πηγαίνετε χωριστά στο ίδιο Starbucks, έχοντας αναψυκτικά ή καφέ από το σπίτι σε συσκευασία Starbucks. Αν κάποιος παραγγείλει εκεί, αποκλείεται. Σε κάθε δύο τραγούδια που ακούγονται, αλλάξτε θέσεις. Βάλτε πόντους για τις θέσεις (π.χ. πέντε για το πάτωμα, είκοσι για την πολυθρόνα κτλ.). Ο πρώτος που θα φτάσει τους εκατό κερδίζει. Σπκώνεται και φωνάζει «ΕΠΙΘΑ Starbucksίτιδα». Όλοι μαζί σπκώνεστε και φεύγετε γελώντας.

26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

130

ΚΑΝΤΕ ΑΙΤΗΣΗ στον κόσμο

Ένας αποτελεσματικός τρόπος για να κερδίσετε την προσοχή και την υποστήριξη είναι να κάνετε μια αίτηση.

Έχουν περάσει οι μέρες που χτυπούσατε από πόρτα σε πόρτα στη γειτονιά ζητώντας υπογραφές. Αυτό όχι μόνο είναι δύσκολο, αλλά είναι αποτελεσματικό μόνο σε επίπεδο γειτονιάς, όπου όλοι έχουν ενδιαφέρον για τον κοινό σκοπό. Σήμερα, το διαδίκτυο δίνει τη δυνατότητα να μαζέψουμε γρήγορα και εύκολα χιλιάδες υπογραφές.

Τι κάνει καλή μια αίτηση; Εξηγήστε ακριβώς ποιο είναι το ζήτημα και γιατί ζητάτε τις υπογραφές. Κάντε την έρευνά σας. Δώστε σαφή στοιχεία στον αναγνώστη. Να είστε σύντομοι. Μην γράφετε πάνω από μία σελίδα.

Πώς να μαζέψετε περισσότερες υπογραφές:

Στείλτε email σε γνωστούς και φίλους.

Βάλτε links σε σχετικές συζητήσεις.

Επικοινωνήστε με συγγραφείς και δημοσιογράφους.

Στείλτε δελτίο τύπου για την αίτησή σας.

Πείτε για την αίτηση σε chat rooms στο διαδίκτυο.

Ζητήστε από σχετικές ιστοσελίδες να βάλουν link που να παραπέμπουν σε εσάς και τις ψηφιακές υπογραφές.

Στείλτε τη σελίδα με την αίτησή σας σε μηχανές αναζήτησης στο διαδίκτυο. Συνήθως παίρνει από τρεις μέχρι τέσσερις εβδομάδες για να σας ενσωματώσουν.

www.thepetitionsite.com/create.html www.petitiononline.com/petition.html

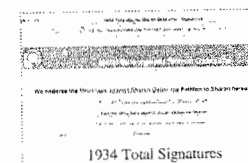
Μερικές αιτήσεις υπογραφών από το διαδίκτυο:

Ψηφίστε τον Αλ Σιστάνι για το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης.

Βάλτε το σοφτημπολ πίσω στους Ολυμπιακούς του 2012.

Δικαιώματα ιδιοκτησίας στα ζώα.

Σε παρακαλώ Λίντσεϊ, φάε κάτι!

...ένα κλικ στο ποντίκι σας και έγινε

Μαζέψτε και εσείς υπογραφές online. Είναι δωρεάν.

Μόλις μαζέψετε ικανοποιητικό αριθμό υπογραφών, μην κάθεστε άπραγοι. Στείλτε τις σε πολιτικούς, εταιρείες και ηγέτες – σε οποιονδήποτε μπορεί να προσφέρει για να γίνουν οι αλλαγές που θέλετε.

131

27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Εναλλακτικός ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Θέλετε να κάνετε μια βόλτα; Να πάτε κάπου το Σαββατοκύριακο; Να πάτε τις διακοπές της ζωής σας; Γιατί δεν κάνετε κάτι εντελώς διαφορετικό, εξαικονομώντας ταυτόχρονα ενέργεια, μειώνοντας τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και βλέποντας, εντέλει, τον κόσμο με διαφορετικό μάτι;

Το 1990, ο Τζόελ Χένρι άρχισε να πειραματίζεται με τα ταξίδια σαν μορφή εννοιολογικής τέχνης. Ζήτησε από ανθρώπους στο Στρασβούργο να ταξιδέψουν στη Ζυρίχη, να δουν την πόλη σαν σαββατοκύριακο και μετά να φέρουν πίσω αναμνηστικά από την επίσκεψή τους. Κάθε άτομο πλήρωσε για τα δικά του έξοδα και ταξίδεψε μόνος. Μετά το ταξίδι, βρέθηκαν όλοι μαζί και συζήτησαν γι' αυτό. Έτσι προέκυψε το Latourex, εργαστήριο πειραματικού ταξιδιού.

www.latourex.org

www.lonelyplanet.com/experimentaltravel

Οδηγός πειραματικού ταξιδιού

Ο Τζόελ Χένρι μαζί με τη Ρέιτσελ Άντονι συνέγραψαν τον Οδηγό του Lonely Planet για τον πειραματικό τουρισμό. Αυτές είναι μερικές από τις ιδέες του βιβλίου:

Ταξίδι από το Α στο Ω: βρείτε τον πρώτο δρόμο της πόλης που επισκεφτήκατε και αρχίζει από Α και την τελευταία οδό που αρχίζει από Ω. Χαράξτε μια γραμμή στο χάρτη που να τις ενώνει και αρχίστε να κινήστε πάνω στη γραμμή. Αυτή θα είναι η διαδρομή σας.

Τουρίστες στον τόπο σας: Πάρτε ένα σακίδιο στην πλάτη με προορισμό το αεροδρόμιο. Πάρτε τα μέσα συγκοινωνίας από εκεί και επιστρέψτε στο κέντρο της πόλης. Κλείστε ένα δωμάτιο σε ένα ξενοδοχείο και για λίγες μέρες κάντε τον τουρίστα.

Ταξίδι κορόνα-γράμματα: σε κάθε διασταύρωση ρίξτε νόμισμα, κορόνα δεξιά και γράμματα αριστερά. Δείτε πού θα σας βγάλει η τύχη.

Ρομαντικός τουρισμός: επισκεφτείτε μια πόλη μαζί με το ταίρι σας. Μόλις φτάσετε εκεί όμως, χωριστείτε και μην κανονίσετε συνάντηση. Σκοπός είναι να βρείτε ο ένας τον άλλο.

Διαφορετικές διακοπές

Γίνετε οπαδοί του πειραματικού τουρισμού. Μπορείτε να πάρετε πολλές ιδέες από το βιβλίο της Ρέιτσελ και του Τζόελ. Να πάτε στο αεροδρόμιο, γευματίστε εκεί, μιλήστε με αυτούς που περιμένουν τις πτήσεις τους. Να θυμάστε τον Μερχάν Καρίμ Νεσέρι, τον ιρακινό πρόσφυγα που μένει στο αεροδρόμιο Ντε Γκώλ του Παρισιού από το 1988, χαρακτήρας που ενέπνευσε και ταινία του Χόλυγουντ.

29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

132

ΦΥΤΕΨΤΕ έναν κήπο στην κοινότητα

Αυτή είναι η ιστορία του Γκρέιαμ και του Μπομπ, που ζουν στους Κήπους του Κάβεντις, ένα συγκρότημα κατοικιών που έφτιαξε το 1970 το Συμβούλιο του Γουόλσολ – κοντά στον αυτοκινητόδρομο Μ6, βόρεια του Μπέρμινγχαμ.

Το 1998, ο Γκρέιαμ και ο Μπομπ φύτεψαν ένα δέντρο στον κοινόχρηστο χώρο έξω από το διαμέρισμά τους. Έβαλαν μερικά φράγματα από θάμνους για να προστατεύσουν τον κήπο. Σύντομα, και άλλοι ένοικοι της οικοδομής άρχισαν να βοηθούν στην επέκταση του κήπου και τη δημιουργία και άλλων κήπων γύρω από το κτίσμα. Τον Ιανουάριο το 2002, ένας Κληρικός Συνεταιρισμός δημιουργήθηκε για να αναλάβει τη διατήρηση του κτήματος. Ο ιδιοκτήτης έδωσε όλα τον εξοπλισμό, μαζί με ένα τρακτέρ, εργαλεία και αποθήκες. Οι κάτοικοι έβαλαν όλα τα νέα φυτά και τα έπιπλα κήπου. Ο συνεταιρισμός ήταν εντελώς εθελοντικός. Όλα έγιναν με την καλή θέληση, τις προσπάθειες και τη γενναιοδωρία των μελών της κοινότητας.

Όλο το κτίσμα τώρα καλύπτεται από κήπους τους οποίους χαίρονται οι ένοικοι. Μια υπέροχη γειτονιά έχει δημιουργηθεί εκεί που παλιά ήταν ένα παρκαρισμένο κτίσμα. Οι Κήποι του Κάβεντις είναι ένα ωραίο παράδειγμα του πώς δύο άνθρωποι με ενέργεια και ενθουσιασμό μεταμόρφωσαν την κοινότητά τους και μετέτρεψαν δυσηρόστες κατοικίες σε επιθυμητές και ελκυστικές περιοχές.

www.cgc.vze.com www.farmgarden.org.uk

Οι φάρμες των πόλεων και οι κήποι των κοινοτήτων είναι τοπικά προγράμματα με ευρεία γκάμα: από μικρούς κήπους με λαχανικά και λουλούδια, μέχρι τεράστιες φάρμες. Υπάρχουν κυρίως σε αστικές περιοχές και δημιουργούνται σε πείσμα της έλλειψης πρασίνου, και σε συνδυασμό με την επιθυμία σύσφιξης των σχέσεων των μελών της κοινότητας και την επαγρύπνηση σε ζητήματα δεντροφύτευσης και καλλιέργειας. Συνήθως, η φροντίδα τους επαφίεται στον εθελοντισμό των μελών της κοινότητας.

...για μια πιο υπαίθρια ζωή

Μετατρέψτε το χώρο έξω από το σπίτι σας σε έναν υπέροχο κήπο, τον οποίο θα χαίρονται όλοι. Αν δεν έχετε κήπο, βάλτε γλάστες σε σημείο ώστε να φαίνονται. Αν έχετε κοινόχρηστο χώρο, συνηνοποιείστε με τους υπόλοιπους και φτιάξτε έναν κοινόχρηστο κήπο.

133

29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

«υιοθετήστε» κάποιον που ΔΕΝ ΨΗΦΙΖΕΙ

Όλοι μας ξέρουμε άτομα που δεν ψηφίζουν στις εκλογές. Είναι αυτοί που βγάζουν τους μακροσκελείς λόγους για την ψήφο που δεν μπορεί να κάνει τη διαφορά. Είναι αυτοί που έχουν αγανακτήσει με τα κόμματα και τους πολιτικούς και τους βλέπουν σαν διαφθαρμένους απατεώνες που υποσχονται πολλά και δεν κάνουν τίποτα. Ή μήπως απλώς είναι τεμπέληδες και βαριούνται να σηκωθούν από τον καναπέ και να πάνε στις κάλπες;

Η ψήφος είναι ο πιο άμεσος δρόμος μας προς την πολιτική. Όταν κάποιος δεν ψηφίζει χάνεται μια φωνή και αποδυναμώνεται η δημοκρατική διαδικασία. Είναι η ευκαιρία που έχουμε να υποστηρίξουμε κάποιον που εμπιστευόμαστε και του οποίου οι ιδέες μας αρέσουν, κάποιον που θα κάνει το καλύτερο δυνατό εκπροσωπώντας εμάς τους ίδιους.

Έχουμε την ευκαιρία, στις εκλογές, να ασχοληθούμε με τους πολιτικούς. Μετά την εκλογή τους, να τους θυμίζετε τις υποσχέσεις που έδωσαν και να διασφαλίζετε ότι κάνουν το καλύτερο που μπορούν. Αν δεν μας ικανοποιήσουν, την επόμενη φορά ψηφίζουμε κάποιον άλλο.

orangeukraine.squarespace.com

www.electionworld.org

Δημοκρατία

Δημοκρατία είναι η περιοδική υποψία ότι οι περισσότεροι από τους μισούς έχουν δίκιο τον περισσότερο καιρό.

- Ε. Μπ. Γουάιτ

Πολλές κοινωνίες δεν χαίρουν αληθινής δημοκρατίας. Οι δίκαιες εκλογές είναι κάτι για το οποίο πάλεψαν και σκοτώθηκαν πολλοί – πάρτε ως παράδειγμα τα γεγονότα στην Ουκρανία το 2004. Οι χιλιάδες διαδηλωτές πέτυχαν την επανάληψη του πρώτου γύρου των εκλογών.

...σύρτε τους στις κάλπες

Η ψήφος σας κάνει τη διαφορά.

Πάρτε μαζί σας όσους φίλους σας ξέρετε ότι δεν ψηφίζουν. Δεσμευτείτε εδώ και τώρα ότι θα ψηφίσετε στις επόμενες εκλογές. Πάρτε μαζί νέιντε άτομα που δεν σκόπευαν να ψηφίσουν. Μετά την ψηφοφορία, κάντε τους το τραπέζι. Κάντε ότι χρειαστεί.

30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

134

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ στο σωματείο υπαλλήλων του σεξ

Η βιομηχανία του σεξ είναι πολύ μεγάλη σε όλο τον κόσμο. Άνθρωποι εμπλέκονται σε αυτή γιατί δεν βρίσκουν άλλον τρόπο να βγάλουν τα προς το ζην, για να καλύψουν τα έξοδα για τη δόση τους, γιατί εξαναγκάζονται από τρίτους να το κάνουν, ή γιατί απλώς το επιλέγουν.

Τα επαγγέλματα του σεξ περιέχουν πολλούς κινδύνους: τον μόνιμο κίνδυνο της βίας, το έιτς, τις δικαστικές αγωγές, τους εκβιασμούς κ.ά.

Συνέδρια των εργαζόμενων της βιομηχανίας του σεξ γίνονται κάθε χρόνο σε όλο τον κόσμο. Έχουν πλέον ενωθεί και μάχονται για πιο ασφαλές εργασιακό περιβάλλον. Και υπάρχει και ένα σωματείο που τους υποστηρίζει. Πρόκειται για το Διεθνές Σωματείο Εργαζόμενων του Σεξ.

www.iusw.org www.nswp.org www.kids-with-cameras.org

Το Διεθνές Σωματείο Εργαζόμενων του Σεξ απαιτεί:

- Αποποινικοποίηση όλου του φάσματος της εργασίας του σεξ που αφορά ενήλικες.
- Το δικαίωμα ίδρυσης επαγγελματικών σωματείων και οργανώσεων.
- Το δικαίωμα εργασίας με τις ίδιες συνθήκες και προνόμια που ισχύουν για όλους τους άλλους εργαζόμενους.
- Κατάργηση της φορολογίας χωρίς εκπροσώπηση.
- Μηδενική ανοχή εξαναγκασμού στο σεξ, βίας, σεξουαλικής παρενόχλησης, παιδικής εκμετάλλευσης και βιασμού.
- Νομική υποστήριξη των εργαζόμενων.
- Δικαίωμα εργασίας στον τόπο που κατοικεί ο καθένας/η καθεμία.
- Καθαρούς και ασφαλείς χώρους εργασίας.
- Δικαίωμα επιλογής αν θα δουλέψει μαζί με άλλους.
- Το απόλυτο δικαίωμα της άρνησης εργασίας.
- Πρόσβαση σε εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Πρόσβαση σε ιατρικές κλινικές για εξετάσεις χωρίς στιγματισμό.
- Προγράμματα επανεκπαίδευσης για όσους θέλουν να εγκαταλείψουν το χώρο.

...μία πράξη συμπαράστασης και αλληλεγγύης

Γίνετε μέλη του Διεθνούς Σωματείου Εργαζόμενων του Σεξ. Όχι, δεν χρειάζεται να είστε του χώρου. Μάθετε τι συμβαίνει και βοηθήστε, αν μπορείτε.

135

Εργατική Πρωτομαγιά 1 ΜΑΪΟΥ

αστικά ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΑ

Το letterboxing συνδυάζει τον προσανατολισμό και το κυνήγι θησαυρού με επιδεξιότητα και εφευρετικότητα. Παραδοσιακά, ήταν μια ερασιμαχική δραστηριότητα που έχει τις ρίζες της στις ΗΠΑ, αλλά πλέον αναπτύσσεται και από τους Space Hijackers σε αστική μορφή στην Αγγλία.

Ένας ωραίος τρόπος να εξερευνήσετε την πόλη σας. Το letterbox είναι ένα αδιάβροχο κουτί που περιέχει μια μοναδική λαστικήνι στάμπα και ένα ημερολόγιο κινήσεων. Το κουτί κρύβεται. Οι letterboxers ανταλλάσσουν στοιχεία για την τοποθεσία των κουτιών τους. Όταν βρουν κάποιο κουτί, σταμπάρουν το ημερολόγιο με την προσωπική τους στάμπα (για να δείξουν ότι ήταν εκεί) και αφήνουν μια στάμπα στο δικό τους ημερολόγιο με τη στάμπα που βρίσκουν μέσα στο κουτί (για να δείξουν πόσα κουτιά έχουν ανακαλύψει).

www.letterboxing.info www.spacehijackers.org/letterboxing

Letterboxing: Μια μικρή ιστορία

Το letterboxing ξεκίνησε στη νοτιοδυτική Αγγλία το 1854, όταν ένας βικτωριανός κύριος ονόματι Τζέιμς Πέροτ έκρυψε την κάρτα επισκεπτηρίου του σε ένα βάζο, σε μια απομακρυσμένη περιοχή του Κράνμυρ Πουλ στα έλη του Ντάρτμουρ. Ο Πέροτ ήταν οδηγός στους βάλτους και ενθάρρυνε τους πελάτες του να αφήσουν και εκείνοι τις κάρτες τους στο βάζο. Τελικά, οι επισκέπτες άρχισαν να αφήνουν κάρτες και σημειώματα με τις διευθύνσεις τους, ελπίζοντας ότι αυτός που θα τις βρει, θα τις στείλει πίσω (εξού και ο όρος letterboxing). Η παραπάνω τακτική σταμάτησε και άρχισε να χρησιμοποιείται αυτή με τις στάμπες. Μέχρι το 1970 υπήρχαν δεκαπέντε κουτιά στους βάλτους. Τη δεκαετία του '80 γνώρισε τεράστια άνθιση στο Ντάρτμουρ και σήμερα υπάρχουν πάνω από 3.000 κουτιά στα 365 τετραγωνικά μίλια του Εθνικού Πάρκου του Ντάρτμουρ.

...γνωρίστε την πόλη σας

Ξεκινήστε το αστικό letterboxing.

Κάντε την προσωπική σας στάμπα, φτιάξτε το κουτί σας και βρείτε ένα ενδιαφέρον μέρος να το κρύψετε. Προσέξτε που θα το αφήσετε, δεν θέλετε να το ανατινάξει η αστυνομία και οι πυροτεχνουργοί νομίζοντας ότι είναι βόμβα.

Καταγράψτε την τοποθεσία του στη βάση δεδομένων στην ιστοσελίδα της letterboxing.

Χρησιμοποιώντας τα στοιχεία και τις οδηγίες άλλων παικτών, αρχίστε το letterboxing στις πόλεις.

2 ΜΑΪΟΥ

136

ΞΕΣΗΚΩΘΕΙΤΕ για την ελευθερία του Τύπου

Σήμερα είναι η Παγκόσμια Ημέρα Ελευθερίας του Τύπου. Μπορεί να μην σας φαίνεται και τόσο σημαντικό, αν στη χώρα σας υπάρχει ήδη. Όμως, το 1/3 των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο ζουν σε χώρες χωρίς ελευθεροτυπία, όπου οι δημοσιογράφοι διώκονται αν γράψουν την αλήθεια και οι πολιτικοί προτιμούν να μην μαθευτεί ποτέ η αλήθεια.

Είναι επικίνδυνη η δουλειά του ρεπόρτερ: 42 επαγγελματίες των μίντια έχασαν τη ζωή τους το 2003 κάνοντας τη δουλειά τους. Σε όλο τον κόσμο, 184 δημοσιογράφοι και ψηφιακοί αντηρηστές βρίσκονται στη φυλακή. Μερικοί επειδή χρησιμοποίησαν απλώς «λάθος» έκφραση ή φωτογραφία.

Οι Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα είναι ένα διεθνές δίκτυο δημοσιογράφων.

Παρακολουθούν την ελευθερία του Τύπου σε όλο τον κόσμο μέσω ενός δικτύου εκατό ανταποκριτών.

Δημοσιεύουν τακτικές αναφορές για την ελευθεροτυπία, συμπεριλαμβανομένης και της ετήσιας Κατάταξης Παγκόσμιας Ελευθερίας Τύπου. Στον πάτο της λίστας το 2003 ήταν η Βιρμανία, η Κούβα και η Κορέα.

Υπερασπίζονται δημοσιογράφους που έχουν φυλακιστεί ή διώκονται γιατί έκαναν τη δουλειά τους, παρέχουν νομική προστασία και φροντίζουν να δικάζονται οι δολοφόνοι δημοσιογράφων.

Αγωνίζονται για τη μείωση της λογοκρισίας και αντιτίθενται στους νόμους που περιορίζουν την ελευθερία λόγου και έκφρασης. Εργάζονται για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των δημοσιογράφων σε όλο τον κόσμο, κυρίως σε εμπόλεμες περιοχές.

www.rsf.org

Τον Σεπτέμβριο του 2001, η κυβέρνηση της Ερυθραίας διέταξε το κλείσιμο όλων των ιδιωτικών εκδοτικών οίκων και συνέλαβε δεκαπέντε δημοσιογράφους με την αιτιολογία ότι πήραν συνεντεύξεις από πολιτικούς που προωθούσαν δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις στη χώρα. Οι πολιτικοί αυτοί επίσης συνελήφθησαν. Οι δέκα από τους δημοσιογράφους είναι ακόμη φυλακισμένοι.

Στις 3 Ιουνίου του 2000, η αστυνομία της Κίνας συνέλαβε τον Χουάν Κι και έκλεισε την ιστοσελίδα του με την κατηγορία της «συνωμοσίας και υποκίνησης ανατροπής της κυβέρνησης».

...υποστηρίξτε τους καταγορεύμενους

Μπείτε στην ιστοσελίδα και μάθετε για τις καταχρήσεις της εξουσίας και τη λογοκρισία.

137

Παγκόσμια Ημέρα Ελευθερίας του Τύπου 3 ΜΑΪΟΥ

σκεφτείτε ENAN ΤΙΤΛΟ

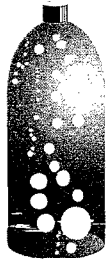

Τα βιβλία μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο. Ίσως η πιο σημαίνουσα πολιτική προσφορά είναι Τα Δικαιώματα του Αγ-
θρώπου του Τομ Πέιν, που άναψε τη σπινθήρα της Αμερικανικής και της Γαλλικής Επανάστασης. Ο Αλεξάντερ Σολτζενίτσιν
έστρεψε την προσοχή του κόσμου στα στρατόπεδα συγκέντρωσης του Στάλιν με το **Αρχιπέλαγος Γκούλαγκ** το οποίο
αποτελέσσε σημαντικό βήμα προς την οριστική κατάρρευση του κομμουνισμού.

Γι' αυτόν το λόγο απαγορεύονται και καίγονται βιβλία. Οι απαγορεύσεις και το κάψιμο όμως δεν μπορούν να σταμα-
τήσουν τις ιδέες. Ακόμα και στο καταπιεστικό σοβιετικό καθεστώς, ο κόσμος έβγαζε κόπιες με το χέρι και τις μοίραζε,
με μια διαδικασία γνωστή ως «σάμιζντα».

Έξι τίτλοι που ζητούν συγγραφέα:

1. How to be Guru: προς έμπνευση των ακτιβιστών για τη δημιουργία κινήματος που θα αλλάξει τον κόσμο.
2. The Layman's Guide to the Indian Highway Code: χιουμοριστική ματιά στους ινδιάνικους δρόμους και επιτο-
μή στον ινδάνικο ψυχισμό.
3. One-hundred-and-one ways to Rig an Election: θα γίνει ο απόλυτος οδηγός καλής διακυβέρνησης.
4. Twenty-five ways to say NO: πρακτικός οδηγός αντιμετώπισης της γραφειοκρατίας.
5. How to Bribe an Official: Ποτέ δεν ξέρεις πότε θα σου χρειαστεί να δωροδοκήσεις.
6. Ten Things to do with Coca-Cola other than Drink It: χιουμοριστική ματιά στο πασίγνωστο προϊόν και τον
αντίκτυπο του στον κόσμο.

Μερικά στοιχεία για την Coca-Cola:

Το Κέντρο Επιστημών και Περιβάλλοντος του Δελχί της Ινδίας
ανακοίνωσε ότι η Coca-Cola περιέχει εντομοκτόνες και μικροβιοκτόνες
ουσίες σε επίπεδα παραπάνω από το επιτρεπτό. Μάλιστα, χωρικοί στην
Ινδία τη ρίχνουν στα χωράφια τους σαν εντομοκτόνο... Η Guardian
Unlimited ανέφερε ότι οι ιδιότητες της Coca-Cola έχουν συζητηθεί
για χρόνια. Λέγεται ότι είναι καλό καθαριστικό μπάνιου, αφαιρετικό
σκουριάς και υγρό υαλοκαθαριστήρων αυτοκινήτου.

...και γράψτε το βιβλίο

Γράψτε το δικό σας βιβλίο που θα αλλάξει τον κόσμο.

4 ΜΑΪΟΥ

138

ΑΣΤΡΑΠΙΑΙΑ ραντεβού

Κάθε χρόνο, σχεδόν 600.000 γυναίκες πεθαίνουν από επιπλοκές εγκυμοσύνης και γέννας. Σαν να βυθιζόταν ένας Τιτανικός
κάθε μέρα χωρίς κανέναν επιζώντα. Αυτοί οι μπρικοί θάνατοι αποτελούν το 25%-30% των θανάτων όλων των γυναικών που
είναι σε ηλικία αναπαραγωγής. Υπάρχουν τεράστιες διαφορές ανά τον κόσμο: για παράδειγμα στη Σομαλία μια γυναίκα είναι
700 φορές πιθανότερο να πεθάνει από επιπλοκές στη γέννα παρά μια γυναίκα στην Αγγλία.

Η Safe Motherhood προστατεύει τις γυναίκες κατά την εγκυμοσύνη και τη γέννα. Διασφαλίζει ότι όλες οι γυναίκες χάρουν
της φροντίδας, της ασφάλειας και της υγιεινής. Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν:

Φροντίδα από εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη γέννα.

Επείγουσα περίθαλψη σε περίπτωση επιπλοκών.

Υπηρεσίες πρόληψης και διαχείρισης επιπλοκών μετά την έκτρωση.

Οικογενειακό σχεδιασμό και ιατρική εκπαίδευση.

Το Millennium Goal 5 προσπαθεί να βελτιώσει τη μητρική υγεία. Ο στόχος που έχουν θέσει είναι να μειώσουν κατά 3/4,
μέχρι το 2015, το ποσοστό των γυναικών που πεθαίνουν στη γέννα (σήμερα μία στις 48).

www.safemotherhood.org www.maternityworldwide.org www.mariestopes.org.uk

Σύμφωνα με τη Marie Stopes International, κάθε λεπτό κάθε ώρας
κάθε ημέρας:

380 γυναίκες μένουν έγκυες. Οι μισές από αυτές τις εγκυμοσύνες είναι
ανεπιθύμητες.

110 γυναίκες παρουσιάζουν επιπλοκές στη γέννα.

Μία γυναίκα πεθαίνει από επιπλοκές στη γέννα.

99% των θανάτων συμβαίνει στις αναπτυσσόμενες χώρες. Θα μπορούσε
να είχε αποφευχθεί.

...για να σώσετε τις μητέρες

Οργανώστε αστραπιαία ραντεβού και συγκεντρώστε χρήματα για την ενίσχυση της μητρότητας σε παγκόσμιο επίπεδο.
Χρειάζονται 25 άνδρες και 25 γυναίκες στο ίδιο δωμάτιο, καθισμένοι άνδρας/γυναίκα κ.ο.κ. Κάθε ζευγάρι συζητάει για πέντε
λεπτά. Μετά χτυπάει ένα κουδούνι και όλοι αλλάζουν παρτενέρ. Κάθε μέλος έχει μια κάρτα και σημειώνει ποιος/α του άρεσε
και θα ήθελε να ξαναδεί. Αν τα τικ συμπίπτουν, τους αποστέλονται οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις των νέων τους φίλων. Από εκεί
και πέρα, ό,τι ήθελε προκύψει...

139

5 ΜΑΪΟΥ

φυτέψτε ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΓΕΝΝΑΣ ΣΑΣ

Κάθε μέρα του χρόνου συνδέεται με κάποιο συγκεκριμένο δέντρο. Το δέντρο για την ημέρα που γεννηθήκατε είναι το «δέντρο της γέννας» σας. Μην φυτεύετε ένα δέντρο τυχαία. Φυτέψτε το δέντρο της γέννας σας. Ή τιμήστε τα γενέθλια κάποιου, φυτεύοντας το δικό του δέντρο της γέννας.

Το δέντρο της γέννας σας «απονέμει» κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Για παράδειγμα, αν έχετε γεννηθεί στις 10 Ιουλίου, το δέντρο της γέννας σας είναι το έλατο. Πιθανότατα λοιπόν θα έχετε κάποια από τα ακόλουθα: γούστο, αξιοπρέπεια, αγάπη για το ωραίο, ταπεινότητα, φιλοδοξίες και πολλούς φίλους.

Για να δείτε το δικό σας δέντρο της γέννας:

www.geocities.com/Athens/5341/tree.html

www.artistic.fadingwhispers.org/cornucopia/birthtree.html

02 έως 11 Ιαν – Έλατο
12 έως 24 Ιαν – Φτελιά
25 Ιαν έως 03 Φεβ – Κυπαρίσσι
04 Φεβ έως 08 Φεβ – Λεύκα
09 Φεβ έως 18 Φεβ – Κέδρος
19 Φεβ έως 28 Φεβ – Φοίνικας
01 Μαρ έως 10 Μαρ – Κλαίουσα Ιτιά
11 Μαρ έως 20 Μαρ – Γλυκολεμονιά
21 Μαρ – Βελανιδιά
22 Μαρ έως 31 Μαρ – Φουντουκιά
01 Απρ έως 10 Απρ – Μελιά
11 Απρ έως 20 Απρ – Σφένδαμος
21 Απρ έως 30 Απρ – Καρυδιά
01 Μαΐου έως 14 Μαΐου – Λεύκα
15 Μαΐου έως 24 Μαΐου – Καστανιά
25 Μαΐου έως 03 Ιουν – Μελιά
24 Οκτ έως 11 Νοε – Καρυδιά
12 Νοε έως 21 Νοε – Καστανιά
22 Νοε έως 01 Δεκ – Μελιά
02 Δεκ έως 11 Δεκ – Γάβρος
12 Δεκ έως 21 Δεκ – Συκιά
22 Δεκ – Οξιά
23 Δεκ έως 01 Ιαν – Μελιά

04 Ιουν έως 13 Ιουν – Γάβρος
14 Ιουν έως 23 Ιουν – Συκιά
24 Ιουν – Σημύδα
25 Ιουν έως 04 Ιουλ – Μελιά
05 Ιουλ έως 14 Ιουλ – Έλατο
15 Ιουλ έως 25 Ιουλ – Φτελιά
26 Ιουλ έως 04 Αυγ – Κυπαρίσσι
05 Αυγ έως 13 Αυγ – Λεύκα
14 Αυγ έως 23 Αυγ – Κέδρος
24 Αυγ έως 02 Σεπ – Φοίνικας
03 Σεπ έως 12 Σεπ – Κλαίουσα Ιτιά
13 Σεπ έως 22 Σεπ – Γλυκολεμονιά
23 Σεπ – Ελιά
24 Σεπ έως 03 Οκτ – Φουντουκιά
04 Οκτ έως 13 Οκτ – Μελιά
14 Οκτ έως 23 Οκτ – Σφένδαμος

έναν πιο πράσινο κόσμο

Βρείτε το δέντρο της γέννας σας και φυτέψτε το.

6 ΜΑΪΟΥ Γιορτή της Μητέρας τη δεύτερη Κυριακή του Μαΐου

140

ΕΞΑΓΩΓΗ νερού

Εκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο δεν έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό. Πολλοί ζουν αρκετά μακριά από μια ασφαλή υδάτινη πηγή. Γυναίκες και μικρά κορίτσια περπατούν χιλιόμετρα ολόκληρα για να καλύψουν τις ανάγκες του νοικοκυριού τους σε νερό από ένα φράγμα, μια λίμνη ή ένα ποτάμι. Ο παραδοσιακός τρόπος συλλογής νερού γίνεται με μια στάμνα ή ένα δοχείο στο κεφάλι. Οι πιο πολλές γυναίκες είναι σε θέση να κουβαλήσουν σχεδόν 20 λίτρα, τα κορίτσια λιγότερο. Η περισυλλογή νερού είναι χρονοβόρα και πολλές φορές χρειάζονται πολλά δρομολόγια. Μερικές γυναίκες περνούν δύο ή τρεις ώρες κάθε μέρα από τη ζωή τους μαζεύοντας νερό. Είναι σκληρή δουλειά και μπορεί να προκαλέσει σημαντικά προβλήματα υγείας. Υπάρχει απλούστερη λύση:

Αντί να κουβαλούν το νερό στο κεφάλι τους γιατί δεν το τσουλάνε στο έδαφος; Το Hippo Water Roller μεταφέρει 90 λίτρα νερού. Έχει μια σταθίνη λαβή για να το σπρώχνετε. Μπορείτε να ρίξετε μέσα ταμπλέτες καθαρισμού του νερού. Η κυκλική κίνηση του δοχείου διαλύει τις ταμπλέτες. Είναι κατασκευασμένο από πολυεθιλήνη και αντέχει στις κακουχίες και τις λακκούβες του δρόμου, ακόμα και σε σπασμένα μπουκάλια. Ακόμα και νάρκη να εκραγεί, το νερό θα απορροφήσει μεγάλο μέρος της έκρηξης.

Παιδιά και ηλικιωμένοι μπορούν να κυλήσουν έναν γεμάτο κύλινδρο σε κάθε έδαφος, λόγω του χαμηλού κέντρου βάρους. Το καλύτερο είναι ότι μεταφέρει πέντε φορές περισσότερο νερό σε λιγότερο χρόνο και με λιγότερο κόπο. Γλυτώνεις μέχρι και δέκα ώρες την εβδομάδα. Σε αυτό τον έξτρα χρόνο θα μπορούσαν να ασχοληθούν με το περιβάλλον τους, να αρμέξουν τα ζώα, να κάνουν χειροτεχνίες. Πόσα χρήματα παραπάνω θα μπορούσαν να βγάλουν... Το Hippo Water Roller κοστίζει μόλις 30 δολάρια.

www.operationhunger.co.za

Γνωρίζετε ότι:

Ο μέσος άνθρωπος στην Αγγλία χρησιμοποιεί καθημερινά 150 λίτρα νερού.

Ο μέσος άνθρωπος στις αναπτυσσόμενες χώρες χρησιμοποιεί δέκα λίτρα νερού

για να πιει, να πλύνει και να μαγειρέψει. Τόσο ξοδεύουμε στο καζανάκι μας.

Κάθε χρόνο στην Αφρική ξοδεύονται σαράντα δις εργατοώρες, μεταφέροντας νερό. Μπορούμε να γλυτώσουμε τις μισές.

...κάντε τα πράγματα απλούστερα

Μάθετε περισσότερα για το Hippo Water Roller στην εξής ιστοσελίδα: www.hipporoller.org

141

7 ΜΑΪΟΥ

στείλτε ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Εγώ, ο Γούντροου Γουίλσον, Πρόεδρος των *Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής*, δίνω εντολή στους αξιωματούχους της κυβέρνησης να τοποθετήσουν τη σημαία μας σε όλα τα κυβερνητικά κτίρια και παρακαλώ τους πολίτες της χώρας μας να τοποθετήσουν και εκείνοι τη σημαία στις οικίες τους ή σε άλλα μέρη κατά τη δεύτερη Κυριακή του Μαΐου ως ένδειξη της αγάπης και του σεβασμού μας προς τις μητέρες της χώρας μας.

— Πρόεδρος Γούντροου Γουίλσον, 1914

Η Γιορτή της Μητέρας ξεκίνησε από τους Έλληνες. Στις εαρινές εορτές τιμούσαν τη Γαία, που ήταν μητέρα πολλών θεών. Και οι Ρωμαίοι είχαν παρόμοιες γιορτές προς τιμή της Κυβέλης. Οι χριστιανοί τιμούν τη Μαρία, τη μητέρα του Χριστού, με τους Χαιρετισμούς κατά τη Σαρακοστή, που πέφτει πάντα άνοιξη. Στην Αγγλία καθιερώθηκε η Κυριακή της Μητέρας, μία ημέρα για όλες τις μητέρες.

Στις ΗΠΑ, η ιδέα της Γιορτής της Μητέρας ξεκίνησε από την Άννα Τζάρβις. Η Άννα ήταν μια νοικοκυρά που αποφάσισε να αγωνιστεί για τη βελτίωση των κακών συνθηκών υγείας της κοινότητάς της. Για να συγκεντρωθεί στο σκοπό αυτό, οργάνωσε την Εργατική Ημέρα της Μητέρας. Μετά το θάνατό της, η κόρη της συνέχισε την εκστρατεία για μία ημέρα αφιερωμένη στις μητέρες.

Το 1913 η Βουλή των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ υιοθέτησε την πρόταση να φορούν οι αξιωματούχοι της ομοσπονδιακής κυβέρνησης λευκά γαρίφαλα τη δεύτερη Κυριακή του Μαΐου, η οποία άρχισε να αποκαλείται Ημέρα της Μητέρας. Το 1914 ο Γούντροου Γουίλσον καθόρισε την Ημέρα της Μητέρας επίσημα, όπως την ξέρουμε σήμερα.

www.organicbouquet.com www.charityflowers.co.uk www.practicalaction.org

Λουλούδια για φιλανθρωπία

Αν ζείτε στην Αγγλία, παραγγείλτε λουλούδια από την Charity Flowers. Θα σας σταλούν απευθείας από τους κήπους της Νήσου του Γκουέρνσι, στη Μάγχη. Αν ζητήσετε λουλούδια από την ιστοσελίδα της Practical Action, το 15% του ποσού που θα πληρώσετε θα πάει σε πρακτικές λύσεις των προβλημάτων των φτωχών χωρών. Αν ζείτε στις ΗΠΑ, παραγγείλτε λουλούδια από την Organic Bouquet. Οι καλλιεργητές είναι όλοι μικρές, οικογενειακές επιχειρήσεις, ενώ ποσοστό των εσόδων πηγαίνει σε φιλανθρωπικά ιδρύματα.

...κάντε τη διαφορά

Στείλτε λουλούδια στη μητέρα σας, αλλά λουλούδια που προέρχονται από επιχειρήσεις που συμβάλλουν στην καλύτερη-ση του κόσμου.

8 ΜΑΪΟΥ

142

ΔΙΚΑΙΟ εμπόριο

Πολλοί αγρότες δουλεύουν σκληρότερα και για περισσότερη ώρα με λιγότερα χρήματα. Οι τιμές για τα γεωργικά αγαθά που παράγονται στο νότο δεν έχουν αυξηθεί πραγματικά τα τελευταία σαράντα χρόνια. Παράλληλα, αυξήθηκαν σημαντικά τα έξοδα για τα φυτοφάρμακα, τα μικροβιοκτόνα και τα μηχανήματα (που εισάγονται από τις πλούσιες χώρες). Αν οι τιμές των αγαθών πέσουν κάτω από το κόστος παραγωγής, κάτι που μπορεί κάλλιστα να συμβεί, πολλοί μικροκαλλιεργητές θα αποκτήσουν χρέη, μερικοί θα χάσουν τη γη και τα σπέρμα τους.

Αυτό που ζητούν οι αγρότες είναι δίκαιες τιμές για τα αγαθά τους, τιμές που θα καλύπτουν το κόστος παραγωγής, αλλά και τη διαβεβαίωση ότι θα πωλούν αυτά που παράγουν. Αυτή είναι η βάση του κινήματος για το δίκαιο εμπόριο. Η πιστοποίηση δίκαιου εμπορίου ξεκίνησε το 1980 από την Ολλανδία. Μια ετικέτα καταναλωτή, η FAIRTRADE Mark, δίδονταν σε προϊόντα που τηρούσαν τις προδιαγραφές του δίκαιου εμπορίου. Σήμερα στην Αγγλία μπορείς να αγοράσεις πάνω από χίλια προϊόντα με FAIRTRADE Mark, από καφέ, σοκολάτα και τσάι μέχρι φρέσκα φρούτα. Τα προϊόντα είναι διαθέσιμα σε σουπερμάρκετ, μικρά καταστήματα και καφέ, ενώ οι πωλήσεις τους αυξάνονται 40% κάθε χρόνο.

www.maketrade4fair.com www.fairtrade.org.uk

www.fat.org www.wftday.org

Πόλεις δίκαιου εμπορίου

Το 2000, το Γκάρταναγκ του Λάνκασαϊρ ανακήρυξε τον εαυτό του «πρώτη πόλη δίκαιου εμπορίου στον κόσμο». Για να γίνεις πόλη δίκαιου εμπορίου πρέπει το τοπικό συμβούλιο να υποστηρίξει επίσημα το δίκαιο εμπόριο και στις συναντήσεις του να σερβίρει καφέ ή τσάι από «δίκαιες» εταιρείες. Επίσης, στα καταστήματα και τα καφέ της πόλης πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμα τέτοια «δίκαια» προϊόντα, η εκστρατεία θα πρέπει να έχει την υποστήριξη του κόσμου, ενώ τέλος θα πρέπει να σχηματιστεί και μια επιτροπή.

Για περισσότερες πληροφορίες: www.garstangfairtrade.org.uk και www.fairtrade.org.uk/towns.htm Όσον αφορά το δίκαιο εμπόριο, από τα εκατό δολάρια των παγκόσμιων εξαγωγών, μόλις τα τρία πηγαίνουν σε χώρες χαμηλού εισοδήματος. Αν η Αφρική, η ανατολική Ασία, η νότια Ασία και η Λατινική Αμερική ανέβαζαν το μερίδιο παγκόσμιων εξαγωγών τους κατά 1%, θα ξέφευγαν από το όριο της φτώχειας 128 εκατομμύρια άνθρωποι.

...κάντε και τη δική σας πόλη «Πόλη Δίκαιου Εμπορίου»

Δεσμευτείτε ότι θα αγοράζετε προϊόντα δίκαιου εμπορίου.

143

Παγκόσμια Ημέρα Δίκαιου Εμπορίου 9 ΜΑΪΟΥ

ΓΙΝΕΤΕ ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ

Ο ψηφιακός εθελοντισμός σημαίνει πρακτική βοήθεια χωρίς να φεύγετε από το σπίτι σας. Ο καθένας που έχει το χρόνο και θέλει να αλλάξει τον κόσμο, διαθέτει τακτική πρόσβαση στο διαδίκτυο και έχει τις γνώσεις και την εμπειρία που ίσως χρειάζονται άλλοι άνθρωποι, είναι καλός υποψήφιος για ψηφιακός εθελοντής. Οι δεξιότητές σας μπορούν να σχετίζονται με τον προγραμματισμό υπολογιστών, το γράψιμο, τη συλλογή χρημάτων μέσω εράνου, τη διαχείριση ενός προγράμματος, τις ξένες γλώσσες ή απλώς να έχετε το χρόνο για να διεκπεραιώσετε μια συγκεκριμένη δουλειά.

Μπορείτε να βοηθήσετε μια οργάνωση στην άλλη άκρη του κόσμου. Περισσότεροι από 15.000 άνθρωποι έχουν γραφτεί εθελοντές στην ιστοσελίδα του ΟΗΕ και ενδιαφέρονται να κάνουν κάτι. Εργάζονται σε πολλούς τομείς, όπως μεταφράσεις εγγράφων, έκδοση δελτίων τύπου, έρευνες, δημιουργίες ιστοσελίδων, σχεδιασμό ενημερωτικών φυλλαδίων, παροχή γνώσης και συμβουλών και πολλά άλλα.

Τι χρειάζεται για να γίνεις καλός εθελοντής:

Προσοχή στη λεπτομέρεια.

Υπευθυνότητα ώστε να απαντάς άμεσα στα ηλεκτρονικά μηνύματα.

Αφοσίωση να ασχολείσαι με το έργο σου μέχρι το πέρας.

Να σου αρέσει να δουλεύεις μόνος.

Επιθυμία να μάθεις και θέληση για ευελιξία.

Ενθουσιασμό για τους σκοπούς της οργάνωσης που βοηθάς.

www.onlinevolunteering.org

Αυξάνοντας την «ορατότητα» των εθελοντικών οργάνωσεων της Αιγύπτου

Ο ισπανός Κάρλος Χιμένεθ ήταν ο κύριος ψηφιακός εθελοντής πίσω από τη δημιουργία της ιστοσελίδας του Δικτύου Εθελοντών Αιγύπτου, ένα πόνταλ που είχε σκοπό να αυξήσει τη δημοτικότητα του εθελοντισμού στη χώρα. Το πόνταλ ανέβηκε ανήμερα της Παγκόσμιας Ημέρας Εθελοντισμού (5 Δεκεμβρίου) το 2004. Τον Κάρλος βοήθησαν άλλοι έντεκα εθελοντές από τις αραβικές χώρες, την Ασία, την Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική.

...με ένα κλικ στο ποντίκι σας

Γίνεστε σήμερα κιόλας ψηφιακοί εθελοντές.

Πηγαίνετε στο www.onlinevolunteering.org και γραφτείτε. Ή αν γυρεύετε εσείς κάποιον εθελοντή στείλτε την αίτησή σας.

10 ΜΑΪΟΥ

144

ΛΙΓΟΤΕΡΟ σημαίνει περισσότερο

Φανταστείτε να έχετε αρκετά χρήματα για να καλύψετε όλες τις ανάγκες σας. Σκεφτείτε τώρα μια κοινωνία και μια οικονομία που λειτουργούν χωρίς κανένα από τα προβλήματα που συνδέονται με τα χρήματα και την άδικη κατανομή πλούτου: φτώχεια, εκμετάλλευση, άστεγοι, ανεργία, φόβος, άγχος. Ένας κόσμος που όλοι μπορούν να πληρώσουν γι' αυτά που χρειάζονται, όλοι να εργάζονται αλλά και να έχουν το χρόνο να διασκεδάζουν.

Αυτό είναι το όραμα μιας «Οικονομίας Ανοιχτών Χρημάτων», όπου τα άτομα μιας κοινωνίας ανταλλάσσουν ελεύθερα αγαθά και υπηρεσίες. Το LETS (Local Exchange Trading System, δηλ. Σύστημα Εμπορίου Τοπικών Συναλλαγών) είναι ένα παράδειγμα τέτοιου συστήματος. Με το LETS ο κόσμος ανταλλάσσει προϊόντα και υπηρεσίες. Παρέχεται πίστωση για κάθε αγαθό ή υπηρεσία που προσφέρει κάποιος. Αυτή η πίστωση, οι πόντοι θα λέγαμε, χρησιμοποιούνται για να πάρει αγαθά και υπηρεσίες από άλλα μέλη της κοινωνίας του LETS. Η πίστωση δεν ανταλλάσσεται με μετρητά. Αυτός που κρατάει τα βιβλία, καταγράφει όλες τις συναλλαγές για να γνωρίζουν ποιοι είναι ψηλά σε πόντους και ποιοι χρωστάνε.

Το LETS βασίζεται στην εμπιστοσύνη μεταξύ των μελών της κοινωνίας. Αν κάποιος συγκεντρώσει πάρα πολλούς πόντους και πραγματικά δεν θέλει να πάρει κάτι από κάποιον άλλο, τότε μάλλον θα χάσουν το μερίδιό τους. Αν κάποιος χρωστάει πολλά και δεν μπορεί να παράσχει αυτά που του ζητούν οι άλλοι, τότε η κοινότητα επεμβαίνει για να ξεκαθαρίσει το θέμα. Το LETS είναι αποτελεσματικό. Σχεδόν 40.000 άνθρωποι συμμετέχουν σε 450 τέτοιες ομάδες στην Αγγλία. Το LETS βοηθάει κυρίως άτομα που λόγω ανεργίας ή κάποιας αναστηρίας ή συνταξιοδότησης, δεν μπορούν να συμμετέχουν στην «επίσημη» οικονομία.

www.gmlts.u-net.com www.letslinkuk.org www.lets-linkup.com

Ταξιδέψτε χωρίς χρήματα

Ο Τζέιμς Τάρις ταξίδεψε στον κόσμο χωρίς καθόλου χρήματα για 400 ημέρες. Αυτή είναι η ιστοσελίδα που δημιούργησε με δωρεάν συμβουλές για το LETS www.travelwithoutmoney.com

...ας σταματήσουμε να χρησιμοποιούμε χρήματα

Αν σ'αρέσει η ιδέα, φτιάξτε μια ομάδα ανοιχτών συναλλαγών. Σημειώστε τι θέλει και τι μπορεί να προσφέρει ο καθένας και δείτε το αποτέλεσμα.

145

11 ΜΑΪΟΥ

Πείτε ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

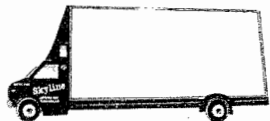
Οι κινητές διαφημίσεις γυρνούν σε όλη την πόλη, αλλά στην πραγματικότητα δεν πηγαίνουν πουθενά. Είναι αυτά τα φορτηγά που βλέπετε να τριγυρνούν στους δρόμους όπου ζείτε και εργάζεστε, με έναν διαφημιστικό πίνακα στο πίσω μέρος. Γεμίζουν με τον όγκο τους το δρόμο και επιβαρύνουν την κίνηση. Μολύνουν το περιβάλλον και αγνοούν το γεγονός ότι ενοχλούν όλους τους άλλους.

Τα φορτηγά κινητών διαφημίσεων είναι μια ένδειξη της εγωιστικής και σπάταλης κοινωνίας μας. Είναι τελείως άχρηστα. Αν οι εταιρείες θέλουν να διαφημίζονται, μπορούν σαν εναλλακτική να χρησιμοποιούν το εξωτερικό μέρος των λεωφορείων.

www3.sympatico.ca/alwaysweb/mobile_billboards.html

Πείτε ΟΧΙ στις κινητές διαφημίσεις

Τα διαφημιστικά φορτηγά είναι εκκεντρικά διαφημιστικά φορτηγά. Είναι επιβλαβή για το περιβάλλον, επικινδύνια στην οδήγηση και ημι-παράνομα. Η Uberculture στο Μόντρεαλ του Καναδά αγωνίζεται να ξανακερδίσει τους δημόσιους χώρους. Στο κέντρο του Μόντρεαλ κινούνται καθημερινά τριάντα διαφημιστικά φορτηγά, διανύοντας 2,34 εκατομμύρια χιλιόμετρα το χρόνο, καίγοντας πάνω από 400.000 λίτρα καυσίμων και εκπέμποντας στην ατμόσφαιρα 940.000 κιλά διοξειδίου του άνθρακα.

...σώστε τον αέρα μας

Αγωνιστείτε κατά των κινητών φορτηγών διαφημίσεων.

Καταγράψτε όποιον διαφημιστικό φορτηγό είδατε. Σημειώστε το μέρος, την πινακίδα του φορτηγού, την εταιρεία που διαφημίζεται, τη μέρα και το μήνα. Αν έχετε κάμερα, φωτογραφίστε το.

Γράψτε στην εταιρεία και διαμαρτυρηθείτε. Πείτε τους να είναι πιο ευαίσθητοι σε θέματα περιβάλλοντος. Πείτε τους ότι θα σταματήσετε να αγοράζετε τα προϊόντα τους, αν δεν αλλάξουν στάση. Και πείτε τους ότι το ίδιο θα κάνουν και οι φίλοι σας.

Προσπαθήστε να δημιουργήσετε κακή εικόνα για τα φορτηγά διαφημίσεων στην κοινή γνώμη.

Μην αγοράζετε από καμία εταιρεία που διαφημίζεται με αυτό τον τρόπο.

12 ΜΑΪΟΥ

146

ΤΟ πρόγραμμα GUTENBERG

Ο Μάικλ Χαρτ ξεκίνησε το Πρόγραμμα Gutenberg το 1971 όταν ήταν φοιτητής. Στόχος του ήταν να δώσει δωρεάν διαθέσιμες ηλεκτρονικές κopies βιβλίων που δεν είχαν προστασία πνευματικών δικαιωμάτων, αλλά και βιβλίων που το copyright τους είχε χαριστεί. Το Πρόγραμμα Gutenberg έγινε η πρώτη ψηφιακή βιβλιοθήκη του κόσμου. Ο ίδιος ο Μάικλ έγραψε τα πρώτα εκατό βιβλία. Με την αυγή του διαδικτύου το 1990, το πρόγραμμά πραγματικά απογειώθηκε. Τώρα είναι διεθνές.

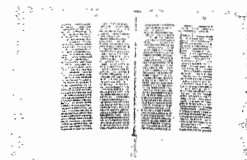
Το βιβλίο σκανάρεται σε ηλεκτρονικό αντίτυπο. Διορθώνεται και αν το πρωτότυπο είναι σε κακή κατάσταση λόγω ηλικίας. Ξαναγράφεται στο χέρι. Υπάρχουν χίλιοι εθελοντές ανά τον κόσμο που βοηθούν στη διαδικασία αυτή. Τα βιβλία αναπαράγονται σε μορμάτ «κειμένου» για να πιάσουν λιγότερο χώρο. Όλοι οι τίτλοι στην ιστοσελίδα του Προγράμματος Gutenberg είναι διαθέσιμοι δωρεάν και αποστέλλονται σε όποιον ενδιαφέρεται να τους διαβάσει. Δοκιμαστικά λογισμικά στην ιστοσελίδα προσπαθούν να μετατρέψουν τα κείμενα και στη γλώσσα Μπράιγ ή σε φωνητική μορφή.

Στις αρχές του 2004, ο αριθμός των διαθέσιμων βιβλίων έφτανε τις 11.000. Και κάθε μήνα προστίθενται 350 νέοι τίτλοι. Οι περισσότεροι είναι στα αγγλικά, αλλά πλέον υπάρχουν βιβλία και σε 25 άλλες γλώσσες, ενώ ο στόχος του προγράμματος είναι να φτάσουν τα βιβλία σε εκατό γλώσσες. Το όραμα του Μάικλ είναι να έχει διαθέσιμους ένα εκατομμύριο τίτλους μέχρι το 2015.

www.gutenberg.net

Γίνετε διορθωτές των κειμένων

Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα του προγράμματος και ανοίξτε το βιβλίο που θέλετε να δουλέψετε. Οι σελίδες εμφανίζονται δίπλα δίπλα σε δύο μορφές: μια η σκαναρισμένη εικόνα και η άλλη το κείμενο του OCR. Συγκρίνετε τα δύο και κάντε διορθώσεις. Το OCR (optical character recognition) είναι κατά 99% σωστό και χρειάζονται μόλις δέκα διορθώσεις ανά σελίδα. Μην ξεχνάτε να «σώζετε» την κάθε σελίδα. Όλα τα βιβλία διορθώνονται δύο φορές (τη δεύτερη από επαγγελματία επιμελητή έκδοσης) πριν βγουν στη διάθεση του κοινού. Αν παρατηρήσετε κάποιο λάθος ακόμα και τώρα, μπορείτε να μπειτε και να το διορθώσετε.

...δώστε βιβλία στο λαό

Διαβάστε σήμερα κιόλας ένα βιβλίο από το Πρόγραμμα Gutenberg.

Στείλτε βιβλία ως δώρα σε ανθρώπους που νοιάζεστε.

147

13 ΜΑΪΟΥ

τιμήστε τη μνήμη ΕΝΟΣ ΔΙΑΣΗΜΟΥ

Το Σχέδιο της Γαλάζιας Πλακέτας ξεκίνησε το 1967 από τη Βασιλική Ακαδημία των Τεχνών. Δημιουργήθηκε μετά την πρόταση του βουλευτή Γουίλλιαμ Έσουερτ ως ένας τρόπος αναγνώρισης και τιμής αξιοσημνημένων ή διάσημων ατόμων που είχαν συνεισφέρει με κάποιο τρόπο στην κοινωνία, την ιστορία ή την περιοχή. Αρχικά το Σχέδιο έριχνε περισσότερο βάρος σε κτίρια, αλλά πιο πρόσφατα έχει υιοθετηθεί και έχει γίνει τρόπος ανάπτυξης ενδιαφέροντος για την τοπική ιστορία. Οι Γαλάζιες Πλακέτες έχουν αυξήσει και τον τουρισμό. Οι επισκέπτες του Λονδίνου θέλουν να δουν τον τόπο γέννησης καλλιτεχνών, ιατρών, κρατικών αξιωματούχων και λογοτεχνών, να δουν το μέρος που έζησαν και πέθαναν. Το σχέδιο της Γαλάζιας Πλακέτας επεκτάθηκε από το Λονδίνο και σε άλλες πόλεις της Αγγλίας και η ιδέα αρχίζει να κάνει την εμφάνισή της και εκτός Αγγλίας.

Για να τοποθετηθεί μια Πλακέτα στο Λονδίνο, πρέπει να γίνει επίσημη ανακήρυξη. Για να γίνει κάτι τέτοιο, το πρόσωπο πρέπει να έχει πεθάνει περισσότερα από είκοσι χρόνια πριν ή να έχει γεννηθεί περισσότερα από εκατό χρόνια πριν. Τα κριτήρια για μια πλακέτα περιλαμβάνουν: διασημότητα, εξέχουσα θετική συνεισφορά, εξαιρετική προσωπικότητα, πανεθνική αναγνώριση. Αν κάποιος πληροί αυτά τα κριτήρια, η πλακέτα τοποθετείται σε ένα κτίριο που συνδέεται με το άτομο αυτό. Για κάθε άνθρωπο μπορεί να τοποθετηθεί μόνο μία πλακέτα.

www.local-history.co.uk/gettingstarted.html www.blueplaque.com
www.blueplaqueproject.org

Τιμήστε έναν γιατρό: ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Ιατρών έχει δημιουργήσει ένα πρόγραμμα τοποθέτησης τέτοιων πλακετών, προς τιμή διάφορων επιστημόνων.

groups.iop.org/HP/Blueplaq/index.htm

Τιμήστε έναν μουσουλμάνο: Δεν υπάρχουν πολλές πλακέτες στο Λονδίνο προς τιμή μουσουλμάνων. Αυτοί οι τρεις πάντως έχουν τιμηθεί: Μοχάμεντ Αλί Τζινάχ (1876-1948)

– Ιδρυτής του κράτους του Πακιστάν. Σιέντ Αχμέτ Κχαν (1877-1998) – Μουσουλμάνος

μεταρρυθμιστής. Μουσταφά Πασά Ρεσίντ (1800-1858) – Τούρκος αξιωματούχος.

Σε μια εποχή καχύποπτη έναντι του Ισλάμ και των μουσουλμάνων, βοηθήστε στην τοποθέτηση πλακετών για εξέχοντες μουσουλμάνους.

Μπείτε στο www.masud.co.uk/ISLAM/bmh/BMH-IRO-blue_plaque.htm

...τοποθετήστε μια πλακέτα

Όλα και κάποιος διάσημος γεννήθηκε ή έζησε στη γειτονιά σας. Μάθετε για τη ζωή και τη δράση του. Κατόπιν να έρθετε σε επαφή με τους τοπικούς άρχοντες ζητώντας την τοποθέτηση τιμητικής πλακέτας.

14 ΜΑΪΟΥ

148

ΟΡΦΑΝΑ ΤΟΥ ΕΙΤΖ στη Νότια Αφρική

Η μάχη κατά του έιτζ είναι από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της εποχής μας. Και η δυστυχία των παιδιών που υποφέρουν από το έιτζ είναι ένα από τα ζητήματα που απαιτεί την προσοχή μας. Πουθενά δεν είναι το πρόβλημα εντονότερο από τη Νότια Αφρική, όπου εκτιμάται ότι υπάρχουν περίπου ένα εκατομμύριο ορφανά του έιτζ. Είναι σχεδόν ο αριθμός των παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε στην πολιτεία της Νέας Υόρκης. Σύμφωνα τα ορφανά θα φτάσουν στα δύο εκατομμύρια.

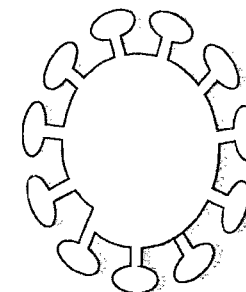
Τα ορφανά του έιτζ στην Αφρική έχουν χαρακτηριστεί σαν «στρατός χωρίς ηγέτη». Μεγαλωμένα χωρίς την προστασία ενηλίκων, χωρίς κάλυψη των βασικών αναγκών, χωρίς ηθική καθοδήγηση, τα παιδιά αυτά αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα.

H Heartbeat δουλεύει με 5.000 παιδιά σε περισσότερες από δώδεκα περιοχές της Νότιας Αφρικής. Ντόκιμοι εργάτες της πρόνοιας υπηρετούν ως ανάδοχοι γονείς των ορφανών του έιτζ και άλλων παιδιών που χρειάζονται ένα νοικοκυριό. Η Heartbeat προσφέρει φαγητό, ρούχα, δίδακτρα για το σχολείο, βασική φαρμακευτική περίθαλψη και, φυσικά, ανατροφή και συμβουλές. Υπάρχει προστασία από σεξουαλικές και σωματικές παρενοχλήσεις.

www.austincommunityfoundation.org/?nd=invisible

www.nkosi.iafrica.com

Ο Νκόσι Τζόνσον πέθανε από έιτζ το 2001 σε ηλικία 12 ετών. Στη διάρκεια της σύντομης ζωής του κατάλαβε ότι δεν γίνονται και πολλά για την προστασία των παιδιών που γεννιούνται με τον ιό του έιτζ ή για όσα μένουν ορφανά εξαιτίας του. Γνώρισε και τις διακρίσεις από πρώτο χέρι, όταν του αρνήθηκαν την εισαγωγή στο σχολείο. Ο Νκόσι και η θετή του μητέρα αποφάσισαν να κάνουν κάτι. Ο ίδιος ο Νκόσι έγινε το «ανθρώπινο πρόσωπο» όλων των ορφανών της Αφρικής, κερδίζοντας τεράστια δημοτικότητα για το θέμα. Μαζί με τη θετή του μητέρα, τη Γκέιλ, έκαναν ένα πανδοχείο στο οποίο στεγάζουν γυναίκες και παιδιά που είναι φορείς του ιού, αλλά και ορφανά. Σκοπός τους είναι να επεκτείνουν τις εγκαταστάσεις σε μια έκταση 12 εκταρίων με 13 οικήματα για να στεγάσουν όσους ζουν με τον ιό του έιτζ.

...ένα εκατομμύριο και αυξάνονται

Διοργανώστε ένα δείπνο ελπίδας στο σπίτι ή σε ένα ρεστοράν.

Συζητήστε για το θέμα και ζητήστε από τους καλεσμένους σας να κάνουν μια δωρεά στο www.starfishcharity.org

149

Διεθνής Ημέρα Οικογένειας 15 ΜΑΪΟΥ

ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ενωθείτε

Οι Netizens είναι οι «πολίτες του διαδικτύου», μέλη της παγκόσμιας κοινότητας. Όλοι οι Netizens πρέπει να έχουν δικαιώματα, ελευθερία και ισότητα. Για να ισχύσει όμως κάτι τέτοιο στον κυβερνοχώρο, θα πρέπει να υπάρξουν «υπεύθυνα διαδικτυακά πολιτικά δικαιώματα».

Ο Συνασπισμός Πολιτών για Οικονομική Δικαιοσύνη στην Κορέα συνέγραψε το πιο κάτω καταστατικό του σωστού διαδικτυακού πολίτη. Οι πολίτες θα πρέπει:

Να αναπτύσσουν εθελοντικά τον κυβερνοχώρο ως ανοικτό και ασφαλή χώρο για τον καθένα.

Να σέβονται και να υπερασπίζονται τα δικαιώματα και την απομόνωση των άλλων σαν να επρόκειτο για τη δική τους.

Να προστατεύουν το έργο των άλλων, παρόλο που έχουν πλήρη πρόσβαση σε πληροφορίες.

Να προστατεύουν τις πληροφορίες των άλλων, σαν να ήταν δικές τους.

Να αποφεύγουν τις άσχημες και άσεμνες λέξεις και εκφράσεις.

Να χρησιμοποιούν τα πραγματικά τους ονόματα και να αναλαμβάνουν την ευθύνη των πράξεων τους.

Να μην παράγουν και να μην διασπείρουν ψευδείς πληροφορίες.

Να μην συμμετέχουν σε παράνομες δραστηριότητες.

Να συμμετέχουν θετικά στον κυβερνοχώρο, προσέχοντας και αναφέροντας παράλληλα τις ανεύθυνες πράξεις άλλων.

Να συνεισφέρουν στη δημιουργία μιας θετικής διαδικτυακής κουλτούρας, διατηρώντας τις παραπάνω αρχές.

Ένα στα πέντε παιδιά δελεάζεται σεξουαλικά online κάθε χρόνο. Η σεξουαλική παρενόχληση μέσω του διαδικτύου είναι μια ανεπιθύμητη παράκλιση σεξουαλικής δραστηριότητας ή και σεξουαλικής συζήτησης με κάποιον που μόλις γνώρισες στο διαδίκτυο. Το διαδίκτυο επιτρέπει στον καθένα να κρύβεται πίσω από μια ψεύτικη ταυτότητα, όνομα, ηλικία, ακόμα και φύλο.

www.cybertipline.com www.ccej.org.uk

Ένα ηλεκτρονικό μήνυμα που
εστάλη μαζικά τον Ιανουάριο
του 2005 σαν κρούση
βοήθειας των θυμάτων του
τσουνόμι στην Ασία ήταν στην
πραγματικότητα μέσω διάδοσης
ενός ιού υπολογιστών.

...προστατεύστε την ασφάλεια του διαδικτύου

Γίνετε ψηφιακοί πολίτες. Υπογράψτε το καταστατικό. Ενθαρρύνετε και άλλους να κάνουν το ίδιο.

16 ΜΑΪΟΥ

150

ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ: γίνε εθελοντής

Οι γραμμές βοήθειας προσφέρουν παρηγοριά και μερικές φορές άμεση βοήθεια σε αυτούς που πραγματικά τη χρειάζονται. Οι Σαμαρίτες ξεκίνησαν το 1953 από τον Τσαντ Βάρα, έναν νέο εφημέριο στο Λονδίνο. Ο Τσαντ είχε τελέσει την κηδεία ενός 14χρονου καρτσιού που αυτοκτόνησε, επειδή είχε μπερδέψει την περίοδό της με σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα. Αναγνώρισε την απογοήτευση που κυριεύει κάποιον απελπισμένο που δεν έχει κανέναν να μιλήσει για σημαντικά ζητήματα και αποφάσισε να δράσει. Ο Τσαντ οργάνωσε ένα δίκτυο ανθρώπων που θα ήταν στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής και θα μιλούσαν για όλα. Σήμερα οι Σαμαρίτες στην Αγγλία δέχονται 4,6 εκατομμύρια τηλεφωνήματα κάθε χρόνο.

Η γραμμή Childline ξεκίνησε το 1986 από την παρουσιάστρια Εσθέρ Ράνζεν για παιδιά που αντιμετώπιζαν διάφορα προβλήματα, όπως σεξουαλική και λεκτική παρενόχληση, τραμπουκισμούς, οικογενειακές εντάσεις, νεανικές εγκυμοσύνες. Σχεδόν 650.000 κλήσεις απαντώνται κάθε χρόνο.

Η ιδέα των τηλεφωνικών γραμμών στήριξης έχει εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο. Το δίκτυο Befrienders International, που είναι υπό τον έλεγχο των Σαμαριτών, είναι μια γραμμή για στήριξη σε υποψήφιους αυτόχειρες. Η χρήση του διαδικτύου, των κινητών τηλεφώνων και της τηλεόρασης χρησιμοποιούνται ως εναλλακτικοί μηχανισμοί παροχής συμβουλών και στήριξης.

www.helplines.org.uk www.childhelplineinternational.org

www.samaritans.org www.suicide-helplines.org

Ηλεκτρονικό μήνυμα που στάλθηκε στη Γραμμή Νέων Μουσουλμάνων:

Γεια σας, ονομάζομαι Γιουσέφ, είμαι πρωινόμανής και χρειάζομαι βοήθεια.

Χρειάζομαι μισό γραμμάριο την ημέρα. Αν μπορείτε να με βοηθήσετε,

πάρτε τηλέφωνο όσο πιο γρήγορα γίνεται, υποφέρω κάθε μέρα, κάθε ώρα, κάθε λεπτό.

Η Γραμμή Νέων Μουσουλμάνων δημιουργήθηκε από τον 17χρονο Μοχάμεντ Μαντάμι το 2001. Νεαροί μουσουλμάνοι επικοινωνούν μέσω τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού μηνύματος.

www.myh.org.uk

...είναι καλό να μιλάς

Γίνετε εθελοντές σε κάποια τηλεφωνική γραμμή στήριξης.

151

Παγκόσμια Ημέρα Τηλεπικοινωνιών 17 ΜΑΪΟΥ

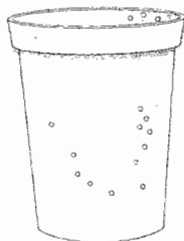
ανεπιθύμητο ΠΛΑΣΤΙΚΟ

Τον Μάιο του 1971, 1500 «μη επιστρέψιμα» μπουκάλια στάλθηκαν στα κεντρικά γραφεία της Schweppes. Η Schweppes ήταν τότε η κορυφαία παραγωγός αναψυκτικών στην Αγγλία. Αυτό έγινε ως διαμαρτυρία για τη στροφή της εταιρείας από τη χρήση ανακυκλώσιμων μπουκαλιών (τα οποία ο καταναλωτής προπληρώνει με την αγορά του προϊόντος) σε «μη επιστρέψιμα» (μία και μόνη χρήση πριν την απόρριψη στα σκουπίδια).

Αυτή η κίνηση χρησιμοποιήθηκε στο ξεκίνημα της εκστρατείας των Φίλων της Γης για τη χρήση και ανακύκλωση συσκευασιών. Οι Φίλοι της Γης αριθμούν σήμερα 72.000 μέλη και 240 ομάδες μόνο στην Αγγλία. Από το 1971, τα «μη επιστρέψιμα» μπουκάλια έγιναν ο κανόνας. Αλλά πλέον υπάρχουν εύκολα προσβάσιμοι κάδοι ανακύκλωσης, όπου μπορείτε να πετάξετε τα μπουκάλια, τα οποία θα συγκεντρωθούν, θα λιώσουν και θα ξαναχρησιμοποιηθούν.

Οι περισσότερες συσκευασίες από πλαστικό θα καταλήψουν σε κάποια χωματερή. Μέχρι να καταλάβουν οι παραγωγοί από το ίδιο το αγοραστικό κοινό ότι οι συσκευασίες πλαστικού βλάπτουν το περιβάλλον, τα προϊόντα τους θα συνεχίσουν να βγαίνουν κατ' αυτό τον τρόπο. Αλλά αν οι παραγωγοί πιάσουν το νόημα, ίσως στραφούν σε πιο φιλικές προς το περιβάλλον συσκευασίες ή σκεφτούν κάποιο τρόπο περισυλλογής και αξιοποίησης του μεταχειρισμένου πλαστικού.

www.internationalfoamsolutions.com

Το πλαστικό είναι ανακυκλώσιμο

Μπορείτε να το ξαναχρησιμοποιήσετε για τον αρχικό του σκοπό. Μπορείτε να πλύνετε τα ποτήρια και τα πιάτα για άλλο ποτό ή φαγητό. Οι συσκευασίες περιτυλίγματος είναι δυνατόν να συγκεντρώνονται από τον παραγωγό και να ξαναχρησιμοποιούνται.

Μπορείτε να ξεχωρίσετε το πλαστικό από τα υπόλοιπα σκουπίδια και να τα κόψετε σε κομματάκια. Έπειτα διαλύεται με ειδικό υγρό και σχηματίζεται σε κάτι άλλο. Η διαδικασία δεν κοστίζει πολύ, παρόλα αυτά δεν γίνεται ευρέως.

...στέλνουμε συσκευασίες

Στείλτε πίσω στους παραγωγούς των προϊόντων τις πλαστικές συσκευασίες. Βρείτε τα στοιχεία και τις διευθύνσεις των εταιρειών, τα ονόματα των υπεύθυνων και στείλτε τους τις πλαστικές συσκευασίες. Το πλαστικό είναι ελαφρύ και η αποστολή δεν θα σας στοιχίσει πολλά. Γράψτε και μια ευγενική επιστολή, ζητώντας σεβασμό στο περιβάλλον. Να σκεφτούν εναλλακτικούς τρόπους συσκευασίας ή τρόπους ανακύκλωσης του πλαστικού.

18 ΜΑΪΟΥ

152

«βομβαρδίστε» ΤΟ GOOGLE

Μια «βόμβα στο Google» είναι η προσπάθεια να βγάλεis μια ιστοσελίδα πρώτη στα αποτελέσματα της αναζήτησης. Είναι σχετικά εύκολο, αν κατανοήσεις τον τρόπο που δουλεύει ο μηχανισμός αναζήτησης της Google. Οι παράγοντες-κλειδιά είναι ο αριθμός των links και η χρήση λέξεων ή φράσεων ή πολλών ιστοσελίδων σε link.

Η πρώτη «βόμβα στο Google» για λόγους δημοσιότητας έγινε το 1999. Γράφοντας τις λέξεις «More Evil than Satan» (= Περισσότερο Κακός από το Σατανά) έβγαίνες στην ιστοσελίδα της Microsoft. Ήταν τόσο μεγάλο το ενδιαφέρον γι' αυτό που συνέβη, που αν τώρα ξαναγράψετε την ίδια φράση, θα οδηγηθείτε σε πολλές ιστοσελίδες και άρθρα σχετικά με την ανακάλυψη του Google Bombing.

Οι «βόμβες στο Google» έρχονται και παρέρχονται. Πολλές γίνονται τόσο γνωστές και δημοφιλείς που μπαίνουν σε περιοδικά για το διαδίκτυο. Μπορείτε και εσείς να χρησιμοποιήσετε το Google Bombing για να κάνετε γνωστή την αρχή σας και να ενισχύσετε τις σχέσεις και την εικόνα σας, κερδίζοντας το ενδιαφέρον.

www.google.com

Το 2004, γράφοντας στο Google «Weapons of Mass Destruction» πηγαίνατε στο www.coxar.pwr.blueyonder.co.uk. Εμφανιζόταν στην οθόνη σας το εξής:

Το όπλο που ζητάτε δεν είναι διαθέσιμο. Η χώρα ίσως έχει τεχνικές δυσκολίες.

Απευθυνθείτε στον τοπικό σας επιθεωρητή όπλων μαζικής καταστροφής.

Πατήστε το κουμπί Καθεστώς ή προσπαθήστε αργότερα.

Αν είστε ο Τζορτζ Μπους, γράψτε σωστά τη χώρα (είναι /PAK).

Για να ελέγξετε τις ρυθμίσεις όπλων, πατήστε το κουμπί ΔΗΕ και έπειτα τις Επιλογές Επιθεωρητών Όπλων. Οι ρυθμίσεις θα πρέπει να ταιριάζουν με αυτές του ΝΑΤΟ και της κυβέρνησής σας.

Αν το Συμβούλιο Ασφαλείας το επέτρεψε, οι ΗΠΑ θα εξετάσουν τη χώρα σας και αυτομάτως θα ανακαλύψουν όπλα μαζικής καταστροφής.

Αν θέλετε να τα ανακαλύψει η CIA, πατήστε το κουμπί Ανίχνευση Όπλων.

Μερικές χώρες χρειάζονται 128 χιλιάδες ξένους στρατιώτες για να ελευθερωθούν.

Αν είστε ο Ντόναλντ Ράμσφελτ, πατήστε το κουμπί Βόμβες.

...μήνυμα στο διαδίκτυο

Με το Google Bombing θα περάσετε το μήνυμά σας. Γράψτε κάποιο ολόκληρο και δείτε πού θα σας βγάλει. Αν γράψετε π.χ. education, education, education θα οδηγηθείτε στην ιστοσελίδα της UNESCO.

153

19 ΜΑΪΟΥ

ΣΕΞ με λαχανικά

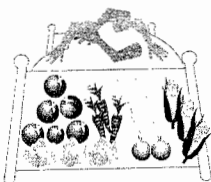
Δοκιμάστε ένα μπιφτέκι λαχανικών και αφήστε τα λουκάνικα για την κρεβατοκάμαρα. Τι μπορεί να είναι πιο ερεθιστικό από μια στοργική αγκαλιά σε κάποιον που είναι παθιασμένος και ευσπλαχνικός;

- Μπρους Φρίντριχ, Διευθυντής Χορτοφαγικών Εκστρατειών,
People for the Ethical Treatment of Animals (PETA)

Τον Αύγουστο του 2004, η PETA ξεκίνησε την εκστρατεία «Κάντε το ζωντανά». Σε μια δημοφιλή γωνία του Λος Άντζε-
λες, ένα ζευγάρι έκανε σεξ όλο το απόγευμα σε ένα κρεβάτι σε κοινή θέα όλων των περαστικών. Ήθελαν να κερδίσουν
δημοσιότητα για τη χορτοφαγία, αποδεικνύοντας τον ισχυρισμό τους ότι «οι χορτοφάγοι είναι καλύτεροι εραστές». Οι
διαδηλωτές σήκωσαν ένα μπάνερ υπέρ της χορτοφαγίας και μοίρασαν ένα σετ του πρωτότυπου χορτοφάγου. Είναι υπό
συζήτηση κατά πόσο ο κόσμος στράφηκε τελικά στη χορτοφαγία, σίγουρα όμως κέρδισαν δημοσιότητα για το κίνημά
τους.

Έχουν οι χορτοφάγοι πλεονέκτημα στο κρεβάτι: Ναι. Είναι πιθανότερο να είναι πιο υγιείς και να έχουν περισσότερες αντοχές από όσους τρώνε φαγητά με λίπη. Δεν χρειάζεται να βασιζονται σε χημικά σαν το βιάγκρα για να είναι «έτοιμοι» για ό,τι προκύψει – η κολχαστερίνη στο κρέας και σε άλλα ζωικά προϊόντα ευθύνεται για τη σκλήρυνση των αρτηριών, την ελάττωση του αίματος σε όλα τα ζωτικά όργανα και όχι μόνο στην καρδιά. Και δεν υπάρχει τίποτα σέξι στην αδιαφορία για τη σφανή δισεκατομμυρίων ζώων στο βωμό του φαγητού μας.

www.peta.org

Η ΠΕΤΑ ιδρύθηκε το 1980 και τώρα έχει περισσότερα από 800.000 μέλη. Η βασική τους αρχή είναι ότι τα ζώα δεν είναι δικά μας για να τα τρώμε, να τα φοράμε, να πειραματιζόμαστε, να τα χρησιμοποιούμε για διασκέδαση. Αγωνίζεται να περάσει το μήνυμά της σε εργοστάσια εκτροφής, εργαστήρια πειραμάτων, μονάδες γουεμπορίου και στη βιομηχανία ψυχαγωγίας σε βάρος ζώων.

...αρχίστε να το κάνετε

Σκεφτείτε ένα σημαντικό ζήτημα που νομίζετε ότι δεν χαίρει της προσοχής που αξίζει. Μαζευτείτε μερικοί φίλοι. Τοποθετήστε ένα κρεβάτι σε έναν δημόσιο χώρο και βάλτε ένα ζευγαράκι να κάνει σεξ. Οι υπόλοιποι σκώστε πανό και μοιράστε φυλλάδια για το σκοπό που αγωνιζόμαστε. Αν θέλετε, βάλτε πολλά ζευγαράκια να κάνουν σεξ. **Μαζέψτε υπογραφές.** Μην το παρακάνετε όμως με το... θέαμα, η αστυνομία παραμονεύει.

20 МАҖОҲ

ΜΙΛΗΣΤΕ με έναν ταϊλανδό αγρότη

Η θεωρία των έξι βαθμών διαχωρισμού υποστηρίζει ότι κάθε άτομο συνδέεται με οποιοδήποτε άλλο άτομο στη Γη με μόλις έξι μέσους συνδέσµους. Αν είστε αστέρας του Χόλιγουντ, θα δείτε ότι συνδέεστε με έναν βοσκό στη Μογγολία μέσω έξι μόλις ανθρώπων. Ξέρετε κάποιον, που ξέρει κάποιον, που ξέρει κάποιον, που ξέρει κάποιον, που ξέρει κάποιον, που ξέρει το βοσκό στη Μογγολία. Υπάρχουν έξι δεκατομμύρια άνθρωποι στον πλανήτη. Πάνω από 600 εκατομμύρια έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο – και ο αριθμός τους αυξάνεται καθημερινά. Εκμεταλλεύεστε την απλότητα του ηλεκτρονικού μηνύματος ως μηχανισμό διασποράς πληροφοριών στον αυξανόμενο αριθμό ανθρώπων που μπορούν να το λάβουν.

Αν μπορείτε να επικοινωνήσετε με εκατοντάδες ανθρώπους... Και εκείνοι να επικοινωνήσουν με εκατοντάδες ανθρώπους... Και εκείνοι με εκατοντάδες ανθρώπους... Και εκείνοι με εκατοντάδες ανθρώπους... Και εκείνοι με εκατοντάδες ανθρώπους... (οι έξι βαθμοί διαχωρισμού), τότε το μήνυμά σας μπορεί να φτάσει στα αυτιά ενός βοσκού στη Μογγολία ή σε έναν ταϊλανδό αγρότη ή στον πρόεδρο μιας χώρας.

Η αλλαγή ξεκινά με ένα απλο μήνυμα. Είναι σαν να φυτεύετε ένα σπόρο. Ριζέει μια ιδέα και ο κόσμος μπορεί να αρχίσει να σκέφτεται με διαφορετικό τρόπο. Η αλλαγή στη νοοτροπία των ανθρώπων είναι το πρώτο βήμα για την πραγματική αλλαγή του κόσμου. www.endhate.org

Αν όλοι αποφασίζαμε, εδώ και τώρα, ότι το χρώμα του δέρματός μας δεν είχε σημασία;

Ἡ ἡ θρησκεία μας:

Ἡ ἡ εθνικότητά μας;

Ἡ οἰκονομία μας:

Αν σταματούσαμε να φοβόμαστε:

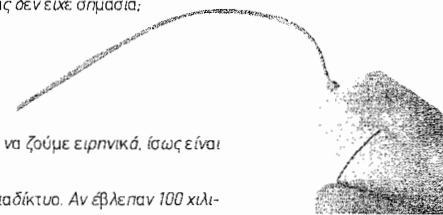
Σκεφτείτε το για ένα λεπτό... Ίσως τελικά δεν είναι τόσο δύσκολο να ζούμε ειρηνικά, ίσως είναι τόσο απλό τελικά.

Εκτιμάται ότι 600 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Αν έβλεπαν 100 χιλιάδες άνθρωποι αυτό το μήνυμα, δεν θα άλλαζε κάτι;

Προωθήστε το μήνυμά αυτό.

Ίσως τελικά είναι τόσο απλό.

maybe its that simple@endhate.org

...διαδώστε την ιδέα σας μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Συντάξτε ένα απλό και σαφές μήνυμα, το οποίο θα έχει θετικό περιεχόμενο. Προωθήστε το σε όποιον γνωρίζετε και πού ξέρετε τι αντίκτυπο θα έχει:

155

Ημέρα Παγκόσμιας Πολιτιστικής Διαφορετικότητας **21 ΜΑΪΟΥ**

ΣΩΣΤΕ ΤΑ ΕΙΔΗ ΥΠΟ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

Μερικά ζώα και φυτά είναι υπό εξαφάνιση. Η WWF βγάζει μια ετήσια λίστα με τα δέκα είδη που κινδυνεύουν περισσότερο από το αδιόριστο εμπόριο και τη ζήτηση του κοινού. Για το 2004, αυτά ήταν:

Humphead Wrasse (γύλος): κοραλιογενές ψάρι βολβοειδούς κεφαλής που εκτίθεται σε δεξαμενές εστιατορίων στην ανατολική Ασία.

Ramin: είδος τροπικού ξύλου από τα έλη της Ινδονησίας και της Μαλαισίας, που χρησιμοποιείται μαζικά για την κατασκευή διακοσμητικών ανάγλυφων, πόρτες και κορνίζες.

Τίγρεις: τα τελευταία εκατό χρόνια ο αριθμός των άγριων τίγρεων μειώθηκε κατά 95% - μόλις πέντε χιλιάδες τίγρεις ζουν σήμερα ελεύθερες. Τις κυνηγούν για το δέρμα τους και για τα οστά τους που χρησιμοποιούνται στην κινεζική φαρμακευτική.

Λευκοί καρχαρίες: ο μεγαλύτερος των κυνηγών-καρχαριών, περιζήτητος για τα σαγόνια, τα δόντια και τα πτερύγια.

Άγρια δελφίνια: μπερδεύονται στα δίκτυα των ψαράδων και τραυματίζονται κατά το ψάρεμα με δυναμίτες. Είναι σε ζήτηση ως εκθέματα σε ζωολογικούς κήπους και δελφινάρια.

Ασιατικοί ελέφαντες: τους κυνηγούν για το ελεφαντόδοντο και το κρέας τους σε πολλές χώρες της Ασίας. Υπάρχουν μόνο 35-50 χιλιάδες άγριοι ασιατικοί ελέφαντες και άλλοι 15 χιλιάδες σε αιχμαλωσία.

Χελώνες με μύτη χοίρου: γιγαντιαία θαλάσσια χελώνα που συναντάται στην Παπούα Νέα Γουινέα, τη βόρεια Αυστραλία και την Ινδονησία. Κλέβουν τα αυγά της από τις φωλιές είτε για φαγητό είτε για να τα πουλήσουν.

Κίτρινος παπαγάλος: λιγότερα από 10 χιλιάδες από αυτά τα εξωτικά πτηνά ζουν σήμερα. Είναι περιζήτητα στο διεθνές εμπόριο κατοικίδιων ζώων.

Φυλλοειδείς σαύρες: αυτές οι σαύρες της Μαδαγασκάρης είναι, επίσης, περιζήτητες στο διεθνές εμπόριο κατοικίδιων ζώων.
www.panda.org www.wwf.org.uk

Σώστε τα δέντρα μας

Οκτώ χιλιάδες είδη δέντρων, περίπου το 10% του συνόλου, απειλούνται με εξαφάνιση. Βρείτε ποια είναι και αγωνιστείτε για τη σωτηρία τους στο www.globaltrees.org

...η απληστία οδηγεί στην εξαφάνιση

Αγωνιστείτε για τη διατήρηση της άγριας φύσης από το γραφείο σας.

22 ΜΑΪΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Βιολογικής Ποικιλότητας

156

«ΥΠΟΦΕΡΤΗ» ανάπτυξη

Ο όρος «υποφερτή» ανάπτυξη εντάσσεται στα συνήθη αλαμπουρνέζικα των ειδικών της ανάπτυξης. Τι σημαίνει όμως; Ο πιο διαδεδομένος ορισμός εμφανίστηκε το 1987 στην Αναφορά Μπράντλαντ με τον τίτλο **Ανάπτυξη που καλύπτει τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να υπονομεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες.**

Το Φόρουμ για το Μέλλον ορίζει την υποφερτή ανάπτυξη ως:

Μια δυναμική διαδικασία που επιτρέπει σε όλους τους ανθρώπους να συνειδητοποιήσουν τη δυναμική τους και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τους με τρόπους που θα προστατεύουν και ταυτόχρονα θα εμπλουτίζουν τα συστήματα ζωής της Γης.

www.forumforthefuture.org.uk

Υπάρχουν πέντε μορφές «κεφαλαίου» που μπορούμε να εκμεταλλευτούμε για το συμφέρον της κοινωνίας μας. Πρέπει να αναπτύξουμε όλες τις μορφές του και να διασφαλίσουμε την αποτελεσματική και σοφή λειτουργία τους.

Φυσικό κεφάλαιο: η βάση της ζωής στον πλανήτη. Περιλαμβάνει ανανεώσιμες και μη πηγές.

Ανθρώπινο κεφάλαιο: Περιλαμβάνει την υγεία των ανθρώπων, το καλό βιοτικό τους επίπεδο, τη δημιουργικότητα και το κίνητρο να κάνουν καλύτερα τα πράγματα.

Κοινωνικό κεφάλαιο: Αποτελείται από αυτούς τους θεσμούς που καθιστούν ικανούς τους ανθρώπους να εργαστούν ομαδικά για έναν κοινό σκοπό – οικογένειες, κοινότητες, επιχειρήσεις, συνδικαλισμούς, σχολεία, εθελοντικές οργανώσεις.

Βιομηχανικό κεφάλαιο: περιλαμβάνει εργαλεία, μηχανές και κτίρια που χρειάζονται στην παραγωγή. Οι εφευρέσεις και η πρόοδος της τεχνολογίας επεκτείνουν τον αντίκτυπο του βιομηχανικού κεφαλαίου.

Οικονομικό κεφάλαιο: τα χρήματα που χρειαζόμαστε για να κάνουμε οτιδήποτε.

...καλλιεργείτε το μέλλον μας

Βελτιώστε το ανθρώπινό μας κεφάλαιο.

Σκεφτείτε πού υστερείτε και σε ποια πράγματα είστε καλοί. Δημιουργική σκέψη, σχεδιασμός προγραμμάτων. Μάθετε από τους άλλους. Σε ποιον μπορείτε να μιλήσετε;

Κάντε μια λίστα με τα πράγματα που θα μπορούσατε να κάνετε για τη βελτίωση του δικού σας ανθρώπινου κεφαλαίου. Επιλέξτε πέντε πράγματα που θα θέλατε να κάνετε. Μέσα στη χρονιά, υλοποιήστε τα.

157

23 ΜΑΪΟΥ

δοκιμάστε τη ΧΟΡΤΟΦΑΓΙΑ

Η παραγωγή κρέατος απαιτεί απίστευτα πολλές πηγές συγκριτικά με την καλλιέργεια φρούτων και λαχανικών. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο. Είτε νοιάζεστε για την κακοποίηση των ζώων είτε όχι, δεν μπορείτε να αρνηθείτε την τεράστια επίδραση που έχει η κρεοτοφασία στις ήδη περιορισμένες περιοχές καλλιέργειας της γης καθώς και στα υδάτινα αποθέματα.

Αυτά είναι μερικά γεγονότα:

Είκοσι χορτοφάγοι καταναλώνουν έκταση γης που χρειάζεται μόνος του ένας κρεοτοφάγος.

Αν οι Αμερικανοί μείωναν την κατανάλωση κρέατος κατά 10%, θα ελευθερώνονταν δώδεκα εκατομμύρια τόνοι δημητριακών – αρκετοί για να χορτάσουν εξήντα εκατομμύρια άνθρωποι (ο πληθυσμός της Αγγλίας).

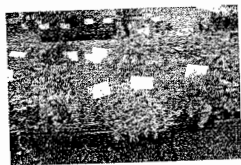
Ένα μέσο εκτάριο γης αποδίδει 187 κιλά βοδινού κρέατος ή 22.680 κιλά πατάτες.

250 λίτρα νερού χρειάζονται για την παραγωγή ενός κιλού σπαραγίου και 25 χιλιάδες λίτρα για την παραγωγή ενός κιλού κρέατος.

Το νερό που χρησιμοποιείται για την παραγωγή πέντε κιλών μπριζόλας ισοδυναμεί με τον μέσο όρο κατανάλωσης νερού μιας οικογένειας για όλο το χρόνο.

Τα αέρια κώνεψης που αποβάλλουν οι αγελάδες εκτιμάται ότι ευθύνονται για το 35% των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου στην Ιρλανδία.

www.vegweb.com www.vegkitchen.com www.vrg.org

Φοβερή συνταγή πράσινου χούμους:

1 ματσάκι φρέσκο κόλιαντρο

1 ματσάκι φρέσκο άνηθο

Χυμό από μισό λεμόνι

4 σκελίδες σκόρδο

Μισό φλιτζάνι ταχίνι

2 κουτάκια ρεβίθια

Μια κουταλιά αλάτι και μια κουταλιά τσίλι

Με ένα μπλέντερ χτυπήστε όλα τα υλικά, εκτός από τα ρεβίθια. Μετά προσθέστε τα ρεβίθια και ανακατέψτε ελαφρά, μέχρι να γίνει ένα απαλό μείγμα. Το χούμους αυτό ταιριάζει πολύ σε σάντουιτς με αγγουράκι ή κρεμμύδι.

...σώστε τις πηγές μας

Μία φορά την εβδομάδα να τρώτε ένα γεύμα βασισμένο μόνο σε λαχανικά.

24 ΜΑΪΟΥ

158

περιοδικά διαθέσιμες ΚΑΤΣΙΚΕΣ

Το να δώσετε ένα ζώο σε κάποια οικογένεια είναι το πρώτο βήμα για να τους βγάλετε από τη φτώχεια. Παλιά ήταν μόνο αγελάδες, αλλά τώρα γίνεται και με άλλα ζώα. Οι πολύ φτωχοί άνθρωποι, με ελάχιστη γη και πόρους, το βρίσκουν πολύ δύσκολο να διαχειριστούν μια αγελάδα γαλακτοπαραγωγής.

H Send a Cow έχει ξεκινήσει ένα νέο πρόγραμμα ονόματι StockAid. Το πρόγραμμα αυτό παρέχει στους φτωχότερους των φτωχών μικρά ζωντανά, όπως κατσίκες, χοίρους ή πουλερικά. Μπορούν έτσι να αρχίσουν να ανατρέφουν ζώα, ακόμα και αν δεν έχουν τη δυνατότητα να φροντίσουν μεγάλη ζώα όπως οι αγελάδες. Το πρόγραμμα αυτό ευνοεί κυρίως οικογένειες που υποφέρουν από την ξηρασία, το έιτζ ή τις πολεμικές συγκρούσεις στην περιοχή τους.

www.sendacow.org.uk www.goodgifts.org www.christianaid.org.uk

H Christian Aid έχει οργανώσει ένα πρόγραμμα περιοδικά διαθέσιμων κατσικιών.

Το πρόγραμμα δουλεύει κάπως έτσι:

Οι κατσίκες δίνονται σε μια τράπεζα κατσικιών.

Η τράπεζα δανείζει μια θηλυκή κατσίκα σε μια οικογένεια, π.χ. σε μια χήρα με παιδιά.

Η κατσίκα βόσκει ή τρώει από τα σκουπίδια και παράγει γάλα.

Τα παιδιά έχουν γάλα για να πουν και όσο περισσεύει, πωλείται.

Η κατσίκα παράγει λίπασμα. Αν υπάρχει γη, ρίχνουν το λίπασμα, κάνοντας γόνιμο το έδαφος για καλλιέργεια. Περισσότερο φαγητό και περισσότερα χρήματα.

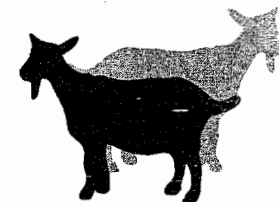
Η κατσίκα μένει έγκυος και γεννά άλλες κατσίκες.

Μια θηλυκή κατσίκα επιστρέφεται στην τράπεζα για την αποπληρωμή του χρέους και η οικογένεια κρατάει τις υπόλοιπες.

Μια κατσίκα δίνεται σε μια άλλη οικογένεια...και η διαδικασία αρχίζει εκ νέου.

Η Christian Aid χρειάζεται 60 λίρες για να δώσει τέσσερις κατσίκες σε μια τράπεζα ζώων στη Βολιβία ή το Μπουρούντι. Και 25 λίρες χρειάζεται η Send A Cow για να στείλει μια κατσίκα.

Οι Goats for Peace είναι άλλη μια παρόμοια οργάνωση που δίνει κατσίκες σε χήρες και οικογένειες σε αρκετές χώρες, όπως για παράδειγμα στα θύματα της γενοκτονίας στη Ρουάντα. Χρειάζονται 15 λίρες για μια κατσίκα.

...βοηθήστε μια οικογένεια να βγει από τη φτώχεια

Αγοράστε μια κατσίκα για κάποια οικογένεια και βοηθήστε τους να κάνουν το πρώτο βήμα για να είναι αυτόρκες. Δεν χρειάζεται να κουραστείτε, απλώς μπείτε στις ιστοσελίδες των συγκεκριμένων οργανώσεων και δώστε χρήματα.

159

25 ΜΑΪΟΥ

Ξεκινήστε τη δική σας ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Πολλοί είναι εκείνοι που αποφασίζουν από μόνοι τους να κάνουν μια ανθρωπιστική ομάδα βοήθειας. Συχνά είναι απλοί άνθρωποι, εμπνευσμένοι από όσα έχουν δει στο εξωτερικό. Μπορεί να μην είναι ο τέλειος τρόπος να φτάσει η βοήθεια σε κάποιον που τη χρειάζεται απεγνωσμένα, αλλά είναι άμεσος, δεν χρειάζονται επαγγελματίες και όλα γίνονται με την καλή καρδιά.

Το πρώτο βήμα είναι να μάθετε τα προβλήματα και τις ανάγκες του τόπου σας. Ως ξένος, δεν είναι πάντα εύκολο να ξέρεις ποιον ή τι να υποστηρίξεις. Ρωτήστε, μιλήστε με έναν δάσκαλο ή τον πρόεδρο του χωριού. Δουλέψτε με τους υπάρχοντες θεσμούς της κοινότητας.

Στηρίξτε τις άμεσες και οφθαλμοφανείς ανάγκες. Φάρμακα για τις μολύνσεις των ματιών ή των αυτιών σώζουν από τύφλωση ή κώφωση.

Ξεκινήστε ανθρωπιστικές οργανώσεις εράνων, για να συγκεντρώσετε μικροποσά που θα διαμοιράζονται σε όσους έχουν ανάγκη ακόμα και όταν εσείς θα έχετε φύγει.

Στηρίξτε ανθρώπους που δεν έχουν εισόδημα, όπως τις χήρες.

Βοηθήστε στην κατασκευή εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, όπως μια τάξη ή ένα πηγάδι.

Υποστηρίξτε τις ενέργειες και τις προσπάθειες των ντόπιων.

www.100friends.com

Είμαι ο Μαρκ Γκολλιν. Ξεκίνησα το πρόγραμμα 100 Friends το 1989. Η ιδέα είναι απλή. Κάθε χρόνο εκατό άνθρωποι προσφέρουν τον οβολό τους στο πρόγραμμα και εγώ πηγαίνω τα χρήματα στον Τρίτο Κόσμο και ψάχνω να βρω αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη. Επενδύω τα λεφτά με τον πιο αποδοτικό, κατάλληλο, δημιουργικό και πρακτικό τρόπο που μπορώ να σκεφτώ. Πληρώνω μόνος μου τα ταξίδια. Το πρόγραμμα ξεκίνησε όταν επισκέφτηκα την Ινδία για πρώτη φορά. Συνάντησα μια θιβετιανή γυναίκα στα Ιμαλάια με μόλυνση στο αυτί της. Της έσωσα τη ζωή με αντιβιοτικά που κόστισαν μόλις ένα δολάριο. Με άλλα τριάντα δολάρια αγόρασα εξοπλισμό για να αποκαταστήσουμε την ακοή της. Τόσα πολλά μπορείς να κάνεις με τόσα λίγα χρήματα. Σε διάστημα λίγων ετών, ο Μαρκ έχει ταξιδέψει σε Ινδία, Ταϊλάνδη, Καμπότζη, Θιβέτ, Νεπάλ, Βιετνάμ, Αφγανιστάν, Μπαγκλαντές, Νότια Αφρική, Μοζαμβίκη και Τουρκία. Κάθε χρόνο συγκεντρώνει και μοιράζει 18.000 δολάρια.

...ταξιδέψτε βοηθώντας

Γίνετε ένας από τους εκατό φίλους του Μαρκ για αυτήν τη χρονιά.

26 ΜΑΪΟΥ

επιζώντες του ΚΑΡΚΙΝΟΥ

Ο καρκίνος χτυπάει οποιονδήποτε, οπουδήποτε. Ένας στους τρεις ανθρώπους θα παρουσιάσει καρκίνο κατά τη διάρκεια της ζωής του. Ο καρκίνος είναι η δεύτερη πιο πιθανή αιτία θανάτου, αμέσως μετά την καρδιακή ανακοπή. Οι κύριες μορφές καρκίνου είναι: της ουροδόχου κύστεως, του στήθους, ο συκενικός, του πρωκτού, της μήτρας, του λάρυγγα, των νεφρών, των πνευμόνων, η λευχαιμία, τα λεμφώματα, τα μελανώματα δέρματος, ο καρκίνος των ωοθηκών, του προστάτη και των όρχεων.

Τα τελευταία πενήντα χρόνια, οι θάνατοι από καρκίνο δεν έχουν μειωθεί. Οι θάνατοι από καρδιακές ανακοπές όμως έχουν μειωθεί στο μισό. Για τους άνδρες πιθανότερες μορφές είναι των πνευμόνων, του προστάτη και του πρωκτού. Για τις γυναίκες είναι των πνευμόνων και του στήθους. Μαζί αντιπροσωπεύουν σε περισσότερες από τις μισές περιπτώσεις καρκίνου. Το συνολικό ποσοστό επιβίωσης από τον καρκίνο είναι στο 63%. Τα υψηλότερα ποσοστά επιβίωσης είναι για τον προστάτη (98%), το στήθος (87%) και της ουροδόχου κύστης (82%).

www.livestrong.org www.cancersfacts.com www.cancerhelp.org.uk

Η ιστορία του Λανς Άρμστρονγκ

Ο Λανς ήταν 25 ετών όταν διαγνώστηκε καρκίνος στους όρχεις. Είναι ιάσιμη μορφή, αν εντοπιστεί έγκαιρα. Ο Λανς όμως αγνόησε τις προειδοποιήσεις και το καρκίνωμα προχώρησε στην κοιλιακή του χώρα, τους πνεύμονες και τον εγκέφαλό του. Αμέσως μετά τη διάγνωση, ο Λανς ανακήρυξε τον εαυτό του επιζήσαντα του καρκίνου, όχι θύμα. Ήταν αποφασισμένος να ζήσει. Έκανε δύο χειρουργικές επεμβάσεις, μία αφαίρεσης όρχεως και μία στον εγκέφαλο για τα καρκινώματα, ενώ παράλληλα έκανε χημειοθεραπείες.

Ο Λανς επέζησε και έγινε ο πιο πετυχημένος ποδηλάτης στην ιστορία, κερδίζοντας επτά συνεχόμενες φορές τον Ποδηλατικό Γύρο της Γαλλίας, από το 1999 ως το 2005.

...ζήστε με πάθος όπως ο Λανς

Να φοράτε το κίτρινο βραχιολάκι, χαιρετίζοντας το μύθο της ποδηλασίας και στηρίζοντας τον αγώνα του για την επιβίωση από τον καρκίνο. Η εταιρεία αθλητικών ειδών Nike έδωσε ένα εκατομμύριο δολάρια στο Ίδρυμα Λανς Άρμστρονγκ και βοηθά και στην πώληση των βραχιολιών.

Αγοράστε τα βραχιολάκια. Βγαίνουν σε πολλά χρώματα για πολλούς σκοπούς.

Να προσέχετε την υγεία σας. Κόψτε το κάπνισμα, να τρώτε λαχανικά και φρούτα.

161

27 ΜΑΪΟΥ

πολεμήστε τη ΒΙΟ-ΠΕΙΡΑΤΕΙΑ

Οι βιο-πειρατές εκμεταλλεύονται τις αναγνωρισμένες πατέντες και τις μάρκες για δικό τους κέρδος. Οι μάρκες και τα εμπορικά σήματα υπάρχουν για να προστατεύουν την απτή περιουσία, όπως τις εφευρέσεις και τα επώνυμα αγαθά. Σε μερικές περιπτώσεις όμως χρησιμοποιούνται σε ανήθικους ιδιοκτησιακούς ισχυρισμούς. Τα παραδείγματα αναφέρονται κλοπή γηγενούς γνώσης, μονοπωλίων, ακόμα και αντιγραφή εμπορικού σήματος ή πατέντας.

Αυτά είναι παραδείγματα βιο-πειρατείας από τα Captain Hook Awards:

Οι πιο άπληστοι: η Genetic Technologies (Αυστραλία) πατεντάρισε το μη κωδικοποιημένο DNA όλων των ζωντανών πλασμάτων, ακόμα και των ανθρώπων. Μέχρι πριν λίγα χρόνια εκτιμούσαμε ότι δεν είχε βιολογική σημασία, αλλά πλέον οι επιστήμονες πιστεύουν ότι ίσως και να παίζει ρόλο στην ενεργοποίηση μερικών γονιδίων.

Οι πιο προκλητικοί: η Monsanto έκλεισε πατέντα για μια συγκεκριμένη ποικιλία παραδοσιακού ινδικού σιταριού. Η πατέντα τους καλύπτει όχι μόνο το ακατέργαστο σιτάρι, αλλά και το αλεύρι και τα προϊόντα του (μπισκότα, κέικ κ.ά.).

Η χειρότερη νανο-πειρατεία: ο κύριος Γιανκ Μεντζούν (Κίνα) ασφάλισε για λογαριασμό του 466 πατέντες σε μικροσκοπικές εκδοχές παραδοσιακών κινεζικών βοτάνων για ιατρικούς λόγους, μετατρέποντας τα φυτά σε σκόνη, ισχυρίζομενος ότι οι ανακαλύψεις του ενισχύουν την βιοποικιλότητα. Ο Γιανκ οικειοποιήθηκε ρίζες, φρούτα και βότανα που χρησιμοποιούνται στην κινεζική ιατρική εδώ και χιλιάδες χρόνια.

www.captainhookawards.org

Rice Tec

Η Rice Tec πατεντάρνοντας παρόμοιους ή καλύτερους κόκκους μπασμάτι έξω από την Ινδία, τερμάτισε έτσι απλά την ιδιοκτησία της Ινδίας στην ονομασία ρυζιού μπασμάτι.

Σήμερα ο κόσμος είναι στα πρόθυρα μιας κρίσης βιολογικής ποικιλότητας. Πρέπει να διατηρήσουμε την πολύτιμη γενετική κληρονομιά, να σταματήσουμε την κλοπή γνώσης και ιδιοκτησίας ονομασιών από τις μεγάλες πολυεθνικές.

...για τους αληθινούς ιδιοκτήτες

Φέρτε τους βιο-πειρατές ενώπιον της δικαιοσύνης.

Σταματήστε τη Rice Tec από το να κλέβει το μπασμάτι, μια τεράστια πηγή για την οικονομία της Ινδίας.

28 ΜΑΪΟΥ

162

ΟΙ ΕΙΡΗΝΟΠΟΙΟΙ είναι οι πραγματικοί αστέρες

Ο θεσμός του Νόμπελ Ειρήνης υπάρχει από το 1901, όταν ο Χένρι Ντάναντ, ο ιδρυτής του Ερυθρού Σταυρού, μοιράστηκε το βραβείο με τον Φρεντερίκ Πασί, εξέχοντα ειρηνιστή διεθνώς. Το βραβείο τιμά ανθρώπους και οργανισμούς για την εξαιρετική συνεισφορά τους στα ιδανικά της ειρήνης και της δικαιοσύνης.

Υπάρχει τώρα και ένα «εναλλακτικό βραβείο Νόμπελ Ειρήνης». γνωστό ως Right Livelihood Award (= βραβείο ενάντια στην αδικία). Το συγκεκριμένο βραβείο θεσπίστηκε το 1980. Η ιδέα είναι πολύ παλιά. Εκπροσωπεί την αρχή ότι ο καθένας πρέπει να έχει ένα έντιμο επάγγελμα που σέβεται τους γύρω του και το περιβάλλον. Σημαίνει υπευθυνότητα για τις συνέπειες των πράξεών μας και την εκμετάλλευση ενός μικρού και δίκαιου μεριδίου από τις φυσικές πηγές. Το βραβείο τιμά ανθρώπους και οργανισμούς που συμβαδίζουν με τα παραπάνω.

Αυτοί οι άνθρωποι θα έπρεπε να είναι οι αστέρες του κόσμου μας. Η δουλειά τους απαιτεί πολλές φορές θυσίες και διώξεις από ισχυρά όργανα και δυνάμεις γύρω τους. Το Right Livelihood Award έχει απονεμηθεί σε περισσότερα από 100 άτομα σε 48 χώρες.

www.nobelpeacecenter.org www.rightlivelihood.se

Τα τελευταία χρόνια, Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης έχουν πάρει:

Η Σιρίν Εντάμπι (2003) – Ιρανή ακτιβίστρια.

Ο Τζίμι Κάρτερ (2002) – μετά τη θητεία του ως πρόεδρος των ΗΠΑ έχει αφοσιωθεί στην παγκόσμια ειρήνη, μέσω του Ιδρύματος Κάρτερ.

Ο Γιατροί Χωρίς Σύνορα (1999) – για τις υπηρεσίες τους στις εμπόλεμες ζώνες.

Ο Τζον Χιουμ (1998) – αρχιεπίσκοπος της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Βόρεια Ιρλανδία. Βραβεία Right Livelihood Award το 2003 και το 2004 πάλι.

Οι Γουόλντεν Μπέλο και Νίκανορ Πέρλας (Φιλιππίνες) για τις προσπάθειές τους στην εκπαίδευση της κοινωνίας στα αποτελέσματα της παγκοσμιοποίησης.

Ο Συνασπισμός Πολιτών για την Οικονομική Δικαιοσύνη (Νότια Κορέα) για τις προσπάθειές τους για την κοινωνική δικαιοσύνη, αλλά και για την προώθηση συμφιλίωσης με τη Βόρεια Κορέα.

Η Μπιάνκα Τζάγκερ (Νικαράγουα) για την εκστρατεία υπέρ των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

...μάθετε για το έργο τους

Μάθετε ότι μπορείτε για τους παραπάνω, αλλά και για άλλους που έχουν τιμηθεί με τα βραβεία αυτά. Εμπνευστείτε από τη ζωή και το έργο τους.

163

Παγκόσμια Ημέρα Ειρηνοποιών 29 ΜΑΪΟΥ

ΕΠΙΣΚΕΦΤΕΙΤΕ ΕΝΑΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟ

Μερικοί κρατούμενοι βρίσκονται σε φυλακές πολύ μακριά από τα σπίτια τους. Τόσο μακριά που οι φίλοι και οι συγγενείς τους ίσως δεν έχουν το χρόνο ή τα χρήματα για μια επίσκεψη. Άλλους τους ξέκοψαν οι οικογένειές τους μόλις έμπλεξαν με το νόμο. Και άλλοι πάλι ίσως να μην έχουν κανέναν στον κόσμο που να νοιάζεται γι' αυτούς.

Ο Επισκέπτης Φυλακών είναι ο καθένας από εμάς που έχει χρόνο για να ενδιαφερθεί, να μοιραστεί, να ακούσει. Ο επισκέπτης κατανοεί ότι ο κρατούμενος έχει καταδικαστεί από κάποιο δικαστήριο για τα εγκλήματα που διέπραξε. Οι επισκέπτες δεσμεύονται να βλέπουν τον κρατούμενο ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Να εμφανίζονται για επίσκεψη όταν λένε ότι θα το κάνουν. Να δείχνουν σεβασμό στο φυλακισμένο, να δείχνουν ότι νοιάζονται πραγματικά. Οι κρατούμενοι, αν επιθυμούν έναν επισκέπτη, ενημερώνουν το προσωπικό της φυλακής. Μπορεί να είναι μία και μόνη επίσκεψη ή τακτικές και συχνές επισκέψεις μέσα σε περίοδο μηνών ή και ετών. Μπορείτε να είστε εσείς αυτός ο εθελοντής επισκέπτης.

www.prisonreformtrust.org.uk/inside.html

Ποτέ δεν ξέρεις τι θα συμβεί

Ο Τζίμι Μπόιλ είχε τη φήμη του «σκληρού» μαφιόζου. Είχε καταδικαστεί για δολοφονία και κρατούνταν σε ειδικές φυλακές στη Σκωτία. Η Σάρα Τρέβελιν ήταν μια νεαρή γιατρός που ειδικευόταν στην ψυχιατρική. Η Σάρα άρχισε να επισκέπτεται τον Τζίμι στη φυλακή. Παντρεύτηκαν το 1980. Ο Τζίμι έγινε αναγνωρισμένος γλύπτης και συγγραφέας. Μετά την αποφυλάκισή του, δημιούργησε το Gateway Exchange, ένα ίδρυμα στο Εδιμβούργο που βοηθά τα νεορά άτομα να μην μπλέξουν με την παρανομία.

...χαρείτε τις επισκέψεις σας στις φυλακές

Γίνετε και εσείς εθελοντές επισκέπτες κρατουμένων σε φυλακές. Μπορεί ο καθένας να γίνει, αρκεί να έχει συμπληρώσει τα 21 του χρόνια. Θα χρειαστείτε υπομονή, κατανόηση και ικανότητα να επικοινωνείτε με τους συνανθρώπους σας.

Αν μένετε στην Αγγλία και θέλετε πραγματικά να το κάνετε, απευθυνθείτε στο

www.brittain.plus.com/naorv

30 ΜΑΪΟΥ

164

Ο ΚΑΠΝΟΣ βλάπτει

Δύο βιομηχανίες-γίγαντες κυριαρχούν στην αγορά του καπνού. Η Philip Morris (ιδιοκτησίας Altria) και η British American Tobacco (BAT). Κατηγορούνται ότι προωθούν ένα προϊόν που είναι εθιστικό και βλαβερό για την υγεία και ότι κάνουν ελάχιστα πράγματα για να αποθαρρύνουν ανηλίκους από το να αρχίσουν το κάπνισμα. Οι παθητικοί καπνιστές, που αναγκαστικά αναπνέουν τον μολυσμένο αέρα είναι επίσης σε κίνδυνο, όπως είναι και τα έμβρυα, όταν η μέλλουσα μητέρα είναι καπνίστρια.

Η συμπεριφορά του κόσμου αλλάζει άρδην. Η απαγόρευση του καπνίσματος στα μέσα μεταφοράς (και τις αεροπορικές εταιρείες) και τους δημόσιους χώρους (όπως τα εστιατόρια και τα μπαρ) και ο περιορισμός του καπνίσματος σε ειδικούς, προβλεπόμενους χώρους, είναι φαινόμενα που βλέπουμε όλο και πιο συχνά. Οι διαφημίσεις καπνού έχουν απαγορευτεί πλήρως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ακόμα και με τη μορφή χορηγίας σε αγώνες ταχύτητας.

Το κάπνισμα έχει πάνω από 50 τρόπους για να σας κάνει να αρρωστήσετε και περισσότερους από 20 για να σας σκοτώσει. Σε γενικές γραμμές, οι καπνιστές έχουν πιο επιβαρυνμένη υγεία από τους μη καπνιστές. Περίπου 364.000 άτομα εισάγονται κάθε χρόνο σε νοσοκομεία στην Αγγλία με παθήσεις που σχετίζονται με το κάπνισμα. Οι μισοί από τους εφήβους που καπνίζουν σήμερα, θα πεθάνουν από μια πάθηση εξαιτίας του καπνίσματος, αν δεν το κόψουν ποτέ. Μεταξύ του 1950 και του 2000, εξήντα εκατομμύρια άνθρωποι πέθαναν σε όλο τον κόσμο από ασθένειες που είχαν να κάνουν με τον καπνό.

www.ash.org.uk www.bigtabaccosucks.org

Το παθητικό κάπνισμα:

Αυξάνει τις πιθανότητες καρδιακής προσβολής σχεδόν στο 25% των

πιθανοτήτων σε σχέση με όποιον καπνίζει κανονικά.

Αυξάνει τις πιθανότητες καρκίνου πνευμόνων κατά 20% με 30%

Προκαλεί άσθμα και άλλα αναπνευστικά προβλήματα

Προκαλεί βήχα και φλέγματα.

...Ξανακερδίστε το δικαίωμα στον καθαρό αέρα

Υιοθετήστε μια ευαίσθητη πολιτική καπνίσματος στον εργασιακό σας χώρο.

Το καθαρό περιβάλλον θα αυξήσει την παραγωγικότητα κατά 3% περίπου, εκτός του ότι θα επωφεληθούν τόσο οι καπνίζοντες όσο και οι μη καπνίζοντες.

165

31 ΜΑΪΟΥ

πηγαίνετε για ΜΗ ΨΩΝΙΑ

Στον άπληστο κόσμο μας, αγοράζουμε τόσα πολλά πράγματα που δεν τα χρειαζόμαστε. Μερικές φορές δεν τα ανοίγουμε καν από τις συσκευασίες τους. Η αρχή του να μην ψωνίζεις περιλαμβάνει το «ξεμάθημα» όλων των κακών συνηθειών της καταναλωτικής μας κοινωνίας, την πιο υπεύθυνη αγορά αγαθών, σε σχέση πάντα με το μέλλον του πλανήτη μας.

Η Corp America έφτιαξε μια λίστα με δέκα πράγματα που δεν θα πρέπει ποτέ να αγοράζετε:

Πλαστικά ποτήρια: το πολυστερένιο δεν διαλύεται βιολογικά. Οι Αμερικανοί χρησιμοποιούν τόσα πολλά πλαστικά ποτήρια κάθε χρόνο, που αρκούν για να κάνουν το γύρο της Γης 436 φορές. Χρησιμοποιήστε κούπες και κύπελλα.

Χαρτοπετσέτες: σπατάλη τόσο για τα δάση όσο και για την τσέπη σας. Χρησιμοποιήστε υφασμάτινες.

Αποχρωματισμένα φίλτρα καφέ: οι διαξίνες που χρησιμοποιούνται για τη λεύκανση είναι καρκινογόνες ενώ μολύνουν και το νερό. Πάρτε καφετιέρα.

Φαγητά υπερ-συσκευασμένα: το 1/3 των σκουπιδιών μας είναι συσκευασίες. Απόλυτη σπατάλη των φυσικών πηγών. Αγοράστε φρέσκα τρόφιμα χωρίς συσκευασία. Να παίρνετε μαζί σας στα ψώνια τη δική σας τσάντα.

Προϊόντα βαριάς ξυλείας: κάθε χρόνο καταστρέφονται 27 εκατομμύρια εκτάρια τροπικού δάσους. Αγοράστε ξυλεία από επανασεξεργασία υλικών.

Χημικά μικροβιοκτόνα: δηλητηριάζουν το έδαφος και τον υδροφόρο ορίζοντα. Να καλλιεργείτε με φυσικό τρόπο τα φυτά και να χρησιμοποιείτε οργανικές μεθόδους.

Καθαριστικά υγρά για το σπίτι: πολλά από αυτά ελευθερώνουν πτητικά οργανικά μείγματα. Φτιάξτε τα δικά σας καθαριστικά με απλά υλικά, όπως ξύδι και σαπούνι.

Βενζίνη υψηλότερων οκτανίων από όσο χρειάζεστε: όσο πιο πολλά τα οκτάνια τόσο μεγαλύτερη η βλάβη και η μόλυνση. Οδηγείτε λιγότερο, οδηγείτε έξυπνα, βάλτε βενζίνη χαμηλή σε οκτάνια.

Παιχνίδια κατασκευασμένα με PVC: τα χημικά που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του PVC είναι γνωστά καρκινογόνα. Χρησιμοποιούνται συχνά και επικίνδυνα συστατικά. Πάρτε παιχνίδια που είναι φτιαγμένα από φυσικά προϊόντα.

Πλαστικά ηηρούνια και κουτάλια: δεν διαλύονται βιολογικά. Να κουβαλάτε το δικό σας μαχαιροπήρουνο στην εξοχή.

10 πράγματα που δεν θα ξαναγοράσετε ποτέ!

Δεσμευτείτε ότι δεν θα αγοράσετε ποτέ ξανά κάτι από τα παραπάνω.

11 ΟΥΝΙΟΥ

166

ΠΡΑΣΙΝΕΣ κηδείες

Οι κηδείες είναι ασύμφωρες για το περιβάλλον. Σκεφτείτε όλο αυτό το ξύλο που χρησιμοποιείται για τα φέρετρα, το έδαφος που καταλαμβάνεται για την ταφή, τους δρόμους πρόσβασης στο κοιμητήριο, ακόμα και τα υλικά ταρίχευσης που μπορεί να μολύνουν το χώμα. Οι κηδείες επιπλέον είναι και πανόκριβες. Μια μέση κηδεία το 2000 στην Αγγλία κόστιζε 2.048 λίρες, ενώ η μέση οπιστέφρωση μόλις 1.215 λίρες, σύμφωνα με την ομάδα *Oddfellows*.

Υπάρχει εναλλακτική απάντηση στη χρήση της βιομηχανίας των κηδειών – μια πράσινη ταφή σε ένα χωράφι ή ένα δάσος. Το φυσικό έδαφος διαβρώνει το σώμα πολύ γρήγορα. Και μένει μετά μόνο ξαναγεννημένη χλωρίδα, χωρίς μάρμαρα ή ταφικές πλάκες από γρανίτη. Για να αποφύγετε τις νομικές επιπλοκές και τη γραφειοκρατία, οι πράσινοι ταφικοί χώροι συνήθως δεν είναι καθαγιασμένοι, αλλά οι ιερείς μπορούν να ευλογήσουν τη μικρή σας λειτουργία. Οι νομικές απαιτήσεις σηματοδότησης κάθε τάφου μπορούν να εκπληρωθούν με το φύτεμα ενός θάμνου, ενός δέντρου ακόμα και ενός ηλεκτρονικού τσιπ. Τα φέρετρα από χαρτόνι με κουμπωτά καπάκια λιώνουν πολύ γρήγορα, όπως αποσυντίθεται και το περιεχόμενό τους.

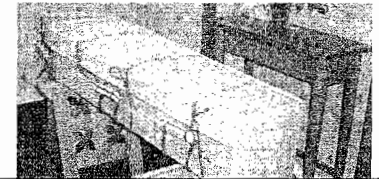
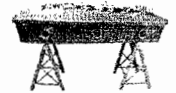
Παράλληλα με την πράσινη κηδεία, μπορείτε να κάνετε εναλλακτική κηδεία. Γιορτάστε για τη ζωή του αποθανόντος και ταυτόχρονα θρηνήστε για το χαμό του. Δείτε τι μπορείτε να κάνετε, διαβάζοντας το *Natural Death Handbook*. Θα βρείτε πολλές ιδέες και πρακτικές συμβουλές.

www.naturaldeath.org.uk

Τι θα λέγατε για ένα φέρετρο από μπαμπού;

Ο συνεταιρισμός SAWD είναι μια εταιρεία στην Αγγλία που κατασκευάζει στην Κίνα οικολογικά φέρετρα από μπαμπού. Το μπαμπού μεγαλώνει και κάβεται με την άδεια της κυβέρνησης – δεν υπάρχουν συμπαθή πάντα στην ευρύτερη περιοχή που δουλεύει η εταιρεία. Τα φέρετρα πλέκονται στο χέρι και συσκευάζονται το ένα μέσα στο άλλο για να ελαχιστοποιηθούν τα έξοδα μεταφοράς. Αυτός ο τύπος φερέτρου βραβεύτηκε από το Natural Death Centre.

www.bamboosoffins.co.uk

...ψοφάω να σώσω τον κόσμο

Σκεφτείτε να δώσετε εντολή για μια πράσινη κηδεία. Το Κέντρο Φυσικού Θανάτου (Natural Death Centre) θα σας δώσει όλες τις λεπτομέρειες.

167

2 ΙΟΥΝΙΟΥ

γυμνοί ΠΟΔΗΛΑΤΕΣ

Κάθε φορά που βλέπω κάποιον πάνω σε ποδήλατο, αναπτερώνονται οι ελπίδες μου για το ανθρώπινο είδος.

- Ε. Τζ. Γουέλς

Υπάρχουν πολλοί λόγοι να κάνετε ποδήλατο παρά να οδηγάτε: γλυτώνετε τη βενζίνη. Δεν δίνετε τα λεφτά που βγάζετε με κόπο σε κάποια διεφθαρμένη πετρελαϊκή εταιρεία. Η ποδηλασία δεν αφήνει βλαβερά αέρια. Θα γυμνάσετε το σώμα σας και την καρδιά σας. Δεν θα σας κάνουν αλκοτέστ. Μπορείτε να γελάτε και να κοροϊδεύετε με τη ψυχή σας όλους τους ανόητους που είναι κολλημένοι στην κίνηση, όσο εσείς θα γλιστράτε δίπλα τους. Τα έξοδα συντήρησης είναι περίπου μηδενικά. Στο κάτω κάτω, η ποδηλασία κάνει καλό τόσο σε εσάς, όσο και στο περιβάλλον.

Δείτε πόσες θερμίδες καίγονται όταν κάνετε ποδήλατο:

Δραστηριότητα	Λεπτά Άσκησης	Θερμίδες
Ποδηλασία (20 κμ)	30	360
Πεζοπορία	30	144
Ύπνος	30	32
Οδήγηση	30	71
Σεξ (ζωηρό)	30	53
Φιλί	30	36
Τηλεόραση	30	27

www.worldnakedbikeride.org

Η Παγκόσμια Ποδηλασία Γυμνών είναι ετήσιο γεγονός. Ο κόσμος κάνει ποδήλατο φορώντας όσο λιγότερα ρούχα μπορεί, για να διαμαρτυρηθεί κατά της πετρελαϊκής εξάρτησης και για να υμνήσει το ανθρώπινο σώμα. Κάθε γκρουπ έχει τη δική του προσέγγιση επί του θέματος. Άλλοι κάνουν baby painting, άλλοι ποδηλατούν φορώντας αρχαίες χλαμύδες. Άλλοι χρησιμοποιούν την ημέρα για να προωθήσουν την έννοια της ποδηλασίας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Άλλοι χρησιμοποιούν το σώμα τους για να κερδίσουν την προσοχή του κόσμου. Άλλοι ποδηλατούν την ημέρα και άλλοι το βράδυ. Άλλοι δεν κάνουν ποδήλατο, αλλά πατίνια.

...ξεβρακωθείτε όσο μπορείτε

Πάρτε μέρος στην επόμενη Ποδηλασία Γυμνών. Γίνεται αρχές Ιουνίου. Για περισσότερες λεπτομέρειες, ανατρέξτε στην ιστοσελίδα που αναφέρεται παραπάνω.

3 ΙΟΥΝΙΟΥ

168

ΠΑΙΔΙΚΗ πορνεία

Σε κάθε ήπειρο, τόσο στις ανεπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες, η φτώχεια, η έλλειψη μόρφωσης και η γογκή πίεση οδηγεί τα παιδιά στη βιομηχανία του σεξ. Μερικά τα στέλνουν οι ίδιες οι οικογένειές τους για να εξοικονομήσουν χρήματα, αλλά έπειτα τα παιδιά απάγονται, περνούν τα σύνορα και καταλήγουν σκλάβοι του σεξ σε κάποια ξένη χώρα.

Η εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση αγοριών και κοριτσιών συναντάται σε τρεις κύριες μορφές:

Πορνεία (που περιλαμβάνει τον παιδικό σεξουαλικό τουρισμό).

Πορνογραφία.

Διακίνηση (για σεξουαλικούς σκοπούς).

Η εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών είναι μια βιομηχανία πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων. Εμπλέκονται πάνω από ένα εκατομμύριο παιδιά. Τα περισσότερα είναι ηλικίας 13-18 ετών, παρόλο που μερικά μπορεί να είναι μόλις πέντε ετών. Στο Βιετνάμ, το 30% των 185 χιλιάδων ιερόδουλων είναι ηλικίας κάτω των 16. Ένα μεγάλο ποσοστό παθαίνουν σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα. Ένα 70% των ιερόδουλων στην Ταϊλάνδη είναι φορείς του έτιζ, ενώ πάρα πολλά είναι τα κορίτσια που κάνουν εκτρώσεις. Τα περισσότερα από τα παιδιά αυτά αντιμετωπίζουν ψυχολογικά προβλήματα.

Το άρθρο 34 της Συνθήκης των Δικαιωμάτων των Παιδιών απαιτεί από τις χώρες να δράσουν για να αποτρέπουν την εμπορική ή τον εξαναγκασμό παιδιών σε παράνομες σεξουαλικές δραστηριότητες και να αποτρέπουν τη βιομηχανική εκμετάλλευση των παιδιών στην πορνεία, την πορνογραφία ή άλλη παράνομη σεξουαλική δραστηριότητα. Το άρθρο 35 απαιτεί από τις χώρες να δρουν για την αποτροπή απαγωγών, πώλησης ή διακίνησης παιδιών για οποιοδήποτε λόγο και αιτία. Παρόλα αυτά, η παιδική πορνεία ζει και βασιλεύει.

Η παιδική πορνεία, όπως και η παιδική δουλεία, είναι απαράδεκτη και ανεπιτήρητη. Συνιστά τεράστια κατάχρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Όποιος και αν είστε, ότι κι αν κάνετε, πρέπει να δραστηριοποιηθείτε για να σταματήσει εδώ και τώρα.

www.ecpat.org.uk www.antislavery.org

..σκεφτείτε να ήταν το δικό σας παιδί

Αφυπνίστε τον κόσμο. Φτιάξτε φυλλάδια για το θέμα και μοιράστε τα στο δρόμο.

169

Παγκόσμια Ημέρα Παιδιών-Θυμάτων Επίθεσης 4 ΙΟΥΝΙΟΥ

βοηθήστε το ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Όταν μιλάμε για τη σωτηρία του περιβάλλοντος, κάθε μικρό πραγματάκι βοηθάει. Το να κλείνετε τη βρύση όταν πλένετε τα δόντια σας ή να βάζετε ένα σπιτάκι για τα πουλιά στον κήπο είναι σημαντική συνεισφορά. Για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος του 2004, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος πρότεινε εξήντα ιδέες. Μερικές από αυτές αναφέρονται πιο κάτω.

www.environment-agency.gov.uk/wed www.unep.org/wed www.newdream.org/ttloffline

Μερικές από τις ιδέες της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος:

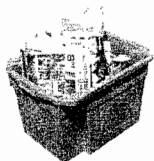
Καθαρός αέρας – οδηγείτε έξυπνα, να επιταχύνετε σταδιακά, να υπακούτε τα όρια ταχύτητας. συνδυάστε πολλές δουλειές σε ένα δρομολόγιο. Πάρτε ένα αυτοκίνητο με καταλυτικό μετατροπέα.

Άγρια φύση – βάλτε τροφή για τα πουλιά ή ένα σπιτάκι, φτιάξτε μια λιμνούλα στον κήπο, πάρτε μέρος σε δεινροφειεύσεις, μην αγοράζετε προϊόντα βαριάς ξυλουργικής.

Νερό – κάντε ντους και όχι μπάνια. Χρησιμοποιείστε με σύνεση τα ποτιστικά συστήματα. Συγκεντρώστε το βρόχινο νερό για το πότισμα. Κλείνετε τη βρύση όταν βουρτσίζετε τα δόντια σας. Επιδιορθώστε τις βρύσες που στάζουν. Κλείνετέ τις καλά. Να χρησιμοποιείτε καθαριστικά φιλικά προς το περιβάλλον.

Ενέργεια – να χρησιμοποιείτε αεροπλάνο λιγότερο συχνά. Να μόνωσετε καλά το σπίτι σας, να χρησιμοποιείτε ανεμιστήρα και όχι κλιματιστικά. Να χρησιμοποιείτε θερμοστάτη που θα κλείνει αυτόματα το καλοριφέρ όταν θα λείπετε. Να κλείνετε από τη βάση τις συσκευές που δεν δουλεύετε. Να βάζετε λάμπες χαμηλής κατανάλωσης. Να απλώνετε τα ρούχα και να μην χρησιμοποιείτε στεγνωτήρα.

Απορρίμματα – χρησιμοποιείτε τα προγράμματα ανακύκλωσης. Να επιλέγετε ανακυκλώσιμα προϊόντα. Να κάνετε το δικό σας λίπασμα. Να χρησιμοποιείτε ξανά και ξανά τις πλαστικές σακούλες, μην παίρνετε άλλες, αν έχετε υφασμάτινες ακόμα καλύτερα. Να χρησιμοποιείτε επαναφορτιζόμενες μπαταρίες. Να τυπώνετε και και εκτυπώνετε και στις δύο μεριές της λευκής σελίδας. Βρέψτε ανθρώπους που θα ήθελαν τα πράγματα που για εσάς είναι άχρηστα. Να μαγειρεύετε φρέσκα φαγητά, με λίγες συσκευασίες. Να πίνετε νερό της βρύσης, όχι εμφιαλωμένο.

...60 τρόποι να σώσετε τον κόσμο μας

Δεσμευτείτε να κάνετε τουλάχιστον δέκα από αυτά – είκοσι αν θέλετε να είστε πραγματικός ήρωας.

5 ΙΟΥΝΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

170

ΤΣΙΧΛΕΣ στους δρόμους

Ο κόσμος στην Αγγλία ξοδεύει περίπου 258 εκατομμύρια λίρες σε τσιχλόφουσες, με τον μισό πληθυσμό (28 εκατομμύρια άνθρωποι) να είναι τακτικοί του προϊόντος. Αλλά οι τσιχλές φαίνεται ότι καταλήγουν οπουδήποτε αλλού από εκεί που πρέπει – στα σκουπίδια. Ξοδεύονται περίπου 150 εκατομμύρια λίρες το χρόνο για τον καθαρισμό των πεταμένων τσιχλών, που βρίσκονται μέχρι και στο 91% των πολυσύχναστων δρόμων της Αγγλίας, σύμφωνα με έρευνες. Η κυβέρνηση αποφάσισε να επανεξετάσει το νόμο περί σκουπιδιών και να κόβει επιτόπου πρόστιμα σε όσους πετούν την τσιχλα τους στο δρόμο.

Η συνήθεια της τσιχλας ξεκίνησε στην αρχαία Ελλάδα, όπου μασούσαν μαστίχα από ρετσίνη. Χιλιάδες χρόνια και εκατομμύρια τσιχλές μετά, φαίνεται ότι ακόμα δεν μάθαμε να τις πετάμε στον κάδο. Τα απορρίμματα τσιχλας πήραν τέτοιες διαστάσεις στη Σιγκαπούρη, ώστε απαγορεύτηκε εντελώς το μάσημα τσιχλας. Οι τσιχλές χωρίς ζάχαρη χορηγούνται πλέον με συνταγή γιατρού από τα φαρμακεία. Η ποινή λαθραίας εισαγωγής τσιχλας στη χώρα είναι ένας χρόνος φυλάκιση και πρόστιμο ύψους μέχρι και 3.000 λίρες.

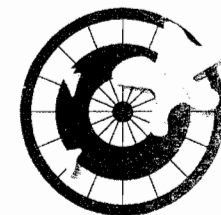
www.encams.org www.defra.gov.uk/news/latest/2005/localenv-0601.htm

www.parliament.uk/post/pn201/pdf

news.bbc.co.uk/1/hi/uk/4515413.stm

Οι καθαριστές τσιχλας φαίνεται ότι χάνουν τη μάχη

Έχει υιοθετηθεί μια νέα προσέγγιση. Πλέον, τοποθετούνται στους δρόμους ειδικοί πίνακες τσιχλας, πάνω σε σηματοδότες και κολόνες φωτισμού, όπου οι χρήστες μπορούν να κολλούν την τσιχλα που δεν θέλουν πια. Η κεντρική ιδέα είναι να το κάνουν πιο ευχάριστο, σαν παιχνίδι. Στο Χάντερσφιλντ στη βόρεια Αγγλία, οι πίνακες αναφέρουν ένα ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος και οι περαστικοί κολάνε τις τσιχλές τους στο «ναι» ή το «όχι». Στο Πουλ, οι πίνακες έχουν ζωγραφιστά πρόσωπα διασημοτήτων που έχουν πέσει σε δυσμένεια, όπως ο Τζέφρι Άρτσερ.

...λύση σε ένα πρόβλημα που κόλλησε

Μην ρυπαίνετε και εσείς με τις τσιχλές σας. Όταν τη βαρεθείτε, πετάξτε την τσιχλα στον κάδο απορριμμάτων.

Φτιάξτε τους δικούς σας πίνακες για να κολλάνε οι περαστικοί τις τσιχλές τους. Μπορείτε να το κάνετε σαν στόχο, να βάζετε τις εικόνες κάποιου αντιπαθητικού προσώπου, οτιδήποτε μπορεί να έχει πλάκα. Τοποθετήστε τον πίνακα σε σχολεία ή στον κεντρικό δρόμο. Ενημερώστε τον κόσμο για τη σοβαρότητα του πράγματος.

6 ΙΟΥΝΙΟΥ

171

Πολεμήστε τα ΣΥΡΙΓΓΙΑ

Το όνομά μου είναι Ταλάνα Σαμπέρα. Είμαι από την Αιθιοπία. Είμαι 14 ετών. Με έταξαν για γάμο όταν ήμουν τριών ετών, λογοδοτήθηκα στα δέκα μου και έμεινα έγκυος στα δώδεκα. Μετά την εργασία τριών ημερών, με μετέφεραν στο νοσοκομείο όπου έχασα το μωρό μου δύο ώρες μετά. Η συστηματική εργασία μου δημιούργησε ακράτεια. Μυρίζω και ντρέπομαι τόσο πολύ.

Η Ταλάνα υποφέρει όσο λίγες γυναίκες στον κόσμο. Το πρόβλημά της είναι τα συρίγγια – ένας πόνος στον ιστό μεταξύ του κόλπου και της ουροδόχου κύστης – που συμβαίνει μόνο κατά τη διάρκεια μιας μακράς και πολύπλοκης εγκυμοσύνης. Πάνω από 9 χιλιάδες γυναίκες και κορίτσια στην Αιθιοπία υποφέρουν από αυτή την παθολογική νόσο. Οι ακριβείς όμως αριθμοί είναι δύσκολο να υπολογιστούν, καθώς οι γυναίκες με συρίγγια συχνά κρύβονται ή εγκαταλείπονται στην τύχη τους.

Όσο συνεχίζεται η φτώχεια, τόσο θα συνεχίζονται και τα συρίγγια. Πολλές μέλλουσες μητέρες στην Αιθιοπία, ίσως το 70% εξ αυτών, ζουν δύο μέρες με τα πόδια μακριά από το πλησιέστερο νοσοκομείο. Χρειάζονται πρόσβαση σε μαιευτική φροντίδα και εξειδικευμένο προσωπικό που θα είναι παρόν κατά τη γέννα. Ένώ οι γυναίκες της δύσης προβαίνουν σε λιποαναρροφήσεις, εμφυτεύσεις και πλαστικές επεμβάσεις για να κρύψουν τα σημάδια του γήρατος, περίπου δύο εκατομμύρια γυναίκες στον αναπτυσσόμενο κόσμο καταστρέφουν τα σώματά τους, απλώς επειδή έτυχαν να γεννηθούν στη λάθος μεριά του πλανήτη.

Δύο ανήσυχες γυναίκες

Η γιατρός Κάθριν Χάμλιν αποφάσισε να κάνει κάτι για τα συρίγγια. Πριν από σαράντα χρόνια δημιούργησε το Νοσοκομείο Συριγγίων στην Αντίς Αμπέμπα. Πέρα από την προσπάθεια αποθεραπείας της νόσου, το νοσοκομείο παρέχει εκπαίδευση στο μαιευτικό προσωπικό και τους γυναικολόγους που το επισκέπτονται από όλο τον κόσμο.

Η Νόνα Ντάρελ Μακέινα είναι φωτογράφος που τραβάει υπέροχες εικόνες εγκύων. Έχει ιδρύσει το Safehands for Mothers για να κάνει κάτι για τις μπιέρες εκείνες που δεν έχουν πρόσβαση σε πλήρη μαιευτική περίθαλψη. Το ίδρυμα παράγει και μοιράζει εκπαιδευτικό υλικό για τους ιατρούς.

...ένα πρόβλημα που μένει κρυφό

Συμμετέχετε και εσείς στα προγράμματα βοήθειας του Νοσοκομείου Συριγγίων. Μια συνεισφορά 250 λιρών θα καλύψει τα έξοδα μιας γέννας και της μετεγχειρητικής φροντίδας της γυναίκας. Δεν είναι πολλά, αν σκεφτείτε ότι σώζετε μια ζωή.

172

7 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΛΕΞΕΙΣ χωρίς σύνορα

Ο λαθρέμπορος πέρασε την πλαγιά και περνάτησε προς τα ναρκοπέδια, μετρώντας με ιδιαίτερη προσοχή τα βήματά του. Τα νυχτολοΐλουδα είχαν ανθίσει και τα φύλλα του γρασιδιού έπαιζαν με τον αέρα κατά μήκος του χωραφιού, θαρρείς σαν να προσπαθούσαν να κρυφτούν σε αυτό το γεμάτο πέτρες λιβάδι που έφτανε μέχρι το λόφο, πίσω από τον οποίο έστεκαν τα βράχια του γκρεμού και το πέραςμα. Κανένας ναρκαλιευτής δεν είχε έλθει ποτέ εδώ. Δεν υπήρχαν φράχτες... Δεν υπήρχαν προειδοποιητικές πινακίδες...

– η πρώτη παράγραφος του έργου του Σέρκο Φατάχ At the Borderline

Η αφήγηση ιστοριών είναι τόσο παλιά όσο και ο ίδιος ο άνθρωπος. Οι άνθρωποι των σπηλαίων εικονογραφούσαν τις ιστορίες τους με μπογιές στις κοιλότητες των σπηλιών. Σήμερα, οι ιστορίες μας κυκλοφορούν με τις εφημερίδες, τα περιοδικά, το διαδίκτυο, την τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τα cd. Μέχρι και αεροπλάνα γράφουν μηνύματα στους ουρανούς. Η αφήγηση ιστοριών είναι διασκεδαστική, ενεργοποιεί τη σκέψη, συνδέει τον πραγματικό κόσμο με αυτόν της φαντασίας, μεγαλώνει τη διαοριστικότητα μας και γεννά κατανόηση. Σε ένα κόσμο άγνοιας για τους άλλους λαούς και την κουλτούρα τους, τα γραπτά που αφηγούνται οι λαοί είναι εξαιρετικής σημασίας.

Αν ένα βιβλίο έχει γραφτεί στη δική σας γλώσσα, είναι πολύ εύκολο να το βρείτε στο διαδίκτυο. Αλλά αν έχει γραφτεί σε κάποια άλλη γλώσσα, τότε θα πρέπει πρώτα να μεταφραστεί. Σήμερα, το 50% των βιβλίων που μεταφράζονται είναι από τα αγγλικά, αλλά μόλις ένα 6% μεταφράζονται προς τα αγγλικά. Αυτή η δυσανάλογη ροή πληροφοριών είναι τεράστια απώλεια για τους άγγλους αναγνώστες.

www.wordswithoutborders.org www.storytellingcenter.com

Το Words Without Borders προσπαθεί να λύσει το πρόβλημα. Μια ομάδα επιλεγμένων συγγραφέων, μεταφραστών και εκδοτών μεταφράζουν μερικά από τα καλύτερα και κλασικότερα έργα του κόσμου και δημοσιεύουν τις μεταφράσεις στο διαδίκτυο. Το κέντρο International Storytelling Center βλέπει την αφήγηση ιστοριών ως μέσο για την αλλαγή της κοινωνίας. Έχουν ένα σωρό ιστορίες να σας πουν για το πώς οι αφηγήσεις απέτρεψαν συγκρούσεις, εξομάλυναν διαφορές και στερήσαν την ειρήνη.

...διαβάζετε μεταφρασμένα βιβλία

Γραφτείτε στο Words Without Borders για να λαμβάνετε ηλεκτρονικά τα νέα τους. Κάντε μια έρευνα στη βιβλιοθήκη τους και βρείτε μια ενδιαφέρουσα ιστορία από την Αφρική ή τη Μέση Ανατολή.

173

8 ΙΟΥΝΙΟΥ

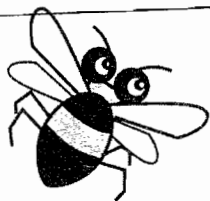
το Μπαγκλαντές χρειάζεται ΜΕΛΙΣΣΕΣ

Οι μέλισσες και το μέλι έπαιζαν σπουδαίο ρόλο στους αρχαίους πολιτισμούς. Ο ιδρυτής του βασιλείου της Σπάρτης στην αρχαία Ελλάδα πήρε πολλές ιδέες από τις αποικίες των μελισσών, κυρίως σε ό,τι έχει να κάνει με την πειθαρχία, την οργάνωση και τη διοίκηση.

Τα σύγχρονα μελίσσια στην Ινδική χερσόνησο (σε αντίθεση με το άγριο μέλι στα δάση) έκαναν την εμφάνισή τους την πενταετία του Γκάντι, το 1940. Μερικοί από τους πρόσφυγες από το Μπαγκλαντές στη δυτική Βεγκάτ έμαθαν πώς να μεγαλώνουν μέλισσες σε ξύλινες κυψέλες κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα το 1970 και μετά τη λήξη του πολέμου, πήραν τις γνώσεις τους μαζί στο Μπαγκλαντές. Η σημασία του μελιού υπερτονίζεται και σε πολλές θρησκείες. Ο προφήτης Χαζράτ Μοχάμεντ είπε στους συντρόφους του ότι το μέλι είναι το καλύτερο από όλα τα ποτά. Η Βίβλος αναφέρει το μέλι και τις μέλισσες εξήντα φορές. Κατά τους αρχαίους Ινδουιστές, οι μέλισσες ήταν οι σύντροφοι του ιερότερου θεού.

Τα προϊόντα της μέλισσας έχουν σημαντικές φαρμακευτικές και διατροφικές χρήσεις. Τα συμπτώματα του κρυολογήματος, του τύφου, της δυσκοιλιότητας και της δυσεντερίας περιορίζονται με την κατάποση ή τη βρώση μελιού. Και το ανοσοποιητικό σύστημα ενδυναμώνεται. Το μέλι χρησιμοποιείται και για τον καλλωπισμό του δέρματος και των μαλλιών. Ο βασιλικός πολτός χρησιμοποιείται σαν τονωτικό. Το δηλητήριο των μελισσών έχει πάμπολλες φαρμακευτικές εφαρμογές. **Η μελισσοκομία δεν απαιτεί γη** (τα μελίσσια μπορούν να τοποθετηθούν στις οροφές) ή τεράστιες επενδύσεις. Είναι κάτι που ο καθένας μπορεί να κάνει κατά τον ελεύθερό του χρόνο εξοικονομώντας, παράλληλα, και ένα εισόδημα για την οικογένειά του. Πέρα από το οικονομικό του θέματος, μπορεί να βελτιωθεί και η διατροφή των φτωχών αυτών οικογενειών. www.planbee.org.uk www.hfwbd.org

Η Hunger-Free World στο Μπαγκλαντές είναι μία από τις πολλές οργανώσεις στον κόσμο που προωθεί τη μελισσοκομία σαν μέσο στρατηγικής για να αυξηθεί το εισόδημα των φτωχών, αγροτικών οικογενειών. Τι χρειάζεται: **Οι κυψέλες** με τις μέλισσες, **ο εξοπλισμός** (μαχαίρια, στολή, δίχτυ, γάντια, συσκευή καπνού και εργαλεία συλλογής του μελιού), **ζάχαρη** (για να ταΐζετε τις μέλισσες το χειμώνα) και **εκπαίδευση** στη μελισσοκομία.

ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ: ένα πρόβλημα που διογκώνεται

Η ολοένα αυξανόμενη περίμετρος μέσης των Αμερικανών κατατρώει τα κέρδη των αεροπορικών εταιρειών. Μια έρευνα του Κέντρου Ελέγχου Ασθενειών στις ΗΠΑ υπολόγισε ότι κάθε χρόνο ξοδεύονται 275 εκατομμύρια δολάρια για το 1,3 δις περισσότερα λίτρα καυσίμων που χρειάζονται για να μεταφέρουν τα παρπαnisia κιλά που έβαλαν οι Αμερικανοί τη δεκαετία του 1990. Μην ξεχνάμε και τους επιπλέον 3,8 εκατομμύρια τόνους εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

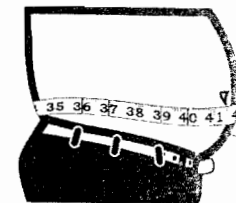
Η παχυσαρκία είναι σημαντική αιτία ασθενειών, κυρίως των καρδιακών παθήσεων και του διαβήτη. Στις πλούσιες χώρες, η παχυσαρκία προκαλείται κυρίως από τον τρόπο ζωής (άχρηστες θερμίδες σε συνδυασμό με έλλειψη άσκησης). Η αυξανόμενη ποσότητα επεξεργασμένων τροφών σημαίνει ότι το λίπος και η ζάχαρη αντιστοιχούν στις μισές θερμίδες που παίρνουμε και η κατανάλωση εκλεπτυσμένων δημητριακών έχει αντικαταστήσει αυτή των πλήρων σιτηρών. Έχουν γίνει ρουτίνα και τα σνακς μεταξύ των γευμάτων. Στον αναπτυσσόμενο κόσμο, η τάση προς την αστική ζωή και η δυτικοποιημένη δίαιτα είναι σημαντικοί παράγοντες. Υπάρχουν και πολιτιστικοί παράγοντες στο χώρο εργασίας. Για παράδειγμα, το να είσαι υπέρβαρος είναι ένδειξη υπεροχής και εξουσίας σε χώρες που υπάρχει έλλειψη τροφών. Στην Κίνα, η πολιτική του ενός παιδιού έχει δημιουργήσει μια γενιά «μικρών αυτοκρατόρων», κακομαθημένων από τους γονείς. www.worldheartday.com/ahheartforlife/Obesity.asp

Στις ΗΠΑ, το 28% των ανδρών και το 33% των γυναικών είναι παχύσαρκοι και το 64% των ενηλίκων είναι υπέρβαροι. Τα επίπεδα της παχυσαρκίας ανεβαίνουν ασταμάτητα, όχι μόνο στις ΗΠΑ, αλλά και την Αυστραλία, τον Καναδά και την Ευρώπη.

Στη Νότια Αφρική (στις αστικές περιοχές), το 10% των ανδρών και το 33% των γυναικών είναι παχύσαρκοι.

Στη Βραζιλία (στις αστικές περιοχές), το 8% των ανδρών και το 33% των γυναικών είναι παχύσαρκοι, ποσοστά διπλάσια από πριν 22 χρόνια.

Στο Μεξικό οι κάτοικοι πλέον πίνουν περισσότερο Coca-Cola παρά γάλα. Στην Κίνα εβδομήντα εκατομμύρια άνθρωποι είναι παχύσαρκοι. Στο Πεκίνο, το 20% των παιδιών είναι παχύσαρκα.

...για ένα καλύτερο μέλλον

Στηρίξτε μια κοινότητα στον αναπτυσσόμενο κόσμο για να αναπτύξει τη μελισσοκομία.

9 ΙΟΥΝΙΟΥ

174

...και πρέπει να αντιμετωπιστεί

Αν είστε υπέρβαροι, να ασκήστε όσο μπορείτε περισσότερο, προσέχοντας τη διατροφή σας.

175

10 ΙΟΥΝΙΟΥ

αιχμάλωτοι ΣΤΟ ΓΚΟΥΑΝΤΑΝΑΜΟ

Μπορώ να αναγνωρίσω τις συνθήκες κράτησης των αιχμαλώτων στην αμερικανική βάση του Γκουαντάναμο γιατί έχω πάει εκεί. Όχι στο στρατόπεδο στο νησί της Κούβας, αλλά στο σκοτεινό κελί στη Βηρυτό που είχα για πέντε χρόνια. Στερήθηκαν όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και την επικοινωνία με την οικογένειά μου, δεν είχα επαφή με τον έξω κόσμο. Επειδή κρατήθηκαν σε παρόμοιες συνθήκες, μου προκαλεί φρίκη και απδία ο τρόπος που φερδύμαστε στους αιχμαλώτους – εμείς που αυτοαποκαλούμαστε πολιτισμένοι. Πρόκειται για δικαιοσύνη ή μήπως για εκδίκηση;

- Τέρι Γουέιτ

Οι διεθνείς νόμοι απαιτούν απαγγελία επίσημων κατηγοριών σε όσους κρατούνται, ενημέρωση για τα δικαιώματά τους και άδεια επικοινωνίας με νομικούς. Αυτό δεν γίνεται με τους κρατούμενους στο Γκουαντάναμο. Οι κρατούμενοι στερούνται όλα τα παραπάνω με νομική κάλυψη. Ο νόμος δεν παρέχει το υπόβαθρο για την καταπάτηση των δικαιωμάτων όσων κρατούνται με την ταμπέλα του «μάχιμου εχθρού του έθνους». Η Human Rights Watch υποστηρίζει ότι τρεις κατηγορίες φυλακισμένων στο Γκουαντάναμο θα πρέπει να απελευθερωθούν. Οι στρατιώτες Ταλιμπάν που κρατούνται τώρα που έχει τελειώσει ο πόλεμος των Αμερικανών με το Αφγανιστάν. Εκτός και αν τους απαγγελθούν κατηγορίες για εγκλήματα πολέμου. Οι πολίτες που δεν έχουν σημαντική σχέση με την Αλ Κάιντα ή τους Ταλιμπάν, που δεν θα έπρεπε καν να σταλούν στο Γκουαντάναμο εξ αρχής. Οι ύποπτοι τρομοκρατίας των οποίων η κράτηση δεν είχε τύπο να κάνει με τον πόλεμο στο Αφγανιστάν – έπρεπε να κατηγορηθούν για παράβαση του κοινού ποινικού κώδικα.
www.cageprisoners.com/downloads/why.swf www.reprive.org.uk/en.wikipedia.org/wiki/Camp_X-Ray

Η Διεθνής Αμνηστία υποστηρίζει ότι οι ισχυρισμοί για κακομεταχείριση και αυθαίρετες συλλήψεις αυξάνονται κάθε χρόνο στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ των ΗΠΑ. Νέες κατηγορίες καταφθάνουν κατά των ΗΠΑ και για περιστατικά κατά τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας

...στη φυλακή, αλλά όχι ξεχασμένοι

Βρετανοί πολίτες κρατούνται χωρίς να τους απαγγελθούν επίσημες κατηγορίες. Ενισχύστε και στηρίξτε τα ανθρώπινα δικαιώματα των κρατούμενων.

11 ΙΟΥΝΙΟΥ

176

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ: γράψτε και στείλτε

Αξιότιμοι Δασικοί Υπάλληλοι,

Με προβληματίζουν έντονα τα σχέδια της δασικής υπηρεσίας να αφαιρέσει από τη λίστα με τα υπό εξαφάνιση ζώα τις γκριζες αρκούδες του Γιέλουουσταν. Όσο αναθεωρείτε το πλάνο, σας προτρέπω να επιλέξετε το *Alternative 4*, που θα προστατίψει το άγριο περιβάλλον, θα αποκαταστήσει το υποβαθμισμένο ενδιαίτημα και θα διατηρήσει το φυσικό περιβάλλον κατοικίας στο οικοσύστημα της αρκούδας. Σας παρακαλώ να επιλέξετε το *Alternative 4* και να κάνετε ό,τι είναι δυνατόν για να διασφαλίσετε την προστασία της αρκούδας του Γιέλουουσταν.

Με Εκτίμηση...

Αν νιώθετε άσχημα για κάτι κακό που σχεδιάζεται να γίνει ή ήδη άρχισε να γίνεται, πρέπει να γνωστοποιήσετε τις απόψεις σας σε αυτούς που προκαλούν το πρόβλημα και σε αυτούς που μπορούν να βρουν λύση.

Το να γράψετε επιστολές είναι ένας καλός τρόπος. Δεν είναι ο μόνος. Οι διαδηλώσεις, οι πορείες, οι εκστρατείες δημοσιότητας και η παρασκηνιακή υποστήριξη είναι άλλα πράγματα που μπορείτε να κάνετε. Αλλά μια επιστολή θα περάσει τις απόψεις σας στους άλλους και θα ξεκαθαρίσει τη θέση σας ό,τι ενδιαφέρεστε. Ένα γράμμα μπορεί να μην κάνει μεγάλη διαφορά. Πολλά γράμματα όμως θα δείξουν ότι υπάρχουν πολλοί που νοιάζονται.

Η προστασία των αρκούδων μπορεί να μην είναι και το πάθος σας. Ίσως αυτό που σας νοιάζει να είναι τα αρχαία μνημεία, τα σημεία πολιτιστικής κληρονομιάς, άλλα άγρια ζώα και φυτά, ο αγώνας κατά των εμπορικών κέντρων, κατά των τζιπ κ.ά.
www.globalresponse.org www.actionnetwork.org

Το Δίκτυο Δράσης για τη Γη (*Earth Action Network*) ιδρύθηκε από τον Δρ Μιχαήλ Σινκ Κχάλα, χειροπρακτικό από το Λος Άντζελες. Ήθελε να κάνει κάτι για να βοηθήσει τον πλανήτη και διάβασε σε έναν οδηγό ακτιβιστών ότι μία μόνο επιστολή σε μια κυβέρνηση ή μια εταιρεία αντιπροσώπευε τις απόψεις εκατό ως χιλίων ανθρώπων. Ως αποτέλεσμα, άρχισε να γράφει επιστολές βάσει πληροφοριών που λάμβανε από αναφορές για το περιβάλλον και από δελτία τύπου. Ένας φίλος του είπε ότι ήταν πολλοί εκείνοι που είχαν τις ίδες απόψεις και κάπως έτσι γεννήθηκε το Δίκτυο Δράσης για τη Γη.

3

PgDn

...γνωστοποιήστε τις απόψεις σας

Αν σας απασχολεί κάποιο ζήτημα, γραφτείτε σε κάποιο δίκτυο άμεσων επιστολών στο διαδίκτυο.

177

12 ΙΟΥΝΙΟΥ

αγοράστε από ντόπιους ΦΑΤΕ ΣΕ ΝΤΟΠΙΟΥΣ

Το φαγητό ταξιδεύει όλο και πιο μακριά, συχνά εκατοντάδες ή ακόμα και χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά από τον τόπο παραγωγής στον τόπο κατανάλωσης. Όλο αυτό το ταξίδι μολύνει την ατμόσφαιρα με αέρια του θερμοκηπίου και άλλες ζημιογόνες εκπομπές, ενώ επιβαρύνει και τις εθνικές οδούς με όλα αυτά τα φορτηγά. Υπάρχουν όμως και άλλα προβλήματα:

Η τοπική αλυσίδα τροφίμων εξαφανίζεται γρήγορα. Οι οικογενειακές φάρμες, τα τοπικά σφαγεία, οι μικρές μονάδες παραγωγής, τα τοπικά συστήματα διανομής τροφίμων και τα μικρά μαγαζάκια αντιλαμβάνονται ότι δεν μπορούν πλέον να ανταγωνιστούν την παγκόσμια αγορά του σήμερα.

Η συγκέντρωση της διανομής τροφίμων έχει σημάνει το τέλος της τοπικής διακριτικότητας – οι παραδοσιακές ποι- κιλίες και η αίσθηση ότι ανήκουν στην κοινωνία.

Το χρήμα διαρρέει από την τοπική οικονομία – και εισρέει στους τραπεζικούς λογαριασμούς των μεγάλων πολυεθνικών.

Για όλο αυτό φτάνει κυρίως εμείς. Σαν καταναλωτές πάντα έχουμε επιλογή. Αν διαλέξουμε τα τοπικά προϊόντα, τότε τα ντόπια καταστήματα θα προσπαθούν να έχουν στοκ τέτοιων τοπικών προϊόντων.

www.localfoodworks.org

Οι υπαίθριες αγορές και τα παζάρια είναι αγορές όπου αγρότες, παραγωγοί και καλλιεργητές από την περιοχή πωλούν απευθείας στο κοινό τα αγαθά τους. Όλα τα προϊόντα έχουν μεγαλώσει, ζυμωθεί, ψηθεί, καπνιστεί ή επεξεργαστεί από τον ίδιο τον άνθρωπο που βρίσκεται πίσω από τον πάγκο. Προσφέρουν φρέσκα, διαλεγμένα φρούτα και λαχανικά, αν και όχι πάντα μεγαλωμένα οργανικά. Έχετε και τη δυνατότητα να μιλήσετε μαζί τους.

...ελαττώστε τα χιλιόμετρα που διανύουν τα τρόφιμα

Μερικά πράγματα που μπορείτε να κάνετε:

Να αγοράζετε από ντόπια καταστήματα.

Για όσα προϊόντα δεν καλλιεργούνται στην περιοχή σας (τσάι, μπανάνες, κακάο, καφές) να προτιμάτε εκείνα που εμπορεύονται δίκαια.

Καλλιεργείτε τα δικά σας τρόφιμα με οργανικό τρόπο

Να ζητάτε από την κυβέρνηση να θεσπίσει νόμους για να καταγράφονται ξεκάθαρα τα χιλιόμετρα που διήνυσαν τα τρόφιμα από τη χώρα παρασκευής τους μέχρι το πιάτο σας.

13 ΙΟΥΝΙΟΥ

178

ΜΟΙΡΑΣΤΕΙΤΕ τα αυτοκίνητα

Ο μέσος καθημερινός ταξιδευτής με αυτοκίνητο στην Αγγλία οδηγεί 19 μίλια. Σπάζοντάς το στη μέση, μοιράζοντας το αυτοκίνητο με άλλον, γλυτώνουμε 648 κιλά διοξειδίου του άνθρακα σε διάστημα ενός χρόνου, όσο απορροφούν 216 δέντρα.

- Liftshare

Πηγαίνετε με το αυτοκίνητο στη δουλειά σας; Πηγαίνετε τα παιδιά στο σχολείο με το αυτοκίνητο; Πηγαίνετε για ψώνια; Πηγαίνετε στο γήπεδο; Ταξιδεύετε για δουλειά ή για ψυχαγωγία; Πάμε στοίχημα ότι έχετε κάποιες άδειες θέσεις στο αυτοκίνητο. Άλλοι άνθρωποι όμως θα πηγαίνουν σχεδόν στο ίδιο μέρος, σχεδόν την ίδια ώρα με εσάς και θα μπορούσαν να μοιραστούν το αμάξι μαζί σας. Μπορείτε να τους βρείτε;

Έχει οικονομικό όφελος να μοιραστείτε το κόστος του ταξιδιού. Έχει επίσης και περιβαλλοντικό όφελος, καθώς ουσιαστικά έχουμε ένα αυτοκίνητο λιγότερο στο δρόμο, αν και το καλύτερο θα ήταν να κυκλοφορείτε με τα πόδια ή με ποδήλατο ή και με τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Το διαδίκτυο είναι ένα καλό μέσο για να βρείτε ανθρώπους να μοιραστείτε τη διαδρομή. Μπορείτε ακόμα και να αγοράσετε από κοινού ένα αμάξι με μια ομάδα ανθρώπων.

Τα πλεονεκτήματα ενός μοιρασμένου αυτοκινήτου:

Γλυτώνετε χρήματα – μέχρι και χίλιες λίρες το χρόνο.

Μειώνονται τα αυτοκίνητα στους δρόμους – λιγότερη κίνηση, λιγότερη μόλυνση, περισσότερες θέσεις πάρκινγκ.

Ιδιαίτερα εύχρηστο για ανθρώπους σε αγροτικές περιοχές.

Το ταξίδι γίνεται πιο απολαυστικό, η διαδρομή λιγότερο βαρετή

www.liftshare.org www.liftshare.co.uk/nlsd.asp

www.ecoplan.org/carshare www.carclubs.org.uk

Μερικοί απλοί κανόνες για το μοίρασμα του αυτοκινήτου από το διαδίκτυο:

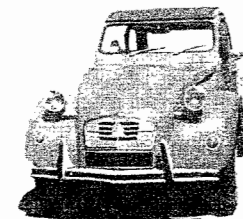
Αποφασίστε αν θέλετε να ταξιδεύετε με άτομα του αντίθετου φύλου.

Αλλάξτε αριθμούς τηλεφώνων.

Γνωρίστε σε δημόσιο χώρο.

Δώστε και σε κάποιον τρίτο τα στοιχεία της διαδρομής σας και του άλλου ατόμου.

Πάρτε τα βασικά μέτρα ασφαλείας, ζητήστε να δείτε το δίπλωμα και την άδεια οδήγησης του οχήματος.

...μειώστε στο μισό τον αντίκτυπο

Την επόμενη φορά που θα θελήσετε να πάτε κάπου και έχει μια θέση διαθέσιμη, μοιραστείτε τη διαδρομή με κάποιον άλλο.

179

Παγκόσμια Ημέρα Μοιράσματος Αυτοκινήτου 14 ΙΟΥΝΙΟΥ

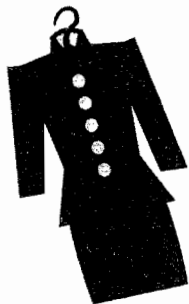
Δωρίστε ΡΟΥΧΑ

Σκεφτείτε να μην είχατε και πολλά χρήματα ή να ήσασταν πολύ φτωχοί. Όλα τα ρούχα που έχετε είναι κουρέλια. Αλλά καταφέρατε να κλείσετε συνέντευξη για δουλειά και θέλετε να δείχνετε ωραίοι. Έχετε πρόβλημα. Δεν έχετε τίποτα καλό να φορέσετε στη συνέντευξη. Μειώνονται οι πιθανότητες να πάρετε τη δουλειά. Αυτό είναι το Catch 22: δεν έχετε ρούχα, δεν βρίσκετε δουλειά, δεν έχετε δουλειά, δεν έχετε χρήματα για ρούχα.

Το Dress for Success είναι μια οργάνωση που αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα. Οι γυναίκες το μαθαίνουν από κυβερνητικές αντιπροσωπείες και άλλους οργανισμούς, όπως άσυλα αστέγων, καταφύγια καταφρονεμένων, υπηρεσίες μεταναστών και προγράμματα εκπαίδευσης. Κάθε πελάτης παίρνει ένα κοστούμι/φόρεμα για τη συνέντευξη και άλλο ένα όταν παίρνουν τη δουλειά. Η οργάνωση βοηθά τις πελάτισσες να χτίσουν μια επιτυχημένη καριέρα.

www.dressforsuccess.org

Μια ιστορία επιτυχίας

Η Νάτσι Λοϋμπιν χρησιμοποίησε μια κληρονομιά πέντε χιλιάδων δολαρίων από τον παππού της για να ξεκινήσει το Dress For Success και να κάνει την ιδέα της πραγματικότητα.

Το Dress For Success παρέχει κοστούμια και φορέματα για συνεντεύξεις, ενέσεις αυτοπεποίθησης και ανάπτυξης καριέρας σε περισσότερες από 45 χιλιάδες γυναίκες σε 73 πόλεις κάθε χρόνο.

Τα περισσότερα παρακλάδια βρίσκονται στις ΗΠΑ, αλλά έχουν αρχίσει να ξεφυτρώνουν και άλλα στην Αγγλία (Λονδίνο και Κάρντιφ), τη Νέα Ζηλανδία και τον Καναδά.

180

...βοηθήστε στο ντύσιμο της επιτυχίας

Το Dress for Success χρειάζεται ρούχα. Δωρίστε καινούργια ή σχεδόν καινούργια ρούχα για το γραφείο ή κατάλληλα για εργασία.

Αν έχετε το χρόνο και τη διάθεση, ξεκινήστε κάτι αντίστοιχο και στην περιοχή σας.

Όσα από τα ρούχα δεν δεχτεί η Dress for Success, χαρίστε τα σε κάποιο φιλανθρωπικό ίδρυμα. Παλιά ρούχα, στολίδια και κοσμήματα που δεν χρησιμοποιείτε πια είναι καλοδεχούμενα εκεί.

15 ΙΟΥΝΙΟΥ

Η ΦΤΩΧΕΙΑ μπορεί να καταπολεμηθεί

Κάποια μέρα τα εγγόνια μας θα πηγαίνουν στο μουσείο για να βλέπουν πώς ήταν η φτώχεια.

– Μοχάμεντ Γιούνους

Ο Μοχάμεντ Γιούνους, τραπεζικός από το Μπαγκλαντές, είχε μια ιδέα για να εξαλειφθεί η φτώχεια. Θα δάνειζε χρήματα σε πραγματικά φτωχούς ανθρώπους, χρησιμοποιώντας μια απλή φόρμουλα. Ο κόσμος θα μάζευε χρήματα τακτικά για μια χρονική περίοδο και έπειτα θα μπορούσαν να πάρουν δάνειο. Κάθε δανειστής θα έμπαινε σε μια ομάδα δανειστών που θα ήταν ομαδικά υπεύθυνοι για το δάνειο. Αυτό θα προκαλούσε πίεση στους δανειζόμενους να αποπληρώσουν το δάνειο και θα καθιστούσε λιγότερο πιθανή την αθέτηση. Δεν θα χρειάζονταν εγγύητρα και ενέχυρα από το δανειζόμενο.

Η Grameen, η οργάνωση που ίδρυσε, δουλεύει τώρα σε 43 χιλιάδες χωριά στο Μπαγκλαντές και δίνει δάνεια σε 2,8 εκατομμύρια δανειζόμενους, 96% των οποίων είναι γυναίκες. Με τα χρόνια, έχει δανείσει περισσότερα από 4 δις δολάρια, από τα οποία τα 3,6 δις έχουν αποπληρωθεί. Το ποσοστό ανάκτησης είναι 99%. Οι δανειζόμενοι έχουν το 93% της τράπεζας. Το υπόλοιπο 7% ανήκει στην κυβέρνηση. Η ιδέα της τράπεζας αυτής οδήγησε στη δημιουργία μιας «βιομηχανίας μικροπιστώσεων» σε όλο τον κόσμο, που δανείζει στους φτωχούς για να ξεφύγουν από τη δύσκολη κατάσταση.

www.yearofmicrocredit.org www.grameen-info.org

www.starttalkingideas.org www.goodgifts.org

Η Αρούμα είναι μια χήρα στην Αιθιοπία που παλεύει να θρέψει την οικογένειά της. Της έδωσαν δάνειο για να πάρει μια γίδα, από την οποία πήρε γάλα για την οικογένεια και όσο περίσσευε το πουλούσε. Γρήγορα η Αρούμα έβγαλε αρκετά χρήματα και αγόρασε μια αγελάδα, η οποία έδινε ακόμα πιο πολύ γάλα και χρήματα. Ήταν πολύ περήφανη, όταν είδε το μεγάλο της γιο να μπαίνει στο πανεπιστήμιο – χωρίς το αρχικό δάνειο θα είχε σταματήσει τα παιδιά της από το σχολείο για να εξοικονομήσει τα χρήματα.

...ένα μικρό δάνειο είναι το πρώτο βήμα

Στηρίξτε κάποιον στον αναπτυσσόμενο κόσμο για να αρχίσει μια μικρή επιχείρηση. Ίσως είναι ταξίτζης, ράφτης, γεωργός, κτηνοτρόφος. Εσείς διαλέγετε – αιχλώς πηγαίνετε στην ιστοσελίδα των Good Gifts.

181

16 ΙΟΥΝΙΟΥ

μεταμορφώστε τις ΑΓΟΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Οι ημι-άνυδρες περιοχές της Αφρικής μετατρέπονται σε ερήμους, εν μέρει κυρίως της κακής διαχείρισης του νερού και του εδάφους. Σε μέρη που ο ηλεκτρισμός δεν υπάρχει, το μόνο καύσιμο για το μαγείρεμα είναι η ξυλεία. Η καθημερινή αναζήτηση ξύλων οδηγεί τους ανθρώπους όλο και περισσότερο εκτός δρόμου, με αποτέλεσμα οι περιοχές να απογυμνώνονται εντελώς από την ήδη ισχνή υπάρχουσα βλάστηση. Μόλις φύγουν τα δέντρα και τα χαμόκλαδα, τίποτα δεν κρατάει πια τα οργανικά υλικά αποσάθρωσης. Η λίγη βροχή που πέφτει γρήγορα εξατμίζεται, το χώμα ξηραίνεται και ο αέρας ολοκληρώνει το σκληνικό. Χρειάζεται προσεκτική διαχείριση του νερού. Σε πολλά μέρη της Αφρικής, η βροχή είναι αρκετά ακανόνιστη. Είναι πολύ πιθανό οι εποχικές βροχές να μην έρθουν καθόλου. Και όταν έρχονται, το νερό είτε διοχετεύεται στα ποτάμια ή καταλήγει γρήγορα στη θάλασσα. Αν μπορούσε να συγκεντρωθεί αυτό το βρόχινο νερό, θα χρησιμοποιούνταν τις περιόδους ξηρασίας για να βοηθήσει τις καλλιέργειες. Θα είχε και θετικό αντίκτυπο στις ζωές των ανθρώπων, καθώς δεν θα ήταν πια αναγκασμένοι να περπατούν χιλιόμετρα για να φτάσουν σε μια πηγή, ενώ και το νερό θα ήταν καθαρότερο.

Μια απάντηση θα ήταν τα «φράγματα άμμου» μικρής κλίμακας, που η οργάνωση Excellent Development κατασκευάζει εδώ και είκοσι χρόνια. Άρχισε το 1984 από τον 18χρονο τότε Σάιμον Μάντρελ και δούλεψε με κοινότητες στην ανατολική Αφρική για την κατασκευή 35 φραγμάτων. Σκοπεύει να τα κάνει εκατό μέχρι το 2010.

www.excellentdevelopment.com www.sahel.org.uk
www.ushopugive.com

Το φράγμα άμμου είναι ένας ενισχυμένος ταμεινένιος τοίχος ύψους 2-4 μέτρων, χτισμένος κατά μήκος της επιφάνειας ενός εποχικού ποταμού. Τοποθετείται ένας σωλήνας στο φράγμα που επεκτείνεται είκοσι μέτρα αντίθετα προς το ρεύμα. Όταν βρέχει, η άμμος κινείται με το ρεύμα και συγκεντρώνεται πίσω από το φράγμα. Παγιδεύει νερό και καθώς εκείνο αρχίζει να ξεχυλίζει, τρέχει μέσα στο σωλήνα πια, για πολύ καιρό αφού η γύρω περιοχή έχει στεγνώσει. Ο σωλήνας μπορεί να παρέχει καθαρό νερό μέχρι και σε 1.200 άτομα, αλλά και στα ζώα και τα χωράφια τους. Παράλληλα, οι ντόπιοι βοηθούν ενεργά στο χτίσιμο του φράγματος.

...βοηθήστε στην κατασκευή ενός φράγματος άμμου

Η Excellent Development συνεργάζεται με την UshopUgive, η οποία προσφέρει κρασιά. Το 25% αυτών που αγοράζετε, πηγαίνει στα φράγματα.

17 ΙΟΥΝΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Καταπολέμησης της Ξηρασίας

182

ΕΠΑΝΑΦΟΡΤΙΣΤΕ τις μπαταρίες

Οι μπαταρίες αποτελούν σημαντικό κομμάτι της ζωής μας, κάτι που δεν σκεφτόμαστε, μέχρι να χρειαστεί να τις αλλάξουμε. Και τότε ακριβώς είναι που πρέπει να το σκεφτούμε, γιατί εγείρεται το ερώτημα τι να τις κάνουμε και με τι να τις αντικαταστήσουμε. Οι περισσότεροι από εμάς τις πετάμε στα σκουπίδια, χωρίς να μας πολυνοιάζει, αλλά πρέπει να συνηθίσουμε να τις ανακυκλώνουμε.

Σχεδόν 22 κιλάδες τόνοι μπαταριών πωλούνται κάθε χρόνο στην Αγγλία και σχεδόν όλες καταλήγουν σε κάποια χωματερή. Πολλές μπαταρίες περιέχουν μερικά βλαβερά συστατικά, όπως το κάδμιο που μπορεί να δηλητηριάσει την ατμόσφαιρα. Επίσης, περιέχουν ψευδάργυρο, που θα μπορούσε να ξαναχρησιμοποιηθεί, αν ανακυκλώναμε τις μπαταρίες. Η χρήση των μπαταριών αυξάνεται, που σημαίνει ότι και τα απορρίμματα μπαταριών μεγαλώνουν και αυξάνουν το πρόβλημα. Η κατάσταση είναι ίδια και σε πολλές άλλες χώρες.

Πολλά παιδικά παιχνίδια περιέχουν μπαταρίες, γι' αυτό και είναι θαυμάσια που ακούμε από τα παιδιά του δυτικού Σόμερσετ να ζητούν να μπουν στα σχολεία τους σημεία συγκέντρωσης άδειων μπαταριών προς ανακύκλωση. Αφού τα ζητούν αυτά, μπορείτε να τα ζητήσετε και εσείς εκεί που μένετε.

www.batteryuniversity.com

Οι διαφορετικοί τύποι ανακυκλώσιμων μπαταριών:

Όξινο μολύβδου – βαριές αλλά φτηνές. Χρησιμοποιούνται σε αυτοκίνητα και εκεί που το βάρος δεν είναι πρόβλημα, όπως στα αναπηρικά καροτσάκια.

Νικελίου, καδμίου – διαρκούν πολύ, αλλά έχουν τοξικά συστατικά. Να τις αποφεύγετε.

Νικελίου, υδριδίου, μετάλλου – χρησιμοποιούνται σε κινητά τηλέφωνα και φορητούς υπολογιστές. Δεν έχουν τοξικά συστατικά. Λιθίου – μεγάλης ενέργειας και μικρού βάρους. Χρησιμοποιούνται τόσο σε φορητούς υπολογιστές όσο και σε κινητά.

Αλκαλικές – φτηνές ανακυκλώσιμες μπαταρίες που χρησιμοποιούνται σε φακούς και άλλες συσκευές.

The League of
Pissed Off Voters

...μην αφήνετε την ενέργεια να πάει χαμένη

Να χρησιμοποιείτε ανακυκλώσιμες μπαταρίες. Ποτέ μην πετάτε τις μπαταρίες που τέλειωσαν στα σκουπίδια. Ανακυκλώστε τις. Ζητήστε να μπει στη δουλειά και στα σχολεία σας ειδικός κάδος συγκέντρωσης μπαταριών.

183

18 ΙΟΥΝΙΟΥ

βάλτε τον εαυτό σας ΣΤΗ ΦΥΛΑΚΗ

Σας παρακαλώ, χρησιμοποιήστε την ελευθερία σας για το δικό μας καλό

- Αν Σανγκ Σόου Κι, αρχηγός της αντιπολίτευσης στη Βιρμανία

Η Βιρμανία κυβερνάται από μια στυγνή δικτατορία, που χρησιμοποιεί δολοφονίες, βασανιστήρια και βιασμούς για να έχει υπο πλήρη έλεγχο τους πολίτες. Το ψευδώνυμό της τα λέει όλα «φυλακή χωρίς σίδερα». Το κυβερνητικό καθεστώς έχει φυλακίσει πάνω από χίλιους πολιτικούς αντιπάλους, 38 εκ των οποίων ήταν εκλεγμένα μέλη του κοινοβουλίου. Εκατομμύρια άτομα έχουν καταδικαστεί σε καταναγκαστικά έργα. Οι συνθήκες διαβίωσης είναι τρομακτικές. Και όμως τα σύνορα παραμένουν κλειστά, κανένας δεν μπορεί να φύγει.

Η Αν Σανγκ Σόου Κι είναι το πρόσωπο της ελπίδας για τους κατοίκους της Βιρμανίας. Είναι ο συνήγορος της δημοκρατίας. Είναι ο μοναδικός νικητής βραβείου Νόμπελ που παραμένει εσώκλειστος στην οικία του. Για δεκαετίες αλόκληρες αγωνίζεται για την απελευθέρωση του λαού της από τη χούντα. Είναι η αρχηγός του Εθνικού Κόμματος για τη Δημοκρατία, είναι η εκλεγμένη ηγέτιδα της Βιρμανίας και όμως κρατείται εσώκλειστη. Σήμερα είναι τα γενέθλια της και καλούμε όλο τον κόσμο, όπου και αν βρίσκονται, να κάνουν πάρτι, γιορτάζοντας τα γενέθλια και γνωστοποιώντας τον αγώνα της.

www.dassk.com www.uscampaignforburma.org

Ο στρατηγός Αν Σανγκ, πατέρας της Σόου Κι, οδήγησε τη χώρα του στον αγώνα για την ανεξαρτησία από τη Βρετανία τη δεκαετία του 1940 και σκοτώθηκε το 1947. Εκείνη σπούδασε στην Οξφόρδη, παντρεύτηκε, έκανε δύο γιους, αλλά γύρισε στη χώρα της το 1988 για να φροντίζει την άρρωστη μητέρα της. Άρχισε να ανακατεύεται ενεργά με την πολιτική και στις εκλογές του 1990, το κόμμα στο οποίο ηγήτο, το Εθνικό Κόμμα για τη Δημοκρατία, πήρε το 80% των ψήφων, αλλά το Εθνικό Συμβούλιο δεν αναγνώρισε το αποτέλεσμα και τη συνέλαβε. Από τότε κρατείται εσώκλειστη στο σπίτι της και απαντώντας απευθύνεται στο κοινό. Έλαβε το Νόμπελ Ειρήνης το 1991.

...αγωνιστείτε για τη Βιρμανία

Μείνετε φυλακισμένοι εσείς και οι φίλοι σας στο σπίτι για να κερδίσετε την προσοχή στο θέμα της Σόου Κι. Πείτε στα μέσα ενημέρωσης που τυχόν φτάσουν εκεί, ποιοι λόγοι σας οδήγησαν στην πράξη αυτή.

Στείλτε κάρτες στη Σόου Κι στο 612 K St., NW Suite #401, Washington DC 20006, USA. Θα φτάσουν στα χέρια της λίγες ημέρες αργότερα.

19 ΙΟΥΝΙΟΥ Γενέθλια της Αν Σανγκ Σόου Κι

184

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ που ζητούν άσυλο

Ο καθένας έχει το δικαίωμα να αποφύγει τη δίωξη στη χώρα του και να ζητήσει άσυλο σε κάποια άλλη. Η αρχή αυτή διασφαλίζεται με αφοσίωση στην Παγκόσμια Διακήρυξη Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (1948) και ενισχύθηκε με τη Συνθήκη της Γενεύης (1951). Πιστεύεται ότι 19 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν αφήσει τις εστίες τους για κάποιο άλλο μέρος της χώρας τους ή και για μια εντελώς άλλη χώρα, επειδή οι συνθήκες εκεί που διέμεναν ήταν ανυπόφορες. Πολλοί έφυγαν από εμπόλεμες περιοχές, αφού υπέστησαν βασανισμούς, βιασμούς και θανάτους συγγενών και φίλων. Αντί να βρουν όμως την οικονομική και προσωπική σταθερότητα που γύρευαν, ήταν άποροι και βασίστηκαν πλήρως στους διεθνείς οργανισμούς.

Μερικοί μεταναστεύουν γιατί δεν μπορούν να βρουν εργασία στη χώρα τους. Εκεί όπου δεν υπάρχει κράτος πρόνοιας, χωρίς δουλειά σημαίνει χωρίς φαγητό. Συχνά μεταναστεύουν παράνομα – κρυμμένοι και ευάλωτοι στην εκμετάλλευση. Μερικοί δίνουν τεράστια ποσά στους λαθρέμπορους για να τους μεταφέρουν πέρα από τα σύνορα και να τους δώσουν άδεια παραμονής, αλλά εκείνοι τους μετατρέπουν σε χρεωμένους σκλάβους και τους αναγκάζουν να δουλεύουν έναντι ελάχιστης αμοιβής. Γυναίκες και κορίτσια φτάνουν στις ξένες χώρες με άλλα όνειρα, αλλά καταλήγουν στην πορνεία. Όσο εντείνεται το πρόβλημα των κλιματικών αλλαγών και μερικές περιοχές καθίστανται ακατοίκητες, το πρόβλημα της μετανάστευσης θα μεγαλώνει και αυτό με τη σειρά του.

www.star-network.org.uk www.forcedmigration.org

www.unhcr.org www.refugee-action.org.uk/

Η Επιτροπή Προσφύγων του ΟΗΕ προσπαθεί να προστατεύσει και να διαφυλάξει το βιοτικό επίπεδο των απανταχού προσφύγων.

Κατανομή προσφύγων και αιτούντων για πολιτικό άσυλο (2004):

Ευρώπη – 5,5 εκατομμύρια.

Ασία, Μέση Ανατολή και Νότια Αφρική – 4,5 εκατομμύρια.

Αφρική (γύρω από τη Σαχάρα) – 4,5 εκατομμύρια.

Αμερική – 2,9 εκατομμύρια.

Νοτιοανατολική Ασία και Ωκεανία – 1,5 εκατομμύρια.

Οι χώρες που δέχτηκαν τους περισσότερους πρόσφυγες αναλογικά με τον πληθυσμό τους ήταν η Αρμενία, το Κογκά, η πρώην Γιουγκοσλαβία, το Τζιμπουτί, η Ζάμπια και η Αγγλία.

...στηρίξτε τους

Κάντε κάτι για να βοηθήσετε τους πρόσφυγες που καταφεύγουν στη χώρα σας. Το ελάχιστο που μπορείτε να κάνετε είναι να γκρεμίσετε τις προκαταλήψεις που συνοδεύουν τους πρόσφυγες παντός είδους.

185

Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων 20 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΗΛΙΑΚΟΣ φούρνος

Πριν από λίγα χρόνια συνειδητοποίησα ότι οι μισοί σχεδόν κάτοικοι του πλανήτη έπρεπε να κάψουν ξύλα ή ξηρή κοπριά για να μαγειρέψουν. Ήταν ένα σοκ για μένα, ιδίως όταν έμαθα για τις βλαβερές συνέπειες της εισπνοής καπνού, αλλά και τις τεράστιες περιβαλλοντικές καταστροφές που επιφέρει η αποψίλωση – για να μην αναφέρουμε και τις πάμπολλες ώρες που χρειάζονται (κυρίως οι γυναίκες) για να μαζέψουν όλα αυτά τα ξύλα ή την κοπριά. Και όμως, πολλοί από αυτούς τους ανθρώπους ζουν κοντά στον ισημερινό, όπου η ηλιοφάνεια είναι διαρκής και δωρεάν. Ως καθηγητής φυσικής και με εμπειρία στη χρήση ενέργειας, ανέπτυξα ένα μέσο μαγειρέματος και καθαρισμού ύδατος με τη χρήση της ηλιακής ενέργειας.

- Στίβεν Τζόουνς, Πανεπιστήμιο Μπρίγκχαμ

Η χρήση ενός ηλιακού φούρνου σε μια περιοχή που ο ήλιος λάμπει συνεχώς και καθημερινά είναι σωστό λαχείο.

Να γιατί ένας τέτοιος φούρνος είναι καλός:

Βοηθά στον περιορισμό της αποψίλωσης και της καταστροφής των δασών.

Γλυτώνει τις γυναίκες από τον κόπο να μαζεύουν τα ξύλα για τη φωτιά.

Δεν υπάρχει μόλυνση από καπνό, αποφεύγονται τα αναπνευστικά προβλήματα.

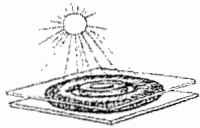
Μειώνονται τα ατυχήματα και οι τραυματισμοί.

Μειώνονται οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο στο μαγείρεμα φαγητών όσο και τον καθαρισμό του νερού.

Είναι απολύτως δωρεάν.

solarcooking.org www.physics.byu.edu/faculty/bergeson/

Υπάρχουν τριών ειδών ηλιακοί φούρνοι:

Φούρνος-κιβώτιο, λειτουργεί σαν μίνι θερμοκήπιο.

Φούρνος-πλαίσιο, κατευθύνει το ηλιακό φως στα αντανakλόμενα πλαίσια διαπέδου της συσκευής.

Παραβολικός φούρνος, συγκεντρώνει μια έντονη ακτίνα ήλιου στον πάτο του δοχείου.

186

...μαγειρέψτε το φαγητό σας δωρεάν

Κατασκευάστε και μόνοι σας έναν ηλιακό φούρνο.

Κάντε πάρτι με τους φίλους σας και δοκιμάστε τα ηλιακά φαγητά.

Αγκαλιάστε την ηλιακή ενέργεια και προωθήστε τη χρήση της.

21 ΙΟΥΝΙΟΥ Θερινό ηλιοστάσιο στο Βόρειο Ημισφαίριο

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ υπερθέρμανση

Το σπίτι μας λιώνει και εμείς είμαστε απαθείς. Η Γη και ο άνθρωπος είναι σε κίνδυνο και υπεύθυνοι είμαστε εμείς. Είναι πια καιρός να ανοίξουμε τα μάτια μας. Ο συναγερμός σήμανε σε όλες τις ηπείρους. Δεν μπορούμε πια να πούμε ότι δεν γνωρίζουμε. Η αλλαγή του κλίματος είναι ακόμη αναστρέψιμη. Βαριά η ευθύνη αυτών που θα αρνηθούν να πολεμήσουν.

- Ζακ Σιράκ, πρώην πρόεδρος της Γαλλίας

Ο Πίτερ Σουίτμαν γράφει: Πριν τρία χρόνια συνάντησα έναν επιτυχημένο δικηγόρο που με ενημέρωσε για τα τεράστια προβλήματα που προκαλούμε με την αλόγιστη κατάχρηση του περιβάλλοντος. Μου είπε ότι η κατάσταση είναι τόσο σοβαρή σαν να επρόκειτο να συγκρουστεί ένας τεράστιος μετεωρίτης με τον πλανήτη μας την εποχή των παιδιών ή των εγγονιών μας. Μίλησα με ανθρώπους και διάβασα βιβλία. Πιστεύω πλέον ότι το σημαντικότερο ζήτημα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα σήμερα είναι η παγκόσμια υπερθέρμανση. Το θέμα δεν είναι η ένταση της υπερθέρμανσης, αλλά η ταχύτητα που συμβαίνει, η οποία θα οδηγήσει σε εξαφάνιση πολλών ειδών, σε μετακινήσεις πληθυσμών, σε καιρικές καταστροφές και σε αύξηση της στάθμης των υδάτων της θάλασσας – αν δεν γίνει κάτι σήμερα.

Αποφάσισα ότι η προσωπική δράση ήταν πολύ σημαντική και ξεκίνησα να φυτεύω δέντρα και να κάνω τη ζωή μου πιο «πράσινη». Αισθάνθηκα όμως ότι πολλοί άνθρωποι γύρω μου δεν είχαν ενημέρωση για το θέμα. Μαζί με τέσσερις φίλους μου δημιουργήσαμε το Ίδρυμα Καταλυτικών Κλιματικών Αλλαγών για να δώσουμε πληροφορίες στον κόσμο για το ζήτημα της υπερθέρμανσης του πλανήτη.

Το πρώτο μας βήμα ήταν να ερευνήσουμε πώς οι ευρωπαϊκές εταιρείες, που υποχρεούνταν να μειώσουν τις εκπομπές διοξειδίου, μπορούσαν να μηνύσουν εταιρείες που λειτουργούσαν εκτός της συνθήκης του Κιότο, δηλαδή αυτές που συμμετέχουν ενεργά στην παγκόσμια αγορά, αλλά εκπέμπουν όσο διοξείδιο θέλουν. Η έρευνά μας πήρε διαστάσεις και συζητήθηκε διεθνώς. Μετά κάναμε ένα σεμινάριο στη Βασιλική Γεωγραφική Εταιρεία όπου καλέσαμε να μιλήσουν οι πιο ενημερωμένοι ειδικοί επί των κλιματολογικών αλλαγών. Πολλοί αποφάσισαν να κάνουν δωρεές χρημάτων και γενικώς είναι έτοιμοι να δράσουν. Όλα έγιναν με την ενέργειά μας και το πάθος μας. Αν έκαναν άλλοι 500 το ίδιο, Μίρπας θα σώζαμε τον κόσμο.

www.ctt.org

www.heatisonline.org

www.climateark.org

www.marklynas.org

187

...πρέπει να αντιστρέψουμε την κατάσταση

Αν πειστήκατε για το μέγεθος του κινδύνου κάντε κάτι. Ξεκινήστε με τους φίλους σας μια εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού.

22 ΙΟΥΝΙΟΥ

ανακυκλώστε το ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΣΑΣ

Ο Μέρλιν Μάθιους ήταν «ειδικός» στο πανεπιστήμιο στο να φτιάχνει τα ποδήλατα των άλλων, έτσι του βγήκε το παρατσούκλι «Δρ Ποδήλατος». Έφτιαχνε τα ποδήλατα και του κερνούσαν τις μπύρες του τις Παρασκευές. Μέχρι που τον πλησίασαν κάποιοι για να τον συμβουλευτούν, προτού ανοίξουν μια βιομηχανία ποδηλάτων στην Αϊτή. Όλο αυτό τον έκανε να καταλάβει ότι υπήρχαν πολλά ποδήλατα εκεί έξω που θα μπορούσε να επιδιορθώσει. Αποφάσισε να βρει έναν τρόπο να μαζέψει παλιά ποδήλατα την Αγγλία και να τα στείλει στην Αϊτή, σκεπτόμενος ότι θα ήταν καλύτερα εκεί, στη λιασκάδα, να φτιάχνει ποδήλατα. Δυστυχώς, συνειδητοποίησε ότι καλύτερα τελικά θα ήταν να παρέμενε στην Αγγλία διαλέγοντας τα ποδήλατα και στέλνοντάς τα στην Αϊτή, στο εργοστάσιο. Έκανε τις επαφές του με το Ινστιτούτο Πολιτικής Μεταφορών και Ανάπτυξης, το Διεθνές Ταμείο Ποδηλασίας και το Bikes Not Bombs στις ΗΠΑ, που είχαν παρόμοιες ιδέες, και αποφάσισε να αρχίσει να στέλνει ποδήλατα στην Αφρική.

Η φιλανθρωπική οργάνωση που δημιούργησε, η Re-Cycle, έχει δωρίσει μέχρι τώρα 14 χιλιάδες ποδήλατα στην Αφρική. Πολλοί άνθρωποι εκεί είναι αναγκασμένοι να περπατούν για ώρες για να βρουν νερό ή να πίνουν στο σχολείο – και μετά να γυρίσουν πίσω. Το ίδρυμα εκπαιδεύει τους ντόπιους να επισκευάζουν και να συντηρούν τα ποδήλατα.

www.re-cycle.org www.bikerecycling.org.uk

www.bikesfortheworld.org www.afribike.org www.ibike.org www.itdp.org www.bikesnotbombs.org

Μπορείτε να προσφέρετε κάτι από αυτά που χρειάζονται οι διεθνείς ποδηλατικές οργανώσεις:

- Αποθηκευτικό χώρο για τα συγκεντρωμένα ποδήλατα.
- Επαφές στη βιομηχανία μεταφοράς εμπορευμάτων για καλύτερες τιμές.
- Κοντέινερς.
- Μεταχειρισμένα ποδήλατα, μέρη και εργαλεία.

...στείλτε το στην Αφρική

δώστε στο παλιό σας ποδήλατο την ευκαιρία να αλλάξει προς το καλύτερο τη ζωή ενός ανθρώπου στην Αφρική. Βγάλτε το από το πατάρι ή την αποθήκη και χρίστε το. Κάποιος θα σας είναι ευγνώμων.

23 ΙΟΥΝΙΟΥ

188

ΒΡΑΔΥΦΑΓΙΑ εδώ και τώρα

Το Κίνημα της Βραδυφαγίας ξεκίνησε το 1988 από τον Κάρλο Πετρίνι, ιταλό δημοσιογράφο και ακτιβιστή. Διαμαρτυρόταν για το άνοιγμα ενός McDonald's στη Ρώμη, το οποίο είδε σαν μέρος μιας παγκόσμιας κουλτούρας γρήγορου φαγητού. Πίστευε ότι ο κόσμος ξεχνούσε τη χαρά και την απόλαυση ενός καλού και χωρίς βιασύνη γεύματος.

Η βιομηχανία του φαγητού απαιτεί μαζική παραγωγή τροφίμων που δείχνουν ωραία (χωρίς να είναι και ωραία) και κρατούν καιρό στο ράφι. Η απόλαυση να τρως αργά ένα ωραίο φαγητό είναι από μόνη της μια μικρή, αλλά σημαντική πολιτική πράξη. Η αικο-γαστρονομία δεν θα σώσει τον κόσμο, αλλά αν μπορέσετε να εφαρμόσετε την πολιτική στο φαγητό σας και να ευχαριστήσετε τη διαδικασία του φαγητού, τότε τα βερνίκια του Βεζούβιου και τα στρείδια του Ντελάγουερ δεν θα είναι τα μόνα που θα ωφεληθούν.

www.slowfood.com

Το Μανιφέστο της Βραδυφαγίας:

Ο αιώνας μας, που άρχισε και αναπτύχθηκε με το έμβλημα του βιομηχανικού πολιτισμού, πρώτα ανακάλυψε τη μηχανή και μετά την έκανε μοντέλο ζωής. Σκλαβωθήκαμε από το χρόνο και κολλήσαμε τον ίδιο ιδό-ζην ταχέως- που διαλύει τις συνήθειές μας, εισβάλλει στα σπίτια μας και μας ωθεί στο γρήγορο φαγητό. Για να είμαστε δίκαιοι του ονόματος Homo Sapiens (= ο άνθρωπος που σκέπτεται) θα πρέπει να ξεφορτωθούμε την ταχύτητα από τη ζωή μας, πριν μας καταστήσει είδος υπό εξαφάνιση.

Οι κατάλληλες δόσεις εγγυημένης ικανοποίησης των αισθήσεων και οι αργές, μακρόχρονες απολαύσεις θα μας προστατεύσουν από τη φθοροποιό επιρροή του όχλου που συγχέει τη φρενίτιδα με την αποδοτικότητα.

Η άμυνά μας ξεκινάει από το τραπέζι μας με τη βραδυφαγία. Ας ανακαλύψουμε εκ νέου τις γεύσεις και τα αρώματα της παραδοσιακής μαγειρικής. Η γρήγορη ζωή έχει αλλάξει τον τρόπο που ζούμε, με άμεσα αποτελέσματα στο περιβάλλον. Η βραδυφαγία είναι λύση που εγγυάται ένα καλύτερο μέλλον. Είναι όμως μια ιδέα που χρειάζεται υποστήριξη για να μετατρέψει την αργή κίνηση σε παγκόσμιο κίνημα, με σήμα το σαλιγκάρι.

...πάρτε το χρόνο σας

Κάντε ένα πάρτι με τους φίλους σας. Αγοράστε τα υλικά, μαγειρέψτε και φάτε όσο πιο αργά μπορείτε.

189

24 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΤΣΕΚΑΡΕΤΕ τις θεωρίες

Αν κάποιος ξόδευε 1,4 δις δολάρια για την προώθηση της κατανάλωσης μήλων – τόσο είναι το ετήσιο ποσό που ξοδεύει η McDonald's σε διαφημίσεις στο ραδιόφωνο, την τηλεόραση και τα φυλλάδια – τότε οι πωλήσεις μήλων θα εκτοξευόνταν στα ύψη. Ξαφνικά θα βλέπατε τον Τζόστιν Τιμπερλέικ στις οθόνες σας να λέει «φιλαράκι, λατρεύω τα μήλα. Να τρώτε και εσείς μήλα, όπως κάνω εγώ, τρέχω και τρώω ένα μηλαράκι».

– **Μόργκαν Σπέρλοκ**

Ο Μόργκαν Σπέρλοκ, ένας 33χρονος παραγωγός ταινιών από τη Νέα Υόρκη, έβλεπε ειδήσεις μαζί με τους δικούς του στη Βιρτζίνια τον Νοέμβριο του 2002, όταν είδε δύο νέους στη Νέα Υόρκη που μίλησαν τη McDonald's κατηγορώντας την ότι ευθύνεται για την παχυσαρκία τους. Αποφάσισε να τσεκάρει τον ισχυρισμό των νέων, ότι η κατανάλωση φαγητών από φαστ φουντ μπορεί να προκαλέσει σημαντικές βλάβες στην υγεία, και κινηματογράφησε τη διαδικασία. Για ένα μήνα έτρωγε μόνο προϊόντα από τα McDonald's: πρωινό, μεσημεριανό και βραδινό. Υπήρχαν τρεις κανόνες:

1. Έπρεπε να φάει κάθε προϊόν από το μενού τουλάχιστον μία φορά.
  2. Μπορούσε να φάει μόνο αυτά που ήταν διαθέσιμα στον πάγκο (όχι ειδικές προσφορές).
  3. Έπρεπε να παραγγείλει και να φάει ένα σούπερ γεύμα, κάθε φορά που το πρότεινε ένας υπάλληλος.
- Θα κατέγραφε την κατάσταση της υγείας του πριν και μετά το εγχείρημα αυτό. Το αποτέλεσμα ήταν το SuperSizeMe, ένα βραβευμένο φιλμ 98 λεπτών. Την πρώτη εβδομάδα πήρε τέσσερα κιλά. Μετά τον πρώτο μήνα πήρε συνολικά έντεκα κιλά. Η κολλητερίνη του ανέβηκε κατά 65 μονάδες και ήταν 33% υψηλότερη από όσο ήταν πριν το πείραμα. Ο γιατρός του επεσήμανε ότι η συγκεκριμένη διαίτα είχε προκαλέσει βλάβες στο σκύλι του. Χρειάστηκαν 14 μήνες για να επανέλθει ο Σπέρλοκ στην αρχική του φυσική κατάσταση.

Η ταινία του Σπέρλοκ προκαλεί τη δύναμη των μεγάλων βιομηχανιών φαστ φουντ που καθορίζουν τι τρώμε. Δεν είναι μόνο τα μενού τους, αλλά και η εμπορική τους επιρροή, ο αντίκτυπος που έχουν στον τρόπο ζωής μας και τη συμπεριφορά μας, που μας οδηγεί στην παχυσαρκία.

...Ξυπνήστε, μην παχαίνετε άλλο

Διαμαρτυρηθείτε για τις διαφημίσεις των φαστ φουντ.

25 ΙΟΥΝΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Στήριξης Θυμάτων Βασανιστηρίων

190

ΤΑ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ είναι ενδημικά

Αν αποτύχουμε να κάνουμε κάτι με τα βασανιστήρια, τα συγχωρούμε.

– **Μάικλ Πάλιν**

Ξυλοδαρμοί, ηλεκτροσόκ, πολύωρες κρατήσεις, πνιγμοί, στέρηση ύπνου, βιασμοί... Η εφευρετικότητα των ανθρώπων να σκέφτονται τρόπους να βασανίζουν τους συνανθρώπους τους είναι αστείρευτη. Το Δωμάτιο 101 ήταν στο όνειρο του Όργουελ στη νουβέλα 1984 το μέρος εκείνο όπου ο καθένας ερχόταν αντιμέτωπος με τον χειρότερό του εφιάλτη. Για τον Γούνιστον Σμιθ, πρωταγωνιστή του βιβλίου, ο εφιάλτης ήταν οι αρουραίοι. Στο Δωμάτιο 101, ο Γούνιστον Σμιθ «ομολόγησε» ότι αγαπούσε τον Μεγάλο Αδερφό, όταν έδεσαν στο πρόσωπό του έναν κουβά με πεινασμένους αρουραίους. Εσείς θα αντέχατε ή θα ομολογούσατε; Σε ποιο σημείο θα σπάγατε;

Τρομακτικές ιστορίες έρχονται στο φως της δημοσιότητας καθημερινά για βασανισμούς ανθρώπων. Μην γυρίζετε την πλάτη. Συχνά οι άνθρωποι περνούν από μια δεύτερη φάση βασανιστηρίων, όταν πρόκειται να διηγηθούν την ιστορία τους. Σαν φόρο τιμής σε όλα αυτά που έχουν περάσει και το κουράγιο τους να σταθούν και να μιλήσουν, το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να τους ακούσουμε.

www.torturecare.org.uk www.omct.org www.wikipedia.org/wiki/torture

Η *Ελίζαμπεθ* είναι μια 21χρονη φοιτήτρια από τη Ζιμπάμπουε. Νωρίς ένα πρωινό, μια ομάδα αντρών εισέβαλε στο σπίτι της. Της πέρασαν μια κουκούλα στο κεφάλι και την πήραν μακριά, την κράτησαν δύο ημέρες, την ξυλοκόπησαν και τη βασάν, ανακρίνοντάς της για τα πολιτικά της φρονήματα. Είχε συμμετάσχει σε μια συγκέντρωση νέων κατά της κυβέρνησης.

Ο Έντινιν από το Καμερούν ήταν δεκαπέντε ετών όταν συνελήφθη να διαδηλώνει κατά της κατάργησης του αγγλοσαξονικού συστήματος εκπαίδευσης. Τον κράτησαν τρεις ημέρες, τον έδεσαν, τον κλωτσούσαν και τον μαστίγωναν με μια ζώνη. Ο Έντινιν, αποφασισμένος, ίδρυσε το Φοιτητικό Κοινοβούλιο. Οι πανεπιστημιακές αρχές τον θώρησαν διαφωνούντα και δεν του επέτρεψαν να κάνει μεταπτυχιακό. Σε μια άλλη διαδήλωση, παραστρατιωτικοί τον χτύπησαν στο κεφάλι και πλέον είναι κωφός από το ένα αυτί του.

...κάντε κάτι για όλα αυτά

Υποστηρίξτε οικονομικά το Ιατρικό Ίδρυμα για την Φροντίδα Θυμάτων Βασανισμού, το οποίο βοηθάει κάθε χρόνο περίπου 3 χιλιάδες άτομα, προσφέροντας θεραπεία και ψυχολογική στήριξη.

191

26 ΙΟΥΝΙΟΥ

αρχίστε το δικό σας ΣΧΟΛΕΙΟ

Αν σκέφτεσαι για ένα χρόνο, φύτεψε ρύζι. Αν σκέφτεσαι για δέκα χρόνια, φύτεψε δέντρα. Αν σκέφτεσαι για εκατό χρόνια, τότε «φύτεψε» σχολεία.

- κινεζική παροιμία

Μόλις 37 από τις 155 αναπτυσσόμενες χώρες διαθέτουν βασικό εκπαιδευτικό σύστημα και έχουν καταφέρει να γράψουν όλα τα παιδιά της σχολικής ηλικίας σε ένα σχολείο και να τα κρατήσουν εκεί μέχρι να λάβουν τη στοιχειώδη εκπαίδευση. Αυτό βοηθάει στο Στάχο 3 της Ανάπτυξης του Μιλένιουμ: να διασφαλιστεί ότι μέχρι το 2015, τα παιδιά, αγόρια και κορίτσια σε ολόκληρο τον κόσμο, θα ολοκληρώνουν τη στοιχειώδη, βασική εκπαίδευση. Άλλες 32 χώρες είναι πιθανό να το καταφέρουν μέχρι το 2015. Αλλά σε άλλες 70 χώρες πρέπει να γίνουν ακόμα πολλά.

Η Αιθιοπία είναι μια χώρα που ακόμη προσπαθεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Σχεδόν τα 2/3 των Αιθιοπών δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση. Αλλά με το μισό πληθυσμό της χώρας να είναι κάτω των δεκαπέντε, υπάρχει η δυνατότητα να αλλάξουν τα πράγματα. Το δημοτικό σχολείο είναι δωρεάν και, υποθετικά, είναι υποχρεωτικό, αλλά λιγότερα από τα μισά παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο, ενώ μόλις ένα στα δέκα φτάνει μέχρι και την όγδοη τάξη. Είναι, επίσης, σύνθηρες το φαινόμενο να υπάρχουν στην τάξη μέχρι και εκατό παιδιά, γεγονός που καθιστά τη διδασκαλία πραγματικά δύσκολη.

Ο Ασφάου Γεμίρου πιστεύει ότι η μόρφωση είναι το μόνο μέσο των φτωχών να ζήσουν μια καλύτερη ζωή. Όταν ήταν ακόμη 14 ετών, έφτιαξε ένα υπαίθριο σχολείο για τα άστεγα παιδιά του δρόμου, κάτω από μια βελονιδιά. Ήταν τότε 1957. Τέσσερα χρόνια αργότερα έκτισε το Σχολείο Ασέρε Χαγιαριάτ για δύο χιλιάδες παιδιά. Το 1972 άνοιξε το Σχολείο Μόγια για, επίσης, δύο χιλιάδες παιδιά. Και τα δύο ήταν δωρεάν.

www.asrahawariat.org.uk eol.habari.co.tz/st-jude.htm

Μετά το πανεπιστήμιο, η Γκέμα Σίσα από την Αυστραλία, ταξίδεψε στην Ουγκάντα για να διδάξει για τρία χρόνια. Με την επιστροφή της, η Γκέμα άρχισε να μαζεύει δέκα δολάρια κάθε μέρα για να υποστηρίξει τα παιδιά που είχε γνωρίσει. Γρήγορα η οικογένειά και οι φίλοι της άρχισαν να κάνουν το ίδιο. Ήταν η αρχή που οδήγησε στο κτίσιμο της σχολής St. Jude's κοντά στην Αρούσα της Τανζανίας.

...μία τάξη τη φορά

Πηγαίνετε στην Αφρική, βοηθήστε στο άνοιγμα ενός σχολείου.

27 ΙΟΥΝΙΟΥ

192

ΥΠΕΥΘΥΝΟ ταξίδι

Το υπεύθυνο ταξίδι δεν βλέπει το περιβάλλον και βελτιώνει το βιοτικό επίπεδο των ντόπιων. Με το να είστε υπεύθυνοι ταξιδιώτες ίσως αποκομίσετε κάτι παραπάνω από τα ταξίδια σας.

Ακολουθούν μερικές προτάσεις για το πώς να προσεγγίσετε ένα ταξίδι σε μια ξένη χώρα με τέτοιο τρόπο που να σεβαστείτε τη χώρα, αλλά και τους κατοίκους της.

Διαβάστε λίγο για τη χώρα που θα επισκεφτείτε. Το καλωσόρισμα θα είναι εντονότερο, αν πείτε και μια δυο κουβέντες στη γλώσσα τους.

Να σκέφτεστε ταπεινά προτού κλείσετε δωμάτια. Να προτιμάτε μικρά ενοικιαζόμενα δωμάτια ή χώρους που ανήκουν σε ντόπιες οικογένειες.

Να ταξιδεύετε σαν τον Γκάντι, με λίγα ρούχα, ανοικτά μάτια και καθαρό μυαλό.

Βοηθήστε την τοπική οικονομία, αγοράζοντας τοπικά αγαθά.

Να αναγνωρίζετε τις πολιτιστικές διαφορές. Ο κόσμος εκεί μπορεί να έχει διαφορετική αντίληψη για το χρόνο και να κινούνται σε διαφορετικούς ρυθμούς. Είναι απλώς διαφορετικοί. Σεβαστείτε την κουλτούρα και τις παραδόσεις τους.

Μάθετε να κάνετε ερωτήσεις και δείτε τον κόσμο μέσα από τα μάτια των άλλων.

Να χρησιμοποιείτε τα μέσα μαζικής μεταφοράς ή και ποδήλατο, όπου μπορείτε. Θα γνωρίσετε καλύτερα τους ντόπιους.

www.responsibletravel.com www.uneptie.org/pc/tourism/sust-tourism/home.htm

...οδηγός καλής τουριστικής συμπεριφοράς

Την επόμενη φορά, ταξιδέψτε πιο υπεύθυνα. Άλλωστε, γιατί να κάνετε διαφορετικά;

193

28 ΙΟΥΝΙΟΥ

μερικές ακόμα ΩΡΑΙΕΣ ΙΔΕΕΣ

Στη σύνθεση του βιβλίου αυτού, προτείνουμε στον κόσμο να μας πει τις ιδέες του για το πώς να αλλάξουμε τον κόσμο μας. Αυτές είναι μερικές από τις ιδέες που λάβαμε, αλλά δεν είχαμε το χώρο να τις αφιερώσουμε τη δική τους σελίδα.

Εκστρατεία για να δοθούν ξανά σε χρήση ακατοίκητα σπίτια. Σκεφτείτε πόσοι τα έχουν ανάγκη.

Οργανώστε ένα καρναβάλι για να διώξετε το ρατσισμό για πάντα από την κοινωνία. Γιορτάστε τη διαφορετικότητα του καθενός στη γειτονιά σας.

Κάντε μια «σκουπιδοβόλα». Περιπατήστε με την παρέα σας σε ένα δρόμο ή μια παραλία και μαζέψτε όλα τα σκουπίδια από κάτω. Φορέστε γάντια.

Κάντε ένα πανό για να γνωστοποιήσετε τον αγώνα σας. Κρεμάστε το κάπου να φαίνεται.

Γίνετε φίλοι με κάποιον ηλικιωμένο. Πιείτε ένα τσαγάκι μαζί τους, κάντε τους τα ψώνια, φροντίστε τον κήπο τους. Μοιραστείτε τις εμπειρίες και τις ιστορίες τους.

Κάντε ένα πάρτι ανταλλαγής. Ο καθένας φέρνει δέκα πράγματα που δεν θέλει και φεύγει με άλλα δέκα που θα βρει εκεί.

Πείστε τους συναδέλφους σας στη δουλειά να μην εκτυπώνουν τα ηλεκτρονικά μηνύματά τους. Θα γλυτώσετε 40% του χαρτιού.

Οργανώστε μια συνάντηση «ονείρου», όπου ο καθένας θα λέει τις ιδέες του.

www.365act.com

...σκεφτείτε πράγματα

Διαλέξτε κάτι από τα παραπάνω και κάντε το πραγματικότητα. Σκεφτείτε κάτι καλό και στείλτε το μας.

29 ΙΟΥΝΙΟΥ

194

ΕΞΑΓΝΙΣΜΟΣ του νερού

Το ανθρώπινο δικαίωμα στο νερό επιτρέπει σε όλους να έχουν πρόσβαση σε επαρκές, ασφαλές και οικονομικά ανεκτό νερό για προσωπική και οικιακή χρήση.

– Το Δικαίωμα στο Νερό, 2002

Περίπου 1,1 δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές, πόσιμο νερό – τουλάχιστον το 1/3 του πληθυσμού των αναπτυσσόμενων χωρών. Τα 2/3 των ανθρώπων αυτών ζουν στην Ασία. Σε περιοχές της Αφρικής γύρω από τη Σαχάρα, το 43% του πληθυσμού δεν έχει πρόσβαση σε ασφαλή παροχή νερού. Αυτή η έλλειψη νερού σε συνδυασμό με τις ακατάλληλες εγκαταστάσεις υγιεινής, προκαλεί σοβαρά προβλήματα στην υγεία. Οι κυριότεροι κίνδυνοι είναι η χολέρα και η διάρροια, που μαζί σκοτώνουν 1,8 εκατομμύρια ανθρώπους κάθε χρόνο, το 90% των οποίων είναι παιδιά κάτω των πέντε ετών.

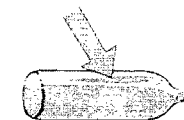
Ένας από τους Στόχους του Μιλένιουμ του ΟΗΕ είναι να μειώσει στο μισό, μέχρι το 2015, το ποσοστό των ανθρώπων που δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό, πόσιμο νερό. Τα Ηνωμένα Έθνη όρισαν τη δεκαετία 2005-2015 ως Διεθνή Δεκαετία Δράσης, για να συγκεντρωθούν οι δυνάμεις και η προσοχή του κόσμου στο ζήτημα του νερού, με το σύνθημα «Νερό για τη Ζωή».

Υπάρχει μια απλή και πρακτική τεχνολογία καθαρισμού του νερού σε έκτακτες περιπτώσεις (όπως την περίοδο μετά το τσουνάμι), αλλά και για καθημερινή χρήση. Λέγεται SODIS και έχει να κάνει με την ηλιακή απολύμανση. Προωθείται από τα ιδρύματα Fundación Sodis και Solaqua Foundation, το πρώτο στη Λατινική Αμερική και το δεύτερο σε άλλα μέρη του κόσμου. Το SODIS είναι μια εναλλακτική πρόταση έναντι του βρασμού του νερού (που χρειάζεται καυσόξυλο) και της χλωρίωσης (που χρειάζεται χημικά και επηρεάζει τη γεύση του νερού).

www.sodis.ch www.unesco.org/water

Πώς δουλεύει το Sodis

Πάρτε ένα πλαστικό μπουκαλάκι νερού. Γεμίστε το κατά τα 3/4 με νερό από κάποια πηγή (ποτάμι, ρυάκι). Το νερό να μην έχει λάσπες. Ανακινήστε το για να αεριστεί – το οξυγόνο βοηθάει στον καθαρισμό. Έπειτα γεμίστε το εντελώς, βιδώστε το καπάκι και τοποθετήστε το μπουκάλι στην οροφή του σπιτιού. Η ζέση και η ακτινοβολία UV-A θα καταστρέψουν τους μικροοργανισμούς. Γεμίστε ένα ποτήρι και στην υγεία σας!

...κάν' το μόνος σου

Δοκιμάστε τη διαδικασία Sodis και μόνι σας.

195

30 ΙΟΥΝΙΟΥ

αρχίστε μια επαγγελματική ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Το 1844, 28 τεχνίτες στο Ρότσαντεϊλ έβαλαν τα χρήματά τους και άνοιξαν ένα κατάστημα, το οποίο πουλούσε βασικά αγαθά, όπως αλεύρι, βούτυρο, ζάχαρη και κεριά. Αυτοί οι πρωτοπόροι του Ρότσαντεϊλ, ο Μάιλς Άσγουορθ, ο Τζον Μπεντ, ο Τζέιμς Μπάμφορντ και άλλοι, ήταν οι ιδρυτές του συνεταιριστικού κινήματος. Ήθελαν να πετύχουν δίκαιες τιμές για τα απαραίτητα αγαθά που χρειάζονταν και ήθελαν να διασφαλίσουν ότι τα προϊόντα που αγόραζαν δεν ήταν νοθευμένα, κάτι κοινό εκείνη την εποχή.

Οι συνεταιρισμοί έχουν να κάνουν με ανθρώπους που εργάζονται μαζί, χρησιμοποιώντας οικονομία κλίμακας για να επιτύχουν κέρδη. Οι συνεταιρισμοί ανήκουν σε μέλη που ελέγχουν την πρακτική του εμπορίου και τη διανομή των όποιων κερδών (ως μέρισμα) και λειτουργούν δημοκρατικά, ένα μέλος μία ψήφος. Σήμερα υπάρχουν παραγωγικοί συνεταιρισμοί, καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, ενώσεις πίστωσης, φιλανθρωπικοί συνεταιρισμοί, στεγαστικοί συνεταιρισμοί, μέχρι και συνεταιρισμοί νταντάδων για μικρά παιδιά. Αυτοί οι συνεταιρισμοί μπορεί να είναι επίσημα θεωρημένοι από το πρωταδικείο ή και ανεπίσημοι.

www.cooponline.coop www.wisc.edu/uwcc/ici

www.amul.com www.nddb.org

Συνεταιρισμοί γάλακτος στην Ινδία

Ο Δρ Βεργκέζε Κουρίν είναι γνωστός σαν ο «πατέρας της λευκής επανάστασης» στην Ινδία. Ξεκίνησε μια μονάδα επεξεργασίας γάλακτος, τόσο μικρή που οι παραγωγοί μπορούσαν να πετύχουν καλές τιμές για το γάλα τους. Αυτή η μονάδα είναι η σημερινή Amul που συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και πωλεί πέντε εκατομμύρια λίτρα γάλακτος ημερησίως εξ' ονόματος 2,36 εκατομμυρίων παραγωγών. Το Εθνικό Συμβούλιο Ανάπτυξης της Γαλακτοκομίας βασίστηκε στις αρχές συνεργατικότητας του Κουρίν, ενώ ο Δρ Κουρίν με αυτό τον τρόπο έχει αλλάξει τον αγροτικό τρόπο ζωής σε όλη την Ινδία.

...άνθρωποι που εργάζονται μαζί

Ξεκινήστε τον δικό σας συνεταιρισμό. Χρειάζονται τρία άτομα. Αποφασίστε με τι θέλετε να ασχοληθείτε. Να μερικές ιδέες: Συνεταιρισμός ζώων – κάθε άτομο από εσάς βγάζει βόλτα τα κατοικίδια άλλων.

Συνεταιρισμός τροφίμων – καθένας από εσάς πηγαίνει μία φορά την εβδομάδα στο παζάρι και αγοράζει φρέσκα φρούτα και λαχανικά.

Βάλτε τους δικούς σας κανόνες.

1 ΙΟΥΛΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Συνεταιρισμών

195

ΤΡΕΛΑ ΜΟΥ και καμάρι μου

Το Mad Pride δημιουργήθηκε το 1997 και αποτελείται από πρώην τροφίμους ψυχιατρείων και άλλους «σώφρονες». Αποδισσμένοι από την ταμπέλα του τρελού, εκνευρισμένοι με το κοινωνικό στίγμα και τη νομοθετική αδιαφορία, αγωνιζόμαστε για επείγοντα ζητήματα, ρισκάροντας το λαιμό μας, αλλά και την οργή των τρελογιατρών μας.

– Ιστοσελίδα του Mad Pride

Πρώτα ήταν το Black Pride, μετά ήρθε το Gay Pride και τώρα έσκασε μύτη και το Mad Pride. Όλα αυτά έχουν να κάνουν με τη διαφορετικότητα των ανθρώπων και τον αγώνα τους για δικαιοσύνη και ισότητα.

Το Mindfreedom βρίσκεται στο επίκεντρο του κινήματος απελευθέρωσης των ψυχικά ασθενών. Έχουν ανακηρύξει τον Ιούλιο ως Μήνα Υπερηφάνιας των Τρελών, όταν και οργανώνονται διάφορες εκδηλώσεις σε Καναδά, Γαλλία, Αγγλία και ΗΠΑ για να προωθήσουν τον αυτοπροσδιορισμό αυτών που καταδικάστηκαν σαν «τρελοί», αλλά και για να τονίσουν τις καταχρήσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων των αθρόων που είχαν ψυχιατρικά προβλήματα.

Το Mindfreedom αγωνίζεται για να μπει ένα τέλος στο αναγκαστικό ηλεκτροσόκ και την ακούσια φαρμακευτική αγωγή. Είναι η φωνή των ψυχικά διαταραγμένων ανθρώπων σχετικά με τη διαμόρφωση της θεραπείας τους και των υπηρεσιών που τους παρέχονται. Αναφέρει τις προφορικές ιστορίες αυτών που «συνήλθαν», έτσι ώστε να βοηθηθούν και άλλοι, αλλά και για να πηχίσει η σάλπιγγα της αλλαγής.

Για το Μήνα Υπερηφάνιας των Τρελών το 2005, οι ακτιβιστές έσπρωξαν ένα κρεβάτι ψυχιατρείου από το Μπράντφορντ μέχρι το Μάντσεστερ, απόσταση πενήντα χιλιομέτρων. Ένα μανεκέν ήταν δεμένο με ζουρλομανδύα και λουριά στο κρεβάτι, για να τονίσουν τις κακουχίες που περνούν οι ψυχικά ασθενείς.

www.madpride.org.uk www.mindfreedom.org

www.madnotbad.com www.mentalhealth.org.uk

Σύμφωνα με το Ίδρυμα Ψυχικής Υγείας:

Μία στις πέντε γυναίκες και ένας στους επτά άνδρες έχουν κάποιο ψυχικό πρόβλημα (κυρίως άγχος, κατάθλιψη, κάποια φοβία ή επιθέσεις πανικού).

Ένας στους εκατό θα υποφέρει από μανιοκατάθλιψη ή σχιζοφρένεια.

...τρελοί, αλλά ωραίοι

Μην τρελαίνεστε. Μειώστε το άγχος στη ζωή σας. Κατανοήστε αυτούς που έχουν κάποια ψυχική ασθένεια. Διαβάστε γι' αυτούς στις παραπάνω ιστοσελίδες.

197

Ο Ιούλιος είναι Μήνας Υπερηφάνιας των Τρελών **2 ΙΟΥΛΙΟΥ**

«βομβαρδίστε» ΤΟ ΛΟΜΠΙ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ

Υπάρχουν 639 εκατομμύρια όπλα στον κόσμο. Κάθε χρόνο κατασκευάζονται 16 δισεκατομμύρια σφαίρες – δύο σφαίρες για κάθε άνθρωπο στον πλανήτη. Κάθε χρόνο σχεδόν μισό εκατομμύριο άνθρωποι, γυναίκες και παιδιά σκοτώνονται από χρήση όπλων – ένα άτομο κάθε λεπτό, κάθε ημέρα, κάθε χρόνο. Τα όπλα είναι το καύσιμο των συγκρούσεων, της κρατικής καταπίεσης, των εγκλημάτων, της βίας στο σπίτι, των σαφών στα σχολεία, αλλά και των ατυχημάτων. Αν συνεχίσουν να διαδίδονται ακόμα περισσότερες ζωές θα χαθούν και θα σημειωθούν επιπλέον παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η πρώτη εβδομάδα του Ιουλίου είναι η ετήσια Παγκόσμια Εβδομάδα Δράσης και Ελέγχου των Όπλων. Η εβδομάδα κορυφώνεται με τη Διεθνή Ημέρα Καταστροφής Όπλων, κατά την οποία καταστρέφονται όπλα δημοσίως σε όλο τον κόσμο. Το 2004, 5.137 όπλα καταστράφηκαν δημόσια στο Τόγκο, ενώ στην Αγγλία, που είναι σφικτότερα τα πράγματα, ένας οδοστρωτήρας τσαλαπάτησε 300 ομοιώματα όπλων για να τανιστεί το ζήτημα.

www.controlarms.org www.brandonsarms.org

Η μάχη του Μπράντον να σώσει ζωές

Όταν ήταν επτά ετών, ο Μπράντον Μόξφιλντ πυροβολήθηκε στο πρόσωπο, καθώς έπαιζε με φίλους στο σπίτι, και έμεινε παράλυτος. Κάποιος άκουσε ένα θόρυβο απ έξω και άρχισε να γεμίζει ένα όπλο, το οποίο εκπινοκρότησε κατά λάθος. Το όπλο, που είχε κατασκευαστεί από την εταιρεία Bryco Arms, είχε ένα ελαττωματικό μηχανισμό στην ασφαλεία. Ο Μπράντον μίλησε την εταιρεία Bryco Arms και αποζημιώθηκε με 24 εκατομμύρια δολάρια για τις βλάβες που του προκάλεσαν. Η εταιρεία, ωστόσο, δήλωσε πτώχευση και πήρε άδεια από το δικαστήριο για να πουλήσει τα περιουσιακά της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του εργοστασίου παραγωγής στο Λος Άντζελες, του εξοπλισμού και ενός στοκ 75 χιλιάδων ασυναρμολογητών όπλων. Ο διευθυντής της εταιρείας έδωσε στον Μπράντον μόλις 150 χιλιάδες δολάρια. Το δικαστήριο ζήτησε να καταβληθεί και το υπόλοιπο ποσό εντός είκοσι ημερών. Ο Μπράντον, 17 ετών πια, συγκέντρωσε 505 χιλιάδες δολάρια και υπέβαλε μια προσφορά, αποφασισμένος «να λιώσει όλα τα όπλα και να τα διώξει από τους δρόμους, μακριά από τα παιδιά». Δυστυχώς ο διευθυντής της εταιρείας έκανε προσφορά 510 χιλιάδων δολαρίων και η πρόταση του Μπράντον παρέμεινε άνευρη.

...για έναν πιο ασφαλή κόσμο

Κάντε κάτι για να υπάρξει έλεγχος στα όπλα. Υπογράψτε την έκκληση της Million Faces. Σταματήστε το εμπόριο του τρόμου. Όχι άλλα όπλα.

3 ΙΟΥΛΙΟΥ Παγκόσμια Εβδομάδα Δράσης Ελέγχου των Όπλων

199

ΜΠΟΪΚΟΤΑΡΕΤΕ ΤΙΣ ΗΠΑ

Τα κρατικά μποϊκοτάζ χτυπούν εκεί που πονάει περισσότερο – απειλώντας τα οικονομικά συμφέροντα μιας χώρας και, επομένως, προκαλώντας αλλαγές. Το πιο επιτυχημένο κρατικό μποϊκοτάζ ήταν η εκστρατεία κατά του καθεστώτος της λευκής μειονότητας της Νότιας Αφρικής.

Οι ΗΠΑ είναι το πιο ισχυρό κράτος στον κόσμο. Οι αποφάσεις που παίρνονται στην Ουάσινγκτον έχουν παγκόσμιο αντίκτυπο. Αντί όμως να χρησιμοποιούν το στάτους της υπερδύναμης για το καλό της ανθρωπότητας, οι ΗΠΑ καταχρώνται την οικονομική, πολιτική και στρατιωτική δύναμη – γεγονός που ζημιώνει όλη τη διεθνή κοινότητα, μαζί και τους αμερικανούς πολίτες. Η κυβέρνηση των ΗΠΑ έχει εισβάλει σε ανεξάρτητα έθνη και έχει καταπατήσει συνθήκες διεθνούς εμπορίου και ελέγχου οπλικών συστημάτων. Ενώ επιπλήττει δημόσια όλους τους άλλους για χρήση όπλων μαζικής καταστροφής, έχει τεράστιο πυρηνικό οπλοστάσιο. Οι ΗΠΑ αρνούνται να επικυρώσουν τη Συμφωνία του Κιότο για την παγκόσμια υπερθέρμανση και έχουν αρνηθεί στο Διεθνές Δικαστήριο να ελέγξει τη χώρα για φαινόμενα βασανισμών και παράνομων κρατήσεων.

Η πολιτική και στρατιωτική δύναμη των ΗΠΑ πηγάζει από την οικονομική της υπεροχή. Οι ΗΠΑ στηρίζονται στο διεθνές εμπόριο για να διατηρήσουν τον πλούτο τους. Πρέπει να πουλάν τα αγαθά και τις υπηρεσίες τους στο εξωτερικό για να διατηρούν την αφθονία που αιμοδοτεί την παγκόσμια πολιτική και στρατιωτική ηγεμονία. Κανένας δεν μας αναγκάζει να αγοράζουμε αμερικανικά προϊόντα. Οι πολίτες του κόσμου, μαζί και οι Αμερικανοί, μπορούν να αξιοποιήσουν την καταναλωτική τους δύναμη για να αλλάξουν την πολιτική των ΗΠΑ και να διαμορφώσουν έναν πιο δίκαιο και ειρηνικό κόσμο. Αν ο κόσμος έπαυε να αγοράζει αμερικανικά προϊόντα, τα κέρδη των εταιρειών θα έπεφταν. Τότε η κυβέρνηση των ΗΠΑ θα δεχόταν τεράστιες πιέσεις να αλλάξει πολιτική και συμπεριφορά.

Η γλώσσα που καταλαβαίνει καλύτερα η κυβέρνηση των ΗΠΑ είναι το χρήμα. Για να αντισταθούμε στην κυριαρχία της, πρέπει να χτυπήσουμε εκεί που πονάει περισσότερο – στην τσέπη τους. Μποϊκοτάρτε όλοι τα αμερικανικά προϊόντα.

www.boycottusa.org

www.boycottmadeinchina.org

www.ethicalconsumer.org

...μην αγοράζετε προϊόντα από τις ΗΠΑ

Υποσχεθείτε το, ανήμερα της επετείου της ανεξαρτησίας τους.

199

Ημέρα Ανεξαρτησίας των ΗΠΑ 4 ΙΟΥΛΙΟΥ

Δείτε με άλλο μάτι τα ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Τα διάφορα φεστιβάλ ή τα σχολικά καλοκαιρινά πανηγύρια είναι τα ίδια και τα ίδια κάθε χρόνο. Τρομπάλες, τατουάζ χένας, ηλεκτρονικά, μαντέψτε το βάρος της τούρτας... Δεν είναι ανάγκη να είναι έτσι όμως. Σίγουρα μπορούμε να κάνουμε κάτι διαφορετικό. Τι θα λέγατε να δοκιμάζαμε κάποια από τις ιδέες που σκέφτηκαν μερικά από τα πιο δημιουργικά μυαλά της χώρας; Κάθε χρόνο το Μουσείο Βικτόρια και Άλμπερτ διοργανώνει ένα φεστιβάλ όπου καλλιτέχνες και δημιουργοί έχουν τον δικό τους πάγκο και προσπαθούν να βγάλουν όσα περισσότερα χρήματα μπορούν. Αυτοί είναι μερικοί από τους πάγκους που στήθηκαν το 2005, όλοι αποκλίνουν από αυτά που θα δείτε σε κάποιο κλασικό, μπανάλ πανηγύρι:

Πορτρέτα από ψωμί: με φυστικοβούτυρο και σοκολάτα σε φέτες ψωμιού.

Η μεγαλύτερη ταιχλόφουσκα: κάντε τη μεγαλύτερη ταιχλόφουσκα και βιντεοσκοπηθείτε. Τα βίντεο μοντάρνται και μπαίνει μουσική.

Φουσκομαχίες: δύο παίκτες ανταγωνίζονται ποιος θα σκάσει γρηγορότερα τις φούσκες που είναι μπροστά του.

Το τυχερό νύχι: βάλτε τα χέρια σας σε δύο εσοχές στον πάγκο και καλλιτέχνες βαφής νυχιών θα ζωγραφίσουν τα νύχια σας με χρώμα και χιούμορ.

Άρπαξέ το: ένα διασκεδαστικό παιχνίδι στο οποίο κατευθύνεις έναν γερανό να πιάνει διάφορα δωράκια. Ποτέ δεν πιάνει, μάλλον. Στην παραλλαγή αυτή, ο γερανός είναι ανθρώπινο χέρι που ανταποκρίνεται στις οδηγίες του μοχλού.

Γεωδαιτικός τροίλος: κάντε το με ένα συρραπτικό και τριάντα κάρτες.

Αεροπλανάκια από χαρτί: φτιάξτε το δικό σας αεροπλανάκι και δείτε πόσο μακριά ή πόσο ψηλά θα πετάξει με τον λαστιχένιο καταπέλτη.

www.scarletprojects.com www.vam.ac.uk/activ_events.do_online/index.html

Το πρόγραμμα φιλανθρωπίας Charity Projects δημιουργήθηκε από την Τζέιν Τιούσον τη δεκαετία του 1980 για να μαζέψει χρήματα για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Μια από τις πρώτες εκδηλώσεις ήταν το φεστιβάλ Nether Wallor. Χωρίς να το γνωρίζουν οι ντόπιοι, στο φεστιβάλ συμμετείχαν πάρα πολλές διασημότητες και το όλο θέμα καλύφθηκε από την τηλεόραση.

...πάγκοι που να κάνουν τη διαφορά

Γίνετε πραγματικά δημιουργικοί και στήστε τον δικό σας πάγκο. Βάλτε όλη σας την τρέλα και το χιούμορ.

5 ΙΟΥΛΙΟΥ

200

σούπα από ΧΗΜΙΚΑ

Τοξικά χημικά μπορούν να βρεθούν σε όλα σχεδόν τα πλάσματα και σε κάθε περιβάλλον. Οι παραγωγοί φτιάχνουν τεράστιες ποσότητες για γεωργική χρήση, για βιομηχανική χρήση και για αγαθά που αγοράζουμε και χρησιμοποιούμε στη ζωή μας. Τα περισσότερα από αυτά ελευθερώνονται στο περιβάλλον – και από εκεί ταξιδεύουν τεράστιες αποστάσεις, διατηρούνται για χρόνια και μπορεί να καταλήξουν στο πιάτο μας.

Κάθε χρόνο δημιουργούνται περίπου χίλια νέα χημικά, προστιθέμενα στα δεκάδες χιλιάδες που ήδη χρησιμοποιούνται. Ελάχιστα από αυτά έχουν ελεγχθεί για την επίδρασή τους στα ζώα και τους ανθρώπους. Υπάρχουν αυξανόμενες ενδείξεις ότι μερικά από τα χημικά αυτά αλλοιώνουν τη σεξουαλική και νευρολογική ανάπτυξη, αδυνατίζουν την αναπαραγωγή, προκαλούν καρκινώματα και υπονομεύουν το ανοσοποιητικό σύστημα. Αν μπορούσαμε να μειώσουμε τον αριθμό των χημικών που περνούν από τα χέρια και το σώμα μας, θα είναι ένα σημαντικό βήμα προς έναν ασφαλέστερο κόσμο.

www.worldwildlife.org/toxics/you_do.cfm

Η WWF δίνει οδηγίες για «πράσινα» καθαριστικά:

Καθαριστικό πάσης χρήσεως

3 μεζούρες υγρό σαπουνι / 1/4 του φλιτζανιού ξύδι

1/4 χυμός λεμόνι / 1/4 Borax

Καθαριστικό παραθύρων

1/4 του φλιτζανιού ξύδι / 1 λίτρο ζεστό νερό

Καθαριστικό λεκέδων

υφάσματα βρεγμένα με χυμό λεμόνι και λευκό ξύδι

Καθαριστικό φούρνου

σόδα σε σκόνη / ξύδι / αλάτι / σύρμα κουζίνας

...σταματήστε να δηλητηιάζετε τους εαυτούς σας

Μειώστε τα χημικά στη ζωή σας.

Να αγοράζετε οργανικά προϊόντα.

Να πλένετε πολύ καλά τα φρούτα και τα λαχανικά σας.

Σταματήστε να χρησιμοποιείτε εντομοκτόνα και φυτοφάρμακα.

Να χρησιμοποιείτε καθαριστικά που είναι φιλικά προς το περιβάλλον.

201

6 ΙΟΥΛΙΟΥ

χαλαρές ΠΟΛΕΙΣ

Όλες οι πόλεις σήμερα φαίνονται πάνω κάτω ίδιες. Αυτό εν μέρει έχει να κάνει με την παγκοσμιοποίηση. Όπου και αν πάτε θα βρείτε ένα κατάστημα McDonald's ή Starbucks και όλοι θα τρέχουν σαν τρελοί. Εμπνευσμένοι από την επιτυχία του Κινήματος Βραδυφαγίας, 32 πόλεις και χωριά στην Ιταλία ενώθηκαν το 1999 και δημιούργησαν το κίνημα των Χαλαρών Πόλεων για να αντιστρέψουν τα πράγματα.

Η Χαλαρή Πόλη είναι ένα μέρος όπου οι άνθρωποι νοιάζονται για τον τόπο τους, απολαμβάνουν τη ζωή και τη δουλειά τους και εκπαιδούνται τα σημαντικά πράγματα στη ζωή. Περισσότερες από εκατό πόλεις σε δέκα χώρες έχουν μπει και αυτές στο κίνημα. Το Λανιλόου της Αγγλίας ήταν η πρώτη αγγλόφωνη πόλη που συμμετείχε. Το πρόγραμμα της Χαλαρής Πόλης περιλαμβάνει:

Διεύρυνση των πάρκων και των πλατειών, κάνοντάς τα και πιο πράσινα.

Κατάργηση των συναγεμιών αυτοκινήτων και άλλων μηχανικών μηχανισμών που διαταράσσουν την κοινή ησυχία.

Εξάλειψη των κεραιών τηλεόρασης και των διαφημιστικών πινακίδων.

Προώθηση της ανακύκλωσης, της εναλλακτικής ενέργειας και των «πράσινων» μέσων μαζικής μεταφοράς.

Είναι συγκεκριμένα πράγματα που μπορούν να γίνουν για να καλυτερεύσει το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων των πόλεων. Η εκτίμηση και ο σεβασμός των εποχίων, η αγορά τοπικών προϊόντων και ένας πιο χαλαρός ρυθμός ζωής είναι μερικοί ακόμα στόχοι του κινήματος.

Για να γίνει μια πόλη πραγματικά Χαλαρή Πόλη, ο δήμαρχός της θα πρέπει να κάνει επίσημη αίτηση στην επιτροπή στην Ιταλία, παρουσιάζοντας την πόλη του, εξηγώντας τους λόγους που θέλει να συμμετέχει στο κίνημα, καθορίζοντας τα βήματα που θα κάνει για να εκπληρωθούν οι στόχοι, δίνοντας λεπτομέρειες για το ποιοι θα πάρουν μέρος στο πρόγραμμα. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν μόνο πόλεις με πληθυσμό κάτω των 50 χιλιάδων κατοίκων. Οι άλλες είναι ήδη πολύ μεγάλες.
www.cittaslow.net www.cittaslow.org.uk

Οι αρχές της Χαλαρής Πόλης είναι η διαφορετικότητα, η υποστήριξη της τοπικής κουλτούρας, ο αγώνας για ένα καλύτερο περιβάλλον, η υγιεινή ζωή και η σμαδικότητα.

...η ζωή είναι απλή και εύκολη

Γράψτε ένα απλό μανιφέστο για να χαλαρώσουν οι ρυθμοί στην πόλη σας, ακόμα και αν ο πληθυσμός είναι άνω των 50 χιλιάδων. Αν δεν είναι, κάντε αίτηση στο Κίνημα.

7 ΙΟΥΛΙΟΥ

202

ΒΓΑΛΤΕ ΤΑ ΟΛΑ για τα πιστεύω σας

EIPHNH – είναι τόσο απλή λέξη, και όμως έχει πολλές δευτερεύουσες σημασίες στο πολιτικό κλίμα του σήμερα. Απαιτεί μεγάλη γενναιότητα για να μιλήσεις κατά του πολέμου στις μέρες μας. Ακόμα περισσότερο κουράγιο χρειάζεται να μιλήσεις δημόσια, να ξεγυμνωθείς από την ανωνυμία και τα ρούχα σου.

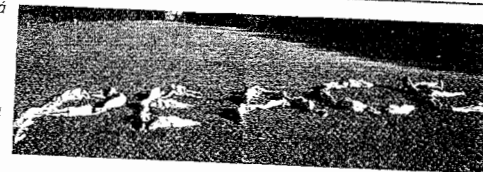
- Bare Witness

Τον Νοέμβριο του 2002, 45 γυναίκες ξεγυμνώθηκαν στην Πολιτεία Μέριν της Καλιφόρνια και σχημάτισαν με τα γυμνά τους σώματα τη λέξη EIPHNH ως μορφή διαμαρτυρίας για τη «γυμνή» επιθετικότητα της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής.

Αυτή ήταν η αφετηρία του **Baring Witness** (= γυμνοί μάρτυρες), μιας νέας μορφής διαμαρτυρίας. Πρόκειται για την αποτύπωση λέξεων ή φράσεων με τα γυμνά ή και ντυμένα ανθρώπινα σώματα. Είναι πολύ καλή ευκαιρία για ωραίες φωτογραφίες και συγκεντρώνει και το ενδιαφέρον των μέσων μαζικής ενημέρωσης για το σκοπό σας. Με τη μορφή αυτή της διαμαρτυρίας, ενημερώνετε τον κόσμο, αυξάνετε το ενδιαφέρον του και συγκεντρώνετε τη στήριξή του.

Παρόμοιες πράξεις λαμβάνουν χώρα σε πολλά σημεία του κόσμου – όχι μόνο για την ειρήνη, αλλά και για διαμαρτυρίες κατά μεγάλων βιομηχανιών ή κατά του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Στην Αγγλία, η πρώτη παρόμοια πράξη διαμαρτυρίας έγινε τον Ιανουάριο του 2003, όταν τριάντα άνθρωποι ξεγυμνώθηκαν για την ειρήνη. Ήθελαν να στείλουν μήνυμα στην κυβέρνηση τους ότι η εισβολή στο Ιράκ δεν ήταν ο τρόπος για να λυθεί το πρόβλημα. Μπορούσαν να μείνουν στο σπίτι τους και να παρακολουθούν τα νέα από τον καναπέ, αλλά αυτοί προτίμησαν στη μέση του χειμώνα να βγουν από τα ρούχα τους μέσα στο δρόμο και να αγωνιστούν για την ειρήνη.
www.barewitness.org www.baringwitness.org

Τα κινήματα των Γυμνών Μαρτύρων δεν είναι κομματικά καθοδηγούμενα από κανέναν. Στηρίζουν όλες τις προσπάθειες για την ειρήνη και την επικράτηση της λογικής. Είναι απλοί άνθρωποι που αποφάσισαν να κάνουν κάτι, σιδηρή, για να δείξουν ότι νοιάζονται και ότι ο πόλεμος δεν αποτελεί λύση σε καμία περίπτωση.

...ένας νέος τρόπος διαμαρτυρίας

Κάντε και εσείς τη γυμνή σας διαμαρτυρία. Μαζευτείτε με φίλους και σκεφτείτε ένα σύνθημα ή μια λέξη για να σχηματίσετε με τα γυμνά σας κορμιά.

203

8 ΙΟΥΛΙΟΥ

Ζωγραφίστε μια ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑ

Μήπως το παρκάκι της περιοχής σας χρειάζεται να φωτιστεί λιγάκι; Το γραφείο σας, ο κήπος; Τι θα λέγατε να κάνετε μια τοιχογραφία; Μπορείτε να ζωγραφίσετε σε έναν τοίχο ή σε μια πόρτα, ακόμα και εντός του σπιτιού, όπου υπάρχει κάτι που να λέει «Ζωγραφίστέ με».

Οι τοιχογραφίες φωτίζουν τον τόπο. Μπορούν να βεβαιώσουν την κουλτούρα μιας μειονότητας ή να προωθήσουν ένα πολιτικό ή κοινωνικό μήνυμα. Οι άνθρωποι ζωγράφιζαν στους τοίχους κατά τη Διάρκεια της Μεγάλης Ύφεσης τη δεκαετία του '30 σαν σχέδια λαϊκής τέχνης. Οι τοιχογραφίες σήμερα γίνονται σε πάρκα και παιδικές χαρές. Μπορούν να γίνουν τόσο σε εξωτερικούς τοίχους όσο και σε εσωτερικούς και ζωγραφίζονται είτε από ομάδες ατόμων είτε από μεμονωμένους καλλιτέχνες.

Αν σκοπεύετε να κάνετε μια τοιχογραφία, τι θα λέγατε να χρησιμοποιούσατε φυσικές μπογιές; Οι συνηθισμένες μπογιές του εμπορίου έχουν συστατικά που προκαλούν αναπνευστικά προβλήματα, ενώ είναι ως επί το πλείστον χημικές ουσίες και βωρέα μέταλλα. Εκτιμάται ότι σχεδόν κάθε νοικοκυριό έχει κάποιες μισοάδειες μπογιές που αργά ή γρήγορα θα καταλήξουν στη χωματερή και θα μολύνουν το έδαφος.

Οι φυσικές μπογιές κατασκευάζονται από συστατικά λεμονιού και ελιάς και όχι από πετροχημικά. Παίρνουν τα χρώματά τους από ανόργανες ύλες και πηλό. Ίσως δεν είναι τόσο φωτεινές και κάνουν μόνο για εσωτερικούς χώρους, αλλά είναι οικολογικά φιλικές. Μια «πράσινη» τοιχογραφία θα δείξει ότι ενδιαφέρεστε διπλά για το περιβάλλον – τόσο καλλιτεχνικά όσο και χημικά.

www.greenbuildingstore.co.uk www.ecomall.com

www.sparcmurals.org newdeal.feri.org/library

...αρκεί να είναι πράσινη

Βρείτε έναν τοίχο που να θέλει βάψιμο, εσωτερικό ή εξωτερικό.

Κάντε ένα σχέδιο της τοιχογραφίας και συζητήστε το με τους γείτονες. Μπορεί να είναι ένα πρόσωπο ή ένα γεγονός. Ή απλώς ένα έργο τέχνης.

Πάρτε άδεια επίσημα, αν απαιτείται.

Αγοράστε τις μπογιές, ζωγραφίστε το και θαυμάστε το έργο σας.

Κάντε ένα πάρτι για να το γιορτάσετε.

204

«BOMBΑΡΔΙΣΤΕ» για την ειρήνη

Η Ταϊλάνδη έχει υποφέρει για δεκαετίες ολόκληρες από τη βία των μουσουλμάνων αυτονομιστών. Τον Φεβρουάριο του 2004, το αποσχιστικό κίνημα στις τρεις νοτιότερες επαρχίες της χώρας άρχισε επιθέσεις κατά της αστυνομίας, κατά κυβερνητικών κτιρίων και άλλων συμβόλων της βουδιστικής εξουσίας. Η κυβέρνηση αντέδρασε με βία και κήρυξε στρατιωτικό νόμο στην περιοχή. Περίπου 450 άτομα βρήκαν το θάνατο.

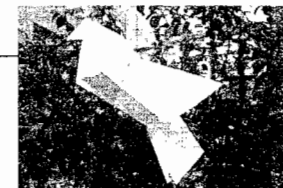
Στις 5 Δεκεμβρίου 2004, η κυβέρνηση της Ταϊλάνδης έριξε σχεδόν εκατό εκατομμύρια πουλιά από οριγκάμι σε μια προσπάθεια να προωθήσει την ειρήνη. Ο ερωδιός είναι γνωστό σύμβολο ειρήνης στην Ταϊλάνδη και σε όλη τη χώρα διήλθαν χαρτιά σε σχήμα ερωδιών και έγραψαν σε αυτά μηνύματα. Ο «βομβαρδισμός της ειρήνης» ήταν προγραμματισμένος να συμπίσει με τα 77α γενέθλια του βασιλιά Μπουμιντάλ Αντουλιάντζ, ενώ πενήντα στρατιωτικά αεροσκάφη και ελικόπτερα σηκώθηκαν από τρεις βάσεις και άφησαν τα χάρτινα πουλιά σε χαμηλό υψόμετρο. Ο «βομβαρδισμός» αυτός κράτησε όλη την ημέρα και ολοκληρώθηκε με τη δύση του ηλίου, ύστερα από 150 πτήσεις.

Όταν τα πουλιά έπεφταν στο στόχο τους, στις επαρχίες Ναραθιγουάι, Γιάλα και Πατάνι, τα σχολιαρόπαιδια έτρεχαν και τα μάζευαν και διάβαζαν τα μηνύματα. Μερικοί μαθητές έφτιαξαν τεράστια δίκτυα για να μαζεύουν όσο πιο πολλά οριγκάμι γινόταν. Πολλοί έψαχναν να βρουν αυτό με το μήνυμα του πρωθυπουργού. Ο Ταξίν είχε υποσχεθεί μια πλήρη υποτροφία σε όποιον μαθητή το έβρισκε. Οι τοπικοί αξιωματούχοι, για να αποτρέψουν τη συσσώρευση των χαρτιών στα σκουπίδια σκέφτηκαν έξυπνα. Ο κυβερνήτης της Ναραθιγουάι έδινε ένα αυγό για κάθε δέκα οριγκάμι και ένα κιλό ρύζι για κάθε τριάντα χάρτινα πουλιά.

Η πρωτοβουλία αυτή γνώρισε και κριτικές, καθώς ειπώθηκε ότι δεν θα λύνονταν έτσι τα σύνθετα προβλήματα που γεννούσαν τη βία. Ωστόσο, ήταν ένας δημιουργικός τρόπος να τονιστεί η ανάγκη εύρεσης μιας ειρηνικής λύσης στις συγκρούσεις.

www.paperfolding.com/diagrams

www.livlodemarchi.com/ukmain3.htm

...με ένα χάρτινο πουλί οριγκάμι

Φτιάξτε ένα σμήνος από χάρτινα πουλιά, γράψτε συνθήματα και τοποθετήστε τα στο χώρο εργασίας ή το σχολείο σας. Κρεμάστε τα στα δέντρα σε κάθε γειτονιά.

205

10 ΙΟΥΛΙΟΥ

οικολογικά ΙΧΝΗ

Οικολογικό ίχνος είναι η περιοχή της γόνιμης γης που απαιτείται για να παραχθούν τα τρόφιμα, η ενέργεια και τα υλικά που καταναλώνει ένα άτομο ή μια χώρα και για να απορροφηθούν τα απόβλητα που παρήχθησαν. Ο οργανισμός Redefining Progress έκανε έναν πίνακα με τα ίχνη κάθε κράτους, υπολογισμένα με τα εκτάρια γης ανά κάτοικο.

10 μεγαλύτερα ίχνη

ΗΠΑ	9,57
Αραβικά Εμιράτα	8,97
Καναδάς	8,56
Νορβηγία	8,17
Νέα Ζηλανδία	8,13
Κουβέιτ	8,01
Σουηδία	7,95
Αυστραλία	7,09
Φινλανδία	7,00
Γαλλία	5,74

10 μικρότερα ίχνη

Πακιστάν	0,67
Αιθιοπία	0,67
Τατζικιστάν	0,65
Μαλάουι	0,64
Μπουρούντι	0,63
Κογκό	0,62
Αιτή	0,62
Νεπάλ	0,57
Μοζαμβίκη	0,56
Μπαγκλαντές	0,50

Ένα μεγάλο οικολογικό ίχνος σημαίνει και υψηλό βιοτικό επίπεδο, αλλά και έναν τρόπο ζωής που σπαταλάει πολύτιμες φυσικές πηγές. Διαφορές μεταξύ των χωρών προκαλούνται και από παράγοντες όπως το κλίμα και η ανάγκη μετακινήσεων. Οι πλούσιες χώρες έχουν μεγάλα ίχνη και οι φτωχότερες χώρες έχουν μικρά ίχνη. Το συνολικό οικολογικό ίχνος όλης της ανθρωπότητας ήταν 13,2 δισεκατομμύρια εκτάρια. Εξακολουθεί να αυξάνεται μαζί με τον πληθυσμό της Γης και το αυξημένο βιοτικό μας επίπεδο, παρόλο που περιορίζεται κάπως από τις τεχνολογικές εξελίξεις.

www.myfootprint.org www.rprogress.org www.redefiningprogress.org/footprint

Μεγάλα ίχνη

Το μέσο ίχνος ενός ατόμου είναι 2,18 εκτάρια.

Ο μέσος χώρος παραγωγικής γης ανά άτομο είναι 1,89 εκτάρια.

Το παγκόσμιο έλλειμμα ανά άτομο είναι 0,29 εκτάρια.

Το παγκόσμιο ίχνος υπερβαίνει τον όγκο της Γης. Δεν μπορεί ο άνθρωπος να παίρνει περισσότερα από αυτά που μπορεί να δώσει η Γη μας.

...περιορίστε το οικολογικό σας ίχνος

Να ζείτε περισσότερο οικολογικά.

11 ΙΟΥΛΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Πληθυσμού

ΓΙΑΤΡΟΙ του εαυτού σας

Είμαι ένας ιερέας στη Γκάνα με εκκλησίες σε 26 πόλεις και χωριά. Άρχισα να χρησιμοποιώ το βιβλίο *Where There Is No Doctor* κατά τη διάρκεια των επισκέψεών μου στις κοινότητες αυτές. Με τη βοήθεια του βιβλίου, ασθένειες όπως πονοκέφαλοι, διάρροιες, δυσεντερίες, δερματοπάθειες, πονόδοντοι, δυσκοιλιότητες και αφυδατώσεις αντιμετωπίστηκαν πλήρως με ελάχιστα ή και καθόλου έξοδα.

Τη δεκαετία του 1970, μια ομάδα ακτιβιστών υγείας από το Μεξικό συνέταξε ένα σημειωματάριο με πληροφορίες για τη θεραπεία κοινών παθήσεων που υπήρχαν στο χωριό τους. Αυτό μεγάλωσε και έγινε ολόκληρος οδηγός καλύπτοντας σχεδόν κάθε πιθανό ιατρικό πρόβλημα των χωρικών, δίνοντας συμβουλές για το τι θα κάνουν, σε περίπτωση που δεν υπήρχε γιατρός. Αρχικά είχε εκδοθεί στα ισπανικά. Με τη βοήθεια του Ιδρύματος του Εσπερινού, έχει πλέον μεταφραστεί σε ενενήντα γλώσσες, από τα αραβικά μέχρι τα ούρντου και χρησιμοποιείται σε όλο τον κόσμο.

Η διανομή ιατρικών πληροφοριών για ενέργειες χωρίς κόστος βοηθά τους ανθρώπους και τις κοινότητες να αντιμετωπίζουν τα επείγοντα ιατρικά περιστατικά και να δρουν προληπτικά. Η παροχή σωστών πληροφοριών κατάλληλων για τις ιατρικές ανάγκες και τις συνθήκες ζωής των κοινοτήτων είναι ένας σημαντικότερος τρόπος καλύτερης υγείας.

www.hesperian.org www.talcuk.org

Δωρεάν βιβλία

Το Ίδρυμα του Εσπερινού έχει αναπτύξει ένα πρόγραμμα δωρεάν βιβλίων για όσους δεν μπορούν να τα αγοράσουν. Δώστε δεκαπέντε δολάρια για να χαριστεί ένα βιβλίο. Κάθε χρόνο δίνονται με τον τρόπο αυτό περίπου 1500 βιβλία.

Υπάρχει το βιβλίο *Where There Is No Doctor* για να αντιμετωπιστούν ιατρικά προβλήματα εκεί που απουσιάζουν οι γιατροί, το *Where There Is No Dentist* για τη φροντίδα της στοματικής υγιεινής κ.ά.

...βιβλία που σώζουν ζωές

Αγοράστε ένα αντίτυπο του βιβλίου *Where There is No Doctor* και χρησιμοποιήστε το και εσείς ως συμβουλευτικό οδηγό υγείας.

Κάντε μια δωρεά στο πρόγραμμα βιβλίων του Ιδρύματος του Εσπερινού.

Αν ταξιδέψετε σε κάποια φτωχή χώρα, βρείτε ένα αντίτυπο του βιβλίου στην τοπική γλώσσα και χαρίστε το στην κεντρική βιβλιοθήκη ή σε κάποιο κέντρο πληροφοριών. Μπορεί να σώσει ανθρώπινες ζωές.

πολεμήστε την ΕΛΟΝΟΣΙΑ

Αν νομίζετε ότι είστε πολύ μικροί για να κάνετε κάτι, τότε δεν ξαπλώσατε ποτέ κάπου που να έχει ένα κουνούπι.
- Γουέντι Λάσκο

Η ελονοσία είναι ένας από τους μεγαλύτερους φονιάδες στον κόσμο, μαζί με το έιτς και τη φυματίωση. Προκαλεί πάνω από ένα εκατομμύριο θανάτους κάθε χρόνο – και ο αριθμός αυξάνεται. Τα περισσότερα θύματα είναι παιδιά κάτω των πέντε ετών και έγκυες γυναίκες. Ο μισός πληθυσμός της Γης κινδυνεύει. Η οργάνωση Roll Back Malaria Partnership, σε συντονισμό με τον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία, στοχεύει να μειώσει στο μισό τον αντίκτυπο της ελονοσίας μέχρι το 2010 – αλλά ο αγώνας θα είναι σκληρός.

Για την ελονοσία ευθύνεται ένα παράσιτο, το οποίο μεταφέρεται στον άνθρωπο με το τσίμπημα του ανωφελέους κουνουπιού. Ακολουθούν μερικά ανησυχητικά γεγονότα για την ασθένεια:

300-500 εκατομμύρια άνθρωποι υποφέρουν κάθε χρόνο από ελονοσία, περίπου το 7% του παγκόσμιου πληθυσμού.

Στην Αφρική καταγράφονται το 90% των περιπτώσεων.

Ένας άνθρωπος πεθαίνει από ελονοσία κάθε 29 δευτερόλεπτα.

Υπάρχουν τέσσερις μορφές ελονοσίας και όλες προκαλούν υψηλό πυρετό. Όμως, η πιο συνήθης μορφή ελονοσίας έχει γίνει ανθεκτικότερη στη φαρμακευτική θεραπεία.

Η εταιρεία **Medicines for Malaria Venture** προσπαθεί να ανακαλύψει, να αναπτύξει και να διαδώσει νέα και φθηνά φάρμακα κατά της ελονοσίας, τόσο για τη θεραπεία όσο και για την πρόληψη. Ένα νέο φάρμακο είναι το ACT, ένα γιαιτρικό από κινεζικά βότανα, που μπορεί να αποδειχθεί σημαντική ανακάλυψη για τις μελλοντικές γενιές.

www.malaria.org www.mmv.org www.thaiware.com/main/topall.php

Πώς να προστατευτείτε από το κουνούπι που μεταφέρει την ελονοσία:
Βάλτε σίτες σε πόρτες και παράθυρα. Περιορίστε την αναπαραγωγή τους, καθαρίζοντας τα λιμνάζοντα ύδατα. Να παίρνετε φάρμακα, τόσο για την πρόληψη ελονοσίας όσο και για τη θεραπεία. Να χρησιμοποιείτε εντομοαπωθητικά.

...μέσα από τον υπολογιστή σας

Κατεβάστε από το διαδίκτυο κάποιο από τα προγράμματα με υπέρηχους οι οποίοι κρατούν μακριά έντομα, κουνούπια και αρουραίους.

13 ΙΟΥΛΙΟΥ

208

KANTE ένα δημόσιο πάρτι

Το πάρτι είναι ένας ωραίος τρόπος για να βρεθούν μαζί άνθρωποι με ίδια μυαλά και να περάσουν καλά. Ένα πάρτι στο δρόμο θα τους φέρει όλους εγγύτερα, ενώ θα φέρει γέλιο και χρώμα στη γειτονιά. Τι θα λέγατε όμως για ένα πάρτι σε ένα εντελώς ξεκάρφωτο μέρος; Θα είναι κάτι που θα το θυμάστε για καιρό.

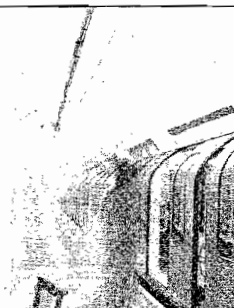
Το Λονδίνο έχει τη δικιά του παραλία στον Τάμεση – μια μικρή αμμώδη λωρίδα έξω από το Royal Festival Hall που δημιουργήθηκε για τις ανάγκες του Festival of Britain. Δύο φορές την ημέρα με τη χαμηλή παλίρροια γίνεται εμφανής. Τεχνικά μιλώντας, η παραλία ανήκει στις λιμενικές αρχές, που την κληρονόμησαν από το City του Λονδίνου, που με τη σειρά του την είχε πάρει από τον Γεώργιο τον Δ' ως πληρωμή για τα χρέη του στο τζόγο. Στην πραγματικότητα όμως ανήκει σε όλους εμάς.

Η οργάνωση **Reclaim The Beach** διοργανώνει στην παραλία διάφορες εκδηλώσεις, από απογευματινές, οικογενειακές συγκεντρώσεις ψυχαγωγίας μέχρι έξαλλα νυχτερινά πάρτι. Όλα είναι μη εμπορικά. Όσοι διοργανώνουν τις εκδηλώσεις είναι εθελοντές και οι μουσικοί και καλλιτέχνες που παίρνουν μέρος το κάνουν δωρεάν. Η επιτυχία των εκδηλώσεων εξαρτάται από τη συμμετοχή του κόσμου που αγνοεί ήπια τις αρχές. Το όλο πράγμα ξεκίνησε το 2000, όταν μια παρέα πήγε στην παραλία με ένα στερεοφωνικό, λίγα τρόφιμα και μερικά μπουκάλια κρασί. Μέχρι το 2001 γίνονταν μεγάλα πάρτι με ηχοσυστήματα, DJs, συναυλίες, φωτισμούς και πυροτεχνήματα. Στις οικογενειακές εκδηλώσεις γίνονται διαγωνισμοί κατασκευής παλατιών στην άμμο, βόλτες με βάρκες κ.ά. Όταν φουσκώνουν τα νερά, όλοι πηγαίνουν στα σπίτια τους.

www.swarming.org.uk/red/recl.htm www.streetparty.net spacehijackers.org

Τι θα λέγατε για ένα υπόγειο πάρτι;

Η ομάδα των **Space Hijackers** αγωνίζεται για τη δημόσια χρήση των κοινόχρηστων χώρων. Το 1999 κατέλαβαν έναν συρμό της γραμμής Circle Line του μετρό και το μετέτρεψαν σε κινητό κλαμπ. Όλα είχαν μεταφερθεί μέσα σε βαλίτσες και πολύ γρήγορα είχαν στηθεί από πάγκοι του μπαρ μέχρι ντισκομπάλες και ηχοσυστήματα. Περίπου 150 άτομα συμμετείχαν στο πάρτι, μαζί με όσους επέβαιναν τυχαία εκείνη την ώρα στο βαγόνι – στους οποίους έδωσαν βότκα, τεκίλα και γλυκά. Μετά από ενόμιση γύρο της γραμμής, το πάρτι συνεχίστηκε έξω.

...σε κάποιο αναπάντεχο μέρος

Κάντε ένα δημόσιο πάρτι σε ένα εντελώς ξεκάρφωτο μέρος και περάστε τέλεια.

209

Ημέρα της Βασίλης 14 ΙΟΥΛΙΟΥ

τιθασεύστε την ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Η ηλιακή ηλεκτρική ενέργεια έχει γίνει μια ρεαλιστική πιθανότητα και όχι μόνο για τα κομψοτερότερα τσέπης. Η ηλιακή ενέργεια μπορεί να αλλάξει ζωές σε μέρη του κόσμου που είναι έξω από τα συμβατικά ηλεκτρικά δίκτυα, ενώ δεν παράγονται καθόλου αέρια του θερμοκηπίου και δεν καταστρέφεται το περιβάλλον.

Η Greenstar είναι μια οργάνωση που δουλεύει για να φέρει ηλιακή ενέργεια σε χωριά του αναπτυσσόμενου κόσμου. Έχουν σχεδιάσει ένα φορητό κέντρο που χρησιμοποιεί την ηλιακή ενέργεια για να λειτουργήσει ένας καθαριστής νερού, μια τάξη, μια μικρή κλινική και ένα ψηφιακό στούντιο με δορυφόρο και ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο. Η Greenstar εργάζεται μαζί με τους ντόπιους για να σκηκώσουν μια ιστοσελίδα από την οποία οι χωρικοί θα μπορούν να εμπορευτούν τα προϊόντα τους.

Η Greenstar σκοπεύει να εγκαταστήσει 300 τέτοια κέντρα σε όλο τον κόσμο. Χρησιμοποιεί ψηφιακούς εθελοντές για να αναλάβουν συγκεκριμένες εργασίες, όπως η online έρευνα για την ηλιακή ενέργεια, με στόχο τη δημιουργία ενός «ηλιακού βιβλιοπωλείου» για να μάθουν μετά και άλλες διεθνείς οργανώσεις τι δουλειά γίνεται στα κέντρα υγείας, www.greenstar.org www.barefootcollege.org www.solarcentury.co.uk www.sustainablevillage.com www.solarenergyalliance.com

Το Barefoot College στην Τιλόνια (βόρεια Ινδία) εκπαιδεύει άνεργους νέους, με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, να εγκαταστήσουν και να διατηρήσουν στο σπίτι τους ένα ηλιακό σύστημα. Αυτοί οι ηλιακοί μηχανικοί έχουν δώσει ρεύμα σε 300 εκπαιδευτικά κέντρα, 521 νυχτερινά σχολεία και 1475 σπίτια. Ο κόσμος έχει γλιτώσει 12 χιλιάδες λίτρα κατανάλωσης κηροζίνης και ντίζελ. Το κολέγιο, επίσης, «τρέχει» εκπαιδευτικά προγράμματα με συμμετέχοντες από όλο τον κόσμο σχετικά με τη χρήση ηλιακής ενέργειας και της υποφερτής ανάπτυξης. Όλο το ρεύμα για τις εγκαταστάσεις του κολεγίου έκτασης 7,5 στρεμμάτων προέρχεται από μια ηλιακή μονάδα σαράντα κιλοβαττών. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει δεχθεί τα εύσημα όλου του κόσμου και σίξι να το επισκεφτείτε.

...χρησιμοποιήστε την ηλιακή ενέργεια

Μάθετε όσο περισσότερα μπορείτε για την ηλιακή ενέργεια.

Δείτε αν μπορείτε να εγκαταστήσετε στο χώρο σας μια ηλιακή μονάδα παραγωγής ρεύματος.

15 ΙΟΥΛΙΟΥ

210

ΣΟΥΔΑΝ: πάρτε θέση

Μετά το Ολοκαύτωμα που προκάλεσε η ναζιστική Γερμανία, ο κόσμος πίστεψε ότι δεν θα συνέβαινε ξανά κάτι τέτοιο. Ξαναγίνεται όμως, ξανά και ξανά και ξανά, χωρίς να φαίνεται ότι θα σταματήσει κάποια στιγμή. Τα τελευταία χρόνια, εκατομμύρια άνθρωποι στο Νταρφούρ του Σουδάν ζουν μια καθημερινή κόλαση την οποία δεν μπορούμε ούτε να φανταστούμε.

Το πρώτο πράγμα που μπορούμε να κάνουμε για να βοηθήσουμε είναι να εξαλείψουμε την άγνοια για όσα συμβαίνουν. Ένα στιγμιότυπο της κρίσης στο Σουδάν:

Η Πολιτοφυλακή και οι παραστρατιωτικές ομάδες προβαίνουν σε θηριωδίες κατά των αφρικανών χωρικών. Καίνε ολόκληρα χωριά, σκοτώνουν και βιάζουν δίκως έλεος.

Υπάρχει σοβαρότατη έλλειψη νερού που αναγκάζει τον κόσμο να περιμένει σε ουρές μέχρι και δέκα ώρες για να πάρει το νερό που χρειάζεται.

Οι γυναίκες φοβούνται να αφήσουν τα σπίτια τους μήπως πέσουν θύματα βιασμού.

Μετά τις σφοδρές βροχοπτώσεις, η ελονοσία θερίζει τον πληθυσμό.

Υπάρχουν περισσότεροι από 1,2 εκατομμύρια άστεγοι άνθρωποι.

www.gurtong.org www.cafod.org.uk

hrw.org/reports/2004/sudan0504 www.darfurpeaceanddevelopment.org

Ποια είναι η Μαγκμπούλα;

Όταν ο κόσμος σας ρωτάει για το βραχιολάκι στο χέρι σας, να λέτε ότι το φοράτε για τη Μαγκμπούλα Κατάρ, μια 24χρονη γυναίκα από το Σουδάν. Οι άραβες παραστρατιωτικοί έκαψαν το χωριό της, δολοφόνησαν τους γονείς της και κυνήγησαν την οικογένειά της στα βουνά. Η Μαγκμπούλα κρύφτηκε, αλλά οι παραστρατιωτικοί έπιασαν τον άνδρα και τα αδέρφια της, ηλικίας τεσσάρων, έξι και οκτώ ετών, και τους σκότωσαν. Εκείνη γλύτωσε και κατέφυγε με το μωράκι της σε προσφυγικό καταυλισμό στο Τσαντ. Είναι μία από τα 1,2 εκατομμύρια άστεγους στο Σουδάν.

Να θυμάστε ότι όταν τελειώσει η ιστορία αυτή στο Σουδάν, πάλι σε κάποιο άλλο μέρος του πλανήτη θα επαναληφθούν παρόμοιες θηριωδίες.

...σταματήστε τις γενοκτονίες

Φορέστε ένα βραχιολάκι σε υποστήριξη των Σουδανών. Ετοιμάστε και μοιράστε ενημερωτικά φυλλάδια για τις θηριωδίες που γίνονται εκεί.

16 ΙΟΥΛΙΟΥ

211

σώστε ένα ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΟ

Τα κατοικίδια χρειάζονται μεγάλη φροντίδα και προσοχή, μπορούν όμως να είναι φοβερή παρέα στη ζωή σας. Αν θέλετε ένα κατοικίδιο, δεν χρειάζεται να πάτε σε κάποιο pet shop. Πολλά σκυλάκια και γατάκια σε αυτά τα καταστήματα προέρχονται από μονάδες εκτροφής κατοικίδιων ζώων. Μερικές φορές τα ζώα αυτά δεν είναι συνηθισμένα να ζουν σε οικιακό περιβάλλον. Γιατί δεν παίρνετε καλύτερα ένα κατοικίδιο ζωάκι από κάποιον που δεν το θέλει; Πηγαίνετε και ψάξτε στο τοπικό σας καταφύγιο μικρών ζώων. Βρείτε το ζώο που είναι κατάλληλο για σας. Κατανοήστε τις ευθύνες του να έχετε ένα ζωάκι (και το κόστος για τη συντήρησή του). Δώστε στο νέο σας φίλο ένα ζεστό σπιτικό, αγάπη και φροντίδα.

Και αν ακόμα δεν θέλετε κάποιο κατοικίδιο, μπορείτε να κάνετε κάτι για να τα βοηθήσετε. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα της Animal Rescue και κάντε κλικ στην εικόνα. Από αυτό και μόνο θα δώσετε τροφή σε ένα κατοικίδιο που τη χρειάζεται. Το 2004, πάνω από τέσσερα εκατομμύρια άνθρωποι έκαναν κλικ κάθε μήνα. Έτσι συγκεντρώθηκαν αρκετές δωρεές για να μαζευτούν 3,1 εκατομμύρια μπολάκια με φαγητό. Όπως και σε άλλες παρόμοιες ιστοσελίδες, δεν σας στοιχίζει απολύτως τίποτα. Ενεργοποιείται η αυτόματη δωρεά από τους χορηγούς της σελίδας.
www.theanimalrescuesite.com www.catsdogsonline.com www.dogshome.org

Υπηρεσία online ζευγαρώματος

Η Cats & Dogs Online δημιουργήθηκε όταν η Ζακλίν Χόλστεντ έψαχνε σπίτι για τις τρεις γατούλες της. Η διαδικασία εύρεσης σπιτιού ήταν συναισθηματικά δύσκολη. Αποδείχτηκε ότι ήταν δύσκολο να βρεις ένα κατοικίδιο και ακόμα δυσκολότερο να βρεις ένα νέο σπίτι για το δικό σου κατοικίδιο.

Η Cats & Dogs Online φέρνει κοντά ανθρώπους που αγαπούν τα ζώα – ανθρώπους που θα ήθελαν να αποκτήσουν έναν καινούργιο φίλο ή ανθρώπους που πιστεύουν ότι χρειάζεται να βρουν νέο σπίτι για το δικό τους ζωάκι. Η ιστοσελίδα αυτή λοιπόν έγινε γι' αυτόν το λόγο.

...από τα καταφύγια ζώων

Την επόμενη φορά που θα θελήσετε να αποκτήσετε ένα ζωάκι, πηγαίνετε και πάρτε το από ένα καταφύγιο ζώων. Σιγουρευτείτε ότι είναι στειρωμένο, γιατί μπορεί να καταλήξετε με δέκα ζωάκια αντί για ένα που θέλατε!

17 ΙΟΥΛΙΟΥ

212

ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΤΕ τη διαφορετικότητα

Ο συνολικός αριθμός των φυτικών ειδών στον κόσμο εκτιμάται στις 300 χιλιάδες. Πολλά από αυτά είναι υπό εξαφάνιση, κινδυνεύουν από την καταστροφή του περιβάλλοντος, την εισβολή ξένων ειδών, τη μόλυνση και την αλλαγή του κλίματος. Η εξαφάνισή τους θα είναι ένα πλήγμα στη διαφορετικότητα. Η διατήρηση της ποικιλίας των φυτών είναι μια πρόκληση για την ανθρωπότητα – τα φυτά μπορεί να κρύβουν μυστικά και να καλύψουν τις μελλοντικές ανάγκες των ανθρώπων. Ο όρος «γηγενές» και «μη γηγενές» χρησιμοποιείται για να διαχωρίσει τα φυτά εκείνα που θα μεγάλωναν σε μια χώρα ή μια περιοχή χωρίς να πατούσε ποτέ το πόδι του κανένας άνθρωπος και σε εκείνα που έφτασαν εκεί ή αναπτύχθηκαν με την ανθρώπινη βοήθεια.

Το να φυτέψετε γηγενή φυτά στον κήπο σας είναι ένας απλός τρόπος να τα διαφυλάξετε – και να δημιουργήσετε και ένα ιδανικό περιβάλλον για τα ζώα της περιοχής. Ωστόσο, η αύξηση της θερμοκρασίας αλλάζει το κλίμα σε τέτοιο βαθμό που μερικά γηγενή φυτά δεν ευδοκίμουν πια σε κάποιες περιοχές. Πρέπει να προστατεύσουμε τα γηγενή είδη φυτών για να υπάρχουν και στο μέλλον.

www.rbgekew.org.uk www.plantlife.org.uk

www.nhm.ac.uk/science/projects/fff/Checklist.htm

Τα γηγενή είδη φυτών προκρίνονται γιατί είναι παράγωγα του φυσικού περιβάλλοντος και οικοσυστήματος. Είδη φυτών, ζώων και μικροοργανισμών είναι ιδιαίτερα αλληλοεξαρτώμενα και η εισαγωγή ξένων ειδών μπορεί να αποσταθεροποιήσει τη φυσική τους εξέλιξη. Αυτή η αποσταθεροποίηση έχει τον αντίκτυπό της και στα πουλιά, αλλά και τα θηλαστικά της περιοχής. Παρόλο που τα γηγενή είδη δεν συντηρούν περισσότερο τη βιοποικιλότητα από τα μη γηγενή, είναι αλήθεια ότι τις περισσότερες φορές τα γηγενή φυτά δημιουργούν μεγαλύτερους και σταθερότερους δεσμούς μεταξύ τους.

...προστατέψτε τα γηγενή είδη φυτών

Μάθετε ποια φυτά είναι γηγενή στην περιοχή σας. Βρείτε σπόρους και φυτέψτε τα στον κήπο σας. Υπάρχουν σπόροι για λουλούδια, θάμνους και δέντρα για να καλύψετε όλα τα γούστα.

Ενισχύστε το τοπικό σας οικοσύστημα.

213

18 ΙΟΥΛΙΟΥ

δοκιμάστε ένα ΑΝΑΠΗΡΙΚΟ ΚΑΡΟΤΣΑΚΙ

Ο καλύτερος τρόπος για να κατανοήσετε την απόγνωση που νιώθουν οι συνάνθρωποί μας με κινητικά προβλήματα στην καθημερινότητά τους είναι να τη βιώσετε και μόνοι σας. Μπορείτε εύκολα να το κάνετε, αν περάσετε και εσείς μια ημέρα σε αναπηρικό καροτσάκι. Τα σκαλοπάτια που δεν δίνετε σημασία ξαφνικά γίνονται αδιεπέραστα φράγματα, τα μέσα μαζικής μεταφοράς με τα οποία κινείστε γίνονται απρόσιτα, δεν υπάρχει τουαλέτα να πάτε στο κτίριο που βρίσκεστε...

Η ημέρα σας θα κυριαρχηθεί από όλα αυτά που ΔΕΝ θα μπορείτε να κάνετε, από όλες αυτές τις ευκαιρίες που οι υπόλοιποι θεωρούν δεδομένες, αλλά σε εσάς τις αρνούνται. Για όσους έχουν κινητικά προβλήματα, δεν είναι ζήτημα μιας μόνο ημέρας, αλλά όλης τους της ζωής. Μόνο όταν όλη η κοινωνία συνειδητοποιήσει τη σημασία της αναγκαιότητας της κάλυψης όλων των δικαιωμάτων των αναπήρων –ανεξάρτητα από το κόστος που μπορεί να έχει αυτό– ίσως αλλάξουν τα πράγματα.

www.bcodp.org.uk www.radar.org.uk www.drc.org.uk/open4all

Υπάρχουν πολλά προγράμματα που προωθούν την ενημέρωση για το ζήτημα των αναπήρων. Πιο κάτω αναφέρουμε ένα που έγινε στο Βερμόντ των ΗΠΑ το 2002: Την πρώτη ημέρα της εκστρατείας «Καροτσάκι για μία Ημέρα», δεκαέξι φοιτητές βιολογίας και τέσσερις καθηγητές πέρασαν την ημέρα τους σε είκοσι καροτσάκια που είχαν έρθει για το σκοπό αυτό. Τη δεύτερη και την τρίτη ημέρα του προγράμματος, τα καροτσάκια πέρασαν στο προσωπικό και σε άλλους καθηγητές του πανεπιστημίου. Όσοι ήθελαν συμπληρώναν μια αίτηση με την ημέρα που τους βόλευε. Όσοι συμμετείχαν έλαβαν ένα πσέρτ που σχεδίασαν οι φοιτητές. Το μπλουζάκι έδειχνε έναν άνθρωπο σε ένα καροτσάκι μπροστά σε έναν λόφο και το αλόγκαν έλεγε «Πρόσβαση: μια μάχη στο λόφο». Η εβδομάδα είχε, επίσης, συζητήσεις για το θέμα και ένα φόρουμ την τελευταία ημέρα όπου όλοι οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν τις εμπειρίες τους και αποφάσισαν να συνεχίσουν να αγωνίζονται για το σκοπό αυτό.

...για μεγαλύτερη κατανόηση

Δανειστείτε ένα αναπηρικό καροτσάκι για μία ημέρα και βγείτε έξω. Κρατήστε ημερολόγιο με τις εμπειρίες σας. Πάρτε μια κάμερα για να αποτυπώσετε αυτά που σας ενόχλησαν πιο πολύ. Αγωνιστείτε μαζί με τους ανθρώπους με κινητικά προβλήματα για μια καλύτερη και πιο ανθρώπινη πόλη.

19 ΙΟΥΛΙΟΥ

214

γυναίκες ΑΝΤΑΡΤΙΣΣΕΣ

Η Φλόρινς Ρέι Κένεντι, εξέχουσα ακτιβίστρια των πολιτικών δικαιωμάτων, είχε πει κάποτε: «Αν οι άντρες μπορούσαν να μείνουν έγκυοι, η έκτρωση θα γινόταν θείο μυστήριο». Η Μορίς και ο Τσαρλς Σάτσι, γκουρού της διαφήμισης, έβγαλαν πόστερ με άνδρες εγκυμονούντες και την επιγραφή που έλεγε «Αν αυτό συνέβαινε σε εσάς, θα ήσασταν πιο προσεκτικοί».

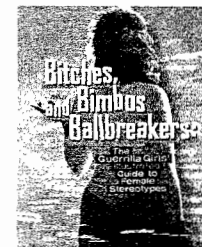
Ο κόσμος φαίνεται διαφορετικός μέσα από την προοπτική ανδρών και γυναικών – κυρίως σε ό,τι έχει να κάνει με συγκρούσεις και πολέμους. Οι αρχιτέκτονες του πολέμου στο Ιράκ και από τις δύο πλευρές ήταν άνδρες. Μήπως η κατάσταση θα ήταν διαφορετική αν στις φλέβες τους κυλούσαν οιστρογόνα και όχι τεστοστερόνη;

Από το 1985, οι Guerrilla Girls αναθεωρούν το φεμινισμό. Είναι ένα τσούρμο από ανώνυμες κοπέλες που παίρνουν για ψευδώνυμο τα ονόματα νεκρών καλλιτεχνιδων και εμφανίζονται δημόσια φορώντας μάσκες γορίλλα. Οι Guerrilla Girls έχουν παράγει πάνω από εκατό πόστερ, αυτοκόλλητα, βιβλία και έντυπα για να εκθέσουν το σεξισμό και το ρατσισμό στην πολιτική, το σινεμά, την τέχνη και την κουλτούρα γενικότερα. Με δόσεις χιούμορ μεταφέρουν πληροφορίες, εγείρουν συζητήσεις και δείχνουν ότι και οι φεμινίστριες έχουν πλάκα. Φορούν τις μάσκες γορίλλα για να συγκεντρώσουν τα βλέμματα στο σκοπό τους και όχι στις ίδιες. Βλέπουν τον εαυτό τους σαν το θηλυκό σύντροφο του Μπάτμαν και του Ρομπέν των Δασών.

www.guerrillagirls.com rwar.org/a/v22/1090-99/1095/flo_kennedy.htm

Οι Guerrilla Girls για το φεμινισμό:

Πιστεύουμε ότι ο φεμινισμός είναι ένας θεμελιώδης τρόπος να βλέπεις τον κόσμο και να αναγνωρίζεις ότι οι μισοί από εμάς είναι γυναίκες και ότι όλοι μας θα πρέπει να είμαστε ίσοι. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι για αιώνες οι γυναίκες δεν είχαν τα δικαιώματα και τα προνόμια των ανδρών και ήρθε ο καιρός αυτό να σταματήσει. Παρόλα τα επιτεύγματα των γυναικών τα τελευταία εκατό χρόνια, ο μισογυνισμός είναι ακόμη διαδεδομένος στην κουλτούρα και τον κόσμο μας. Είναι ο κύριος λόγος ύπαρξης του φεμινισμού.

...από τη ματιά των γυναικών

Πολεμήστε την εξουσία της τεστοστερόνης και κάντε πιο ειρηνικούς τους πολιτικούς. Στείλτε τους «βόμβες οιστρογόνων» στο κοινοβούλιο.

215

20 ΙΟΥΛΙΟΥ

αγωνιστείτε για τη ΜΠΟΠΑΛ

Πέντε λεπτά μετά τα μεσάνυχτα της 3ης Δεκεμβρίου 1984, η μονάδα μικροβιοκτόνων της Union Carbide στη Μποπάλ της κεντρικής Ινδίας εξερράγη, απελευθερώνοντας τοξικά αέρια που προκάλεσαν 8 χιλιάδες θανάτους τις αμέσως επόμενες ημέρες και περισσότερους από 20 χιλιάδες τα επόμενα χρόνια.

Εκτιμάται ότι 150 χιλιάδες άνθρωποι υπέφεραν από σοβαρά προβλήματα υγείας. Τη νύχτα της καταστροφής, έξι μέτρα ασφάλειας για την αποτροπή διαρροών είτε δεν λειτουργούσαν καθόλου ή είχαν κάποια δυσλειτουργία. Η μονάδα ψύξης ήταν σκόνη κλειστή για να εξοικονομούνται σαράντα δολάρια την ημέρα.

Η τοποθεσία του κλειστού εργοστασίου είναι ακόμη τοξικό σημείο, με συγκέντρωση καρκινογόνων χημικών και βαρέων μετάλλων. Τα χημικά εξακολουθούν να μολύνουν το νερό που πίνουν και χρησιμοποιούν οι 20 χιλιάδες κάτοικοι της γύρω περιοχής. Οι άνθρωποι αυτοί δεν έχουν άλλη επιλογή παρά να πίνουν και να μαγειρεύουν με το νερό αυτό κάθε μέρα.

Η κυβέρνηση της Ινδίας μίνυσε την εταιρία Union Carbide για δολοφονία εξ αμελείας, αλλά ο Γουόρεν Άντερσον δεν έχει εκδοθεί από τις ΗΠΑ για να δικαστεί στην Ινδία. Η εταιρία Dow Chemical αγόρασε την Union Carbide το 2001, δεν έχει εκδοθεί από τις ΗΠΑ για να δικαστεί στην Ινδία. Το 1999, δεκαπέντε χρόνια μετά το συμβάν, οι κά- αλλά αρνήθηκε να αναλάβει την ευθύνη για τα γεγονότα της Μποπάλ. Το 1999, δεκαπέντε χρόνια μετά το συμβάν, οι κά- αλλά αρνήθηκε να αναλάβει την ευθύνη για τα γεγονότα της Μποπάλ. Το 1999, δεκαπέντε χρόνια μετά το συμβάν, οι κά- αλλά αρνήθηκε να αναλάβει την ευθύνη για τα γεγονότα της Μποπάλ.

www.greenpeace.org/international/footer/search?q=bhopal
www.bhopal.org www.bhopal.net

Συγκρίνετε τις αποζημιώσεις:

Για τα θύματα της 11ης Σεπτεμβρίου το Κογκρέσο ενέκρινε αποζημίωση 5,9 εκατομμυρίων δολαρίων για καθένα από τα 2.963 θύματα και τους 4.400 τραυματίες. Για τα 8 χιλιάδες θύματα της Μποπάλ και τους 150 χιλιάδες τραυματίες η Union Carbide συμφώνησε σε συνολική αποζημίωση 470 εκατομμυρίων. Καθένα από τα θύματα έλαβε τελικά 350 δολάρια.

...τα θύματα της Μποπάλ

Στηρίξτε τη Διεθνή Εκστρατεία για τη δικαιοσύνη στη Μποπάλ.

21 ΙΟΥΛΙΟΥ

216

ΝΑ ΨΩΝΙΖΕΤΕ ηθικά

Κάθε φορά που πάτε για ψώνια, έχετε τη δύναμη να κάνετε τη διαφορά στον κόσμο. Κάθε νόμισμα που ξοδεύετε είναι μία ψήφος για την εταιρεία που κατασκευάζει το προϊόν που αγοράσατε. Αν αγοράζετε «ηθικά» προϊόντα στέλνετε τη στήριξή σας απευθείας σε εταιρείες που νοιάζονται για τον κόσμο μας και στερώντας την παράλληλα από άλλες εταιρείες που δεν ενδιαφέρονται για το περιβάλλον αλλά για το κέρδος. Ο ηθικός καταναλωτισμός σημαίνει ότι όταν πηγαίνετε για ψώνια, σκέφτεστε όλα τα ζητήματα που είναι σημαντικά για σας και ευνοείτε εταιρείες των οποίων την πολιτική και τις ενέργειες στηρίζετε.

Ο ηθικός καταναλωτισμός σημαίνει να αποφεύγετε ή να μποϊκοτάρετε εταιρείες με τις πολιτικές των οποίων διαφωνείτε. Συχνά οι εταιρείες προβαίνουν σε ανήθικες πράξεις, όπως την απάνθρωπη εκμετάλλευση των εργαζόμενων τους, την απελευθέρωση χημικών αποβλήτων στο περιβάλλον ή την παραγωγή προϊόντων ύστερα από ζωική εκμετάλλευση. Αν μπορούσαμε να μεταφέρουμε τις παγκόσμιες ανησυχίες μας στο καταναλωτικό καλόθι, τότε θα κάναμε τον κόσμο μας καλύτερο μέρος και θα εξασφαλίσουμε το αεθισμό των εταιρειών.

Ένας μικρός αριθμός πολυεθνικών εταιρειών έχουν στην κατοχή τους τις πιο επιτυχημένες μάρκες προϊόντων, αλλά υπάρχουν ακόμη πολλές εναλλακτικές επιλογές εκεί έξω και ένας αριθμός εταιρειών που νοιάζονται και για άλλα πράγματα εκτός από το κέρδος. Ο Ερευνητικός Σύνδεσμος Ηθικού Καταναλωτισμού ερευνά τις εταιρείες πίσω από τις μάρκες, για να μην χρειαστεί να γίνετε ντετέκτιβ για να ψωνίζετε ηθικά. Οι πληροφορίες αυτές δημοσιεύονται στο διμηνιαίο περιοδικό *Ethical Consumer*

www.ethicscore.org www.responsibleshopper.org

Ο καθένας έχει τις δικές του προτεραιότητες όταν πηγαίνει για ψώνια, αλλά οι καταναλωτές αρχίζουν να σκέφτονται και ηθικά ζητήματα πέρα από την τιμή και την ποιότητα ενός προϊόντος. Οι εταιρείες αντιδρούν αναλόγως. Όλοι μας πηγαίνουμε για ψώνια, επομένως ο ηθικός καταναλωτισμός είναι ένας εύκολος τρόπος να χρησιμοποιήσουμε τα χρήματά μας για να κάνουμε τη διαφορά.

Fairly traded products
Local produce
Organic produce
Forest Stewardship Council (FSC) products
Fridge with energy efficiency A rating
Secondhand shirt from charity shop
Pay money into co-operative bank
Drop off recycling

...δώστε φωνή στα λεφτά σας

Τι άλλο μπορείτε να κάνετε; Γράψτε στις εταιρείες και ζητήστε να είναι πιο ηθικές σε ζητήματα περιβάλλοντος.

217

22 ΙΟΥΛΙΟΥ

δημιουργήστε έναν ΑΞΟΝΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

Άξονας – κύρια γραμμή κατεύθυνσης, κίνησης, εξήλωσης.

Κακό – ηθικά κατακριτέο, που προκαλεί ζημιά.

Το 1982, ο πρόεδρος Ρήγκαν αναφέρθηκε στη Σοβιετική Ένωση με τον όρο «Αυτοκρατορία του Κακού». Σε μια ομιλία του το 2002, ο Τζορτζ Μπους επανέλαβε κάτι παρόμοιο, όταν αναφερόμενος στην Βόρεια Κορέα, το Ιράν και το Ιράκ, αποκάλεσε τα εν λόγω κράτη «Άξονα του Κακού», αναφορικά με τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας.

Η Βόρεια Κορέα είναι ένα καθεστώς που εξοπλίζεται με πυραύλους και όπλα μαζικής καταστροφής, ενώ οι πολίτες του πεινούν. Κράτη όπως αυτό και οι τρομοκράτες σύμμαχοί τους αποτελούν έναν «Άξονα του Κακού».

Είτε συμφωνείτε με τις δηλώσεις του Μπους σχετικά με τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας είτε όχι, ένα πραγματικό κακό είναι η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Βόρεια Κορέα. Περισσότεροι από τέσσερα εκατομμύρια άνθρωποι έχουν πεθάνει από την πείνα από το 1995, παρά το γεγονός ότι η χώρα αυτή λαμβάνει περισσότερη ανθρωπιστική βοήθεια από κάθε άλλη χώρα. Το Άρθρο 3 της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αναφέρει ότι καθένας έχει δικαίωμα στη ζωή.

www.hrnk.org www.freenorthkorea.net nkfreedom.org

Το παράδοξο της Κορέας

Το Άρθρο 5 της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αναφέρει ότι κανένας δεν πρέπει να υπόκειται σε βασανιστήρια ή απάνθρωπη συμπεριφορά και τιμωρία. Σύμφωνα με την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στη Βόρεια Κορέα υπάρχουν τριών ειδών στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας, στα οποία οι ξυλοδαρμοί, τα βασανιστήρια, η βορβορατία, οι απάνθρωπες συνθήκες δουλειάς και οι λιμοί αποτελούν καθημερινότητα. Χιλιάδες πολιτικοί κρατούμενοι βρίσκονται εκεί σαν σκλάβοι στα ορυχεία και σε παραγωγικές και αγροτικές μονάδες. Αυτή είναι η κατάσταση που θα δεί ένας ακτιβιστής στη Βόρεια Κορέα, παρά το αυτό που λέγονται για τον εορτασμό των γενεθλίων του Κιμ Γιονγκ του Β'.

Αγαπημένε μας Ηγέτη, είσαι το αστερί-φύλακας του λαού μας και ένας καλοκάγαθος δάσκαλος. Στην καρδιά μας επαναλαμβάνουμε τη δέσμευσή μας για αιώνια πίστη στον Πρόεδρο και Ηγέτη μας...

...αγωνιστείτε για τη δικαιοσύνη

Φτιάξτε τον δικό σας Άξονα του Κακού και ξεσκεπάστε τους κακούς.

23 ΙΟΥΛΙΟΥ

218

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΔΕΛΦΟΣ

Οι κυβερνητικές πρακτικές και οι ιδιωτικές εταιρείες παραβιάζουν συνεχώς την ιδιωτικότητα των ανθρώπων. Συγκεντρώνονται τρομακτικές ποσότητες προσωπικών πληροφοριών, αποθηκεύονται και επεξεργάζονται, συχνά παράνομα, στην επιδίωξη αποτελεσματικότερου μάρκετινγκ, μεγαλύτερου κοινωνικού ελέγχου και ισχυρότερων μηχανισμών παρακολούθησης του πολίτη.

– Privacy International

Η Google χρησιμοποιεί ένα cookie που θα λήξει το 2038. Αυτό τοποθετεί έναν μοναδικό αριθμό ταυτότητας στον σκληρό σας δίσκο. Κάθε φορά που μπαίνετε σε μια σελίδα της Google, σας φορτώνει ένα cookie, αν δεν έχετε ήδη κάποιο. Αν έχετε, τότε μπορούν να διαβάσουν και να καταγράψουν τον μοναδικό σας αριθμό ταυτότητας. Σχεδόν το 75% των ερευνών γίνονται σε μηχανισμούς αναζήτησης της Google. Για όλες τις αναζητήσεις, καταγράφουν την ταυτότητα του cookie, τον διακομιστή της σύνδεσής σας στο διαδίκτυο, την ώρα και την ημέρα, τον όρο που ψάχνετε. Η Google κρατάει τις πληροφορίες αυτές διά παντός, ενώ δεν αναφέρουν αν χρησιμοποιούν κάπως τα στοιχεία αυτά, παρόλο που υπάρχει δικαστική κλήτευση.

Σε πολλές χώρες μπορούν κάποιοι να δουν τι ψηφίσατε στις εκλογές. Στην Αγγλία, για παράδειγμα, ο αύξων αριθμός του ψηφοδελτίου σας καταγράφεται από την εφορευτική επιτροπή για να διαπιστωθεί ποιοι ψήφισαν. Είναι εφικτό να εντοπιστούν τα ονόματα και οι διευθύνσεις όλων όσοι ψήφισαν ένα συγκεκριμένο κόμμα. Μια λίστα με άτομα που ψήφισαν κάποιο εξτρεμιστικό κόμμα μπορεί να παραδωθεί στις μυστικές υπηρεσίες για παρακολούθησή τους. Οι ψηφοφόροι, από φόβο πιθανής παρακολούθησης, ίσως δεν εκφράζουν ελεύθερα το εκλογικό τους δικαίωμα.

Το κινητό σας τηλέφωνο μπορεί να φανερώσει από πού κάνετε κλήσεις και πολύ σύντομα οι δορυφόροι θα είναι σε θέση να βλέπουν πού έχετε παρκάρει το αυτοκίνητό σας. Οι πιστωτικές σας κάρτες δείχνουν τι ακριβώς ψωνίζετε. Βιντεοκάμερες υπάρχουν παντού και σας καταγράφουν καθώς περπατάτε στο δρόμο.

www.privacyinternational.org www.privacy.org

...σας παρακολουθεί

Σκεφτείτε πόσο βάνουσα παραβιάζεται η ιδιωτική ζωή μας.

219

24 ΙΟΥΛΙΟΥ

η Κόλα της OPEN SOURCE

Το ήθος του κινήματος της Open Source Software επιτρέπει την ελεύθερη αντιγραφή και τροποποίηση των προγραμμάτων, εφόσον αναγνωρίζεται η ιδιοκτησία της πρωτότυπης ιδέας. Με τον τρόπο αυτό υπάρχει διαρκής βελτίωση σε ένα πρόγραμμα, αφού εμπλέκονται διαρκώς νέα πρόσωπα.

Η Opencola εφαρμόζει τις ίδιες αρχές. Είναι μια μάρκα κόλας, όπως η CocaCola, για την παρασκευή της οποίας όμως οι οδηγίες είναι ευρέως διαθέσιμες και μετατρέψιμες. Ο καθένας μπορεί να φτιάξει το αναψυκτικό και ο καθένας μπορεί να αλλάξει και να βελτιώσει τη συνταγή. Αρχικά δημιουργήθηκε για να προμοτάρει διαφημιστικά το πρόγραμμα πληροφορικής και τις υπηρεσίες της Opencola στο Τορόντο. Αλλά το αναψυκτικό απέκτησε τη δική του ζωή. Πουλήθηκαν 150 χιλιάδες μπουκαλάκια και η εταιρεία έγινε γνωστή περισσότερο για το ποτό παρά για το πρόγραμμα πληροφορικής. Η ιστοσελίδα της τώρα τρέχει από την Ιαπωνία. Η επιτυχία της Opencola οφείλεται τόσο στη δυσπιστία του κοινού προς τις μεγάλες βιομηχανίες όσο και στην πρωτότυπη και ωραία ιδέα του πράγματος. Σας παρέχεται μια καλή ευκαιρία να δημιουργήσετε ένα προϊόν χωρίς λογότυπα και μάρκες και να το χρησιμοποιήσετε για να εξηγήσετε τα προτερήματα του καταμερισμού «ανοιχτών πηγών» και τα ζητήματα της παγκοσμιοποίησης.

www.colawp.com/colas/400/cola467_recipe.html
en.wikipedia.org/wiki/Open_source

Η συνταγή της Opencola:

Φόρμουλα για τη γεύση: ανακατέψτε και χτυπήστε στο μπλέντερ τα πιο κάτω αιθέρια έλαια – 3,5ml πορτοκαλιού, 1ml λεμονιού, 1 ml μοσχοκάρδου, 1,25 ml κανέλας, 0,25 ml κολιανθρού, 0,25 ml πορτοκαλανθού, 2,75 ml ξινολέμονου και 0,25 ml λεβάντας. Προσθέστε 10 ml αραβικού κόμμι και 3 ml νερού και βάλτε το μείγμα στο ψυγείο.

Σιρόπι: σε ένα δοχείο 4 λίτρων, πάρτε 5 ml από το παραπάνω μείγμα και προσθέστε κιτρικό ή φωσφορικό οξύ, 2,25 λίτρα νερό, 2 κιλά λευκή ζάχαρη και καφεΐνη αν θέλετε. Στο τέλος προσθέστε και το καραμελόχρωμα.

Στο τέλος παίρνουμε ένα μέρος σιρόπι και βάζουμε 5 μέρη νερού.

Η συνταγή έχει επίσημη υγειονομική έγκριση.

...σχεδόν σαν την κανονική

Φτιάξτε το δικό σας αναψυκτικό. Προωθήστε την ιδέα του μοιράσματος της γνώσης.

25 ΙΟΥΛΙΟΥ

220

εκπαιδεύστε έναν ΣΚΥΛΟ-ΟΔΗΓΟ

Οι σκύλοι μπορούν να γίνουν πραγματικοί υπερήρωες. Οι σκύλοι-οδηγοί είναι τα μάτια των τυφλών και τα αυτιά των κωφών. Οι σκύλοι αυτοί δεν γεννιούνται γνωρίζοντας εκατοντάδες εντολές. Χρειάζεται να τους εκπαιδεύσεις. Εδώ μπορείτε να βοηθήσετε. Γιατί λοιπόν δεν εκπαιδεύετε έναν σκύλο-οδηγό; Η ανταμοιβή θα είναι τεράστια. Το ζώο που θα εκπαιδεύσετε θα βελτιώσει δραστικά τη ζωή ενός ανθρώπου συνανθρώπου σας. Θα του δώσετε μόνιμη συντροφιά, έναν καλό φίλο και την ελευθερία να ζήσουν λίγο πιο αξιοπρεπώς τη ζωή τους.

Οι σκύλοι-οδηγοί είναι συνήθως από τις ακόλουθες ράτσες:

Λαμπραντόρ

Χρυσός Ανακτών

Γερμανικός ποιμενικός

Λαμπραντόρ και Χρυσός Ανακτών (διασταύρωση)

Οι σκύλοι αυτοί πρέπει να εκπαιδεύονται για να οδηγούν το σύντροφό τους σε ευθεία γραμμή μεταξύ δύο σημείων και γύρω από οποιοδήποτε εμπόδιο. Τα σκυλιά δεν μπορούν να διαβάσουν τις πινακίδες της τροχαίας, επομένως είναι εκπαιδευμένα να σταματούν στη διάβαση, όταν το αφεντικό τους ακούει τα διερχόμενα αυτοκίνητα, και περιμένει και εκείνος. Όταν όμως πάει να περάσει και ένα αυτοκίνητο εξακολουθεί να έρχεται, ο σκύλος είναι εκπαιδευμένος να σταματάει. Οι σκύλοι είναι εκπαιδευμένοι να αγνοούν όλα τα εξωτερικά ερεθίσματα, όπως παράξενες μυρωδιές και ήχους, άλλα σκυλιά και ανθρώπους.

www.guidedogs.org.uk www.hearing-dogs.org.uk

Η βόλτα με το κουτάβι είναι σημαντικό μέρος της εκπαίδευσης ενός μελλοντικού σκύλου-οδηγού. Παίρνετε το κουταβάκι ηλικίας έξι εβδομάδων στο σπίτι σας και το αναστρέφετε τον πρώτο χρόνο της ζωής του, μαθαίνοντάς του βασικές εντολές και κάνοντάς το να συνθίσει όσο πιο πολλά και διαφορετικά περιβάλλοντα γίνεται. Όλα γίνονται με την καθοδήγηση ενός επιβλέποντα εκπαιδευτή.

...βγάλτε βόλτα το κουταβάκι

Εκπαιδεύστε και εσείς ένα κουταβάκι. Να είστε όσο πιο πολύ γίνεται κοντά του. Πρέπει να είστε άνω των 18 ετών και να μην έχετε παιδιά κάτω των τριών στο σπίτι. Καλό θα είναι να έχετε και κήπο. Να κάνετε το σκυλάκι μέρος της καθημερινότητάς σας.

221

26 ΙΟΥΛΙΟΥ

πολεμήστε τις ΚΑΣΤΕΣ

Οι διακρίσεις συχνά γίνονται με βάση τη φυλή, την εθνική προέλευση, το φύλο, την ηλικία και τη σεξουαλικότητα. Οι διακρίσεις όμως με βάση τις κάστες και τις ειδικεύσεις είναι εξίσου σημαντικές.

Ο καστεϊσμός είναι περισσότερο εμφανής στον ινδουισμό, που έχει τέσσερις κάστες, βασισμένες στο επάγγελμα και τη γενεαλογία. Στην κορυφή βρίσκεται η κάστα των ιερέων των Βραχμάνων, μετά είναι οι στρατιώτες ή Κσάτρίγιας, έπειτα είναι οι έμποροι και οι αγρότες (οι Βασίγιας) και τέλος αυτοί που υπηρετούν όλους τους άλλους (οι Σούντρας). Κάτω από αυτούς είναι οι Νταλίτες -- που είναι εντελώς έξω και από τις κάστες ακόμα. Οι Νταλίτες είναι στον πάτο της κοινωνικής ιεραρχίας και σε πολλές ινδουιστικές κοινωνίες υποφέρουν από απίστευτες διακρίσεις.

Οι Νταλίτες έχουν τα χειρότερα καταλύματα και συχνά μένουν σε καλύβες έξω από την περίμετρο των χωριών. Τους αρνούνται την πρόσβαση στο νερό, από φόβο μήπως το μολύνουν. Έχουν τις χειρότερες και πιο κακοπληρωμένες δουλειές, που σημαίνει ότι και η διατροφή και η υγεία τους δεν είναι καλή. Τα παιδιά τους πρέπει εκ των πραγμάτων να εργάζονται, χάνοντας έτσι τη μόρφωσή τους. Ο ινδουισμός αρνείται ακόμα και το δικαίωμα των Νταλιτών στην επόμενη ζωή. Είναι καταδικασμένοι να έρχονται ξανά και ξανά στον κόσμο «απόκληροι» και «μιαροί». Ένας Νταλίτης δεν μπορεί ποτέ να ξεφύγει από την καταπίεση των καστών. Στην Ινδία υπάρχουν 160 εκατομμύρια Νταλίτες και συνολικά στην Ασία 260 εκατομμύρια.

www.dalits.org www.idsn.org www.ambedkar.org

Ο Μάτριν Μακουάν είναι ένας Νταλίτης. Ξεκίνησε σαν αγροτόπαιδο, εργαζόταν παράλληλα με το σχολείο του, σπούδασε ψυχολογία και πήρε και πτυχίο νομικής. Το 1983 άρχισε να δουλεύει με παιδιά προσφύγων από το Πακιστάν.

Ο Μακουάν ήθελε να κάνει κάτι περισσότερο από τις απλές κοινωνικές υπηρεσίες. Άρχισε να καταπιάνεται με τα δικαιώματα των Νταλιτών και τις διακρίσεις σε βάρος τους. Το 1989, ίδρυσε το Navsarjan Trust στο Αχμενταμπάντ για να κινητοποιήσει και να ενδυναμώσει τους Νταλίτες. Από τότε η οργάνωσή του έχει μεγαλώσει και έχει γίνει ένας από τους μεγαλύτερους συνηγόρους των δικαιωμάτων των Νταλιτών στην Ινδία. Το 1996, ξεκίνησε την Πανεθνική Εκστρατεία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων των Νταλιτών.

...οι κάστες είναι τόσο δυσάρεστες όσο και ο ρατσισμός

Στηρίξτε τους Νταλίτες στον αγώνα τους για ανθρώπινα δικαιώματα.

27 ΙΟΥΛΙΟΥ

222

ΔΩΣΤΕ ΧΡΟΝΟ σε άλλους

Μια τράπεζα χρόνου καθιστά ικανό τον καθένα να δίνει λίγο από το χρόνο του για να βοηθά άλλους, ενώ ταυτόχρονα δέχονται το χρόνο των άλλων για δικό τους όφελος. Υπάρχουν πιστώσεις χρόνου για να τις χρησιμοποιούν αυτοί που θέλουν από άλλα μέλη της Τράπεζας. Είναι ένας μηχανισμός όπου όλοι μπορούν να βοηθήσουν αλλήλους, χωρίς κάποιος να αισθάνεται ότι δίνει περισσότερα από όσα παίρνει. Πρόκειται για έναν μηχανισμό αμοιβαίας βοήθειας μέσα σε μια κοινωνία. Να μερικά πράγματα που μπορούν να μετατραπούν σε Πιστώσεις Χρόνου ή τα οποία μπορείτε να αγοράσετε με Πιστώσεις Χρόνου:

Κάντο-μόνος-σου στο σπίτι, βάψιμο ή διακόσμηση.

Κηπουρική και φροντίδα των φυτών.

Μαγειρική και οργάνωση ενός πάρτι.

Μια βόλτα στα καταστήματα για τα ψώνια.

Ακούς και δίνεις συμβουλές.

Εκμάθηση και πρακτική μιας ξένης γλώσσας.

Επαγγελματική βοήθεια, εκμετάλλευση μιας ειδικότητας.

Σχεδόν κάθε είδος ανεπτυγμένης ικανότητας μπορεί να ανταλλαγεί με μια χρονική πίστωση -- αρκεί ένα μέλος να έχει ανάγκη από κάτι και ένα άλλο μέλος να μπορεί να βοηθήσει.

Η βάση υπολογισμού της αξίας ανταλλαγής είναι: μία ώρα δουλειάς ισοδυναμεί με μία χρονική λίρα. Ο χρόνος όλων έχει την ίδια αξία. Καλό είναι να αξιοποιείς όλες τις πιστώσεις που κερδίζεις. Μπορείς και να τις χαρίσεις σε ένα πρόσωπο ή σε έναν οργανισμό.

www.timebanks.co.uk

Στις τράπεζες χρόνου συμμετέχουν και οργανισμοί.

Χρησιμοποιούν την Τράπεζα για να αγοράσουν πράγματα όπως βοήθεια στο μίσθωμα ενημερωτικών φυλλαδίων, επιδιορθώσεις και μερεμέτια, χρέη τηλεφωνητή κ.ά.

Αγοράζουν τις πιστώσεις, δίνοντας και εκείνοι με τη σειρά τους ελεύθερη χρήση των πηγών τους, π.χ. των υπολογιστών ή των φωτοτυπικών μηχανημάτων.

...και πάρτε βοήθεια για αντάλλαγμα

Μπείτε και εσείς στο πρόγραμμα μιας τράπεζας χρόνου. Αν δεν υπάρχει εκεί που μένετε, αρχίστε την εσείς.

223

28 ΙΟΥΛΙΟΥ

αναγνωρίστε το ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΟ ΓΑΛΑ

Υπάρχει διάσταση απόψεων στο διαδίκτυο σχετικά με τα γενετικά μεταλλαγμένα προϊόντα. Από τη μια είναι οι παραγωγοί τροφίμων και η κυβέρνηση των ΗΠΑ που πιέζουν για ελεύθερη διακίνηση των μεταλλαγμένων. Από την άλλη είναι οι περισσότεροι καταναλωτές και η Ευρωπαϊκή Ένωση που θέλουν να περιοριστεί το φαινόμενο. Το πρόβλημα είναι ότι δεν έχουμε πολλά για τον μακροχρόνιο αντίκτυπο της απελευθέρωσης γενετικά μεταλλαγμένων οργανισμών στο περιβάλλον, ούτε και αν η χρήση τέτοιων γενετικά αλλοιωμένων τροφίμων επηρεάζει κατά κάποιο τρόπο την υγεία μας.

Οι πολέμιοι των μεταλλαγμένων ανησυχούν για τα πιο κάτω:

Υγεία: τοξικότητα και πιθανές αλλεργικές αντιδράσεις.

Περιβάλλον: πιθανή μόλυνση μη μεταλλαγμένων καλλιεργειών που γειτνιάζουν με φάρμες μεταλλαγμένων, αύξηση της μόλυνσης με τα φυτοφάρμακα, καταστροφή του εδάφους, μείωση της βιοποικιλότητας.

Οικονομία: στον αναπτυσσόμενο κόσμο, οι αγρότες θα στηρίζονται απόλυτα στους σπόρους που θα τους δίνουν οι εταιρείες παραγωγής μεταλλαγμένων. Σύμφωνα, ίσως είναι η λύση για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου πληθυσμού, αλλά θα πρέπει να ελεγχθεί πρώτα η ασφάλειά τους.

Στην εκστρατεία κατά των γενετικά μεταλλαγμένων τροφίμων επικεφαλής είναι η Greenpeace και η Friends of the Earth, και έχουν αποτελέσματα. Εξατίας της πίεσης των καταναλωτών, τα σούπερμάρκετ και οι παραγωγοί τροφίμων στην Αγγλία έχουν απομακρύνει τα μεταλλαγμένα συστατικά από τα προϊόντα τους και από τις καλλιέργειες. Ένα πρόβλημα παραμένει όμως – οι ζωοτροφές. Γενετικά μεταλλαγμένα συστατικά εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται στηντροφή των ζώων στις φάρμες. www.greenpeace.org.uk www.foe.co.uk/campaigns/real_food/index.html

Η Greenpeace αγωνίζεται και δρα άμεσα

Παρά την απαγόρευση καλλιέργειας μεταλλαγμένων, δεν υπάρχει απαγόρευση εισαγωγών μεταλλαγμένων τροφίμων και σπόρων, πολλά από τα οποία καταλήγουν σαν ζωοτροφές στις αγελάδες. Πολλοί καταναλωτές δεν το γνωρίζουν αυτό. Μέλη της Greenpeace στέκονται έξω από σούπερμάρκετ, ενημερώνουν τον κόσμο και ανταλλάσσουν το μεταλλαγμένο γάλα που μόλις αγόρασαν με οργανικό.

...εγείρετε το ερώτημα

Κατεβάστε από την ιστοσελίδα της Greenpeace τη σχετική αναφορά για τα μεταλλαγμένα και στείλτε τη στο σουπερμάρκετ της επιλογής σας.

29 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΑΓΑΠΗΣΤΕ τη γειτονιά σας

Η γειτονιά σας είναι μοναδική. Ακόμα και αν δεν είναι όλα τέλεια, μπορείτε να την αγαπήσετε. Κοιτάξτε γύρω σας και σκεφτείτε τα πράγματα που σας αρέσουν. Και κάντε ό,τι μπορείτε για να αντισταθείτε στο κύμα ομοιομορφίας που σαρώνει τα πάντα – ίδια μαγοζιά, ίδια απρόσωπα κτίρια, ίδια προτεραιότητα των αυτοκινήτων και των πάρκινγκ έναντι των ανθρώπων.

Η μοναδικότητα θα μπορούσε να περιλαμβάνει πάρκα και παιδικές χαρές, με τον κόσμο να χαίρεται και να διασκεδάζει, με αγάλματα, με αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες και καινοτομίες, με πινακίδες καταστημάτων, ονομασίες δρόμων, κήπους, δέντρα, λουλούδια...

www.comtonground.org.uk/rules.html

Μερικοί κανόνες τοπικής διακριτικότητας:

Αλλάξτε τα πράγματα προς το καλύτερο.

Αφήστε να βγει μπροστά ο χαρακτήρας των ανθρώπων και της περιοχής.

Να γίνετε υπερασπιστές της λεπτομέρειας.

Ενισχύστε τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Μάθετε τα φαντάσματα, τους θύλους και τις ιστορίες του παρελθόντος.

Η ιστορία είναι κάτι που συμβαίνει τώρα, δεν αφορά μόνο το παρελθόν.

Εγκαταλείψτε τα αυτοκίνητα, όποτε είναι δυνατόν.

Μάθετε το μέρος που ζείτε. Γνώση και σοφία.

Να αγοράζετε προϊόντα που κατασκευάζονται στην περιοχή σας και την χαρακτηρίζουν.

Τα ονόματα μεταφέρουν στοιχεία και μυστικά. Σεβαστείτε τα ονόματα του τόπου σας.

Αποκαλύψτε το παρελθόν.

Ξαναχρησιμοποιήστε τα παλιά κτίρια. Βρείτε τρόπους να τα εκμεταλλευτείτε.

...η περιοχή σας είναι μοναδική στον κόσμο

Πάρτε μια κάμερα και φωτογραφίστε τα 25 πράγματα ή κτίρια που σας αρέσουν περισσότερο στη γειτονιά σας.

Ετοιμάστε μια ψηφιακή έκθεση και παρουσίαση.

Ελάτε σε επαφή με τα τοπικά μέσα και τις εφημερίδες και στείλτε το υλικό σας σε όποιον ενδιαφερθεί.

225

30 ΙΟΥΛΙΟΥ

πληθυσμιακή ΠΙΕΣΗ

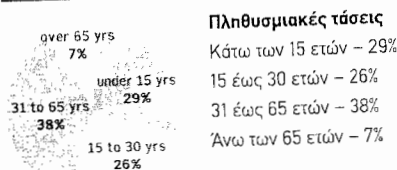
Υπήρχαν 6.465.035.104 άνθρωποι στον πλανήτη στις 7 Σεπτεμβρίου 2005, ακριβώς στις 13.09 ώρα Γκρίνουιτς. Ο πληθυσμός της Γης έχει διπλασιαστεί από το 1963, ενώ μόνο το 2005 αυξήθηκε κατά 74,4 εκατομμύρια. Μέχρι τα μέσα του 2050 θα φτάσει τα 9,22 δισεκατομμύρια. Ο πλανήτης μας έχει περιορισμένα αποθέματα εδάφους, νερού και φυσικών πηγών. Θα μπορέσει να αντεπεξέλθει στον αυξανόμενο ανθρώπινο πληθυσμό; Ποιες θα είναι οι περιβαλλοντικές συνέπειες; Μπορεί η τεχνολογία να βοηθήσει την κατάσταση;

Το 1970, τα δύο πολυπληθέστερα κράτη του κόσμου, η Κίνα και η Ινδία, αποφάσισαν να κάνουν κάτι για να χαλιναγωγήσουν τον αυξανόμενο πληθυσμό τους. Η Κίνα υιοθέτησε την πολιτική του ενός παιδιού ανά οικογένεια, ενώ η Ινδία γήσουν τον αυξανόμενο πληθυσμό τους. Η Κίνα εισήγαγε στρατόπεδα στειρώσεων και υποχρεωτικών αγγειεκτομών σπερματικών πόρων. Είναι πια αναγνωρισμένο ότι, εφόσον η φτώχεια και η φυλετική ανισότητα είναι οι παράγοντες-κλειδιά της αύξησης του πληθυσμού, ο καλύτερος τρόπος να περιοριστεί το φαινόμενο είναι να δημιουργηθεί κοινωνικό κλίμα δεκτικό σε μηνύματα οικογενειακού προγραμματισμού.

Η παροχή αξιοπρεπούς εκπαίδευσης στα κορίτσια, έτσι ώστε να αναπτυχθούν σε γυναίκες με πιο ξεκάθαρη ιδέα των επιλογών που έχουν, είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος να μειωθούν τα ποσοστά γεννήσεων. Οι μορφωμένες γυναίκες είναι σε καλύτερη θέση για να κατανοήσουν ότι πρέπει να περιορίσουν τις οικογενειές τους για να προστατεύσουν καλύτερα τα λιγότερα παιδιά τους. Μπορούν να έχουν έξτρα εισόδημα για να μεγαλώσουν λιγότερα παιδιά αλλά με καλύτερο βιοτικό επίπεδο.

www.census.gov/ipc/www/world.html

www.overpopulation.org www.unfpa.org

Πληθυσμιακές τάσεις

Κάτω των 15 ετών - 29%
15 έως 30 ετών - 26%
31 έως 65 ετών - 38%
Άνω των 65 ετών - 7%

...βοηθήστε στην πληθυσμιακή ανακούφιση

Βοηθήστε στην καταπολέμηση της φτώχειας. Γίνετε ανάδοχοι ενός φτωχού παιδιού. Οργανώσεις όπως η ActionAid ειδικεύονται στο ζήτημα αυτό.

31 ΙΟΥΛΙΟΥ

μια λεμονάδα ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΕΞ

Έχουμε ακούσει ανθρώπους να λένε ότι η Άλεξ έχασε τη μάχη με τον καρκίνο. Πιστεύουμε ότι κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να απέχει πιο πολύ από την αλήθεια. Η Άλεξ κέρδισε τη μάχη της με τόσους πολλούς τρόπους. Κοιτάζοντας τον καρκίνο κάθε μέρα αλλά διατηρώντας το χαμόγελό της, μην σταματώντας στιγμή να ελπίζει, ζώντας τη ζωή της μέχρι το μεδούλι, αφήνοντας σε όλους μας μια απίστευτη κληρονομιά ελπίδας και έμπνευσης.

- Τζέι και Λίζ Σκοτ, γονείς της Άλεξ

Η Άλεξάντρα Σκοτ ήταν ένα απίστευτο οκτάχρονο παιδί. Όταν ήταν μόλις ενός έτους, οι γιατροί διέγνωσαν όγκο των νευροβλαστών, μια επιθετική μορφή παιδικού καρκίνου. Στην ηλικία των τεσσάρων, αποφάσισε να στήσει ένα πάγκο, να πουλάει λεμονάδες για να βγάλει χρήματα για τη θεραπεία της. Στόχος της ήταν να συγκεντρώσει ένα εκατομμύριο δολάρια για την παιδιατρική έρευνα για τον καρκίνο, πουλώντας ποτήρια με λεμονάδες. Τώρα υπάρχουν εκατοντάδες τέτοιοι πάγκοι στις ΗΠΑ, μαζεύοντας χρήματα για τον παιδιατρικό έρανο της Άλεξ. Ο έρανό της έχει συγκεντρώσει συνολικά μέχρι σήμερα 1,4 εκατομμύρια δολάρια.

Η Άλεξ πέθανε την 1η Αυγούστου του 2004. Την ιστορία της θα τη βρείτε στο βιβλίο *Alex and the Amazing Lemonade Stand*.

Στοιχεία για τον παιδικό καρκίνο:

1 στα 600 παιδιά έχει καρκίνο πριν την ηλικία των 15 ετών.

Η λευχαιμία και οι όγκοι στον εγκέφαλο αποτελούν τις μισές των περιπτώσεων.

Τα αίτια των περισσότερων περιστατικών παιδικού καρκίνου είναι άγνωστα.

Ο καρκίνος εμφανίζεται εντελώς τυχαία και δεν κοιτάει εθνικότητες, κοινωνικο-οικονομικές τάξεις ή γεωγραφικές περιοχές.

www.alexlemonade.com www.cancerindex.com/ccw/guide2c.htm

Πώς να φτιάξετε τη δική σας λεμονάδα (για 50 ποτήρια):

1. Φτιάξτε το σιρόφι. Δέκα κούπες ζάχαρη σε δέκα κούπες νερό. Ανακατέψτε μέχρι να διαλυθεί η ζάχαρη. Αφήστε το στο ψυγείο να κρυώσει.
2. Χυμός 50 λεμονιών. Αφαιρέστε τα κουκούτσια. Προσθέστε στο σιρόφι.
3. Βάλτε τρεις φορές περισσότερο νερό από το σιρόφι σας.
4. Διακοσμήστε τα ποτήρια με φρετούλες λεμόνι στο πλάι.

...πολεμήστε τον παιδικό καρκίνο

Στήστε και εσείς έναν πάγκο και πουλήστε λεμονάδα για το σκοπό αυτό.

Στείλτε τα έσοδα στο www.philafound.org/Alexlemonade.html

226

1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

αγοράστε ΜΕΤΟΧΕΣ

Θα θέλατε να είχατε τη **Microsoft**; Όταν αγοράζετε μια μετοχή της Microsoft, γίνεστε και εσείς συνδιοκτήτης, μαζί με όλους τους άλλους κατόχους μετοχών. Έχετε τα πιο κάτω πλεονεκτήματα:

Πιστοποιητικό μετοχών που βεβαιώνει την ιδιοκτησία σας.

Ετήσια αναφορά της πορείας της εταιρείας.

Μέρισμα μετοχών.

Το δικαίωμα να παραβρίσκεστε στην Ετήσια Γενική Συνέλευση της εταιρείας και να ψηφίσετε τις προτάσεις που θα τεθούν. Έχετε λόγο στο διορισμό των διευθυντών της εταιρείας.

Όταν αποφασίσετε να πουλήσετε τις μετοχές σας, μπορεί να έχετε και κέρδος, αν η εταιρεία είχε καλή πορεία στο χρηματιστήριο αξιών.

Ως μέτοχος, μπορείτε να ψηφίσετε κατά του διορισμού κάποιου στελέχους ή κατά κάποιου ψηφίσματος. Φυσικά, αν οι μετοχές σας είναι λίγες, ο αντίκτυπος της ψήφου και των απόψεών σας θα είναι εξίσου μικρός. Στην ετήσια συνέλευση μπορείτε να κάνετε ερωτήσεις, όπως για παράδειγμα αν η εταιρεία σας εκμεταλλεύεται σκληρά τους εργαζόμενους, αν με τα απορρίμματα της μολύνει το περιβάλλον και αν κάνετε κάτι ως εταιρεία για να αντιμετωπίσετε την παγκόσμια υπερθέρμανση.

Όποιο κι αν είναι το θέμα που σας απασχολεί, μπορείτε να το θέσετε μπροστά σε ένα μεγάλο κοινό με την παρουσία πολλών δημοσιογράφων.

Μερικές εταιρείες βλέπουν τις συνελεύσεις των μετόχων τους να γίνονται φόρουμ, μερικές φορές και πεδία μάχης, όπου εγείρονται κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Το μόνο που χρειάζεστε είναι μια μετοχή, η οποία θα σας δώσει το δικαίωμα να παραβρεθείτε στη συνέλευση.

www.coopamerica.org/socialinvesting/shareholderaction

Η Ιζαμπέλ Λοσάντα συμμετέχει στο Κίνημα για την Απελευθέρωση του Θιβέτ. Κανονίστηκε να παραβρεθεί στην ετήσια συνέλευση της BP για τις εγκαταστάσεις στην Κίνα. Κάθε φορά που ο πρόεδρος αναφερόταν στο Θιβέτ, εκείνη, μεταμφιεσμένη σε κινέζο στρατιώτη, σιφωνόταν και φώναζε. Και κάθε φορά που κάποιος συνάδελφος ακτιβιστής ρωτούσε για το Θιβέτ, εκείνη έκανε ότι τον χτυπούσε και τον καταπίεζε. Το χιούμορ έχει τον τρόπο του και αυτό.

...περάστε αυτό που θέλετε

Αγοράστε μετοχές μιας εταιρείας και ανακατευθείτε στα ζητήματά της.

2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

228

STREETSHINE: βοηθήστε τον κόσμο

Η StreetShine είναι ένα συναρπαστικό κοινωνικό εγχείρημα που μόλις έχει αρχίσει στην Αγγλία. Ξεκίνησε από τον Νικ Γκραντ στο πρόγραμμα αστέγων Thamesreach Bondway. Η Streetshine έχει σκοπό να δώσει δουλειά σε αστέγους για να έχουν ένα τακτικό εισόδημα μέσω μιας υπηρεσίας περιποίησης παπουτσιών εντός επαγγελματικών κτιρίων. Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν γυάλισμα παπουτσιών, σημεία παραλαβής και παράδοσης παπουτσιών για επιδιόρθωση και πώληση ανταλλακτικών, όπως π.χ. κορδόνια.

Οι στυλβωτές συμμετέχουν σε τρία στάδια. Ξεκινούν δουλεύοντας part-time. Όσο ανεβαίνει η αυτοπεποίθησή τους και βελτιώνονται στη δουλειά, αποκτούν πλήρη απασχόληση. Στο τέλος, υπάρχουν ευκαιρίες για franchise για όσους επιθυμούν να στήσουν τη δική τους επιχείρηση. Αυτό θα τους δώσει ανεξαρτησία, ενώ παράλληλα θα εκμεταλλεύονται την ονομασία της Streetshine.

Ο στόχος της Streetshine είναι να σπάσουν τον φαύλο κύκλο που λέει «όχι σπίτι – όχι δουλειά – όχι εισόδημα – όχι σπίτι».

Το καταφέρνει αυτό δίνοντας στους αστέγους μια κανονική δουλειά και μια αίσθηση αξιοπρέπειας. Μόλις καθιερωθεί στο Λονδίνο, η Streetshine σκοπεύει να επεκταθεί και σε άλλες μεγάλες πόλεις της Αγγλίας.

Το γυάλισμα των παπουτσιών είναι μια δουλειά που παραδοσιακά την κάνουν παιδιά του δρόμου. Ένα πρόγραμμα όπως της Streetshine θα μπορούσε να το μετατρέψει από «δουλειά του δρόμου» σε κανονικό επάγγελμα, με εκπαίδευση, στολή εργασίας και αναγνωρίσιμο σήμα. Οι αρχές της Streetshine θα μπορούσαν να επεκταθούν σε χώρες όπως η Ινδία και η Βραζιλία. Το Δελχί και το Ρίο μπορούν να γίνουν οι πρώτες πόλεις στον κόσμο που οι λούστροι θα αποτελούν ένα αναγνωρισμένο επάγγελμα.

www.streetshine.com

Ο Αντρέας ήταν ο πρώτος λούστρος πλήρους απασχόλησης της StreetShine. Έχει δημιουργήσει το δικό του πελατολόγιο στο Σίτι και το Γουέστ Εντ του Λονδίνου.

...βοηθήστε τους να σταθούν στα πόδια τους

Την επόμενη φορά που θα δείτε έναν λούστρο στο δρόμο, αφήστε τον να σας γυαλίσει τα παπούτσια. Αν εργάζεστε στο Λονδίνο, ρωτήστε τους διευθυντές σας αν θα ήθελαν να μπει ένας επαγγελματίας λούστρος της StreetShine στο χώρο. Διανώστε τα νέα για τη δουλειά της StreetShine.

229

3 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

καθαρό ΝΕΡΟ

Τον Φεβρουάριο του 2004, η εταιρεία Coca-Cola έριξε στην κυκλοφορία στην Αγγλία το Dasani. Αυτό το εμφιαλωμένο μπουκαλάκι νερό πωλούνταν στη λιανική έναντι 1,69 λιρών. Η κυκλοφορία του όμως συνοδεύτηκε από δύο φιάσκο. Το πρώτο ήταν όταν ο τύπος αποκάλυψε ότι το νερό που χρησιμοποιούνταν ήταν κοινό νερό βρύσης από το Λονδίνο, καθαρισμένο με μια διαδικασία που λέγεται αντίστροφη όσμωση. Το δεύτερο φιάσκο συνέβη όταν ανακαλύφθηκε ότι ένα από τα μεταλλικά στοιχεία που χρησιμοποιούνταν για την καλύτερη γεύση του νερού υπερέβαινε κατά πολύ τα επίπεδα ασφαλείας. Μετά και τη δεύτερη αυτή πατάτα, η εταιρεία σπέσχε το προϊόν από τα ράφια.

Στις πλούσιες χώρες, είναι ένα προϊόν του lifestyle. Πληρώνουμε το λίτρο το νερό σχεδόν όσο πληρώνουμε και το λίτρο βενζίνη. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, η έλλειψη ασφαλούς καθαρού νερού σημαίνει αρρώστιες και θανάτους. Το καθαρό νερό είναι ζήτημα ζωής και όχι τρόπου ζωής. Εμείς δίνουμε τα χρηματά μας για να πάρουμε εμφιαλωμένο νερό και άλλοι δεν έχουν καν πρόσβαση σε νερό βρύσης.

Η τεχνολογία που είχε χρησιμοποιηθεί για το Dasani, υιοθετήθηκε και για καινή χρήση, καθιστώντας το καθαρό νερό ρεαλιστική πιθανότητα για τον καθένα. Το να σκάψεις ένα πηγάδι δεν είναι λύση, αν το έδαφος είναι μολυσμένο με αρσενικό, φθόριο και νιτρικά άλατα, κάτι που συμβαίνει πολύ συχνά. Το ερευνητικό κέντρο Bhabha Atomic Research Centre στο Μουμπάι έχει εγκαταστήσει μικρούς μηχανισμούς αντίστροφης όσμωσης σε πολλά χωριά της Ινδίας. Αυτές οι μονάδες είναι τώρα διαθέσιμες στο εμπόριο και μπορούν να δίνουν καθαρό νερό σε κοινότητες μέχρι και χιλίων ατόμων. Το κόστος παραγωγής του καθαρού νερού ανέρχεται στα 0,03 σεντς το λίτρο νερού. Το Dasani ήταν χίλιες φορές πιο ακριβό! Αυτή είναι η τεχνολογία που μπορεί να λύσει τα προβλήματα.

www.waterraidth.org.uk

Μονάδες καθαρισμού του νερού

Εκτός από την αντίστροφη όσμωση, υπάρχουν και άλλοι μηχανισμοί καθαρισμού του νερού, χρησιμοποιώντας τη θερμότητα απορριμμάτων ή την ηλιακή ενέργεια. Έχει φτιαχτεί ένας οικιακός «καθαριστής» νερού με βάση μια μεμβράνη διύλισης που παράγει μέχρι και σαράντα λίτρα καθαρό νερό την ημέρα. Όλα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πόλεις και χωριά.

...η τεχνολογία στη διάσωση του κόσμου

Μην ξαναπάρете εμφιαλωμένο νερό. Να πίνετε νερό της βρύσης.

4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

230

ΛΙΠΑΣΜΑ με τα σκουπίδια σας

Η παραγωγή λιπάσματος διαλύει οργανική ύλη σε ένα αναπτυσσόμενο μέσο γεμάτο θρεπτικά συστατικά. Γίνεται όταν η οργανική ύλη παραμένει σε ζεστό και ξηρό μέρος για κάποιους μήνες. Μπορεί να επιταχυνθεί η διαδικασία με τη βοήθεια σκουληκιών.

Το 1/3 των οικιακών απορριμμάτων μας θα μπορούσε να γίνει λίπασμα, όπως και τα περισσότερα απόβλητα των κήπων μας: κουρεμένο γρασίδι και κομμένα φυτά (όχι οι σπόροι). Το σπιτικό λίπασμα αναζωογονεί το χώμα και αποτρέπει πλούσια πηγή τροφής για τα φυτά. Το λίπασμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο στον κήπο όσο και τις γλάστρες σας στα παρράθυρα ή το μπαλκόνι. Δεν είστε πια αναγκασμένοι να αγοράζετε τέτοια προϊόντα, ενώ γλυτώνετε και από την τύρφη, στην οποία βασίζονται τα λιπάσματα του εμπορίου.

www.mastercomposter.com www.wigglywiggers.co.uk

Γίνονται λίπασμα:

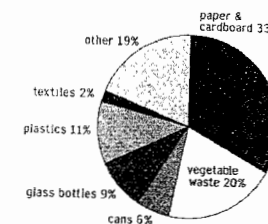
Απορρίμματα κουζίνας – φρούτα, λαχανικά, τσόφλια αυγών.
Απορρίμματα κήπου – γρασίδι, παλιά λουλούδια.
Συμπιεσμένα χαρτιά.
Στάχτες από ξύλο.
Ανθρώπινες τρίχες και μαλλιά.
Φθινοπωρινά φύλλα.
Παλιά ρούχα από φυσικά υλικά (μάλλινα).
Πριονίδια και κομμάτια από φυτοφάγα ζώα.

Δεν γίνονται λίπασμα:

Μαγειρεμένο φαγητό.
Απορρίμματα ζώων.
Περιοδικά.
Πάνες μωρού.
Πεθαμένα φυτά.
Ρίζες και σπόροι.
Συνθετικά υφάσματα.
Γυαλί, πλαστικό.

Ανάλυση των σκουπιδιών ενός σπιτιού στην Αγγλία

Χαρτιά – 33%
Λαχανικά και φρούτα – 20%
Τεχνεκεδόκια – 6%
Γυάλινα μπουκαλάκια – 9%
Πλαστικό – 11%
Υφάσματα – 2%
Άλλα – 19%

...είναι εύκολο και έχει πλάκα

Πάρτε ένα κουβά και φτιάξτε το δικό σας λίπασμα.

231

5 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

τι γίνεται ρε MAC;

Η υπόθεση ΜακΛίμπελ ήταν δικαστικό ορόσημο ανάμεσα στη McDonald's και τους Χέλεν Σπλ και Ντέιβ Μόρις, μια κηπουρά και έναν ταχυδρόμο από το Λονδίνο, που εκπροσώπησαν τους εαυτούς τους στη δίκη. Η McDonald's κινήθηκε δικαστικά εναντίον του «δίδυμο ΜακΛίμπελ» στις 20 Σεπτεμβρίου 1990, ισχυριζόμενη ότι το ζευγάρι δυσφημούσε την εταιρεία, δημοσιεύοντας το **Τι τρέχει με τα McDonald's**:

Η δίκη άρχισε τον Ιούνιο του 1994 και τρία χρόνια αργότερα, ύστερα από 314 ημέρες δίκης, της μεγαλύτερης χρονικά που έγινε ποτέ στην Αγγλία, η δικαιοσύνη απεφάνθη ότι η McDonald's «ισχυριζόταν θρεπτικό όφελος με τα γεύματά της που έγινε ποτέ στην Αγγλία, η δικαιοσύνη απεφάνθη ότι η McDonald's «εκμεταλλευόταν τα παιδιά» με τη διαφήμιση (υψηλά σε λίπη και άλατα) πράγμα που δεν αποδείχτηκε». Ότι η McDonald's «εκμεταλλευόταν τα παιδιά» με τη διαφήμιση (υψηλά σε λίπη και άλατα) πράγμα που δεν αποδείχτηκε». Και, τέλος, ότι μιστική της πολιτική και ήταν «αξιοκατάκριτα υπεύθυνα για τη σκληρή μεταχείριση και σφαγή ζώων». Και, τέλος, ότι «πληρώνει χαμηλούς μισθούς στους υπαλλήλους της, υποβαθμίζοντας τον κλάδο της εστίασης». Ωστόσο, το δικαστήριο έκρινε ότι το δίδυμο ΜακΛίμπελ όντως δυσφημούσε τη McDonald's σχετικά με το λιμό στον τρίτο κόσμο, την κατοστροφή του τροπικού δόσους και την σκόπιμη πώληση ανθυγιεινών τροφίμων και τους επέβαλε να πληρώσουν αποζημίωση 40.000 λιρών. Εκείνοι αρνήθηκαν. Κάτι ήξερε η McDonald's που συνέχισε την υπόθεση.

Το 2005, το δίδυμο ΜακΛίμπελ κέρδισε μια δικαστική απόφαση κατά της βρετανικής κυβέρνησης από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, επειδή τους είχαν αρνηθεί τα βασικά δικαιώματα νομικής βοήθειας για την υπεράσπισή τους. Αυτό τους είχε φέρει σε πολύ δυσχερή θέση, καθώς ήταν αντιμετώπιση με ένα ολόκληρο σώμα νομικών και δικηγόρων της άλλης πλευράς.

Η υπόθεση ΜακΛίμπελ έχει χαρακτηριστεί η χειρότερη εταιρική δυσφήμιση στην ιστορία.
www.mcspotlight.org

Το Δίκτυο McInformation οργανώθηκε από εθελοντές από 22 χώρες σε τέσσερις ηπείρους. Στόχος του είναι να συγκεντρώνει και να δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με πολιτικές και πρακτικές του ομίλου McDonald's.

232

...μήπως ξίνισε το φαστφούντ;

Πηγαίνετε σε ένα McDonald's και φάτε ένα μπέργκερ. Μετά αναρωτηθείτε πόσο θρεπτικό ήταν, αν ήταν αυτό που περιμένατε, τι γίνεται με όλα αυτά τα σκουπίδια, αν τα ζώα χαίρονται που γίνονται τα μπικντέκια σας...

6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

εκτροφή ΚΟΤΟΠΟΥΛΩΝ

Υπάρχουν τριάντα εκατομμύρια κότες στην Αγγλία. Παρά το ενδιαφέρον του κοινού για τις συνθήκες διαβίωσής τους, το 85% ζουν παραταγμένες σε κλουβιά, ενώ το 70% εξ αυτών στοιβάζονται σε τεράστιες σποθήκες – υπόστεγα με 20 χιλιάδες και πλέον πτηνά. Οι πιο πολλές φάρμες έχουν στα κλουβιά μεγέθους 50 επί 50 εκ. τέσσερις και πέντε κότες. Ο νόμος ορίζει ότι το πτηνό θα πρέπει να ζει σε χώρο το λιγότερο μεγέθους κόλλας Α4 (που θα διπλασιαστεί μέχρι το 2012 μετά τη σχετική απόφαση της ΕΕ). Μια μέση κότα γεννά 338 αυγά το χρόνο. Οι κότες κρατούνται για 70 εβδομάδες πριν μπουν στο σφαγείο, κυρίως για να γίνουν ζωοτροφή, αλλά μερικές καταλήγουν και στο πιάτο μας.

Όλο αυτό δεν είναι μόνο σκληρό για τις κότες αλλά και ανθυγιεινό για τους ανθρώπους. Αυτός ο συνωστισμός των πτηνών μπορεί να προκαλέσει αρρώστιες όπως η σαλμονέλα. Υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις:

Αχρώνες με 25 κοτόπουλα ανά τ.μ. σε πλατφόρμες.

Ελεύθερη βοσκή υπαίθρια με 1000 κότες ανά εκτάριο γης.

Τα κοτόπουλα στην ουλή σας – θα είναι και διασκεδαστικά, ενώ θα έχετε και τα σουγολάκια σας. Αλλάξτε τον κόσμο, αυγό αυγό!

www.downthelane.net/battery.html

www.ciwf.org.uk www.omlet.co.uk

Το Εγκλού είναι το κοτέτι του 21ου αιώνα. Χωράει δύο ενήλικες κότες, έχει σιλή και χωράει σε κάθε κήπο. Έχει και ειδικά σχεδιασμένο χώρο για να συλλέγετε τα φρέσκα σουγολάκια. Βγαίνει σε τρία χρώματα, κόκκινο, κίτρινο και πράσινο. Μαζί με τις κότες και το σιλή τους, παίρνετε και προστατευτικό σύρμα για να είναι ήσυχες και εκείνες και εσείς.

...μεγαλώστε κότες στον κήπο σας

Γίνετε και εσείς πτηνοτρόφος. Αγοράστε ένα Εγκλού. Όλο το πακέτο δεν κοστίζει παραπάνω από 350 λίρες. Σκεφτείτε ότι δεν θα ξαναχρειαστεί να αγοράσετε ποτέ πια αυγά.

Αποκτήστε ένα κοτόπουλο και μάθετε για τις εμπορικές αδικίες και ανισότητες στην Γκάνα.

Μάθετε περισσότερα στην ιστοσελίδα: www.mailorderchickens.org

233

7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΠΑΡΑΤΗΣΤΕ τα όλα

Θα είναι καλό για τα νεύρα και την ψυχούλα σας. Οι ινδουιστές έχουν τον ασκητισμό. Οι χριστιανοί τη Σαρακοστή. Οι μουσουλμάνοι τον ιερό μήνα του Ραμαζανιού (όπου δεν τρώνε τίποτα από την ανατολή μέχρι τη δύση του ηλίου). Οι Εβραίοι έχουν το Γιομ Κιππούρ (ήστια που κρατάει 25 ώρες). Σκεφτείτε όμως και κάτι άλλο: σίγουρα υπάρχουν πράγματα που θα μπορούσατε να τα κόψετε, χωρίς τον παραμικρό αντίκτυπο στη ζωή σας. Χρησιμοποιώντας όμως τα χρήματα και το χρόνο που θα γλυτώσατε, θα μπορούσατε να κάνετε πολλά σημαντικά πράγματα για τον κόσμο. Ορίστε μερικές ιδέες: Σταματήστε να πίνετε εμφιαλωμένο νερό. Να πίνετε νερό από τη βρύση. Δεν έχει τίποτα το κακό και είναι δωρεάν. Και δεν σας το φέρνουν τεράστια φορτηγά, δυσχεραίνοντας την κίνηση στους δρόμους, ούτε έχετε να σκεφτείτε τα πλαστικά μπουκάλια. Σταματήστε να αγοράζετε τον καφέ σας σε πακέτο κάθε πρωί στο δρόμο για τη δουλειά. Πάρτε τον από το σπίτι σε ένα θερμός. Κάντε τον με τα χεράκια σας, όπως το θέλετε ακριβώς και απολαύστε τον. Σταματήστε το κάπνισμα. Είναι το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνετε για μια καλύτερη υγεία. Θα δείτε και διαφορά στο πορτοφόλι σας. Ό,τι και αν σκέφτεστε να σταματήσετε, σταματήστε το. Μετά σκεφτείτε κάτι δημιουργικό να κάνετε με τα χρήματα και το χρόνο που γλυτώσατε.

www.bbc.co.uk/dna/h2g2

Μερικά ακόμα πράγματα που μπορείτε να κάνετε:

Αντικαταστήστε πράγματα με λογότυπα, με άλλα χωρίς λογότυπα. Κόψτε τα αποσμητικά, καλύτερα να μυρίζει ο εαυτός σας, παρά να μυρίζετε σαν εργοστάσιο (και γλυτώσατε το περιβάλλον από τα οργανικά συνθετικά). Μην πίνετε αλκοόλ τουλάχιστον μία μέρα την εβδομάδα.

...Ζήστε τη Ζωή σας

Κάντε στον εαυτό σας δύο ερωτήσεις:

1. Τι μπορώ να κόψω που δεν θα το καταλάβω καν;
2. Σε τι θα με βοηθήσει αυτό;

Κόψτε το. Τώρα κιόλας.

8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

234

ΔΙΚΑΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟ τσαγιού

Μια κοινότυπα κατοίκων στα δάση της νότιας Ινδίας προκάλεσε τα σχυρά της αποικιακής κυριαρχίας και άρχισε να καλλιεργεί τσάι. Οι άνθρωποι αυτοί είναι γηγενείς κάτοικοι του δάσους. Ζουν σε υψόμετρο 2000 μέτρων στα βουνά Νίλκιρι. Με τα χρόνια έχασαν τα δικαιώματά τους στις δασικές περιοχές, εξαιτίας των ισχυρών που οικειοποιήθηκαν τα δάση και τα δέντρα για λογαριασμό τους και της δασικής υπηρεσίας που τους ήθελε μακριά από τα δάσος για λόγους διατήρησής του. Ο Οργανισμός Φυλετικών Κοινοτήτων ενθάρρυνε αυτήν τη σταθερή καλλιέργεια, έτσι ώστε να ανεξαρτητοποιηθούν οικονομικά οι άνθρωποι αυτοί και να προστατευθούν τα φυλετικά δικαιώματά επί της γης αυτής. Σκέφτηκε την ιδέα της καλλιέργειας τσαγιού. Ήταν κάτι που ευδοκίμούσε στην περιοχή, θα δημιουργούσε σταθερό εισόδημα και θα αποδείκνυε ότι οι χωρικοί είχαν λόγο στη γη τους. Τα τελευταία δέκα χρόνια, περισσότερες από χίλιες οικογένειες έχουν φυτέψει τσάι σε εκτάσεις μισού εκταρίου η καθεμία και απολαμβάνουν πια ένα σταθερό εισόδημα.

Η καλλιέργεια τσαγιού έδωσε στον Οργανισμό Κοινοτήτων μια βάση για να δημιουργήσει και άλλες επιχειρήσεις: Ένα φυτώριο τσαγιού που παρέχει τα φυτά.

Έναν συνεταιρισμό μάρκετινγκ τσαγιού για να διαπραγματεύεται καλύτερες τιμές με τα εργοστάσια.

Ένα κτήμα τσαγιού 150 εκταρίων που ανήκει και λειτουργεί αποκλειστικά από την κοινότητα των γτόπιων κατοίκων.

Αυτές οι πρωτοβουλίες οδήγησαν στο πρόγραμμα Just Change που προωθεί τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των φτωχών ανθρώπων στην Ινδία και των μεγάλων αγορών και των καταναλωτών στην Ινδία και το εξωτερικό.

www.justchangeindia.com www.adivasi.net www.chembakolli.com

Δίκαιο εμπόριο τσαγιού

Το εμπόριο τσαγιού γίνεται κυρίως από μεγάλες, ιδιωτικές φυτείες στην Ινδία, τη Σρι Λάνκα και την ανατολική Αφρική. Για να πάρει πιστοποίηση δίκαιου εμπορίου ένα κτήμα καλλιέργειας τσαγιού θα πρέπει να παρέχει δίκαιους μισθούς στους εργαζόμενους και καλές συνθήκες εργασίας αλλά και να διασφαλίζει την υγεία τους. Υπάρχουν πενήντα παρόμοια αναγνωρισμένα κτήματα σήμερα στην Ινδία.

...πουλήστε το στα φιλαράκια σας

Αγοράστε τσάι από τη Just Change και πουλήστε το σε φίλους και συναδέλφους.

235

9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

αγκαλιάστε ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΟ

Σχεδόν όλοι μας κατανοούμε την αξία των δέντρων, είτε απλώς επειδή ομορφαίνει το τοπίο ή για το ρόλο που παίζουν στη ζωή μας και τους πόρους της ζωής. Και υπάρχουν άνθρωποι που κάνουν μερικά παράξενα, αλλά θαυμάσια πράγματα για να τα προστατέψουν.

Όταν εξαιτίας μιας διαπλάτυνσης ενός δρόμου στην Καλιφόρνια απειλήθηκε μια βελανιδιά 400 ετών, ο Τζον Κου-ματά για να τα προστατέψουν.

Όταν εξαιτίας μιας διαπλάτυνσης ενός δρόμου στην Καλιφόρνια απειλήθηκε μια βελανιδιά 400 ετών, ο Τζον Κου-ματά για να τα προστατέψουν.

www.saveoldglory.com www.unu.edu/unupress/unupbooks/ www.woodland-trust.org.uk/ancient-tree-hunt

Το κίνηγι των αρχαίων δέντρων: για να τα προστατέψεις, πρέπει πρώτα να τα βρεις και να τα αναγνωρίσεις. Βρείτε τα, μετρήστε τα και στείλτε τις πληροφορίες. Δεν είναι εύκολο, καλό είναι να συμβουλευτείτε πρώτα την παραπάνω ιστοσελίδα.

...αγκαλιάστε και σώστε τα δέντρα μας

Κάντε ό,τι περνάει από το χέρι σας για να αποτρέψετε το κόψιμο των δέντρων.

10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

236

παράπλευρες ΑΠΩΛΕΙΕΣ

Δεν μετράμε πτώματα.

-Στρατηγός Τόμι Φρανκς, Γενικό Επιτελείο των ΗΠΑ

Ο πόλεμος έχει τραγικές συνέπειες στους άοπλους πολίτες. Ακόμα και αν δεν σκοτώνονται ή ακρωτηριάζονται απευθείας ως αποτέλεσμα κάποιας στρατιωτικής επέμβασης, υποφέρουν από μακροχρόνια τραύματα ή ασθένειες λόγω ακτινοβολιών, μεταπολεμικών επαφών με πυρομαχικά ή και μολύνσεων από τοξικά υλικά. Υφίστανται μετακινήσεις πληθυσμών και πολλοί είναι αυτοί που έχουν ψυχολογικά τραύματα. Το να καταγράψεις και να αποδώσεις ευθύνες για τις παράπλευρες απώλειες ενός πολέμου είναι δύσκολο και απαιτεί πολύ κόπο και έρευνες. Οι θάνατοι και οι τραυματισμοί από στρατιωτικές ενέργειες είναι εύκολα αναγνωρίσιμα στοιχεία και εύκολα αποδίδονται οι ευθύνες στο όπλο που σκόρπισε τον τρόμο. Εντούτοις, οι δυνάμεις που επικειρούν στο Ιράκ, κυρίως Αμερικανοί και Βρετανοί, δεν έκαναν καμία προσπάθεια να ελέγξουν τον αριθμό των θυμάτων μεταξύ του άμαχου πληθυσμού, θάνατοι που προήλθαν από δικές τους ενέργειες.

Το Πρόγραμμα Καταμέτρησης Πτωμάτων στο Ιράκ δημιουργήθηκε για να καταγράψει το φόρο θανάτου που πλήρωσαν οι αθώοι πολίτες. Σκοπεύει να προωθήσει τη δημόσια κατανόηση, να πιέζει την εμπλοκή και την υποστήριξη του κόσμου και να καταγράψει με ακρίβεια τις παράπλευρες απώλειες.

Για κάθε νεκρό αμερικανό στρατιώτη αντιστοιχούν 14 νεκροί Ιρακίνοί.

Αμερικανοί στρατιώτες που πέθαναν στο Ιράκ (μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2005): 1.888.

Ιρακίνοί πολίτες που πέθαναν εξαιτίας της εισβολής στο Ιράκ (όπως τους εκτιμά το Πρόγραμμα Καταμέτρησης Πτωμάτων του Ιράκ για την ίδια περίοδο): 24.508-27.718.

www.iraqbodycount.org costofwar.com

Πώς διεξάγεται η καταμέτρηση των νεκρών

Οι πληροφορίες για τους νεκρούς συγκεντρώνονται από τα ειδησεογραφικά πρακτορεία και επαληθεύεται η ώρα, τα μέρη του συμβάντος, ο στόχος, το όπλο που τους σκότωσε. Πρέπει να διασταυρωθούν οι πληροφορίες από δύο τουλάχιστον πηγές.

IRAQ BODY COUNT		Min	Max
Reported civilian deaths		24508	27718

...μετρώντας πτώματα

Κρατίστε και εσείς ένα ντισσέ με στοιχεία και πληροφορίες για ένα θέμα που σας ενδιαφέρει. Σύμφωνα θα γίνετε ειδικός σε αυτό.

237

11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Αν είστε ΝΕΟΙ

Αυτοί είναι τρόποι με τους οποίους οι νέοι άνθρωποι μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο:

Το πρόγραμμα Freechild Project δημιουργήθηκε για να συνηγορεί, να ενημερώνει και να γιορτάζει τις κοινωνικές αλλαγές που πετυχαίνουν οι νέοι σε όλο τον κόσμο. Στην ιστοσελίδα τους υπάρχει μια μεγάλη λίστα δράσης σε πολλά σημαντικά ζητήματα.

To Free the Children είναι ένα διεθνές δίκτυο παιδιών που βοηθούν παιδιά σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο μέσω εκπαιδευτικής και δράσης. Ιδρύθηκε από τον Κρεγκ Κλένπεργκ το 1995, όταν ήταν μόλις 12 ετών. Κύριος σκοπός τους είναι να γλυτώσουν τα παιδιά από τη φτώχεια και την εκμετάλλευση.

Η iEARN περιγράφει τον εαυτό της σαν το μεγαλύτερο μη κερδοσκοπικό δίκτυο στον κόσμο που φέρνει κοντά νέους ανθρώπους και τους ενθαρρύνει να αλλάξουν τον κόσμο. Τους φέρνει κοντά μέσω 20 χιλιάδων σχολείων και ομάδων σε 110 χώρες του πλανήτη. Υπάρχουν περισσότερα από 120 προγράμματα του δικτύου, που το καθένα έχει σκοπό να βελτιώσει την ποιότητα ζωής στον πλανήτη.

Η Peace Child International είναι ένα διεθνές δίκτυο υπέρ της νεανικής δράσης. Εστιάζει κυρίως στα ζητήματα ανάπτυξης και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κάθε δύο χρόνια διοργανώνει ένα συνέδριο χιλίων ατόμων (Χαβάνη 1999, Μαρόκο 2003, Σκοτία 2005, Μπράνγκαλερ 2007). Υποστηρίζει προγράμματα στήριξης των πρωτοβουλιών των νέων για να αλλάξουν τον κόσμο.

Η TalkingITGlobal είναι μια παγκόσμια διαδικτυακή κοινότητα που προκαλεί τους νέους να κάνουν τη διαφορά. Παρέχει πληροφορίες σε διάφορα ζητήματα, ευκαιρίες για δράση και μια γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ των νέων, τοπικά, εθνικά και παγκόσμια. Η συμμετοχή είναι δωρεάν.

Η Young People Change the World! οργανώνει διεθνή καλοκαιρινά σχολεία και κατασκηνώσεις για νέους ακτιβιστές στην Αγγλία και τη νότια Ασία.

www.freechild.org

www.freethechildren.org

www.iearn.org

www.peacechild.org

www.youthlink.org

www.change-the-world.net

...ενωθείτε και εσείς με τους άλλους

Αν είστε νεαρός/ή, τσεκάρете τις παραπάνω ιστοσελίδες.

Αν δεν είστε πλέον νεαροί, μην σκάτε. Ακόμα μπορείτε να αλλάξετε τον κόσμο!

12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Νέων

238

ΣΕΡΦΕΡΣ κατά των αποχετεύσεων

Οι άνθρωποι δημιουργούν απόβλητα. Προκαλούν πάρα πολλές αποχετεύσεις που καταλήγουν κάπου. Σε πολλές χώρες το αποχετευτικό σύστημα είναι πρωτόγονο. Ό,τι φεύγει από τις τουαλέτες, καταλήγει σε παραλίες και ακτές ποταμών και λιμνών. Κάποιος ανακουφίζεται σε ένα ρυάκι στην κορυφή ενός λόφου, αλλά κάποιος άλλος πλένεται τα δόντια τους εκεί που τελειώνει το ρυάκι.

Τα τοξικά χημικά που παράγονται σαν υποπροϊόντα της βιομηχανικής διαδικασίας επίσης καταλήγουν κάπου. Τα περισσότερα πετιούνται σε ποτάμια και καταλήγουν στη θάλασσα. Προϊόντα καθημερινής χρήσης περιέχουν χημικά και οργανικά συνθετικά που καταλήγουν και αυτά στον υδραφόρο ορίζοντα, χωρίς κανένα νομικό έλεγχο. Μόλις βρεθούν στο οικοσύστημα, αυτά τα επικίνδυνα υλικά αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και είναι δύσκολο να προβλέψουμε τον αντίκτυπο που θα έχουν στο περιβάλλον. Πολλές ουσίες θα παραμείνουν για πάντα είτε στο νερό είτε στη σάρκα και το αίμα των ζωντανών οργανισμών.

Η ομάδα Surfers Against Sewage αγωνίζεται από το 1990 κατά των αποχετευτικών συστημάτων και των τοξικών απορριμμάτων σε αυτά. Από μια μικρή ομάδα στις αρχές, έχει γίνει τώρα πανεθνική οργάνωση που τονίζει το πρόβλημα των λυμάτων που καταλήγουν στις θάλασσες, δίνοντας πληροφορίες και επιβλέποντας την εφαρμογή των διεθνών κανονισμών.

www.sas.org.uk

Η σούπα των βόθρων

Ό,τι πηγαίνει στους οχετούς και ό,τι φεύγει από τις τουαλέτες μας, καταλήγει στους υπονόμους. Το αποτέλεσμα είναι ένα πολύπλοκο μείγμα υγρών και στερεών ουσιών. Τα συστατικά αυτής της σούπας είναι:

- Μπάζα και χαλάσματα
- Βακτήρια και ιοί
- Χημικά και βαρέα μέταλλα
- Νιτρικά και φωσφορικά λιπάσματα
- Ενδοκρινείς ουσίες
- Λίπη και έλαια.

Κάνουμε αυτήν τη σούπα κάθε μέρα. Πάλι καλά που δεν πρέπει να το πούμε κιόλας.

...για πιο καθαρά νερά

Μην πετάτε σκουπίδια στις τουαλέτες. Καθαρίστε τις παραλίες.

239

13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Φτιάξτε μια ΠΑΓΙΔΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΥΓΕΣ

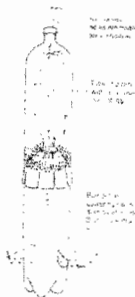

Ως μύγα ορίζεται κάθε είδους έντομο της συνομοταξίας διπτέρων, μερικά εκ των οποίων κατακάθονται σε τρόφιμα και μεταδίδουν βακτήρια σε ανθρώπους. Ιδίως η μύγα *musca domestica* έχει προκαλέσει πολλές ασθένειες σε ανθρώπους στο παρελθόν. Άλλα είδη μύγας, όπως η αλογόμυγα, μπορούν να καταφέρουν επίπονα ταιμμήματα σε ανθρώπους.

- Ορισμός της Wikipedia

Οι μύγες μας επηρεάζουν σχεδόν όλους. Ίσως δεν είναι μπελάς σαν τα κουνούπια, αλλά είναι εξίσου επικίνδυνες. Το τράχωμα προκαλείται από τον *chlamydia trachomatis*, έναν μικροοργανισμό που μεταδίδεται με επαφή με εκκρίσεις από τα μάτια ενός μολυσμένου ατόμου. Αυτό γίνεται μέσα από πετσέτες, μαντήλια και τα δάκτυλα, αλλά και μέσω μυγών που κατακάθονται στα μάτια, σπέρνοντας τη μόλυνση από το ένα άτομο στο άλλο. Έπειτα από χρόνια μόλυνση, το εσωτερικό των ματιών μπορεί να χαρακτηί τόσο έντονα που τα βλέφαρα στρέφονται προς τα μέσα και οι βλεφαρίδες γδέρνουν τον κερατοειδή χιτώνα. Αν δεν αντιμετωπιστεί γρήγορα, μπορεί να οδηγήσει και σε τύφλωση.

Επηρεάζει 84 εκατομμύρια ανθρώπους, οκτώ εκατομμύρια εκ των οποίων έχουν υποστεί μόνιμες βλάβες στην όραση. Ευθύνεται για το 3% των παγκόσμιων περιπτώσεων τύφλωσης και εμφανίζεται σε φτωχές αγροτικές περιοχές. www.who.int/pbd/blindness/en www.talcuk.org/free/html/flytrap/flytrap.htm

Φτιάξτε μια μυγοπαγίδα

Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα της Talc και βρείτε τις οδηγίες για την κατασκευή μιας μυγοπαγίδας. Θα χρειαστείτε:

- Δύο μεγάλα πλαστικά μπουκάλια, το ένα με το καπάκι του
- Ένα μικρότερο μπουκαλάκι
- Μια μικρή ποσότητα σκούρας μιογιάς
- Ένα μαχαίρι
- Ένα κορδόνι
- Ένα κερί.

Οι μύγες πετούν στο χαμηλότερο μπουκάλι, ελκυσμένες από δόλωμα. Μετά, μέσω ενός στενού αγωγού, πηγαίνουν στο πάνω μπουκάλι, όπου και παγιδεύονται. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε διάφορα δολώματα, από μαγιά μέχρι και ούρα.

...για μια πιο άνετη ζωή

Όλοι μας έχουμε δει εικόνες πεινασμένων παιδιών με μύγες στο πρόσωπό τους. Αν δεν μπορείτε να κάνετε κάτι γι' αυτό, κάντε κάτι στο σπίτι σας.

14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

240

ΟΠΛΑ στα χέρια μωρών

Έκαναν μια δίκη και βρήκαν το κοριτσάκι ένοχο (για κατασκοπεία). Με διέταξαν να την εκτελέσω και στην αρχή δίστασα. Αλλά μετά το έκανα. Ήταν μια πράξη πίστης, αλλά για εμένα δεν ήταν τίποτα.

- Γκλόρια, μέλος της FARC στην Κολομβία, ετών 11
Σκότωσα ένα άλλο παιδί. Το έκανα τρεις φορές. Ένιωθα άσχημα, αλλά ήξερα τι θα γινόταν αν δεν υπάκουγα. Τώρα στον ύπνο μου βλέπω νεκρούς ανθρώπους και αίμα και ξέρω ότι το πνεύμα των παιδιών θα με στοιχειώνει.

- Μπόσκο, απαχθείς από τον Επαναστατικό Στρατό στην Ουγκάντα, ετών 12
Περισσότερα από 300.000 παιδιά λαμβάνουν μέρος σε μάχες και σε κάθε είδους πολεμικές συγκρούσεις. Είναι στην πρώτη γραμμή, κρατώντας M16 και καλάζιγκοφ. Πηγαίνουν σε επιχειρήσεις αυτοκτονίας, είναι κατάσκοποι, σκλάβοι του σεξ, δρoμείς, αγγελιαφόροι, ταυλιadόροι, δολοφόνοι, στρατιώτες και ανθρώπινοι ανικνευτές ναρκών. Τα παιδιά-στρατιώτες χρησιμοποιούνται σε περισσότερες από 30 χώρες. Είναι μια φθηνή και αναλώσιμη ευκολία και δεν λαμβάνουν σχεδόν καθόλου εκπαίδευση πριν ριχτούν στη μάχη. Φυσικά γνωρίζουν υψηλότερα ποσοστά θανάτου από τους ενήλικες συναδέλφους τους. Μερικά από τις κυβερνητικές δυνάμεις.

Το Σχέδιο Straight-18: η διεθνής κοινότητα προσπαθεί να επικυρώσει τη Διεθνή Απαγόρευση Παιδιών-Στρατιωτών, θέτοντας τα 18 έτη ως κατώτατο όριο αναγκαστικής κατάταξης σε στράτευμα και τη συμμετοχή σε ένοπλες συγκρούσεις. www.child-soldiers.org www.worldrevolution.org/guide/childsoldiers hrw.org/campaigns/crp/index.htm

Η Βερμανία έχει τον μεγαλύτερο αριθμό παιδιών-στρατιωτών στον κόσμο, σύμφωνα με τη Human Rights Watch. Ο εθνικός στρατός στρατολογεί αναγκαστικά παιδιά από 11 ετών. Σχεδόν το 20% του ενεργού στρατεύματος είναι κάτω των 18 ετών. Οι αντιστασιακές ομάδες χρησιμοποιούν, επίσης, παιδιά.

...σταματήστε τη στράτευση παιδιών

Η Human Rights Watch έχει έτοιμη φόρμα επιστολής για να στείλετε στις κυβερνήσεις του κόσμου. Προσπαθήστε να πείσετε την Καμπότζη, την Ιορδανία, το Νεπάλ και τις Φιλιππίνες να υπογράψουν και αυτές την απαγόρευση.

241

15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ανώνυμη ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΙΑ

Ο καλύτερος τρόπος να νιώσεις ωραία είναι να κάνεις κάποιον άλλο να νιώσει ωραία.

- Μαρκ Τουέιν

Ο θεός αγαπάει τον χαρούμενο δόη.

- Μητέρα Τερεζα

Σκεφτείτε την ιδέα να δίνετε ελεύθερα σε κάποιον, χωρίς να το έχουν ζητήσει εκείνοι, χωρίς να το περιμένουν, χωρίς να τους ξέρετε, χωρίς να σας ξέρουν.

Για παράδειγμα, περνάτε από κάποια διόδια και αποφασίζετε να πληρώσετε όχι μόνο για το δικό σας όχημα, αλλά και το αυτοκίνητο πίσω σας. Αφήνεται μια κάρτα που λέει «ήταν μια πράξη καλοσύνης από έναν εντελώς άγνωστο». Ίσως κάνει και ο πίσω σας το ίδιο και χαροποιήσει και εκείνος έναν άλλο άγνωστο. Αφήνεται ένα χαρτονόμισμα 10 ευρώ σε ένα μηχανήμα ανάληψης για να το βρει κάποιος που πάει να βγάλει χρήματα. Με αυτό κερνάει το εισιτήριο του κινηματογράφου ενός άλλου, ο οποίος με τη σειρά του, με τα χρήματα που γλύτωσε για το εισιτήριο, κερνάει μια μπίρα σε κάποιον στο μπαρ...και πάει λέγοντας. Θα υπάρχουν πολλοί χαρούμενοι άνθρωποι που θα κάνουν με τη σειρά τους άλλους χαρούμενους.

Είναι περισσότερο η συμπεριφορά και όχι η πράξη που κάνει τη διαφορά. Το να κάνεις έναν άνθρωπο χαρούμενο είναι σαν την πεταλούδα που κινεί τα φτερά της και προκαλεί καταιγίδα χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά. Η πράξη γενναιοδωρίας σας θα είναι ο άνεμος της αλλαγής.
www.giveitforwardtoday.org

Τα οκτώ στάδια της φιλανθρωπίας:

Να δίνεις σε έναν φτωχό χωρίς να το θέλεις.

Να δίνεις σε έναν φτωχό με χαμόγελο και με την καρδιά σου.

Να δίνεις σε έναν φτωχό αφού σου το έχει ζητήσει.

Να δίνεις σε έναν φτωχό χωρίς να σου το έχει ζητήσει.

Να μην ξέρεις σε ποιον δίνεις, αλλά να λες από ποιον είναι.

Να ξέρεις σε ποιον δίνεις και να μην λες από ποιον είναι.

Να δίνεις χωρίς να ξέρεις σε ποιον δίνεις και χωρίς να λες από ποιον είναι.

Να επενδύεις σε έναν φτωχό και να λύνεις το οικονομικό του πρόβλημα.

...πραγματική πράξη φιλανθρωπίας

Κάντε σήμερα δύο πράξεις γενναιοδωρίας.

16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

242

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΤΕ μία ημέρα της ζωής σας

Το να βλέπεις τον κόσμο μέσα από τα μάτια άλλων είναι σοκ. Οι γείτονές σας μπορεί να μένουν λίγα μέτρα μακριά, αλλά οι ζωές σας μπορεί να απέχουν χιλιάδες χιλιόμετρα. Το να ξέρετε περισσότερα για τις τελείως διαφορετικές εμπειρίες τους θα σας βοηθήσει να καταλάβετε πώς νιώθουν εκείνοι και θα δείτε τον κόσμο με άλλο πρίσμα.

Οι παρεξηγήσεις υποδαυλίζουν το φόβο και το μίσος. Η μη οικειότητα ίσως αποτελέσει εμπόδιο στην ειρήνη. Το πρόγραμμα **Φωτογραφίστε Μία Ημέρα της Ζωής** Σας στοχεύει να σας ανοίξει τα μάτια στις προοπτικές και τις ιδέες των γειτόνων σας, μέσα από το φακό της κάμερας και να αναπτύξει την αμοιβαία κατανόηση.

Το πρόγραμμα δουλεύει ως εξής: άνθρωποι από παρακείμενες κοινότητες που φυσιολογικά δεν θα αλληλεπιδρούσαν ή αλληλεπιδρούν ελάχιστα σχηματοποιούνται σε ζευγάρια. Τα ζευγάρια μπορεί να είναι με βάση την ηλικία, το φύλο, τη θρησκεία, τη φυλή, τη σεξουαλικότητα, το εισόδημα... Στο κάθε ζευγάρι δίνεται μια ψηφιακή κάμερα. Σκοπός είναι να φωτογραφίσει ο ένας μία ημέρα από τη ζωή του άλλου. Ο φωτογράφος καταγράφει εικόνες από την καθημερινότητα – τη δουλειά, τη διασκέδαση, το σπίτι. Μετά οι ρόλοι αντιστρέφονται. Ο προηγούμενος φωτογράφος γίνεται το «μοντέλο». Στο τέλος του προγράμματος, κάθε ζευγάρι κάνει μια μικρή παρουσίαση και εξηγούν τι κίνησε το ενδιαφέρον τους και γιατί επέλεξαν να δείξουν συγκεκριμένες φωτογραφίες.

www.photonoice.org

Photonoice: πορτρέτα ζωής στα άκρα

Η Photonoice, που ιδρύθηκε από την Άννα Μπλάκμαν και την Τίφρανι Φέρι, εκπαιδεύει στη φωτογραφία κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες για να αποκτήσουν μια φωνή. Δουλεύει με άστεγους, με πρόσφυγες, παιδιά του δρόμου, ορφανά, ανάπηρους, γυναίκες ασθενείς του έιτς στο Αφγανιστάν, δημοκράτες στο Κογκό, το Νεπάλ, το Βιετνάμ. Μέχρι στιγμής έχουν εκπαιδευτεί περισσότεροι από 300 άνθρωποι. Οι φωτογραφίες τους μας δίνουν μια φοβερή εικόνα του τρόπου ζωής και του καθημερινού τους αγώνα.

...πώς σας βλέπουν άραγε οι άλλοι;

Οργανώστε ένα πρόγραμμα **Φωτογραφίστε Μία Ημέρα της Ζωής** Σας.

Φέρτε κοντά άτομα ή ομάδες που διαφέρουν οι τρόποι ζωής τους. Δείτε τις διαφορές μέσα από τις φωτογραφίες.

243

17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

γιορτάστε την ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

Η επανάσταση θα φτάσει με ποδήλατο.

- Σαλβαντόρ Αλιέντε, πρόεδρος της Χιλής, 1970-73

Η **Critical Mass** σημαίνει πολλά πράγματα για πολλούς ανθρώπους, αλλά κυρίως είναι μια γιορτή παρά μια διαμαρτυρία. Είναι ένα τσούρμιο ποδηλάτες που βολτάρουν μαζί, πηγαίνοντας από το ένα μέρος στο άλλο. Τίποτα δεν είναι οργανωμένο. Είναι μια ομάδα ανθρώπων που κάνουν το ίδιο πράγμα την ίδια στιγμή. Και επειδή δεν υπάρχει οργάνωση ή κάποιος επικεφαλής, δεν χρειάζεται ειδική άδεια για ένα γεγονός σε έναν δημόσιο χώρο και δεν υπάρχει οργανωτής για να θεωρηθεί υπεύθυνος.

Ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 1992 στο Σάν Φρανσίσκο σαν ένα πανηγυράκι για την ανάκληση των δημόσιων χώρων. Παλιότερα είχε άλλη ονομασία και η πρώτη βόλτα με τα ποδήλατα είχε προσελκύσει 60 ποδηλάτες, ο αριθμός των οποίων αυξάνεται με τα χρόνια. Η ιδέα έχει επεκταθεί και σε άλλες πόλεις. Ανεξάρτητες Critical Masses έχουν ξεφυτρώσει σε πολλά σημεία του κόσμου. Έχει γίνει για παγκόσμιο κίνημα.

Η **Critical Mass** έχει διαφορετικό χαρακτήρα σε κάθε πόλη. Μερικές ομάδες είναι μεγάλες, άλλες είναι πιο μικρές. Υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις σε σχέση με την τροχαία και την αλληλεπίδραση των ποδηλατών με άλλα οχήματα, αλλά και με την αστυνομία. Αν θέλετε να μάθετε περισσότερα για την Critical Mass θα πρέπει να τη δείτε σε τοπικό επίπεδο.

www.critical-mass.org www.BikeToWork.com

www.criticalmassrides.info/howto.html bicyclesafe.com

Ένα χάπενινγκ της Critical Mass

«Τι γίνεται ρε παιδιά!», ρώτησε απορημένος, καθώς εκατοντάδες άνθρωποι με ποδήλατα περνούσαν από μπροστά τους, γελώντας και χτυπώντας τα κουδουνάκια τους. Πολλές απαντήσεις ακούστηκαν: «Είναι να σπας πλάκα στο δρόμο», «είναι για την απαγόρευση των αυτοκινήτων», «είναι ένας πιο ανθρώπινος τρόπος ζωής», «είναι απλώς αλληλεγγύη». Γιατί υπάρχουν ελάχιστοι ανοικτοί χώροι στις πόλεις μας; Γιατί είμαστε αναγκασμένοι να οργανώνουμε τις ζωές μας γύρω από τα αυτοκίνητα; Πώς θα ήταν άραγε ένα εναλλακτικό μέλλον;

...δημιουργήστε και εσείς μια ποδηλατάδα

Αν δεν υπάρχει κάτι σαν την Critical Mass στην πόλη σας, κάντε εσείς την αρχή.

18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

244

υποστηρίξτε τη ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αν η δημοκρατία σημαίνει κάτι, τότε εκφράζει τη θέληση των πολλών και η θέληση των πολλών φαίνεται μέσα από την κάλπη. Ίσως γίνουν εκλογές φέτος ή του χρόνου. Είναι σημαντικό να είστε προετοιμασμένοι για τις επόμενες εκλογές. Ποια ζητήματα σας απασχολούν περισσότερο; Τα πολιτικά κόμματα δείχνουν το ίδιο ενδιαφέρον για τα ζητήματα αυτά; Κάνουν κάτι γι' αυτά;

Τώρα είναι η ώρα να φέρετε κοντά μια ομάδα ανθρώπων, να συζητήσετε τα θέματα αυτά μαζί τους, να δείτε πώς μπορείτε να κάνετε κάτι διαφορετικό στις εκλογές που έρχονται. Ποτέ δεν είναι πολύ νωρίς για να αρχίσετε μια εκστρατεία για να ενθαρρύνετε τη συμμετοχή στα πολιτικά πράγματα. Και όταν έρθουν οι εκλογές, θα είστε έτοιμοι. Θα γνωρίζετε τα ζητήματα. Θα ξέρετε πώς να αναμειχθείτε στην εκλογική εκστρατεία.

www.indyvoter.org www.theyworkforyou.com

www.epolitix.com

Η Λίγκα των Αγανακτισμένων Ψηφοφόρων

Σχηματίστηκε για να ενθαρρύνει τη νέα γενιά να μάθει την πραγματική ουσία της πολιτικής και να ανακαλύψει νέους και φρέσκους τρόπους για τη δημοκρατία με τους δικούς της άρους. Σκοπός της Λίγκας είναι να μεταμορφώσει χιλιάδες νέους που δεν ασχολούνταν με την πολιτική σε σκεπτόμενους πολίτες.

Η Λίγκα είναι από την Αμερική, αλλά οι ιδέες της μπορούν να εφαρμοστούν οπουδήποτε. Έχουν συντάξει έναν οδηγό 12 βημάτων μέχρι την κάλπη, καθώς και ένα πλάνο δράσης 90 ημερών, για να κάνεις τη δική σου «φευγάτη» στρατηγική.

**The League of
Pissed Off Voters**

...ενθαρρύνετε τον κόσμο να ψηφίσει

Μην αφήνετε την πολιτική στους τύπους με τα κοστούμια. Μπείτε και εσείς στο παιχνίδι. Κάντε το με τον τρόπο σας. Η δημοκρατία δουλεύει για σας.

Μαζευτείτε για ένα παρτάκι και αρχίστε να μιλάτε για τα πολιτικά πράγματα του τόπου σας.

Κάντε λίστα με τα ζητήματα που σας απασχολούν, ακούστε τις γνώμες των άλλων και δείτε τι κάνει η κυβέρνηση για όλα αυτά.

Σκεφτείτε ποιες πολιτικές θα θέλατε να εφαρμοστούν.

245

19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΟΙ ΚΥΚΛΟΙ ΤΗΣ ΣΥΜΠΟΝΙΑΣ

Ο «κύκλος της συμπόνοιας» είναι μια συγκέντρωση όπου οι άνθρωποι κάθονται σε κύκλο στο πάτωμα. Είναι ένα εργαλείο ελεύθερης και ειλικρινούς επικοινωνίας. Ο κύκλος επιτρέπει στους συμμετέχοντες

Να ακούν χωρίς να κρίνουν.

Να κατανοούν αλλήλους, να γεφυρώνουν τις διαφορές και να βρίσκουν ένα κοινό σημείο.

Να ανακαλύπτουν δημιουργικές λύσεις στα προβλήματα με πνεύμα συνεργασίας και ειλικρίνειας.

Να διευθετούν τις διαφορές τους με πνεύμα συμφιλίωσης.

Το Παγκόσμιο Συνέδριο Γυναικών του Πεκίνου το 1995 ήταν ορόσημο για την ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας ανάμεσα στις γυναίκες και τις γυναικείες οργανώσεις. Οι «κύκλοι της συμπόνοιας» προωθούνται ως μηχανισμός για τη συζήτηση των σημαντικών ζητημάτων που προκύπτουν. Στόχος του Ιδρύματος Παγκόσμιας Συνόδου Κορυφής των Γυναικών είναι να φτάσουν το ένα εκατομμύριο κύκλους.

www.woman.ch

Τα 12 σημεία ανησυχίας

Η επίμονη και αυξανόμενη ανέχεια των γυναικών. Η άνιση πρόσβαση στην εκπαίδευση. Οι ανισότητες στο σύστημα υγείας. Η βία κατά των γυναικών. Τα αποτελέσματα των ένοπλων και μη συγκρούσεων στις γυναίκες. Οι ανισότητες στην οικονομία και την πολιτική. Οι ανισότητες στην εξουσία και τη λήψη αποφάσεων. Οι ανεπαρκείς μηχανισμοί προώθησης και ανάδειξης των γυναικών. Η έλλειψη αφοσίωσης στα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών. Η ανεπαρκής κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της δράσης των γυναικών. Η ανεπαρκής αναγνώριση της συνεισφοράς των γυναικών στην περιφρόνηση του περιβάλλοντος. Οι κοπέλες-παιδιά.

...αμβλύνετε την ανισότητα έναντι των γυναικών

Φτιάξτε τον δικό σας «κύκλο συμπόνοιας». Συζητήστε με τους φίλους σας ένα από τα παραπάνω ζητήματα. Ο καθένας λέει την άποψή του με τη σειρά, με κυκλική φορά. Η ισότητα είναι το κλειδί, όλες οι απόψεις είναι δεκτές και σεβαστές.

246

20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

χαρίστε ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ

Μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια, περισσότεροι από 600 εκατομμύρια καλοί υπολογιστές θα πεταχτούν στα σκουπίδια από τις μεγάλες εταιρείες. Στην Αγγλία κάθε χρόνο παροπλίζονται 3 εκατομμύρια υπολογιστές και το ένα εκατομμύριο από αυτούς καταλήγει στις χωματερές. Λιγότερο από το 20% των παλιών υπολογιστών ανασκυκλώνονται. Με τους αυστηρότερους περιβαλλοντικούς νόμους, γίνεται όλο και πιο δαπανηρό να πετάξεις έναν υπολογιστή.

Πάρα πολλοί από τους παλιούς υπολογιστές λειτουργούν μια χαρά και θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από κάποιον άλλο. Στον αναπτυσσόμενο κόσμο, το 99% των παιδιών τελειώνουν το σχολείο χωρίς να έχουν δει ποτέ τους έναν υπολογιστή. Υπάρχουν εμπορικοί οργανισμοί που παίρνουν τους παλιούς υπολογιστές για ανακύκλωση. Υπάρχουν και άλλοι οργανισμοί που μαζεύουν τους υπολογιστές και τους δωρίζουν σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, σχολεία και φτωχά νοικοκυριά στις αναπτυσσόμενες χώρες.

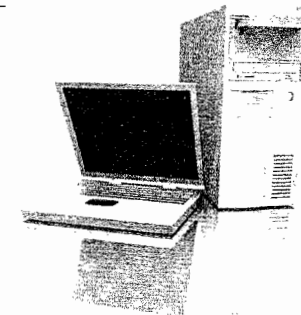
www.computeraid.org www.icer.org.uk

www.digitalequalizer.org/practices.htm

Computer Aid International

Πρόκειται για μη κερδοσκοπική οργάνωση που συντηρεί και στέλνει σε αναπτυσσόμενες χώρες παλιούς υπολογιστές έναντι 65 λιρών ανά μονάδα, ανάλογα με την ποσότητα που αποστέλλεται. Οι υπολογιστές δεν έχουν Windows, αλλά μπορούν να σας περάσουν τα Linux χωρίς επιβάρυνση.

Η Computer Aid International στέλνει 25.000 υπολογιστές κάθε χρόνο, κυρίως σε χώρες της Αφρικής, οι οποίοι χρησιμοποιούνται για μη κερδοσκοπικούς σκοπούς, δηλαδή σε σχολεία, πανεπιστήμια, μη κυβερνητικές οργανώσεις κ.ά.

...στις αναπτυσσόμενες χώρες

Βρείτε ένα τέτοιο πρόγραμμα και χαρίστε τον παλιό σας υπολογιστή.

Επίσης, μπορείτε να πάρετε τον φορητό υπολογιστή σας σε ένα ταξίδι, να βρείτε έναν οργανισμό που τον χρειάζεται και να τον χαρίσετε.

Ενθαρρύνετε το διευθυντή σας να χαρίσει τους παλιούς υπολογιστές της εταιρείας, την επόμενη φορά που θα τους ανανεώσει.

247

21 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

φτιάξτε ένα ΓΛΥΠΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ

Ζούμε σε μια κοινωνία σκουπιδιών:

7 εκατομμύρια τόνοι χαρτιού πετιούνται κάθε χρόνο στην Αγγλία. Χρειάζονται 80 εκατομμύρια δέντρα για να γίνει αυτό το χαρτί.

8,5 δισεκατομμύρια τενεκεδάκια, από φαγητά, αναψυκτικά και ποτά, παράγονται κάθε χρόνο στην Αγγλία – αν τα βάλεις στη σειρά φτάνουν μέχρι τη Σελήνη, πίσω και μισό μέχρι εκεί ξανά. Κάθε χρόνο μια μέση ευρωπαϊκή οικογένεια με δύο παιδιά πετάει 50 κιλά χαρτί (έξι δέντρα), 60 κιλά μέταλλο και 45 κιλά πλαστικά. Τα τελευταία μπορεί να μην σας φαίνονται πολλά, αλλά ισοδυναμούν με 13.500 σακούλες από το σου-περμάρκετ.

Τρεις τρόποι αντιμετώπισης του προβλήματος:

Μειώστε τα σκουπίδια. Πετάτε λιγότερα. Να αγοράζετε προϊόντα με όσο το δυνατόν λιγότερες συσκευασίες. **Ξαναχρησιμοποιήστε.** Πάρτε μια υφασμάτινη τσάντα για τα ψώνια σας. Μην παίρνετε τις πλαστικές. Να γράφετε και από τις δύο πλευρές της σελίδας.

Ανακυκλώστε. Το 80% των οικιακών σκουπιδιών ανακυκλώνεται.
www.weeeman.org

Ο Άνθρωπος WEEE

Για να υπερτονίσει το πρόβλημα των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών απορριμμάτων μας, η Βασιλική Ακαδημία Τεχνών δημιούργησε τον Wee Man, ένα γλυπτό ενός ανδρείδους φτιαγμένο από τον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό που εκτιμάται ότι καταναλώνει ένας μέσος άνθρωπος στη ζωή του. Ζυγίζει 3,4 τόνους και έχει 7 μέτρα ύψος. Ένας 21χρονος το 2003 αναμένεται να ζήσει μέχρι το 2060. Στη διάρκεια της ζωής του θα παράγει 3,44 τόνους ηλεκτρονικών σκουπιδιών. Το ίδιο άτομο, αν γεννιόταν το 2003 θα ζούσε μέχρι το 2075 και θα παρήγαγε 8,36 τόνους ηλεκτρονικών σκουπιδιών. Ο Wee Man θα έπρεπε να είναι διπλάσιος σε μέγεθος.

...κάντε έργα τέχνης με τα σκουπίδια

Κάντε το δικό σας γλυπτό με τα σκουπίδια και περάστε το μήνυμά σας. Κάντε μια βόλτα στη γειτονιά, δείτε τι πετάνε οι γείτονες. Πάρτε ό,τι σας φαίνεται ενδιαφέρον και στήστε το δικό σας μνημείο στον κήπο σας ή στο πάρκο. Βγάλτε μια φωτογραφία του μνημείου σας και στείλτε τη στις εφημερίδες, εξηγώντας το πρόβλημα των σκουπιδιών.

22 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

248

ΠΟΣΤΕΡ για download

Μερικές φορές οι άνθρωποι παρακινούνται από κάτι και αρχίζουν τη δράση. Οι σφαγές στο Σάρπεβιλ της Νότιας Αφρικής κατά την περίοδο του aparthaϊντ, ο πόλεμος του Βιετνάμ, η εισβολή των Αμερικανών στο Ιράκ το 2003 με πρόσχημα τον «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας». Όλα αυτά ξεσήκωσαν θύελλα διαμαρτυριών.

Η κοινωνία μπορεί να διχάζεται σε ορισμένα ζητήματα, αλλά μπορεί να φτιάξει μερικά υπέροχα πόστερ τέχνης!

Αυτές είναι μερικές ιστοσελίδες που μπορείτε να κατεβάσετε και να μοιράσετε ελεύθερα πόστερ και αφίσες. Πρόκειται για έργα τέχνης κατά της πολιτικής Μπους- Μπλερ στο Ιράκ.

www.peaceposters.org

www.anotherposterforpeace.com

www.overmydeadbody.org

www.c-r-a-p.org/reeducation.htm

www.insanereagan.com/graphics.shtml

www.adamnieman.co.uk/index.html

...εκφράστε τη διαμαρτυρία σας

Δημιουργήστε τη δική σας γκαλερί με έργα τέχνης και διαμαρτυρίας.

Ρίξτε μια ματιά στις ιστοσελίδες που αναφέρονται πιο πάνω.

Κατεβάστε τα πόστερ που νομίζετε ότι θα αγγίξουν τον κόσμο. Δείξτε τα σε φίλους και γνωστούς.

249

23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

απορρίμματα ΤΣΙΓΑΡΩΝ

Τα αποτσίγαρα είναι μεγάλο πρόβλημα στις πόλεις μας. Ένα στα τρία τσιγάρα πετιέται στο δρόμο. Σε παγκόσμιο επίπεδο, 4,3 τρισεκατομμύρια αποτσίγαρα πετούνται κάθε χρόνο και σε πολλές πλούσιες χώρες αποτελούν σχεδόν τα μισά από τα ακου-
ριδία στο δρόμο. Κάθε χρόνο στην Αγγλία πετούνται 200 τόνοι αποτσίγαρα. Στις ΗΠΑ είναι 250 δισεκατομμύρια αποτσίγαρα το χρόνο. Στην Αυστραλία, οι καπνιστές της Νέας Νότιας Ουαλίας πετούν τόσο πολλά αποτσίγαρα που γεμίζουν επτά πισίνες ολυμπιακών διαστάσεων.

Η απαγόρευση του καπνίσματος σε εσωτερικούς χώρους έχει αυξήσει τα αποτσίγαρα στους δρόμους. Αυτό που έγινε για καλό της υγείας μας, είχε κακό αντίκτυπο στο περιβάλλον.

Χρειάζονται μέχρι και 12 χρόνια για να διαλυθεί ένα αποτσίγαρο.

Τα αποτσίγαρα διυλίζουν χημικά όπως κάδμιο, μόλυβδο και αρσενικό στο νερό και το θαλάσσιο περιβάλλον κατ' επέκταση.

Η BUTTSOUT είναι μια παγκόσμια εκστρατεία κατά των ακουριδιών από αποτσίγαρα που αναπτύσσεται σε πέντε χώρες. Δημιουργήθηκε από την PlanetArk στην Αυστραλία. Στόχος της είναι να πείσει τους μεμονωμένους καπνιστές να αναλάβουν την οικονομική και προσωπική ευθύνη για τα ακουριδία που παράγουν, αλλά και να αναπτύξει λύσεις για το πρόβλημα των αποτσίγαρων.

www.buttsout.net

Προσωπικά φορητά τασάκια

Η BUTTSOUT έχει δημιουργήσει ένα φεγγάτι και ανθεκτικό σταχτοδοχείο που μπορείτε να μεταφέρετε μαζί σας. Το 82% των καπνιστών δήλωσε ότι θα το χρησιμοποιούσε, καθώς είναι πολύ βολικό και εύχρηστο. Παγιδεύει τον καπνό και τις μυρωδιές, χωράει στην τσέπη, κουμπώνει στη ζώνη και βγαίνει σε πολλά χρώματα.

Το δημοτικό συμβούλιο της πόλης του Λιντς ξεκίνησε πιλοτικά τη χρήση του για να καθαρίσουν οι δρόμοι από τις γόπες.

...κρατήστε τα αποτσίγαρά σας, ευχαριστούμε

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της BUTTSOUT και διαλέξτε το τασάκι που σας ταιριάζει.

Αγοράστε μια ταμποκέρα και ένα ζευγάρι γάντια και βγείτε στη γειτονιά σας να καθαρίσετε τα αποτσίγαρα από το δρόμο. Όπως στο στράτο.

24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

250

A-B-Γ αναπαράσταση

Όλοι μας θεωρούμε δεδομένα αυτά που είναι γύρω μας. Όταν ζεις ή δουλεύεις σε ένα μέρος για πολύ καιρό, τότε παύεις να το «βλέπεις». Σταματάς να βλέπεις τις λεπτές αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες ή το φυσικό περιβάλλον.

Η γειτονιά σας έχει αναπτυχθεί με τα χρόνια. Είναι σημαντικό να κατανοήσετε αυτό που την κάνει διαφορετική από οπουδήποτε αλλού, αυτό που την κάνει μοναδική για σας, αυτή την ιδιαίτερη αίσθηση που σας δίνει, τις ιστορίες με τις οποίες είναι δεμένη. Μπορεί να είναι μια πινακίδα στο δρόμο, μια βιτρίνα ενός καταστήματος, μια ζωγραφιά σε έναν τοίχο, ένα δέντρο σε μια πλατειούλα που σας δίνει αυτή την αίσθηση της μοναδικότητας της γειτονιάς σας.

Γιατί να μην χαρείτε τη γειτονιά σας και να κάνετε τους γύρω σας να αισθανθούν και να γνωρίσουν και εκείνοι την περιοχή σας μέσα από το A-B-Γ. Πρόκειται για μια γραφική αναπαράσταση σε 24 μέρη, με βάση τα γράμματα της αλφαβήτου, των στοιχείων που κάνουν τη γειτονιά σας μοναδική.

www.england-in-particular.info/abc.html

Πώς να κάνετε ένα A-B-Γ

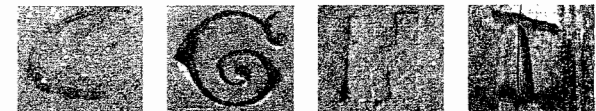
Αποφασίστε για το θέμα σας. Θα καλύπτει τα πάντα ή θα επικεντρώνεται σε ένα στοιχείο της περιοχής; Θα έχει κάποια σκοπό; Θα είναι μόνο τοπικού ενδιαφέροντος; Θα αφορά μόνο τους τουρίστες; Θα είναι μέρος κάποιας εκστρατείας;

Αποφασίστε το σχήμα και τη διάταξη. Θα μπορούσε να πάρει πολλές μορφές. Μερικά είναι αποκλειστικά φωτογραφικά. Άλλα περιλαμβάνουν λινογραφίες, απεικονίσεις, χαρακτική ή και όλα αυτά μαζί.

Βρείτε 24 μέρη, αντικείμενα ή σημάδια, το καθένα από τα οποία να συνδέεται με ένα γράμμα του αλφαβήτου. Φωτογραφίστε τα.

Χρησιμοποιώντας τις εικόνες, κάντε ένα ντισέ ή ένα μεγάλο πόστερ.

Δείξτε αυτά που σας τραβούν το ενδιαφέρον στη γειτονιά, για να αρχίσουν και οι άλλοι να βλέπουν την περιοχή που μένετε με άλλο μάτι. Μπορείτε να το εντάξετε στον γενικότερο αγώνα για να διασώσετε το περιβάλλον. Μπορείτε να τονίσετε αυτά που πιστεύετε ότι αξίζουν μεγαλύτερης φροντίδας.

...της γειτονιάς σας

Ευγενερώστε μια μικρή ομάδα ανθρώπων.

Αποφασίστε τη θεματική σας ενότητα και οχηματοποιήστε την αλφαβητική αναπαράσταση της γειτονιάς σας.

Επιλέξτε έναν «καλλιτεχνικό διευθυντή».

251

25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

δημοπρασία ΤΑΛΕΝΤΟΥ

Θέλετε να μαζέψετε χρήματα για έναν φιλανθρωπικό σκοπό; Υπάρχουν πολλές επιλογές. Ο πιο συνηθισμένος τρόπος είναι να ζητήσετε δωρεές, να ζητήσετε τα αντικείμενα που τυχόν μαζεύετε ή να ζητήσετε να σας δώσουν εθελοντικά το χρόνο και τις γνώσεις τους ή τέλος να διοργανώσετε μια εκδήλωση για να μαζέψετε χρήματα για το σκοπό σας. Υπάρχει και άλλος τρόπος. Μπορείτε να ζητήσετε από τον κόσμο να αφιερώσουν τα προσόντα τους, να χρησιμοποιήσουν τη θέση τους ή τις γνωριμιές τους για να σας δώσουν την «ειδική ευκαιρία» - την οποία μπορείτε μετά να δημοπρατήσετε για να συγκεντρώσετε και τα χρήματα.

Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορείτε να δημοπρατήσετε:

Πράγματα που δεν αγοράζονται με χρήματα, όπως:

Ένα δείπνο για δύο άτομα με ένα διάσημο πρόσωπο που γνωρίζετε.

Μία εβδομάδα στο εξοχικό κάποιου φίλου σας.

Η παρακολούθηση ενός αγώνα από τις σουίτες του γηπέδου.

Πράγματα που θα δεχτεί να κάνει ο κόσμος για κάποιον άλλο, όπως:

Να κουρεύει το γρασίδι στην αυλή για τρεις μήνες.

Να προσέχει το μωρό πέντε φορές το μήνα.

Να κάνουν καντάδα σε εσάς και την καλή σας κάποιο ρομαντικό απόγευμα.

Όλα αυτά μπορεί να είναι ανεκτίμητα για κάποιον άνθρωπο.

Το μυστικό είναι να βρείτε πράγματα που οι άνθρωποι θέλουν πραγματικά. Η οργάνωση μιας δημοπρασίας ταλέντου και προσφορών σας δίνει την ευκαιρία να ζητήσετε πολύ ειδικά πράγματα από τον κόσμο. Το να σας δώσουν κάτι από αυτά ίσως είναι πιο εύκολο από το να σας δώσουν χρήματα. Μετά μπορείτε να κάνετε την προσφορά τους αυτή χρήματα για το σκοπό σας. Μερικές φορές αυτό λέγεται και «δημοπρασία ανείρων».

www.millenniumcampaign.org

Η συνταγή μιας επιτυχημένης δημοπρασίας

Συστατικά: Δωρεές από πολλές και ενδιαφέρουσες προσφορές. Πολλοί άνθρωποι με λεφτά για να ξοδέψουν, οι οποίοι πιθανώς επιθυμούν κάτι από αυτά που προσφέρονται.

Μέθοδος: Βρείτε έναν ευχάριστο και χαμογελαστό άνθρωπο να διευθύνει τη δημοπρασία.

Δημιουργήστε ευχάριστη ατμόσφαιρα που θα ευνοεί τις προσφορές του κοινού.

...βγάλτε χρήματα από τα όνειρα

Οργανώστε μια «δημοπρασία ανείρων» και αλλάξτε τον κόσμο γύρω σας.

26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΤΕ νερό

Πώς γίνεται να δώσει νερό στον κόσμο ένα παιδικό αλογάκι καρουζέλ; Στις αγροτικές περιοχές όπου το νερό σπανίζει, το φέρνουν συνήθως οι γυναικές και τα κορίτσια. Αυτή η μεταφορά νερού μπορεί να είναι για μίλια ολόκληρα, συχνά πάνω από μία φορά ημερησίως, για να καλυφθούν οι ανάγκες της οικογένειας σε νερό. Οι τρύπες στο έδαφος και τα πηγάδια δίνουν κάποια πρόσβαση σε καθαρό νερό, αλλά δουλεύουν κυρίως χειροκίνητα. Μπορεί να είναι κοπιαστικό να σπκώνεις το νερό με το χέρι ή να δουλεύεις την αντλία, αλλά οι αντλίες πετρελαίου ή οι ηλεκτρικές είναι πολύ ακριβές.

Το Play-Pump είναι μια εφεύρεση από τη Νότια Αφρική που χρησιμοποιεί την αστείρευτη ενέργεια των παιδιών που παίζουν με τα αλογάκια καρουζέλ για να ανεβάζει νερό. Μπορεί να δώσει μέχρι 1.400 λίτρα νερό ανά ώρα και είναι λειτουργικό σε ακτίνα μέχρι 100 μέτρα. Το νερό αντλείται σε μια δεξαμενή χωρητικότητας 2.500 λίτρων, επτά μέτρα πάνω από το έδαφος. Η πρόσβαση στο νερό γίνεται από βρύσες. Τέσσερις πινακίδες περιστοιχίζουν τη δεξαμενή. Οι δύο αφορούν μηνύματα περί υγείας και οι άλλες δύο είναι διαφημιστικές, για να καλύπτονται και τα έξοδα συντήρησης του μηχανισμού. Μέχρι στιγμής έχουν τοποθετηθεί πάνω από 400 τέτοια καρουζέλ σε χωριά και δημοτικά σχολεία. www.roundabout.co.za www.pumpaid.org

Το Play-Pump χρησιμοποιεί την αέναη ζωντάνια των παιδιών που γυρίζουν το καρουζέλ και αντλούν έτσι νερό από τρύπες στο έδαφος. Αφού τα παιδιά περνάνε καλά, δεν θα χρειαστεί να ψάξετε και πολύ για εθελοντές.

...παίζοντας γύρω γύρω όλοι

Μαζέψτε χρήματα για να βοηθήσετε τα παιδιά στην Αφρική να παίξουν, να πάνε στο σχολείο, να είναι υγιεινά και χαρούμενα.

Ένα καρουζέλ Play-Pump κοστίζει 5000 λίρες, αλλά θα δώσει νερό σε 2.500 ανθρώπους. Μπορείτε να δώσετε μέρος αυτού του ποσού, η κίνησή σας και πάλι θα εκτιμηθεί. Με τη δωρεά 100 λιρών θα έχετε δώσει το 1/50 του νερού σε αυτούς τους ανθρώπους. Πάλι καλά είναι.

253

27 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

CREATIVE COMMONS

Η Τζιλ είναι η φωτογράφος που ανέβασε το έργο της στο διαδίκτυο. Κάποια μέρα ίσως χρεώνει τον κόσμο που αντιγράφει τις φωτογραφίες της. Αλλά τώρα, που προσπαθεί να φτιάξει τη φήμη της, θέλει να αντιγράψουν το έργο της όσο πιο πολλοί γίνεται. Ανάμεσα στις αγαπημένες της φωτογραφίες είναι και μερικές ασπρόμαυρες που δείχνουν διάσημους ουρανοξύστες.

Ο Τζακ φτιάχνει μια ψηφιακή ταινία για τη Νέα Υόρκη χρησιμοποιώντας τον καινούργιο του υπολογιστή. Θέλει να συμπεριλάβει στην ταινία μια φωτογραφία του Empire State Building, αλλά ξέχασε να το φωτογραφίσει την τελευταία φορά που ήταν στην πόλη. Ψάχνει στο διαδίκτυο για το Empire State Building και βρίσκει πολλές ιστοσελίδες και φωτογραφίες του, αλλά δεν ξέρει αν έχουν πνευματικά δικαιώματα και copyright. Ανησυχεί μήπως χρησιμοποιήσει κάποια από αυτές και οι ιδιοκτήτες, βλέποντας την ταινία του, τον μηνύσουν.

Η Creative Commons δημιουργήθηκε για να μπορούν να βρίσκονται εύκολα στο διαδίκτυο άνθρωποι σαν τη Τζιλ και τον Τζακ και να αξιοποιήσουν την κοινή επιζητούμενη δημιουργική συνεργασία.

Το 2002 η Creative Commons δημοσιοποίησε κάποιες άδειες copyright για να μπορεί όποιος θέλει να κάνει το δημιουργικό του έργο κοινό κτήμα. Η γκάμα των αδειών καλύπτει διάφορα πράγματα, όπως τη χρήση υλικών, είτε επεξεργασμένων είτε στην πρωτότυπη μορφή και φυσικά τη χρήση της αναγνώρισης της αρχικής πηγής. Αυτές οι άδειες είναι διαθέσιμες για κατέβασμα από το διαδίκτυο εντελώς δωρεάν. Η Creative Commons θέλει, επίσης, να αυξήσει τον αριθμό των online υλικών και να κάνει την πρόσβαση στο υλικό αυτό εύκολη και φθηνή. Σας παρέχει το χώρο για να δείτε τις δουλειές των άλλων και να δείξετε τη δική σας.

creativecommons.org/licenses
creativecommons.org

...αναπτύξτε τη συνεργασία

Φτιάξτε κάτι και θέλετε να το μοιραστείτε με τον υπόλοιπο κόσμο – μια φωτογραφία, μια ταινία, μια θεωρία, μια εξίσωση, ένα σλόγκαν, μια συνταγή, ένα ποίημα, ένα τραγούδι...

Βάλτε την καλύτερή σας δημιουργία στο Creative Commons.

Βοηθήστε στη δημιουργία μιας «παγκόσμιας τράπεζας» κοινής δημιουργίας.

28 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

254

ΦΥΤΕΨΤΕ ΣΠΟΡΟΥΣ στον κόσμο

Είναι δύσκολο να καταλάβεις πώς είναι να ζεις στο περιθώριο, αν έχεις όλα όσα χρειάζεσαι. Το να μην έχεις τίποτα σημαίνει «απολύτως τίποτα» και αυτή είναι η πραγματικότητα για πάρα πολλούς ανθρώπους σε πολλές χώρες του κόσμου. Υπάρχουν πολλοί λόγοι εξαιτίας των οποίων 36.000 άνθρωποι πεθαίνουν από την πείνα κάθε μέρα, τα 2/3 εκ των οποίων είναι παιδιά: πόλεμοι, ξηρασία, υπερπληθυσμός, έιτζ, απόλυτη ανέχεια. Η έλλειψη σπόρων είναι άλλος ένας λόγος.

Οι μόνοι σπόροι που είναι διαθέσιμοι σε αγρότες στις φτωχές χώρες, όπου η έλλειψη τροφίμων είναι χρόνια, είναι για ποικιλίες λαχανικών που δεν έχουν δικούς τους σπόρους. Τίποτα δεν είναι τυχαίο. Οι ποικιλίες αυτές, γνωστές σαν υβρίδια F1, έχουν διασταυρωθεί για να είναι έτσι. Ποιος θα έκανε κάτι τόσο αφύσικο; Μα ασφαλώς οι μεγάλες εταιρείες που πουλάνε τους σπόρους. Ισχυρίζονται ότι με τους σπόρους αυτούς οι σοδειές είναι μεγαλύτερες, αλλά εγκλωβίζουν τους αγρότες στην ανάγκη να αγοράζουν τους σπόρους αυτούς κάθε χρόνο, με αποτέλεσμα να πεινάσουν, αν δεν έχουν τα χρήματα για να τους πάρουν.

Η αποστολή του ιδρύματος Kokopelli Seed, που ξεκίνησε στη Γαλλία και έχει εξαπλωθεί πλέον παντού, είναι να δημιουργήσει ένα ταμείο υποστήριξης σπόρων που θα παρέχει στους αγρότες, στις φτωχές χώρες, τους σπόρους που χρειάζονται για τους κήπους και τις φάρμες τους. Ο καθένας μπορεί να καλλιεργήσει και να μαζέψει σπόρους – Και εσείς ακόμα. Οι κηπουροί και οι αγρότες όλου του κόσμου το έκαναν για χιλιάδες χρόνια, πολύ πριν τις εταιρείες καλλιέργειας σπόρων – και των πιο πρόσφατων γενετικά μεταλλαγμένων σπόρων.

www.kokopelli-seeds.com/third-world.html

Πώς θα γίνετε καλλιεργητές σπόρων

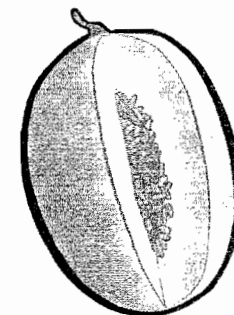
Δεν είναι και τόσο δύσκολο όσο φαντάζεστε.

Ένα πεπόνι ή μια κολοκύθα έχουν εκατοντάδες σπόρους.

Μια ντομάτα έχει περίπου 70 σπόρους.

Ένα αγγούρι μπορεί να έχει μέχρι και 10.000 σπόρους.

Ένας κήπος 10μx10μ είναι αρκετά μεγάλος για 150 φυτείες ντομάτας που θα δώσουν μέχρι και 6 κιλά σπόρους. Στην ιστοσελίδα μπορείτε να πάρετε πολλές πληροφορίες.

...και ταΐστε τον κόσμο

Όλοι οι σπόροι είναι καλοδεχούμενοι..

Κάθε είδος θα βρει κάπου το σπίτι του.

255

29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΕΠΕΝΔΥΣΤΕ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Τα παιδιά των δρόμων πρέπει να βγάλουν λεφτά για να επιβιώσουν. Πολλά παιδιά το κάνουν αυτό ζητιανεύοντας ή σαν ρακοσυλλέκτες. Δυσκολεύονται, όμως, να κρατήσουν τα χρήματα που βγάζουν, εξασφαλίζοντας έτσι κάπως το μέλλον τους. Στο Δελχί, μια ομάδα παιδιών του δρόμου ξεκίνησε τη δική τους τράπεζα, με την ονομασία Bai Vikas Bank (= Τράπεζα Παιδικής Ανάπτυξης). Είναι ένα μέρος όπου μπορούν να βάλουν τα χρήματά τους με ασφάλεια, όπου ενθαρρύνονται να κάνουν αποταμιεύσεις για το μέλλον και όχι να τα ξοδεύουν μέρα με τη μέρα, ενώ τα μεγαλύτερα παιδιά μπορούν να πάρουν δάνειο για να αρχίσουν τη δική τους δουλειά.

Η τράπεζα δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να κάνουν κάτι με ασφάλεια, το οποίο θα τα βοηθήσει να έχουν ένα καλύτερο εισόδημα και με απώτερο στόχο να ξεφύγουν από τους δρόμους. Για παράδειγμα, δύο παιδιά ξεκίνησαν μια κινητή επιχείρηση πώλησης τσαγιού. Πήραν ένα ποδήλατο, έδεσαν μια υδρία στο πίσω μέρος και άρχισαν να πουλάνε τσάι στους οδηγούς ταξί που περίμεναν να γεμίσουν τα οχήματά τους με φυσικό αέριο.

Το συναρπαστικό είναι ότι η τράπεζα δουλεύει αποκλειστικά από τα παιδιά. Εκείνα βγάζουν τους κανόνες, αποφασίζουν για τα δάνεια, ενθαρρύνουν την αποταμίευση και ελέγχουν τα μέλη. Η ιδέα εξαπλώνεται σε όλη την Ινδία, ενώ παρόμοιες τράπεζες παιδιών έχουν ξεκινήσει στο Αφγανιστάν, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές, το Νεπάλ και τη Σρι Λάνκα. Τα παιδιά θέλουν να επεκταθούν σε όλο τον κόσμο.

www.childrensdevelopmentbank.org www.civa.org.uk

«Ταξιτζήδες» στην Κένυα

Μια παρέα επτά νέων στο Κισούμου της Κένυας αποφάσισαν να γίνουν «ταξιτζήδες». Τα «ταξί» είναι ποδήλατα με ένα κάθισμα στο πίσω μέρος για να μεταφέρεται ο επιβάτης. Ως ταξιτζήδες, τα παιδιά θα μπορούσαν να βγάλουν ένα αξιοσέβαστο εισόδημα. Το ποδήλατο αγοράζεται με δάνειο από την εκεί παιδική τράπεζα και αποπληρώνεται μόλις στρώσει η δουλειά.

...στηρίζετε την πρωτοβουλία τους

Οργανώστε μια φιλανθρωπική εκδήλωση για να κάνετε τη διαφορά στις ζωές και το μέλλον των νέων ανθρώπων. Στελňte τα χρήματα που θα συγκεντρώσετε στις νεανικές εντέες επιχειρήσεις: στις παιδικές τράπεζες και στους ποδηλάτες-ταξιτζήδες στην Κένυα. Βοηθήστε τα παιδιά να ξεκινήσουν τη δική τους δουλειά.

30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

256

η πρόκληση της ΧΟΡΤΟΦΑΓΙΑΣ

Τρώω πάρα πολύ κρέας... αλλά δέχτηκα την πρόκληση από ένα φιλαράκι και έγινα τελείως χορτοφάγος για μία εβδομάδα. Μου άνοιξε κυριολεκτικά τα μάτια το γεγονός ότι έπρεπε να σκέφτομαι τι θα βάλω στο στόμα μου. Ξαναγύρισα στο κρέας, αλλά η χορτοφαγία με έκανε να σκέφτομαι πολύ σοβαρά τις επιλογές μου.

- Γουίλ Πούτνι

Χορτοφάγος είναι κάποιος που απέχει από την κατανάλωση οποιουδήποτε κρέατος ή ψαριού. Δεν καταναλώνει και δεν χρησιμοποιεί κανένα ζωικό προϊόν. Οι άνθρωποι γίνονται χορτοφάγοι για διάφορους λόγους. Ίσως πιστεύουν ότι είναι βάρβαρο να σκοτώνονται τα ζώα, ότι είναι καζό να αναστρέφεις το ζωντανό και μετά να το σφάζεις ή το κάνουν απλώς για λόγους υγείας.

Μια σωστά ισορροπημένη διαίτα, χωρίς ζωικά προϊόντα, είναι καλή για την υγεία σας. Να μερικά λόγια:

Λίπος – οι δίαιτες των χορτοφάγων είναι χαμηλές σε λιπαρά και δεν υπάρχει πρόβλημα χοληστερίνης.

Καρδιακές παθήσεις – ο κίνδυνος καρδιακών προσβολών είναι 50% μεγαλύτερος στους κρεοσφαγούς.

Ανικανότητα – οι δίαιτες με βάση το κρέας ενδέχεται να προκαλέσουν ανικανότητα, καθώς το λίπος φράζει τις αρτηρίες προς όλα τα όργανα, όχι μόνο την καρδιά!

Σοβαρές ασθένειες – καρκίνος, εγκεφαλικά, διαβήτης, οστεοπόρωση και παχυσαρκία έχουν συνδεθεί με την καθημερινή κατανάλωση κρέατος.

Ανεπιθύμητα χημικά – τα ζώα, τα πουλερικά και οι αγελάδες είναι τίγκα στα χημικά, τις ορμόνες και τα φάρμακα και όλα αυτά καταλήγουν σε εσάς.

Τοξίνες στα ψάρια – το δέρμα των ψαριών συσσωρεύει τοξίνες 9 εκατομμύρια φορές πιο πολύ από τα νερά στα οποία ζουν. Και οι θάλασσές μας δεν είναι πια πολύ καθαρές...

www.vegetarianstarterkit.com www.goveg.com/feat/chewonthis

Πέρα από τα γνωστά, πλέον, πλεονεκτήματα που έχει η χορτοφαγία στην υγεία, εντυπωσιακή είναι και η βελτίωση στη λίμπιντο των χορτοφάγων.

...δοκιμάστε το για επτά ημέρες

Είστε αρκετά θαρραλέοι για να εγκαταλείψετε το κρέας για μία εβδομάδα; Θα αλλάξει τόσο η εμφάνισή σας όσο και ο τρόπος ζωής.

257

31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

τα σκουπίδια είναι ΦΛΕΓΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Το πρόβλημα με τα απορρίμματα έχει δύο κατευθύνσεις: τη δημιουργία λιγότερων σκουπιδιών και την ασφαλή διάθεσή τους. Κυρίως, πρέπει να προστατέψουμε την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τα τοξικά δηλητήρια. Η ασφαλής διάθεση των απορριμμάτων στις χωματερές είναι σημαντική τόσο στις αναπτυσσόμενες όσο και στις ανεπτυγμένες χώρες. Οι πλούσιες χώρες συχνά εξάγουν τα απορρίμματα και τα απόβλητά τους στις φτωχότερες χώρες, όπου οι περιβαλλοντικοί νόμοι είναι χαλαρότεροι ή και ανύπαρκτοι.

«Είμαστε αντίθετοι με τους κλιβάνους αποτέφρωσης, τις χωματερές και άλλες σωληνοειδείς μεσολαβήσεις». Η Παγκόσμια Συμμαχία Κατά των Κλιβάνων (GAIA) είναι μια διεθνής συμμαχία μεμονωμένων ανθρώπων, μη κυβερνητικών οργανώσεων, κοινωνικών πρωτοβουλιών, ακαδημαϊκών και άλλων που αγωνίζονται για την απογόρευση της καύσης πάσης φύσεως απορριμμάτων και για την προώθηση της επαρκούς πρόληψης των απορριμμάτων.

Η GAIA καταπιάνεται με δημοτικά σκουπίδια, επικίνδυνα απορρίμματα και ιατρικά απόβλητα. Κάθε ομάδα της συμμαχίας προσπαθεί να αποτρέψει την καύση τους και να προτείνει εναλλακτικές λύσεις. Η πρώτη εκστρατεία της GAIA είναι για την αποτροπή της χρηματοδότησης των κλιβάνων καύσης από την Παγκόσμια Τράπεζα.

Αναγνωρίζουμε ότι οι περιορισμένες πηγές του πλανήτη μας, το εύθραυστο οικοσύστημα και η υγεία των ανθρώπων και των άλλων οργανισμών κινδυνεύει από τη μόλυνση και τις ανεπαρκείς πρακτικές και τις μεθόδους διάθεσης των σκουπιδιών.

Το υπέρτατο όραμά μας είναι ένας κόσμος χωρίς τοξικά, ένας κόσμος χωρίς αποτεφρώσεις. Στόχος μας είναι η δημιουργία λειτουργικών υλικών που θα επαναχρησιμοποιούνται, θα επισκευάζονται ή θα ανακυκλώνονται πίσω στην αγορά ή τη φύση.

www.no-burn.org

members.aol.com/ramola15/funfacts.html

...μην αφήσετε να γίνουν όλα καπνός

Τραβήξτε την προσοχή του κόσμου σχετικά με τους κλιβάνους αποτέφρωσης, τις εγκαταστάσεις αποβλήτων και τις χωματερές.

Ενοχλείστε τις κυβερνήσεις που στηρίζουν και προωθούν τις λύσεις καύσης των απορριμμάτων.

1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

258

ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΙ στη δύση

Η ισλαμοφοβία είναι επί του παρόντος ένα περάσιο πρόβλημα στον κόσμο. Μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 και την αρχή του πολέμου κατά της τρομοκρατίας, έχει μεγαλώσει το μίσος εναντίον των μουσουλμάνων στη Βόρεια Αμερική και την Ευρώπη. Τα γεγονότα της 7ης Ιουλίου 2005 με τις βομβιστικές επιθέσεις στο μετρό και τα λεωφορεία του Λονδίνου μεγάλωσαν ακόμα περισσότερο το πρόβλημα.

Οι νεαροί μουσουλμάνοι γνώθουν ευάλωτοι. Πιστεύουν ότι όλος ο κόσμος σκέφτεται ότι «αν μοιάζεις με μουσουλμάνο, είσαι και τρομοκράτης». Φοβούνται ότι μπορεί να δεχτούν κάποια ξαφνική επίθεση, ότι ίσως κρατηθούν από την αστυνομία αναίτια και χωρίς τη δυνατότητα αντίδρασης. Αισθάνονται ότι η κοινωνία στην οποία ζουν δεν τους θέλει πια – θέλει να κρύψουν την πίστη τους και να είναι λιγότερο ορατοί. Στη Γαλλία, η κυβέρνηση πέρασε ένα νόμο που απαγορεύει τη χρήση στην ενδυμασία θρησκευτικών συμβόλων στα δημόσια σχολεία. Τα κορίτσια δεν μπορούν να φορούν τη χιτζάμπ, τη μαντίλα τους, ακόμα και αν «έπρεπε» να τα κάνουν από ταπεινότητα.

Μουσουλμάνοι από όλο τον κόσμο ήρθαν στη χώρα μας και τους δώσαμε πολιτικό άσυλο. Τα παιδιά τους πήγαν εδώ στο σχολείο και τα αγγλικά είναι η πρώτη τους γλώσσα. Αν τους κατανοούσαμε καλύτερα και βλέπαμε τον κόσμο μέσα από τα δικά τους μάτια, θα αντιμετωπίζαμε ορθότερα την τρομοκρατική απειλή και θα ξέραμε τι να κάνουμε.

www.muslimyouth.net

Σχόλια νεαρών μουσουλμάνων της Δύσης

“Πόσο δύσκολο είναι να είσαι μουσουλμάνος στη Δύση. Πρέπει να το δέχεσαι κάθε στιγμή που περνά. Η μόδα αλλάζει και μαζί με αυτήν, αλλάζουμε και εμείς οι ισλαμιστές. Προσωπικά μου αρέσει να φοράω ινδιάνικα μπλουζάκια με παντελόνια τζιν. Να αναμειγνύω τη δύση με την ανατολή, να παίρνω το καλύτερο από όπου μπορώ. Μετά την 11η Σεπτεμβρίου, έχει γίνει πολύ πιο δύσκολο να ασκείς τα θρησκευτικά σου δικαιώματα στην Αγγλία. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα πολλοί από εμάς να εκτιμούμε περισσότερο τη θρησκεία μας και λιγότερο την ιδιότητα μας ως πολίτες.

...αντιμετωπίστε την ισλαμοφοβία

Ρίξτε μια ματιά στην ιστοσελίδα των νεαρών μουσουλμάνων, μάθετε καλύτερα ποιοι είναι και δεχτείτε τους στην κοινωνία.

259

2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ελεύθερα ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα ελεύθερα προγράμματα είναι θέμα πραγματικής ελευθερίας, όχι τιμής. Για να καταλάβετε το νόημα, σκεφτείτε το σαν μια δωρεάν ομιλία, όχι σαν δωρεάν μπίρα. Όταν οι προγραμματιστές διαβάζουν, αναδιανέμουν και τροποποιούν τον κώδικα ενός προγράμματος πληροφορικής, το πρόγραμμα αυτό εξελίσσεται. Ο κόσμος το βελτιώνει, ο κόσμος το δουλεύει, ο κόσμος αντιμετωπίζει τους ιούς. Αυτό γίνεται με ταχύτητες αστραπιαίες, σε σύγκριση με τους αργούς ρυθμούς της συμβατικής ανάπτυξης προγραμμάτων. Απλώς συγκρίνετε την ανάπτυξη που σημειώνουν τα Windows (που ανήκουν στη Microsoft) και τα Linux (που είναι ελεύθερα στον καθένα).

Τα ελεύθερα προγράμματα παρέχουν τέσσερα είδη ελευθερίας στους χρήστες τους:

Την ελευθερία να τρέχουν το πρόγραμμα για οποιοδήποτε σκοπό.

Την ελευθερία να μελετήσουν πώς δουλεύει το πρόγραμμα.

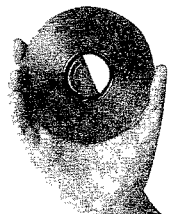
Την ελευθερία να αναδιανέμουν κόπιες του προγράμματος.

Την ελευθερία να βελτιώσουν το πρόγραμμα και να δώσουν τις βελτιώσεις τους στο κοινό, ώστε να κερδίσει ολόκληρη η κοινωνία από αυτό.

Το κίνημα Free and Open Source Software είναι βασισμένο στα ιδανικά της συνεργασίας και της συνεισφοράς. Είναι μια ιδέα που έχει ωριμάσει. Δίνει, επίσης, τη δυνατότητα σε υπολογιστές στις αναπτυσσόμενες χώρες να αποκτήσουν πρόσβαση σε προγράμματα, χωρίς να πληρώσουν δεκάρα και χωρίς να αναγκαστούν να τα πάρουν πειρατικά.

www.softwarefreedomday.org www.gnu.org

www.opensource.org

«Είμαι από τα Σκόπια και η Microsoft οργάνωσε εδώ ένα συνέδριο για το άνοιγμα νέων γραφείων στη χώρα μας. Η οργάνωσή μας αγόρασε και έγραψε χίλια cd με ελεύθερα προγράμματα, τα οποία και μοιράσαμε στον κόσμο έξω από το συνέδριο».

...για μια κοινωνία που μοιράζεται τα πάντα

Τα MS Office έχουν παγιωθεί πλέον στους υπολογιστές των γραφείων. Δοκιμάστε και το OpenOffice.org. Κατεβάστε το από το www.openoffice.org, διαβάστε τις οδηγίες χρήσης και άδειας, κάντε όσο πιο πολλές κόπιες μπορείτε και μοιράστε τις κόπιες αυτές στον κόσμο. Δωρεάν φυσικά.

3 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

260

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ προγραμμάτων

Το **Ubuntu Linux** είναι ένα ολοκληρωμένο λειτουργικό σύστημα της **Linux**, ελεύθερα διαθέσιμο με την υποστήριξη τόσο των απλών ανθρώπων όσο και των επαγγελματιών του χώρου. Το Μανιφέστο Ubuntu δηλώνει ότι τα προγράμματα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα δωρεάν, ότι τα εργαλεία των προγραμμάτων θα πρέπει να είναι λειτουργικά στη γλώσσα του καθενός, παρά τις όποιες δυσκολίες, και τέλος ότι θα πρέπει να μπορεί ο κόσμος να αλλάζει τα προγράμματα με όποιον τρόπο θεωρεί καλύτερο.

Το **Ubuntu** είναι μια αρχαία αφρικανική λέξη που σημαίνει «ανθρωπιά σε άλλους». Το πνεύμα του Ubuntu Linux φέρνει το «πνεύμα της ανθρωπιάς στον κόσμο των προγραμμάτων». Το Ubuntu χρηματοδοτείται από τον Μαρκ Σατλγου-άρθ, έναν νεαρό επιχειρηματία από τη Νότια Αφρική που έγινε γνωστός ως τουρίστας του διαστήματος, αφού πλήρωσε περίπου 20 εκατομμύρια δολάρια για να ταξιδέψει με το ρωσικό Σογιούζ TM-34. Από τη Νότια Αφρική είναι και το www.translate.org.za που δίνει δωρεάν μεταφράσεις και στις 11 επίσημες γλώσσες της χώρας. Η μετάφραση από τα αγγλικά είναι κλειδί στο γεφύρωμα του ψηφιακού χάσματος.

www.africaninspace.com

Το **Open Cd Project** έχει δωρεάν προγράμματα που μπορείτε να κατεβάσετε.

www.theopencd.org

Το **NGO in a Box** είναι μια συλλογή πληροφοριών και συνδέσεων.

www.tacticaltech.org/ngoinabox/contents

Το **Free Software Magazine** που είναι δωρεάν.

www.freesoftwaremagazine.com

...γλυτώστε ένα σωρό λεφτά

Μια που ενθουσιαστήκατε με την ιδέα των ελεύθερων προγραμμάτων:

- Αλλάξτε το λειτουργικό σας από Windows σε Linux.
- Χρησιμοποιήστε το Open Office.
- Κατεβάστε και δουλέψτε και άλλα δωρεάν προγράμματα.

Να είστε ελεύθεροι, να είστε ανοιχτοί και να γλυτώνετε χρήματα.

261

4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΦΟΡΩΝΤΑΣ κορδέλες

Οι κορδέλες χρησιμοποιούνται ως σύμβολο για διαφορετικούς σκοπούς για την ενημέρωση του κοινού. Μία από τις πιο γνωστές κορδελίτσες είναι η κόκκινη που φοριέται ως σύμβολο κατά του έιτζ. Ακολουθούν μερικές ακόμα και οι σχετικές ιστοσελίδες για να μάθετε περισσότερα για το σκοπό που προαβέουν:

Χρυσή: παιδικός καρκίνος (www.cancerindex.org/ccw/index.htm).

Γκριζο: άσθμα/αλλεργίες (www.asthma.org.uk).

Διαβήτη: (diabetes.diabetesjournals.org).

Ψυχικές νόσοι: (www.miepvideos.org).

Όγκος στον εγκέφαλο: (www.cancercenter.com/brain-tumors.htm).

Πράσινο: καθαρό περιβάλλον (www.greenpeace.org).

Δωρεά οργάνων: (www.organdonor.gov).

Χαμένα παιδιά: (www.missingkids.org).

Δαντέλα: οστεοπόρωση (www.nof.org).

Γαλάζιο: καρκίνος του προστάτη (www.prostate-cancer.org.uk).

Πορτοκαλί: λιμός (www.hungerday.org).

Ροδακινί: καρκίνος της μήτρας (www.4woman.gov/faq/cuterine.htm).

Ροζ: καρκίνος του στήθους (www.nationalbreastcancer.org).

Κόκκινο: έιτζ (www.unaids.org).

Λευκό: Αλτσχάιμερ (www.alz.org).

Πώς να φτιάξετε μια κορδέλα:

Πάρτε μια λεπτή κορδέλα 7 εκατοστών. Κρατήστε τη με το δάκτυλο στη μέση και διπλώστε τη και από τις δύο πλευρές. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε κόλα ή να ράψετε με κλωστή την τσάκισι. Βάλτε μια κομφιτούλα για να στερεώνεται στο ρούχο σας.

...δείξτε ότι ενδιαφέρεστε

Γνωστοποιήστε στον κόσμο διάφορα ζητήματα και ασθένειες, φορώντας κορδελίτσες στο πέτο σας.

5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

262

ΜΠΑΛΕΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ: δίκαιο εμπόριο

Η παραγωγή μπάλων ποδοσφαίρου έχει πηγή ότι εμπλέκει παιδική εργασία και εκμετάλλευση. Το γεγονός ήρθε στο προσκήνιο στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Η αντίδραση των περισσότερων μεγάλων εταιρειών του χώρου ήταν να εγγυηθούν ότι σε κανένα σημείο δεν υφίστατο «παιδική εργασία». Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να συγκεντρωθεί η παραγωγή τους σε μεγάλες εργοστασιακές μονάδες και έτσι πολλές γυναίκες έχασαν την ευκαιρία για ένα καλό και σταθερό εισόδημα.

Η ηρόκληση για τη Fairtrade ήταν να δημιουργήσει έναν τρόπο παραγωγής για τις μπάλες ποδοσφαίρου στα χωριά, με παράλληλη διασφάλιση ότι τα παιδιά δεν θα συμμετείχαν στην παραγωγική διαδικασία και ότι όσοι εργάζονταν θα αμείβονταν και θα ασφαλίζονταν κανονικά.

Πώς φτιάχνεται μια μπάλα ποδοσφαίρου: η εσωτερική δομή της είναι φτιαγμένη από στρώματα υφάσματος, τα οποία κολλούνται στο εξωτερικό δέρμα με τις ραφές. Πάνω στις ραφές μπορεί να τυπωθεί οποιοδήποτε σχέδιο. Μια επαγγελματική μπάλα έχει ένα στρώμα αέρα για να ελαστικοποιείται ο χρόνος που απαιτείται για να ξαναπάρει η μπάλα την αρχική της μορφή ύστερα από ένα λάκτισμα.

www.fairdealtrading.co.uk

Είμαστε ακόμη ζωντανοί

Παρόλο που το έιτζ είναι από τους μεγαλύτερους «φονιάδες» στην Αφρική, ο εννιάχρονος Άλαν Ματζίσου δεν έχει ιδέα τι είναι. Ζει στο Καραγκουέρ της Κένυας, λατρεύει το ποδόσφαιρο, αλλά το σχολείο του δεν έχει μπάλες και αθλητικό εξοπλισμό. Παιζει στο δρόμο με μια μπάλα που έφτιαξε από πλαστικές σακούλες.

Η Alive & Kicking δημιουργήθηκε από τον Τζιμ Κόγκαν για να αναβιώσει η τοπική παραγωγή από δερμάτινες μπάλες ποδοσφαίρου στην Αφρική. Οι μπάλες που φτιάχνονται έχουν μηνύματα ενημέρωσης για το έιτζ και πωλούνται έναντι μικρού ποσού σε σχολεία και οργανώσεις.

director@aliveandkicking.org.uk

...αγοράστε τρεις μπάλες και κάντε την πλάκα σας

Αγοράστε τρεις μπάλες ποδοσφαίρου.

Τη μία κρατήστε την για να παίξετε με τα φιλαράκια σας.

Τη δεύτερη κλωστήστε τη σε μια παιδική χαρά και αφήστε την εκεί.

Την τρίτη δωρίστε την σε κάποια οργάνωση στην Αφρική.

263

6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΨΗΦΟΣ ΣΤΑ 16

Οι γυναίκες σε όλο τον κόσμο αγωνίστηκαν για να έχουν τα ίδια εκλογικά δικαιώματα με τους άντρες. Εκλογικά δικαιώματα τους δόθηκαν το 1928 (στην Αγγλία) και το 1920 (στις ΗΠΑ). Στην Αγγλία ήταν οι σουφραζέτες που ηγήθηκαν της εκστρατείας για τα εκλογικά δικαιώματα των γυναικών. Η Έμιλι Ντέιβισον έδωσε τη ζωή της για το σκοπό αυτό. Μπήκε μπροστά στο άλογο του βασιλιά το 1913 στο Ντέρμπι και ποδοπατήθηκε.

Οι νέοι του κόσμου σήμερα αγωνίζονται να πέσει στα 16 χρόνια το όριο δικαιώματος ψήφου. Τα επιχειρήματα κατά του αγώνα τους είναι τα ίδια που χρησιμοποιούνταν και από τις παλιότερες γενιές κατά του δικαιώματος ψήφου των γυναικών ή των εργατών. Είναι τόσα πολύ αθώοι για τον κόσμο και οι άλλοι ξέρουν ποιο είναι το καλό τους. Τα επιχειρήματα αυτά είναι τόσο λάθος όσο ήταν και παλιότερα.

www.votesat16.org.uk

10 λόγοι που οι νέοι θα πρέπει να ψηφίζουν:

Οι νέοι έχουν όλες τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες των ενηλίκων, αλλά όχι και τα ίδια δικαιώματα.

Οι νέοι πληρώνουν φόρους, ζουν υπό τους νόμους, άρα θα πρέπει να ψηφίζουν.

Οι πολιτικοί θα εκπροσωπούσαν και τα δικά τους συμφέροντα, αν ψηφίζουν οι νέοι.

Οι νέοι έχουν μοναδικές προοπτικές και αντιλήψεις.

Τα 16 είναι καλύτερη ηλικία για ψήφο, οι 16χρονοι είναι πιο κινητικοί από τους 18χρονους.

Οι ψήφοι μικρότερων θα φέρουν περισσότερες εκλογικές διακλαδώσεις και διαφορετικά αποτελέσματα.

Αν αφήνουμε τους ηλίθιους ενήλικες να ψηφίζουν, γιατί δεν αφήνουμε και τους έξυπνους νέους;

Οι νέοι θα ψηφίζουν με σύνεση.

Δεν υπάρχουν λάθος ψήφοι.

Θα βελτιωθεί το βιοτικό τους επίπεδο, αν τους επιτραπεί να ψηφίζουν από τα 16.

...δώστε λόγο στους νέους ανθρώπους

Γράψτε μια επιστολή, ένα μανιφέστο, ένα κείμενο διαμαρτυρίας και στείλτε το στην κυβέρνησή σας ζητώντας να πέσει το όριο ηλικίας των ψηφοφόρων στα 16 χρόνια.

7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

254

ΥΠΟΤΙΤΛΟΙ: διαβάστε και ακούστε

Η άγνοια γραφής και ανάγνωσης στην Ινδία έχει αυξηθεί μαζί με τον πληθυσμό της χώρας. Παρά τη βελτίωση στα ποσοστά των μορφωμένων από το 1961 (28%) ως το 1997 (62%), η πληθυσμιακή αύξηση σήμανε και την αύξηση του αριθμού των αναλφάβητων από τα 249 εκατομμύρια στα 294 εκατομμύρια την ίδια περίοδο. Και πολλοί από αυτούς που είχαν μάθει να γράφουν και να διαβάζουν θα τα ξεχάσουν, αν δεν υπάρχουν γράμματα στη ζωή τους.

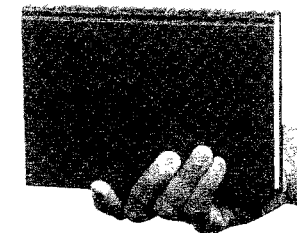
Η **Same-Language Subtitling** επιτρέπει στον κόσμο να διαβάζει τις λέξεις ενώ αυτές ακούγονται στην οθόνη. Την ιδέα έριξε ο Μπριζ Κοτάρι, ένας ινδός ακαδημαϊκός του κέντρου εκπαιδευτικής καινοτομίας της Ινδίας. Ο Μπριζ κατάλαβε ότι το Same-Language Subtitling στις ταινίες Μπόλγουντ, που προβάλλονται στην τηλεόραση, θα ήταν ένας φτηνός και αποτελεσματικός τρόπος για να βοηθήσει τον κόσμο να βελτιώσει την αναγνωστική του ικανότητα.

Αν οι υπότιτλοι είναι εκεί, ο κόσμος θα τους βλέπει και θα τους διαβάζει αυτόματα. Αν δεν μπορούν να διαβάσουν μια συγκεκριμένη λέξη, θα την ακούν, ενώ προσπαθούν να τη διαβάσουν, κάτι σαν υποβοήθεια. Πάνω από 200 εκατομμύρια ινδοί τηλεθεατές έχουν πρόσβαση σε ταινίες και προγράμματα με υπότιτλους στην ίδια γλώσσα. Η τεχνική έχει εκτιμηθεί ότι πράγματι βελτιώνει την αναγνωστική ικανότητα. Η ιδέα κέρδισε το βραβείο «Καλύτερης Επινόησης για την Κοινωνία».

www.planetread.org

BookBox

Ο Μπριζ Κοτάρι έχει επεκτείνει τις αρχές του Same-Language Subtitling και σε βιντεοβιβλία, τα οποία διακινεί μέσω του διαδικτύου. Το νέο του πρόγραμμα, το BookBox, έχει στόχο να φτιάξει ένα βιβλίο για κάθε παιδί και σε κάθε γλώσσα. Το κείμενο, ο ήχος και οι εικόνες συγχρονίζονται για να δημιουργήσουν μια διασκεδαστική αναγνωστική εμπειρία που επιτρέπει στα παιδιά να βλέπουν τις λέξεις όσο τις διαβάζουν. Το πρόγραμμα ξεκίνησε το 2004 και είναι μόνο η αρχή. Τελικός στόχος είναι να εκδίδεται ένα τέτοιο βιβλίο κάθε εβδομάδα.

...μορφώστε τον κόσμο

Διαβάστε ένα βιβλίο BookBox παρόε με ένα παιδάκι.

Ανατρέξτε στο www.bookbox.com

255

8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

η δύναμη των ΚΟΜΙΚΣ

Τα κόμικς είναι ένα μέσο με δύναμη. Λέξεις και εικόνες συνδυάζονται για να πουν μια ιστορία ή να θέσουν ένα ζήτημα. Μπορεί να είναι σοβαρά όσο και αστεία. Μπορεί να προκαλέσουν και να παρακινήσουν τη δράση του κόσμου.

Δεν χρειάζεται να είστε επαγγελματίες καλλιτέχνες για να φτιάξετε δύο κουτάκια με κόμικς. Η World Comics Finland και η World Comics India έχουν οργανώσει εργαστήρια κόμικ μαζί με μερικούς από τους φτωχότερους ανθρώπους στον κόσμο, με σκοπό να τους βοηθήσουν να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά μέσω των κόμικς. Η ιδέα εξαπλώνεται και τα προγράμματα World Comic ήδη λειτουργούν σε Ινδία, Μοζαμβίκη, Τανζανία, Λίβανο και σε μερικές ευρωπαϊκές χώρες.

www.worldcomics.fi

www.worldcomicsindia.com

Συμβουλές για ένα καλό κόμικ:

Πρώτα αποφασίστε τι θέλετε να πείτε.

Γράψτε μια ιστοριούλα που θα περνάει το μήνυμά σας. Τέσσερις προτάσεις είναι αρκετές, μία για κάθε πλαίσιο.

Η ιστορία θα πρέπει να διαθέτει ενδιαφέρον - σα αρχή, στοιχειώδη δράση και τέλος που θα τονίζει αυτό που θέλετε να πείτε.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε κουτάκια δράσης, πλαίσια ή συννεφάκια σκέψης.

Γράψτε το πρώτα με μολύβι. Μετά βάλτε και μελάνι. Το κόμικ σας είναι έτοιμο.

...πείτε ιστορίες χρησιμοποιώντας εικόνες

Βρείτε ένα θέμα που σας ενδιαφέρει άμεσα. Φτιάξτε ένα κόμικ για το ζήτημα αυτό.

Στις ιστοσελίδες που αναφέρονται πιο πάνω, θα βρείτε πληροφορίες για το πώς να δημιουργήσετε και να τυπώσετε το δικό σας κόμικ.

Το να ζωγραφίζετε καλά δεν αρκεί, πρέπει και η ιστορία σας να έχει δυναμική.

Δοκιμάστε το, θα εκπλαγείτε ευχάριστα με το αποτέλεσμα.

9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

266

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ παρενόχληση

Η σεξουαλική παρενόχληση είναι μια «επιθετική συμπεριφορά σεξουαλικής φύσεως». Περιλαμβάνει τα σεξουαλικά υπονοούμενα, όπως χυδαία σχόλια για την εμφάνιση ή τη σεξουαλική ζωή, τη μη θελημένη φυσική επαφή, το δυσάρεστο εργασιακό περιβάλλον, την κυκλοφορία άσεμνων ηλεκτρονικών μηνυμάτων, αλλά και τους συναδέλφους στη δουλειά όταν κατεβάζουν πορνό από το διαδίκτυο.

Υπάρχουν δύο περιπτώσεις «Σεξισμού στην Πόλη». Και οι δύο γυναίκες κέρδισαν εξωδικαστικό συμβιβασμό για την υποτιθέμενη σεξουαλική παρενόχληση που υπέστησαν. Το Μάρτιο του 2001, η Ισαμπέλ Τεριγιόν, μια 35χρονη υπάλληλος της Nomura Securities στο Λονδίνο, ισχυρίστηκε ότι ένα στέλεχος της εταιρείας της είχε να φοράει πολύ κοντές φούστες στη δουλειά, ένας άλλος της ζήτησε να βγάλει τα ρούχα της και να του κάνει ένα μασάζ, ενώ και άλλοι άνδρες συναδέλφοί της κυκλοφορούσαν μεταξύ τους πορνογραφικά ηλεκτρονικά μηνύματα που εκείνη θεωρούσε απωπικτικά. Τον Ιούλιο του 2004, η Ελίζαμπεθ Γουέστον, μια 29χρονη δικηγόρος, επίσης στο Λονδίνο, ισχυρίστηκε ότι ένα υψηλόβαθμο στέλεχος της εταιρείας έκανε χυδαίες παρατηρήσεις, αστεϊευόταν με τη σεξουαλική της ζωή και έριξε κόκκινο κρασί πάνω στα ρούχα της.

Ο Ρον Ντέιβις, συγγραφέας και επιμελητής της βιβλιοθήκης στο πανεπιστήμιο του Έξτερ, καταγράφει και καταχωρεί στην ιστοσελίδα του περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης σε εργασιακούς χώρους. Οι ισχυρισμοί έχουν γίνει από γυναίκες-στέλεχη εταιρειών και επικριρήσεων στο Σίτι του Λονδίνου.

www.ex.ac.uk/~RDavis/arian/scandals/behaviour.html

www.thirdwavefoundation.org

www.eoc.org.uk/EOCeng/dynpages/Sexual_Harassment.asp

Στερεότυπα

Η λέξη στερεότυπο ήταν αρχικά τυπογραφικός όρος που σήμαινε διπλότυπη εκτύπωση. Αυτό εξελίχθηκε σε μια μεταφορά για μια ταυτοσημη ιδέα σε διάφορες καταστάσεις. Παρόμοιο νόημα έχει και το «κλισέ». Σήμερα στερεότυπο είναι μια απλουστευμένη εικόνα ενός ατόμου ή μιας ομάδας που πιστεύεται ότι έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και συνήθως χρησιμοποιείται με αρνητική χροιά – για γυναίκες, ομοφυλόφυλους, εθνικές και φυλετικές ομάδες κ.ά.

...για έναν καλύτερο χώρο εργασίας

Αντιμετωπίστε με πυγμή τη σεξουαλική παρενόχληση, όποτε συμβαίνει.

267

10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

αποκαλύψτε ΔΗΜΟΣΙΩΣ

Το να βγεις και να μιλήσεις θελει θάρρος. Αν παρατηρείτε αδικίες στη δουλειά ή και αλλού, πρέπει να επιλέξετε ή να παραμείνετε σιωπηλοί ή να σκηθετείτε και να μιλήσετε. Είναι ευκολότερο μετά το συμβάν να πεις «έπρεπε να είχαμε μιλήσει». Εκείνη την ώρα, όμως, αποτελεί σοβαρή προσωπική απόφαση.

Εντούτοις, οι δημόσιες αποκαλύψεις πρέπει να γίνονται με σύνεση. Είναι η αδικία αρκετά σημαντική για να ρισκάρεις να αντιμετωπίσεις τις συνέπειες και να επενδύσεις χρόνο και κόπο για να το ξεσκεπάσεις; Αν τελικά επιμείνεις, πρέπει να το κάνεις με πρόγραμμα, λογικά και να μην αποθαρρυνθείς από τη γραφειοκρατία και την τυχόν κατακραυγή.

Πώς να κάνεις τις αποκαλύψεις:

Πριν πάρете οποιαδήποτε πρωτοβουλία, μιλήστε στην οικογένειά σας και στους κοντινούς σας ανθρώπους.

Μάθετε αν υπάρχουν και άλλοι μάρτυρες και αν είναι και αυτοί αναστατωμένοι με την αδικία.

Σκεφτείτε πρώτα αν θα είναι εφικτό και αποτελεσματικό να εκφράσετε τη δυσαρέσκειά σας εντός του συστήματος. Αν αποφασίσετε τελικά να αποκαλύψετε το πρόβλημα, σκεφτείτε αν θα το κάνετε επώνυμα ή ανώνυμα.

Φτιάξτε ένα πλάνο δράσης, για να ελέγχετε την κατάσταση.

Κρατήστε έναν φάκελο με τα γεγονότα όπως θα εξελίσσονται.

Αναγνωρίστε και αντιγράψτε όλα τα απαραίτητα στοιχεία και έγγραφα.

Εξασφαλίστε τη στήριξη πιθανών συμμάχων σε αυτό που κάνετε, δημοσιογράφων ή ακτιβιστών.

Πάρτε το χρόνο σας, μην βιαστείτε και μην δεχτείτε πιέσεις.

Συμβουλευθείτε κάποιον ειδικό, έναν νομικό για παράδειγμα.

Πείτε την αλήθεια, για να μην βρεθείτε στην κατάσταση να είστε εσείς υπό τον έλεγχο των άλλων. Σιγουρευτείτε ότι δεν έχετε τίποτα να κρύψετε.

www.pcaw.co.uk

www.whistleblower.org

www.consumerwatchdog.org

Ο Τζέφρι Γουίγκαντ ήταν αντιπρόεδρος σε μια μεγάλη καπνοβιομηχανία. Το 1995 αποκάλυψε δημόσια ότι η εταιρεία υποτιμούσε σκόπιμα τον εθισμό και τα προβλήματα υγείας που προκαλούσαν τα προϊόντα της στους πελάτες.

268

συντονιστείτε και ΔΕΙΤΕ

Το BBC World εκπέμπει θαυμάσια προγράμματα σχετικά με τη διεθνή ανάπτυξη, την υγεία, το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα δύο φύλα και άλλα παγκόσμια ζητήματα. Τα προγράμματα μπορεί να είναι εκπαιδευτικά και να εμπνέουν. Ακολουθούν κάποιες καλές πηγές πληροφόρησης σχετικά με το τι συμβαίνει στον κόσμο. Και το τι κάνει ο κόσμος για να αλλάξουν τα πράγματα:

H New Internationalist αναφέρει τα ζητήματα παγκόσμιας ανέχειας και ανισότητας. Επικεντρώνει την προσοχή της στις άδικες σχέσεις μεταξύ των ισχυρών και των ανίσχυρων παγκοσμίως. Αγωνίζεται για τις δραστικές αλλαγές που είναι απαραίτητες για να καλυφθούν οι ανάγκες όλων των ανθρώπων. Προωθεί ιδέες και δράσεις στον αγώνα για την κοινωνική δικαιοσύνη - www.newint.org

H Resurgence αναφέρει ζητήματα περιβάλλοντος και οικολογίας, ολιστικής επιστήμης, δημιουργικής ζωής και πνευματικής ισορροπίας, ενώ τα άρθρα της είναι γραμμένα από θεωρητικούς, ακτιβιστές, επιστήμονες και καλλιτέχνες - resurgence.gn.apc.org

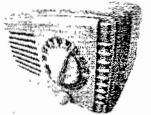
H Utne Reader αναδημοσιεύει τα καλύτερα άρθρα από 2000 εναλλακτικές πηγές μέσω ενημέρωσης. Έχει προκλητική γραφή, διορατικές αναλύσεις τέχνης και μίντια, βαθιά κάλυψη των θεμάτων που επηρεάζουν τις ζωές μας. Τα καλύτερα των εναλλακτικών μέσω ενημέρωσης - www.utne.com

Το WorkingForChange είναι ένα online ημερολόγιο με νέα και απόψεις που δημοσιεύει η Working Assets - www.workingforchange.com

Το δίκτυο Third World Network είναι μια υπηρεσία έρευνας και πληροφόρησης με βάση τη Μαλαισία και μας μεταφέρει την προοπτική του νότου σε παγκόσμια ζητήματα. Εκδίδει και διάφορες εφημερίδουλες, ενώ μοιράζει βιβλία στον Τρίτο Κόσμο - www.twinside.org.sg
www.bbcworld.com

Radio Ga Ga

Δεν είναι μόνο η τηλεόραση, οι ιστοσελίδες και οι εφημερίδες που αναφέρονται στα παγκόσμια ζητήματα. Το ραδιόφωνο είναι άλλη μια πηγή πληροφόρησης των τελευταίων εξελίξεων. Ακούστε τα προγράμματα του OneWorld Radio - www.oneworld.net

...αποκαλύψτε τις αδικίες

Μιλήστε! Αν βλέπετε κάτι στραβό να έχετε το θάρρος να ορθώσετε το ανάστημά σας.

11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

...τα νέα στο BBC WORLD

Συντονιστείτε στην κατάλληλη συχνότητα και μάθετε τι γίνεται στον κόσμο.

269

12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

φούρνοι με ΚΑΥΣΟΞΥΛΑ

Οι φούρνοι που καίνε ξύλα μπορούν να αλλάξουν δραματικά τις ζωές μας. Το ίδρυμα Escorts Foundation δουλεύει με ανθρώπους στο δάσος Τσάνγκα Μάνγκα στο Πακιστάν. Παρατήρησαν ότι οι οικογένειες περνούσαν πολλές ώρες λεηλατώντας παράνομα το δάσος για να πάρουν τα καυσόξυλα που χρειάζονταν για τους φούρνους τους. Αυτό προκαλούσε ζημιά στο δάσος. Από τα 760 δέντρα που υπήρχαν ανά εκτάριο, τα 600 ξεγυμνώνονταν κυριολεκτικά για να πάρουν τα κλαδιά. Η διαδικασία μαγειρέματος, επίσης, σήμαινε ότι οι γυναίκες θα περνούσαν πολλές ώρες καθημερινά στο φούρνο, ο καπνός του οποίου προκαλούσε αναπνευστικά προβλήματα και ζημιές στα μάτια.

Ένας νέος τύπος φούρνου με λιγότερα ξύλα, παρήγαγε λιγότερο καπνό και εντέλει δεν έπιασε. Αυτό οφείλεται στα πολλά χρήματα που έπαιρνε ο σιδηράς για να φτάσει την απαραίτητη ατσαλένια καμινάδα. Το ίδρυμα Escorts Foundation τροποποίησε το σχέδιο εισάγοντας μια πήλινη καμινάδα και έπειτα άλλαξε το σχέδιο του ίδιου του φούρνου, για να μπορεί να κατασκευάζεται εξολοκλήρου από ντόπια και φθηνά υλικά.

Αυτός ο φούρνος μπορεί να φτιαχτεί οπουδήποτε και από οποιονδήποτε. Τα υλικά που χρειάζονται είναι λάσπη, άχυρα και πηλός. Η πρόκληση ήταν να αποδείξεις στις ντόπιες γυναίκες ότι είναι και λειτουργικός και ότι θα γλυτώναν πολύ χρόνο χρησιμοποιώντας τον. Ο φούρνος καίει 75% λιγότερα καυσόξυλα και χρειάζεται μικρότερα κλαδάκια. Μπορεί να φτιαχτεί σε μία μόλις ημέρα και κυριολεκτικά χωρίς καθόλου χρήματα. Μέχρι στιγμής έχουν γίνει 12.000 τέτοιοι φούρνοι. www.ashdenawards.org

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις για τον νέο αυτό φούρνο, γλυτώνεις 70% από τα καυσόξυλα που θα έκαιγαν οι συμβατικοί φούρνοι, ενώ εκπέμπονται στην ατμόσφαιρά μέχρι και 50% λιγότεροι ρύποι και διοξείδιο του άνθρακα.

...λύσεις που αλλάζουν ζωές

Στηρίξτε το ίδρυμα Escort Foundation στην προσπάθειά του.

13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

270

Η ΕΜΜΟΝΗ των ρυπαντικών ουσιών

Μεταξύ των πιο επικίνδυνων χημικών που έχουν κατασκευαστεί ποτέ είναι τα POP, τα «επίμονα» ρυπαντικά συστατικά. Σε αυτά συγκαταλέγονται πολλά φυτοφάρμακα, βιομηχανικά χημικά και χημικά υποπροϊόντα. Τα POP είναι πλέον ένα φλέγον περιβαλλοντικό πρόβλημα. Διαλύονται πολύ αργά στο έδαφος, το νερό, τον αέρα και τους ζωντανούς οργανισμούς. Μένουν για πάρα πολύ καιρό στο περιβάλλον. Εισχωρούν στην τροφική αλυσίδα και από εκεί στους ιστούς των οργανισμών και των ανθρώπων κατ' επέκταση. Καταστρέφουν την αναπαραγωγή, τη σωστή ανάπτυξη του σώματος και του ανοσοποιητικού συστήματος και προκαλούν νευρικές διαταραχές, καρκίνο και ορμονικές ανωμαλίες.

Κάθε ζωντανός οργανισμός στη Γη μεταφέρει στους ιστούς του αξιοσημείωτα ποσοστά χημικών POP. Έχουν εξαπλωθεί στο περιβάλλον και απειλούν την υγεία μας, καταστρέφουν το έδαφος και τα θαλάσσια οικοσυστήματα. Ταξιδεύουν τεράστιες αποστάσεις με τα ρεύματα του αέρα και της θάλασσας. Δεν διαλύονται σε μεγάλο υψόμετρο ή σε περιοχές με χαμηλές θερμοκρασίες. Οι άνθρωποι και το οικοσύστημα σε Αρκτική και Ανταρκτική κινδυνεύουν εξίσου. Το 2001 υπεγράφη μια συμφωνία μεταξύ 91 χωρών να καταργήσουν τα POP. Μέχρι στιγμής μόνο 50 από αυτές έχουν εφαρμόσει τη συμφωνία.

Η ομορφιά κοστίζει πολύ ακριβά. Τα αρώματα και τα αποσμητικά είναι χημικά που απορροφώνται εύκολα – γι' αυτό και τα μυρίζουμε. Τα πτητικά οργανικά χημικά που εκπέμπονται από τα αποσμητικά και τα καθαριστικά προϊόντα υπονομεύουν την ποιότητα του αέρα και σχετίζονται με πονοκεφάλους, αλλεργικές αντιδράσεις και άλλες παρενέργειες.

www.pesticide.org/factsheets.html

www.panna.org/resources/advisor.dv.html

www.noharm.org

www.pan-international.org

Τα χημικά στη γεωργία και τις καλλιέργειες δεν είναι πάντα

αναγκαία για την παραγωγικότητα. Στο Μπαγκλαντές, 2000

αγρότες εκπαιδεύονται στην καλλιέργεια ρυζιού χωρίς τη χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων. Η σοδειά δεν επηρεάζεται και οι αγρότες γλυτώνουν πολλά χρήματα.

...απειλείται η ζωή μας στον πλανήτη

Κατανοήστε το πρόβλημα που δημιουργούν τα χημικά ρυπαντικά. Μειώστε στο ελάχιστο τη χρήση τους. Μην χρησιμοποιείτε χημικά εντομοκτόνα.

271

14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

υποστηρίξτε το ΜΗΤΡΙΚΟ ΓΑΛΑ

Οι μητέρες έχουν το δικαίωμα στην ανεξάρτητη πληροφόρηση και την ελευθερία από την πίεση των εταιρειών. Αν μια μητέρα επιλέγει το εμψιασμένο γάλα, θα πρέπει να είναι ενήμερη για τους κινδύνους και το κόστος.

- Διεθνές Δίκτυο Δράσης για τις Παιδικές Τροφές

Το μητρικό γάλα είναι η καλύτερη αρχή για τη ζωή: είναι δωρεάν, είναι ασφαλές και προστατεύει το μωρό από τις μολύνσεις. Μειώνονται οι πιθανότητες εμφάνισης ασθενειών. Για τους πρώτους έξι μήνες της ζωής τους, τα μωρά ουσιαστικά δεν χρειάζονται άλλες πηγές τροφίμων ή υγρών. Μειώνονται οι πιθανότητες για πνευμονίες, μολύνσεις των αυτιών, διαβήτη και μερικών τύπων καρκίνου. Είναι σχεδόν απίθανο να μην μπορεί σωματικά μια γυναίκα να ταΐσει με το γάλα της το νεογέννητο μωρό της.

Στον αναπτυσσόμενο κόσμο, το γάλα συνταγής είναι ακριβά. Ανακατεύεται με σκόνη καθαρού νερού, που μπορεί να προκαλέσει διάρροια. Και ίσως είναι αρκετά αραιό για να αντέχει περισσότερο καιρό, γεγονός όμως που σχετίζεται με τον υποσιτισμό. Εκεί όπου το νερό δεν είναι καλό, η UNICEF υποστηρίζει ότι τα μωρά έχουν 25 φορές περισσότερες πιθανότητες να πεθάνουν αν πίνουν εργοστασιακό γάλα. Το μητρικό γάλα θα μπορούσε να σώσει τις ζωές 1,5 εκατομμυρίου νεογέννητων μωρών.

Η Nestle ισχυρίζεται ότι είναι κοινωνικά υπεύθυνη στη διανομή και προώθηση του γάλακτος συνταγής. Δηλώνουν ότι: «Το μητρικό γάλα είναι το καλύτερο για τα παιδιά. Ο ιδρυτής της εταιρείας μας το είπε το 1867 και αυτή εξακολουθεί να είναι η αλήθεια και σήμερα. Δεσμευόμαστε στη διασφάλιση ότι το καλύτερο συμφέρον για τις μητέρες και τα μωρά αποτελεί μέλημα κάθε υπαλλήλου μας». Η Nestle είναι η μεγαλύτερη εταιρεία παιδικών τροφών στον κόσμο. Πουλάει γάλα τόσο στις αναπτυσσόμενες όσο και στις ανεπτυγμένες χώρες του πλανήτη.

www.babymilkaction.org

www.ibfan.org

www.nestle.com

Πολλοί υποστηρίζουν ότι η Nestle προωθεί περισσότερο το τεχνητό τάισμα των μωρών και όχι το φυσικό μητρικό γάλα. Δίνει μπόνους στους υπαλλήλους που προωθούν τα προϊόντα της και δεν προβάλλει ξεκάθαρες προειδοποιήσεις για τους κινδύνους από τη μη χρήση του μητρικού γάλακτος.

...σώστε τις ζωές των νεογέννητων

Πάρτε θέση στο ζήτημα και μοιραστείτε τα προϊόντα της Nestle.

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

272

γίνετε πιο ΠΡΑΣΙΝΟΙ

Όλοι μας μπορούμε να ζήσουμε πιο οικολογικά. Αυτό σημαίνει να αλλάξουμε τον τρόπο που ζούμε και αγοράζουμε.

Μερικά πράγματα θα χρειαστούν λίγη παραπάνω προσπάθεια. Για παράδειγμα, να μειώσουμε τις μετακινήσεις με το αυτοκίνητό μας ή να σταματήσουμε να αγοράζουμε φτηνά αεροπορικά εισιτήρια και να κάνουμε τις αποδράσεις του Σαββατοκύριου.

Μερικά πράγματα θα χρειαστούν χρήματα: μόνωση στη σοφίτα, διπλό στρώμα, απομονωτήρες υγρασίας. Μερικά θα δυσκολευτούμε να τα συνθησίουμε, όπως να κλείνουμε τις συσκευές από τη βόθρα τους και όχι από το τηλεκοντρόλ, να χαμηλώσουμε το θερμοστάτη. Μερικά θα επηρεάσουν την τσέπη μας, όπως τα οργανικά και βιολογικά τρόφιμα. Από την άλλη όμως, θα γλυτώσουμε μακροπρόθεσμα χρήματα σε αντικείμενα όπως οι ηλεκτρικές λυχνίες μακράς διάρκειας.

www.globalactionplan.org.uk

www.greenscore.org.uk

www.gooshing.co.uk

www.greenpeace.ca/e/resource/green/everyday.php

Οι σταυροφόροι του Φλίντχαμ

Επτά νέοι από το χωριό Φλίντχαμ, ηλικίας 12 έως 17 ετών, έκαναν μια νεανική οικο-ομάδα. Έπεισαν τις οικογένειές τους να γίνουν περισσότερο «πράσινες» και έχουν μειώσει στο μισό τα απορρίμμά τους που καταλήγουν στις χωματερές, εξοικονομώντας ταυτόχρονα και αρκετά χρήματα.

...ελαττώστε τον αντίκτυπό σας στο περιβάλλον

Για να γίνετε περισσότερο φιλικόι προς το περιβάλλον, κάντε ένα τεστ και δείτε πόσο πράσινοι είστε.

Σκεφτείτε πώς θα μπορούσατε να γίνετε πιο αυτόχρημοι ενεργειακά, να περιορίσετε τα ταξίδια σας, να ψωνίζετε πιο υπεύθυνα, να ελαττώσετε τα σκουπίδια σας, να ανακυκλώνετε.

Προσπαθείτε να τα προσαρμόσετε στον τρόπο που ζείτε.

Να βελτιώνετε συνεχώς.

273

Ημέρα Διατήρησης του Όζοντος 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

σηκωθείτε και ΦΩΝΑΞΤΕ

Υπερασπιστείτε αυτά που πιστεύετε. Αν έχετε να πείτε κάτι σημαντικό, αν διαφωνείτε με αυτά που λένε οι άλλοι ή αν συμφωνείτε, αλλά θέλετε να προσθέσετε και κάτι ακόμα, τότε είναι σημαντικό για σας να πείτε αυτά που πιστεύετε.

Αυτές είναι μερικές ευκαιρίες για να ακουστείτε:

Σε συνέδρια και δημόσιες συγκεντρώσεις που παραβρίσκεστε. Μην κόβετε απλώς σκεπτόμενοι τι θα μπορούσατε να πείτε. Σηκωθείτε και πείτε το. Αναφέρετε ποιος είστε και δηλώστε καθαρά και ξάστερα αυτό που σκέφτεστε.

Να παρεμβαίνετε τηλεφωνικά και να δηλώνετε τις απόψεις σας. Θα σας ρωτήσουν τι θα πείτε, πριν σας βγάλουν στον αέρα. Να είναι κάτι λογικό.

Στελτε τις απόψεις σας τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό μήνυμα σε τηλεθεατές και ακροατές σε αντίστοιχα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα.

Γράψτε μια επιστολή στον εκδότη της τοπικής εφημερίδας.

Γράψτε στους βουλευτές και τα μέλη του κοινοβουλίου. Στην πραγματικότητα λαμβάνουν ελάχιστη προσωπική αλληλογραφία.

Η άποψή σας μπορεί να μην δημοσιοποιηθεί την πρώτη φορά. Δεν πειράζει. Ξαναπροσπαθήστε. Δείτε το σαν ειδικό επί του θέματος, ότι η γνώμη σας θα κάνει τη διαφορά. Μια μέρα ίσως ζητήσουν την άποψή σας.
www.speakersbank.co.uk

Συμβουλές για δημόσια ομιλία

Αναπνοές

Επαφή με τα μάτια

Δυναμικότητα, μην φοβάστε να μιλήσετε

Χειρονομίες, μιλήστε με τα χέρια σας

Ένταση, μην μασάτε τα λόγια σας

Παύσεις έκφρασης

Βραδύτητα, δώστε σε κάθε συλλαβή τη σημασία της

Τονισμός για τον σωστό αντίκτυπο

...κάντε τη φωνή σας να ακουστεί

Φτιάξτε μια λίστα με δέκα πράγματα που θα μπορούσατε να κάνετε για να ακουστείτε. Κρατήστε ένα ημερολόγιο με αυτά που κάνετε.

Προσπαθήστε να δημοσιοποιήσετε τη γνώμη σας.

17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

274

αφήγηση ΙΣΤΟΡΙΩΝ

Η φαντασία είναι ένας κόσμος από μόνη της. Μια διαφορετική χώρα. Ένα ξεχωριστό έθνος. Και είναι πραγματικά υπέροχο μέρος.

Η αφήγηση ιστοριών είναι τόσο παλιά όσο και ο άνθρωπος. Πριν από 30.000 χρόνια, μαλλιαροί και άγαρμοι άνθρωποι των σπηλαίων μαζεύονταν γύρω από μια φωτιά και έλεγαν ιστορίες από το κυνήγι της ημέρας. Με την πάροδο των χιλιετιών, ολόκληρα φέουδα και βασιλεία μαζεύονταν για να ακούσουν τους ρήτορες που αφηγούνταν ιστορίες.

Μέσα από τις ιστορίες, μαθαίνουμε για την άνοδο και την πτώση αυτοκρατοριών, για τους μεγάλους και παθιασμένους έρωτες των ανθρώπων. Παίρνουμε μια γεύση από το πώς θα ήταν να ζεις κάποια άλλη χρονική περίοδο ή μπαίνεις στην ιδιοσυγκρασία κάποιου άλλου ανθρώπου. Μέσα από την προφορική παράδοση έχουν περάσει ολόκληρες κουλτούρες και ιστορίες. Οι δημόσιες βιβλιοθήκες, τα σχολεία, διάφορες οργανώσεις και κέντρα νεότητας θα πετούσαν από τη χαρά τους, αν πηγαίνατε εκεί και διηγούσασταν τις ιστορίες σας.

www.storynet.org www.storyteller.net

www.themoonlitroad.com www.mysteriousbritain.co.uk

www.dancingponyproductions.com

Ήταν μια κρύα και βροχερή νύχτα...

«Ήταν μια κρύα και βροχερή νύχτα» είναι το πιο συνηθισμένο άνοιγμα για την αφήγηση μιας ιστορίας. Ο ετήσιος διαγωνισμός Bulwer Lytton Fiction Contest βραβεύει τη χειρότερη πρόταση που θα μπορούσε να ανοίξει μια αφήγηση φανταστικής ιστορίας. Γιατί δεν δοκιμάζετε την τύχη σας; Μπορεί και να κερδίσετε!

www.bulwer-lytton.com

...γίνετε ο τοπικός, σοφός αφηγητής

Ρωτήστε στην τοπική σας βιβλιοθήκη πότε θα μπορούσατε να μαζέψετε μερικά παιδάκια στο χώρο τους και να αφηγηθείτε μια συναρπαστική ιστορία. Δείξτε τους έναν άλλο, άγνωστο κόσμο. Χαρίστε τους έμπνευση και φαντασία. Μέσα από τις αφηγήσεις σας θα γίνετε χαρακτηριστική φιγούρα της κοινωνίας σας.

275

18 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

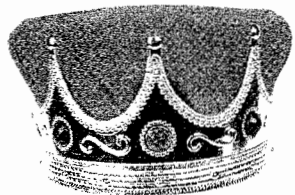
διακηρύξτε την ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

Οι αλλαγές συνήθως έρχονται όταν ο κόσμος ενώνεται κάτω από κοινά συμφέροντα. Μερικές φορές αυτό προκαλείται από ένα ζήτημα που δημιουργεί εχθρότητα και φανατισμό. Άλλες φορές επειδή κάποιος νιώθει ότι δεν πάει άλλο και ότι κάτι πρέπει να γίνει.

Το 1977, οι 120 κάτοικοι της οδού Φρέστον στο Λονδίνο απειλήθηκαν με έξωση προκειμένου να ανεγερθεί μια τεράστια εργοστασιακή μονάδα. Έκαναν δημοψήφισμα με το ερώτημα της αποσκήρυξης από τη Μεγάλη Βρετανία. Το 95% ήταν υπέρ. Έκαναν αίτηση στα Ηνωμένα Έθνη για να αναγνωριστούν. Ο καθένας θα ήταν υπουργός. Οι υπουργός Παιδείας ήταν ένα δίκρονο παιδί και ο υπουργός Εξωτερικών ένας νάνος που φορούσε ένα μπλουζάκι που έλεγε «small is beautiful». Πρωθυπουργός δεν υπήρχε.

Υπήρξε ενδιαφέρον των μίντια από όλο τον κόσμο. Η Daily Mail έγραψε ένα άρθρο για το θέμα και ο δημοσιογράφος είπε ότι ήταν ανταποκριτής της εφημερίδας στη Φρεστόνια. Εκατοντάδες τουρίστες συνέρρευσαν, έβλεπαν τα σύνορα και έβγαζαν ειδικές βίζες. Η Φρεστόνια έκανε αίτηση στην ταχυδρομική υπηρεσία και πήρε άδεια να εκδίδει τα δικά της γραμματόσημα. Η Φρεστόνια τελικά μετασηματίστηκε σε κοινωνικό πρόγραμμα και έλαβε οικονομική βοήθεια εκατομμυρίων λιρών από την αγγλική κυβέρνηση.

www.richardbooth.co.uk www.globalideasbank.org

...φτιάξτε το δικό σας κράτος

Πάρτε και εσείς μέρος στην πλάκα. Αγοράστε κάποιον τίτλο ευγενείας από το βασίλειο του Ρίτσαρντ. Μιλήστε μαζί του για την προοπτική να κάνετε κάτι αντίστοιχο στη χώρα σας.

19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

276

ΤΑΞΙΔΕΨΤΕ σε άλλες χώρες

Έχετε ιδέα πόσες χώρες υπάρχουν εκεί έξω; Τα σύνορα αλλάζουν διαρκώς αλλά επί του παρόντος υπάρχουν περίπου 190 χώρες στον πλανήτη.

Σε πόσες έχετε πάει; Μάλλον όχι και σε πάρα πολλές. Τι περιμένετε λοιπόν; Υπάρχει ένας ολόκληρος πλανήτης να εξερευνήσετε, με κουλτούρες και τρόπους ζωής πολύ διαφορετικούς από το δικό σας. Ίσως εμπνευστείτε από αυτά που θα δείτε. Ίσως αλλάξει για πάντα η ζωή σας.

Μερικές ιδέες έμπνευσης:

Η μαρτυρία πολέμου και ειρήνης. Γιατί να μην μάθετε για χώρες που έχουν βιώσει πολέμους και συγκρούσεις; Μην επαναπαύεστε σε αυτά που βλέπετε στην τηλεόραση. Δείτε τι γίνεται από μόνοι σας. Προσέξτε όμως να είναι ασφαλείς οι συνθήκες. Μπορείτε να ταξιδέψετε μεμονωμένα ή στο πλαίσιο μιας ειρηνευτικής αποστολής.

Από τα Φίτζι στην Κύπρο και πίσω ξανά. Η Σχολή Διεθνούς Εκπαίδευσης σας επιτρέπει να συναντάτε περιφερειακούς ειδικούς, να δουλεύετε με τοπικές οργανώσεις και να κατανοείτε τοπικά ζητήματα.

Παλαιστίνη. Η Θερινή Συνάντηση Παλαιστίνης που διοργανώνει το Holy Land Trust στοχεύει να ανοίξει διάλογο μεταξύ των ξένων επισκεπτών και των Παλαιστίνων. Σε δύο μήνες θα έχετε μάθει αραβικά, θα έχετε γίνει εθελοντές σε κάποια μη κερδοσκοπική οργάνωση και θα έχετε επισκεφτεί σημαντικές τοποθεσίες.

Κολομβία, Κούβα, Μεξικό, Νικαράγουα. Ως μέλη των Μαρτύρων για την Ειρήνη θα διερευνήσετε εκ των έσω πολλά ζητήματα που σχετίζονται με την ειρήνη, την οικονομική δικαιοσύνη και την ανάπτυξη, ενώ θα έχετε την ευκαιρία να δείτε από κοντά αυτούς που αγωνίζονται για έναν καλύτερο κόσμο.

Βοσνία. Το Builders for Peace είναι ένα καλοκαιρινό πρόγραμμα που περιλαμβάνει την αποκατάσταση ιστορικών μνημείων και περιοχών που καταστράφηκαν από τον πόλεμο που ακολούθησε τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας.

www.witnessforpeace.org www.hittravel.org

Πάρτε έναν κουμπαρά και βάλτε τον μπροστά από την εξώπορτά σας. Με μεγάλα γράμματα γράψτε «BPAZILIA» και κάθε φορά που μπαινοβγαίνετε, ρίξτε μέσα τα ψιλά από τις τσέπες σας. Πείτε και τους φίλους σας να ρίχνουν τα ψιλά τους. Η Βραζιλία περιμένει.

...διευρύνετε το μυαλό σας

Σηκωθείτε από τον καναπέ και ταξιδέψτε. Γνωρίστε τον κόσμο.

277

20 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

εκστρατεία για την ΕΙΡΗΝΗ

Σε κάθε γωνιά του πλανήτη γίνονται αγώνες για την ειρήνη. Το 2001, η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ όρισε την 21η Σεπτεμβρίου Παγκόσμια Ημέρα για την Ειρήνη (Απόφαση 55/282).

...Μια ημέρα παγκόσμιας κατάπαυσης πυρός και μη βίας αφιερωμένη στην ενίσχυση των ιδανικών της ειρήνης τόσο εντός όσο και μεταξύ όλων των εθνών και των ανθρώπων...

Η παρατήρηση και ο εορτασμός των οποίων ενισχύουν τα ιδανικά της ειρήνης και καταπραΰνουν τις εντάσεις και τις αιτίες συγκρούσεων... μια πρόσκληση σε όλα τα έθνη να τιμήσουν την παύση των εχθροπραξιών κατά τη διάρκεια της Ημέρας... και μια πρόσκληση σε όλα τα μέλη των Ηνωμένων Εθνών να εορτάσουν με ανάλογο τρόπο τη Παγκόσμια Ημέρα Ειρήνης...

Η κυβέρνηση των ΗΠΑ ξοδεύει για τους εξοπλισμούς 25 φορές περισσότερα από όσα δίνει για ανθρωπιστική βοήθεια. Η Αγγλία ξοδεύει οκτώ φορές περισσότερα, η Γαλλία έξι φορές περισσότερα, ενώ η Γερμανία και η Ιαπωνία πέντε φορές περισσότερα.

www.un.org/events/peaceday

Πορεία για την ειρήνη και τη δικαιοσύνη

Το 1930, ο Γκάντι και 78 υποστηρικτές του ξεκίνησαν μια πορεία διαμαρτυρίας κατά της βρετανικής πολιτικής στην Ινδία. Ήταν κομβικό σημείο στον αγώνα της Ινδίας προς την ανεξαρτησία. Περηπάτησαν 300 χιλιόμετρα σε 24 ημέρες, όταν και έφτασαν στις αλυκές όπου επικείρθησαν να φτιάξουν αλάτι (κάτι απαγορευμένο από τους Βρετανούς, καθώς είχαν επιβάλει βαριά φορολογία).

Αυτή η πορεία επαναλήφθηκε τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2005, για να αφυπνιστεί το κοινό αίσθημα για ειρήνη και μη βία.

www.saltmarch.org.in

...μερικές απλές αλλά δραστικές κινήσεις

Οργανώστε ένα πάρτι ή μια συγκέντρωση και μιλήστε για την ειρήνη.

Σκεφτείτε τι θα έπρεπε να κάνουν οι μεγάλοι ηγέτες του κόσμου για να επικρατήσει η πολυπόθητη ειρήνη.

Εμπνευστείτε από τον Γκάντι.

Κάντε μονάδα μέτρησης της ευτυχίας με χαμόγελα ανά ώρα.

Αναλογιστείτε ένα ζήτημα και πάρτε θέση επ' αυτού. Ανταλλάξτε απόψεις με όσους έχουν διαφορετική άποψη.

21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα για την Ειρήνη

278

δικαιώματα των ΠΕΖΩΝ

Όλοι μας είμαστε πεζοί και πολλοί από εμάς είμαστε ταυτόχρονα και οδηγοί. Ως οδηγοί απαιτούμε δρόμους χωρίς κίνηση και τα δικαιώματά να οδηγούμε όπως θέλουμε. Όταν δεν είμαστε στα αυτοκίνητά μας όμως, μισούμε το θόρυβο από το δρόμο, τον μολυσμένο αέρα, την επικίνδυνη οδήγηση, τους γεμάτους οχήματα δρόμους, τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα, τα φανάρια... Και όταν κάπου απαγορεύεται η κίνηση, καταλαβαίνουμε πόσο ωραιότεροι θα ήταν οι δρόμοι χωρίς τα οχήματα. Η κοιλτούρα του αυτοκινήτου δεν είναι κάτι που θα φύγει εύκολα. Μπορούμε όμως να αγωνιστούμε ώστε να μην κυριαρχεί στις ζωές μας και το ταξίό μας.

Η Carbusters είναι μια οργάνωση που αγωνίζεται κατά της κίνησης. Στίνουν διάφορα σκηνικά και διαμαρτυρίες για να περιόρισουν τη χρήση των αυτοκινήτων. Οργανώνουν διάφορα σκηνικά πεζών για να αντικρούσουν το γεγονός ότι τα αυτοκίνητα πάντα περνάνε πρώτα, ακόμα και όταν οι πεζοί είναι πολύ περισσότεροι. Οι διαδηλωτές ντύνονται με μαύρες και άσπρες ολόσωμες στολές και ξαπλώνουν στη μέση του δρόμου, σχηματίζοντας μια ανθρώπινη διάβαση.

www.worldcarfree.net www.carbusters.org
carfree.com

Εκστρατείες των Carbusters:

Βρείτε ένα παλιό αυτοκίνητο, παρκάρετέ το στο κέντρο της πόλης και ζητήστε από τους περαστικούς να το καταστρέψουν. Όσο το σπάνε, εξηγήστε τους τα δεινά που προκαλούν τα αυτοκίνητα.

Φτιάξτε ψεύτικες κλήσεις και «τιμωρήστε» τους οδηγούς που καταλαμβάνουν δημόσιο χώρο και καταστρέφουν το περιβάλλον.

Ετοιμάστε και κολλήστε αυτοκόλλητα σε οχήματα που είναι παράνομα παρκαρισμένα. Το σλόγκαν θα μπορούσε να λέει: «Έχετε παρκάρε σε δημόσιο χώρο. Την επόμενη φορά το όχημά σας θα ποδοπατηθεί».

...πρώτα οι άνθρωποι και μετά τα αυτοκίνητα

Νοικιάστε από ένα παρκόμετρο μερικές θέσεις πάρκινγκ και αξιοποιήστε το χώρο για να κάνετε ένα μίνι παρτάκι την ημέρα με την περισσότερη κίνηση στην πόλη. Να έχετε πολλά πανό και πλακάτ για να καταλαβαίνει ο κόσμος τι ακριβώς κάνετε.

279

22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΝΑ ΕΧΕΤΕ ΥΓΙΗ ΚΑΡΔΙΑ

Η Παγκόσμια Ημέρα για την Καρδιά είναι στο τέλος Σεπτεμβρίου. Γίνεται σε 90 χώρες σε όλο τον κόσμο και χαίρει μεγάλης δημοσιότητας. Ο σκοπός είναι να αυξηθεί η ενημέρωση του κοινού για τα καρδιακά προβλήματα ώστε να υιοθετήσει πιο υγιεινό τρόπο ζωής. «Μία Καρδιά για Μία Ζωή» είναι το σλόγκαν της ημέρας.

Οι καρδιακές παθήσεις είναι η πρώτη αιτία θανάτων. Αυτό δεν ισχύει μόνο στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική, αλλά και σε όλο τον αναπτυσσόμενο κόσμο, κυρίως στις μεσαίες τάξεις των αστικών περιοχών. Οι καρδιαγγειακές παθήσεις ευθύνονται για έναν στους τρεις θανάτους, σκοτώνοντας 17 εκατομμύρια ανθρώπους κάθε χρόνο. Οι αλλαγές στη διαίτα, η κατανάλωση προκατασκευασμένων φαγητών στα φαστεφουντ, με μεγάλη περιεκτικότητα σε λίπη, αλάτι και ζάχαρη, είναι κάποιες από τις αιτίες του προβλήματος. Άλλοι σημαντικοί παράγοντες είναι το κάπνισμα και η έλλειψη σωματικής άσκησης.

Οι κύριοι παράγοντες κινδύνου για καρδιακές παθήσεις είναι: η υψηλή χοληστερίνη, που φράζει τις αρτηρίες, η υψηλή πίεση του αίματος, το κάπνισμα, η έλλειψη άσκησης, η κακή διατροφή, η παχυσαρκία, το πολύ αλκοόλ, το στρες και κάποιοι γενετικοί παράγοντες.

www.worldheart.org

www.worldheartday.com

Μερικές ιδέες για να ενσωματώσετε την άσκηση στη ζωή σας

Να κατεβαίνετε δύο, τρεις σκάσεις πριν από το σπίτι σας και να συνεχίζετε με τα πόδια. Κατά τη διάρκεια του διαλείμματος στη δουλειά να πηγαίνετε μια μικρή βόλτα. Να πηγαίνετε από τις σκάλες και όχι με το ασανσέρ. Πηγαίνετε να μιλήσετε πρόσωπο με πρόσωπο με κάποιον παρά να του τηλεφωνήσετε. Να στέκεστε όρθιοι όταν μιλάτε στο τηλέφωνο. Να ορίσετε κάποιο συγκεκριμένο διάστημα γυμναστικής στο καθημερινό σας πρόγραμμα.

...να είστε υγιείς για το καλό το δικό σας

Αρχίστε με τον εαυτό σας. Γιατί να πεθάνετε νέοι; Οι μικρές αλλαγές στον τρόπο ζωής σας μπορεί να αποφέρουν τεράστια αποτελέσματα.

Αν καπνίζετε, κόψτε το.

Να γυμνάζεστε.

Η ισορροπημένη διαίτα παίζει και αυτή το ρόλο της.

23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα για την Καρδιά

280

ΤΡΟΦΗ για σκέψη

Ενώ αυξάνεται ο παγκόσμιος πληθυσμός, στη θάλασσα υπάρχει κρίση. Τα όρια της φύσης έχουν φτάσει στα άκρα με όλα αυτά τα αλιευτικά σκάφη που πίνουν τόσα πολλά ψάρια, με συχνά καταστροφικούς τρόπους. Η υπεραλιεία οδηγεί σε δραματική μείωση του αποθέματος των ψαριών. Αυτά που ήταν κάποτε σε αφθονία είναι πλέον ή θα είναι σύντομα είδη προς εξαφάνιση. **Αν δεν γίνει κάτι, οι ωκεανοί θα μετατραπούν σε ερήμους ψαριών.** Οι κοινότητες των ανθρώπων που εξαρτώνται από το ψάρι, θα αναγκαστούν να στραφούν σε άλλες πηγές. Καταστροφικές θα είναι οι συνέπειες και για τα θαλάσσια οικοσυστήματα. **Ο Τσαρλς Κλόβερ** στο βιβλίο του *The End of The Line* προτείνει τα ακόλουθα: η βιομηχανία ψαρέματος να βγάζει λιγότερα ψάρια, κυρίως οι μεγάλες τράτες που σαρώνουν τα πάντα. Ο κόσμος να τρώει λιγότερα ψάρια ή να τρώει ψάρια που δεν κινδυνεύουν. Τέλος, θα πρέπει όλοι μας να μάθουμε λίγα πράγματα παραπάνω για τον καταστροφικό τρόπο με τον οποίο φτάνουν τα ψάρια στο πιάτο μας.

www.mcsuk.org

Μην τρώτε:

Μπακαλιάρο του Ατλαντικού
Σολωμό του Ατλαντικού
Πέρκα από τη Χιλή
Γατόψαρα
Ξιφίες
Καρκαρίες
Τόνο
Οξύρυγχο
Τροπικές γαρίδες
Σαλάκια

Φάτε και απολαύστε:

Καβούρια
Μύδια
Κυδώνια
Γλώσσες
Ρέγκες
Αστακούς
Κολιούς
Στρείδια
Μπαρμπούνια

...να τρώτε τα σωστά-ψάρια

Να προτιμάτε τα ψάρια που δεν κινδυνεύουν και ψαρεύονται με τον λιγότερο καταστροφικό και σπάταλο τρόπο. Να σκέφτεστε πριν φάτε ψάρια.

Κάντε μια ερώτηση στην κυβέρνηση σας για την αλιεία στη χώρα σας. Γίνονται όλα με μέτρο και όπως θα έπρεπε να γίνονται;

281

24 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΑΝΤΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΝΑ ΧΑΜΟΓΕΛΑΣΕΙ

Να λέτε στον κόσμο πόσο σημαντικοί είναι για εσάς.

Αποφάσισα ότι θα έβρισκα ένα άτομο κάθε χρόνο στο οποίο θα έγραφα για να του πω πόσο πολύ έχει αλλάξει η ζωή μου. Έγραψα στη δασκάλα μου από την τρίτη δημοτικού και της είπα ότι θυμόμουν σχεδόν όλα όσα μας είχε πει. Μετά ξέχασα ότι το έγραψα αυτό, αλλά όταν πήγα στους παππούδες μου διακοπές και ήμουν στο σουπερμάρκετ, άκουσα να φωνάζουν το όνομά μου. Ήταν η δασκάλα μου που έτρεξε προς το μέρος μου και είπε ότι εκείνη και ο άντρας της έκλαψαν με το γράμμα μου και ότι ήταν ό,τι καλύτερο μπορούσα να τους είχα πει.

Δώστε στους άλλους την ευκαιρία να κάνουν κάτι καλό. Ένας ιερέας στην Ινδιανάπολη έκανε κήρυγμα για την καλοσύνη. Μετά μοίρασε 50 φακέλους. Κάποιος, ανώνυμα, έβαλε ένα χαρτονόμισμα 50 δολαρίων σε κάθε φάκελο. Το μόνο που ζήτησε ήταν τα χρήματα να πάνε κάποιου που να πιάσουν τόπο. Ο ιερέας είπε: «μπορούμε να κάνουμε αυτό τον κόσμο πολύ καλύτερο». Αυτοί που πήραν τους φακέλους έψαχναν μέρες για να βρουν πώς θα αξιοποιήσουν καλύτερα τα χρήματα.

Να είστε απροσδόκητα καλοί και ευγενικοί.

Μια φορά ήμουν σε ένα βιβλιοπωλείο και παρατήρησα ότι δούλευε μόνη της μια κοπέλα και προσπαθούσε να εξηγήσει όλο τον κόσμο που ήταν στο κατάστημα. Πήγα απέναντί της να βοηθήσω, της πήρα λουλούδια, της τα έδωσα και της είπα: «μακάρι η μέρα σου να πάει καλύτερα αργότερα». Εκείνη χαμογέλασε και απάντησε: «Ηδη είναι καλύτερα».

Μερικοί ακόμα τρόποι για να φτιάξετε τη μέρα κάποιου:

Να επαινείτε τους ανθρώπους με ειλικρίνεια: «σημαίνει πολλά για μένα», «είσαι υπέροχη σήμερα», «είδα τι έκανες και ήταν πραγματικά υπέροχο».

Να χαμογελάτε στους ανθρώπους στο δρόμο, στον διπλανό οδηγό που έχει καλήσει στην κίνηση, στους συνεπιβάτες σας στο μετρό...

Να δίνετε ένα χεράκι βοήθειας όταν κάποιος το χρειάζεται. Να βοηθάτε τους ηλικιωμένους να περάσουν απέναντι, να σηκώνετε τα βαριά ψώνια κάποιου συνανθρώπου σας, να βοηθήσετε κάποιον με αναπηρικό καρότσι να περάσει μέσα από τα αυτοκίνητα. Κάντε το χωρίς να σας το ζητήσουν.

...κάντε τους ανθρώπους να αισθανθούν ωραία

Σήμερα κιόλας, κάντε κάτι που θα φτιάξει τη μέρα κάποιου άλλου ανθρώπου. Αν νιώσετε καλά, κάντε το και αύριο και μεθαύριο και κάθε μέρα.

25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα για την Ειρήνη

282

ΦΑΓΗΤΟ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ, ΞΑΝΑΣΚΕΦΤΕΙΤΕ ΤΟ

Τα παιδιά μας δεν τρώνε σωστά. Και πολλά παιδιά σήμερα δεν καταλαβαίνουν πολλά πράγματα από την βιομηχανία παραγωγής τροφίμων, πώς αυτά φτάνουν στο πιάτο μας και τη σχέση τους με την υγεία και τη σωματική μας κατάσταση. Τα σχολικά γεύματα είναι κάτι πολύ παραπάνω από ένα απλό φαγητό.

Το Rethinking School Lunch είναι ένα πρόγραμμα που ανέπτυξε το Κέντρο Γνώσης Γραφής και Ανάγνωσης στις ΗΠΑ για να αποδείξει ότι τα σχολικά γεύματα δεν είναι απλώς ένας δίσκος με φαγητό. Οι μαθητές επισκέπτονται τοπικές φάρμες για να κατανοήσουν την κτηνοτροφική οικονομία και να δουν από κοντά την παραγωγή. Οι μαθητές δουλεύουν στις κουζίνες και βοηθούν στην παρασκευή και το σχεδιασμό των γευμάτων. Αυτοί επινοούν τα μηνύματα που θα πείσουν τους συνομήλικούς τους να τρώνε πιο υγιεινά.

Το σημαντικότερο γεύμα της ημέρας. Τα παιδιά είναι λιγότερο συγκεντρωμένα αν πηγαίνουν νηστικά στο σχολείο το πρωί ή αν τρώνε μόνο σοκολάτα ή πατατάκια. Σχεδόν το 25% των μαθητών στην Αγγλία πηγαίνει το πρωί στο σχολείο χωρίς να έχει φάει πρωινό.

www.ecoliteracy.org www.feedmebetter.com

www.magicbreakfast.com www.parentsjury.org

Feed Me Better

Ο Τζέιμι Όλιβερ, ο κατά κόσμον «γυμνός σεφ», είναι διάσημος, άγγλος σεφ με δική του τηλεοπτική εκπομπή και σειρά βιβλίων μαγειρικής. Το 2004 ξεκίνησε μια εκστρατεία βελτίωσης των σχολικών γευμάτων. Δούλεψε σε σχολεία του ανατολικού Λονδίνου και έφτιαξε θρεπτικότερα μενού που δεν υπερέβαιναν τον σχολικό προϋπολογισμό. Έπεισε τα παιδιά να σταματήσουν να τρώνε junk food και να αρχίσουν να τρέφονται πιο υγιεινά. Τα αποτελέσματα: καλύτερη συγκέντρωση στα μαθήματα, καλύτερη συμπεριφορά και καλύτερη υγεία. Όταν τελείωσε αυτό το τηλεοπτικό πρόγραμμα, ο Τζέιμι έπεισε την κυβέρνηση στην Αγγλία να επανεξετάσει το ζήτημα των σχολικών γευμάτων.

...κάτι παραπάνω από απλό γεύμα

Κατεβάστε το Road Map από το www.ecoliteracy.org/rethinking/rsl-guide.html και αναθεωρήστε τις απόψεις σας σχετικά με τα γεύματα στα σχολεία.

283

26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Fun lovin' CRIMINALS

Ο Άρθουρ Κέσλερ, συγγραφέας του βιβλίου *Darkness at Noon* είχε μια καλή ιδέα: να παρακινήσει τους κρατούμενους στις φυλακές να αξιοποιήσουν δημιουργικά το χρόνο τους κάνοντας κάτι. Οι ζωγραφιές τους, τα συγγράμματά τους, η μουσική τους ή οι καλλιτεχνίες τους θα μπορούσαν να εκτεθούν ή να δημοπρατηθούν. Θα βοηθούσε κάτι τέτοιο στην αυτοανάπτυξη των φυλακισμένων και θα έδινε διέξοδο στις καλλιτεχνικές τους ανησυχίες. Το σχέδιο αυτό του Κέσλερ εισήχθη στις βρετανικές φυλακές το 1961.

Η Changing Tunes παράγει μουσική στις φυλακές. Ο Ρίτσαρντ Πέντλεμπερι ήταν μουσικός της ροκ. Ενώ ήταν εθελοντής στις Φυλακές Χόρφιλντ, συνειδητοποίησε ότι υπήρχε μια θαυμάσια δεξαμενή μουσικών ταλέντων μεταξύ των κρατούμενων. Έκανε μια μπάντα με τους φυλακισμένους και άρχισε και μια τάξη με μουσικά μαθήματα. Για να προχωρήσει περαιτέρω η ιδέα, δημιούργησε και έναν οργανισμό, την Changing Tunes.

Η Changing Tunes λειτουργεί σε έξι φυλακές. Σε κάθε φυλακή υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός (τύμπανα, κιθάρες και πλίκτρα). Οι κρατούμενοι επιλέγουν ποιο είδος μουσικής θα ήθελαν να μάθουν να παίζουν (ροκ, ποπ, τζαζ, κλασική και θρησκευτική). Ένας μουσικός επιβλέπει την κατάσταση. Συχνά υπάρχει και κάποιος στόχος σε αυτό, όπως μια ζωτανή συναυλία ή η ηχογράφηση κάποιου cd. Η Changing Tunes προσκαλεί και πρώην κρατούμενους να συμμετέχουν στις συναυλίες της. Κανένας από τους κρατούμενους που έπαιζε μουσική στην Changing Tunes δεν συνελήφθη ξανά για κάποιο αδίκημα μετά την αποφυλάκισή του.

www.prisonradio.org.uk

Το **Radio Wanno 999** είναι το πρώτο σχέδιο του Prison Radio. Είναι δουλειά του Τζέιμς Γκρίνσφριτ, διευθυντή του Ραδιοφώνου για την Ανάπτυξη. Έχει τέσσερις ενότητες:

Ένα κέντρο εκμάθησης.

Μια μονάδα εκπομπών, ραδιοφωνικός σταθμός για όλους τους κρατούμενους.

Μια μονάδα ηχογράφησης cd.

Ένα πρόγραμμα υπέρβασης της φυλακής, που βοηθά τους πρώην κρατούμενους μετά την αποφυλάκισή τους.

...ακούστε αυτό που έχουν να πουν

Πηγαίνετε στην πιο πάνω ιστοσελίδα και ακούστε τις φωνές των κρατούμενων.

27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

284

μόλυνση ΤΟΥ ΑΕΡΑ

Κάθε φορά που εισπνέουμε, επικινδύνια τοξικά στοιχεία εισέρχονται στον οργανισμό μας. Αυτά μπορεί να έχουν βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις, όπως αναπνευστικά προβλήματα ή ερεθισμό των ματιών. Πιο ανησυχητικές είναι οι μακροχρόνιες επιπτώσεις, όπως ο καρκίνος και η ζημιά στο ανοσοποιητικό, νευρολογικό, αναπαραγωγικό και αναπνευστικό σύστημα.

Η μόλυνση του αέρα δεν είναι μόνο πρόβλημα των πόλεων. Πολλές τοξικές ουσίες ταξιδεύουν πολλά χιλιόμετρα μακριά από την πηγή τους και επηρεάζουν μακρινά οικοσυστήματα. Μερικά στοιχεία παραμένουν τοξικά στο περιβάλλον για πολύ καιρό και εξακολουθούν να μολύνουν ρυάκια, ποτάμια και δάση. Η αυξανόμενη μόλυνση του περιβάλλοντος είναι αποτέλεσμα της κατανάλωσης ενέργειας: η καύση φυσικών καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή για τις μετακινήσεις.

Οι τοξικές ουσίες στον αέρα περιλαμβάνουν:

Διοξείδιο του θείου και οξείδια υδρογόνου, που παράγονται από την καύση των καυσίμων και προκαλούν όξινη βροχή.

Μονοξείδιο του άνθρακα, τοξικό που παράγεται από τις εξεσμίσεις των αυτοκινήτων.

Ξεχωριστή ύλη, όπως καπνός και υπολείμματα εξεσμίσεων. Η αυστηρότερη νομοθεσία για τις εκπομπές ρύπων των οχημάτων, ωστόσο, έχει περιορίσει το πρόβλημα σε Αμερική και Ευρώπη.

Ο μόνυβδος, που παράγεται από ένα χημικό που προστίθεται στη βενζίνη για να λειτουργούν ομαλότερα οι μηχανές. Η αμόλυβη βενζίνη έχει γίνει πλέον ο κανόνας.

www.ready.gov/clean_air.html

www.iwantcleanair.com

Πώς ένας άνθρωπος άλλαξε τον αέρα του Δελχί

Το 1986 ο δικηγόρος Μ. Μεχτά έκανε μια ερώτηση στο ανώτατο δικαστήριο της Ινδίας και ζήτησε να προστατευθούν τα συνταγματικά δικαιώματα θέτοντας σε εφαρμογή την Πράξη του 1981 για τον αέρα στο Δελχί. Το 1986 το δικαστήριο ρώτησε τις αρχές του Δελχί τι μέτρα λαμβάνουν για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Το 2002, όλα τα δημόσια μέσα μεταφοράς (λεωφορεία και ταξί) υποχρεώθηκαν να λειτουργούν πλέον με φυσικό αέριο. Ο αντίκτυπος στην ποιότητα του αέρα ήταν άμεσος.

...every breath you take

Να φοράτε φαρμακευτική μάσκα κάθε φορά που κατεβαίνετε στο κέντρο της πόλης.

285

28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Όλοι οι μεγάλοι συνεταιρισμοί διέπονται από την Εταιρική Πολιτική Κοινωνικής Υπευθυνότητας. Αυτή καθορίζει τη σχέση της εταιρείας με τους μετόχους της, την κοινωνία στην οποία λειτουργούν και τους πελάτες τους οποίους εξυπηρετούν.

Αυτές είναι δηλώσεις τις οποίες έκαναν κάποιες από τις πετρελαϊκές εταιρείες:

BP: «Υποστηρίζουμε τα θεμελιώδη δικαιώματα των ανθρώπων στον κόσμο. Δουλεύουμε σε συμφωνία με τις αρχές της Παγκόσμιας Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα».

Chevron Teacaco: «Η προσέγγισή μας έναντι της εταιρικής υπευθυνότητας είναι να κάνουμε τις δουλειές μας με κοινωνικά υπεύθυνα και ηθικά τρόπο. Υποστηρίζουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα. Προστατεύουμε το περιβάλλον. Ευνοούμε τις κοινωνίες στις οποίες εργαζόμαστε. Μαθαίνουμε και σεβόμαστε τις κοινότητες των ανθρώπων στις χώρες που δραστηριοποιούμαστε».

ConocoPhillips: «Η βαθιά αφοσίωσή μας στις κοινωνίες στις οποίες λειτουργούμε αντικατοπτρίζει την πίστη μας ότι κάθε πρόσωπο και κάθε επιχείρηση πρέπει να λειτουργεί με υπευθυνότητα και να εμπλέκεται στην παραγωγική διαδικασία εξασκώντας τη φαντασία, χαρίζοντας το χρόνο και τις ικανότητες και παρέχοντας οικονομική στήριξη».

ExxonMobil: «Καταδικάζουμε τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων οποιασδήποτε μορφής. Προσπαθούμε να λειτουργούμε με υπευθυνότητα, αναγνωρίζοντας ότι πολίτες και επιχειρήσεις έχουμε την ευκαιρία και το καθήκον να βελτιώσουμε την ποιότητα της ζωής όπου και αν δουλεύουμε».

Shell: «Η συνεισφορά στην ανάπτυξη δεν είναι μόνο αυτό που πρέπει να κάνουμε, αλλά έχει και εταιρικό νόημα. Μας βοηθά να διατηρούμε την άδεια λειτουργίας μας, να χειριζόμαστε καλύτερα τον κίνδυνο και να κατεβάζουμε τις τιμές βελτιώνοντας, παράλληλα, την επάρκεια της ενέργειας γεγονός που μας καθιστά ικανούς να εξελισσόμαστε».

www.corpwatch.org www.csrwire.com

Τι κάνει μια εταιρεία κοινωνικά υπεύθυνη:

Θα πρέπει:

Να στηρίζει τις κοινωνικές οργανώσεις, να πληρώνει δίκαιους μισθούς, να εμπορεύεται με δίκαιο τρόπο, να παράγει προϊόντα σύμφωνα με τις προδιαγραφές ασφαλείας και αντοχής, να έχει οικολογική πολιτική, να αντιμετωπίζει τα όποια απόβλητα παράγει και να πρωταγωνιστεί με θετικό τρόπο στα κοινωνικά ζητήματα που προκύπτουν από τις δραστηριότητές της.

...κρίνετε την πολιτική των μεγάλων εταιρειών

Προσπαθήστε να κάνετε τις εταιρείες να συμπεριφέρονται με κοινωνικά υπεύθυνα.

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

286

πρόληψη της ΔΙΑΡΡΟΙΑΣ

Οι περισσότεροι άνθρωποι αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τη διάρροια κάποια στιγμή της ζωής τους. Για πολλούς όμως, ιδίως για τα μωρά και τα μικρά παιδιά, μπορεί να αποδειχθεί φονική. Η διάρροια προκαλεί αφυδάτωση που είναι η κύρια αιτία θανάτου. Τα παιδιά είναι πιο ευάλωτα γιατί αφυδατώνονται πιο γρήγορα. Δεν υπάρχει κάποιο φάρμακο που σταματά τη διάρροια στις πρώτες ώρες. Και όμως, οι θάνατοι σχεδόν ενός εκατομμυρίου παιδιών κάθε χρόνο θα μπορούσαν να είχαν αποτραπεί με μια απλή, ασφαλή και φθηνή μέθοδο.

Η μέθοδος είναι η θεραπεία στοματικής αποκατάστασης υγρών, αποτελεσματική σχεδόν σε κάθε περίπτωση. Η στοματική αποκατάσταση των υγρών δεν σταματάει τη διάρροια, αλλά αποτρέπει το στέγνωμα του σώματος, αναπληρώνοντας τα υγρά και τα άλατα που συγκρατούν τα υγρά. Δίνει στο σώμα χρόνο και δύναμη να αντιμετωπίσει αυτό που προκαλεί τη διάρροια. Η μέθοδος αποτελείται από άλατα και γλυκόζη. Είναι πάρα πολύ φθηνή, κάπου 10 λεπτά (ευρώ) το σκουλάκι. Πρέπει οπωσδήποτε να το προσθέσετε σε καθαρό νερό, πράγμα λίγο δύσκολο για κάποιες προκλητικές περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει πόσιμο νερό. Καμία άλλη ιατρική ανακάλυψη του 20ού αιώνα δεν έχει τη δυναμική να αποτρέψει τόσους πολλούς θανάτους με τόσο μικρό κόστος. Για την ώρα κερδίζουν τη μάχη με το θάνατο γύρω στα ένα εκατομμύριο παιδιά ετησίως.

www.rehydrate.org www.rehydrate.org/diarrhoea/index.html

Στις αναπτυσσόμενες χώρες το πρόβλημα είναι τεράστιο

1,8 εκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο εξαιτίας κάποιας ασθένειας που συνδέεται με τη διάρροια (όπως η χολέρα).

Το 90% αυτών είναι παιδιά κάτω των πέντε ετών.

Το 88% των περιπτώσεων διάρροιας προκαλείται από το βρώμικο νερό, την ανεπαρκή αίτηση και την κακή υγιεινή.

Το καλό πλύσιμο των χεριών και η καλύτερη παροχή νερού θα βοηθούσαν πολύ στην επίλυση του προβλήματος.

...με λίγη ζάχαρη και αλάτι

Μάθετε να κάνετε το διάλυμα αυτό και σώστε τις ζωές των μωρών. Σε ένα καθαρό δοχείο βάλτε μια κουταλιά του γλυκού αλάτι, οκτώ κουταλιές ζάχαρη και ένα λίτρο νερό. Βράστε και αφήστε να κρυώσει.

287

30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

να είστε ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΙ

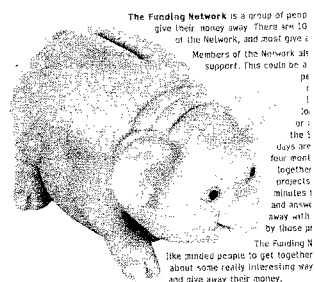

Τα λεφτάκια σας κάθονται στην τράπεζα και περιμένουν να τα βγάλετε και να τα ξοδέψετε. Ίσως τολκίζονται, αλλά με πολύ αργό ρυθμό. Η τράπεζα κερδίζει από εσάς και εσείς δεν κάνετε τίποτα. Με τα χρήματα αυτά μπορείτε να αλλάξετε τον κόσμο.

Αν μπορούσατε να κάνετε ένα πράγμα που θα έχει αποτέλεσμα στον κόσμο, ποιο θα ήταν αυτό; Σκεφτείτε πεζά, σκεφτείτε έντονα, σκεφτείτε παραδοσιακά, σκεφτείτε εξωφρενικά. Αν έχετε κάποιο όραμα, τα χρήματα θα σας βοηθήσουν να το υλοποιήσετε.

Μπορείτε να αφήσετε τα χρήματά σας σε κάποιο φιλανθρωπικό ίδρυμα μετά το θάνατό σας. Γιατί να περιμένετε όμως; Μπορείτε να κάνετε κάτι και εσείς οι ίδιοι. Ή μπορείτε να το κάνετε μαζί με άλλους.

www.thefundingnetwork.org.uk

Το **Funding Network** είναι μια ομάδα ανθρώπων που βρίσκονται τακτικά και δωρίζουν τα χρήματά τους. Υπάρχουν εκατό και πλέον ενεργά μέλη που δίνουν τουλάχιστον από 1000 λίρες κάθε χρόνο.

Τα μέλη του δικτύου, επίσης, προτείνουν προγράμματα που θα μπορούσαν να στηρίξουν. Τέτοια θα ήταν ένα πρόγραμμα «πρασινοποίησης» της Σαχάρας, μια βραδιά ντίσκο για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες, ένα διεθνές λόμπι που θα προωθεί τα ανθρώπινα δικαιώματα κ.ά.

Τα μέλη βρίσκονται κάθε τρεις ή τέσσερις μήνες και επιλέγουν πού θα δωρίσουν τα χρήματά τους. Κάθε υποψήφιο πρόγραμμα παρουσιάζεται για δέκα λεπτά. Το δίκτυο αυτό είναι μια ευκαιρία να έρθουν κοντά άτομα με ίδιες ανησυχίες, να περάσουν καλά, να ακούσουν μερικές άκρως ενδιαφέρουσες προτάσεις για το πώς θα μπορούσε να αλλάξει ο κόσμος μας και να χαρίσουν εντέλει τα χρήματά τους για καλό σκοπό.

...χαρίστε τα χρήματά σας

Μπορείτε να γίνετε μέλη του Funding Network ή να στήσετε το δικό σας δίκτυο μαζί με άλλους φιλάνθρωπους. Σκεφτείτε κάτι που μπορεί να κάνει τη διαφορά. Στηρίξτε το οικονομικά.

288

1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

διακοπές ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Πέρασα δύο εβδομάδες στη Ρουμανία σε ένα οικοτουριστικό πρόγραμμα στα πανέμορφα χωριά Σαλάσου ντε Σους στα βουνά Ρετζάτ. Ήμασταν άνθρωποι από την Αγγλία, την Ουαλία, τη Νέα Ζηλανδία, ακόμα και από τη Μαλαισία και δουλέψαμε για ένα δεκαπενθήμερο μαζί με ντόπιους εθελοντές – αποκομίσαμε μια θαυμάσια εμπειρία και ήρθαμε σε επαφή με έναν διαφορετικό τρόπο ζωής. Η πρώτη πρόκληση που είχαμε ήταν να φτιάξουμε μια παιδική χαρά, χρησιμοποιώντας μερικούς κορμούς δέντρων.

- Εθελοντές του BTCV

Το **British Trust for Conservation Volunteers** οργανώνει διακοπές συντήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος. Κάτι διαφορετικό από το να ξαπλώνετε σε μια παραλία. Παρακολούθηση χελωνών στην Ταϊλάνδη, την Ελλάδα ή τη Γροιλανδία, έρευνες ζώων υπό εξαφάνιση στην Ινδία, κατασκευή μονοπατιών στην Ισλανδία, διαχείριση υγρών εδαφών στην Ουγγαρία είναι μερικά μόνο από αυτά που θα μπορούσατε να κάνετε.

Θα γνωρίζετε ανθρώπους που δεν θα γνωρίζατε ποτέ. Θα δουλέψετε μαζί με ντόπιους, θα τους βοηθήσετε να προστατέψουν το περιβάλλον τους. Θα λερώσετε τα χέρια σας και θα κάνετε χειρωνακτικές εργασίες. Σε αντάλλαγμα όμως, θα χαθεί η ρουτίνα της καθημερινότητας και θα αντικατασταθεί από όμορφες εικόνες, από μια αίσθηση επιτυχίας και από πολλούς νέους φίλους. Και τα απογεύματα θα έχετε και το χρόνο να χαλαρώνετε, να εξερευνείτε τα μέρη και να γίνετε ακόμη πιο κοινωνικοί.

www.btcv.org www.biosphere-expeditions.org

www.co2.org/calculator/index.cfm

Μελετήστε τους ελέφαντες στη Σρι Λάνκα

Είναι μια από τις διακοπές που οργανώνει το Biosphere Expeditions. Θα μελετήσετε τις ζούγκλες, τα δάση, τις πρασινάδες και τα νερά του Εθνικού Πάρκου Ελεφάντων Γουσακαμούα και θα φτιάξετε μια βάση δεδομένων. Θα μιλήσετε με τους ντόπιους και θα παρακολουθήσετε την καθημερινότητα των ελεφάντων. Όλα αυτά σε μια προσπάθεια συμφιλίωσης ανθρώπων και ζώων για τη δημιουργία του πρώτου εθνικού πάρκου στη Σρι Λάνκα που θα έχει διάφορες κλιματικές ζώνες.

...πηγαίνετε κάπου όμορφα

Κάντε και εσείς εναλλακτικές διακοπές. Μελετήστε κάποιο από τα προγράμματα που υπάρχουν και επιλέξτε. Θα σας κοστίσει λιγότερο από τις συνηθισμένες διακοπές.

289

2 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΜΕΙΝΕΤΕ ΣΕ ΈΝΟ ΓΗΙΝΟΣΚΑΦΟΣ

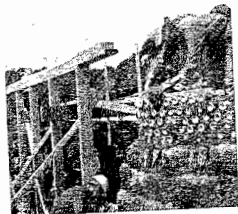
Τα γηινοσκάφη είναι σπίτια ή χώροι εργασίας που τροφοδοτούνται με ηλεκτρική ενέργεια. Είναι φτιαγμένα από κάτι που αποτελεί τεράστιο πρόβλημα: μεταχειρισμένα λάστιχα αυτοκινήτων. Δουλεύουν με τα φυσικά συστήματα του πλανήτη και χρησιμοποιούν την ενέργεια του ήλιου και της βροχής, για να παράγουν ζέση, ηλεκτρισμό και νερό. Η χρήση των λάστιχων προσφέρει και εξαιρετική μόνωση.

Η ζωή σε αυτό το «σκάφος» είναι αυτάρκη ζωή: πολύ φθηνή και πολύ χαρούμενη. Η ζωή εκεί σημαίνει ότι δεν χρησιμοποιούνται σταθμοί ενέργειας που να παράγουν επικίνδυνους ρύπους, ούτε βασίζεσαι στην κεντρική παροχή νερού.

Τα λάστιχα που είναι γεμισμένα με συμπιεσμένο χώμα είναι πολύ γερά και δεν απαιτούν ιδιαίτερες κατασκευαστικές ικανότητες. Αποτελεί μια πρακτική λύση του προβλήματος των απορριμμάτων όλων αυτών των ελαστικών. Σχεδόν 240 εκατομμύρια λάστιχα πετιούνται κάθε χρόνο στις ΗΠΑ και 150 εκατομμύρια στην Ευρώπη.

Στην Αγγλία χρησιμοποιούνται 40 εκατομμύρια λάστιχα κάθε χρόνο, πολλά από τα οποία καταλήγουν στις χωματερές. Κάπου κάπου ανάβουν φωτιές για να καούν όλα αυτά τα λάστιχα, απελευθερώνοντας όμως επιβλαβείς ουσίες στην ατμόσφαιρα. Από όλα αυτά τα βουνά ελαστικών θα μπορούσαν να φτιαχτούν 20.000 γηινοσκάφη κάθε χρόνο. Η στην ατμόσφαιρα. Από όλα αυτά τα βουνά ελαστικών θα μπορούσαν να φτιαχτούν 20.000 γηινοσκάφη κάθε χρόνο. Η κατασκευή και η ζωή σε ένα τέτοιο γηινοσκάφος αποτελεί σημαντική συνεισφορά στη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου. Η παρασκευή τσιμέντου παγκοσμίως ευθύνεται για το 10% των εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Η ενέργεια που χρησιμοποιείται στα σπίτια για τη θέρμανση, το φωτισμό, το μαγείρεμα και την ψύξη αναλογεί στο 30% των εκπομπών τέτοιων αερίων.

www.earthship.com www.lowcarbon.co.uk

Χρησιμοποιήστε τα παλιά ελαστικά

Ο Τζον Ντόμπιοζι, ένας εφευρέτης από την Αυστραλία, βρήκε μια διαδικασία ώστε να παίρνουμε από τα ελαστικά το καλύτερο δυνατό, μετατρέποντάς τα σε χρήσιμα και λειτουργικά προϊόντα, με τη δυνατότητα να βγάλετε μέχρι και 3 δολάρια ανά λάστιχο. Περισσότερα στο www.abc.net.au/catalyst/stories/s1185584.htm

...για τη συντήρηση

Μάθετε για τα γηινοσκάφη.

Πηγαίνετε διακοπές, μένοντας σε αυτά. Προωθήστε τα γηινοσκάφη.

3 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Δασκάλων

290

ΜΕ ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Όταν ήμουν 10 ετών, πήγαίνα με τα πόδια στο σχολείο, αλλά στο γυρισμό το απόγευμα υποτίθεται ότι γύριζα με το λεωφορείο. Η μητέρα μου δεν ήξερε ότι ξόδευα τα λεφτά του εισιτηρίου σε γλυκά και σοκολάτες. Ο γυρισμός στο σπίτι ήταν πάντα πιο ευχάριστος, γνωρίζοντας ότι θα έπαιρνα τσίχλες και γλυκά με τα λεφτά που είχα.

Τα σχολικά λεωφορεία ευθύνονται σε μεγάλο βαθμό για την πρωινή κίνηση στους δρόμους. Πέρα από το συνωστισμό, μολύνουν την ατμόσφαιρα και είναι και εστίες κινδύνου έξω από τα περισσότερα σχολεία. Αν πιο πολλά παιδιά πήγαιναν με τα πόδια στο σχολείο, οι κοινωνίες θα γεύονταν τα πλεονεκτήματα για το περιβάλλον και την υγεία, πλεονεκτήματα που σχετίζονται με τη μείωση των οχημάτων στους δρόμους.

Τα παιδιά μπορούν να πάνε στο σχολείο με τα πόδια και μόνα τους, αν είναι αρκετά μεγάλα. Ή μπορεί να συνοδεύονται από τους γονείς τους. Ή ακόμα μπορούν γονείς και παιδιά να συναντηθούν κάπου στη μέση και να πάνε μαζί στο σχολείο.

Υπάρχουν και κροκάδειλοι στο δρόμο. Στο Γκουντάλουρ, στους λόφους της νότιας Ινδίας, τα παιδιά από τους οικισμούς των τοπικών φυλών πηγαίνουν στο σχολείο μέσα από τα δάση, συνοδευόμενα για μερικά χιλιόμετρα από επίσημους συνοδούς. Ως αποτέλεσμα, περισσότερα παιδιά (και κυρίως κορίτσια) πηγαίνουν στα σχολεία.

www.iwalktoschool.org www.walktoschool.org.uk

www.livingstreets.org.uk

Δέκα Λόγοι για να χρησιμοποιήσετε τα λάστιχα των παπουτσιών και όχι των αμαξιών:

Παρκάρετε πιο εύκολα

Γλυτώνετε λεφτά

Περιορίζετε τη μόλυνση

Γνωρίζετε τη γειτονιά σας

Συναντιέστε με φίλους στο δρόμο

Πιάνετε κουβεντούλα με τα παιδιά

Τεστάρετε στην πράξη την ασφάλεια των δρόμων

Κάνετε ευκολότερη τη ζωή όσων χρησιμοποιούν το δρόμο

Έχει πλάκα

Κρατιέστε σε φόρμα, τόσο εσείς, όσο και τα παιδιά

...για πιο υγιή παιδιά

Μάθετε στα παιδιά σας να πηγαίνουν στο σχολείο με τα πόδια.

291

4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

σύνδεσμοι με ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

Οι σύνδεσμοι και οι αδελφοποιήσεις με άλλα σχολεία είναι ένας ωραίος τρόπος για τους δασκάλους και τους μαθητές να γνωρίσουν νέα πράγματα. Μια αδελφοποίηση με κάποιο σχολείο στην Αφρική ή και οπουδήποτε αλλού θα μάθει στα παιδιά τον πραγματικό κόσμο και θα τα βοηθήσει να γίνουν πολίτες του κόσμου. Δίνει την ευκαιρία να δημιουργηθούν αληθινές σχέσεις. Η σειρά των μαθημάτων γίνεται πιο ενδιαφέρουσα και πιο άμεση.

Η **Link Community Development** πρωτοπορεί στην αδελφοποίηση σχολείων της Αγγλίας με αντίστοιχα στην Αφρική. Στήριζει 300 συνδέσμους αγγλικών σχολείων με σχολεία στην Ουγκάντα, τη Γκάνα και τη Νότια Αφρική. Κύριος στόχος είναι να βελτιωθούν τα σχολεία στην Αφρική, για να παίρνουν τα παιδιά καλύτερη εκπαίδευση. Οι διευθυντές των σχολείων εκπαιδεύονται στον καλύτερο δυνατό σχολικό προγραμματισμό.

Το σχολείο συγκεντρώνει χρήματα για την τοπική κοινωνία. Του παρέχεται η άδεια να επενδύσουν σε ένα από τα αναπτυξιακά προγράμματα. Η αδελφοποίηση προβλέπει ανταλλαγή μαθητών και εκπαιδευτικού προσωπικού. Τα σχολεία στην Αγγλία συγκεντρώνουν χρήματα για να στηρίξουν οικονομικά τα αντίστοιχα της Αφρικής. Αν κάθε σχολείο στην Αφρική ήταν αδελφοποιημένο με κάποιο σχολείο στην Αγγλία ή και αλλού, θα ήταν πολύ καλύτερη η εκπαίδευση για εκατομμύρια παιδιά.

www.lcd.org.uk www.schoollinking.net
www.wotw.org.uk

Η Άνω Κολούγκα είναι ένα απομακρυσμένο μέρος στη Νότια Αφρική. Οι υποδομές της περιοχής είναι περιορισμένες. Δεν υπάρχει ηλεκτρική και νερό, ενώ οι βρώμικοι δρόμοι είναι απροσπέλαστοι πολλές φορές το χρόνο. Η ανεργία είναι στο 70% και ο κόσμος φεύγει να βρει δουλειά στις πόλεις. Το σχολείο της περιοχής έχει τρεις τάξεις, τρεις τουαλέτες και ένα γραφείο για το προσωπικό.

...παιδιά που μοιράζονται τις ζωές τους

Πηγαίνετε στο σχολείο της περιοχής σας και συζητήστε με τα διευθυντή το ενδεχόμενο αδελφοποίησης με κάποιο σχολείο του Τρίτου Κόσμου. Μάθετε όσο πιο πολλά μπορείτε για τις σχολικές αδελφοποιήσεις. Μιλήστε τόσο με τους καθηγητές όσο και με τα παιδιά στο σχολείο.

5 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

292

ΛΕΥΤΕΡΙΑ από τις διαφημιστικές πινακίδες

Μια μογιότ σπρέι, ένα φαιδρό πνεύμα και μια γλυκιά νύχτα είναι ό,τι χρειάζεστε.

- Μέντωπο Απελευθέρωσης από τις Διαφημίσεις

Πότε ήταν η τελευταία φορά που διαβάσατε ένα θετικό μήνυμα σε μια διαφημιστική πινακίδα; Οι μεγάλες εταιρείες έχουν τόσο πολλά χρήματα που μπορούν να σας βομβαρδίσουν με όποιο μήνυμα θέλουν. Όπου και αν γυρίσεις το βλέμμα βλέπεις τέτοιες πινακίδες, με μηνύματα ότι τάχα σου λείπει αν δεν έχεις το τσάδε ή το δαίνα προϊόν. Κανένας δεν ξοδεύει 20.000 λίρες για να σπρώξει μια πινακίδα που θα λέει «κάντε μια καλή πράξη σήμερα».

Ήρθε η ώρα να σταματήσει αυτό και να κάνουμε τις πινακίδες να δουλεύουν για καλό σκοπό. Καθώς οι περισσότεροι από εμάς δεν έχουμε εύκαιρα τόσα χρήματα για να στήσουμε τις δικές μας πινακίδες, ομάδες όπως το Μέντωπο Απελευθέρωσης από τις Διαφημίσεις «προσαρμόζει» τις πινακίδες άλλων. Πρέπει να έχετε κατά νου όμως ότι αυτό είναι παράνομο και μπορεί να σας συλλάβουν, αν σας πιάσουν επί τη έργω.

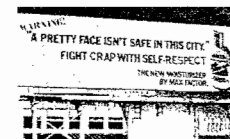
Το μανιφέστο του Μέντωπου αναφέρει:

Εν αρχή ην η Διαφήμιση. Η Διαφήμιση έφτασε στον καταναλωτή από τους Διαφημιστές. Η επιθυμία, η φιλοδοξία, η ελπίδα, όλα βρίσκουν τη γένεσή τους στη Διαφήμιση. Μέσα από τη Διαφήμιση σχηματίζουμε τις ιδέες μας και μαθαίνουμε τους μύθους που μας κάνουν αυτά που είμαστε ως άνθρωποι. Είναι τώρα εμφανές ότι η Διαφήμιση κατέχει την πιο αξιοσέβαστη θέση στην κοσμολογία μας.

www.billboardliberation.com
www.adbusters.org

Από την ιστοσελίδα του Μέντωπου

Η ιστοσελίδα αυτή έχει σκοπό ύπαρξης την ψυχαγωγία και μόνο. Κανένας στην παραγωγή και τη διοίκηση της ιστοσελίδας δεν ενθαρρύνει πράξεις που παραβιάζουν κρατικούς, ομοσπονδιακούς, τοπικούς ή διεθνείς νόμους και συνθήκες. Μπορεί να είμαστε ηλίθοι, αλλά δεν είμαστε και χαζοί.

...για θετικότερα μηνύματα

Φανταστείτε να ελευθερωθούμε από τις διαφημιστικές πινακίδες.

Σκεφτείτε κάτι που θα μπορούσατε να γράψετε σε αυτές. Σκεφτείτε να την αλλάξετε κάπως. Βρείτε γρήγορες διαδρομές διαφυγής.

Να έχετε και κανένα τσιλιαδόρα να σας ειδοποιήσει, αν τυχόν έρθει κάποιος.

293

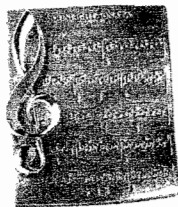
6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ανθρωπιά και ΑΡΜΟΝΙΑ

Ο Ντάνιελ Περλ ήταν ένας Αμερικανός δημοσιογράφος που δούλεψε για τη Wall Street Gazette. Τον Ιανουάριο του 2002 ήταν στο Πακιστάν, ερευνώντας τις σχέσεις μεταξύ φονταμενταλισμού και τρομοκρατίας. Πιάστηκε αιχμάλωτος και αποκεφαλίστηκε. Το βίντεο του αποκεφαλισμού του έκανε το γύρο του κόσμου και προκάλεσε σοκ. Η χήρα του, Μαριάν, έγραψε την ιστορία του στο βιβλίο της *A Mighty Heart*. Η Μαριάν έχει ιδρύσει τώρα το ίδρυμα Daniel Pearl Foundation στη μνήμη του συζύγου της. Στο πνεύμα της αγάπης του Ντάνιελ για τη μουσική και την αφοσίωσή του στο διάλογο, έχει δημιουργήσει τις Ημέρες Ντάνιελ Περλ που διεξάγονται τις πρώτες δέκα ημέρες του Οκτώβρη (10/10 ήταν τα γενέθλιά του).

Σε όλο τον κόσμο διοργανώνονται συναυλίες αγάπης. Ο αριθμός των εκδηλώσεων διπλασιάζεται κάθε χρόνο. Δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι έχουν γίνει μέλη αυτής της κοινότητας, τιμώντας τα ιδανικά που πρόσβευε ο Περλ: αλληλοκατανόηση των πολιτισμών, αμοιβαίος σεβασμός, ανεκτικότητα. Από μικρές και άσημες μπάντες μέχρι γνωστούς ροκ σταρ, από τύμπανα μέχρι συμφωνικές ορχήστρες, όλοι συμμετέχουν ελεύθερα. Το 2004 έγιναν πάνω από 400 συναυλίες σε 39 χώρες.

www.danielpearl.org www.music-days.org
www.justvision.org/profile

Η ιστοσελίδα της Just Vision παρουσιάζει το έργο Ισραηλινών και Παλαιστινίων που αγωνίζονται για την ειρήνη. Μέχρι το τέλος του 2005 υπήρχαν 180 ιστορίες. Είναι ένα μέρος μόνο των προσπαθειών και των αγώνων τολμηρών ανθρώπων που οι προσπάθειές τους δεν βγαίνουν στο φως της δημοσιότητας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

...παίζετε μουσική για την ειρήνη

Σταθείτε απέναντι στο μίσος και τη μισαλλοδοξία.

Παίζετε μουσική για την ειρήνη. Περάστε καλά και δώστε χαρά και στους άλλους.

Η συμμετοχή σε τέτοιες εκδηλώσεις είναι ανοιχτή για τον καθένα, για όποιον θέλει να προωθήσει την αλληλοκατανόηση και την αρμονία στον κόσμο.

Από τις εκδηλώσεις αυτές δεν συγκεντρώνονται χρήματα.

7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

294

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ βοηθάει

Αποκτήστε μια διεύθυνση στο διαδίκτυο με κατάληξη «.tv» και θα στηρίζετε αυτόματα ένα απειλούμενο έθνος.

Όλες οι διεύθυνσεις στο διαδίκτυο τελειώνουν με μια κατάληξη: .com, .org, .biz, .gov, .net, .info, οι οποίες δείχνουν τη φύση του οργανισμού που καταχωρείται (μια εμπορική εταιρεία, ένας δημόσιος οργανισμός, ένα κυβερνητικό σώμα, ένας συνεταιρισμός κ.ο.κ.). Οι καταλήξεις .uk, .fr, .pk, .in, δείχνουν τη χώρα που είναι καταγεγραμμένη η ιστοσελίδα (Αγγλία, Γαλλία, Πακιστάν, Ινδία κτλ.). Κάθε χώρα έχει τη δική της κατάληξη, εκτός από τις ΗΠΑ, που είναι η γενέτειρά του παγκόσμιου ιστού.

Το Τουβαλού είναι ένα σύμπλεγμα νησιών στον νότιο Ειρηνικό και έχει κατάληξη .tv. Είναι ευτύχημα για τη χώρα γιατί τα αρχικά αυτά είναι αναγνωρίσιμα σε όλο τον κόσμο. Το Τουβαλού όμως είναι τόσο μικρό που δεν διαθέτει καν ένα τηλεοπτικό κανάλι. Όταν κάνετε μια ιστοσελίδα ή μια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με κατάληξη .tv, βοηθάτε την οικονομία μιας εκ των μικρότερων χωρών του κόσμου, καθώς η κατάληξη αυτή έχει εκμισθωθεί από την κυβέρνηση του Τουβαλού κατόπιν συμφωνίας μοιράσματος των κερδών με τη VeriSign.

Βάλτε λοιπόν κατάληξη .tv και ενισχύστε την οικονομία του Τουβαλού. Σκεφτείτε και το πρόβλημα της παγκόσμιας υπερθέρμανσης και πόσο θα επηρεάσει τους κατοίκους της νησιωτικής αυτής χώρας.

www.tv

www.tuvaluislands.com

Τουβαλού

Υπάρχουν περίπου 15.000 κάτοικοι στα εννέα νησιά του Τουβαλού στον νότιο Ειρηνικό, σε μια συνολική έκταση 26 τ.χλμ. Η περιοχή είναι απομακρυσμένη και πραγματικά μικρή. Τα νησιά δεν είναι παραπάνω από πέντε μέτρα από το επίπεδο της θάλασσας. Η παγκόσμια υπερθέρμανση και το λιώσιμο των πάγων σημαίνει αύξηση της στάθμης των νερών. Τα νησιά αυτά κινδυνεύουν με εξαφάνιση από το πρόσωπο της Γης. Θα είναι από τα πρώτα θύματα της παγκόσμιας υπερθέρμανσης.

...στηρίζετε ένα κράτος που κινδυνεύει

Αποκτήστε μια διεύθυνση στο διαδίκτυο με κατάληξη .tv. Είναι πολύ απλό και διασκεδαστικό.

Για να γραφτείτε, πηγαίνετε στο www.tv και θα σας κοστίσει μόλις 50 δολάρια για ένα χρόνο ή 300 δολάρια για δέκα χρόνια.

295

Παγκόσμια Ημέρα Περιορισμού των Καταστροφών 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

στείλτε ένα ΓΡΑΜΜΑ

Έχουμε πάψει να στέλνουμε γράμματα. Πλέον χρησιμοποιούμε το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Δεν είναι όμως η ίδια αίσθηση με το να έχεις ένα κανονικό γράμμα στο γραμματοκιβώτιό σου. Το γράμμα έχει μια πιο προσωπική επαφή. Είναι χαρά να λαμβάνεις κάτι που έγραψε με τα χεράκια του ένας άλλος και δεν είναι λογαριασμός. Τι μπορούμε να κάνουμε λοιπόν για να αναθερμάνουμε το γράψιμο... γραμμάτων:

Η Ημέρα Γραφής Επιστολών γίνεται κάθε Ιούλιο στην Ιαπωνία. Η ταχυδρομική υπηρεσία της Ιαπωνίας βγάζει ένα αναμνηστικό γραμματόσημο κάθε φορά για να τιμήσει την ημέρα. Ο Ιούλιος παραδοσιακά είναι ο «μήνας των γραμμάτων» στην Ιαπωνία, επειδή στις 7 Ιουλίου είναι το Σταρ Φέστιβαλ, όπου όλοι γράφουν γράμματα με τις ευχές και τις επιθυμίες τους από το θεό.

Η Διεθνής Εβδομάδα Γραφής Επιστολών γίνεται κάθε Οκτώβρη. Είναι η εποχή που ιδρύθηκε η Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση για να καλύψει τις ανάγκες μας. Κατά την εβδομάδα αυτή προωθείται η πολιτιστική ανταλλαγή και η φιλία, σαν μια συνεισφορά προς την ειρήνη. Η Ένωση οργανώνει και έναν διαγωνισμό γραφής επιστολών για τους νέους. Κάθε χρόνο η Εβδομάδα έχει διαφορετική θεματική ενότητα. Οι κατά τόπους ταχυδρομικές υπηρεσίες διαλέγουν έναν νικητή από κάθε χώρα και ακολούθως η UNESCO επιλέγει τρεις γενικούς νικητές. Στο διαγωνισμό παίρνουν μέρος παιδιά κάτω των 16 ετών. Τα γράμματα είναι μεταξύ 500 και 1000 λέξεων.

Μερικά από τα καλύτερα θέματα ήταν: «Πώς να δημιουργήσεις ένα καλύτερο μέλλον (2003)», «Γράμμα σε κάποιον που θαυμάζω (1997)», «Οι απόψεις μου για τα ανθρώπινα δικαιώματα» (1998). Οι θεματικές ενότητες δεν έχουν πάντα τέτοια σοβαρότητα. Το 2005 το θέμα ήταν «Γράψε ένα γράμμα στο χαρακτήρα του παραμυθιού που αγαπάς περισσότερο».

www.upu.int www.amnesty.org/campaign/letter-guide.html

www.post.japanpost.jp/english/kitte_hagaki/stamp/tokusyuu/2002/073_letter

Νικητής της Διεθνούς Εβδομάδας Γραφής Επιστολών

Ο 13χρονος Ανουάρ Γιασίν από την Αιθιοπία νίκησε το 2004 για το γράμμα του στο οποίο περιέγραφε πώς οι νέοι θα μπορούσαν να περιορίσουν τη παγκόσμια φτώχεια. Τόνισε ότι οι νέοι είχαν τη δύναμη να κάνουν πολλά πάνω σε αυτό το ζήτημα και ανέφερε μια σειρά κινήσεων με τις οποίες θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί το θέμα της φτώχειας.

...φτιάξτε τη μέρα κάποιου

Γράψτε γράμματα στους φίλους σας.

9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

296

ΤΡΑΜΠΟΥΚΙΣΜΟΣ και ενημέρωση

Ερώτηση: Τι κοινό έχουν η Ms Dynamite, ο Τομ Κρουζ και ο Ντέιβιντ Μπέκαμ;

Απάντηση: Όλοι είχαν υποστεί τραμπουκισμούς στο σχολείο.

Τα φαινόμενα τραμπουκισμού μπορούν να συμβούν στο σχολείο, το σπίτι ή και τη δουλειά. Όταν οι τραμπουκισμοί είναι ρατσιστικοί ή ομοφοβικοί είναι ιδιαίτερα δυσάρεστοι. Αν ένας τραμπούκος σας ενοχλεί, πείτε το. Ίσως είναι λίγο δύσκολο. Ίσως είναι ευκολότερο να γράψετε ένα σημείωμα για να εξηγήσετε πώς νιώθετε. Οι τραμπουκισμοί δεν θα σταματήσουν μέχρι να κάνετε κάτι. Κρατήστε σημειώσεις και καταγράψτε τόσο τα γεγονότα όσο και τα συναισθήματά σας, για να τα έχετε εύκαιρα αν χρειαστεί. Αν γνωρίζετε ότι γίνονται τραμπουκισμοί εναντίον κάποιου άλλου, είναι σημαντικό να κάνετε κάτι για να σταματήσουν. Υπάρχουν σχετικές ιστοσελίδες που δίνουν πληροφορίες σχετικά με τις κινήσεις που μπορείτε να κάνετε.

Η εγκυκλοπαίδεια Wikipedia αναφέρει τα εξής παραδείγματα τραμπουκισμού :

Διάδοση (αρνητικών) σχολίων και φημών.

Συνεχής κριτική με απροσδιόριστους ισχυρισμούς.

Η αρπαγή των περιουσιακών στοιχείων του θύματος ή του έργου του.

Ο εξαναγκασμός του θύματος να κάνει κάτι παρά τη θέλησή του με απειλές βίας σε περίπτωση άρνησης.

Η ενοχλητική παρακολούθηση κάποιου για να συμμορφωθεί με μελλοντικές εντολές.

www.bullying.co.uk www.kidscape.org.uk

www.bullying.org www.cyberbullying.ca

Ψηφιακοί Τραμπουκισμοί

Οι ψηφιακοί τραμπούκοι στέλνουν άσεμνα και συχνά απειλητικά μηνύματα μέσω κινητών, σκάνουν ιστοσελίδες που γελοιοποιούν τρίτους, σπάνε τους κωδικούς και έχουν πρόσβαση σε ηλεκτρονική αλληλογραφία, εκβιάζουν προκειμένου να αποκτήσουν προσωπικές πληροφορίες, τραβούν άσεμνες και ντροπιαστικές φωτογραφίες και τις στέλνουν και σε άλλους.

...καταστρέφουν τις ζωές των ανθρώπων

Κάντε μια έρευνα για το φαινόμενο του τραμπουκισμού.

Μιλήστε με μαθητές και καθηγητές σε σχολεία, κατεβάστε από το διαδίκτυο προτάσεις και λύσεις στο θέμα των ψυχολογικών εξαναγκασμών και προπηλακισμών.

297

Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας 10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

το δώρο της ΟΡΑΣΗΣ

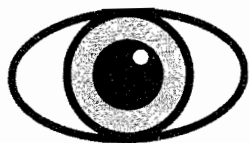
Υπάρχουν 45 εκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο που είναι τυφλοί. Οι περισσότεροι από αυτούς είναι φτωχοί κάτοικοι των αναπτυσσόμενων χωρών. Τη χρονιά αυτή μόνο, υπολογίζεται ότι 2 εκατομμύρια άνθρωποι θα χάσουν τα φως τους. Αν δεν γίνει κάτι, θα υπάρχουν 75 εκατομμύρια τυφλοί μέχρι το 2020. Τα 2/3 των περιπτώσεων τύφλωσης είναι δυνατόν να θεραπευθούν αλλά και να προληφθούν. Αν είχαμε ασχοληθεί με το πρόβλημα, 30 εκατομμύρια άνθρωποι σήμερα θα έβλεπαν κανονικά.

Η αποκατάσταση της όρασης είναι μια από τις πιο αποδοτικές οικονομικά παρεμβάσεις στο χώρο της υγείας. Πραγματικά χρειάζονται πολύ λίγα χρήματα για να μπορέσει να βρει κάποιος το φως του.

«Όραση 2020» σημαίνει τέλεια όραση. Η «Vision 2020: The Right to Sight» έχει στόχο να εξαλείψει την «αχρείαση» τύφλωση μέχρι το 2020. Η πρωτοβουλία ανήκει στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και η Διεθνής Οργάνωση Πρόληψης της Τύφλωσης.

www.v2020.org www.sightsavers.co.uk

www.orbis.org

Κυριότερες αιτίες τύφλωσης.

Τύφλωση του κερατοειδούς – προκαλείται από υποσιτισμό.

Καταρράκτης – θόλωμα του φακού. Εκατό εκατομμύρια άνθρωποι θα γλύτωναν από την ταλαιπωρία με μια απλή επέμβαση.

Γλαύκωμα – Από δυσλειτουργία του συστήματος διαχείτευσης, αυξάνεται η πίεση στους οφθαλμούς και δημιουργείται το πρόβλημα.

Τράχωμα – Μόλυνση που προκαλείται από την κακή υγιεινή και από περιβαλλοντικούς παράγοντες. Μεταδίδεται μέσω των μυγών. Το τράχωμα οδηγεί στην τύφλωση. Στα παιδιά το πρόβλημα αντιμετωπίζεται φαρμακευτικά, στους ενήλικες με επέμβαση.

Παιδική τύφλωση – συνήθως προκαλείται από έλλειψη βιταμίνης Α. Υπάρχουν περίπου 1,5 εκατομμύριο τυφλά παιδιά στον κόσμο.

Αμφιβληστροειδική απόσπαση – οφείλεται σε ατυχήματα ή στο προχωρημένο της ηλικίας.

...δώστε το σε κάποιον που έχει ανάγκη

Κοστίζει τόσο λίγο να βοηθήσετε κάποιον να ξαναβρεί το φως του. Ρίξτε μια ματιά σε οργανώσεις που ειδικεύονται στο ζήτημα.

11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Όρασης

298

Χτίστε ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Τα βιβλία τεκμηριώνουν τις ιδέες μιας γενιάς και του πολιτισμού της. Για παράδειγμα, οι Εβραίοι εγκαταστάθηκαν στην Καλκούτα στα τέλη του 18ου αιώνα και ανέπτυξαν μια ζωντανή κοινότητα με τη δικιά της κουλτούρα, τη μαγειρική και τον τρόπο ζωής, που ήταν τελείως διαφορετικά από αυτά των Εβραίων σε άλλα μέρη του κόσμου.

Σήμερα, ελάχιστα είναι οι Εβραίοι που παραμένουν στην Καλκούτα και αυτοί είναι πια ηλικιωμένοι. Αύριο η εκεί παρουσία τους θα έχει ξεχαστεί, οι συναγωγές τους θα εγκαταλειφθούν, τα νεκροταφεία τους θα ξεπεθούν. Μόνο οι αναμνήσεις θα μείνουν, οι επιγόνοι και τα βιβλία μαγειρικής που τύπωσε η κοινότητα. Και αν χαθούν και αυτά, τότε θα χαθεί κάθε ανάμνηση των Εβραίων της Καλκούτα.

Η συλλογή και η διατήρηση των βιβλίων είναι ένας τρόπος διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Είτε αυτή έχει να κάνει με τους Εβραίους της Καλκούτα είτε με τους Μπητλς ή με το κίνημα των χίπιδων τη δεκαετία του 1960.

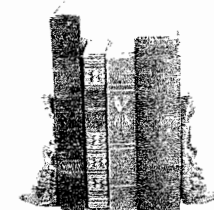
www.yiddishbookcenter.org

Πώς ένας άνθρωπος έσωσε 1.5 εκατομμύρια βιβλία και μια ολόκληρη κουλτούρα από την εξαφάνιση

Το 1980, ο Άαρν Λάνσκι ήταν ένας 23χρονος φοιτητής. Τρόμαξε από το γεγονός ότι σε όλη τη Βόρεια Αμερική χιλιάδες εβραϊκά βιβλία που είχαν γλυτώσει από τον Χίτλερ και τον Στάλιν πετιούνταν τώρα στα σκουπίδια. Οι μελλοντικές γενιές δεν θα γνώριζαν ποτέ τη Yiddish γλώσσα της Ανατολικής Ευρώπης. Τα βιβλία απλώς δεν σήμαιναν τίποτα σε κανένα.

Ήταν όμως μια ολόκληρη λογοτεχνία του εβραϊκού πολιτισμού της Ευρώπης που επέζησε από το Ολοκαύτωμα και τις γενοκτονίες. Αν καταστρεφόταν η λογοτεχνία αυτή, θα χανόταν και οι γνώσεις μας για τη συγκεκριμένη κουλτούρα.

Ο Λάνσκι συνειδητοποίησε ότι κάτι έπρεπε να γίνει πριν να είναι πολύ αργά. Πήρε άδεια δύο ετών από το πανεπιστήμιο, νοίκιασε μια παλιά αποθήκη και έκανε δημόσια έκκληση στον κόσμο να του δώσουν τα βιβλία Yiddish που δεν ήθελαν πια. Έχει μαζέψει τώρα σχεδόν 1,5 εκατομμύρια βιβλία και έχει ιδρύσει το Κέντρο Βιβλίων Yiddish, που μεταφράζει και διαμοιράζει αυτά τα βιβλία σε βιβλιοθήκες όλου του κόσμου.

...για τις επόμενες γενιές

Σκεφτείτε κάποιο κομματάκι του πολιτισμού μας που σας συναρπάζει ιδιαίτερα. Αρχίστε να κρατάτε φωτογραφίες, αποκόμματα άρθρων και εφημερίδων, αγοράστε τα βιβλία επί του θέματος, φτιάξτε μια θεματική βιβλιοθήκη. Θα έχετε ένα πολύτιμο αρχείο για το μέλλον.

299

12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

από το i-pod στα E-WASTE

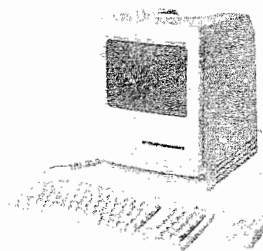
Ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός προκαλεί τοξικά απόβλητα. Κάτω από τα κομψά μουσικά players της Apple κρύβονται δηλητηριώδη χημικά, υδράργυρος, κάδμιο και άλλες ουσίες που προκαλούν γενετικές δυσλειτουργίες και γενικώς προβλήματα υγείας. Κάθε εταιρεία παραγωγής υπολογιστών, κάθε εταιρεία κινητής τηλεφωνίας και δημιουργίας ψηφιακών συστημάτων βγάζει συνεχώς καινούργια προϊόντα, με αποτέλεσμα όλα τα παλιά τους μοντέλα να καταλήγουν στα σκουπίδια. Το πρόβλημα είναι τεράστιο.

Σχεδόν το 40% όλων των βαρέων μετάλλων στις χωματερές προέρχεται από απορρίμματα ηλεκτρονικών συσκευών. Με μια διαρροή, ο αντίκτυπος θα είναι τρομακτικός. Μόνο το 1/70^ο μιας κουταλιάς του γλυκού με υδράργυρο αρκεί για να μολύνει μια λίμνη έκτασης 7 εκταρίων, κάνοντας τα ψάρια ακατάλληλα για κατανάλωση. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, 600 εκατομμύρια υπολογιστές μόνο στις ΗΠΑ θα ακρηστευθούν σύντομα. Αυτοί οι πεταμένοι υπολογιστές, αν τους βάλεις τον έναν πάνω στον άλλο, στήνουν έναν πύργο ύψους 1,6 χιλιομέτρων, καλύπτοντας 2 εκτάρια. Τα ηλεκτρονικά σκουπίδια τον έναν πάνω στον άλλο, στήνουν έναν πύργο ύψους 1,6 χιλιομέτρων, καλύπτοντας 2 εκτάρια. Τα ηλεκτρονικά σκουπίδια αυξάνονται τρεις φορές περισσότερο από τα συμβατικά σκουπίδια ενός σπιτιού.

Ανακυκλώνονται λιγότεροι από το 10% των υπολογιστών. Οι περισσότεροι είναι παραπεταμένοι σε αποθήκες, ντουλάπες και γκαράζ και περιμένουν την ημέρα που θα πεταχτούν στα σκουπίδια, με πλήρη άγνοια των κινδύνων που κρύβει αυτό. www.computertakeback.com www.svtc.org

Στείλτε επιστολές στους κατασκευαστές

Με βάση την αρχή «όποιος μολύνει να πληρώνει», οι εταιρείες υπολογιστών θα πρέπει να μειώσουν τα τοξικά υλικά και να δεχτούν πίσω για ανακύκλωση τα παλιά τους μοντέλα. Ο Στιβ Τζομπς ήδη δέχτηκε να αρχίσει να παίρνει πίσω τα παλιά i-pod. Αρχίστε να γράφετε παρόμοιες επιστολές στις μεγάλες εταιρείες ψηφιακών προϊόντων.

...μειώστε στο ελάχιστο τα ηλεκτρονικά σκουπίδια

Μην πετάτε τον υπολογιστή σας, αν ακόμα κάνει τη δουλειά του. Αν όχι, χαρίστε τον σε κάποιο φιλανθρωπικό ίδρυμα. Αν δεν βρείτε κάποιο, ψάξτε να βρείτε ασφαλείς τρόπους για να τον πετάξετε.

13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

300

ΜΕΓΑΛΕΣ προκλήσεις

Το μεγαλύτερο μέρος των ιατρικών ερευνών προσανατολίζεται σε ασθένειες των πλουσίων. Αν παρόμοιες κινήσεις γίνονταν και για αρρώστιες που αφορούν τους φτωχούς, πιθανότατα θα σώζονταν εκατομμύρια ζωές. Το 2003 το Ίδρυμα Μπιλ & Μελίνα Γκέιτς προκάλεσε τους ερευνητές να σκεφτούν λύσεις για μερικά από τα μεγαλύτερα ιατρικά προβλήματα του κόσμου.

Δεκατέσσερις «Μεγάλες Προκλήσεις» επιλέχθηκαν από περισσότερες από 1000 προτάσεις για να γίνουν τα ακόλουθα:

Να δημιουργηθούν εμβόλια που δεν θα χρειάζονται ψύξη, βελόνες ή πολλές δόσεις.

Να χρησιμοποιηθεί το ανοσοποιητικό σύστημα για τη δημιουργία εμβολίων για το έπτζ, την ελονοσία και τη φυματίωση.

Να βρεθούν τρόποι για να σταματήσει η μετάδοση ασθενειών μέσω εντόμων.

Να παραχθούν περισσότερες καλλιέργειες για να καταπολεμηθεί ο υποσιτισμός.

Να ανακαλυφθούν μέθοδοι καταπολέμησης των χρόνιων μολύνσεων.

Να ανακαλυφθούν τρόποι για την αποτροπή της αντίστασης στα φάρμακα.

Να γίνεται εγκυρότερη και ακριβέστερη διάγνωση των ασθενειών σε φτωχές χώρες, όπου δεν υπάρχουν τα εξειδικευμένα ιατρικά εργαστήρια.

Το 2005 το Ίδρυμα του Ζέυγου Γκέιτς έδωσε 436 εκατομμύρια δολάρια για 43 ερευνητικά προγράμματα.

www.grandchallengesgh.org

www.gatesfoundation.org

Οι καλλιέργειες και ο υποσιτισμός

Οι δάιτες και οι διατροφικές συνθήκες πάρα πολλών ανθρώπων βασίζονται σε ένα και μόνο σιτηρό, πράγμα που ευθύνεται για τη μη κάλυψη των βασικών διατροφικών αναγκών.

Μανιότι: αυτό το αμυλώδες φυτό είναι η κύρια τροφή 250 εκατομμυρίων Αφρικανών. Παρέχει λιγότερη από το 30% της απαραίτητης πρωτεΐνης και μπορεί να είναι και τοξικό, αν δεν μαγειρευτεί σωστά.

Ρύζι: το ρύζι είναι η κύρια τροφή σχεδόν του μισού πληθυσμού του πλανήτη, αλλά είναι περιορισμένο σε πολλά μικροσυστατικά.

Σόργο: περισσότεροι από 300 εκατομμύρια άνθρωποι στην Αφρική βοιάζονται διατροφικά στο φυτό αυτό, αλλά δεν έχει πολλά θρεπτικά συστατικά και χωνεύεται δύσκολα.

...για υγιείς λύσεις

Καθορίστε τις δικές σας προκλήσεις. Βρείτε λύσεις στα ζητήματα που σας απασχολούν.

301

14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ που αλλάζουν τον κόσμο

Γνωρίζετε ότι οι γυναίκες:

Παράγουν το 60% με 80% των βασικών τροφίμων στην Αφρική, γύρω από τη Σαχάρα, και την Καραϊβική.

Έχουν αναλάβει το 50% της εργασίας για την καλλιέργεια του ρυζιού στην Ασία.

Εκτελούν το 30% των αγροτικών εργασιών στις βιομηχανικές χώρες.

Είναι η κεφαλή του 60% των νοικοκυριών στην Αφρική.

Καλύπτουν το 90% των καθημερινών αναγκών της οικογένειας σε νερό στην Αφρική.

Επεξεργάζονται το 100% των τροφίμων στην Αφρική.

Συνεισφέρουν στην οικογένεια ή την κοινότητα οικιακή εργασία αξίας περίπου 15 τρις δολαρίων, μόνο που δεν πληρώνονται για αυτή.

Αλλά...

Οι γυναίκες δεν έχουν πετύχει την απόλυτη ισότητα με τους άντρες σε καμία χώρα του κόσμου.

866 εκατομμύρια γυναίκες ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας – τα 2/3 όλων των φτωχών του κόσμου.

20 εκατομμύρια γυναίκες είναι πρόσφυγες – το 75% των προσφύγων του κόσμου.

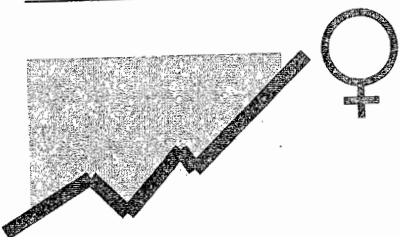
660 εκατομμύρια γυναίκες δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση – τα 2/3 των αναλφάβητων ενηλίκων.

86 εκατομμύρια κορίτσια δεν πηγαίνουν στο σχολείο – τα 2/3 των απόντων.

Οι γυναίκες αμοιβονται με τα 3/4 του αντίστοιχου μισθού ενός άνδρα για την ίδια δουλειά.

Μόλις 24 γυναίκες είναι στην κεφαλή κρατών ανά κόσμο.

Μόνο 7 από τους 185 υψηλά ιστάμενους διπλωμάτες του ΟΗΕ είναι γυναίκες.

...μία δύναμη για την ανάπτυξη

Συμμετέχετε ενεργά στην Ημέρα Αγροτικής Ανάπτυξης Γυναικών.

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Ημέρα Αγροτικής Ανάπτυξης

302

ΤΑΪΣΤΕ τον κόσμο

Τα καλά νέα: έχουμε πρόοδο στη μάχη κατά της πείνας. Ο αριθμός των πεινασμένων ανθρώπων έπεσε από τα 959 εκατομμύρια το 1970 στα 791 εκατομμύρια το 1997.

Τα άσχημα νέα: από το 1995 ως το 2005, ο αριθμός των πεινασμένων αυξήθηκε κατά 4 εκατομμύρια κάθε χρόνο. Το 2002 υπήρχαν 852 εκατομμύρια υποσιτισμένοι στον κόσμο (έναν στους επτά κατοίκους του πλανήτη). Από αυτούς, 815 εκατομμύρια ήταν στις αναπτυσσόμενες χώρες, 28 εκατομμύρια στις μεταβατικές χώρες και 9 εκατομμύρια στις αναπτυγμένες χώρες.

Η πείνα είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος παγκοσμίως για την υγεία. Ο αντίκτυπός της είναι χειρότερος από αυτόν του έιτς, της ελονοσίας και της φυματίωσης μαζί. Τα μέρη του πλανήτη που υποφέρουν από το λιμό είναι η Αϊτή, το δυτικό Σουδάν, το Αφγανιστάν, η Βόρεια Κορέα, η Κολομβία, η Δημοκρατία του Κογκό, το Μπαγκλαντές και η Νικαράγουα. Η κυριότερη αιτία του λιμού είναι η φτώχεια. Οι πόλεμοι και οι φυσικές καταστροφές ευθύνονται μόλις για το 8% του προβλήματος. Άλλες αιτίες του φαινομένου είναι ο υπερπληθυσμός, η αλλοίωση του εδάφους, οι πρόσφυγες και οι μετακινήσεις πληθυσμών, η ξηρασία και η έλλειψη νερού, οι πλημμύρες, το δριμύ ψύχος ή η έντονη ζέση, οι σεισμοί και λοιπές φυσικές καταστροφές.

Το Πρόγραμμα Τροφίμων για τον Κόσμο είναι μια χείρα βοηθείας από τα Ηνωμένα Έθνη. Παρέχει τροφή και σώζει ζωές προσφύγων σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, βελτιώνει τη διατροφή ευαίσθητων πληθυσμιακών ομάδων, όπως είναι τα παιδιά, και βοηθάει στο στήσιμο των υποδομών μέσω προγραμμάτων στην παραγωγή τροφίμων.

www.food-force.com www.fightthunger.org

www.bread.org/hungerbasics/international.html

Η πείνα είναι ένδειξη ότι το σώμα έχει έλλειψη τροφής.

Υποσιτισμός σημαίνει ότι τα τρόφιμα που καταναλώνει ένας οργανισμός δεν καλύπτουν τις ανάγκες του σώματος σε θερμίδες. Έχει ως αποτέλεσμα τον χρόνια λιμό.

Επίσης, υποσιτισμός σημαίνει ότι τα τρόφιμα δεν επαρκούν για να υποστηρίξουν τις φυσικές σωματικές λειτουργίες, όπως η ανάπτυξη, η εγκυμοσύνη, η αντίσταση και η ανάρρωση από ασθένειες.

...πολεμήστε την πείνα στον κόσμο

Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα της FightHunger και διαβάστε σχετικά.

303

Παγκόσμια Ημέρα Τροφής 16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

0,7% είναι ο ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Όταν σας λένε ότι η ανθρωπιστική βοήθεια και η ανακούφιση από τα χρέη δεν έχουν αποτέλεσμα, να λέτε ότι το να μην κάνετε τίποτα είναι ακόμα χειρότερο.

- Γκόρντον Μπρέουν, υπουργός Εξωτερικών της Αγγλίας

Το 1970 τα πλούσια έθνη υποσχέθηκαν να δώσουν το 0,7% του ΑΕΠ τους για την ανάπτυξη. Σκοπός ήταν να ανέβει το ποσοστό αυτό στο 1%. Μέχρι το 2003, μόλις 6 από τις 19 χώρες του ΟΟΣΑ μπόρεσαν να δώσουν παραπάνω από το μισό του στόχου του 0,7% του ΑΕΠ. Οι ΗΠΑ έδιναν μόλις το 0,15%, η Αγγλία το 0,34%, αλλά η Σουηδία, η Νορβηγία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία και η Δανία έδιναν πάνω από το 0,7%. Το 2005 η Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύτηκε να δώσουν τα κράτη-μέλη της το 0,56% μέχρι το 2010 και να καλυφθεί ο στόχος του 0,7% μέχρι το 2015. Πολύ λίγα, πολύ αργά.

Η διεθνής κοινότητα συμφώνησε το 2000 στους Στόχους της Χιλιετίας για να καταπολεμηθεί η φτώχεια, η πείνα και η κακή υγιεινή, να βρεθεί λύση στο πρόβλημα της πρόσβασης σε πόσιμο νερό. Όλα αυτά δηλαδή που δεν απασχολούν τους ανθρώπους στις πλούσιες χώρες, αλλά είναι η καθημερινότητα αυτών που μένουν στις φτωχές, αναπτυσσόμενες χώρες. Απαιτείται άμεση βοήθεια τουλάχιστον 50 δις δολαρίων ετησίως. Το ποσό αυτό θα βοηθούσε στην εκπλήρωση των στόχων του μιλένιουμ. Για να καλυφθούν πλήρως οι στόχοι, χρειάζονται 94 δις δολάρια κάθε χρόνο.

www.whiteband.org

www.oecd.org

Ζώντας με λιγότερο από 1 δολάριο την ημέρα

Ενώ απολαμβάνετε το καφεδάκι σας στα Starbucks, σκεφτείτε ότι ένας στους έξι ανθρώπους στον πλανήτη αναγκάζεται να τα βγάλει πέρα με λιγότερο από ένα δολάριο καθημερινά.

Στο μεταξύ, κάθε αγελάδα στην ΕΕ (μια από τις οποίες βγάζει το γαλατάκι για το φραπέ σας) λαμβάνει επιδότηση 2 δολάρια την ημέρα (περισσότερο από το μέσο ημερομίσθιο των μισών κατοίκων του πλανήτη).

...δώστε τη βοήθειά σας

Αναγκάστε την κυβέρνησή σας να κινηθεί προς την εκπλήρωση του στόχου του 0,7%. Δεσμευτείτε να μαζεύετε και να χαρίζετε το 0,7% του προσωπικού σας εισοδήματος.

17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα Καταπολέμησης της Φτώχειας

304

παρακολούθηση του ΝΕΡΟΥ

Ο Στόχος της Χιλιετίας Νο 7 δεσμεύεται για την προστασία του περιβάλλοντος. Ένας από τους στόχους μέχρι το 2015 είναι να μειωθεί στο μισό το ποσοστό των ανθρώπων που δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό και σωστή αποχέτευση. Η παρακολούθηση του νερού, τα στοιχεία της κατάστασης των υδάτινων αποθεμάτων του κόσμου δηλαδή, είναι πολύ σημαντική για την επίτευξη του στόχου. Ένα σετ παρακολούθησης νερού κοστίζει 13 δολάρια συν τα έξοδα αποστολής. Περιλαμβάνει ό,τι χρειάζεστε για να μετρήσετε τους τέσσερις βασικούς παράγοντες καθώς και έναν οδηγό χρήσης του σετ. Κάθε σετ περιλαμβάνει τα βασικά εξαρτήματα (δοχείο συλλογής νερού, δοκιμαστικό σωλήνα pH, ένα μπουκαλάκι με διάλυμα οξυγόνου και ένα θερμόμετρο) και αρκετό pH και ταμπλέτες οξυγόνου για να κάνετε μέχρι και 50 τεστ. Το κιβωτιάκι είναι κατάλληλο για κάθε ηλικία και κάθε επίπεδο εμπειρίας.

Η Παγκόσμια Ημέρα Παρακολούθησης Νερού γίνεται κάθε χρόνο και δημιουργήθηκε για τους πιο κάτω λόγους:

Για να προωθήσει τη σπουδαιότητα της παρακολούθησης του νερού.

Για να ενώσει ανθρώπους στην προστασία και διατήρηση του υδροφόρου ορίζοντα.

Για να υπάρχει έλεγχος της κατάστασης του νερού, καθώς αυτό αλλάζει διαρκώς.

Κάθε χρόνο στις 18 Οκτωβρίου, άνθρωποι σε κάθε γωνιά του κόσμου βγαίνουν έξω και δοκιμάζουν τις τέσσερις βασικές ενδείξεις της ποιότητας του νερού:

Θερμοκρασία

Οξύτητα (pH)

Οξυγόνο

Ευγένεια (το πόσο καθαρό είναι το νερό και έλεγχος της ποιότητας των συστατικών)

Αυτός ο έλεγχος αποτιμά την υγεία των νερών στα ποτάμια, τις λίμνες και τις θάλασσες της κάθε περιοχής. Ο καθένας μπορεί να λάβει μέρος.

www.waterontheweb.org www.worldwatermonitoringday.org www.ywat.org

Η Ομάδα Δράσης Young Water

Η YWAT είναι ένα παγκόσμιο δίκτυο ακτιβιστών, φοιτητών και επαγγελματιών του νερού, ηλικίας 18 ως 30 ετών. Σκοπός τους είναι να ενεργοποιήσουν τους ανθρώπους σε ζητήματα ελέγχου και παρακολούθησης του νερού.

...αυξημένη ενημερότητα

Πάρτε και εσείς μέρος στην πρωτοβουλία παρακολούθησης του νερού.

305

Παγκόσμια Ημέρα Παρακολούθησης Νερού 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ταξίδι για ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ

Χαθήκαμε στα βάθη του νεκροταφείου Χάιγκεϊτ. Όταν φάνηκε η πιο ψηλή ταφόπλακα, είδαμε το γνωστό άγαλμα: έναν ευχάριστο γεράκο, σοφό λόγιο, μαχητή και γίγαντα, ο οποίος προσέβλεψε και έφταζε έναν νέο κόσμο. Στη στήλη αναγράφεται: «Προλετάριαί όλου του Κόσμου, Ενωθείτε».

- Ξου Μπασσένγκ

Ο Καρλ Μαρξ, ιδρυτής του κομμουνιστικού κινήματος και συγγραφέας του «Κεφαλαίου», αναπαύεται στο νεκροταφείο Χάιγκεϊτ του βόρειου Λονδίνου. «Προσκυνητές» από κάθε γωνιά του πλανήτη έρχονται εδώ για να επισκεφτούν τον τάφο του.

Η ιδέα του προσκυνήματος συναντάται σχεδόν σε κάθε θρησκεία. Η εκδρομή «Στα Βήματα του Μάγκι» διοργανώνεται από το Ταμείο Αγίων Τόπων για να καλλιεργηθεί η καλύτερη κατανόηση μεταξύ των λαών από διάφορες περιοχές και συνάμα να δωθεί η ευκαιρία από πρώτο χέρι για την εξερεύνηση της κουλτούρας των λαών της Μέσης Ανατολής. Το ταξίδι ξεκινά από το Τζεράς της Ιορδανίας και καταλήγει στη Βηθλεέμ. Οι προσκυνητές επισκέπτονται την Πέτρα, την Ιερικώ, τη μονή του Αγίου Γεωργίου, την Ιερουσαλήμ, τη Χεβρώνα, τη Ναζαρέτ, τη Ραμόλα και τη Βηθλεέμ. Ο τρόπος μετακινήσεων διαφοροποιείται - και αυτό επιτρέπει την καλύτερη παρατήρηση και αλληλεπίδραση με τις κοινότητες των ντόπιων.

www.hittravel.org www.freedom.co.za

www.redrocks.net/travel/london/image23.html

Ο Σαντούμ Σεθ είναι σύμβουλος στο αναπτυξιακό πρόγραμμα του ΟΗΕ για τον εθελοντισμό. Είναι δραστήριος και σε πολλά προγράμματα για την ειρήνη και την ανάπτυξη. Ο Σαντούμ είναι βουδιστής, διοργανώνει και συμμετέχει και ο ίδιος στο ταξίδι «Στα χνάρια του Βούδα». Είναι μια ευκαιρία να εξερευνήσεις περιοχές που λίγοι τουρίστες έχουν πατήσει το πόδι τους και να κατανοήσεις τις δομές και τη λεπτότητα της ζωής των Ινδών. Γίνονται περίπατοι και εκδρομές σε χωριά που λίγο έχουν αλλάξει από την εποχή που τριγύριζε εκεί ο ίδιος ο Βούδας.

travel.vsnl.com/footstepsofbuddha/shantum.htm

...διευρύνετε την κατανόησή σας

Τι είδους προσκύνημα θα θέλατε να κάνετε; Μπορείτε να πάτε στο Γούντστοκ να δείτε το χώρο που έγινε το ιστορικό φεστιβάλ, στη Σέλμα της Αλαμπάμα να δείτε πού δολοφονήθηκε ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, στη Χιροσίμα... Οι επιλογές είναι ατελείωτες.

19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

306

ΔΩΜΑΤΙΟ για διάβασμα

Ο κόσμος θα αλλάξει, όταν μαρμαρωθούν τα παιδιά.

- Τζον Γουντ, Room to Read

Το σχολείο είναι πολυτέλεια σε πολλά μέρη του κόσμου. Πολλοί φτωχοί άνθρωποι επιβιώνουν με μόλις ένα δολάριο την ημέρα. Ακόμα και αν υπάρχει ένα σχολείο εκεί γύρω, μερικά παιδιά ίσως απέχουν δύο ώρες ποδορόδρομο μακριά ή μπορεί και να μην υπάρχει δάσκαλος. Ή μπορεί το παιδί να είναι υποχρεωμένο να προσέχει την οικογένεια και να εργάζεται στο χωράφι. Το κόστος των βιβλίων και τα διδάκτρα καθιστούν το σχολείο πολυτέλεια για πολλές οικογένειες με αποτέλεσμα πάνω από 100 εκατομμύρια παιδιά στις αναπτυσσόμενες χώρες να μην πηγαίνουν στο σχολείο.

Η κατάσταση είναι ακόμα χειρότερη για τα κορίτσια. Τα κορίτσια είναι τελευταία στην κοινωνική ιεραρχία. Είναι αναγκασμένα να προσέχουν τα μωρά της οικογένειας, να κάνουν τις δουλειές του σπιτιού, να φέρουν νερό. Σε μερικές κοινωνίες παντρεύονται σε πολύ μικρή ηλικία.

Σε μερικές χώρες, τα 2/3 των γυναικών δεν μαθαίνουν να διαβάζουν και να γράφουν ποτέ. Η Room to Read δημιουργεί ευκαιρίες μόρφωσης στην Ασία, φτιάχνοντας σχολεία και βιβλιοθήκες. Προτρέπει τις τοπικές κοινότητες να λάβουν μέτρα για το φαινόμενο. Τα πρώτα 4 χρόνια της λειτουργίας της, η Room to Read έχει κάνει τις εξής ενέργειες:

Έκτισε 110 σχολεία και 1.475 βιβλιοθήκες.

Εξέδωσε 33 παιδικά βιβλία σε τοπικές γλώσσες.

Χάρισε 300.000 καινούργια βιβλία.

Έστησε 48 εργαστήρια πληροφορικής και γλώσσας.

Χρηματοδότησε 975 υποτροφίες.

www.roomtoread.org

Η ιστορία δύο οκτάχρονων παιδιών

Ο οκτάχρονος Καρβάλι στο Τένεσι οργάνωσε έναν μαραθώνιο ανάγνωσης από τον οποίο μαζεύτηκαν 6.000 δολάρια για την κατασκευή ενός σχολείου στο Νεπάλ. Η οκτάχρονη Ρενού ζει στο Νεπάλ. Θέλει να γίνει γιατρός και αφού η οικογένειά της δεν μπορούσε να τη στηρίξει οικονομικά, η Room to Read της χορήγησε μια υποτροφία.

...μία ευκαιρία για μόρφωση

Βοηθήστε τη Room to Read στο έργο της.

307

20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Χτίστε ένα ΕΒΕΡΕΣΤ

Οι περισσότεροι άνθρωποι, όταν ακούνε για το Νεπάλ σκέφτονται κατευθείαν τις πεζοπορίες και το Έβερεστ. Δεν φέρνουν στο μυαλό τους την εικόνα χιλιάδων νέων ανθρώπων που έχουν εξωστρακιστεί από την κοινωνία. Το Νεπάλ είναι χώρα των άκρων, υπάρχει ασίερευτη φυσική ομορφιά παράλληλα με απίστευτη φτώχεια. Ο νότος της χώρας είναι σχεδόν στο επίπεδο της θάλασσας, ενώ στο βορρά θα βρείτε το ψηλότερο βουνό στον πλανήτη. Αν δεν μπορείτε να επισκεφτείτε οι ίδιοι το Έβερεστ, γιατί δεν χτίσετε ένα δικό σας Έβερεστ για να βοηθήσετε και τους νέους του Νεπάλ να εξασφαλίσουν ένα καλύτερο μέλλον;

Το Οικονομικό Ίδρυμα Εσθέρ Μπέντζαμιν ξεκίνησε από τον Φίλιπ Χολμς στη μνήμη της πρώτης του συζύγου. Είναι μια μικρή οργάνωση που δουλεύει με παιδιά από το Νεπάλ που διακινήθηκαν παράνομα από τα σύνορα και πέρασαν στην Ινδία για να εργαστούν στο τσίρκο.

www.ebtrust.org.uk

Η διάσωση παιδιών-σκλάβων από το τσίρκο

Τα παιδιά που δουλεύουν σε τσίρκο στερούνται και τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, υποφέροντας από σωματικές και σεξουαλικές παρενοχλήσεις. Κρατούνται σε άθλιες συνθήκες, τους παρέχεται ελάχιστη τροφή, δεν πηγαίνουν σχολεία, δουλεύουν ως και 18 ώρες την ημέρα κάνοντας επικίνδυνα νούμερα για την παράσταση. Είναι σχεδόν σαν κρατούμενοι φυλακών. Πολλά παιδιά δεν ξαναβλέπουν ποτέ τις οικογένειές τους.

Το πρόγραμμα για τα παιδιά των τσίρκων ξεκίνησε τη δράση του με μια έρευνα που αποκάλυψε ότι περισσότερα από 200 παιδιά εργάζονταν σε 29 τσίρκα της Ινδίας. Στην πλειοψηφία τους ήταν από το Νεπάλ, το 82% εξ αυτών ήταν κορίτσια, μερικά ήταν μόλις πέντε ετών. Όλα τα παιδιά ανεξαιρέτως ήθελαν να γυρίσουν στο σπίτι, αλλά δεσμεύονταν με τη διοίκηση των τσίρκων για εργασία έως και δέκα ετών. Σκοπός του προγράμματος είναι να καταστήσει παράνομη την εργασία παιδιών σε τσίρκο μέχρι το τέλος του 2007. Παρέχεται και ψυχολογική υποστήριξη.

...Λευτεριά στα παιδιά του Νεπάλ

Φτιάξτε ένα βουνό για το Ίδρυμα Εσθέρ Μπέντζαμιν.

Χτίστε το όσο ψηλότερα μπορείτε, χρησιμοποιώντας υλικά από το σπίτι (εφημερίδες, τενεκεδάκια, συρμάκια κτλ.). Καλλήστε τα με ταινία ή κόλλα. Ζητήστε βοήθεια από γνωστούς και φίλους. Βγάλτε φωτογραφίες και δημοσιοποιήστε το σκοπό σας. Συγκεντρώστε χρήματα και στείλτε τα στο Ίδρυμα Μπέντζαμιν.

21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

308

ΤΡΕΛΑΘΕΙΤΕ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ

Η Ημέρα της Διαφοράς άρχισε το 1992 στις ΗΠΑ με μια απλή ιδέα: «αφήστε για μια μέρα τις προσωπικές σας ανάγκες στην άκρη και κάντε κάτι για κάποιον άλλο ή για την κοινότητά σας». Είναι η ημέρα των εθελοντών, καθώς 3 εκατομμύρια άνθρωποι κάνουν το κομμάτι τους. Έχει περάσει με επιτυχία και στην Αγγλία, ενώ ξεκινάει και σε άλλες χώρες. Σύντομα θα γίνει παγκόσμιο γεγονός.

Η Ημέρα της Διαφοράς είναι πάντα το τέταρτο Σάββατο του Οκτωβρίου. Αν δεν μπορείτε εκείνη τη συγκεκριμένη μέρα, κάντε κάτι εκείνη την εβδομάδα ή εκείνο το Σαββατοκύριακο.

Οι φιλανθρωπικές οργανώσεις, επίσης, προσπαθούν να κάνουν κάτι το διαφορετικό. Ανάπηρα μέλη της οργάνωσης Reach Out Youth and Disabilities έκαναν μια έκκληξη στη συνάδελφό τους και την ανάπηρη κορούλα της, ενώ εκείνες έλειπαν σε διακοπές. Ένωσαν τις δυνάμεις τους με την αστυνομία του Νιου Μάλντεν και ανακοίνωσαν το εσωτερικό του σπιτιού της Πιτ Μπέγκλεϊ. Η ομάδα έβαψε το εξωτερικό μέρος ενώ περιπολήθηκε και τον κήλο.

www.csv.org.uk/Campaigns

www.usaweekend.com/diffday

Το Ίδρυμα της Κανέλας

Το Ίδρυμα της Κανέλας διοργάνωσε έναν «Αστείο Διαγωνισμό Σκύλων» στο πλαίσιο της Ημέρας της Διαφοράς το 2003. Το περίεργο συμβάν παρακολούθησαν περισσότερα από 200 άτομα, ενώ συμμετείχαν 71 σκυλιά. Υπήρχαν έξι κατηγορίες στο σόου, όπως αυτή της «πιο κοινωνικής ουράς» ή και «των γοπευτικότερων ματιών».

Η εκδήλωση είχε τεράστια επιτυχία και το ενδιαφέρον του κοινού ήταν πολύ μεγάλο.

...η ημέρα της διαφοράς

Γραφείτε και γίνετε επίσημα μέλη της Ημέρας της Διαφοράς. Ή μπορείτε να κάνετε κάτι μεμονωμένα.

Κάντε κάτι μεγάλο ή μικρό, με πολλούς άλλους μαζί ή μόνοι σας ή με έναν φίλο σας. Μαζέψτε τα σκουπίδια από το δρόμο σας, φυτέψτε λουλούδια γύρω από τα δέντρα, βοηθήστε τους ηλικιωμένους να διασχίσουν το δρόμο...

309

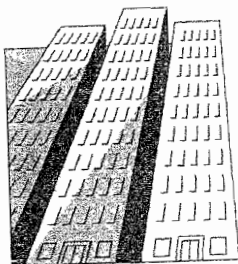
Ημέρα της Διαφοράς 22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

κοιμηθείτε ΑΝΗΣΥΧΑ

Δεν υπάρχει ένας συγκεκριμένος λόγος για τα παιδιά που το σκάνε από το σπίτι. Μπορεί να είναι λόγω σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης, λόγω της βίας, των τραμπουκισμών, της κατάθλιψης, της μοναξιάς, των συναισθημάτων αποτυχίας και χαμηλής αυτοεκτίμησης. Σύμφωνα με την ChildLine, τη γραμμή υποστήριξης παιδιών: «Πολλά από τα παιδιά και τους νέους που μας καλούν για να πουν ότι έφυγαν από το σπίτι τους αναφέρουν ότι τσακώθηκαν με την οικογένειά τους. Τα περισσότερα θέλουν απεγνωσμένα να αποκαταστήσουν την επικοινωνία μαζί τους και να ξανασμίξουν με τους γονείς και τα αδέρφια τους». Άλλα μόλις έχουν φύγει από κάποιο ίδρυμα για παιδιά και απλώς δεν έχουν πού να πάνε.

Στην Αγγλία κάθε μέρα περισσότερα από 100 παιδιά φεύγουν από το σπίτι τους. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Children Society, ο αριθμός των παιδιών που το σκάνε ετησίως φτάνει τις 35.000. Τα περισσότερα καταλήγουν στο δρόμο, γιατί δεν έχουν κάπου αλλού να πάνε. Η ζωή στο δρόμο τα εξωθεί στα ναρκωτικά, την πορνεία και το έγκλημα.

Οι πιο πολλοί από εμάς δεν θα βιώσουμε ποτέ πώς νιώθουν οι άστεγοι. Αν μπορούσαμε να κατανοήσουμε καλύτερα τους άστεγους, θα αντιμετωπίζαμε το ζήτημα πιο αποτελεσματικά. Έχοντας αυτό κατά νου, η MuslimYouth.net έφτιαξε ένα πρόγραμμα εμπειρίας άστεγων για νέους ανθρώπους, για να βιώσουν οι ίδιοι για λίγο (και υπό ελεγχόμενες συνθήκες) πώς είναι να μην έχεις σπίτι.
www.muslimyouth.net

Δύο ημέρες στο δρόμο

Το Μάρτιο του 2005, μια ομάδα έξι ατόμων πήραν μέρος στο πρόγραμμα 2 DAYZ OF STREET LIFE. Όσοι συμμετείχαν είχαν τρία δολάρια να ξοδέψουν σε δύο ημέρες. Οι κανόνες ήταν αυστηροί. Δεν επιτρεπόταν να βρει άλλα χρήματα, να χρησιμοποιήσει κάποια πιστωτική, να χρησιμοποιήσει το κινητό ή άλλη συσκευή, να αλλάξει ρούχα, να χρησιμοποιήσει οδοντόβουρτσα, υπινάσκα ή κουβέρτα. Μπορούσαν να μιλήσουν με τους δικούς τους μόνο αν ξόδευσαν τα χρήματά τους για να πάρουν κάποια τηλεκάρτα. Ή αυτό ή το φαγητό τους, έπρεπε να διαλέξουν. Όλοι οι συμμετέχοντες φωτογραφίζονταν και κινηματογραφούνταν κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Έπρεπε να κρατούν ημερολόγιο, το οποίο δημοσιεύτηκε αργότερα στο MuslimYouth.Net.

...εξαλείψτε το φαινόμενο των άστεγων

Δοκιμάστε και εσείς να περάσετε ένα βράδυ στους δρόμους.

23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

310

ΕΠΙΤΥΧΕΤΕ έναν από τους ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΜΙΛΕΝΙΟΥΜ

Η διεθνής κοινότητα συμφώνησε το 2000 σε ένα σχέδιο για να λυθεί το πρόβλημα της φτώχειας. Οκτώ στόχοι τέθηκαν μέχρι το 2015. Επιπλέον τέθηκαν και 18 αντικειμενικοί σκοποί, για να είναι μετρήσιμος ο βαθμός επιτυχίας και κάλυψης των στόχων. Οι οκτώ στόχοι του μιλένιουμ είναι οι εξής:

1. Η απόλυτη ανέχεια και η πείνα πρέπει να μειωθούν στο μισό. Να μειωθεί ο αριθμός των ανθρώπων που ζουν με λιγότερο από 1 δολάριο την ημέρα και ο αριθμός αυτών που ζουν σε συνθήκες φτώχειας κάτω από το επίπεδο του 1990.
2. Πρέπει να επιτευχθεί η πρωτοβάθμια εκπαίδευση σε παγκόσμιο επίπεδο. Όλα τα αγόρια και τα κορίτσια πρέπει να ολοκληρώνουν το δημοτικό.
3. Να προωθηθεί η ισότητα των φύλων και να ενδυναμωθεί η θέση των γυναικών. Να εξαλειφθεί κάθε είδους φυλετική διάκριση από τα σχολεία μέχρι το 2015.
4. Η θνησιμότητα των παιδιών να μειωθεί κατά το 2/3. Να μειωθούν οι θάνατοι των παιδιών κάτω των πέντε ετών κατά 2/3 σε σχέση με το 1990.
5. Οι θάνατοι των γυναικών κατά τη γέννα να μειωθούν κατά 3/4 από το επίπεδο του 1990.
6. Να σταματήσει η εξάπλωση του έιτς και της ελονοσίας. Να μειωθεί ο ρυθμός ανάπτυξης των ασθενειών αυτών.
7. Να διασφαλιστεί η διατήρηση των πηγών του περιβάλλοντος. Να μειωθεί η κατανάλωση των πηγών. Να μειωθεί στο μισό ο αριθμός αυτών που δεν έχουν πρόσβαση σε νερό και τρόφιμα.
8. Να αναπτυχθεί η παγκόσμια συνεργασία για την ανάπτυξη. Οι πλούσιες και φτωχές χώρες να εργαστούν από κοινού. Όλες οι πλούσιες χώρες να αυξήσουν το ποσοστό βοήθειας κατά 0,7% του ΑΕΠ τους. Να υπάρξει δίκαιο εμπόριο.

www.development.org www.millenniumcampaign.org

www.takingitglobal.org/themes/mdg www.whiteband.org

Μόνο με τη φωνή σας...

Η Εκστρατεία του Μιλένιουμ έγινε για να εξασφαλιστεί η εκπλήρωση των οκτώ στόχων. Πολλοί διάσημοι έχουν εκφράσει ανοιχτά την υποστήριξή τους, όπως η Αντζελίνα Τζολί, ο Ρίτσαρντ Γκιρ, η Σακίρα και άλλοι.

...λύστε το πρόβλημα της παγκόσμιας φτώχειας

Προσπαθήστε να βοηθήσετε στην επίτευξη κάποιου από τους πιο πάνω στόχους.

311

Ημέρα Ηνωμένων Εθνών 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

πόλεμος στο ΕΜΠΟΡΙΟ ΟΠΛΩΝ

Είχα παρακολουθήσει μια επίθεση πυραύλων Hawk σε κάποιο χωριό στα βουνά. Έσκασε και σκόρπισε βόμβες διασποράς... Βγάζουν έναν απαίσιο ήχο όταν φτάνουν στο στόχο τους, σαν στριγγιλιά ανθρώπου... Πετάνε χαμηλά και επιτίθενται σε αρμούς, γιατί οι άνθρωποι στα χωριά είναι άμαχοι. Τέσσερις ξάδερφοί μου σκοτώθηκαν από πυραύλους στο Λος Πάλος.

– Χοσέ Γκουσμάν, πρόσφυγας από το Ανατολικό Τιμόρ

Από το 1970 η Ινδονησία έχει εξαπολύσει έναν λυσσαλέο πόλεμο στο Ανατολικό Τιμόρ, συμπεριλαμβανομένων βομβαρδισμών, απαγωγών, συλλήψεων, βασανιστηρίων, σεξουαλικών κακοποιήσεων. Από το 1994, περισσότερα από τα μισά από τα όπλα της Ινδονησίας έρχονται από την Αγγλία. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι Hawk που αναφέρει ο Χοσέ Γκουσμάν, αλλά και τα βρετανικά τανκ που χρησιμοποιήθηκαν για να καταστρέψουν τις ειρηνικές διαδηλώσεις του 1998, κατά τις οποίες σκοτώθηκαν αρκετοί διαδηλωτές. Αυτά είναι λίγα μόνο παραδείγματα από τις επιπτώσεις του εμπορίου όπλων: τροφοδοτούν πολέμους, αφαιρούν ζωές και αποφέρουν τεράστια κέρδη.

Τα λεφτά που ξοδεύονται στα όπλα είναι λεφτά που δεν επενδύονται σε φτωχές χώρες. Το 2004, οι πλούσιες χώρες πούλησαν όπλα αξίας 22 δις δολαρίων σε φτωχές χώρες. Με αυτά τα χρήματα, οι χώρες της Αφρικής, της Λατινικής Αμερικής, της Μέσης Ανατολής και της Ασίας θα έστελναν τα παιδιά στο σχολείο. Το εμπόριο θανάτου συνεχίζεται, καθώς οι κυβερνήσεις στηρίζουν τη βιομηχανία των όπλων.

Η Εκστρατεία Κατά του Εμπορίου Όπλων προτείνει τρεις τρόπους για τον περιορισμό του:

Αυθεντικοί έλεγχοι των εξαγωγών, βάζοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανάπτυξη πάνω από το κέρδος.

Να σταματήσουν οι κρατικές επικυρηγίες στη βιομηχανία όπλων.

Να μετατραπεί η παραγωγή όπλων σε εργοστάσια για τον πολίτη.

www.caat.org.uk www.theyworkforyou.org

Τα τέσσερα κράτη που εμπορεύονται τα περισσότερα όπλα είναι οι ΗΠΑ, η Ρωσία, η Γαλλία και η Αγγλία, δηλαδή μερικές από τις πλουσιότερες χώρες στον κόσμο.

... φέρτε την ειρήνη στον κόσμο

Να σταματήσει η πώληση όπλων σε ύποπτα καθεστώτα ανά κόσμο. Ενεργειοποιθείτε σε εκστρατείες κατά του εμπορίου όπλων.

25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ εβδομάδα Αφοπλισμού

312

ΛΕΞΕΙΣ για το μέλλον

Κάθε μέρα προστίθενται στο λεξιλόγιό μας νέες λέξεις και φράσεις. Καθώς εξελίσσεται η κοινωνία, αναπτύσσεται η τεχνολογία, ακούγονται φρέσκες ιδέες, δημιουργούνται νέες λέξεις και εκφράσεις για τα νέα νοήματα που εμφανίζονται. Για παράδειγμα:

Spam – μια παλιά μάρκα κονσέρβας κρέατος, τώρα πια χρησιμοποιείται για να δηλώσει την ενοχλητική αλληλογραφία στο διαδίκτυο.

Bootylicious – συγχώνευση του beautiful και του delicious.

Nuke – λέξη που χρησιμοποιούνταν στο χρόνο του Ψυχρού Πολέμου.

Ringtone – ήχος κλήσης των κινητών τηλεφώνων.

Το **Future Dictionary of America** περιέχει λέξεις που συγκεντρώθηκαν το 2004. Έχει σκοπό να ακούγεται σαν να έχει γραφτεί μετά 30 χρόνια και να αναφοριστά τα κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα των καιρών μας. Στη συγγραφή του συνεργάστηκαν πάνω από 200 άτομα, κυρίως συγγραφείς που εφύρναν τις νέες λέξεις, όπως το walfowish (= ελπίζω για κάτι που είναι μάλλον απίθανο να συμβεί) και το ergorgance (= η λανθασμένη αίσθηση υπεροχής απέναντι σε κάποιον).

www.mcsweeneys.net

en.wiktionary.org

Theofan doointhatiwas...

Το WordCount είναι μια interactive παρουσίαση των 86.800 πιο συχνά χρησιμοποιούμενων αγγλικών λέξεων, ταξινομημένες με συχνότητα χρήσης και τοποθετημένες δίπλα δίπλα σε μια μεγάλη πρόταση.

...προσθέστε μια λέξη στο wiktionary

Ανακαλύψτε μια νέα λέξη ή έκφραση για μια καινούργια ιδέα, ένα καινούργιο νόημα ή μια ανακάλυψη.

Για να μπει στο Wiktionary η λέξη σας θα πρέπει να χρησιμοποιείται συχνά, να είναι γνωστή και να έχει μπει σε κάποιο κείμενο ή αξιόπιστη δουλειά.

Αν η λέξη σας πληροί τα κριτήρια, θα μπει κανονικά στο λεξικό του μέλλοντος.

313

26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

αλλάξτε το ΟΝΟΜΑ ΣΑΣ

Ίσως θέλετε να αλλάξετε το όνομά σας ή το επίθετό σας για διάφορους λόγους. Αυτό μπορεί να συμβαίνει επειδή:

Παντρευτήκατε ή ορραβωνιαστήκατε με το σύντροφό σας.

Βγάλατε διαζύγιο.

Θέλετε να ανακαλέσετε ένα παλιό όνομα της οικογένειάς σας που έχει καθεί.

Βρεθήκατε το πλίκιο όνομα που σας έδωσαν οι γονείς σας.

Θέλετε να σας προσέξουν οι άλλοι.

Αυτοί είναι μερικοί από τους συνηθέστερους λόγους. Ίσως θέλετε να αλλάξετε το όνομά σας για να τραβήξετε την προσοχή σε ένα συγκεκριμένο σκοπό ή ζήτημα – πρέπει όμως να πιστεύετε πολύ σε αυτό.

Τα ονόματα αλλάζουν με δύο τρόπους. Μπορείτε να διαλέξετε ένα όνομα και να αρχίσετε αμέσως να το χρησιμοποιείτε. Αυτό λέγεται «κοινή χρήση». Για τα επίσημα έγγραφα όμως βάζετε ακόμα το παλιό σας όνομα. Ή μπορείτε να πάτε στο δικαστήριο και να αλλάξετε το όνομά σας και με νομική ισχύ.

www.soyouwonna.com/site/syws/changename/changename.html

Περιορισμοί αλλαγής του ονόματος

Δεν μπορείτε να αλλάξετε το όνομά σας για «δόλιο σκοπό», για να αποφύγετε π.χ. την χρεωκοπία ή για να οικειοποιηθείτε την ταυτότητα κάποιου άλλου.

Το νέο σας όνομα δεν θα πρέπει να είναι χυδαίο ή προσβλητικό.

Μπορείτε μόνο να χρησιμοποιήσετε γράμματα και αποστροφούς.

Η χρήση του νέου σας ονόματος δεν θα πρέπει να εμπεριέχει κάποιο αναγνωρισμένο χαρακτηριστικό (αν π.χ. είστε μουσικός, δεν μπορείτε να αλλάξετε το όνομά σας σε Μικ Τζάγκερ).

...υποστηρίξτε έναν καλό σκοπό

Υπάρχει ένα ζήτημα για το οποίο είστε απόλυτα παθιασμένοι; Θέλετε να τραβήξετε την προσοχή σε αυτό, αλλάζοντας το όνομά σας; Θέλετε να ταυτοποιηθείτε με το σκοπό αυτό; Έχετε το κουράγιο να υιοθετήσετε ένα ασυνήθιστο όνομα που θα προσελκύει την προσοχή του κόσμου;

Αν η απάντηση σε όλα τα παραπάνω είναι «ναι», τότε αρχίστε από τώρα να σκέφτεστε σοβαρά το νέο σας ονοματάκι.

27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

314

ΒΡΩΜΙΚΑ χέρια

Στον δυτικό κόσμο, όλοι έχουμε πρόσβαση σε καθαρό νερό και σαπούνι. Το 1848, ο Ίγκνακ Φάλοπ Σέμελβραϊς κατάλαβε ότι το απλό πλύσιμο των χεριών, απέτρεπε τη μετάδοση πολλών ασθενειών από άτομο σε άτομο. Παρά την ανακάλυψη αυτή, η παγκόσμια ανέχεια είναι τέτοια που πολλοί άνθρωποι στον κόσμο εξακολουθούν να μην έχουν δύο πολύ βασικά πράγματα: νερό και σαπούνι, με αποτέλεσμα πολλά παιδιά να υποφέρουν και να πεθαίνουν από διάρροια κάθε χρόνο – πρόκειται για μια επικίνδυνη κατάσταση αφυδάτωσης. Ένας σοβαρός τρόπος να γλυτώσεις από τη διάρροια είναι να πλένεις καλά τα χέρια σου, όταν είναι βρώμικα.

www.colebrothers.com/soap

www.hospice.xtn.net/soap

Πώς να φτιάξετε σαπούνι

Το σαπούνι σχηματίζεται όταν το λίπος μετατρέπεται σε λιπαρό οξύ, μέσω μιας διαδικασίας που ονομάζεται «σαπωνοποίηση». Γίνεται με την παρουσία νερού και μιας δυνατής βάσης. Η αλιείβα, η βάση στην παρασκευή σαπουνιών, είναι υδροξείδιο του νατρίου, ιδιαίτερα τοξική ουσία. Να είστε πολύ προσεκτικοί στη χρήση του. Καλό είναι να φοράτε ένα ζευγάρι λαστικένια γάντια.

Υπάρχουν εκατοντάδες συνταγές για σαπούνια για να διαλέξετε. Μερικά συστατικά μπορεί να είναι:

Λάδι καρύδας

Λάδι φοινικιάς

Λαρδί

Νάτριο

Νερό

Ένα μικρό ίχνος αρωματικής οσμής.

Από την ιστοσελίδα των Cole Brothers

...η καθαριότητα είναι η μισή αρχοντιά

Βοηθήστε να γίνει ο κόσμος μας ένα πιο καθαρό μέρος. Φτιάξτε τα δικά σας σαπούνι και μοιράστε το σε φίλους. Στείλτε το σε ανθρωπιστικές οργανώσεις.

315

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ζήστε με ΛΙΓΟΤΕΡΑ

Ο μέσος άνθρωπος χρειάζεται 2.500 θερμίδες την ημέρα για να ζήσει. Στις πλούσιες χώρες οι άνθρωποι καταναλώνουν 40% περισσότερα από αυτήν τη νόρμα. Τα ίδια και οι πλούσιοι άνθρωποι στις αναπτυσσόμενες χώρες. Η παχυσαρκία παίρνει διαστάσεις πανδημίας, τη στιγμή που 600 εκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο δεν ατίζονται κανονικά.

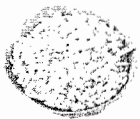
Οι υπερβολές στις ποσότητες και τα σκουπίδια είναι κάτι δεδομένο στις δυτικές χώρες, την ίδια ώρα που η πείνα και η ανέχεια μαστίζει τα φτωχότερα κράτη. Οι ανισότητες αυξάνονται. Θα μπορούσατε εσείς να ζήσετε με λιγότερα; Αν το κάνετε, θα νιώσατε πιο κοντά στους συνανθρώπους σας που υποφέρουν, μόνο και μόνο επειδή γεννήθηκαν εκεί που γεννήθηκαν.

hdr.undp.org/statistics/data
livingonless.journalspace.com

Με λιγότερο από ένα δολάριο την ημέρα

Χώρες επιλεγμένες το 2004

Μπουρούντι	58.4%
Κεντρική Αφρικανική Δημοκρατία	66.6%
Γκάμπια	59.3%
Μάλι	72.8%
Νίγηρας	61.4%
Νιγηρία	70.2%
Σιέρα Λεόνε	57.0%
Ζάμπια	63.7%

...θα μπορούσατε να το κάνετε.

Ζήστε με λιγότερα. Δοκιμάστε κάτι από τα πιο κάτω:

Μην πετάτε τα σκουπίδια σας για ένα μήνα. Ψάξτε τον κόδο σας και δείτε τι ακριβώς πετάτε. Περιορίστε την κατανάλωση νερού στα 10 λίτρα την ημέρα. Ζήστε χωρίς να καταναλώσετε ρεύμα για μία ημέρα την εβδομάδα. Μην χρησιμοποιείτε μηχανοκίνητο όχημα για τις μετακινήσεις σας. Περπατήστε ή πάρτε το ποδήλατο. Ξοδέψτε όσο λιγότερα μπορείτε για τρεις μήνες. Κρατάτε σημειώσεις αυτών που αγοράζετε. Αγοράστε μόνο όσα τρόφιμα σας είναι απαραίτητα. Όχι τηλεόραση, όχι ραδιόφωνο, όχι cd για μία εβδομάδα. Ανακαλύψτε μόνοι τα όριά σας.

29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

316

Ζώντας με το ΕΙΤΖ

Ο Σον Ντέκερ έχει να διηγηθεί μια ιστορία για τον ιό του έιτζ:

Είμαι φορέας. Στις αρχές της δεκαετίας του '80, μολύνθηκα με τον ιό. Μόλις διαγνώστηκε, με έδιωξαν από το δημοτικό, σε ηλικία 11 ετών, γιατί οι υπεύθυνοι του σχολείου θεώρησαν ότι αποτελούσα κίνδυνο για τα άλλα παιδιά. Αυτό έγινε το 1987, μια εποχή που πολλοί πίστευαν ότι ήταν αδύνατο να κολλήσουν έιτζ.

Τελικά έγινα δεκτός στο γυμνάσιο και αποφοίτησα. Εν μέρει αυτό οφείλεται και στο γεγονός ότι οι συμμαθητές μου όχι μόνο με συμπαθούσαν, αλλά με στήριζαν στον αγώνα μου. Παρόλο που δεν μιλούσα ανοικτά για την αρρώστιά μου, εκείνοι με σέβονταν που ήμουν αυτός που ήμουν. Αργότερα, όταν βγήκα από την τσιταπάτσα που κρυβόμουν, χρησιμοποίησα το χιούμορ μου για να γνωστοποιήσω και σε άλλους πώς είναι να ζεις με τον ιό του έιτζ. Σχεδόν 20 χρόνια μετά, είμαι υγιής, χαρούμενος και ερωτευμένος.

Ένας τρόπος με τον οποίο προσπαθώ να κάνω γνωστό το πρόβλημα του ιού είναι με ανοικτές ομιλίες. Η σύντροφός μου Γκουέν μοιράζεται το ίδιο πάθος με μένα, ενημερώνεται συνεχώς επί του θέματος και τρέχει μαζί μου σε πανεπιστήμια των ΗΠΑ όπου μιλάμε στα παιδιά για το έιτζ. Οι πιο πολλές συζητήσεις έχουν να κάνουν με την ερωτική ζωή και ανοίγοντας την πόρτα της κρεβατοκάμαράς μας, κατά κάποιο τρόπο, δίνουμε στον κόσμο την ευκαιρία να καταλάβει ότι και εμείς είμαστε νορμάλ άνθρωποι με φυσιολογικά συναισθήματα.

Η συμβουλή μου στα νέα παιδιά είναι να γίνουν πιο ειλικρινείς και ανοικτοί στο ζήτημα του σεξ. Δεν μπορείς εξ όψεως να καταλάβεις αν κάποιος είναι φορέας του ιού, ενώ δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που οι ίδιοι οι φορείς δεν έχουν την παραμικρή ιδέα. Πώς, λοιπόν, μπορείς να το καταλάβεις εσύ;

www.aboyagirlvirus.com

www.positoid.com

www.mypetvirus.com

Αγάπη, ο Σον Ντέκερ και η Γκουέν Μπάρνιτζερ

Ο Σον είναι φορέας του έιτζ και η Γκουέν δεν είναι. Είναι ζευγάρι και απαντούν σε όλες τις ερωτήσεις σας και ακόμα περισσότερες. Η Γκουέν έχει τη δική της ιστοσελίδα και υποστηρίζει ότι αφού δεν μολύνεται αυτή από τον ιό, τότε ο καθένας μπορεί να το καταφέρει.

...ενημερωθείτε και προσέχετε

Επισκεφτείτε τις ιστοσελίδες του Σον. Φορέστε κόκκινο βραχιολάκι στο χέρι.

317

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ψηφίστε για τον ΠΡΟΕΔΡΟ

Στις προεδρικές εκλογές του 2004 σημειώθηκε ρεκόρ προσέλευσης ψηφοφόρων στις ΗΠΑ. Ο ρόλος των ΗΠΑ στο διεθνές προσκήνιο επηρεάζει τις τύχες όλου του κόσμου. Η μοναδική υπερδύναμη του κόσμου θα χρησιμοποιούσε την ισχύ της για να παρέμβει στις εσωτερικές υποθέσεις άλλων κρατών. Οι ΗΠΑ θα εξακολουθούσαν να προκαλούν αντιπάθειες με τον τρόπο που ασκούν την εξωτερική τους πολιτική.

Οι εκλογές στις ΗΠΑ δεν επηρεάζουν μόνο τους Αμερικανούς. Οι αποφάσεις του εκάστοτε προέδρου αφορούν και επηρεάζουν τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων σε όλο τον κόσμο. Αυτοί οι άνθρωποι ίσως έχουν την άποψή τους για τους υποψήφιους προέδρους. Και όμως δεν μπορούν να εκφράσουν την άποψή τους αυτή σε καμία κάλπη. Δεν μπορούν να συμμετέχουν στις εκλογές.

Οι επόμενες προεδρικές εκλογές στις ΗΠΑ είναι το 2008. Οι μη Αμερικανοί πολίτες θα μπορούν να ακουστούν στην ιστοσελίδα Leader of the Free World. Οι εκλογές του 2004 έδωσαν τη δεύτερη θητεία στον Μπους με πλειοψηφία που δεν την περίμενε κανείς. Στην ιστοσελίδα Leader of the Free World, ο Ραλφ Νάντερ ήρθε πρώτος στις προτιμήσεις, ο Τζον Κέρι 32ος και ο Μπους 65ος.

Η Leader of the Free World βγαίνει σε δέκα γλώσσες και έτσι οι εκλογές αποκτούν πιο διεθνή χαρακτήρα. Στην ιστοσελίδα θα βρείτε:

- Πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψήφιους.
- Μηχανισμό ταυτοποίησης προσώπων με τις προτιμήσεις και τις απόψεις σας.
- Μια ευκαιρία να «ψηφίσετε» αυτόν που θέλετε.
- Μηχανισμό επαλήθευσης ψήφων.
- Μια λωταρία για όσους συμμετέχουν στην άτυπη ψηφοφορία. Το δώρο το 2004 ήταν ένα ταξίδι στην Ουάσινγκτον και μπλουζάκια κάθε εβδομάδα.

www.leaderofthefreeworld.com

Η αγγλική εφημερίδα Guardian είχε ξεκινήσει μια εκστρατεία υπέρ του Κέρι, όπου χιλιάδες άνθρωποι έστελναν επιστολές και μηνύματα στους κατοίκους του Ουάσιγκτον, την πιο σημαντική εκλογική πολιτεία. Περισσότερες από 14.000 επιστολές εστάλησαν, προκαλώντας όμως την οργή πολλών Αμερικανών, που απάντησαν ενοχλημένοι στην εφημερίδα, λέγοντας ότι δεν ήθελαν τις υποδείξεις των Άγγλων.

...ακόμα και αν δεν είστε Αμερικανοί

Ρίξτε μια ματιά στην ιστοσελίδα αυτή. Δεν είναι κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Φυσικά η ψήφος σας είναι άτυπη, αλλά ενεργή σε πολιτικό επίπεδο.

31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

318

γυναίκες στο ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Δουλεύουμε σκληρά για τα δικαιώματα των γυναικών στο Αφγανιστάν. Χρησιμοποιούμε την αλληλεγγύη και την υποστήριξη των ανθρώπων όλου του κόσμου.

RAWA

Η αντίληψη ότι το Αφγανιστάν είναι μια χώρα όπου οι γυναίκες καταπιέζονται ενισχύθηκε κατά πολύ μετά την ανάληψη της εξουσίας από τους Ταλιμπάν (2001). Οι γυναίκες μπορούσαν να βγουν στο δρόμο μόνο αν φορούσαν τη μπούργκα, που κάλυπτε σχεδόν όλο το σώμα τους, ενώ παράλληλα γίνονταν συστηματική καταπίεση των δικαιωμάτων τους.

Η RAWA (Revolutionary Association of the Women of Afghanistan) η Επαναστατική Ένωση των Γυναικών του Αφγανιστάν, ιδρύθηκε το 1977 από τη Μέενα, ηλικίας τότε 21 ετών, με σκοπό τον αγώνα για την κοινωνική δικαιοσύνη και την υπεράσπιση των γυναικείων δικαιωμάτων. Η Μέενα δολοφονήθηκε δέκα χρόνια αργότερα από αφγανούς κατασκόπους της KGB, με τη συμμετοχή του φονταμενταλιστή ηγέτη Γκουλμπουντίν Χεκματίγιαρ.

Η RAWA οργανώνει προγράμματα υγείας, παραγωγής εισοδήματος και εκπαίδευσης, παράλληλα με τις πολιτικές εκστρατείες. Χρειάζεται όλη τη βοήθεια που μπορείτε να προσφέρετε. Μετά την κατάρρευση του σοβιετικού καθεστώτος στη χώρα το 1992, οι προσπάθειες της RAWA έχουν μετατοπιστεί κατά του φονταμενταλισμού και του έντονου σωβινισμού στο Αφγανιστάν. www.rawa.org www.femaid.org rawasupporters.co.uk

Επίσης, οι εξής οργανώσεις συνεργάζονται στενά με τη RAWA: Στη Γαλλία, Fem Aid: www.femaid.org, στην Αγγλία, rawasupporters.co.uk

Τι κάνουν στον κόσμο οι υποστηρίκτες της FemAid

ΗΠΑ: Ένας μεγάλος αριθμός χαρταετών μοιράζονται σε δύο ορφανοτροφεία της RAWA. Οι Ταλιμπάν είχαν απαγορεύσει το πέταγμα χαρταετού. Έγινε και μια τζαζ συναυλία.

Αγγλία: Οργανώθηκε φιλοanthρωπικός ποδοσφαιρικός αγώνας και οι φίλοι των δύο ομάδων συγκέντρωσαν ένα σεβαστό χρηματικό ποσό. Η Στέλα ΜακΚάρνι τύπωσε και πούλησε πολλά αναμνηστικά μπλουζάκια.

Γαλλία: Τα σχολεία στο Μπορντό έστειλαν σχολικό υλικό σε αφγανούς πρόσφυγες στο Πακιστάν.

Καναδάς: Μαζεύτηκαν χρήματα και εστάλησαν σε νοσοκομεία της περιοχής.

FemAid UK: Η Σάντι Μπρίκαμ μάζεψε πολλά κουτιά παιδικών παιχνιδιών τα οποία γέμισε με χρήματα, είδη πρώτης ανάγκης και δωράκια και τα έστειλε στα ορφανά του Αφγανιστάν.

...πράξεις αλληλεγγύης

Αγοράστε μουσική από το www.museumfire.com/azadi.htm και το www.gcrecords.com/benefit.html και στηρίξτε τη RAWA.

319

1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΚΠΛΗΞΗ ΣΤΟ ΚΟΥΤΙ ΠΑΠΟΥΤΣΙΩΝ

Για τα Χριστούγεννα έχουμε πολύ δρόμο. Ίσως, όμως, ήδη να έχει αρχίσει να σας εκνευρίζει η εμπορευματοποίηση των πάντων και να σπάτε το κεφάλι σας να σκεφτείτε κάτι καλό για τους αγαπημένους σας. Γιατί λοιπόν να μην γεμίσετε ένα κουτί με μικρά πραγματάκια και να το δώσετε σε κάποιον που θα εκτιμήσει την κίνηση αυτή; Υπάρχουν αρκετές ομάδες που μοιράζουν τέτοια δώρα, πακεταρισμένα σε κουτιά παπουτσιών, σε χώρες όπου τα παιδιά είναι τόσο φτωχά που μια οδοντόβουρτσα ή ένα κραγιόν φαντάζουν ουράνια δώρα.

Γιατί να περιμένετε μέχρι τα Χριστούγεννα; Αυτή την πολύ απλή ιδέα τη βρήκαμε στην ιστοσελίδα www.honduras.com. Όταν κάνετε τις αποσκευές σας, παρακαλούμε πάρτε μαζί και ένα κουτί με σχολικά είδη, όπως μολύβια, κιμωλία, χαρτάκι, μολύβι κτλ. Επίσης πάρτε 20 δολάρια παραπάνω από όσα θα παίρνατε. Όταν φτάσετε στην Ονδούρα, έχετε το νου σας για κάποιο μικρό σχολείο. Όταν το δείτε, πηγαίνετε στο διευθυντή ή σε ένα δάσκαλο και δώστε του το κουτί. Όσο συνεχίζετε τις διακοπές σας, έχετε το νου σας και για κάποιον πολύ φτωχό. Όταν δείτε κάποιον, πλησιάστε και δώστε του τα 20 δολάρια. Καλύτερα να είναι γυναίκα, για να πάρει ρούχα για τα παιδιά της. Να είστε σίγουροι, θα πιάσουν τόπο. Θα εκπλαγείτε από το πόσο ωραία θα νιώθετε. Και πιστέψτε με, θα έχετε βοηθήσει πάρα πολύ τη χώρα αυτή, παρόλο που φαντάζει μικρό το ποσό.

Καλό ταξίδι, καλές διακοπές. Ευχαριστώ.

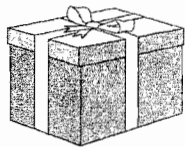
Γκρίνγκο Τζακ
www.samaritanspurse.org www.rotary1280.org/shoebbox

Πώς να πακετάρετε ένα τέτοιο κουτί παπουτσιών

Αν είναι κουτί δώρου, ξεχωρίστε αν πρόκειται για αγόρι ή για κορίτσι.

Περίπου 14 πράγματα χωράνε σε ένα κουτί. Για ένα σχολείο, θα μπορούσατε να βάλετε στυλό, μολύβια, μαρκαδόρους, υπολογιστικά κομπιουτεράκια, ψαλίδι, χάρακες κτλ. Αν πρόκειται για παιχνίδι, μπορείτε να βάλετε μια κούκλα, μια μπαλίτσα, ένα αυτοκινητάκι, γιογιό, ντόμινο, βόλους. Άλλα ωραία πραγματάκια είναι οδοντόβουρτσες, σαπούνια, κτένες, γυαλιά ηλίου, κούπες, κάλτσες, ρολόγια, μικρά βιβλιάρια κ.ά. Μην βάλετε μέσα χρησιμοποιημένα πράγματα, μαχαίρια, όπλα, όπλα, φάρμακα, εύθραυστα αντικείμενα, εύφλεκτα ή βροσκειοειδή περιεχόμενα.

Δείτε το κουτί σας με μια κορδέλιστα, για να ανοίγει εύκολα, σε περίπτωση που θέλουν να το τσεκάρουν στο τελωνείο. Πάρτε το μαζί σας στο ταξίδι στο εξωτερικό. Ή δώστε το σε μια φιλανθρωπική οργάνωση που μοιράζει τέτοια κουτιά-δώρα.

...ένα δώρο που πραγματικά βοηθάει

Θυμηθείτε να κρατήσετε το κουτί την επόμενη φορά που θα πάρετε παπούτσια.

2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

320

ταινίες ΧΩΡΙΣ ΒΙΑ

Κάθε μέρα μας βομβαρδίζουν εικόνες βίας και θανάτου. Βιντεοπαιχνίδια, στίχοι τραγουδιών, τηλεοπτικά σόου, δι-σφημίσεις, ραδιόφωνο, ταινίες, όλα μας ψυχαγωγούν. Ταυτόχρονα, όμως, είναι γεμάτα εικόνες βίας, σκοτωμών και επιθετικότητας. Ο Ράμφο, ο Εξολοθρευτής, ο Ιντιάνο Τζόουνς, ο Σλάιντερμαν, όλοι ανατινάζουν κτίρια, σκοτώνουν τους κακούς, τους σπρώχνουν στο γκρεμό...

Μερικές ταινίες που θα μπορούσατε να δείτε:

Gandhi (1982): Η ταινία σάρωσε τα βραβεία Όσκαρ το 1983, κερδίζοντας οκτώ αγαλματίδια, συμπεριλαμβανομένου αυτού της καλύτερης ταινίας, καλύτερου ανδρικού ρόλου (Μπεν Κίνγκσλεϊ), καλύτερου σεναρίου και καλύτερης σκηνοθεσίας (Ρίτσαρντ Άτνμπορο). Η ιστορία του μικροσκοπικού δικηγόρου που τα έβαλε με τη Βρετανική Αυτοκρατορία και έγινε το σύμβολο της μη βίας και της κατανόησης.

Martin Luther King Jr: The Man and the Dream (2004): Μια ταινία για έναν από τους πιο αγαπημένους και αξιοσέβαστους ηγέτες στην ιστορία των ΗΠΑ. Σε αυτήν τη ματιά στη ζωή και το έργο του Μάρτιν Λούθερ Κίνγκ, ο σκηνοθέτης Τζο Φρίντμαν εξερευνά τις ιδέες του Δρ Κινγκ και του Κινήματος Πολιτικών Δικαιωμάτων.

Free at Last: Civil Rights Heroes (2004): Παρακολουθήστε τις συναρπαστικές ιστορίες του Έμετ Τιλ, των Birmingham Four, της Βιόλα Λιούτσο και άλλων. Η ιστορία των πολιτικών δικαιωμάτων μέσα από τους αγώνες μεμονωμένων ατόμων. www.movies.go.com

Ακολουθεί μια σειρά ταινιών που θα σας κάνουν να σκεφτείτε:

Amandla! A Revolution in Four Part Harmony (2003)

Apocalypse Now (1974)

Hotel Rwanda (2004)

The Killing Fields (1984)

Schindler's List (1993)

...για μια ειρηνική βραδιά στο σπίτι

Εναντιωθείτε στην κουλτούρα της βίας.

Καλέστε τα φιλαράκια σας και δείτε ταινίες χωρίς βία και σκοτωμούς.

Εξηγήστε τους την ιδέα του τηλεοπτικού αυτού μαραθωνίου ειρήνης και συζητήστε τις επιπτώσεις της κουλτούρας της βίας στην κοινωνία.

321

3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Θέατρο ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΩΝ

Μια απλή ανάγνωση ενός θεατρικού έργου μπορεί να εξελιχθεί σε πράξη διαμαρτυρίας. Στη Λυσιστράτη του Αριστοφάνη, μια ομάδα γυναικών κάνει αποχή από το σεξ σε μια προσπάθεια να σταματήσουν οι ατελείωτοι πόλεμοι των αντρών. Στις 3 Μαρτίου 2003, το Lysistrata Project οργάνωσε 1.029 αναγνώσεις του έργου του Αριστοφάνη σε 59 χώρες σε όλο τον κόσμο, σαν πράξη διαμαρτυρίας για τον πόλεμο στο Ιράκ. Στο βόρειο Ιράκ διοργανώθηκε μια μυστική ανάγνωση από μέλη του Διεθνούς Σώματος Δημοσιογράφων, οι οποίοι δεν το δημοσιοποίησαν για να μην χάσουν τη δουλειά τους. Έλληνες και Κούρδοι πρόσφυγες έστησαν παρόμοια ανάγνωση σε ένα παλιό εργοστάσιο στην Πάτρα, το οποίο ήταν προσφυγικός καταυλισμός για τους Κούρδους. Μυστικές αναγνώσεις έγιναν και στην Κίνα. Συγκεντρώθηκαν συνολικά 125.000 δολάρια ως βοήθεια στη Μέση Ανατολή.

Πώς το έκαναν: Οι διοργανωτές έγραψαν μια επιστολή που έλεγε: «Έχεις απογοητευτεί από τους πολέμους; Αισθάνεσαι ότι δεν μπορείς να κάνεις τίποτα, Λοιπόν, υπάρχει ΚΑΤΙ που μπορείς να κάνεις...». Την έστειλαν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε όποιον ήξεραν και δεν ήξεραν. Την επόμενη ημέρα άρχισαν να φτάνουν απαντήσεις από όλο τον κόσμο. Σύντομα, είχαν δώσει συνεντεύξεις, είχαν προγραμματιστεί αναγνώσεις σε 70 πόλεις, μια ομάδα άρχισε την κινηματογράφηση του όλου προγράμματος, ενώ κάποιοι άλλοι έστησαν δημοπρασία στο διαδίκτυο για να συγκεντρωθούν χρήματα.

www.lysistrataproject.com

www.theaccidentalactivist.com/LysStory.htm

Δέκα βήματα για μια επιτυχημένη θεατρική ανάγνωση στο σπίτι:

1. Ξεκαθαρίστε τους στόχους σας
2. Βρείτε την τοποθεσία
3. Διαλέξτε τον κατάλληλο χρόνο
4. Διαλέξτε μια φιλική οργάνωση που θα ενισχύσετε
5. Βρείτε το σενάριο
6. Μοιράστε τους ρόλους
7. Ζητήστε βοήθεια
8. Κάντε βιώσιμο το πρόγραμμα
9. Σηκώστε μια ιστοσελίδα
10. Αποκτήστε οικολογική συνείδηση

...ακτιβιστές κατά λάθος

Στήστε μια δημόσια ανάγνωση ενός πολιτικού θεατρικού έργου.

4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

322

από κοντά τις ΝΑΡΚΕΣ

Κάθε χρόνο 26.000 άνθρωποι σκοτώνονται ή ακρωτηριάζονται από νάρκες. Οι 8.000 είναι παιδιά. Κάθε μέρα, οι ζωές 71 ανθρώπων καταστρέφονται. Δεν έβαλαν εκείνοι τις νάρκες, αλλά εκείνοι ζουν με τις συνέπειες. Και οι ζωές τους είναι σε ρίσκο κυριολεκτικά σε κάθε βήμα που κάνουν.

Υπάρχουν κάπου 60 με 100 εκατομμύρια ναρκοπέδια σε όλο τον κόσμο. Κοστίζει κάπου 3 ως 30 δολάρια να αγοράσεις μια νάρκη κατά προσωπικού. Κοστίζει μέχρι και 1000 δολάρια η διαδικασία απενεργοποίησης μιας νάρκης. Τα ναρκοπέδια καταστρέφουν την κτηνοτροφία και αποτρέπουν την καλλιέργεια γόνιμης γης. Είναι μια αέναη απειλή για όλους όσοι ζουν στην ευρύτερη περιοχή.

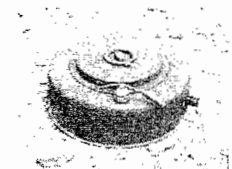
Σε κάθε περίπτωση είναι δύσκολη η ανακατασκευή κατεστραμμένων από τον πόλεμο κοινωνιών και οικονομιών. Σε πολλές κοινότητες, τα ναρκοπέδια καθιστούν αδύνατη την ανάκαμψη και την ανάπτυξη. Η Συνθήκη της Οπάβα για την Απαγόρευση Χρήσης, Παραγωγής και Μεταφοράς Ναρκών Κατά Προσωπικού έχει υπογραφεί από 136 χώρες. Όχι όμως από τις ΗΠΑ, την Κίνα και τη Ρωσία, τρεις από τις μεγαλύτερες χώρες του κόσμου.

www.landmines.org.uk www.canadianlandmine.org

www.icbl.org

Η Νύχτα των 1000 Δεινών

Γίνεται συνήθως την πρώτη Πέμπτη κάθε Νοεμβρίου, αν και μπορεί να γίνει όποτε βολεύει τον καθένα. Χιλιάδες άνθρωποι σε όλο τον κόσμο οργανώνουν δείπνα στα σπίτια τους και συγκεντρώνουν χρήματα για να καθαριστούν τα ναρκοπέδια και να ενισχυθούν τα θύματα των ναρκών. Τα δείπνα αυτά έχουν στηθεί σε διάφορα μέρη, από αμμόλοφους στη Σαχάρα μέχρι πρεσβείες σε κάθε γωνιά του πλανήτη.

...βοηθήστε τα θύματα των ναρκών

Οργανώστε και εσείς ένα θεματικό δείπνο σχετικά με τα ναρκοπέδια και τα θύματά τους.

Καλέστε τους φίλους σας, φάτε και συζητήστε το ζήτημα.

Συγκεντρώστε χρήματα. Χρειάζεται μία λίρα για να καθαριστεί ένα τετραγωνικό μέτρο ενός ναρκοπεδίου και 50 για να μπορέσει ένα κυνηγημένο παιδάκι να αρχίσει κινησιοθεραπεία.

323

5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

πάσσαλος ΕΙΡΗΝΗΣ

Η ειρήνη είναι μια καθημερινή, εβδομαδιαία, μηνιαία διαδικασία, με σταδιακά μεταβαλλόμενες απόψεις, που καταρρίπτουν τα παλιά φράγματα και χτίζουν τις νέες υποδομές.

- Τζον Φ. Κένεντι

Οι Στόλοι της Ειρήνης είναι μνημεία για την ειρήνη. Όπου σκπώνεται ένας τέτοιος στύλος σημαίνει ότι το μέρος εκείνο είναι καθορισμένη τοποθεσία ειρήνης. Μια τελετή ανέγερσης ενός τέτοιου στύλου μπορεί να είναι αναμνηστική κάποιας τραγωδίας που έχει συμβεί. Ο δήμαρχος της Νέας Υόρκης Μάικλ Μπλούμπεργκ, έστησε έναν Στόλο Ειρήνης για τα θύματα της 11ης Σεπτεμβρίου. Ένας τέτοιος στύλος μπορεί να είναι το σημάδι της αφοσίωσης μιας κοινωνίας προς την ειρήνη. Είναι σύμβολο μιας καινούργιας αρχής.

Πάνω από 200.000 στόλοι ειρήνης έχουν σκπωθεί σε 160 χώρες στον κόσμο. Υπάρχουν τέτοιοι πάσσαλοι:

Στις πυραμίδες της Γκίζας στην Αίγυπτο

Στον Βόρειο Πόλο (Καναδάς)

Στο Σεράγιεβο

Στη γέφυρα στα σύνορα Ισραήλ και Ιορδανίας

Στη Βαγδάτη

Στο Γκόρκι της Ρωσίας

Στη Νέα Υόρκη

www.worldpeace.org/peacepoles.html

www.peacepoles.com

Οι στόλοι της ειρήνης είναι συνήθως 2.5 μέτρα ψηλοί. Μπορούν να φτιαχτούν και από ανακυκλώσιμα υλικά, όπως αυτοί που σκπώνονται στη Βόρεια Αμερική, είτε πρόκειται για μέταλλο ή πλαστικά.

Φυτεύονται στο έδαφος ή στηρίζονται σε υποστυλώματα, αν είναι σε εσωτερικούς χώρους.

Κάθε στύλος αναγράφει «May Peace Prevail On Earth» (ας υπερισχύσει η ειρήνη στον κόσμο) στη μια πλευρά, ενώ υπάρχει η μετάφραση σε άλλες γλώσσες στις άλλες πλευρές.

...κρατήστε ένα μέρος για την ειρήνη

Σκπώστε και εσείς έναν πάσσαλο για την ειρήνη στην κοινότητά σας. Διαλέξτε την τοποθεσία και φτιάξτε τον δικό σας στύλο για την ειρήνη.

6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

324

ανακύκλωση ΚΙΝΗΤΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ

Ξέρετε πώς είναι. Έχετε το πιο καινούργιο κινητό της αγοράς και το παλιό σας κινητό, αυτό που αγαπούσατε και προσέχατε, κάθεται παρατημένο σε κάποιο συρτάρι στο σπίτι σας. Δεν χρειάζεται να είναι έτσι τα πράγματα. Το παλιό σας κινητό μπορεί να αποκτήσει μια νέα ζωή, γεμάτη σκοπό και νόημα... Αλλά για κάποιον άλλο...

- Oxfam, Bring Bring

Εκατομμύρια είναι τα κινητά που είναι άχρηστα ή σπασμένα και παραπεταμένα. Και κάθε χρόνο όλο και περισσότερα πετιούνται στα σκουπίδια. Τα πιο πολλά από αυτά τα ρίχνετε στον κάδο των απορριμμάτων στο σπίτι σας. Καταλήγουν στις χωματερές, όπου τα τοξικά στοιχεία από τις μπαταρίες και τις οθόνες διαρρέουν και μολύνουν το χώρο. Πραγματικά τα παλιά κινητά πρέπει να πετιούνται με ιδιαίτερη προσοχή. Το καλύτερο που έχετε να κάνετε είναι να τα ανακυκλώσετε.

Οι αναπτυσσόμενες χώρες κάνουν τώρα το τεχνολογικό τους ξεπέταγμα και αρχίζουν να χρησιμοποιούν κινητά. Στο Μπαγκλαντές, η Grameen Telecom έστησε ένα πρόγραμμα «Κινητών στο Χωριό», σύμφωνα με το οποίο η εταιρεία έδωσε κινητά τηλέφωνα, έναντι δανείου, στις γυναίκες της περιοχής, τις έμαθε να τα χρησιμοποιούν και εκείνες άρχισαν να επικοινωνούν με τον έξω κόσμο.

www.fonebak.com

www.oxfam.org.uk/what_you_can_do/recycle/phones.htm

www.childadvocacyinternational.co.uk/fundraising/recycle.htm

www.grameenphone.com/village.htm

Μετατρέψτε το κινητό σας σε ηλιοτρόπιο

Ερευνητές στο πανεπιστήμιο του Γουόργουικ έχουν δημιουργήσει μια θήκη για κινητά, την οποία μπορείτε να τη φυτέψετε και να μεγαλώσετε έτσι το λουλούδι της αρεσκείας σας.

Η θήκη είναι φτιαγμένη από εύκολα βιοδιασπώμενο πλαστικό. Φέρει ενσωματωμένο έναν σπόρο στο πίσω μέρος και όταν τη φυτεύετε στο χώμα, εκείνος ανθίζει.

...καινούργιοι ιδιοκτήτες, καινούργιες χρήσεις

Όταν αγοράζετε ένα καινούργιο κινητό, μην αφήνετε το παλιό σας μοντέλο σε αχρηστία. Ανακυκλώστε το.

Αν είναι ακόμα καλό για χρήση, στείλτε το μέσω κάποιας οργάνωσης σε κάποια αναπτυσσόμενη χώρα. Αν έχει σπάσει, ανακυκλώστε προσεκτικά τα υλικά του (μπαταρία, οθόνη). Μην το πετάτε στα σκουπίδια.

325

7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

παγκόσμια ΚΑΛΟΣΥΝΗ

Καμία πράξη καλοσύνης, όσο μικρή και αν είναι, δεν πάει χαμένη.

- Αίσωπος

Η Γκλεν Μπορνέ, από την Οπάβα του Καναδά, γράφει:

Παρά την προκατάληψη μου με τα μεγάλα καθημερινά προβλήματα (ίσως επειδή έχω σπουδάσει πολιτική οικονομία σε ένα ξεχωριστό ινστιτούτο) και παρά τη φυσική κλίση μου προς το δραματικό, πρόσφατα συνέλαβα μια πολύ απλή ιδέα: θα μπορούσαμε να αλλάξουμε τις ζωές μας, τις κοινωνίες μας, τις οικογένειές μας, τις φίλιες μας, τον κόσμο μας, κάνοντας απλές και αφλόκερδεις πράξεις καλοσύνης κάθε μέρα.

Αυτή η προσέγγιση της ζωής δεν θα αλλάξει την άνιση κατανομή του πλούτου ούτε θα επιδιορθώσει τη ζημιά που κάνουμε στον πλανήτη, ούτε θα σβήσει το χρέος του Τρίτου Κόσμου, ούτε θα γιατρέψει τις αρρώστιες και την πείνα των φτωχών παιδιών, αλλά οι καλές πράξεις και τα χαμόγελα στο δρόμο θα μας βοηθήσουν να ανακτήσουμε την πίστη στους εαυτούς μας.

Το Παγκόσμιο Κίνημα Καλοσύνης ιδρύθηκε το 1997 για να προωθήσει τις καλές πράξεις. Τώρα πια υπάρχουν παραρτήματα σε δεκάδες χώρες. Το έργο τους είναι αναγνώριση της θεμελιώδους σημασίας της αγνής καλοσύνης των ανθρώπων ως βασικό συστατικό της ικανοποιητικής και γεμάτης νόημα ζωής. Η δεύτερη εβδομάδα του Νοεμβρίου έχει καθιερωθεί σαν Εβδομάδα Παγκόσμιας Καλοσύνης και μία ημέρα της εβδομάδας αυτής είναι η Ημέρα της Παγκόσμιας Καλοσύνης.

www.kindness.com.au/quotations.htm

www.actsofkindness.org/inspiration/graphics.asp

www.actsofkindness.org/inspiration/ecards.asp

Συμμετέχετε στο κίνημα

Το Δίκτυο KindActs στη Βρετανική Κολομβία στον Καναδά προσπαθεί να δραστηριοποιήσει τους νέους ανθρώπους προς την αλλαγή του κόσμου μας. Για να συμμετέχετε πρέπει να κάνετε τρεις καλές πράξεις: μία για εσένα, μία για το περιβάλλον και μία για κάποιον άλλο. Μόλις τις εκπληρώσεις, παίρνει σειρά κάποιος άλλος. Το πρόγραμμα ξεκίνησε πιλοτικά το 2002. Πραγματοποιήθηκαν πάνω από 100.000 πράξεις φιλανθρωπίας, ενώ συγκεντρώθηκαν περίπου 30.000 δολάρια από δωρεές. Ρούχα, βιβλία και φάρμακα στάλθηκαν σε ορφανοτροφεία και ιδρύματα. Το 2003 στο πρόγραμμα συμμετείχαν 77 σχολεία και νέα παιδιά από την Αυστραλία, τον Καναδά, την Ινδία, την Ιταλία, το Νεπάλ, τη Νέα Ζηλανδία, τη Νιγηρία, τη Σκωτία, τη Σιγκαπούρη, τη Νότια Αφρική και τις ΗΠΑ.

...προσφέρετε χαρά στους ανθρώπους

Κάντε καθημερινά αγνές πράξεις καλοσύνης.

8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

326

ΙΔΡΥΜΑΤΑ της αλλαγής

Οι φιλάνθρωποι κάνουν ιδρύματα, για να μπορούν να δίνουν τα χρήματά τους για καλό σκοπό. Όταν πέθανε ο Χένρι Γουέλκαμ, έβαλε τις μετοχές της φαρμακευτικής του εταιρείας σε ένα ίδρυμα και το βοήθησε να συνεχίσει τις ιατρικές του έρευνες. Η εταιρία του ανακάλυψε το AZT φάρμακο για το έιτζ.

Ο Μπιλ Γκέιτς έχει δηλώσει ότι θα τα δώσει όλα πίσω όταν πεθάνει. Ως ιδρυτής της Microsoft και πλουσιότερος άνθρωπος στον κόσμο, έχει δημιουργήσει το ίδρυμα Μπιλ & Μελίνα Γκέιτς Foundation ακριβώς για το σκοπό αυτό.

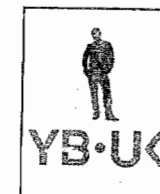
Σε κάθε γωνιά του πλανήτη οι άνθρωποι δημιουργούν ιδρύματα για να συγκεντρώσουν χρήματα για καλό σκοπό. Μερικά ιδρύματα, όπως τα παραπάνω, είναι τεράστια, άλλα είναι πιο μικρά. Όλα διορίζουν άτομα εμπιστοσύνης που αποφασίζουν τον τρόπο που θα διαχειριστούν τα χρήματα.

www.youthbank.org.uk www.dcs.org.uk

fdncenter.org

YouthBank

Η YouthBank (= Τράπεζα Νέων) είναι ένα ίδρυμα που δίνει μικρές δωρεές σε προγράμματα που στήνουν νέοι άνθρωποι. Η Τράπεζα διοικείται από ένα συμβούλιο νέων ηλικίας 14 έως 25 ετών. Παίρνουν όλες τις αποφάσεις, όπως τι πράγματα να δώσουν, πώς να οργανώσουν το ίδρυμα, πώς να ενθαρρύνουν τον κόσμο να συμμετέχει. Πρόκειται για αληθινά χρήματα που πηγάζουν σε αληθινούς ανθρώπους για αληθινούς σκοπούς. Τα μέλη της τράπεζας είναι υπεύθυνα για την καλή διαχείριση των χρημάτων των δωρεών. Υποστηρίζει κάθε είδους πρόγραμμα, από εκπαιδευτικές εκδρομές στη Βραζιλία, μέχρι εγκατάσταση ηλεκτρονικού εξοπλισμού, κατασκευή πάρκων για σκέιτμπορντ, μαθήματα γιόγκα για ανάπηρους κ.α.

...κάντε τις προσωπικές σας δωρεές

Δώστε τα χρήματά σας και αλλάξτε τον κόσμο.

Γράψτε επιστολές σε ιδρύματα και ζητήστε να συμμετέχετε ενεργά. Ίσως γυρεύουν κάποιον σαν εσάς. Αν είστε νέος ίσως γυρεύουν τη φρεσκάδα και τη ζωντάνια σας. Αν είστε Μουσουλμάνος, γκέι, μαύρος, γυναίκα, ίσως θέλουν τη δική σας προσωπική για τη λήψη κάποιων αποφάσεων.

327

9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

αποτρέψτε τις ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΕΣ

Μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η διεθνής κοινότητα δεσμεύτηκε να μην συμβούν ποτέ ξανά γενοκτονίες. Και όμως συμβαίνουν. Ξανά και ξανά. Ως γενοκτονία ορίζεται η συστηματική και προγραμματισμένη εξολόθρευση μιας εθνικής, φυλετικής ή πολιτικής ομάδας ανθρώπων. Έχει οκτώ στάδια:

1. Ταξινόμηση. Διαχωρισμός «εμείς και εκείνοι».
2. Συμβολοποίηση. Ταυτοποίηση ονόματος και συμβόλων με μια ομάδα.
3. Θηριοποίηση. Άνθρωποι χαρακτηρίζονται ζώα και εξισώνονται με ασθένειες.
4. Οργάνωση. Οι γενοκτονίες είναι πάντα οργανωμένες, συνήθως από το επίσημο κράτος ή από τρομοκρατικές ομάδες. Ομάδες πολιτοφυλακής και παραστρατιωτικοί εκπαιδεύονται και εξοπλίζονται.
5. Πόλωση. Εξτρεμιστικές απόψεις, νόμοι που απαγορεύουν τις φυλετικές αναμειξεις και στερούν δικαιώματα.
6. Προετοιμασία. Ταυτοποιούνται και ξεχωρίζονται τα θύματα. Σχεδιάζονται οι λίστες του θανάτου. Δημιουργία γκέτο και στρατοπέδων συγκέντρωσης.
7. Εξολόθρευση. Αρχίζουν και επεκτείνονται οι δολοφονίες.
8. Άρνηση. Αυτή έπεται της γενοκτονίας. Ομαδικοί τάφοι, καύσεις πτωμάτων, συγκάλυψη των αποδεικτικών στοιχείων. Το φταίξιμο στα θύματα.

www.genocidewatch.org www.preventgenocide.org

Χώρα	Ιστοσελίδα για ενημέρωση
Ολοκαύτωμα των ναζι	www.nizkor.org
Αρμένιοι στην Τουρκία	www.armenian-genocide.org
Ρουάντα	www.hrw.org/reports/1999/rwanda/
Κίνα	www.gendecide.org/case_infanticide.html
Σουδάν	www.genocidewatch.org
Καμπότζη	www.yale.edu/cgp
Μπουρουντί	www.endgenocide.org/genocide/hutu.htm
Πρώην ΕΣΣΔ	www.endgenocide.org/genocide/soviet.html
Ιράκ	www.gendecide.org/case_anfal.html
Ινδονησία	www.endgenocide.org/genocide/bahai.html

...δεσμευτείτε «ποτέ ξανά»

Υπογράψτε και εσείς τη Δέσμευση της Genocide Watch.
Μην είστε παθητικοί απέναντι στις γενοκτονίες. βοηθήστε τα θύματα.

10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

328

ΕΙΡΗΝΗ για μια στιγμή

Μετά από κάποιο καταστροφικό γεγονός, είτε από φυσικά αίτια είτε από ανθρώπινες ενέργειες, υπάρχει η καθιερωμένη πράξη να μαζεύονται οι άνθρωποι και να τηρούν ενός λεπτού σιγή, προσηλωμένοι στα θύματα που χάθηκαν.

Η 11^η Νοεμβρίου είναι η Ημέρα Κατάπαυσης Πυρός ή Ημέρα Ανάμνησης. Την ενδεκάτη ώρα της ενδεκάτης ημέρας του ενδέκατου μήνα, τηρούνται δύο λεπτά σιγής εις ανάμνηση όλων όσοι σκοτώθηκαν στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και σε όλους τους πολέμους που ακολούθησαν. Πέρα από τις κόκκινες παπαρούνες που μοιράζονται στην Αγγλία, υπάρχουν και λευκές, σαν ένδειξη ότι υπάρχουν και καλύτεροι τρόποι να λύσεις τις διαφορές σου από τον πόλεμο.

Στις 8 Αυγούστου 1945, έπεσε η ατομική βόμβα στη Χιροσίμα. Και στις 9 Αυγούστου έπεσε και η δεύτερη στο Ναγκασάκι. Για να τιμηθούν οι νεκροί, στις 9 Αυγούστου 2005 στην Ιρλανδία τηρήθηκαν δύο λεπτά σιγής στις 10.02 ακριβώς.

Η Ημέρα του Λεπτού για την Ειρήνη είναι στις 22 Δεκεμβρίου κατά το χειμερινό ηλιοστάσιο – παραδοσιακά μια στιγμή χαράς, καθώς από εκεί και πέρα αρχίζει να μεγαλώνει η ημέρα, φέροντας ελπίδα στις καρδιές των ανθρώπων. Κατά τον πρώτο εορτασμό της Ημέρας για την Ειρήνη, η φωνή του προέδρου Κένεντι έλεγε στα Ηνωμένα Έθνη: «Μαζί μπορούμε να σώσουμε τον πλανήτη μας». Υπάρχουν και πρωτοβουλίες να θεσπιστεί η θερινή ισημερία ως Ημέρα της Γης.

Το Ένα Λεπτό για την Ειρήνη είναι μια πρωτοβουλία από τον Καναδά, που λαμβάνει παγκόσμιες διαστάσεις. Στις 7 Ιουλίου 2007 στις 23.59 τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή για την ειρήνη στον κόσμο.

www.ppu.org.uk www.jamop.com

nobelprize.org/peace/educational/conflictmap

Συνολικοί θάνατοι τον 20^ο αιώνα από πολέμους και καταπίεση:

Γενοκτονίες και τυραννία	83 εκατομμύρια	www.genocidewatch.org
Θάνατοι στρατιωτών	42 εκατομμύρια	www.armenian-genocide.org
Θάνατοι αμάχων	19 εκατομμύρια	www.hrw.org/reports/1999/rwanda/
Λίμοι από ανθρώπινη παρέμβαση	44 εκατομμύρια	www.gendecide.org/case_infanticide.html

...Καίρος για αφοσίωση

Τηρήστε και εσείς ενός λεπτού σιγή για την ειρήνη και για να τιμήσετε τα θύματα των πολέμων. Σκεφτείτε πώς θα μπορούσαμε να σταματήσουμε τους πολέμους.

329

11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

φτιάξτε ENAN ΚΑΤΑΛΟΓΟ

Κάτω από τη μύτη σας γίνονται ένα σωρό πράγματα. Για τα περισσότερα δεν μαθαίνετε ποτέ. Μπορεί να είναι:

Ένα κλαμπ ιστιοπλοΐας που προπονείται στη γειτονική λίμνη.

Μια ομάδα καρταετού με τις τελευταίες δημιουργίες της.

Κόσμος που μαθαίνει γιόγκα, σάλα, καράτε, ανθοκομία κ.ά.

Κλαμπ καρτοπαιξίας.

Ομάδες μπιτέρων που συναντιούνται και μοιράζονται τις εμπειρίες τους.

Χοροί τσαγιού για πιο ηλικιωμένους.

Η τοπική ομάδα ποδοσφαίρου ή μπέιζμπολ και οι οπαδοί τους.

Ομάδες αυτοβοήθειας για ανώνυμους αλκοολικούς ή παχύσαρκους.

Τοπικά παραρτήματα της Greenpeace ή της Διεθνούς Αμνηστίας.

Εκκλησιαστικές ή σχολικές ομάδες.

Οι κοινωνικές ομάδες είναι ένδειξη του πόσο καλά λειτουργεί μια κοινωνία. Όσο περισσότερες τόσο καλύτερα. Αν ο κόσμος γνώριζε τι συμβαίνει και τότε ή αν οι διοργανωτές είχαν έναν τρόπο να διαφημίζουν τις εκδηλώσεις τους, περισσότεροι άνθρωποι θα συμμετείχαν σε αυτές.

www.DoBe.org

www.ac026.dial.pipex.com/WALK/saturday_walkers.shtml

Ο Νίκολας Άλμπερι δημιούργησε δύο πρωτοβουλίες για συμμετοχή σε δραστηριότητες. Χρειάζόταν να γυμνάζεται τακτικά εξαιτίας κάποιου προβλήματος υγείας και έκανε έτσι την Ομάδα Περιπατητών του Σαββάτου. Μέσω μιας ιστοσελίδας οι συμμετέχοντες συναντώνται και κάνουν μισώρες διαδρομές με τα πόδια στην εξοχή. Είναι δωρεάν και όλοι είναι ευπρόσδεκτοι.

Ο Νίκολας επίσης έκανε τη DoBe, έναν ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων για τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην εκάστοτε περιοχή. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το πρόγραμμα και να κάνετε και εσείς κάτι αντίστοιχο.

...κοινωνικές δραστηριότητες

Φτιάξτε έναν κατάλογο Χρυσών Σελίδων με τις δραστηριότητες που γίνονται στην περιοχή σας.

Φτιάξτε τη λίστα, γνωστοποιήστε τις λεπτομέρειες των δραστηριοτήτων, δημοσιοποιήστε τη σε μια ιστοσελίδα.

12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

330

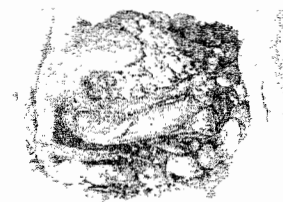

ΦΑΪ και όχι βόμβες

Το γεγονός ότι την εποχή της αφθονίας υπάρχουν άνθρωποι που πεθαίνουν από την πείνα είναι σκάνδαλο. Αυτοί μπορεί να είναι: οικογένειες με ένα μόνο γονέα, χαμηλόμισθοι υπάλληλοι, άνεργοι, ηλικιωμένοι και όσοι δεν μπορούν να εργαστούν λόγω αρρώστιας ή αναπηρίας. Πριν το φαγητό βρεθεί στο πιάτο σας, περνάει από μια αλυσίδα παραγωγών, εμπόρων και πωλητών. Σε κάθε σημείο της αλυσίδας, απόλυτα καλό φαγητό πετιέται στα σκουπίδια. Οι ΗΠΑ σπαταλούν 20 εκατομμύρια τόνους τροφίμων κάθε χρόνο (80 κιλά φαγητό ανά άτομο). Το 1/10 αυτού θα αρκούσε για να μην πεινάει κανένας στην Αμερική.

Η οργάνωση Food Not Bombs ξεκίνησε το 1980 με δύο βασικές ιδέες: οι βόμβες, ο милитаризм και οι πόλεμοι είναι κακό πράγμα και κανένας άνθρωπος δεν θα πρέπει να πεινάει στην εποχή μας. Η Food Not Bombs προσφέρει δωρεάν γεύματα λαχανικών σε άτομα που δεν έχουν να φάνε. Η οργάνωση μαζεύει τρόφιμα που θα ρίχνονταν στα σκουπίδια, προϊόντα που μόλις έχουν λήξει ή κοντεύουν να λήξουν από τα ράφια των μαγαζιών και τα κάνει ζεστά γεύματα και τα μοιράζει σε όσους τα έχουν ανάγκη. Η οργάνωση επίσης αγωνίζεται κατά των πολέμων και της φτώχειας στον κόσμο. www.foodnotbombs.net www.fnl.org www.homeless.org.uk

Η Crisis οργανώνει χριστουγεννιάτικα καταφύγια για αστέγους για να έχουν ένα μέρος να περάσουν τις μέρες των γιορτών, ενώ τους παρέχεται φαγητό και ιατρική περίθαλψη. Το 2004, περισσότερα από 1.500 άτομα χάρηκαν την περιποίηση αυτή. Ασφαλώς, τέτοια προγράμματα χρειάζονται και πολλούς εθελοντές που θα μαγειρεύουν και θα μοιράζουν τα γεύματα. Αν έχετε χρόνο, σκεφτείτε το. www.crisis.org.uk

...ταΐστε αυτούς που πεινούν

Συγκεντρώστε τρόφιμα και μοιράστε τα στους πεινασμένους. Θα χρειαστείτε ένα όχημα και μερικούς εθελοντές.

Χτυπήστε την πόρτα των σουπερμάρκετ, των μανάβικων, των εστιατορίων και ζητήστε τους να σας δώσουν τα τρόφιμα που θα πετούσαν στα σκουπίδια.

Ετοιμάστε γεύματα και μοιράστε τα στους δρόμους.

Μόλις ξεκινήσατε μια ομάδα Food Not Bombs.

331

13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ασχοληθείτε με τις ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ένας κοινωνικός επιχειρηματίας κάνει ό,τι και ένας επιχειρηματίας στον κόσμο της οικονομίας: παρέχει πρακτικές λύσεις, συνδυάζοντας καινοτομία, σωστό timing και πολυμήχανη σκέψη. Βρίσκει ένα νέο προϊόν ή μια υπηρεσία για να καλύψει μια ανάγκη ή αναπτύσσει μια νέα προσέγγιση σε ένα ήδη υπάρχον πρόβλημα.

Το ίδρυμα **Ashoka Foundation** στήριζει τους κοινωνικούς επιχειρηματίες σε όλο τον κόσμο, δίνοντάς τους υποτροφία τριών ετών για να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν τις ιδέες τους. Η Βερνίκια Κόσα ήταν νοσοκόμα στη Νότια Αφρική. Γύρω της έβλεπε ασθενείς που χειροτέρευαν, ηλικιωμένους που δεν μπορούσαν να βρουν γιατρό και κρεβάτια άδεια, αφού τα νοσοκομεία δεν δέχονταν ασθενείς με έιτς. Έτσι αποφάσισε να ξεκινήσει η ίδια μια Υπηρεσία Οικιακής Ιατρικής Περιθαλψής, πρωτοπέρα στη χώρα. Ξεκινώντας από μηδενική βάση, η ομάδα της βγήκε στους δρόμους και άρχισε να περιποιείται αυτούς που είχαν ανάγκη. Λίγα χρόνια αργότερα, η κυβέρνηση αποφάσισε να υιοθετήσει τις ιδέες της και τα προγράμματα οικιακής περίθαλψης πλέον έχουν εξαπλωθεί σε όλη τη χώρα. Οι κοινωνικοί επιχειρηματίες είναι αποφασισμένα άτομα με ωραίες ιδέες. Είναι άνθρωποι που κάνουν αυτό που σκέφτονται.

Αν είστε στην Αγγλία και έχετε μερικές καλές ιδέες για να αλλάξει η κοινωνία γύρω σας ή και ο κόσμος ολόκληρος, κάντε μια αίτηση για δωρεά στο UnLtd. Οι δωρεές κυμαίνονται από 250 μέχρι και 20.000 λίρες. www.ashoka.org www.changemakers.net www.skollfoundation.org www.schwabfound.org www.fastcompany.com www.unltd.org.uk www.pioneersforchange.net www.lypf.org

Η ιστορία του Askoka

Ο Ροντρίγκο Μπιάτζιο ήθελε να βοηθήσει τους φτωχούς ανθρώπους να χρησιμοποιήσουν την πληροφορική για να βελτιώσουν τις ζωές τους. Το 1995 άρχισε ένα σχολείο πληροφορικής στις παραγκουπόλεις του Ρίο ντε Τζανέιρο. Από τότε έχει ανοίξει άλλα 900 σχολεία σε όλη τη Λατινική Αμερική, τη Νότια Αφρική και την Ιαπωνία. Οι μαθητές αντιμετωπίζουν τα προβλήματα στην κοινότητά τους με τη βοήθεια των υπολογιστών. Μέσα σε 10 χρόνια περισσότεροι από 600.000 άνθρωποι έχουν αποφοιτήσει από τις σχολές αυτές.

...πρωτοπόροι στις κοινωνικές αλλαγές

Ξεκινήστε αμέσως! Αν βλέπετε ένα πρόβλημα, προσπαθήστε να το λύσετε.

14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

332

πολιτική ΣΤΑ ΜΟΥΤΡΑ ΣΑΣ

Η **Biotic Baking Brigade** (Ταξιαρχία Έμφυτου Ψησίματος) είναι ένα κίνημα που πραγματικά κινείται: ένα δίκτυο πολιτικών φαρσέρ που κυριολεκτικά ασκεί πολιτική στα μούτρα σας. Οι στόχοι τους είναι άπληστοι και πλεονέκτες τύποι, τους οποίους χτυπάνε ακριβώς στο κέντρο, στο κεφάλι, με πίτες. Είναι δουλειά που αξίζει. Οι πίτες τους στέλνουν ένα σοβαρό μήνυμα στην εταιρική ολιγαρχία.

- Τζιμ Χάιπαουερ

Είναι μια επίθεση σε κρατικούς και δημόσιους αξιωματούχους. Είναι μια επίθεση στην κυβέρνηση. Είναι κάτι ασυγχώρητο.

- Μάικλ Γιάκι, Επιτηρητής στο Σαν Φρανσίσκο

Το χιούμορ είναι ισχυρό όπλο στο οπλοστάσιο των ακτιβιστών. Τι κοινό έχουν ο Μπιλ Γκέιτς, ο Μίλτον Φρίντμαν, ο Σιλβέστερ Σταλόνε, ο βασιλιάς της Σουηδίας Κάρολος Γουστάβος, ο Ρόναλντ ΜακΝτόναλντ, ο Τίμοθι Λίρι, ο Ρενάτο Ρουγκέιρο και ο Άντι Γουόρχολ; Όλοι τους έχουν φάει στα μούτρα πίτες από την Ταξιαρχία Ψησίματος ή ανάλογες ομάδες. Η Ταξιαρχία αποτελείται από ακτιβιστές που αγωνίζονται για την οικολογία, την κοινωνική δικαιοσύνη, τα δικαιώματα των ζώων, το φεμινισμό με μια αίσθηση χιούμορ και με μια δυναμική στα-μούτρα-σας.

Αυτές οι χοντροκομμένες φάρσες και η πολιτική αλληλεπιδρούν. Αυτή η πράξη του «κεράσματος» στα μούτρα ενός αντιδραστικού και αλαζόνα πολιτικού έχει μακρά παράδοση. Τίποτα δεν είναι καλύτερο από μια πίτα ή μια τουρτίτσα για να πέσει επάνω όλη η προσοχή των μέσων ενημέρωσης.

www.bioticbakingbrigade.org

www.whisperedmedia.org/piepage.html

Pie and Means Necessary: αγοράστε το βιβλίο

Αυτή η ανθολογία «μαγειρεύει» ένα μεθυστικό μείγμα ιστορίας, αναλύσεων, τακτικών και συνταγών για τις πιο εδωδισμες πράξεις πολιτικής αντίδρασης. Από συμβουλές πώς να περάσετε από τα μέτρα ασφαλείας την τούρτα, μέχρι συνταγές με τις πιο δοκιρασμένες και πετυχημένες τούρτες που έχουν εκτοξευθεί.

...η τούρτα της δημοσιότητας

Βήμα 1ο: Βρείτε το παραπάνω βιβλίο στα βιβλιοπωλεία και τα καφέ ή ζητήστε το από τον εκδότη (AK Press).

Βήμα 2ο: Βρείτε την κατάλληλη τούρτα και φτιάξτε τη.

Βήμα 3ο: Βρείτε το στόχο σας και ρίξτε.

333

15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΝΑΚΑΤΕΜΑ ανθρώπων

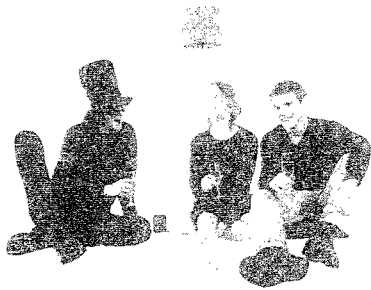
Πιθανότατα είστε έξω από το παιχνίδι. Υπάρχουν ενδιαφέροντες άνθρωποι παντού, αλλά οι πιο πολλοί από εμάς κολάμε σε αυτούς που ξέρουμε και έχουμε συννηθεί. Θυμόμαστε τις κλίκες και τις παρέες στο σχολείο και ακόμα και ενήλικες κάνουμε κάτι αντίστοιχο. Κάθε ομάδα έχει τον δικό της χώρο και τους δικούς της κανόνες. Σχεδόν όλοι είναι περιορισμένοι σε κλειστούς κύκλους.

Στην πραγματικότητα οι άνθρωποι δεν γίνονται να χωριστούν σε «τύπους». Ένα από τα γνωρίσματα του ανθρώπου είναι η φαινομενική ποικιλία και διαφορετικότητα. Μπορεί να έχετε τις ίδιες πολιτικές απόψεις με το διευθυντή της τράπεζάς σας ή να σας αρέσει το ίδιο φαγητό που αρέσει και στο αφεντικό σας. Δεν ξέρεις μέχρι να ρωτήσεις. Υπάρχουν πολλοί ενδιαφέροντες άνθρωποι εκεί έξω με τους οποίους ποτέ δεν κάθισαν να μιλήσεις.

Μερικοί άνθρωποι διευρύνουν τους κοινωνικούς τους ορίζοντες πιο εύκολα. Στις 16 Νοεμβρίου του 2004, περισσότεροι από 4 εκατομμύρια φοιτητές σε 8.000 σχολές στις ΗΠΑ συμμετείχαν στην Ημέρα Ανάμειξης. Βγήκαν από το στενό τους κύκλο και αποφάσισαν να γνωρίσουν και άλλους ανθρώπους.

Δοκιμάστε και εσείς να αναμειχθείτε. Κανονίστε μια μέρα όπου όλοι θα γνωρίσουν καινούργιους ανθρώπους. Είναι ένας τέλειος τρόπος για να σπάσουν τα κοινωνικά, οικονομικά, φυλετικά, ηλικιακά φράγματα. Μπορείτε να κανονίσετε τις γνωριμίες ανάλογα με το μήνα γέννησης ή το πρώτο γράμμα του επιθέτου. Θα δείτε και μόνοι σας πόσα παλλά έχετε να πείτε με τον κόσμο εκεί έξω.

www.tolerance.org/teens/lunch.jsp

Πού αλλού μπορείτε να αναμειχθείτε;

Σε μπαράκια και εστιατόρια, μιλήστε στους αγνώστους δίπλα σας.

Σε πάρτι, πιάστε την κουβέντα με όποιον επιθυμείτε.

Χρησιμοποιώντας τον τηλεφωνικό κατάλογο, κανονίστε μια

συνάντηση όλων των ατόμων με το ίδιο επίθετο.

Τολμήστε να περάσετε τα όρια και να γνωρίσετε καινούργια

πρόσωπα. Θέλουμε να αλλάξουμε τον κόσμο, ας αλλάξουμε και τις παρέες μας.

...γνωρίστε νέα πρόσωπα

Κανονίστε μια συνάντηση αγνώστων.

16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ Διεθνής Ημέρα Ανεκτικότητας

334

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ είναι το κλειδί

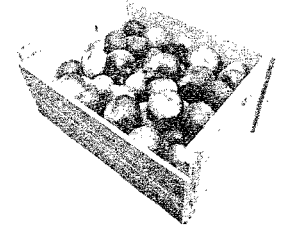
Ο καθένας μπορεί να κάνει τη διαφορά και να πείσει έναν πεινασμένο. Ο Έρικ Σάμιουελ παραιτήθηκε από τη δουλειά του στην τράπεζα για να αγωνιστεί κατά της φτώχειας και της ανισότητας στην υγεία ως εθελοντής στο Νιούχαμ, μιας από τις φτωχότερες συνοικίες του Λονδίνου. Ξεκίνησε πηγαίνοντας στις λαϊκές αγορές, αγοράζοντας φρούτα και λαχανικά και μεταπωλώντας τα με 10% φθηνότερες τιμές. Ο Έρικ έχει στήσει πλέον ένα ολόκληρο δίκτυο προγραμμάτων τροφίμων στην περιοχή μέσω του Newham Food Access Partnership.

Τα προγράμματα τροφίμων του Έρικ έχουν επεκταθεί. Σε αυτά περιλαμβάνονται συνεταιρισμοί αλυσίδων τροφίμων (με 14.000 πελάτες), ομάδες ηρωινών (40.000 γεύματα το χρόνο), δωρεάν φρούτα σε σχολεία, προγράμματα διανομής τροφίμων κ.ά. Παράλληλα με τη διευκόλυνση στην πρόσβαση τροφίμων, ο Έρικ αναπτύσσει και κοινωνικές επιχειρήσεις, καταπολεμώντας τη φτώχεια, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και βοηθώντας την τοπική κοινωνία να παίξει ενεργό ρόλο στη βελτίωση της υγείας.

Όλα αυτά ξεκίνησαν από ένα άτομο που έπαιρνε το φορτηγάκι του και πήγαινε στις λαϊκές αγορές.

www.nfap.org.uk www.cooperatives-uk.coop

Οι συνεταιρισμοί είναι επιχειρήσεις που βασίζονται στη συλλογική ιδιοκτησία. Αντί να υπάρχει ένας διευθυντής ή ένα συμβούλιο διοίκησης, τις αποφάσεις λαμβάνει όλη η ομάδα. Ίσως είναι λίγο δύσκολο στην αρχή, αλλά μόλις ξεκινήσει σωστά η λειτουργία, τότε τα αποτελέσματα είναι σφώς καλύτερα από τις συνθησιμένες επιχειρήσεις. Μπορείτε να ξεκινήσετε έναν απλό συνεταιρισμό εσείς και οι φίλοι σας και να παίρνετε για παράδειγμα φθηνότερα προϊόντα, γιατί θα ψωνίζετε κοινόχρηστα.

...για μια πιο αξιοπρεπή ζωή

Φέρτε κοντά μια ομάδα ανθρώπων που θα ήθελαν να κάνουν έναν συνεταιρισμό και κάντε μια λίστα με τα πράγματα που όλοι θα ήθελαν.

Πηγαίνετε και αγοράστε τα κοινόχρηστα από την αγορά. Όλοι παίρνουν αυτό που ζητήσαν και όλοι καταβάλλουν το ποσοστό τους. Τον επόμενο μήνα κάποιο άλλο μέλος της ομάδας θα βγει και θα κάνει τα ψώνια. Όλοι θα είναι κερδισμένοι.

335

17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

πολεμήστε την ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας είναι ζήτημα διεθνούς ενδιαφέροντος. Τον Αύγουστο του 2004, η Διεθνής Επιτροπή Νομικών υιοθέτησε τη «Διακήρυξη Υπεράσπισης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τον Νομικό Κανόνα Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας», παράλληλα με την καταδίκη της πάσης φύσεως τρομοκρατίας. Στο όνομα της εθνικής ασφάλειας γίνονται πολλές παραβιάσεις των ατομικών δικαιωμάτων, όπως:

Κυβερνητική ανάμειξη σε δικαστικές υποθέσεις.

Αναστολή των δικαιωμάτων όπου οι κυβερνήσεις είναι αδύναμες.

Χρήση βασανιστηρίων ή απάνθρωπων και φρικτών τιμωριών.

Μυστική κράτηση χωρίς απαγγελία κατηγοριών, άρνηση του δικαιώματος δικηγόρου και της επικοινωνίας του κρατούμενου με μέλη της οικογένειάς του.

Αποτυχία δημιουργίας κατηγοριών ή εμφάνισης αποδείξεων ενοχής, η υπόθεση δεν πηγαίνει ποτέ στα δικαστήρια.

Άρνηση στους κρατούμενους να αμφισβητήσουν νομικά και δικαστικά την κράτηση.

Επιτρέπουν τη χρήση αποδείξεων που εκμυστηρεύτηκαν κατόπιν βασανισμού.

Στημένες δίκες με κατασκευασμένες κατηγορίες.

Άρνηση νομικής αποκατάστασης και αποζημίωσης σε όσους αφέθηκαν ελεύθεροι μετά την κράτησή τους για το νόμο περί τρομοκρατίας.

Απέλαση ύποπτων ατόμων για πράξεις τρομοκρατίας σε χώρες που πιθανότατα θα παραβιάσουν τα δικαιώματά τους, θα τους βασανίσουν, θα τους φυλακίσουν ή ακόμα και θα τους εκτελέσουν.

www.amnesty.org

icj.org

Διακήρυξη Υπεράσπισης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Στην υιοθέτηση μέτρων για τον περιορισμό πράξεων τρομοκρατίας, τα κράτη πρέπει να εμμένουν αυστηρά στο γράμμα του νόμου, τις αυστηρές αρχές των νόμων περί εγκλημάτων και των υποχρεώσεων των νόμων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των νόμων περί προσφύγων και των ανθρωπιστικών νόμων. Αυτές οι αρχές ορίζουν το μέτρο των επιτρεπτών κρατικών κινήσεων κατά της τρομοκρατίας. Η απεχθής φύση της τρομοκρατίας επουδενί δεν επιτρέπει στους κρατικούς μηχανισμούς να παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

... αλλά υπερασπιστείτε τα ανθρώπινα δικαιώματα

Γίνετε ζήλωτές της υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

336

ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ την παιδική πορνογραφία

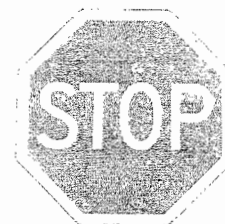
Το διαδίκτυο μπορεί να αποδειχθεί πολύ επικίνδυνο για τα παιδιά. Μια ερευνητική ομάδα από το πανεπιστήμιο του Κορκ μάζεψε περισσότερες από 50.000 φωτογραφίες παιδικής πορνογραφίας από το διαδίκτυο σε μια περίοδο μόλις δύο ετών. Σε αυτές τις φωτογραφίες εμφανίζονται περισσότερα από 2.000 παιδιά. Κατά μέσο όρο κάνουν την εμφάνισή τους δύο νέα παιδιά κάθε εβδομάδα. Ίσως το 70%-80% των φωτογραφιών αυτών να είναι μέχρι και 30 χρόνια παλιές. Για τα παιδιά που αναγκάστηκαν να συμμετάσχουν, η παραβίαση αυτή συνεχίζεται όσο κυκλοφορεί η φωτογραφία. Είναι σαν ένας βιασμός που δεν σταματά ποτέ.

Οι διαμαρτυρίες για την παιδική πορνογραφία αυξάνονται διαρκώς. Από το 1997 ως το 1998 η οργάνωση Save the Children Sweden έλαβε μόλις τρεις καταγγελίες. Τον επόμενο χρόνο έφτασαν τις 700. Οι καινούργιες πηγές της παιδικής πορνογραφίας είναι η Ρωσία, η Ρουμανία, η Τσεχία και τα κράτη της Βαλτικής. Πλέον γίνονται αναφορές για ζωντανές διαδικτυακές μεταδόσεις σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών. Όλες οι ενδείξεις λένε ότι η χρήση του διαδικτύου θα αυξηθεί και μαζί θα μεγαλώσει και το πρόβλημα της παιδικής πορνογραφίας.

Οι οργανισμοί και τα δίκτυα παιδοφιλίας γίνονται όλο και πιο ευέλικτοι και τολμηροί στη χρήση του διαδικτύου. Τώρα όχι μόνο προβάλλουν φωτογραφίες παιδιών, αλλά έχουν στήσει και δωμάτια ζωντανής επικοινωνίας με τα παιδιά. Η αστυνομία φαίνεται ότι δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα – παρά το γεγονός ότι η παιδική και όχι μόνο πορνογραφία είναι παράνομη σε όλες τις χώρες του κόσμου.

www.rb.se/hotline/ehome.htm

Στη Σουηδία 53 παιδεραστές έστησαν ένα δίκτυο όπου τα μέλη του μπορούσαν να βλέπουν φωτογραφίες και βιντεάκια παιδιών σε θεματικές ενότητες. Υπήρχε χώρος για μηνύματα και ένα chat room, όπου οι επισκέπτες μοιράζονταν τις φαντασιώσεις τους και αντάλλασσαν φωτογραφίες. Τα μέλη χρησιμοποιούσαν μόνο ψευδώνυμα και ανώνυμες ηλεκτρονικές διευθύνσεις. Μια τεχνική παράβλεψη της ομάδας επέτρεψε σε έναν παρείσσο να καταλάβει τι γίνεται και να ειδοποιήσει τη Γραμμή Παιδικής Πορνογραφίας που με τη σειρά της κάλεσε την αστυνομία. Εκείνη έκανε της έρευνές της και συνέλαβε τα μέλη του δικτύου.

... αστυνομεύστε το διαδίκτυο

Στηρίξτε την εκστρατεία.

Πολεμήστε την παιδική πορνογραφία στο διαδίκτυο. Να αναφέρετε οτιδήποτε μεμπτό υποπέσει στην αντίληψή σας.

337

Παγκόσμια Ημέρα Πρόληψης Παιδικής Καταπίεσης 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

τα δικαιώματα των ΠΑΙΔΙΩΝ

2,2 δισεκατομμύρια άνθρωποι στον πλανήτη είναι παιδιά κάτω των 18 ετών. Σχεδόν όλα είναι υπό την προστασία της Συνθήκης των Δικαιωμάτων των Παιδιών, εκτός από τα 80 εκατομμύρια παιδιά που ζουν στη Σομαλία και τις ΗΠΑ, αφού οι δύο αυτές χώρες δεν έχουν υπογράψει τη Συνθήκη.

Η Συνθήκη υπεγράφη στις 20 Νοεμβρίου του 1989 με τις εξής βασικές ιδέες:

Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να καλύπτει τις βασικές του ανάγκες.

Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα της προστασίας από εκμετάλλευση και προσβολή.

Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να εκφράζει τη γνώμη του και να γίνεται σεβαστή.

Μερικά σημαντικά δικαιώματα των παιδιών:

Το δικαίωμα να έχουν ένα όνομα και να είναι επίσημα καταχωρημένοι πολίτες της πατρίδας τους. Από τα 132 εκατομμύρια παιδιών που γεννιούνται, τα 53 εκατομμύρια δεν καταγράφονται ποτέ. Επίσημως δεν υπάρχουν.

Το δικαίωμα στέγασης, τροφής, ρουχισμού, εκπαίδευσης, ιατρικής περίθαλψης και ασφάλειας. Σχεδόν 600 εκατομμύρια παιδιά ζουν με λιγότερο από ένα δολάριο την ημέρα και 900 εκατομμύρια με λιγότερο από δύο δολάρια. Τα 3/4 των παιδιών βρίσκονται στα όρια της φτώχειας.

Το δικαίωμα προστασίας από οικονομική εκμετάλλευση και κατά της εργασίας που μπορεί να είναι επιζήμια για την υγεία τους ή αποτρεπτική από το να πηγαίνουν στο σχολείο. Τα παιδιά κάτω των 12 ετών δεν πρέπει να εργάζονται καθόλου. Και όμως πάνω από 100 εκατομμύρια παιδιά κάτω των 12 ετών εργάζονται. Εννέα εκατομμύρια παιδιά εργάζονται σε συνθήκες δουλειάς, ενώ 1,2 εκατομμύρια παιδιά πωλούνται σαν εμπόρευμα.

Το δικαίωμα της εκπαίδευσης σε σχολείο. Πάνω από 113 εκατομμύρια παιδιά δεν πηγαίνουν ποτέ σε σχολείο, με το 60% αυτών να είναι κορίτσια. Περίπου 150 εκατομμύρια παιδιά σταματούν το σχολείο πριν τελειώσουν το δημοτικό.

www.childrensworld.org www.unicef.org/crc

Το Παγκόσμιο Βραβείο Παιδιών για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Ο Οργανισμός για το Παγκόσμιο Βραβείο Παιδιών προσκαλεί όλα τα σχολεία και τα παιδιά να συμμετάσχουν στο μεγαλύτερο ετήσιο φόρουμ και εκπαιδευτικό πρόγραμμα του κόσμου για τα δικαιώματα των παιδιών, τη δημοκρατία και την παγκόσμια φιλία.

338

...υπερασπιστείτε τα

Εγγραφείτε ως φίλοι του Βραβείου Παιδιών για τα Δικαιώματα του Παιδιού

20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού

ζώνη ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Το Μπουτάν είναι ένα βουδιστικό ιερό, ένα καταφύγιο από τον κόσμο και τα «μιάσματα» του. Τη δεκαετία του 1930, το μόνο που γνώριζε ο δυτικός κόσμος για το Μπουτάν προερχόταν από τη νουβέλα του Τζέιμς Χίλτον Lost Horizon, όπου το Μπουτάν αναφερόταν σαν «Σάνγκρι λα». Ο βασιλιάς του Μπουτάν αποφάσισε ότι, ως πνευματική κοινωνία, η ευτυχία ήταν το πιο σημαντικό πράγμα και το 1998 καθόρισε την «Ακαθόριστη Εθνική Ευτυχία» ως βασικό στόχο του κράτους.

Το Μπουτάν ήταν η τελευταία χώρα στον κόσμο που εισήγαγε την τηλεόραση. Έφτασε το 2002, μαζί με 46 καλωδιακά κανάλια. Το Μπουτάν ρίχτηκε και αυτό στην παγκόσμια κουλτούρα του 21ου αιώνα. Όλοι υποτίμησαν τον αντίκτυπο της τηλεόραση στον πολιτισμό και τον τοπικό τρόπο ζωής. Το 1/3 των κοριτσιών στο Μπουτάν θέλουν πια να μοιάζουν με τις αμερικάνες συνομήλικές τους (λευκότερη επιδερμίδα, ξανθά μαλλιά). Ένα ανάλογο ποσοστό των κοριτσιών έχει αλλάξει και τις απόψεις του σχετικά με τις σχέσεις με τους άνδρες (φίλος και όχι σύζυγος, σεξ πριν το γάμο).

Ένα άρθρο σε μια τοπική εφημερίδα προειδοποιεί: «Για πρώτη φορά βλέπουμε διαλυμένες οικογένειες, παιδιά να παρτάνε το σχολείο, νεαρούς εγκληματίες. Αρχίζουμε να βλέπουμε τη σύνδεση του εγκλήματος με τα ναρκωτικά, έχουμε διαρρήξεις καταστημάτων και σπιτιών, ασταμάτητη βία». Ίσως τελικά η αλλαγή της Ακαθόριστης Εθνικής Ευτυχίας με το Baywatch και το Big Brother να μην ήταν τόσο καλή ιδέα...

www.tvturnoff.org www.whitedot.org www.tvbgone.com

Η τεχνολογία κατά της τηλεόρασης

Το Tv-B-Gone είναι μια συσκευή μικρή και διακριτική που μπαίνει και στο μπρελόκ με τα κλειδιά σας. Μπορεί να σβήσει όλες τις τηλεοράσεις σε ακτίνα 14 μέτρων. Σημαδεύετε και πιέζετε για λίγα δευτερόλεπτα. Είναι τόσο απλό. Η συσκευή κυκλοφόρησε τον Οκτώβριο του 2004 και έκτοτε οι παραγωγοί παλεύουν να αντεπεξέλθουν στην τεράστια ζήτηση. Η επιτυχία ήταν τόσο μεγάλη που διοργανώθηκε και Εβδομάδα Σβηστής Τηλεόρασης στις ΗΠΑ, την Αγγλία, τη Βραζιλία και την Αυστραλία.

...κλείστε το χαζοκούτι

Να περνάτε όσο το δυνατόν λιγότερη ώρα μπροστά στην τηλεόραση. Κλείστε τη και σκεφτείτε πράγματα που θα μπορούσατε να κάνετε.

339

21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΠΕΪΤΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

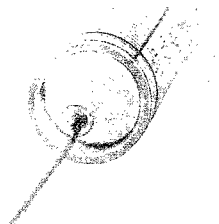

Οι ευχαριστίες είναι συνήθως συνδεδεμένες με το φθινόπωρο. Οι άνθρωποι ανέκαθεν γιόρταζαν τη συγκομιδή της σοδειάς κάθε φθινόπωρο με κάποιου είδους ευχαριστήρια τελετή. Οι αρχαίοι Έλληνες τιμούσαν τη Δήμητρα, τη θεά της γονιμότητας, τελώντας τα Θεσμοφόρια. Την πρώτη ημέρα του φθινοπώρου, νυμφευμένες κοπέλες έφτιαχναν καταφύγια από φύλλα και κλαδιά. Η δεύτερη ημέρα ήταν ημέρα γιορτής και η τρίτη ημέρα ήταν ημέρα νηστείας και προσφορών στη θεά. Οι Ρωμαίοι έκαναν κάτι ανάλογο την 4η Οκτωβρίου, όταν προσέφεραν φρούτα και δημητριακά στη θεά. Η συγκομιδή εορταζόταν με μουσική, παρελάσεις, παιχνίδια και συμπόσια.

Η γιορτή συγκομιδής για τους Κινέζους είναι το Τσουνγκ Τσουί, που γίνεται στην πανσέληνο του θου μήνα. Είναι τα γενέθλια του φεγγαριού και γιορτάζονται με «φεγγαρόπιτες» στις οποίες βάζουν και τη φωτογραφία ενός κουνελιού (οι Κινέζοι βλέπουν ένα κουνέλι στο φεγγάρι, όχι έναν άνθρωπο). Για τους Εβραίους η αντίστοιχη γιορτή λέγεται Σουκόθ, η γιορτή της αρτοποιίας. Φτιάχνουν μικρά σπιτάκια από κλαδιά και βάζουν μέσα φρούτα και καρπούς. Στις ΗΠΑ υπάρχει η Ημέρα των Ευχαριστιών, όπου μαζεύεται παραδοσιακά όλη η οικογένεια για να φάει τη γαλοπούλα.
www.wellcome.ac.uk www.w3.org/People/Berners-Lee

Επιτεύγματα του 20ου αιώνα στα οποία χρωστάμε τις Ευχαριστίες μας:

Τα αντιβιοτικά, τα εμβόλια και τα αναισθητικά
Η ινσουλίνη
Η κατανόηση της νόσου της ελονοσίας
Το πρόγραμμα Human Genome, με το οποίο προσπαθούμε να εξαφανίσουμε τις κληρονομικές ασθένειες

...μετρήστε και εκτιμήστε τα καλά που σας έχουν συμβεί

Η Ημέρα των Ευχαριστιών είναι καλή ευκαιρία για να πεις «ευχαριστώ» για όλα εκείνα που έχουν κάνει τη ζωή μας καλύτερη.

Πείτε ένα ευχαριστώ σε όσους σας στηρίζουν και σας χρηματοδοτούν. Γείτε πόσο εκτιμάτε τη βοήθειά τους.

Τέλος, πείτε ένα μεγάλο ευχαριστώ στον Τιμ Μπέρνερς-Λι, αυτόν που δημιούργησε το διαδίκτυο και βελτίωσε τις ζωές μας.

340

22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ Ημέρα των Ευχαριστιών

ΚΟΛΛΗΣΤΕ τα παντού

Ένα μπανάκι ή ένα πλυντήριο καταναλώνουν 80 λίτρα νερό, ένα ντουζάκι απαιτεί 70 λίτρα, ένα πλυντήριο πιάτων 35 λίτρα, το καζανάκι 9 λίτρα νερό. Ένα αυτόματο σύστημα ποτίσματος κήπου καταναλώνει 450 λίτρα την ώρα. Το νερό αυτό φτάνει μέχρι το σπίτι σας. Είναι αρκετά καθαρό νερό και μπορείτε και να το πιείτε ακόμα. Παρόλο που υπάρχει χρέωση για το νερό, είναι σχεδόν δωρεάν. Είναι οπίστευτο αν σκεφτείς ότι σε άλλα μέρη του κόσμου περπατούν ολόκληρα χιλιόμετρα για να πάρουν λίγα γαλόνια νερό για να έχουν να πίνουν.

Το κλείσιμο της βρύσης πρέπει να είναι μια φυσική αντίδραση. Πολύς κόσμος ξεχνά να το κάνει. Αφήνουν τη βρύση να τρέχει όσο πλένουν τα δόντια τους, όσο κοιτούνται στον καθρέφτη, όσο φτιάχνουν τα μαλλιά τους, ή ακόμα και αφού έχουν φύγει από το μπάνιο. Είναι σπατάλη ενός πολύτιμου αγαθού – κυρίως στις θερμές περιοχές που τα καλοκαίρια υπάρχει πρόβλημα λειψυδρίας. Είναι τόσο βασικό που η τεμπελιά και η απερισκεψία μεταφράζεται σε πιο φουσκωμένους λογαριασμούς, περισσότερη μόλυνση και αέρια που εντείνουν το πρόβλημα της παγκόσμιας υπερθέρμανσης.

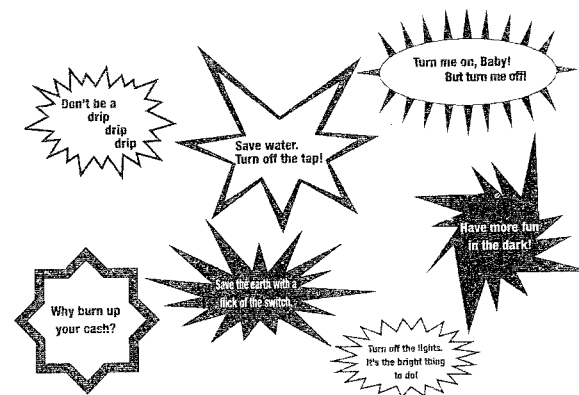
Σλόγκαν για Αυτοκόλλητα

Βάλτε τα δίπλα στη βρύση:

- Οικονομία στο νερό, κλείσε τη βρύση.
- Στάλα στάλα το νερό μου.

Βάλτε τα δίπλα στους διακόπτες:

- Γιατί να καίς τα λεφτά σου;
- Σώστε τη Γη με ένα κλικ.
- Το πιο φωτεινό που μπορείς να κάνεις, σβήσε το φως.
- Είναι πιο ωραία στα σκοτεινά.

...και κλείστε τα επιτέλους

Φτιάξτε μόνοι σας τέτοια αυτοκόλλητα. Αγοράστε λευκά αυτοκόλλητα και κόψτε τα σε διάφορα σχήματα και σχηματάκια. Κολλήστε τα στις βρύσες και τους διακόπτες του σπιτιού σας ή του χώρου εργασίας σας ως υπενθύμιση για τους άλλους αλλά και για εσάς τους ίδιους.

341

23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

οι πληροφορίες είναι ΔΥΝΑΜΗ

Το Open Directory περιγράφει τον εαυτό του σαν τη «Δημοκρατία του Διαδικτύου». Το πρόγραμμα αυτό είναι ο μεγαλύτερος και πιο περιεκτικός κατάλογος στο διαδίκτυο. Κατασκευάστηκε και διατηρείται από μια παγκόσμια κοινότητα εθελοντών εκδοτών.

Το Παγκόσμιο Ψηφιακό Δίκτυο (world wide web) εξακολουθεί να αναπτύσσεται με εκπληκτικό ρυθμό. Η ανάπτυξη είναι τέτοια που οι υπάρχουσες αυτοματοποιημένες μηχανές αναζήτησης αδυνατούν να καλύψουν τις τρέχουσες αναζητήσεις σε ορολογίες και έρευνες. Έτσι, αντί να παλεύει με την εκρηκτική ανάπτυξη του διαδικτύου, το Open Directory παρέχει ένα μέσο για να οργανωθεί το ίδιο το διαδίκτυο. Οι εθελοντές εκδότες οργανώνουν ένα μικρό τμήμα ο καθένας, απορρίπτοντας τα άχρηστα μέρη και κρατώντας μόνο όσα αξίζουν αναφοράς.

Μέχρι στιγμής στο Open Directory υπάρχουν τέσσερα εκατομμύρια καταγεγραμμένες ιστοσελίδες : 590.000 κατηγορίες σε 76 γλώσσες, χρησιμοποιώντας 66.849 εκδότες, όπως συνέβη με το λεξικό της Οξφόρδης και τους εθελοντές που το έφτιαζαν, έτσι και το Open Directory σκοπεύει να γίνει ο ελεύθερος κατάλογος του διαδικτύου. Έχει δημιουργηθεί στο πνεύμα του κινήματος των ελεύθερα προσβάσιμων πηγών. Η χρήση των πληροφοριών του καταλόγου είναι δωρεάν και ελεύθερη για όλους.

dmoz.org

Γαυτό

Το Open Directory έχει οκτώ καταχωρήσεις για βρισιές στα αγγλικά:

- www.bible.com/answers/acurses.html
- www.themystica.com/mystica/articles/c/curses.html
- hometown.aol.com/godswaitn/genealogy/index.htm
- www.globalphysics.com/lp/Tips/curses.htm
- members.tripod.com/~Curses_Inc
- www.ncf.carleton.ca/~bj333/HomePage.curses.html
- hermes.lincoln.edu/~focal/scripts/mallacht.htm
- dmoz.org/Society/Folklore/Magic/Curses/

...χρειάζεται να μπουν σε κατάλογο

Ενώστε τις δυνάμεις σας με το Open Directory. Το μόνο που χρειάζεται είναι να έχετε ζωνρό ενδιαφέρον για το θέμα.

24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

342

ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΕΙΤΕ τον εαυτό σας

Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις που μπορεί να κινδυνεύσουμε σωματικά από μια ενδεχόμενη επίθεση. Είτε πρόκειται για ληστεία, βιασμό ή απλώς για πράξη βίας, άσχετα με το αν είστε στο Χιάουστον, τη Μανίλα ή τη Μόσχα.

Οι κοπέλες είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις επιθέσεις. Συγκεκριμένα, στις ΗΠΑ:

Οι γυναίκες και τα κορίτσια αποτελούν το 86% των θυμάτων σεξουαλικής επίθεσης.

Τα παιδιά ηλικίας 6-17 ετών αποτελούν το 53% των θυμάτων σεξουαλικής βίας.

Ένα κορίτσι στα 14 κινδυνεύει περισσότερο από ποτέ να πέσει θύμα επίθεσης.

Το 40% όλων των νέων έχουν υπάρξει μάρτυρες πράξεων βίας και επίθεσης.

Αυτά τα ανατριχιαστικά νούμερα προκαλούν σοκ σε όλους μας. Πρέπει να κατανοήσουμε καλύτερα τις απειλές και να καθορίσουμε μια σωστή γραμμή δράσης απέναντι στα κρούσματα βίας. Πρέπει να σκεφτούμε σοβαρά να πάρουμε μαθήματα αυτοάμυνας, που θα μας βοηθήσουν να νικήσουμε τους φόβους μας και να ενισχύσουμε την αυτοπροστασία μας.

www.girlsleap.org www.aware.org

Ερώτηση 1: Περιπατάτε ένα απόγευμα μετά τη δουλειά σε ένα σκοτεινό πάρκινγκ προς το αυτοκίνητό σας και ακούτε κάποιον από πίσω σας να πλησιάζει. Συνειδητοποιείτε ότι θα σας φτάσει, προτού καταφέρετε να μπειτε στο αμάξι. Τι κάνετε;

α. Δεν κοιτάτε πίσω, προχωράτε γρηγορότερα, μπαίνετε στο αμάξι πριν σας φτάσουν.

β. Πιάνετε στα χέρια σας ένα αντικείμενο που μπορεί να χρησιμεύσει σαν αμυντικό εργαλείο και γυρίζετε πίσω να δείτε ποιος είναι ο άγνωστος.

γ. Σταματάτε και γυρίζετε. Βγάζετε όπλο, αν οπλοφορείτε.

Ερώτηση 2: Οδηγείτε για πολλή ώρα και σταματάτε σε ένα φαστφούντ, στο δρόμο. Όταν γυρίζετε στο όχημά σας, βλέπετε έναν τύπο με ένα μαχαίρι να σας λέει να τον ακολουθήσετε. Τι κάνετε;

α. Φωνάζετε.

β. Συνεργάζεστε και ψάχνετε την κατάλληλη ευκαιρία να το σκάσετε.

γ. Προσπαθείτε να τον μετοπείσετε.

δ. Δεν τον ακολουθείτε και αντιστέκεστε.

ε. Προσποιήστε λιποθυμία.

Βρείτε τις απαντήσεις στο www.aware.org/quizzes/quizindex.shtml

...μάθετε πολεμικές τέχνες

Σκεφτείτε ποια θα ήταν η καλύτερη κίνηση στις παραπάνω περιπτώσεις. Κάντε μαθήματα αυτοάμυνας.

343

25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

σταματήστε να ΞΟΔΕΥΕΤΕ

Σχεδόν το 20% του παγκόσμιου πληθυσμού καταναλώνει το 80% των φυσικών πόρων. Αυτό εν μέρει οφείλεται στο ότι αγοράζουμε πράγματα που δεν χρειαζόμαστε. Η Παγκόσμια Ημέρα Μηδαμινών Αγορών είναι όταν σβήνεις την οικονομία και τη βλέπεις αλλιώς. Η ημέρα αυτή σας κάνει να δείτε πιο ξεκάθαρα αν χρειάζεστε όλα αυτά τα πράγματα που αγοράζετε. Θα οδηγήσει το μυαλό σας στο να σκεφτεί το περιβάλλον και τις ηθικές συνέπειες της κατανάλωσης: από ποιον αγοράζετε και αν πρόκειται για κοινωνικά υπεύθυνους επιχειρηματίες.

Η Παγκόσμια Ημέρα Μηδαμινών Αγορών γίνεται κάθε χρόνο στα τέλη Νοεμβρίου. Υπάρχει ένας και μοναδικός κανόνας: μην ξοδεύετε ούτε μία δεκάρα για ολόκληρη τη μέρα. Όλα άρχισαν με την Ημέρα Κατά των Αγορών (1994) που οργάνωσε ο Τεντ Ντέιβ, ένας διαφημιστής από τον Καναδά, ως διαμαρτυρία ενάντια στην υπερκατανάλωση.

Αυτά είναι μερικά από τα πράγματα που μπορείτε να κάνετε για να στηρίξετε την Ημέρα Μηδαμινών Αγορών:

Ζητήστε από τους φίλους σας να φέρουν πράγματα για να ανταλλάξετε με δικά σας.

Δημιουργήστε μια ζώνη ελεύθερη από αγορές και αράξτε εκεί με τα φιλαράκια σας.

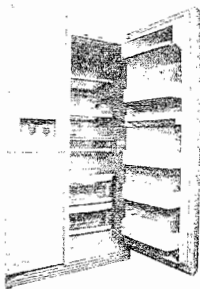
Βιντεοσκοπήστε ανθρώπους που ψωνίζουν. Ρωτήστε τους γιατί ψωνίζουν αυτά που ψωνίζουν και αν τα χρειάζονται πραγματικά.

Ζητήστε από τον κόσμο να δεσμευτούν να αγοράζουν υπεύθυνα για ένα μήνα.

www.ecopian.org/bnd/ib_index.htm

www.buynothingday.co.uk www.buynothingchristmas.org

www.adbusters.org/metasp/eco.bnd

Μερικά ακόμα πράγματα που μπορείτε να κάνετε αντί να ψωνίζετε:

Κλείστε το κινητό σας και χαλαρώστε.

Ανεβείτε στην ταράτσα ενός ψηλού κτιρίου και χαρείτε τη θέα.

Βάψτε το ψυγείο και το πλυντήριό σας με ωραία, φωτεινά χρώματα.

Κάντε μπάνιο με το φως των κεριών.

Μάθετε να μετράτε μέχρι το δέκα σε πολλές γλώσσες.

Καλλιεργήστε τα δικά σας φυτά.

Αρχίστε τζόκινγκ.

...μην αγοράζετε τίποτα για μία ημέρα

Προσπαθήστε την Ημέρα των Μηδαμινών Αγορών να μην ξοδέψετε τίποτα.

26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

344

ΣΧΟΛΕΙΑ για όλους

Η εκπαίδευση είναι θεμελιώδες δικαίωμα. Το δικαίωμα αυτό όμως καταπατάται για 24 εκατομμύρια παιδιά στην Αφρική και 125 εκατομμύρια παιδιά σε άλλα μέρη του κόσμου. Η φυλετική αμεροληψία στην εκπαίδευση μέχρι το 2005 και η βασική εκπαίδευση (δημοτικό) για τα παιδιά όλου του κόσμου μέχρι το 2015 ήταν στους Στόχους του Μιλένιουμ για τον τερματισμό της φτώχειας και της ανέχειας. Με τους σημερινούς ρυθμούς, οι στόχοι μάλλον θα μείνουν όνειρο.

Χρειάζεται περισσότερη πίεση στις κυβερνήσεις για να στραφούν στην εκπαίδευση. Πρέπει να είναι φθηνή και προσβάσιμη σε όλους και να δίνονται και στα κορίτσια οι ίδιες ευκαιρίες. Η Παγκόσμια Εκστρατεία για την Εκπαίδευση είναι μια διεθνής προσπάθεια για πίεση στις κυβερνήσεις. Τον Απρίλιο του 2005 η Παγκόσμια Εκστρατεία για την εκπαίδευση οργάνωσε μια θεματική εβδομάδα «Εκπαίδευσης για τον Τερματισμό της Φτώχειας στον Κόσμο».

Μέρος αυτής της εβδομάδας ήταν η κίνηση «Στείλτε το Φίλο μου στο Σχολείο». Πολιτικοί επισκέπτονταν σχολεία, μη επίσημα εκπαιδευτικά κέντρα και νυχτερινά σχολεία, αποδεχόμενοι όλους όσους είχαν κάποτε σταματήσει το σχολείο. Έγιναν δημόσιες εκδηλώσεις για άτομα που είχαν σταματήσει την εκπαίδευσή τους.

www.campaignforeducation.org www.unicef.org

www.sova.org www.streetchildren.org.uk

Η Μαρία είναι μια φιλική, 13χρονη κοπέλα από τη Βολιβία. Μέχρι πρόσφατα πουλούσε εφημερίδες στο δρόμο και τα μπαρ της Λα Παζ. Οι γονείς της την είχαν αναγκάσει να βγει και να δουλέψει από τα οκτώ της. Ήταν επικίνδυνη δουλειά καθώς ήταν αναγκασμένη να γυρίζει στους δρόμους τα βράδια. Κάποιοι υπεύθυνοι ενός ξενώνα κοριτσιών τη βρήκαν και της πρότειναν να πάει να μείνει μαζί με τα άλλα 25 κορίτσια. Πήγε και τώρα πιο έχει ξαναρχίσει και το σχολείο. Όνειρό της είναι να σπουδάσει και να γίνει δασκάλα.

...δώστε τα φώτα της εκπαίδευσης στα παιδιά

Δεσμευτείτε να πείσετε ένα παιδί του δρόμου να ξαναρχίσει το σχολείο.

Εξηγήστε του τη σημασία της εκπαίδευσης και της μόρφωσης.

Μπορείτε να έρθετε σε επαφή με οργανισμούς που κάνουν αυτήν τη δουλειά στο εξωτερικό.

345

27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ελευθερία της ΕΚΦΡΑΣΗΣ

Οι συγγραφείς παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο σε χώρες που δεν υφίσταται ελευθερία έκφρασης. Μπορούν να γράψουν για όσα συμβαίνουν και μπορούν να εκδώσουν τα γραπτά τους σε κάποια χώρα στο εξωτερικό. Αν όμως παραμείνουν πιστοί στις πεποιθήσεις τους και γράψουν την αλήθεια, τότε είναι ευάλωτοι σε πιθανές διώξεις.

Ο Αλεξάντερ Σολζενίτσιν, βραβευμένος με Νόμπελ συγγραφέας, ήταν ο πρώτος που έκανε γνωστή σε όλο τον κόσμο την έκταση και τη βαρβαρότητα του συστήματος των γκούλαγκ στη Σοβιετική Ένωση. Φυλακίστηκε και εξορίστηκε από τη χώρα του για πολλά χρόνια και τελικά βρήκε άσυλο στις ΗΠΑ.

Ο Βάτσλαβ Χάβελ, διαπρεπής, τσέχος θεατρικός συγγραφέας, μίλησε ανοικτά κατά της καταπίεσης των Σοβιετικών. Απαγορεύτηκε η δημοσίευση των έργων του και φυλακίστηκε για πέντε χρόνια γιατί ήταν συνιδρυτής του Άρθρου 77 και μέλος της Επιτροπής Υπεράσπισης των Αδίκως Διωκόμενων. Το 1989 εξελέγη πρώτος Πρόεδρος της χώρας στη μετακομμουνιστική εποχή.

Οι συγγραφείς πρέπει να εκφράζονται ελεύθερα. Είναι σημαντικό να δείχνουμε την αλληλεγγύη μας σε όσους το κάνουν και σε αυτούς που φυλακίστηκαν για τις απόψεις τους. Η PEN είναι μια διεθνής εκστρατεία κατά της δίωξης και της κράτησης συγγραφέων σε όλο τον κόσμο. Η οργάνωση έχει 130 παρρητίματα σε 100 χώρες.

www.englishpen.org www.internationalpen.org.uk

Ο Ραούλ Ριβέρο Καστανέδα, ποιητής και δημοσιογράφος, ίδρυσε το 1995 το ανεξάρτητο πρακτορείο ειδήσεων Cuba Press. Μαζί με άλλους εννέα κάλεσε τον Κάστρο να απελευθερώσει τους κρατούμενους συνειδήσης και να προχωρήσει σε πολιτικές μεταρρυθμίσεις. Τον Απρίλιο του 2003 κατηγορήθηκε για «εγκλήματα κατά του κράτους» και καταδικάστηκε σε 20ετή φυλάκιση μετά από δίκη μιας ημέρας, κατά την οποία προφανώς δεν είχε το χρόνο να οργανώσει μια αξιοπρεπή υπεράσπιση. Ελευθερώθηκε τον Νοέμβριο του 2004, μετά τη μεταφορά του από τη φυλακή σε ένα στρατιωτικό νοσοκομείο.

Ο Ναουσάντ Γουαχίντ, εξέχων καλλιτέχνης στις Μαλδίβες, υπήρξε κριτικός έναντι της κυβέρνησης για πολλά χρόνια. Πιο πρόσφατα συνελήφθη το 2001. Ήταν σε απομόνωση για πέντε μήνες μέχρι που μεταφέρθηκε σε κατ'οίκον περιορισμό. Τον Οκτώβριο του 2002 δικάστηκε χωρίς το δικαίωμα υπεράσπισης και καταδικάστηκε σε 15ετή φυλάκιση.

...στηρίξτε τα δικαιώματα των συγγραφέων

Πάρτε μέρος στην εκστρατεία. Ενώστε τις δυνάμεις σας με την οργάνωση PEN.

28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ Ημέρα Αλληλεγγύης στο Λαό της Παλαιστίνης

346

Λάδι από την ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

Το ελαιόλαδο είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας της Παλαιστίνης. Από την Ιντιφάντα του 2000, οι αγρότες αντιμετωπίζουν τεράστιες δυσκολίες στη συγκομιδή των ελιών. Μερικοί δεν μπορούν να πλησιάσουν στα χωράφια χωρίς ειδική άδεια, καθώς βρίσκονται πίσω από το τείχος του διαχωρισμού (το τείχος που κατασκευάζουν οι Ισραηλινοί). Σε άλλα χωριά, οι ελαιώνες είναι δίπλα σε εβραίους εποίκους και η πρόσβαση είναι επικίνδυνη, αν όχι αδύνατη.

Η Ισραηλινή Κατοχή είναι καταστρεπτική για τις ζωές των Παλαιστινίων, οι οποίοι βασίζονται στις ελιές για να βγάλουν το ψωμί τους. Εντελώς ειρωνικά, η ελιά είναι το σύμβολο της ειρήνης σε μια περιοχή που η συγκομιδή της καταστρέφεται από συγκρούσεις. Ως μέρος του Συνασπισμού Συγκομιδής Ελιάς, 255 ακτιβιστές της ειρήνης από το ειρηνευτικό κίνημα του Γκους Σαλόμ συμμετείχαν σε συγκομιδή ελιών από χωριά της Παλαιστίνης. Οι χωρικοί αντιμετώπισαν τις εχθρικές διαθέσεις των εβραίων εποίκων.

Το Γκους Σαλόμ ήταν μια ειρηνική διαμαρτυρία. Από κοινού, οι ακτιβιστές και οι οικογένειες που είχαν τα χωράφια κουνούσαν τα δέντρα και μάζευαν τις ελιές, μιλώντας στα εβραϊκά, τα αραβικά και τα αγγλικά. Οι ελιές συγκεντρώνονταν σε σάκους, τους οποίους μάζευαν και απομάκρυναν με τρακτέρ.

www.gush-shalom.org/english/index.html

www.palestineoliveoil.org

Το Γκους Σαλόμ διεκδικεί:

Τον τερματισμό της ισραηλινής κατοχής.
Την αποδοχή των δικαιωμάτων των Παλαιστινίων και τη δημιουργία παλαιστινιακού κράτους στα εδάφη που κατέλαβαν οι Ισραηλινοί το 1967.
Την Ιερουσαλήμ πρωτεύουσα και των δύο κρατών.

Αναγνώριση του δικαιώματος των Παλαιστινίων προσφύγων να επιστρέψουν στην πατρίδα τους.

Την ασφάλεια και για τους δύο λαούς

Μια συνολική ειρήνη στην περιοχή

...αγοράστε το ως πράξη αλληλεγγύης

Αγοράστε λάδι από την Παλαιστίνη.

Πηγαίνετε και βοηθήστε στη συγκομιδή ελιών στα χωριά της Παλαιστίνης.

347

29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

στηρίζετε τους ΝΤΟΠΙΟΥΣ ΤΕΧΝΙΤΕΣ

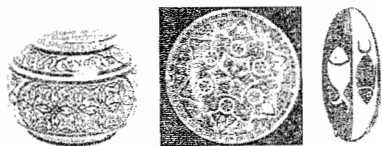
Το Ρομπίπ στην Καμπότζη αποτελείται από έξι μικρά χωριά, με συνολικό πληθυσμό 4.000 ανθρώπων. Το ετήσιο εισόδημα ανά άτομο είναι 40 δολάρια. Οι χωρικοί μια φορά το χρόνο μαζεύουν ρύζι, αλλά αυτό δεν αρκεί για να θρέψουν τις οικογένειές τους. Δεν υπάρχει πλεόνασμα για πώληση. Σε κακές χρονιές ή σε καιρούς πλημμύρας, δεν υπάρχει καν αρκετή τροφή για να φάνε οι ίδιοι. Το Ρομπίπ έχει ένα κέντρο υγείας, αλλά δίχως φάρμακα. Οι σοβαρά ασθενείς δεν τυχάνουν αξιοπρεπούς ιατρικής περίθαλψης και έτσι λιγοστεύουν οι ελπίδες για επιβίωση. Όπως στα περισσότερα μέρη της αγροτικής Καμπότζης, ο πληθυσμός του Ρομπίπ είναι ιδιαίτερα ευάλωτος στην ελονοσία, τη φυματίωση και άλλες τροπικές ασθένειες. Το έιτζ, το οποίο πλήττει τις αστικές περιοχές, δεν έχει φτάσει ακόμη στο απομονωμένο Ρομπίπ.

Ο Μπέρναρντ Κρίσερ, ένας 69χρονος πρώην δημοσιογράφος, έφερε την πληροφορική στο Ρομπίπ. Η ταϊλανδέζικη εταιρεία Shin Satellite προσέφερε δωρεάν μια δορυφορική σύνδεση. Το πιάτο παρέχει συνεχή σύνδεση 64.000 bits ανά δευτερόλεπτο σε έναν μικρό αριθμό υπολογιστών στο χωριό, οι οποίοι λειτουργούν χωριστά κάθε μέρα με ηλιακή ενέργεια. Πέρα από την παροχή εκπαίδευσης, πληροφορικής και της πρόσβασης στο διαδίκτυο στο σχολείο (όπου φοιτούν 400 παιδιά), το πρόγραμμα έχει φέρει και την τηλεϊατρική στο χωριό, με τη συνεργασία γιατρών από τη Βοστώνη.

Ο Κρίσερ δείχνει πώς μπορεί το διαδίκτυο να βοηθήσει ένα ολόκληρο χωριό. Το Πρόγραμμα της Αμερικανικής Βοήθειας στην Καμπότζη κατασκεύασε 200 σχολεία, χρησιμοποιώντας πόρους από την Παγκόσμια Τράπεζα. Οι χωρικοί εκπαιδεύονται στην υφαντουργία, που είχε καταργηθεί στα χρόνια του Πολ Ποτ. Τώρα πια παράγονται τραπεζομάντιλα και κομψοτεχνήματα από μετάξι.

www.cambodiaschools.com www.villageleap.com

www.southbazar.com www.novica.com www.eShopAfrica.com

Το ψηφιακό παζάρι

Το ψηφιακό παζάρι είναι ένα online εμπορικό περιβάλλον για έργα τέχνης. Διατίθενται χειροποίητα προϊόντα από τεχνίτες του Μαρόκο, της Τυνησίας, του Λιβάνου και της Αιγύπτου, που σε άλλη περίπτωση δεν θα είχαν τη δυνατότητα πρόσβασης στη διεθνή αγορά.

348

...μέσω του διαδικτύου

Σκεφτείτε το την επόμενη φορά που θελήσετε να κάνετε ένα δωράκι.

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Το ΕΙΤΖ μπορεί να προληφθεί

Το έιτζ είναι πρόκληση για όλο τον κόσμο. Έχει τεράστιο αντίκτυπο στις πιο ευάλωτες και φτωχές πληθυσμιακές ομάδες. Ο ιός μολύνει 13.500 ανθρώπους κάθε μέρα. Μέχρι το 2004 είχαν μολυνθεί 37,2 εκατομμύρια ενήλικες και 2,2 εκατομμύρια παιδιά. Το 95% των ανθρώπων αυτών ζουν σε αναπτυσσόμενες χώρες. Το 2004 πέθαναν από το έιτζ 3,1 εκατομμύρια άνθρωποι, που σημαίνει ότι κατά μέσο όρο πέθαινε ένας άνθρωπος κάθε δέκα δευτερόλεπτα. Εικοσιπέντε εκατομμύρια άνθρωποι έχουν πεθάνει από το 1981 που πρωτοδιαγνώστηκε το έιτζ. Τα 6 εκατομμύρια από αυτούς ήταν παιδιά. Περισσότερα από 15 εκατομμύρια παιδιά έχουν μείνει ορφανά εξαιτίας του ιού του έιτζ.

Υπάρχει ελπίδα για το μέλλον. Η βούληση υπάρχει. Δημιουργούνται νέα φάρμακα που δεν επιτρέπουν περαιτέρω εξάπλωση του ιού και η τιμή τους παραμένει χαμηλή, εξαιτίας της πίεσης στις φαρμακευτικές εταιρείες. Ο ΟΗΕ έχει θεσπίσει την κίνηση UNAIDS για να ξυπνήσει συνειδήσεις και για να προσελκύσει δωρεές και χορηγίες. Η εκστρατεία Apathy is Lethal (η απάθεια σκοτώνει) προωθεί την ενημέρωση και στηρίζει τις πρωτοβουλίες. Μπορείτε.

Να ενημερωθείτε και να κατανοήσετε εσείς οι ίδιοι καλύτερα την ασθένεια και να δείτε τι μπορείτε να κάνετε για να περιορίσετε τον κίνδυνο.

Να εκπαιδεύσετε άλλους ως προς το τι μπορούν να κάνουν σε προσωπικό επίπεδο.

Να δηλώσετε εθελοντές σε κάποιον οργανισμό κατά του έιτζ, μαζεύοντας, παράλληλα, χρήματα για το σκοπό αυτό.

www.apathyislethal.org www.unaids.org

www.tht.org.uk

Τεράστιες προκλήσεις

- Οι γυναίκες αποτελούν το 57% των ασθενών με έιτζ στην Αφρική, αποτέλεσμα της φυλετικής ανισότητας και των σεξουαλικών επιθέσεων.
- Οι νέοι άνθρωποι (15 ως 24) είναι σχεδόν οι μισοί από όσους συνολικά είναι φορείς του ιού.
- Τα προγράμματα πρόληψης φθάνουν μόλις στον 1 στους 5 ενδιαφερόμενους.
- Μόλις 1 στις 10 έγκυες χαιρεί υπηρεσιών που αποτρέπουν την κληρονομική μετάδοση του ιού.

...η απάθεια σκοτώνει

Πολεμήστε για την κατάργηση του φόρου στα προφυλακτικά.

349

Παγκόσμια Ημέρα Κατά του AIDS 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

πάρτε άλλη μια ΣΟΚΟΛΑΤΙΤΣΑ

Όταν οι άνθρωποι τρώνε σοκολάτα, τρώνε από τη σάρκα μου.

- Ντρίσα, παιδί-σκλάβος στην Ακτή του Ελεφαντοστού

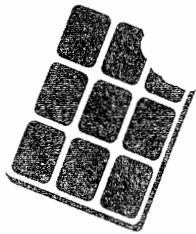
Τη σοκολάτα που τρώτε είναι πιθανό να την έκαναν παιδιά-σκλάβοι. Σύμφωνα με το τηλεοπτικό πρόγραμμα Slavery του BBC, χιλιάδες παιδιά στη δυτική και κεντρική Αφρική απόγονοι από τις οικογένειές τους, μεταφέρονται στην Ακτή του Ελεφαντοστού και πωλούνται σαν σκλάβοι σε φάρμακ κακάο. Τα παιδιά αυτά δεν παίρνουν χρήματα για τη δουλειά που κάνουν και μετά βίας τρώνε ένα πιάτο φαγητό. Αν προσπαθήσουν να δραπέτεύσουν, ξυλοκοπούνται, ενώ πιθανότατα δεν πρόκειται να ξαναδούν ποτέ τους γονείς τους. Σχεδόν το 50% της παγκόσμιας παροχής κακάο προέρχεται από την Ακτή του Ελεφαντοστού.

Ο Στίβεν Μίλμαν είδε την εκπομπή και ένωσε τόσο απηλπισμένοι που έπρεπε να δράσει:

Ξαφνικά μπορούσα να γευτώ κάθε κομμάτι σοκολάτας που είχα φάει στη ζωή μου, μια γεύση τόσο ξινή στη σκέψη ότι μικρά παιδιά την είχαν φτιάξει, που μου ήρθε αναγούλα. Από τότε άρχισα μια έρευνα για το πού παράγονται οι σοκολάτες με ασφάλεια και αποφάσισα να μοιραστώ αυτές τις πληροφορίες με τον υπόλοιπο κόσμο.

Οι πληροφορίες αυτές παίρνουν δύο μορφές. Πρώτα έγραψα 200 επιστολές στις μεγαλύτερες εταιρείες σοκολάτας για να μάθω ποιες από αυτές δεν χρησιμοποιούσαν παιδιά σε οποιοδήποτε στάδιο παραγωγής και δημοσιοποίησα τις απαντήσεις τους. Ύστερα συνέταξα μια σελίδα με συνδέσεις σε πληροφορίες από διάφορους οργανισμούς.

www.radicalthought.org www.truevisiontv.com/

Πώς να αποφύγετε τις σοκολάτες της δουλείας

Αυτό είναι το γράμμα που έστειλε ο Στίβεν στους σοκολατοπαραγωγούς: Γεια! Υπάρχουν πληροφορίες τους τελευταίους μήνες ότι παιδιά-σκλάβοι χρησιμοποιούνται στη συγκομιδή του κακάο στην Ακτή του Ελεφαντοστού. Λατρεύω τις σοκολάτες σας, αλλά δεν αντέχω στη σκέψη ότι ίσως έχουν γίνει από παιδιά. Εσείς στην εταιρεία σας έχετε να κάνετε με κάτι τέτοιο;

Ευχαριστώ, Στίβεν

Όλες οι απαντήσεις και οι εταιρείες που δεν απάντησαν αναφέρονται στην ιστοσελίδα του Στίβεν.

...αλλά σιγουρευτείτε ότι δεν έχουν γίνει από παιδιά-σκλάβους

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Στίβεν: www.radicalthought.org

2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ Ημέρα Κατάργησης της Δουλείας

350

πρόσβαση ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Είναι μέρος της σύγχρονης, ανθρώπινης κοινωνίας μας οι άνθρωποι με κινητικά προβλήματα να έχουν πρόσβαση στα γραφεία που εργάζονται, στα δημόσια κτίρια που θέλουν να επισκεφθούν, στις εκδηλώσεις που θέλουν να παραβρεθούν, στα μέσα μεταφοράς που θέλουν να χρησιμοποιήσουν. Το ίδρυμα γραφιστικής Guild Foundation στη Νέα Υόρκη σχεδίασε 12 σύμβολα για την προώθηση της πρόσβασης χώρων και δραστηριοτήτων από ανθρώπους με μειωμένη κινητικότητα. Αυτά είναι:

- Εκδήλωση ή τοποθεσία προσβάσιμη από ανθρώπους με μειωμένη όραση.
- Πρόσβαση σε τηλέφωνο κειμένου.
- Βιβλία, οδηγίες, φυλλάδια και προγράμματα για τυφλούς.
- Πρόσβαση για τους ανθρώπους με κινητικά προβλήματα: τηλεφωνικοί θάλαμοι και τουαλέτες.
- Πρόσβαση σε τηλέφωνο για άτομα με μειωμένη ακοή.
- Ανοικτοί υπότιτλοι.
- Ηχητική περιγραφή παραστάσεων για άτομα με μειωμένη όραση.
- Βοηθητικά ακουστικά συστήματα.
- Έντυπο υλικό στη γλώσσα Μπράιλ.

www.disabilityjobsite.co.uk/accessable/disabilitysymbol.php

...είναι βασικό και αναφαίρετο δικαίωμα

Κατεβάστε τα σύμβολα αυτά και τυπώστε τα σε αυτοκόλλητα χαρτιά.

Σχεδιάστε μια δεύτερη εκδοχή με τα σύμβολα αυτά και μια κόκκινη γραμμή που να σημαίνει ότι οι υπηρεσίες αυτές ΔΕΝ είναι διαθέσιμες σε κάποιους χώρους, αλλά θα έπρεπε να είναι.

Χρησιμοποιήστε τα αυτοκόλλητα αυτά για να δημοσιοποιήσετε το πρόβλημα των ατόμων με κινητικά προβλήματα.

351

Παγκόσμια Ημέρα Ανθρώπων με Κινητικά Προβλήματα 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ακλόνητοι για τα ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΑΣ

Τώρα, σας λέω φίλοι μου, ακόμα και αν είμαστε αντιμέτωποι με τις δυσκολίες του σήμερα και του αύριο, σας λέω ότι έχω ένα όνειρο... Έχω ένα όνειρο ότι μια μέρα αυτό το έθνος θα ξυπνήσει και θα κατανοήσει το αληθινό νόημα της αρχής που το διέπει: «Θεωρούμε αυτονόητες αυτές τις αλήθειες, ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι».

– Μάρτιν Λούθερ Κινγκ

από την ομιλία του στην Ουάσινγκτον στις 28 Αυγούστου του 1963

Υπάρχει κάποιο ζήτημα που σας προκαλεί έντονα συναισθήματα και απόψεις; Υπάρχει γύρω σας κάποια αδικία που να σας κάνει να βράζετε από θυμό και να πιστεύετε ότι μπορείτε να κάνετε κάτι; Εμπνευστείτε από τη Ρόζα Παρκς (βλ. πιο κάτω). Αυτή η κατά τα άλλα συνηθισμένη γυναίκα έκανε κάτι πολύ απλό και συνάμα πολύ μοναδικό. Η πράξη της άλλαξε την πορεία της ζωής της και ενεργοποίησε το Κίνημα Πολιτικών Δικαιωμάτων στις ΗΠΑ. Υπερασπιστείτε τα πιστεύω σας ξεκινώντας έναν αγώνα ή μια μη βίαιη εκστρατεία.

Το 2005, στα 92 της, η Ρόζα Παρκς συνέχιζε το έργο που ξεκίνησε με το σύζυγό της Ρέιμοντ με το ίδρυμα Rosa and Raymond Parks for Self Development. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της και τιμήστε την στο www.rosaparks.org

Η Ρόζα Παρκς, πρωτοπόρος των Πολιτικών Δικαιωμάτων

Η Ρόζα Παρκς εργαζόταν στην Αλαμπάμα την εποχή που ο νότος των ΗΠΑ εφάρμοζε μια μορφή apartheid. Συνελήφθη την 1η Δεκεμβρίου του 1955, επειδή αρνήθηκε να παραχωρήσει τη θέση της στο λεωφορείο σε έναν λευκό επιβάτη, όπως είχε ζητήσει ο οδηγός. Δικάστηκε και καταδικάστηκε. Η πράξη της οδήγησε σε μοϊκοτάζ της χρήσης των αστικών λεωφορείων από τους έγχρωμους πολίτες. Το μοϊκοτάζ στα λεωφορεία άρχισε στις 5 Δεκεμβρίου του 1955 και κράτησε 381 ημέρες. Το κουράγιο της Ρόζα Παρκς έμεινε στην ιστορία και πλέον αυτή αναφέρεται σαν η «μητέρα του σύγχρονου κινήματος των πολιτικών δικαιωμάτων». Το μοϊκοτάζ αυτό έκανε γνωστό και έναν μαύρο εφημέριο, τον Δρα Μάρτιν Λούθερ Κινγκ.

...ούτε να κάτσεις δεν μπορείς

Κάντε κάτι!

Τι: Οτιδήποτε.

Πότε: Τώρα.

Ποιος: Εσύ φυσικά.

Πώς: Εσύ αποφασίζεις.

4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

352

ΔΕΣΜΕΥΤΕΙΤΕ να αλλάξετε τον κόσμο

Το να αλλάξεις τον κόσμο από μόνος σου φαντάζει αδύνατο. Και πραγματικά έτσι είναι. Αλλά δεν πειράζει, γιατί υπάρχουν και άλλοι σαν και εσένα εκεί έξω. Νιώθουν την ανάγκη να κάνουν κάτι, αλλά δεν θέλουν να το κάνουν από μόνους τους. Και ο τρόπος να έρθετε σε επαφή είναι μέσω της «τράπεζας δέσμευσης». Η ιδέα είναι απλούστατη. Μπαινέτε σε μια online «δέσμευση», υποσχόμενοι να κάνετε κάτι, μόνο αν μαζευτεί ένας ορισμένος αριθμός ανθρώπων που θα κάνουν το ίδιο. Όταν υπογράψουν αρκετά άτομα, όλοι προχωρούν και πράττουν αυτό που δεσμεύτηκαν να κάνουν. Είναι αρκετά καλός τρόπος να πολλαπλασιάσετε τον αντίκτυπο των πράξεών σας για να αλλάξετε τον κόσμο.

Συμβουλές για μια επιτυχημένη δέσμευση:

Κρατάτε τις φιλοδοξίες σας ταπεινές.

Σκεφτείτε πώς ακούγεται στους άλλους η δέσμευσή σας.

Βάλτε όλη σας τη φαντασία στη δέσμευσή σας.

Μην σκεφτείτε ότι η δέσμευσή σας θα προωθηθεί από μόνη της.

www.pledgebank.org

Μερικά παραδείγματα επιτυχημένων δεσμεύσεων:

Ο Άντι εγκατέστησε στο σπίτι του βαλβίδες χαμηλής κατανάλωσης, όταν άλλοι 20 δεσμεύτηκαν να κάνουν το ίδιο.

Ο Μάθιου άρχισε να αγοράζει δίκαια εμπορεύσιμο τσάι και καφέ, μόλις άλλοι 20 συμφώνησαν να κάνουν το ίδιο.

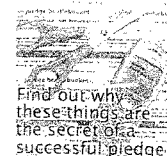
Η Έλι ψωνίζει μόνο από

συνοικιακά μαγαζάκια και όχι από σουπερμάρκετ, από τη

στιγμή που άλλοι 20 αποφάσισαν να κάνουν το ίδιο.

Ο Τζεφ έκανε 100 σελίδες για το Πρόγραμμα

Γκούτενμπεργκ, μόλις 50 άλλοι συμφώνησαν να κάνουν το ίδιο.

...μόνο όταν και άλλοι δεσμεύονται να κάνουν το ίδιο

Δεσμευτείτε και εσείς να κάνετε κάτι για να αλλάξετε τον κόσμο. Ανακοινώστε τη δέσμευσή σας στην Pledge Bank.

Πείστε φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν και εκείνοι.

Θα... (αναφέρετε τη δέσμευσή σας), αλλά μόνο αν κάνουν το ίδιο και άλλοι... (αναφέρετε αριθμό) άνθρωποι.

353

Διεθνής Ημέρα Εθελοντισμού 5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΥΤΥΣΤΕ ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΟ

Πρέπει να νοιαζόμαστε και να προσέχουμε τα δέντρα. Να τα εντάξουμε στη ζωή μας και να τα περιποιούμαστε. Είναι οι πνεύμονες του πλανήτη μας. Μας δίνουν το οξυγόνο που αναπνέουμε. Χωρίς αυτά θα πεθαίναμε. Η Ημέρα Στολισματος των Δέντρων ενθαρρύνει τον εορτασμό των δέντρων σε πόλεις και επαρχία, στους δρόμους και τα χωριά, σε κήπους ή πάρκα. Τα δέντρα στολίζονται εδώ και πολλά χρόνια και ακόμα γίνεται αυτό σε πολλά μέρη του κόσμου... Και δεν εννοούμε μόνο τα Χριστούγεννα.

www.commonground.org.uk/treedress.html

www.England-in-particular.info

Τι έκαναν τότε...

Ο Ξέρξης, ο φημισμένος ηγέτης των Περσών, είχε στολίσει με χρυσά και κοσμήματα έναν πανέμορφο πλάτανο που του άρεσε πολύ.

Ο προφήτης Μωάμεθ στο νυχτερινό του ταξίδι μαζί με τον Αρχάγγελο Γαβριήλ συνάντησε ένα δέντρο που έλαμπε από τα σμαράγδια, τα ρουμπίνια και τα ζαφείρια, ίσως το μυθικό δέντρο που βρίσκεται στο κέντρο του Παραδείσου.

Ο Μέγας Αλέξανδρος είχε συναντήσει ένα δέντρο που μιλούσε, με κεφάλια ζώων και ανθρώπων στα κλαδιά του, που τον είχε προειδοποιήσει για τον επικείμενο θάνατό του μακριά από την πατρίδα.

Στο Σάτεργουοϊτ της βόρειας Αγγλίας από το 1889 στολίζεται με πολύχρωμες κορδέλες και πάλινα σκεύη μια παλιά βελανιδιά.

...και τι κάνουν τώρα

Στο Μεξικό, τον Δεκέμβριο κρεμάνε στα δέντρα σακουλάκια με γλυκά σαν κέρασμα για τα παιδιά και σαν εορτασμό της πλούσιας καρποφορίας των δέντρων.

Στη νότια Γαλλία, τα δέντρα τον Μάιο στολίζονται με κορδέλες και λουλούδια.

Σε μερικά μέρη της Ρωσίας επιλέγουν ένα δέντρο και το ντύνουν με γυναικεία ρούχα και κρεμάνε σε αυτό κορδελίτσες και χάντρες.

Εκτιμήστε αυτά που προσφέρουν τα δέντρα

Στολίστε και εσείς ένα δέντρο. Χρησιμοποιήστε ό,τι υλικό θέλετε.

Μπορείτε με τη διακόσμηση που θα επιλέξετε να περάσετε ένα συγκεκριμένο μήνυμα ή απλώς να κάνετε ένα δέντρο ακόμα πιο όμορφο για να το εκτιμήσει περισσότερο ο κόσμος.

6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ Ημέρα Στολισμού των Δέντρων

354

ΦΩΤΙΣΤΕ το μήνυμά σας

Θέλετε να αλλάξετε τον κόσμο ενώ κοιμάστε; Μπορείτε να είστε κουλουριασμένοι στα ζεστά σας σκεπάσματα και να ονειρεύεστε εξωτικά νησιά και τροπικά κοκτέιλ, και την ίδια στιγμή να περνάτε το μήνυμά σας στους περαστικούς. Όλοι μας έχουμε ιδέες για το πώς θα βελτιώσουμε τον κόσμο μας. Γιατί λοιπόν να μην γράψετε ένα φωτεινό μήνυμα και να το κρεμάσετε έξω από το σπίτι ή το διαμέρισμά σας;

Ας είναι όσο πολιτικό, όσο αστείο, όσο σοβαρό, όσο ανόητο θέλετε. Το μόνο που σας περιορίζει είναι η φαντασία σας, η ορθογραφία σας, ο χώρος που διαθέτετε και τα φώτα που μπορείτε να πληρώσετε. Αλλάξτε το μήνυμά σας όποτε εσείς θέλετε ή όταν σκεφτείτε κάτι καλύτερο. Είναι έξυπνος και πρωτότυπος τρόπος να περάσετε τη γραμμή σας. Μην εκπλαγείτε αν δείτε και άλλους ανθρώπους στη γειτονιά σας να κάνουν το ίδιο. Να μερικές ιδέες για να φωτίσετε τον κόσμο:

E-I-P-H-N-H

Ψ-H-Φ-I-Σ-T-E

M-E--T-A--Π-O-Δ-I-A--Σ-T-H--Δ-O-Y-A-E-I-A

X-A-M-O-Γ-E-A-A-Σ-T-E

O-I-K-O-N-O-M-I-A--Σ-T-O--N-E-P-O

T-O--K-A-Π-N-I-Σ-M-A--Σ-K-O-T-Ω-N-E-I

Δ-I-K-A-I-O--E-M-Π-O-P-I-O

Φ-O-P-A--Π-P-O-Φ-Y-A-A-K-T-I-K-O

Υπάρχουν πολλά τέτοια

πρωτότυπα φώτα στο

εμπόριο. Προσπαθήστε να

ταιριάζετε το μήνυμά σας με

το χρώμα των λαμπτήρων που

θα χρησιμοποιήσετε.

Peace

...ενώ κοιμάστε

Πάρτε μία ή και παραπάνω αλυσίδες λαμπτήρων.

Γράψτε ένα μήνυμα για να το βλέπουν το βράδυ οι περαστικοί.

Κρεμάστε το στο μπαλκόνι, στα παράθυρα ή στον κήπο σας.

355

7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΞΥΠΝΟΙ δρόμοι

Είναι η εποχή της συγκατάθεσης και της καλής θέλησης. Τα Χριστούγεννα είναι πολύ κοντά. Βγαίνετε σε ένα εστιατόριο για να φάτε με μερικούς καλούς φίλους. Νιώθετε μια αίσθηση ζεστασιάς και ικανοποίησης; Αν ναι, τότε θα ήταν μια καλή στιγμή να σας πείσει κάποιος να προσφέρετε στους φτωχούς και τους άστεγους – να βοηθήσετε τους ανθρώπους που ζουν μια πολύ διαφορετική ζωή από τη δική σας, που δεν θα μπορούσαν να πληρώσουν το γεύμα που μόλις απολάυσατε, που σίγουρα δεν θα τους επιτρεπόταν καν να μπουν στο εστιατόριο.

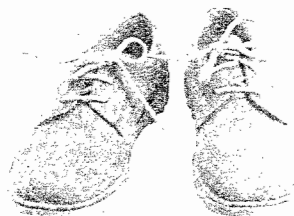
Αυτό ήταν το σημείο αναφοράς της StreetSmart. ενός φιλανθρωπικού προγράμματος κατά το οποίο οι λογαριασμοί των εστιατορίων επιβαρύνονται με μία λίρα ως εθελοντική ενίσχυση. Το εστιατόριο δίνει τα χρήματα που συγκεντρώσε στη StreetSmart και εκείνοι τα μοιράζουν στους άστεγους. Τα εστιατόρια του Λονδίνου βοηθούν τους άστεγους του Λονδίνου και τα εστιατόρια του Νιουκασλ βοηθούν τους άστεγους στα βορειοανατολικά. Όλα τα χρήματα που συγκεντρώνονται πηγαίνουν κατευθείαν σε όσους τα χρειάζονται.

Η προσφορά είναι εθελοντική. Το πρόγραμμα αναφέρεται σε μια ξεχωριστή καρτούλα στο τραπέζι και οι πελάτες έχουν δικαίωμα να μην επιβαρυνθούν. Σχεδόν όλοι όμως το κάνουν με ευχαρίστηση και οι περισσότεροι δεν δίνουν καν σημασία.

www.streetsmart.org.uk

Η StreetSmart ξεκίνησε στο Λονδίνο το 1998.

Τώρα νια έχει εξαπλωθεί σε 13 πόλεις σε όλη την Αγγλία. Τα πρώτα επτά χρόνια της λειτουργίας της, συγκεντρώσε και μοίρασε στους άστεγους πάνω από 1,8 εκατομμύρια λίρες. Στόχος του προγράμματος είναι να τους κάνει να φύγουν από τους δρόμους και να σταθούν και πάλι στα πόδια τους. Μερικά από τα χρήματα καλύπτουν τις βασικές ανάγκες, όπως παπούτσια και κρεβάτια. Άλλα πηγαίνουν στην αποκατάσταση και την προσπάθεια επανένταξής τους στην κοινωνία.

Γεύματα που στηρίζουν τους άστεγους

Είναι μια φανταστική ιδέα.

Αν ήδη λειτουργεί κάτι ανάλογο στην περιοχή σας, δώστε με ευχαρίστηση το επιπλέον ποσό.

Αν δεν υπάρχει, επικοινωνήστε με τη StreetSmart και ζητήστε να ξεκινήσει ένα πρόγραμμα και στην πόλη σας.

8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

356

ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΤΕ την υλική κουλτούρα

Για να κατανοήσουμε καλύτερα το παρόν, πρέπει να μάθουμε το παρελθόν. Μπορούμε να το πετύχουμε αυτό μέσα από τα ντοκουμέντα και τα γραπτά κείμενα, αλλά και μέσα από τα κτίρια, τα τοπία και τα ιστορικά έργα τέχνης που διατηρούνται.

Πώς θα δουν το δικό μας παρόν οι μελλοντικές γενεές, αν δεν μείνει τίποτα; Πώς θα έχουν μια ισορροπημένη άποψη της γενιάς μας, αν ξεχαστούν οι εμπειρίες των συνθησισμένων ανθρώπων που ζουν φυσιολογικές ζωές; Ο καθένας από εμάς έχει την ευθύνη να εκτιμήσει τα αντικείμενα της σύγχρονης κουλτούρας μας και να βοηθήσει στην προσπάθεια της διατήρησής τους, για να μπορέσουν αυτά αργότερα να πουν την ιστορία μας. Ένας τρόπος να το πετύχουμε αυτό είναι με τις χρονοκάψουλες. Περίπου 10.000 άνθρωποι σε όλο τον κόσμο το έχουν ήδη κάνει.

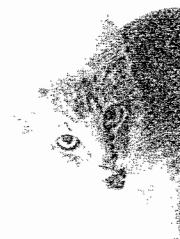
www.oglethorpe.edu www.si.edu/scmre/takingcare/timcaps.htm

www.bl.uk/services/npo/faqtime.html www.appliedhistory.com/suggest.html

Το παιχνίδι της διάσωσης

Μαζευτείτε μια ομάδα φίλων και ζητήστε από τον καθένα να φανταστεί ότι έχει προθεσμία δέκα λεπτών για να εκκενώσει το σπίτι εξαιτίας μιας επερχόμενης καταστροφής. Ζητήστε από τον καθένα να συντάξει λίστα με τα δέκα πράγματα που θα έσωζαν, μαζί με ένα σύντομο σχόλιο γιατί επιλέγουν τα συγκεκριμένα αντικείμενα.

Κάντε σύγκριση όσων γράφτηκαν. Ψάξτε για ομοιότητες και διαφορές. Εξετάστε προσεκτικά τις επιλογές των αντικειμένων. Σκοπός είναι να κατανοήσετε καλύτερα τη βαρύτητα και τη σημασία των πραγμάτων γύρω σας.

Φτιάξτε και εσείς μια χρονοκάψουλα

Φτιάξτε μια χρονοκάψουλα. Πρέπει να είναι αεροστεγώς σφραγισμένη.

Βάλτε μέσα πράγματα που θεωρείτε ότι αντιπροσωπεύουν καλύτερα την εποχή μας (βιβλία, cd, αποκόμματα εφημερίδων, ρούχα, αντικείμενα, σπόρους κ.ά.).

Γράψτε έναν οδηγό που θα εξηγείτε σε όποιον ανακαλύψει το κουτί σας ύστερα από 100 χρόνια γιατί επιλέξατε τα συγκεκριμένα αντικείμενα.

Θάψτε τη κάπου, όχι πολύ βαθιά, με την ελπίδα κάποτε, κάποιος να την ανακαλύψει.

357

9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

σηκωθείτε και ΜΕΤΡΗΣΕΙΤΕ

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι τα θεμέλια ενός δίκαιου και ειρηνικού κόσμου. Κάθε άνθρωπος στον πλανήτη έχει το δικαίωμα της αξιοπρέπειας, του σεβασμού και της ελευθερίας – όποιο και αν είναι το φύλο, το χρώμα, η εθνικότητα, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η γλώσσα, η θρησκεία, οι πολιτικές απόψεις, η κοινωνική προέλευση, ο πλούτος και άλλοι παράγοντες. Στις 10 Δεκεμβρίου του 1948, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε και ανακοίνωσε την Παγκόσμια Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Η Διακήρυξη έχει μεταφραστεί σε περισσότερες από 300 γλώσσες και διαλέκτους – από Αμχαζικά μέχρι το Ζουλού. Μπήκε στο βιβλίο Γκίνες ως το έγγραφο που έχει μεταφραστεί στις περισσότερες γλώσσες. Δυστυχώς, σε αντίθεση με το Σύνταγμα των ΗΠΑ ή με την Ευρωπαϊκή Συνθήκη Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, η Διακήρυξη δεν έχει νομική ισχύ.

Η Διακήρυξη έχει 30 άρθρα. Μερικά από αυτά αναφέρονται:

Άρθρο 1: Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι.

Άρθρο 3: Όλοι έχουν το δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την ασφάλεια.

Άρθρο 4: η δουλεία και το ανθρώπινο εμπόριο πρέπει να απαγορευτούν.

Άρθρο 5: κανένας δεν θα πρέπει να υποκείται σε βασανιστήρια ή σε σκληρή και απάνθρωπη μεταχείριση και τιμωρία.

Άρθρο 18: Όλοι έχουν το δικαίωμα ελευθερίας σκέψης, συνείδησης και θρησκείας.

Άρθρο 19: Όλοι έχουν το δικαίωμα της ελευθερίας έκφρασης και άποψης.

Η Ημέρα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι η κατάλληλη στιγμή για να κατανοήσουμε πόσο τυχεροί είμαστε που τα δικαιώματά μας έχουν διασφαλιστεί από τη Διακήρυξη του ΟΗΕ και να δεσμευτούμε να κάνουμε κάτι για όλους τους ανθρώπους στον κόσμο που δεν χαίρουν των βασικών αυτών δικαιωμάτων.

www.un.org/rights www.unhchr.ch/udhr

Ο Μγκουάνγκ Γκουάλτσεν είναι μοναχός σε μια μονή στη Λάσα. Είχε φυλακιστεί για ένα χρόνο το 1987, συνελήφθη ξανά το 1989 και καταδικάστηκε σε 17ετή φυλάκιση, παράλληλα με 5ετή στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων. Είχε ξεχωρίσει ως ηγέτης μιας ομάδας μοναχών που κατηγορήθηκαν ότι έγραφαν κατά της κινεζικής κυβέρνησης και «έδιναν πληροφορίες στον εχθρό». Η πρώτη έκδοση και δημοσίευση της ομάδας ήταν η μετάφραση στα θιβετιανά της Διακήρυξης του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

...γιορτάστε τα δικαιώματά σας

Τυπώστε τα δικαιώματα σε μπλουζάκια και κυκλοφορήστε τα.

10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

358

ΜΟΙΡΑΣΤΕΙΤΕ τα βιβλία σας

Διασταύρωση βιβλίων (bookcrossing) – η πρακτική να αφήνεις ένα βιβλίο σε έναν δημόσιο χώρο με σκοπό να το βρει και να το διαβάσει κάποιος άλλος, ο οποίος με τη σειρά του θα πιάξει αναλόγως
– προστέθηκε στο λεξικό Oxford Dictionary τον Αύγουστο του 2004

Πιθανότατα έχετε πάρα πολλά βιβλία στα ράφια σας που κάθονται και μαζεύουν σκόνη. Γιατί να μην τα μοιραστείτε με άλλους; Διαλέξτε ένα που σας αρέσει πολύ. Κανένας δεν το διαβάζει αυτή την περίοδο. Καταγράψτε το στην ιστοσελίδα του Bookcrossing και το ταξίδι του βιβλίου σας στο άγνωστο αρχίζει.

Το Bookcrossing είναι μια κοινωνία αναγνώστων. Είναι ένα παγκόσμιο κλαμπ ανάγνωσης βιβλίων που διασπάζει τον χώρο και το χρόνο. Πρόκειται για ομάδες αναγνώστων που δεν γνωρίζουν γεωγραφικά σύνορα. Έχει 300.000 μέλη που μοιράζονται 1,5 εκατομμύρια βιβλία σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου. Κάθε μέλος αφήνει ένα βιβλίο κάπου με σκοπό να το βρει και να το διαβάσει ένας άλλος και καταχωρεί το βιβλίο αυτό στην ιστοσελίδα του Bookcrossing. Το βιβλίο αλλάζει συνεχώς χέρια, μέχρι να καθεί ή μέχρι κάποιος να σπάσει την αλυσίδα και να μην το παραδώσει σε άλλον. Ο κάθε αναγνώστης μπορεί να γράψει τα σχόλιά του στο βιβλίο και στην ιστοσελίδα. Αυτός έβγαλε πρώτος στην κυκλοφορία το βιβλίο, μπορεί να παρακολουθεί την πορεία του.

www.bookcrossing.com

Οι τρεις κανόνες του Bookcrossing:

No1: Διαβάζετε ένα καλό βιβλίο, ένα βιβλίο που θα προτείνατε και σε άλλους.

No2: Καταγράφετε το βιβλίο στο Bookcrossing μαζί με τα δικά σας στοιχεία.

No3: Αφήνετε το βιβλίο κάπου για να το διαβάσει κάποιος άλλος. Μπορείτε να το δώσετε απευθείας σε κάποιον να το διαβάσει ή να το αφήσετε σε ένα παγκάκι, μια στάση ή μια καφετέρια.

Περιμένετε να δείτε τι θα γίνει και πού θα καταλήξει.

...βοηθήστε στη δημιουργία μιας δημόσιας βιβλιοθήκης

Γίνετε μέλη του Bookcrossing.

Αν τύχει και βρείτε ένα βιβλίο του Bookcrossing, διαβάστε το, απολαύστε το και δώστε το σε κάποιον άλλο να το διαβάσει.

Πείτε σε όλους τους φίλους σας να κάνουν το ίδιο.

11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

359

αγοράστε ένα ΚΑΛΟ ΔΩΡΟ

Υπάρχουν ένα σωρό περιπτώσεις όπου ίσως χρειαστεί να αγοράσετε ένα δώρο: σε γενέθλια, τα Χριστούγεννα, για τη Γιορτή της Μητέρας, την Ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου, για ένα γάμο, μια προαγωγή ή απλώς η επιθυμία να δώσετε κάτι σε κάποιον ή κάποια που αγαπάτε...

Πόσο συχνά δεν μπορείτε να σκεφτείτε κάτι καλό να πάρετε: Πόσο συχνά σας δίνουν κάτι που δεν χρειάζεστε ή δεν σας αρέσει, το οποίο το χαντακώνετε και το κρύβετε ή το δίνετε και εσείς σε κάποιον τρίτο (που δεν θα τους αρέσει επίσης);

Λοιπόν να μια καλή εναλλακτική πρόταση: αγοράστε ένα καλό δώρο. Διαλέξτε κάτι από τον Κατάλογο της Good Gifts και το δώρο σας θα πάει μέσω φιланθρωπικών οργανώσεων σε μια οικογένεια ή σε ένα άτομο που έχει πραγματικά ανάγκη. Αυτά που πληρώνετε, επιτρέπουν κάτι πολύ συγκεκριμένο να συμβεί. Ο αποδέκτης παίρνει μια κάρτα με τις λεπτομέρειες του προγράμματος και μια καρφίτσα που λέει ότι τους έχουν δώσει «δωρό». Θα χαρούν με το δώρο. Και δεν θα χρειαστεί να ανησυχούν για το πώς να ξεφορτωθούν άλλο ένα άχρηστο και ανεπιθύμητο δώρο. Εσείς νιώθετε ωραία και η κίνησή σας έκανε χαρούμενο κάποιον άλλο.

www.goodgifts.org

Μια επιλογή δώρων από τον κατάλογο:

Το Ποδήλατο της Ζωής: χαρίστε ένα ποδήλατο σε κάποιον άνθρωπο στην Καμπότζη ή την Αιθιοπία. Θα τους βοηθήσει να μετακινούνται πιο γρήγορα.

Υιοθετήστε ένα λαχανικό και βοηθήστε να μην εξοφαστεί.

Μια καμήλα σε μια οικογένεια νομάδων για να μετακινούνται στη Σομαλία και την Αιθιοπία.

Οι πάπιες της ειρήνης: αγελάδες, κατσίκες, μέλισσες χαρίζονται σε φτωχές οικογένειες για να μπορέσουν να βγάλουν το ψωμί τους.

Υπάρχουν δώρα για όλες τις περιπτώσεις και για όλους τους ανθρώπους. Έχει πλάκα να δίνετε και να παίρνετε τέτοια δώρα.

...κάντε τρεις ανθρώπους λίγο πιο χαρούμενους

Αγοράστε κάτι από την Good Gift για τα Χριστούγεννα και χαρίστε το.

Μόλις το κάνουν μια φορά, ξανακάντε το για κάποιον άλλο.

Αν σκοπεύετε να παντρευτείτε, κάντε λίστα γάμου για δώρα από την Good Gift.

12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

360

ΓΕΥΜΑ για την πείνα

Ο πλανήτης μας παράγει αρκετή τροφή για να χορτάσουν όλοι οι άνδρες, οι γυναίκες και τα παιδιά – και να μείνει και περίσσειμα. Το πρόβλημα είναι ότι η τροφή δεν φτάνει σε όλους όσοι την χρειάζονται. Και δεν αναφερόμαστε σε αυτούς που πεινούν εξαιτίας πολέμων ή ξηρασίας, αλλά για αυτούς που είναι τόσο φτωχοί που δεν μπορούν να αγοράσουν φαγητό για να ζήσουν και να μείνουν υγιείς. Ιδιαίτερα κινδυνεύουν τα παιδιά. Ο υποσιτισμός υπονομεύει τη σωματική και πνευματική τους ανάπτυξη και τα καθιστά περισσότερο ευάλωτα στις ασθένειες.

Ο Πρώτος Στόχος της Χιλιετίας είναι να μειωθεί στο μισό ο αριθμός των ανθρώπων που υποφέρουν από πείνα και ανέχεια μέχρι το 2015. Εφόσον, όμως, η πείνα δεν είναι αποτέλεσμα της ανεπαρκούς παραγωγής, αλλά της άνιση κατανομής, τότε κάτι καλύτερο μπορούμε να κάνουμε. Θα μπορούσαμε να εξαφανίσουμε παντελώς τον υποσιτισμό.

www.hungerbanquet.org

www.oxfamamerica.org

Η Γκλόρια Νταρούα ίσα ίσα καταφέρνει και επιβιώνει. Ζει στη Μοζαμβίκη, καλλιεργεί μερικά δημητριακά και έχει και λίγες κοτούλες. Δυστυχώς δεν βγάζει αρκετά χρήματα για να στείλει τα παιδιά της στο σχολείο. Ο μεγαλύτερος γιος της θέλει απεγνωσμένα να μάθει να γράφει και να διαβάζει. Θα έκανε τα πάντα για να του προσφέρει μόρφωση, αλλά δεν το αντέχει οικονομικά. Πέρα από αυτό, χρειάζεται και βοήθεια στο χωράφι. Πέρυσι πέθανε ο άντρας της. Ο κόσμος λέει ότι πέθανε από έιτς, αλλά κανένας δεν μπορεί να είναι σίγουρος. Τώρα, περισσότερο από ποτέ, της λείπει ο σύζυγός της. Κοιτάζοντας το χωράφι, την πιάνει ανησυχία. Οι βροχές δεν ήταν πολλές φέτος. Ο χρόνος που θα έρθει θα είναι πιο δύσκολος...

...βιώστε και εσείς το λαχείο της ζωής

Οργανώστε ένα θεματικό δείπνο για το πρόβλημα της πείνας.

15% των παρευρισκόμενων αντιπροσωπεύουν τους πλούσιους του κόσμου. Κάθονται στο τραπέζι και απολαμβάνουν τρία πιάτα.

25% των παρευρισκόμενων αντιπροσωπεύουν τη μεσαία τάξη. Κάθονται σε καρέκλες και τρώνε ρύζι και φασόλια.

Το υπόλοιπο 60% είναι οι φτωχοί του κόσμου. Κάθονται στο πάτωμα και τρώνε μόνο ρύζι και νερό.

Συγκεντρώστε χρήματα για την ανακούφιση των φτωχών του κόσμου.

361

13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΑΝΤΕ ΑΠΟΧΗ ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΞ

Μερικές φορές δεν υπάρχει άλλη λύση από το να δείξετε ότι σοβαρολογείτε. Αν θέλετε να κάνετε την αλλαγή ή τουλάχιστον να πείσετε το σύντροφό σας να δει τις απόψεις σας, ίσως χρειαστεί να χτυπήσετε εκεί που πονάει περισσότερο.

Αποχή από το σεξ στο Σουδάν: η Σαμίρα Αχμέντ, πανεπιστημιακός, ξεκίνησε το 2002 αποχή από το σεξ στην προσπάθειά της να σταματήσει τον συνεχιζόμενο επί 19 χρόνια εμφύλιο πόλεμο. Την ονόμασε Α λΧαίρ, που στα αραβικά σημαίνει «γυναίκα που σεξουαλικά εγκαταλείπει τον άνδρα». Η πράξη αυτή (ή η απραξία καλύτερα) άρχισε με 20 γυναίκες από τις φυλές Λου και Τζεκάνι, που συμμετείχαν κυρίως στις συγκρούσεις.

Ξεγύμνωμα για το ορυχεία: η Μπίρσελ Λέμκε αγωνίστηκε κατά της διάνοιξης επικίνδυνων ορυχείων χρυσού σε διάφορα μέρη της Τουρκίας. Οι κάτοικοι ενός χωριού διαδήλωσαν γυμνοί ενάντια στο άνοιγμα ενός ορυχείου στην περιοχή τους, ενώ στις πλάτες τους είχαν γράψει «ξεγυμνωνόμαστε, πριν μας ξεγυμνώσετε εσείς». Οι γυναίκες αρνούσαν το σεξ με τους άνδρες τους, μέχρι εκείνοι να διώξουν τα ορυχεία από την περιοχή.

Αποχές από το σεξ έχουν γίνει και σε άλλα μέρη του κόσμου:

Στην Κολομβία, ως αντίδραση στο πόλεμο των ναρκωτικών.

Στην Πολωνία, για τη νομιμοποίηση των εκτρώσεων.

Στο Άμστερνταμ, κατά της σεξουαλικής παρενόχλησης.

www.rightlivelivelihood.org/recipe/lemke.htm

www.globalwomensstrike.net

Όχι νερό, όχι σεξ

Το 2001 μια ομάδα γυναικών στο χωριό Σιρτ της Τουρκίας προχώρησε σε αποχή από το σεξ μέχρι να κινητοποιηθούν οι άνδρες του χωριού και να φέρουν δίκτυο υδροδότησης στην περιοχή. Το ηλικίας 27 ετών σύστημα ύδρευσης είχε καταρρεύσει και οι γυναίκες αναγκάζονταν να μεταφέρουν το νερό από πολύ μακρινές αποστάσεις.

Η στρατηγική αυτή είχε άμεσα αποτελέσματα. Οι άνδρες πίεσαν τον κρατικό μηχανισμό για να επιδιορθωθεί αμέσως το σύστημα. Εκείνοι προσφέρθηκαν να βοηθήσουν εθελοντικά.

...για να γίνει αυτό που πρέπει

Αν υπάρχει ένα ζήτημα που σας απασχολεί και δεν βρίσκετε άλλον τρόπο να το πετύχετε, προχωρήστε σε αποχή από το σεξ. Θα εκπλαγείτε από το πόσο γρήγορα θα κινητοποιηθούν οι αρμόδιοι.

14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

362

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟΝ αιδεσιμότατο Μπίλι

Ψώνια, Έχουμε κακομάθει. Έχουμε πάρα πολλά και εξακολουθούμε να αγοράζουμε. Όταν δεν είμαστε στα καλύτερά μας, βγαίνουμε μια βολτίτσα στα μαγαζιά. Και όταν γυρίζουμε στο σπίτι, ψάχνουμε να δούμε πού θα βάλουμε όλα αυτά που αγοράσαμε. Γιατί δεν δοκιμάζετε κάτι πραγματικά θεραπευτικό; Σταματήστε να ψωνίζετε.

Ο αιδεσιμότατος Μπίλι είναι ο ηγέτης του κινήματος Σταματήστε τα Ψώνια. Οι συγκεκριμένοι στόχοι του είναι τα Starbucks και η Walmart. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του και διαβάστε και άλλες ωραίες ιδέες:

www.revilly.com

Η εκκλήσια της παύσης αγορών

Μην αγοράζετε τίποτα από τη Walmart

Είκοσι από εμάς πήγαμε στη Walmart – το μεγαλύτερο κατάστημα λιανικής στον κόσμο. Πήραμε μια κάρτα αγορών και κάναμε βόλτες μέσα στο μαγαζί με τα άδεια μας καρότσια. Πολλές φορές σχηματίζαμε και ουρά για να κάνουμε μεγαλύτερη εντύπωση και να περάσουμε το μήνυμά μας. Κάποια στιγμή μας πλησίασαν οι φύλακες, αλλά τους εξηγήσαμε τι ήταν αυτό που κάναμε. Εντάξει, ίσως ήταν λίγο περίεργο αυτό, αλλά κατανόησαν ότι εκφράζαμε την έννοια της μη αγοράς.

- Μπιλ Τάλεν, 1η Νοεμβρίου 2003

...και σταματήστε τα ψώνια

Στήστε ένα σκετσάκι στα Starbucks της περιοχής σας.

Δύο τύποι πλησιάζουν στο γκισέ και πιάνουν κουβέντα:

- Κοίτα ρε φίλε αυτό το μέρος.
- Είναι μια καφετέρια.
- Είναι καλύτερα από την καφετέρια της φυλακής.
- Ε, εκεί δεν αφήνουν διακοσμητές. Το νόημα στη φυλακή είναι να είναι καταθλιπτικά.
- Κοίτα εκείνα τα πακετάκια εκεί... Στάσου ένα λεπτό.
- Τι είναι;

Διαβάστε τη συνέχεια στο www.revilly.com

363

15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

στηρίζετε τους ΓΙΑΤΡΟΥΣ ΚΛΟΟΥΝ

Οι γιατροί-κλόουν έχουν γίνει τα αστέρια τη ζωής μου. Στήριζομαι πάνω τους κάθε φορά που θέλω να ευθυμίσω ληθάκι. Σας ευχαριστώ για τα σαστεία σας, το χαμόγελό σας. Δεν μπορώ με λέξεις να περιγράψω όλα όσα κάνετε για μένα.

- Μπρουκ

Το χιούμορ χαλαρώνει τους ανθρώπους, μειώνει τον πόνο και το άγχος, κάνει τον κόσμο να γελάει και να νιώθει πιο ωραίο και γενικά βγάζει κάτι θετικό. Είναι ένα καλό γιατρικό, χωρίς παρενέργειες. Εδώ είναι που μπαίνουν οι γιατροί -κλόουν. Φανταστείτε να είστε στο νοσοκομείο, μακριά από τη ζεστασιά του σπιτιού σας, να αισθάνεστε τρομαγμένοι να έχετε άγχος, να νιώθετε μοναξιά. Οι γιατροί -κλόουν δίνουν στα παιδιά που νοσηλεύονται μια δόση γέλιου και χαράς. Το πρόγραμμα ξεκίνησε από το Ίδρυμα Χιούμορ στην Αυστραλία, όπου 40 γιατροί -κλόουν ψυχαγωγούσαν 60.000 ασθενείς κάθε χρόνο. Ένα παρόμοιο πρόγραμμα εφάρμοσε το ίδρυμα Theodora Children's Trust σε όλη την Ευρώπη.

www.theodora.org.uk

www.humourfoundation.com.au

Οι γιατροί -κλόουν λαμβάνουν ειδική εκπαίδευση στην προσπάθειά τους να αποσπάσουν την προσοχή των παιδιών από την επικείμενη επίπονη επέμβαση, να τα χαλαρώσουν από το άγχος ή απλώς να προσπαθήσουν να κάνουν τη μέρα τους καλύτερη. Εκπαιδεύονται στην ανάγνωση ιστοριών, στην παντομίμα, στην κατασκευή μπαλονιών, σε ζαγκλερικές κινήσεις και εφαρμόζουν όλα αυτά στις ξεχωριστές ανάγκες του κάθε παιδιού. Συμπεριφέρονται με υπευθυνότητα και ασφαλώς χαίρουν της ευγνωμοσύνης των γονέων και των συγγενών των μικρών παιδιών.

...φέρτε τη χαρά στα νοσοκομεία

Αν νομίζετε ότι έχετε τα προσόντα για να γίνετε γιαιτροί-κλόουν, απευθυνθείτε στο Theodora Children's Trust. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ιδέες από την ιστοσελίδα του ιδρύματος χιούμορ και να κάνετε ένα παιδάκι να νιώσει λίγο καλύτερα. Φέρτε λίγη χαρά στο σπίτι ενός ηλικιωμένου ή σε ένα κέντρο άστεγων και οργανώστε ένα χριστουγεννιάτικο σκετσάκι για όλους αυτούς.

16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

364

τα ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ μιλούν

Τα παιδιά ζουν στους δρόμους για πολλούς λόγους. Το έσκασαν ύστερα από σωματικές και σεξουαλικές κακοποιήσεις στο σπίτι. Οι οικογένειές τους δεν μπορούσαν να θρέψουν ένα επιπλέον στόμα. Είναι σωματικά ανάπηρα ή ανεπιθύμητα. Τους ελκύει η ιδέα της ζωής στα φώτα του δρόμου. Υπάρχουν παιδιά στους δρόμους τόσο στις αναπτυσσόμενες χώρες όσο και στις πλούσιες. Οι λόγοι ίσως διαφέρουν, αλλά το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: ευάλωτα παιδιά που ζουν στα πεζοδρόμια, που μάχονται για την επιβίωσή τους.

Μόλις βγουν στο δρόμο, πρέπει να βγάλουν χρήματα μόνο και μόνο για να φάνε. Μερικά ζητιανεύουν. Άλλα πουλάνε σπιδήπιατε - από γλυκά μέχρι περιοδικά. Μερικά γυαλίζουν παπούτσια. Άλλα είναι ρακοσυλλέκτες κάτω από επικίνδυνες συνθήκες. Και άλλα πάλι σχηματίζουν συμμορίες όπως συμβαίνει στην Ινδία. Είναι δύσκολο να φανταστούμε πώς είναι η ζωή τους στο δρόμο. Τα συναντάμε στο δρόμο και τα βλέπουμε σαν μπελά στο κεφάλι μας. Αλλά είναι και αυτά άνθρωποι που στερούνται τα πιο βασικά και θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

www.streetchildren.org.uk

Τα παιδιά των δρόμων έχουν τις δικές τους απόψεις για τον κόσμο:

Αν είμαστε ενωμένα, μπορούμε να κάνουμε τα πάντα - Μάναρ

Πρέπει να προστατέψουμε όλα τα παιδιά και να υπερασπιστούμε τα δικαιώματά τους. Να τιμωρηθούν οι αστυνομικοί που κάνουν τη ζωή μας ακόμα πιο δύσκολη - Σουρέζ

Η μόρφωση είναι το πιο σημαντικό πράγμα που θα φέρει την αλλαγή. Με τη μόρφωση έρχεται και ο σεβασμός. Και με το σεβασμό μπορούμε να βελτιώσουμε τις ζωές μας - Πάπου

Η εργασία είναι ένα τεράστιο ζήτημα. Κάθε νέο παιδί θα πρέπει να έχει την ευκαιρία να βγάλει το ψωμί του - Ανούζ

...ακούστε αυτά που έχουν να μας πουν

Να θυμάστε τα λόγια του Μπέρναρντ Σω: «Το χειρότερο πράγμα που μπορείς να κάνεις δεν είναι να μισείς κάποιον, αλλά να αδιαφορείς γι' αυτόν. Αυτή είναι η έννοια της απανθρωπιάς».

Την επόμενη φορά που θα δείτε ένα παιδί του δρόμου, αγοράστε του ένα παγωτό.

365

17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

συμφιλιωθείτε με την ΑΦΡΙΚΗ

Η αφρικανική ήπειρος είναι μια πληγή στη συνείδηση του κόσμου μας. Αν όλος ο κόσμος συγκεντρωνόταν σε αυτήν, θα τη θεραπεύαμε. Όσο την αγνοούμε τόσο βαθιάει και χειροτερεύει.

- Τόνι Μπλερ, πρώην πρωθυπουργός της Βρετανίας, 2001

Οι άνθρωποι είναι ο πραγματικός πλούτος των εθνών. Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΟΗΕ καθορίζει την «ανθρώπινη ανάπτυξη» σαν κάτι πολύ παραπάνω από την άνοδο ή πτώση του εθνικού εισοδήματος. Είναι η δημιουργία ενός περιβάλλοντος στο οποίο οι άνθρωποι έχουν προοπτικές, οράματα και ζουν τις ζωές τους σε αρμονία με τις ανάγκες τους, τα ενδιαφέροντα και τις επιλογές τους. Η οικονομική ανάπτυξη είναι ένας μόνο τομέας, αν και σημαντικός, στη μεγιστοποίηση των επιλογών αυτών.

Το **Ευρετήριο Ανθρώπινης Ανάπτυξης** είναι ένας πίνακας που συνέταξε το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Προσπαθεί να απεικονίσει την ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη το προσδοκώμενο όριο ηλικίας, τα ποσοστά μόρφωσης, τα παιδιά που πηγαίνουν σε σχολείο, το καθαρίστο προϊόν κατά κεφαλή. Το 2002 τα τελευταία 20 κράτη στον σχετικό πίνακα ήταν: το Ανατολικό Τιμόρ, η Ρουάντα, η Γουινέα, η Μπενίν, η Τανζανία, η Ακτή Ελεφαντοστού, η Ζάμπια, το Μαλάουι, η Αγκόλα, το Τσαντ, το Κονγκό, η Κεντρική Αφρική, η Αιθιοπία, η Μοζαμβίκη, η Γουινέα-Βισάου, το Μπουρούντι, το Μάλι, η Μπουρκίνα Φάσο, ο Νίγηρας και η Σιέρα Λεόνε.

Όλες οι χώρες αυτές εκτός από το Ανατολικό Τιμόρ βρίσκονται στην Αφρική.

Ένας μεγάλος αριθμός Αφρικανών ζει και εργάζεται στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική. Μερικοί είναι πραγματικά παθιασμένοι να κάνουν κάτι για την Αφρική και έχουν ξεκινήσει τις δικές τους οργανώσεις για να συγκεντρώσουν χρήματα για τα αναπτυξιακά προγράμματα.

www.afford-uk.org

www.allafrica.com hdr.undp.org.

Ξεσπκωθείτε για την Έλσι

Η Έλσι Νεμλίν, από την Ακτή Ελεφαντοστού, ίδρυσε τη Stand Up for Africa το 2003 με τρεις βασικούς στόχους: να συγκεντρώσει χρήματα, να βρει εθελοντές και να δράσει παρασκευαστικά για τη δικαιοσύνη στον κόσμο.

Βοηθήστε για ένα καλύτερο αύριο

Προσφέρετε εθελοντικά τη βοήθειά σας.

18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ *Ημέρα Μεταναστών*

366

ΦΑΤΕ στο σκοτάδι

Δείτε πώς είναι στο σκοτάδι. Στα σκοτενά είμαστε όλοι ίδιοι. Και για πρώτη φορά μπορούμε να απλώσουμε το χέρι μας στους άλλους.

- Σερβιτόρος σε ένα καπασκότεινο εστιατόριο

Ίσως σας φαίνεται λίγο παράξενη η ιδέα να γευματίσετε στο απόλυτο σκοτάδι από τη στιγμή που δεν είστε τυφλοί, αλλά αυτό είναι κάτι απόλυτα φυσιολογικό για εκείνους που είναι τυφλοί. Το 1999, ένας τυφλός ιερέας στη Ζυρίχη είχε την ιδέα να ανοίξει ένα εστιατόριο με τυφλούς σερβιτόρους. Το ονόμασε Τυφλή Αγελάδα και οι σερβιτόροι φορούσαν κουδουνάκια στα πόδια τους για να τους ακούς όταν πλησιάζαν. Στην είσοδο περίμεναν τους πελάτες και τους οδηγούσαν στα τραπέζια. Το όλο εγχείρημα είχε σκοπό να δώσει εργασία στους τυφλούς ανθρώπους και την ίδια στιγμή να δώσει ένα μάθημα στους υπόλοιπους ανθρώπους για το πώς είναι ο κόσμος των τυφλών. Πριν ανοίξει το εστιατόριο, ο ιερέας δήλωσε ότι κάθε φορά που είχαν ένα τραπέζι στο σπίτι του, επικεντρωνόταν πιο πολύ στις γεύσεις των φαγητών και στις συζητήσεις που γίνονταν.

Το **Dans Le Noir ? (Στο σκοτάδι?)** με παραρτήματα σε Λονδίνο και Παρίσι, λειτουργεί με τις ίδιες αρχές. Το εγχείρημα ξεκίνησε από το Paul Guinet Association για να βοηθήσει τους τυφλούς στη Γαλλία. «Ελπίζουμε το εστιατόριό μας να αποτελέσει μια γέφυρα μεταξύ αυτών που βλέπουν και αυτών που δεν βλέπουν». Η ιδέα σίγουρα έχει κερδίσει το ενδιαφέρον των ψυχολόγων. Είναι μια πολύ καλή εμπειρία και ένα εξόχως ενδιαφέρον πείραμα.

www.blindekuh.ch www.danslenoir.com

www.unsicht-bar-berlin.de

Το να διατηρείς ένα κατάστημα σε συνθήκες απόλυτου σκότους είναι και ακριβό και επικίνδυνο πολλές φορές. Έτσι το Unsicht Bar (το σάρατο μπαρ) στο Βερολίνο προκαλεί τους θαμώνες του να φορούν μάσκα στα μάτια τους. Ξεκίνησε ως μαγαζί με υπαλλήλους και θαμώνες τυφλούς, αλλά τώρα πια συχνάζουν εκεί και άνθρωποι που βλέπουν.

unsicht-Bar®

...για μια εκτυφλώτική εμπειρία

Σας αρέσει η ιδέα ενός εστιατορίου τυφλών; Τι λέτε, θα έπιασε;

Αν τύχει και πάτε σε κάποια από τις πόλεις που λειτουργούν τέτοια εστιατόρια ή μπαράκια, μην παραλείψετε να τα επισκεφτείτε. Η εμπειρία θα σας μείνει αξέχαστη και θα γνωρίσετε από πρώτο χέρι τον κόσμο των τυφλών.

Κάντε κάτι ανάλογο και στην περιοχή σας.

367

19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

γίνετε ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΣΤΕΣ

Χάρη στο διαδίκτυο, μπορείτε να παίξετε ρόλο στη δημιουργία του πιο φιλόδοξου προγράμματος πληροφοριών. Η Wikipedia είναι μια ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια στο διαδίκτυο (wiki σημαίνει γρήγορα στα χαβανέζικα), η οποία έχει δημιουργηθεί εξολοκλήρου από εθελοντές, που προσθέτουν συνεχώς νέα άρθρα και ανανεώνουν τα ήδη υπάρχοντα. Οι συνεισφορές θα πρέπει να συμφωνούν με την πολιτική ουδετερότητας της Wikipedia, ώστε να μην δημοσιεύονται εμποσθή άρθρα. Τα όποια λάθη αμέσως διορθώνονται. Δεν υπάρχει προστασία πνευματικών δικαιωμάτων.

Η Wikipédia είναι η μεγαλύτερη και ταχύτερα αναπτυσσόμενη εγκυκλοπαίδεια του κόσμου. Ξεκίνησε το 2001 και τον πρώτο χρόνο είχε 20.000 καταχωρήσεις. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2004 είχαν ολοκληρωθεί πάνω από ένα εκατομμύριο άρθρα (350.000 από τα οποία είναι στα αγγλικά). Υπάρχουν καταχωρήσεις σε περισσότερες από 100 διαφορετικές γλώσσες. Κάθε μέρα προστίθενται σχεδόν 2.500 νέες καταχωρήσεις, συν τις δεκαπλάσιες ανανεώσεις των καταχωρίσεων που ήδη υπάρχουν. Η ιστοσελίδα της Wikipedia είναι μια από τις δέκα πιο δημοφιλείς.

Υπάρχουν και άλλα αντίστοιχα προγράμματα που στηρίζει το ίδρυμα Wikimedia, όπως το Wiktionary (λεξικό και θησαυρός), το Wikibooks (συλλογή εγχειριδίων και οδηγών) και το Wikisource (αποθήκη εγγράφων και ντοκουμέντων κοινού ενδιαφέροντος). Όλα αυτά τα προγράμματα λειτουργούν με τις ίδιες αρχές της Wikipedia. Το ίδρυμα χρηματοδοτείται από δωρεές που γίνονται στις ιστοσελίδες του. Το κόστος είναι ελάχιστο, συγκριτικά με μια νέα έκδοση της Encyclopaedia Britannica.

en.wikipedia.org

www.wikimediafoundation.org

Ζητούνται μεταφραστές

Στη Γαλλία, μεταξύ των ετών 1751 και 1772, προσπάθησαν να χωρέσουν όλη την τότε γνώση του κόσμου σε ένα βιβλίο, την Encyclopedie. Υπό την εποπτεία του Ντιντερό, γράφτηκαν 28 τόμοι. Από το 1782 μέχρι το 1832 βγήκε και δεύτερη έκδοσή της σε 66 τόμους.

Μπορείτε να βοηθήσετε στη μετάφραση της Εγκυκλοπαίδειας στα αγγλικά στο www.hti.umich.edu/d/did/call.html

368

στηρίξτε τη wikipedia

Γράψτε και εσείς ένα άρθρο και στείλτε το στη wikipedia.

20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΦΩΤΙΣΤΕ την κοινωνία σας

Είμαστε στα μέσα του χειμώνα. Η μέρα κρατάει λίγο. Περίπου 500.000 άνθρωποι στην Αγγλία πάσχουν από την εποχική διαταραχή, γνωστή ως SAD. Είναι η συνηθέστερη μορφή κατάθλιψης του χειμώνα. Προκαλείται από μια βιοχημική ανισορροπία στον υποθάλαμο (τον αδέν που ευθύνεται για τη ρύθμιση της σωματικής θερμοκρασίας και την κατανάλωση φαγητού) που οφείλεται στη μείωση των ωρών ηλιοφάνειας και την έλλειψη ηλιακού φωτός το χειμώνα. Τα συμπτώματα είναι ατονία και κατάθλιψη.

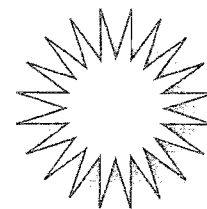
Πολλοί από εμάς αισθανόμαστε άσχημα το χειμώνα, αν και δεν έχουμε το πρόβλημα αυτών που πάσχουν από SAD. Το γκρίζο περιβάλλον μας κάνει να μην νιώθουμε ωραία. Ίσως είναι η ώρα να δούμε με φρέσκο μάτι την κοινωνία στην οποία ζούμε – τώρα που δεν είναι και στα καλύτερά της. Τι μπορούμε να κάνουμε για να βελτιώσουμε τα πράγματα; Να σβήσουμε τα γκράφιτι; Να κρεμάσουμε πανό στους δρόμους; Να φυτέψουμε δέντρα; Να καθαρίσουμε τις πινακίδες στους δρόμους; Να καθαρίσουμε τα πεζοδρόμια; Να καταργήσουμε τα αυτοκίνητα; Να βάλουμε μουσικούς να παίζουν στους δρόμους; Ό,τι και αν είναι, μην περιμένετε μέχρι το καλοκαίρι, κάντε το τώρα.

www.sada.org.uk www.communityplanning.net

www.nifonline.org.uk www.patternlanguage.com

Από το SAD στην ευτυχία

Στη μια άκρη της κοιλάδας είναι το Ράτενμπεργκ, χωριό της Αυστρίας, που εξαιτίας της θέσης των βουνών, δεν το βλέπει το φως του ήλιου για τέσσερις μήνες κάθε χρόνο. Στην άλλη πλευρά της κοιλάδας είναι το Κράμσαχ που λούζεται στο φως. Μέσω ηλιακών ανακλαστήρων και υπολογιστών, οι ακτίνες του ήλιου στέλνονται από το Κράμσαχ στο Ράτενμπεργκ και έτσι φωτίζεται και εκείνο το χωριό. Δεν υπάρχει αρκετό φως για να φωτιστεί ολόκληρο το χωριό, αλλά συγκεκριμένοι μόνο δρόμοι και κτίρια. Τουλάχιστον οι 455 κάτοικοί του νιώθουν λιγότερα δυστυχισμένοι την περίοδο αυτή.

... με τις ακτίνες του ήλιου

Περάστε ένα απογευματάκι κάνοντας βόλτα στη γειτονιά σας.

Κρατήστε σημειώσεις από αυτά που σας αρέσουν και από αυτά που θα θέλατε να αλλάξετε.

369

Μικρότερη Ημέρα του Έτους στο Βόρειο Ημισφαίριο **21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ**

μην αγοράζετε ΚΟΚΑΪΝΗ

Για πρώτη φορά πολιτικοί και αστυνομία έχουν δίκιο – η κοκαΐνη δεν είναι καλό πράγμα. Όχι μόνο για τους λόγους που φαντάζεστε. Ίσως έχετε ακούσει ότι καίει τη μύτη, προκαλεί καρδιακές παθήσεις, είναι εθιστικότητα και ενισχύει τα καρτέλ και τη διαφθορά.

Υπάρχει και άλλος ένας λόγος για να μην αγοράζετε κοκαΐνη. Η κοκαΐνη δεν εμπορεύεται δίκαια. Κάθε άλλο μάλιστα. Αν και πολλοί αγρότες καλλιεργούν κοκαΐνη και άλλα ναρκωτικά, γιατί με τις συνηθισμένες καλλιέργειες δεν τα βγάζουν πέρα, λιγότερο από το 1% των κερδών της καλλιέργειας κόκας επιστρέφει στους παραγωγούς.

Κάθε φορά που αγοράζετε ένα γραμμάριο κόκα, καταληστεύονται εκείνοι που καλλιεργήσαν τα φύλλα της κοκαΐνης. Εκείνοι σπάνε τη μέση τους και σκοτώνονται στη δουλειά για να φτιαχτείτε εσείς για λίγες ωρίτσες. Είναι κάπως σποθαρρυντικό να μαθαίνεις ότι ακόμα και παιδιά ξεπατώνονται στη δουλειά για να ευθυμήσετε εσείς.

www.lindesmith.org www.huumeboikotti.org www.fairtrade.org.uk

Μερικά στοιχεία για τα ναρκωτικά

Το όπιο καλλιεργείται από το 6000 π.Χ.

Τον 19ο αιώνα, η καλλιέργεια του οπίου ήταν από τις πλέον προσοδοφόρες επιχειρήσεις στη βρετανική αυτοκρατορία.

Όταν πρωτοβγήκε η Coca-Cola περιείχε μικροποσότητες κοκαΐνης.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, περισσότερο χρήμα κινείται στα ναρκωτικά, παρά στο πετρέλαιο και το εμπόριο όπλων.

Γνωρίζετε ότι στην Αγγλία:

Τρία εκατομμύρια άνθρωποι παίρνουν ναρκωτικά (το 5% του πληθυσμού).

Οι χρήστες κοκαΐνης και ηρώνης διαπράττουν εγκλήματα συνολικού κόστους 16 δις λιρών το χρόνο.

Οι χρήστες ναρκωτικών διαπράττουν 36 εκατομμύρια αδικήματα κάθε χρόνο – το 56% όλων των εγκλημάτων.

...δεν είναι δίκαιο εμπόριο

Στηρίζετε το δίκαιο εμπόριο.

Σταματήστε τη χρήση της κόκας.

22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

370

η δύναμη των ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Δύο κεφάλια (ή στην περίπτωση αυτή δεκάδες χιλιάδες) είναι καλύτερα από ένα. Μερικά προβλήματα είναι τόσο περίπλοκα που χρειάζεται τεράστια δύναμη υπολογιστών για να λυθούν. Για να ξεπεραστεί το πρόβλημα, έχει δημιουργηθεί ένας μηχανισμός που ενώνει τη μη χρησιμοποιούμενη ισχύ των υπολογιστών όλου του κόσμου, για να μπορέσουν όλοι αυτοί να συνεργαστούν.

Ένα από τα πιο περίπλοκα προβλήματα είναι η πρόβλεψη των αλλαγών του κλίματος. Το πρόγραμμα climateprediction.net έχει στη δούλεψή του πάνω από 95.000 υπολογιστές σε 150 χώρες. Δουλεύουν μαζί πάνω στις αλλαγές των κλιματικών μοντέλων και των κλιματολογικών συνθηκών.

www.climateprediction.net

Climateprediction.net

Πρόκειται για το μεγαλύτερο πείραμα κλιματολογικών μοντέλων στον κόσμο. Παρέχει μια πολύ καλύτερη επιστημονική βάση για τη δημιουργία σταθερής πολιτικής έναντι της παγκόσμιας υπερθέρμανσης.

Κάθε προσομοίωση διαχωρίζει τη Γη σε χιλιάδες τομείς και εκτιμά τη μελλοντική θερμοκρασία, με βάση τις πιθανές νεφώσεις, τη θερμοκρασία και τις βροχοπτώσεις.

Τα πρώτα αποτελέσματα αναφέρουν ότι η μέση θερμοκρασία θα αυξηθεί κατά 11° C μέχρι τα μέσα του 21ου αιώνα, αν δεν σταματήσουμε αμέσως τις εκπομπές αέριων ρύπων. Είναι ακόμα πιο δυσόιωνη πρόβλεψη από αυτή του Συμβουλίου Κλιματολογικών Αλλαγών.

..βοηθήστε στην πρόβλεψη του μέλλοντος

Συνδέστε τον υπολογιστή σας μαζί με τους άλλους 95.000 σε όλο τον κόσμο που ήδη δουλεύουν για το πρόγραμμα climateprediction.net.

Για να τρέξει η προσομοίωση χρειάζεται 10 ως 22 ημέρες. Αν κλείσετε τον υπολογιστή σας, θα ξοναρχίσει από το σημείο που είχε σταματήσει.

Πάρτε το απόφαση.

Τσεκάρετε αν ο υπολογιστής σας έχει τις μίνιμουμ απαιτήσεις. Αν είναι καινούργιος, πιθανότατα θα είναι εντάξει.

Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα, γράφτετε και ξεκινήστε αμέσως.

371

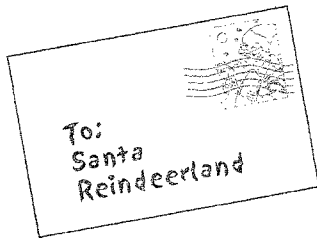
23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

προβλέψτε το μέλλον σας

Η παραμονή Χριστουγέννων είναι η ώρα των παιδιών που περιμένουν με αγωνία τα δώρα τους. Έχει δώσει κανείς σημασία στη λίστα με αυτά που θέλουν; Θα τους φέρει ο Άγιος Βασίλης αυτό που ζήτησαν; Πάνω από 750.000 παιδιά στην Αγγλία γράφουν κάθε χρόνο στον Άγιο Βασίλη πριν τα Χριστούγεννα. Η διεύθυνσή του και ο ταχυδρομικός κώδικας είναι Reindeerland, SAN TA1. Τι γίνεται με όλα αυτά τα γράμματα; Η Royal Mail απαντά στο καθένα από αυτά και η διαδικασία καλύπτεται με μια webcam στο www.royalmail.com/santamail.

Τι βρίσκεται στη δική σας λίστα επιθυμιών; Ίσως να μην σας νοιάζει και πολύ τι δώρο θα πάρετε τα Χριστούγεννα, σίγουρα όμως θα θέλατε μια πιο ανθρώπινη κοινωνία, έναν πιο ειρηνικό κόσμο και ένα πιο υγιές περιβάλλον. Αυτά σίγουρα δεν μπορεί να τα φέρει ο Άγιος Βασίλης – ούτε και κανένας άλλος από μόνος του. Είναι προβλήματα που θα λυθούν μόνο με συλλογική προσπάθεια.
www.operationlettertosanta.com

Επιχείρηση Άγιος Βασίλης

Στο Ταχυδρομείο της Νέας Υόρκης το 1920, οι υπάλληλοι που έπαιρναν και άνοιγαν τα γράμματα των παιδιών συγκινούνταν τόσο που έβαζαν την άκρη μερικά και με δικά τους έξοδα προσπαθούσαν να κάνουν τα κατ'ήρη των πιτσιρικών. Αυτό πλέον έχει μετετραπεί στην «Επιχείρηση Άγιος Βασίλης» και την ιδέα έχουν αντιγράψει και άλλες ταχυδρομικές υπηρεσίες σε πόλεις των ΗΠΑ. Η ιδέα είναι απλή: οι ταχυδρομικοί υπάλληλοι χωρίζουν τα γράμματα και επιλέγουν αυτά που είναι πιο συγκινητικά και απαραίτητα να εκληρωθούν. Το κοινό προσέρχεται στα ταχυδρομεία, διαβάζει τα γράμματα και επιλέγει κάποιο πληρώνοντας για το δώρο.

γράψτε ένα γράμμα στον εαυτό σας

Γράψτε ένα γράμμα στον εαυτό σας, το οποίο θα ανοίξετε μετά από 10 ή 20 χρόνια.

Γράψτε κάτω όλες τις σκέψεις και τις ανησυχίες σας, τις φιλοδοξίες σας για το μέλλον, τους έρωτές σας.

Κρύψτε το γράμμα ή δώστε το σε κάποιον να σας το φυλάξει.

Θα είναι πολύ συναρπαστικό να το ανοίξετε και να το διαβάσετε ξανά μετά από τόσο καιρό.

24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

372

BAND AID

25 Νοεμβρίου 1984: Υπήρχε τεράστιο πρόβλημα με το λιμό στην Αιθιοπία. Η τηλεόραση έδειχνε εικόνες από ανθρώπους που κυριολεκτικά πέθαιναν από την πείνα. Ο Μπομπ Γκέλντοφ, τραγουδιστής των Boomtown Rats, ένιωσε ότι κάτι έπρεπε να κάνει. Μαζί με τον Μιτζ Γιορ έγραψαν ένα χριστουγεννιάτικο τραγούδι, κάλεσαν τους διάσημους τραγουδιστές φίλους τους και ηχογράφησαν το Do They Know It's Christmas? Ήταν το πρώτο σινγκλ που πούλησε πάνω από 3 εκατομμύρια αντίτυπα στην Αγγλία. Όλα τα έσοδα πήγαν στο Band Aid για την ανακούφιση από τον αφρικανικό λιμό.

28 Ιανουαρίου 1985: Εμπνευσμένοι από αυτό που έκανε ο Γκέλντοφ, 45 μουσικοί βρέθηκαν μαζί στη Νέα Υόρκη και ηχογράφησαν το We Are the World, που έγραψε ο Μάικλ Τζάκσον και ο Λάινσελ Πίτσι. Η ομάδα αυτοσποκαλείστηκε USA for Africa – United Support of Artists. Έφτασε και αυτό στο Νο1.

13 Ιουλίου 1985: Ο Γκέλντοφ οργάνωσε το Live Aid, ένα ροκ φεστιβάλ που έγινε ταυτόχρονα στο Λονδίνο της Αγγλίας και τη Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ και μεταδόθηκε τηλεοπτικά σε όλο τον κόσμο. Ο Γκέλντοφ υπολόγισε ότι το 85% των ανοιχτών τηλεοράσεων ήταν συντονισμένες στη συνουσία. Συγκεντρώθηκαν περίπου 100 εκατομμύρια δολάρια σε ένα βράδυ.

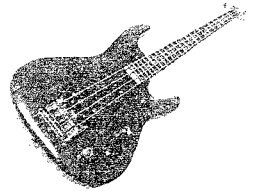
Ο Γκέλντοφ συγκέντρωσε πολλά εκατομμύρια για την Αφρική. Επίσης είχε δύο καταπληκτικές ιδέες: ηχογράφησε και κατέγραψε εντελώς δωρεάν το δίσκο με τα τραγούδια και οργάνωσε τις φιλανθρωπικές συνουσίες που καλύφθηκαν τηλεοπτικά. Ξύπνησε μια ολόκληρη γενιά νέων ανθρώπων, κάνοντάς τους να καταλάβουν ότι ο κόσμος δεν πήγαινε καλά. Στις 2 Ιουλίου 2005 οργάνωσε δέκα Live8 συνουσίες για να πείσει τα 8 πλουσιότερα κράτη του κόσμου να σβήσουν τα χρέη της Αφρικής.

www.liveaidvd.net www.live8live.com

www.live-aid.info

en.wikipedia.org/wiki/Band_Aid en.wikipedia.org/wiki/USA_for_Africa

Το 1989 και το 2004 βγήκαν νέες εκτελέσεις του Do They Know It's Christmas? Τα έσοδα από την εκτέλεση του 2004 πήγαν στα θύματα του λιμού του Σουδάν.

...το ξέρουν ότι είναι Χριστούγεννα:

Αγοράστε τα cd από το Band Aid, Live Aid, USA for Africa.

373

Χριστούγεννα 25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Κάντε τη ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΑΣ

Σχεδόν όλοι έχουμε κάποια περιουσιακά στοιχεία και όλοι ανεξαιρέτως κάποια στιγμή θα πεθάνουμε. Ίσως το προσδοκόμενο όριο ζωής σας να είναι υψηλό, αλλά το απρόσμενο μπορεί να συμβεί σήμερα, αύριο, οποτεδήποτε.

Είναι σημαντικό να έχετε κάνει τη διαθήκη σας, γιατί σας επιτρέπει :

Να επιλέγετε πού θα αφήσετε την περιουσία σας. Αν πεθάνετε και δεν έχετε κάνει διαθήκη, υπάρχουν κανόνες που καθορίζουν τη διανομή και την τύχη της περιουσίας σας. Ίσως δεν καταλήξουν εκεί που θα θέλατε.

Να κληρονομήσετε την περιουσία του συντρόφου σας. Τα ανύπαντρα ζευγάρια δεν μπορούν χωρίς διαθήκη να κληροδοτήσουν τίποτα.

Να κανονίσετε την τύχη των παιδιών σας.

Να ελαχιστοποιήσετε το φόρο κληρονομιάς.

Η πιο πρόσφατη και τελευταία διαθήκη είναι αυτή που υπολογίζεται . Αν λοιπόν αλλάξει κάτι, αν για παράδειγμα χωρίσετε με το/τη σύντροφό σας, καλό είναι να αλλάξετε και τη διαθήκη σας γρήγορα.

Γιατί να μην συμπεριλάβετε και κάποιο φιλανθρωπικό ίδρυμα ή μια δωρεά στη διαθήκη σας : Μπορεί να είναι μια απλή δωρεά χρημάτων ή μια διαρκής επιχορήγηση σε είδος (ρούχα, βιβλία κτλ.) σε φτωχά παιδιά στις αναπτυσσόμενες χώρες. Ή μπορείτε να χρηματοδοτήσετε τη δεντροφύτευση ενός πάρκου που θα γίνει στη μνήμη σας.
moneycentral.msn.com/retire/home.asp

Διαθήκες ζώντων

Μια διαθήκη όσο είστε ακόμα εν ζωή θα καθόριζε πώς θα θέλατε να σας συμπεριφέρονται όταν είστε κοντά στο θάνατο και δεν είστε πια σε θέση να παίρνετε τέτοιες σημαντικές αποφάσεις. Καθορίζει το βαθμό της παρέμβασης που επιτρέπετε στους γιατρούς, την τροφή που θα σας χορηγείται και το μέρος που θα θέλατε να φύγετε από τη ζωή. Κάτι τέτοιο θα απαλλάξει την οικογένειά σας από το βάρος να πάρουν εκείνοι τις αποφάσεις αυτές. Είναι μια έκφραση των επιθυμιών σας, παρά μια επίσημη δικαστική εντολή. Ρίξτε μια ματιά στο www.globalideasbank.org/natdeath/ndh0.html

Αφήστε κάτι σε όσους έχουν ανάγκη

Συντάξτε σήμερα κώλας τη διαθήκη σας.

Συμπεριλάβετε σε αυτή και κάποια φιλανθρωπική οργάνωση ή ίδρυμα.

25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

374

ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΣΤΕ όλα αυτά τα πράγματα;

Ο Μάικλ Λάντι, ένας βρετανός καλλιτέχνης, καταχώρησε σε κατάλογο και μετά κατέστρεψε και τα 7.226 υπάρχοντά του το 2001 σε μια γκαλερί στην Oxford Street του Λονδίνου. Ο Λάντι καθόταν σε μια πλατφόρμα και επέβλεπε μια γραμμή παραγωγής στην οποία υπήρχαν δέκα βοηθοί του. Καθένα από τα αντικείμενα του Λάντι καταγράφονταν σε ένα κατάλογο και μετά καταστρέφονταν – από το διαβητήριό του, τα κλειδιά του και τις πιστωτικές του κάρτες μέχρι και τις βρώμικες κάλτσες του. Τα αντικείμενα κομματιάζονταν ή σχίζονταν και μετά τα πετούσαν σε ειδικές σακούλες.

Αυτά που ο Λάντι αγαπούσε και εκτιμούσε περισσότερο, τα άφησε τελευταία. Ένα από τα τελευταία αντικείμενα που καταστράφηκαν ήταν το δερμάτινο παλτό του πατέρα του. Πάνω από 45.000 άνθρωποι πέρασαν να δουν τι συμβαίνει και την τελευταία ημέρα έσκασαν μύτη 8.000 άτομα.

Όταν επιτέλους τελείωσαν όλα, ένιωσα μια απίστευτη αίσθηση ελευθερίας. Ένωθα ότι μπορούσα πια να κάνω τα πάντα. Αυτή η ελευθερία διαβρώνεται από τις καθημερινές ανησυχίες και αγωνίες της ζωής. Η ζωή ήταν πολύ πιο απλή όταν ήμουν εκεί πάνω στην πλατφόρμα.

Το γεγονός αυτό έλαβε τεράστια δημοσιότητα. Έξω από τη γκαλερί γίνονταν κηρύγματα για τον καταναλωτισμό. Ο Λάντι δέχτηκε επιθέσεις για «οδικολογήτη και απρόκλητη καταστροφή». Μερικοί το είδαν ως επίθεση στον καπιταλισμό, άλλοι ως απλή πράξη τρέλας. Ο ίδιος ο Λάντι το περιέγραψε σαν «καταναλωτικό πείραμα». Από τότε ζωγραφίζει λουλούδια του δρόμου. Είναι τα λουλούδια που φυτρώνουν στις σχισμές στα πεζοδρόμια. Δεν χρειάζονται πολλά θρεπτικά συστατικά και είναι απίστευτα ανθεκτικά.

www.tate.org.uk/magazine/issue3/michaellandy.htm

Ζούμε σε μια καταναλωτική κοινωνία

Μας αναγκάζουν να αγοράζουμε πολύ περισσότερα από όσα έχουμε πραγματικά ανάγκη. Και όταν αλλάζει η μόδα, πηγαίνουμε και αγοράζουμε και άλλα – άσχετα με το αν αυτά που έχουμε είναι ακόμη καλά. Ίσως νιώσετε και εσείς την αίσθηση της ελευθερίας πετώντας τα υπάρχοντά σας, όχι όλα, μόνο αυτά που δεν θέλετε πια.

.. μήπως είμαστε καλύτερα χωρίς αυτά;

Συντάξτε έναν κατάλογο με τα υπάρχοντά σας.

Εξαρθρίστε ποια πραγματικά χρειάζεστε και ποια όχι. Χαρίστε αυτά που δεν θέλετε σε αυτούς που τα έχουν ανάγκη.

375

27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

δημοπρασία στο eBay

Αν δεν χρειάζεστε κάτι, ίσως κάποιος άλλος το έχει ανάγκη. Και ίσως είναι διατεθειμένοι να δώσουν και αρκετά χρήματα. Γιατί λοιπόν να μην το βγάλετε σε δημοπρασία στο eBay; Θα βρείτε έναν νέο χρήστη, θα αδειάσει ο χώρος στο σίτι σας και θα βγάλετε και χρήματα – όλα σε ένα.

Το eBay δημιουργήθηκε το 1995 από τον Πιερ Ομινιάρ ως online αγορά προϊόντων. Ήθελε να δημιουργήσει έναν αποτελεσματικό, διαδικτυακό χώρο εμπορίου για μεμονωμένους ανθρώπους και μικρές επιχειρήσεις. Το eBay λειτουργεί με έναν απλό και κατανοητό μηχανισμό, όπου οι αγοραστές και οι πωλητές αποφασίζουν από κοινού για την αληθινή αξία των αντικειμένων, χτίζουν τις σχέσεις μεταξύ τους και γίνονται μέλη της κοινωνίας του eBay. Ο Πιερ και ο συνιδρυτής Τζεφ Σκολ είναι πλέον μεγάλοι φιλάνθρωποι.

Στο eBay υπάρχουν σήμερα 114 εκατομμύρια εγγεγραμμένοι χρήστες, εμπορευόμενοι σε περισσότερες από 50.000 διαφορετικές κατηγορίες σε 29 διαφορετικές χώρες. Κάθε στιγμή υπάρχουν 25 εκατομμύρια αντικείμενα προς πώληση. Κάθε ημέρα προστίθενται 3,5 εκατομμύρια καινούργια προϊόντα. Ο κόσμος πουλάει και αγοράζει ό,τι μπορείτε να φανταστείτε: από αυθεντική λάσπη από το Γκλάστονμπερι μέχρι αληθινά κεφάλια βουβαλιών. Αν δεν είστε ήδη μέλη του eBay, οι λεπτομέρειες εγγραφής είναι απλούστερες και αναφέρονται στην ιστοσελίδα, μαζί με τις οδηγίες αγορών και πωλήσεων.

www.harimanhouse.com/eBay/factsheet.html

pages.ebay.co.uk/charity/information.html

www.skollfoundation.org

Οι μεγάλες εκπτώσεις της Φωτιάς του Σικάγο

Ήταν η πρώτη φιλανθρωπική δημοπρασία του eBay, που την οργάνωσε ο δήμος της πόλης για να συγκεντρωθούν χρήματα για την τέχνη. Περισσότερα στο www.greatchicagofiresale.com

...δημιουργείτε ελπίδα από τις σαβούρες

Ρίξτε μια ματιά στα υπάρχοντά σας.

Αυτά που θεωρείτε ότι δεν χρειάζεστε πια, βγάλτε τα σε δημοπρασία στο eBay και κάποιος που τα χρειάζεται πραγματικά θα τα αποκτήσει.

Προσεγγίστε και διάφορους διάσημους και δείτε αν έχουν να πουλήσουν κάτι.

28 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

376

ΠΡΑΓΜΑΤΑ για να κάνετε

Σε αυτό τον κόσμο, τίποτα δεν είναι σίγουρο, μόνον ο θάνατος και οι φόροι.

– Βενιαμίν Φρανκλίνος

Το υπόλοιπο της ζωής σας είναι στο χέρι σας. Να θυμάστε μόνο ότι ο χρόνος σας είναι περιορισμένος.

Αρχίστε λοιπόν να φτιάχνετε μια λίστα με όλα όσα θέλετε να κάνετε πριν πεθάνετε. Και μετά ξεκινήστε σιγά σιγά να τα πραγματοποιείτε. Αμέσως. Ποτέ δεν ξέρεis πόσο καιρός απομένει.

brass612.tripod.com/cgi-bin/things.html

growabrain.typepad.com/growabrain/things_to_do_before_you_die/

Μερικά πράγματα που πρέπει να κάνετε:

- Ψάξτε τον νυχτερινό ουρανό για κομήτες.
- Μετρήστε την ταχύτητα του φωτός, λιώνοντας σοκολάτα στο φούρνο μικροκυμάτων.
- Γράψτε το όνομά σας σε άτομα στα εργαστήρια της IBM στην Καλιφόρνια.
- Κάντε το πτώμα σας διαμάντι, μετά το θάνατό σας.

...πριν τα τινάζετε

Σκεφτείτε όλα τα καλά πράγματα που μπορείτε να κάνετε πριν πεθάνετε.

Κάντε λίστα με όλα όσα θα θέλατε να κάνετε για να αντιμετωπίσετε τα μεγάλα προβλήματα του κόσμου. Η λίστα μπορεί να είναι όσο μικρή ή όσο μεγάλη θέλετε. Και τα ζητήματα να είναι αυτά που εσείς θεωρείτε πιο σημαντικά.

Βάλτε τη λίστα κάπου που να τη βλέπετε. Σιγουρευτείτε ότι θα πραγματοποιήσετε τουλάχιστον ένα από αυτά που αναγράφονται στη λίστα κάθε μήνα. Και προσπαθήστε να τα κάνετε όλα, πριν πεθάνετε.

377

29 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Πηγαίνετε στο επόμενο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΟΡΟΥΜ

Το Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ είναι ένα τεράστιο επίσημο γεγονός, στο οποίο συμμετέχουν άτομα από όλες τις κοινωνικές ομάδες και στρώματα από κάθε μήκος και πλάτος του κόσμου. Όλοι αυτοί αντιτίθενται στον νεοφιλελευθερισμό και την κυριαρχία του κεφαλαίου. Το Κοινωνικό Φόρουμ είναι μια ανοικτή συγκέντρωση για δημιουργική σκέψη και αντίδραση, για δημοκρατική ανταλλαγή απόψεων και ιδεών, ένα δίκτυο σύνδεσης με άλλους ανθρώπους και ομάδες, με σκοπό την αποτελεσματικότερη δράση για ένα καλύτερο μέλλον.

Το πρώτο Κοινωνικό Φόρουμ έγινε τον Ιανουάριο του 1998 και συνέπεσε με το Ετήσιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός, όταν 192 οργανώσεις από 54 χώρες έβγαλαν μια Διακήρυξη Κατά των Παγκοσμιοποιητών της Μιζέριας. Τον επόμενο χρόνο, το 1999, ένα Φόρουμ στο Νταβός έγινε για να δείξει ότι τα οικονομικά ζητήματα που συζητήθηκαν στο Οικονομικό Φόρουμ αφορούσαν μόνο μια μικρή γκάμα συμφερόντων και ότι χρειάζονταν άλλοι μηχανισμοί για να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα της κοινωνικής δικαιοσύνης και της παγκόσμιας ανάπτυξης. Όλα αυτά οδήγησαν στο πρώτο Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ που έγινε στο Πόρτο Αλέγκρε της Βραζιλίας τον Ιανουάριο του 2001. Συγκεντρώθηκαν 20.000 διαδηλωτές κάτω από το σύνθημα «Ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός».

Ο αριθμός των διαδηλωτών που συμμετέχουν ολοένα και αυξάνεται. Πάνω από 55.000 άτομα από 131 χώρες συμμετείχαν το 2002 και 100.000 άτομα το 2003. Το 2004 το Φόρουμ έγινε στην Ινδία και συγκεντρώθηκαν πάνω από 250.000 διαδηλωτές. Γίνονται και τοπικά και θεματικά φόρουμ, που ερευνούν συγκεκριμένα ζητήματα τοπικού ενδιαφέροντος.

www.forumsocialmundial.org.br www.fse-esf.org

www.forosocialamericas.org www.fsmed.info

Πώς είναι τα φόρουμ

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει διαλέξεις, παρουσιάσεις, εργαστήρια, βιντεοπαρουσιάσεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, πορείες, έκδοση διακηρύξεων και πολλά άλλα. Αν πάτε, θα μάθετε για τον κόσμο και τα προβλήματά του, νέες ιδέες για ανάπτυξη, καινούργιες δυνατότητες για την αλλαγή. Θα συναντήσετε παλιούς φίλους και θα κάνετε καινούργιους. Θα πιστέψετε ότι ένας νέος κόσμος είναι πραγματικά εφικτός.

Ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός

Αλλάξτε τα πλάνα σας και πηγαίνετε στο επόμενο Κοινωνικό Φόρουμ.

30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

378

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Ποτέ μην αμφιβάλλεις ότι μια μικρή ομάδα σκεπτόμενων και αποφασισμένων πολιτών μπορεί να αλλάξει τον κόσμο. Είναι το μόνο που μπορεί να κάνει!

– Μάργκαρετ Μιντ, ανθρωπολόγος

Η Παραμονή Πρωτοχρονιάς είναι η στιγμή να γυρίσεις πίσω και να δεις όλα όσα έγιναν το χρόνο που πέρασε. Τι καταφέρατε να πετύχετε για να αλλάξετε τον κόσμο; Ποια ήταν η πιο σωστή πράξη σας; Ποια είχε περισσότερη πλάκα; Ποια είχε τον μεγαλύτερο αντίκτυπο. Τι μάθατε τελικά; Ποιους καινούργιους φίλους κάνατε; Αλλάξατε εσείς οι ίδιοι. Είναι όμως και η στιγμή να κοιτάξεις μπροστά – να δεσμευτείς να συνεχίσεις την προσπάθεια και τον επόμενο χρόνο και μετά από αυτόν.

Μέσα από τις πράξεις σας, μπορείτε να αλλάξετε τον κόσμο. Μπορείτε να εμπνεύσετε και άλλους να αρχίσουν τη δράση. Συγχαρητήρια για όσα πετύχατε μέχρι τώρα. Συνεχίστε την καλή δουλειά. Και τις καλύτερες ευχές μας για ένα χαρούμενο και πετυχημένο Νέο Έτος.

www.bethesdafoundation.org

Η Νιου Μπεθάντα είναι μια περιφέρεια της Νότιας Αφρικής χτυπημένη άσχημα από τη φτώχεια. Έχει γίνει δημοφιλής τουριστικός προορισμός, λόγω του μουσείου για το έργο της εκκεντρικής γλύπτριας Χέλεν Μάρτινς, που έζησε και εργάστηκε εκεί. Την παραμονή Πρωτοχρονιάς του 2005 χορωδίες και πομπές με φαναράκια κάθε είδους και σχήματος παρέλασαν στους δρόμους και τα στενάκια της Νιου Μπεθάντα. Πριν το γεγονός αυτό, πολλά εργαστήρια στήθηκαν, στα οποία εργάστηκαν πολλοί ντόπιοι που κατασκεύαζαν τα φανάρια. Μερικά είχαν γεωμετρικά σχήματα και άλλα είχαν το σχήμα πουλιών και ζώων. Όταν έπεσε το σκοτάδι, τοποθέτησαν τα φιτίλια και τα κεράκια στους φανούς και άρχισε το σόου. Η τοπική αστυνομία και εθελοντές φρόντιζαν για την ασφάλεια. Ήταν ένα υπέροχο βράδυ που όλοι θα θυμούνται.

... φωτίστε το μέλλον

Πείτε αντίο στον παλιό κόσμο και καλωσορίστε τη νέα χρονιά που έρχεται. Γιατράστε έξω σε κήπους και αυλές. Φωτίστε το χώρο με δάδες και φαναράκια, οτιδήποτε μπορεί να συμβολίσει την ελπίδα και τις προσδοκίες για το μέλλον.

Και τον επόμενο χρόνο κοιτάξτε πώς θα μπορέσετε να οργανώσετε μια πορεία με φαναράκια, στην οποία θα συμμετέχουν όλα τα μέλη της κοινότητάς σας.

379

Πρωτοχρονιά 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ